พิมพ์ครั้งที่ 2

จากนักวิทย์...
สู่ชีวิตทหารรับจ้าง

เรื่องจริงที่ยิ่งกว่าอาชญนิยาย
เมื่อการตัดสินใจทำสิ่งถูกต้อง
เป็นเหตุให้เส้นทางเดินชีวิตพลิกผัน
จากว่าที่ด็อกเตอร์ด้านวิทยาศาสตร์อนาคตไกล
ไปจับปืนตะลุยต่างแดนในฐานะทหารรับจ้าง!

Post Books
จากนักวิทย์...
สู่ชีวิตทหารรับจ้าง
จุฬา พิทยาภินันท์ : เขียน / ร่วมบันทึกโดย
ผศ.ดร. ว่าที่ ร.ต. เจษฎา เด่นดวงบริพันธ์
และ ดร.นพ. วัชรพล อเล็กซองดร์ กำเนิดศิริ

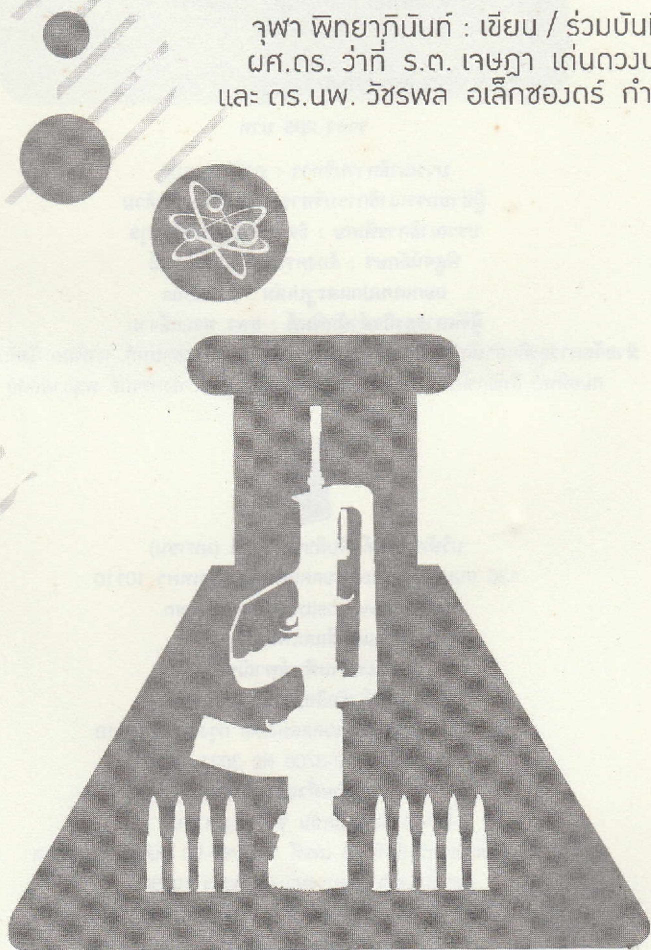
จุฬา พิทยาภินันท์ : เขียน / ร่วมบันทึกโดย
ผศ.ดร. ว่าที่ ร.ต. เจษฎา เด่นดวงบริพันธ์
และ ดร.นพ. วัชรพล อเล็กซองดร์ กำเนิดศิริ

"รายได้ส่วนหนึ่งบริจาคสมทบทุนโครงการสันติภาพชวด
เพื่อจัดซื้ออุปกรณ์สนับสนุนการปฏิบัติงานแก่เจ้าหน้าที่ทหาร
และตำรวจตระเวนชายแดนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้"

Post Books

จากนักวิทย์... สู่ชีวิตทหารรับจ้าง

จุฬา พิทยาภินันท์ : เขียน / ร่วมบันทึกโดย
ผศ.ดร. ว่าที่ ร.ต. เจษฎา เด่นดวงบริพันธ์
และ ดร.นพ. วัชรพล อเล็กซองดร์ กำเนิดศิริ

จากนักวิทย์...สู่ชีวิตทหารรับจ้าง

จุฬา พิทยาภินันท์
เลขมาตรฐานสากลประจำหนังสือ ISBN 978-974-228-073-4
พิมพ์ครั้งที่ 1 : โพสต์บุ๊กส์, มีนาคม 2555
พิมพ์ครั้งที่ 2 : โพสต์บุ๊กส์, พฤษภาคม 2555

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของสำนักหอสมุดแห่งชาติ
จุฬา พิทยาภินันท์.
จากนักวิทย์...สู่ชีวิตทหารรับจ้าง.--
กรุงเทพฯ : โพสต์, 2555.
320 หน้า.

1. จุฬา พิทยาภินันท์. 2. นักวิทยาศาสตร์--ชีวประวัติ.
I. เจษฎา เด่นดวงบริพันธ์,
ผู้แต่งร่วม.
II. วัชรพล อเล็กซองดร์ กำเนิดศิริ,
ผู้แต่งร่วม. III. ชื่อเรื่อง.

926
ISBN 978-974-228-073-4

ราคา 295 บาท

บรรณาธิการบริหาร : ภานี ลอยเกตุ
ผู้ช่วยบรรณาธิการบริหาร : จันทร์พร รักท้วม
บรรณาธิการพิเศษ : ธิดา ธัญญประเสริฐกุล
พิสูจน์อักษร : ต้องครรลอง บรรณสรณ์
ออกแบบปกและรูปเล่ม : papabas
ผู้จัดการธุรกิจสำนักพิมพ์ : สุพร พรฤกษ์งาม
ฝ่ายจัดการธุรกิจสำนักพิมพ์และการตลาด : สิทธิชัย อิงคุลานนท์, พรพิมล วังอินทร์, กมลทิพย์ สิทธิกรโอฬารกุล, กฤษณี เตชะวิศิษฐ์พงษ์, สงกรานต์ พสุธาสถิตย์

จัดพิมพ์โดย

บริษัท โพสต์ พับลิชชิง จำกัด (มหาชน)
136 ถนน ณ ระนอง เขตคลองเตย กรุงเทพฯ 10110
http://www.postbooksonline.com
แยกสีและพิมพ์ที่
แผนกงานพิมพ์พาณิชย์
บริษัท โพสต์ พับลิชชิง จำกัด (มหาชน)
136 ถนน ณ ระนอง เขตคลองเตย กรุงเทพฯ 10110
โทรศัพท์ 0-2240-3700 ต่อ 3021, 3022
จัดจำหน่ายทั่วประเทศโดย
บริษัท ซีเอ็ดยูเคชั่น จำกัด (มหาชน)
อาคารเนชั่นทาวเวอร์ ชั้นที่ 19 เลขที่ 1858/87-90 ถนนบางนา-ตราด
แขวงบางนา เขตบางนา กรุงเทพฯ 10260
โทรศัพท์ 0-2739-8222, 0-2739-8000 โทรสาร 0-2739-8356-9
http://www.se-ed.com

สารบัญ

คำนำสำนักพิมพ์

คงมีอยู่บ่อยครั้งที่เรารู้สึกอยากเปลี่ยนแปลงอะไรบางอย่างในสังคม แต่ไม่กล้าลงมือทำเอง บ่อยครั้งที่เราอยากให้มีใครสักคนลุกขึ้นมาทำอะไรๆ เพื่อเปลี่ยนแปลงสังคม แต่มองไปมองมาก็ไม่มีใครกล้าออกมาทำอะไรเสียที

บางทีสิ่งที่เราควรถามต่อไปก็คือ เมื่อมีใครสักคนลุกขึ้นมาทำอะไรอย่างที่เราอยากให้ทำแล้ว เราได้ทำอะไรเพื่อเป็นการช่วยเหลือและสนับสนุนคนเหล่านั้นอย่างใดหรือไม่ หรือเราปล่อยให้เขาสู้อยู่เพียงลำพัง

จุฬา พิทยาภินันท์ นิสิตทุน พสวท. ว่าที่ดอกเตอร์นักวิทยาศาสตร์ เป็นคนหนึ่งที่คิดอยากให้เกิดการเปลี่ยนแปลงบางอย่าง สิ่งที่แตกต่างคือเขาลงมือทำเพื่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงนั้น ไม่ว่าจะเป็นการลงมือโดยตรงหรือขอความช่วยเหลือจากผู้ที่มีอาวุโสหรือขอบเขตอำนาจหน้าที่ที่เหนือกว่า เขาทำได้สำเร็จเมื่อการผลักดันจากภาคประชาชนและสื่อ (ด้วยความช่วยเหลือของเทคโนโลยียุคใหม่อย่างอินเตอร์เน็ต) สามารถทำให้ภาครัฐจัดการตรวจสอบเครื่องมือจีทีสองร้อยอย่างเป็นทางการได้ ปัญหาอยู่ตรงที่จุฬาพบเจอกับอุปสรรคมากมายด้วยวัยและประสบการณ์ทำให้เขาท้อ หากโลกนี้ไม่มีอินเตอร์เน็ต การตัดสินใจของจุฬาอาจนำพาเขาไปยังจุดหมายปลายทางอื่นที่มิใช่สิ่งที่เขากำลังทำอยู่ในวันนี้ก็ได้

"จากนักวิทย์... สู่ชีวิตทหารรับจ้าง" เป็นเรื่องราวการเดินทางของจุฬานับตั้งแต่แรงบันดาลใจในการเดินหน้าผลักดันการตรวจสอบเครื่องมือจีทีสองร้อย ไปจนถึงการตัดสินใจออกนอกประเทศไปตายดาบหน้าด้วยการเป็นทหารรับจ้างที่ประเทศฝรั่งเศส อันเป็นเส้นทางที่เขาไม่รู้ด้วยซ้ำว่าจะได้กลับมาประเทศไทยอีกหรือเปล่า ตลอดเส้นทางของจุฬา แม้จะมีอุปสรรค แต่ก็มีผู้ที่คอยส่งมือหนุนเอื้อมมือฉุด ประคับประคองให้เขาเดินหน้าต่อไป เราคงพอมองเห็นคำตอบว่า

ไม่มีใครทิ้งผู้ที่กล้าออกหน้าไปทำสิ่งที่เราอยากทำแต่ไม่กล้าทำเอง

ประเทศไทยยังต้องการการพัฒนาปรับปรุงในอีกหลายๆ ด้าน การปรับปรุงหลายอย่างยังไม่มีใครกล้าลงมือทำอะไร เราหวังว่า หนังสือเล่มนี้จะเป็นแรงบันดาลใจแก่ผู้อ่าน ให้กล้าลงมือสร้างความเปลี่ยนแปลงนั้นด้วยตัวคุณเอง หรืออย่างน้อยก็จงโปรดให้การสนับสนุนช่วยเหลือแก่ผู้ที่กล้าลงมือทำ ด้วยแรงสนับสนุนคนละเล็กละน้อยนี่แหละ ที่จะทำให้ประเทศไทยพัฒนาก้าวหน้าต่อไปได้

โพสต์บุ๊กส์

คำนำผู้เขียน

ปกติผมเป็นคนชอบเขียนบันทึกความทรงจำ แต่ในระหว่างที่ดำเนินเรื่องเครื่องตรวจระเบิดลวงโลกจีทีสองร้อย ตอนต้นปี ๒๕๕๓ นั้น ผมไม่ได้บันทึกเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นไว้เลย ด้วยว่าต้องวิ่งวุ่นจนไม่มีแม้แต่เวลาจะนอน

หลังเรื่องเสร็จสิ้น มีคำสั่งระงับใช้เครื่องดังกล่าวออกมาเป็นทางการและเริ่มจะพอมีเวลาพักหายใจได้บ้าง ก็มีความคิดอยากนั่งนิ่งๆ ทำใจสงบๆ ระลึกความทรงจำ ความคิด ความเห็นส่วนตัว สิ่งที่ได้พบได้เจอมา ตั้งแต่จุดเริ่มต้นของแรงบันดาลใจที่อยากจะแก้ไขปัญหาระดับชาติ ทั้งๆ ที่ตัวเองเป็นแค่เด็กนักศึกษาตัวเล็กๆ คนหนึ่ง ไปจนถึงจุดไคลแม็กซ์ของเหตุการณ์ตอนที่ได้ร่วมเป็นคณะกรรมการทำการทดสอบประสิทธิภาพของเครื่องอย่างเป็นทางการ ซึ่งเป็นปรากฏการณ์ที่เปลี่ยนแปลงบทบาทวงการวิทยาศาสตร์ไทยต่อสังคมไปอย่างสิ้นเชิง

แต่ผมก็ไม่มีโอกาสได้นั่งเขียนบันทึกที่ว่า เพราะสมองซึ่งไม่เคยหยุดหาเรื่องดันคิดโครงการใหม่ขึ้นมาได้เสียก่อน นั่นคือการหนีจากวงการวิทยาศาสตร์ไทยไปสมัครเป็นทหารรับจ้าง หรือทหารของกองพลต่างด้าวแห่งกองทัพฝรั่งเศส!

หากจะมองว่าการเป็นนักศึกษาอยู่ดีๆ แต่ดันกล้าลุกขึ้นมาขัดแย้งกับสถาบันใหญ่ยักษ์อย่างกองทัพนั้นเป็นเรื่องบ้าดีเดือดแล้ว การทิ้งปริญญาเอกและหนีไปสมัครเป็นพลทหารรับจ้างในกองทัพต่างชาติก็คงจะยิ่งเสริมดีกรีความบ้าขึ้นไปอีกไม่น้อย

เมื่อผ่านประสบการณ์ความบ้าที่ไม่น่าจะมีใครเคยทำสองเรื่องนี้มาได้ ผมก็ทนไม่ไหว ต้องหาวิธีถ่ายทอดประสบการณ์อันไม่ธรรมดานี้ให้โลกได้รับรู้

ดังนั้น เมื่อคุณหมอวัชรพล ผู้ซึ่งเป็นเหมือนที่ปรึกษาชีวิตให้ผมที่ฝรั่งเศสออกไอเดียให้ผมเขียนหนังสือเล่าเรื่องทั้งหมด ผมจึงตอบตกลงแทบจะในทันทีทั้งๆ ที่ชีวิตพลทหารลูกกะจ๊อกนั้นแทบจะหาเวลานอนสงบๆ พักหายใจยังไม่ได้

แต่ทั้งนี้ทั้งนั้น ผมวางเงื่อนไขกับคุณหมอไว้ว่า ถ้าจะให้ผมเขียน คุณหมอต้องร่วมเขียนเล่าประสบการณ์ชีวิตส่วนตัวของคุณหมอด้วย

เพราะกว่าจะมาเป็นดอกเตอร์นายแพทย์ทางเวชศาสตร์สงครามที่ฝรั่งเศส เป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านเพียงหนึ่งในห้าคนของโลกได้แบบนี้ คุณหมอวัชรพลก็ผ่านอะไรแปลกประหลาดพิสดารมาเยอะเช่นกัน ตั้งแต่หนีออกจากประเทศไทยไปสมัครเป็นนักเรียนแพทย์ทหารที่กรีซ จนกระทั่งถูกยิงที่โคโซโว จนได้มาลงหลักปักฐานอยู่ที่ปารีสเช่นทุกวันนี้

แต่นอกจากความแปลกน่าสนใจแล้ว ชีวิตของผมและคุณหมอยังมีเรื่องหนึ่งที่คล้ายกันจนแทบจะเรียกได้ว่าดำเนินตามแบบกันมาเป็นคู่ขนาน ต่างกันก็เพียงแค่ยุคสมัย

นั่นคือการลุกขึ้นต่อสู้เรียกร้องความถูกต้อง เผชิญหน้าความขัดแย้งกับระบบของผู้ใหญ่ในสังคมไทย จนทนทำใจอยู่ต่อในประเทศไม่ได้ ต้องทิ้งอนาคตอันมั่นคงในบ้านเกิด หนีระหกระเหินออกไปตายดาบหน้าในต่างประเทศ

และนี่เองคือประเด็นหลักที่คุณหมอวัชรพลอยากให้ผมสื่อด้วยหนังสือเล่มนี้ คุณหมอบอกผมว่า ยังมีอีกหลายคนเฝ้ามองผมอยู่ ผมจะหายตัวไปเฉยๆ ไม่ได้ ถ้าผมเงียบหายไป ก็จะมีคนพูดทันทีว่า นั่นไง ดูไอ้นายคนนั้นสิ ลุกขึ้นมาสู้ สุดท้ายก็ซวยไป ป่านนี้ไม่รู้ไปนอนเน่าอยู่ที่ไหนแล้ว อยู่ดีไม่ว่าดี เห็นไหม

คุณหมอชี้ให้ผมเห็นว่า ถ้าปล่อยให้เป็นเช่นนั้นแล้ว ต่อไปจะมีใครที่ไหนกล้าลุกขึ้นมาทำดีเพื่อสิ่งที่ถูกต้องอีก

ผมจึงต้องเขียน คุณหมอวัชรพลจึงต้องเขียน เราอยากให้ผู้ที่อ่านหนังสือเล่มนี้เกิดแรงบันดาลใจ ไม่กลัวที่จะลุกขึ้นมาแก้ไขสิ่งผิดใดๆ ที่มีอยู่ในระบบบ้านเมืองสังคมไทย

โดยมีผมเป็นตัวอย่างของยุคปัจจุบัน ที่แสดงให้เห็นว่าถ้ามีความกล้าเพียงพอ คนตัวเล็กๆ อย่างเราก็สร้างความเปลี่ยนแปลงให้สังคมได้จริง และมีคุณหมอวัชรพลเป็นตัวอย่างจากยุคอดีต ที่แสดงให้เห็นว่าถ้ามีความอดทนมากพอ ปลายทางของการทำความดีนั้นคือความสำเร็จและชีวิตที่มีความสุข

และบันทึกเหตุการณ์จีทีสองร้อยจะสมบูรณ์ไปไม่ได้ ถ้าขาดบันทึกประสบการณ์จาก ผศ.ดร. ว่าที่ ร.ต. เจษฎา เด่นดวงบริพันธ์ ผู้ที่อยู่ทั้งเบื้องหน้า เบื้องกลาง และเบื้องหลังของเหตุการณ์ประวัติศาสตร์ครั้งนั้น

ซึ่งแม้จะต้องวุ่นวายจากทั้งงานสอนในมหาวิทยาลัย งานเผยแพร่ความรู้

เสริมสร้างภูมิคุ้มกันวิทยาศาสตร์เทียมให้แก่สังคมไทย และชีวิตครอบครัวส่วนตัวแล้ว แต่อาจารย์เจษฎาก็ยินดีรับปากช่วยเขียนบันทึกเหตุการณ์ครั้งนั้นให้ชนิดที่ละเอียดสมบูรณ์จนแม้แต่ผมที่ได้ร่วมทีมกับอาจารย์ ดำเนินเรื่องนี้มาด้วยกันเองอ่านแล้วยังตะลึง ทึ่ง และเข้าใจความเป็นมาเป็นไปของเหตุการณ์ได้ดีขึ้นมากกว่าที่ตัวเองคิดว่าเคยรู้ด้วยซ้ำ

จึงต้องขอขอบคุณอาจารย์เจษฎามากๆ ที่แม้เวลาจะล่วงผ่านมาสองปีแล้ว แต่อาจารย์ก็ยังคงปรานีผมอยู่เสมอ

แม้คณะผู้เขียนตั้งใจจะเขียนหนังสือเล่มนี้เพื่อสร้างแรงบันดาลใจให้แก่เด็กรุ่นใหม่ แต่เราก็อยากถ่ายทอดเรื่องราวอันน่าสนใจที่เกิดขึ้นนี้ให้ผู้ใหญ่ได้เข้าใจด้วย

เพราะแม้เราจะใช้คำว่า “เป็นการขัดแย้งกับระบบของผู้ใหญ่ในสังคมไทย” แต่เรื่องใดๆ ก็ตามที่เราเคยดำเนินมานั้น จะสำเร็จไม่ได้เลย ถ้าไม่มี “ผู้ใหญ่ใจดี” หลายท่าน คอยช่วยเหลืออย่างเงียบๆ อยู่เบื้องหลัง

เพื่อการนี้ คุณหมอวัชรพลจึงได้มีไอเดียที่จะให้ “น้องๆ” ในปารีสที่รู้จักผมและเคยได้ฟังได้รู้เรื่องราว มาช่วยเขียนถ่ายทอดความคิดมุมมองของตนให้ผู้ใหญ่อ่านและรับรู้โดยตรง ว่าเด็กอย่างพวกเขามองเหตุการณ์เหล่านี้แล้วนำไปเชื่อมโยงกับชีวิตอย่างไร ซึ่งรุ่นน้องที่น่ารักทั้งสามคนที่เป็นเสมือนเพื่อนและกระจกเงาสะท้อนตัวผมในต่างแดนนี้ ต่างก็ช่วยกัน สละเวลามาเขียนให้ผมอย่างขยันขันแข็ง ทั้งๆ ที่แต่ละคนต่างก็อยู่ในช่วง “เป็นวัยรุ่นมันเหนื่อย” กันทั้งนั้น

นอกจากการบอกเล่าประสบการณ์การมาสมัครเป็นทหารต่างด้าวแล้ว ผมยังได้เขียนข้อมูล รายละเอียด และคำแนะนำให้แก่ผู้ที่สนใจจะออกผจญภัยในเส้นทางสายนี้ไว้ให้ด้วย ซึ่งหากจะมีคนไทยมาสมัครเป็นทหารต่างด้าวที่ฝรั่งเศสมากขึ้น ไม่ว่าจะด้วยเหตุผลใดก็ตาม ผมยินดีที่จะมีส่วนร่วมในการเปลี่ยนชีวิตของเพื่อนร่วมอุดมการณ์เหล่านั้น เหมือนที่ตัวผมเองและสหายร่วมรบที่นี่หลายคนผ่านมาแล้ว และผมไม่คิดว่าสิ่งนี้จะส่งผลเสียแก่ประเทศไทยแต่อย่างใด ในทางกลับกัน การมีคนไทยไปเก็บเกี่ยวประสบการณ์ทหารจากกองทัพตะวันตกในระดับการรบจริงนั้น กลับจะเป็นการขยายมิติความสามารถ

ของคนไทยในระดับโลกให้มากขึ้น ทั้งเขาเหล่านี้ยังจะนำความรู้ความสามารถและประสบการณ์กลับมาช่วยเหลือประเทศ “ในยามที่ชาติต้องการ” ได้ต่อไปในอนาคต

สุดท้ายนี้ ต้องขอขอบคุณสำนักพิมพ์โพสต์บุ๊กส์ ที่กรุณาให้โอกาส ทำให้หนังสือเล่มนี้เกิดขึ้น พี่เหมียว ธิดา จงนิรามัยสถิต ที่ช่วยประสานงานจัดทำหนังสือ นับตั้งแต่วันที่ผมไม่มีข้อมูลความรู้อะไรในการตีพิมพ์หนังสือเลย จนถึงวันที่หนังสือนี้ออกมาเป็นรูปเป็นเล่มได้

ซึ่งรายได้ส่วนหนึ่งจากหนังสือเล่มนี้ จะนำไปสมทบทุนจัดซื้ออุปกรณ์สนับสนุนการปฏิบัติงานและอุปกรณ์ช่วยมวลชนสัมพันธ์แก่เจ้าหน้าที่ทหารและตำรวจตระเวนชายแดนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ อันเป็นกิจกรรมในโครงการสันติภาพชีวิต โครงการที่เกิดจากน้ำแรงและน้ำใจของกลุ่มประชาชนธรรมดาๆ ที่อยากทำเพื่อเหล่าวีรบุรุษของเราอย่างแท้จริง

ผมหวังเป็นอย่างยิ่งว่า หนังสือเล่มนี้จะบรรลุวัตถุประสงค์ของมันได้ ไม่ว่าผู้ที่ถืออ่านอยู่จะเป็นเด็กรุ่นใหม่หรือผู้ใหญ่รุ่นมากประสบการณ์ก็ตาม

ขอบคุณครับ

จุฬา พิทยาภินันท์

Légionnaire de 1ère Classe

เขียนบนเรือบัญชาการยกพล BCP Mistral กองทัพเรือฝรั่งเศส

น่านน้ำสากล มหาสมุทรแอตแลนติก

ระหว่างเดินทางไปปฏิบัติภารกิจ ณ ทวีปอเมริกา

คำนำของบทเสริม โดยอาจารย์เจษฎา

"เอก ต้องช่วยแจ้มันเขียนสัก ๔-๕ หน้านะครับ" คุณหมออเล็กซ์ขอให้ผมช่วยเขียนบทเสริมเพื่อหนังสือของคุณจุฬา หรือนายแจ้ ชายหนุ่มที่เป็นแรงผลักดันและอยู่เคียงข้างผมมาตลอด ช่วงที่เราฝ่าวิกฤติรณรงค์แฉความลวงโลกของเครื่องตรวจมวลสารระยะไกล **จีทีสองร้อย** ที่ไม่ได้วิเศษวิโสอะไรนอกจากเป็นแค่ "ไม้ล้างป่าช้า"

แจ้ตั้งใจจะเขียนหนังสือเพื่อเล่าเรื่องชีวิตของเขา หลังบินหนีไปจากประเทศไทย หนีจาก "ระบบ" ที่ทำร้ายจิตใจเขามาตลอด ทิ้งความไม่ปลอดภัยต่างๆ ที่ถูกข่มขู่ไว้เบื้องหลัง แล้วไปสมัครเข้าสู่อาชีพที่อันตรายกว่าเสียอีก คือไปเป็นทหารรับจ้างที่ฝรั่งเศส... หนังสือนี้เล่าถึงการผจญภัยตามความฝันอันท้าทายอย่างกล้าหาญ ของชายหนุ่มคนหนึ่งที่เลือกเส้นทางเดินชีวิตด้วยตนเอง และน่าจะเป็นแรงบันดาลใจให้แก่หนุ่มสาวรุ่นใหม่ ที่กำลังหมดหวังเพราะถูก "ระบบ" ทำลาย... เช่นที่ผมเกิดมีแรงบันดาลใจกล้าทำสิ่งนอกกระแสอีกครั้งหลังรู้เรื่องราวปัจจุบันของแจ้

ผมไม่เคยคิดที่จะเขียนหนังสือเกี่ยวกับประสบการณ์ตรงที่ได้รับ เมื่อต้องเข้ามายุ่งกับเครื่องตรวจระเบิดลวงโลกเลย ยอมรับว่าที่กลัวจนไม่กล้าเขียนเพราะยังห่วงเรื่องความปลอดภัยของตนเองและครอบครัวอยู่ทุกวัน แต่ก็เปลี่ยนใจทันที เมื่อเกิดเหตุร้ายขึ้นกับคุณ Decepticon เพื่อนทหารที่ช่วยต่อต้านจีทีสองร้อยมาด้วยกัน ซึ่งถูกระเบิดบาดเจ็บสาหัสเพราะไม่มีอุปกรณ์ป้องกันที่ดีพอ ปลอดภัยพอ ที่จะช่วยรักษาชีวิตเจ้าหน้าที่ของเราไว้ ทั้งที่ราคาเพียงไม่กี่พันกี่หมื่นบาท... เทียบกับจีทีสองร้อยตัวละล้านสอง!!

เราทั้งสามคนหวังว่า หนังสือของแจ้และบทเสริมที่ช่วยกันเขียนนี้ จะช่วยกระตุ้นเตือนให้ผู้หลักผู้ใหญ่ในกองทัพ หันมามองลูกน้องที่ต้องตายต้องพิการเพื่อชาติบ้าง "ช่วยกันใช้งบประมาณของกองทัพอย่างเหมาะสมที่สุด เพื่อรักษาร่างกายรักษาชีวิตของพวกเขาไว้" ขอให้มีลงไปสู่เจ้าหน้าที่ชั้นผู้น้อยบ้าง อย่าเห็นเป็นแค่เบี้ยในกระดาน รอแทงจำหน่าย จักเป็นพระคุณยิ่ง

สำหรับบทเสริม *"ฝ่าวิกฤติ จีทีสองร้อย : บันทึกความทรงจำจากอาจารย์เจษฎ์ แด่นายแจ้ (คุณจุฬา)"* นี้ ผมตั้งใจเขียนถ่ายทอดเรื่องราวต่างๆ จากความทรงจำที่เริ่มรางเลือนตามวันและเวลาที่ผ่านไป โดยไม่ได้เปิดบันทึกใดๆ ดูประกอบเลย จากที่กะว่าจะเขียนแค่สี่ถึงห้าหน้าพอ แต่ยิ่งเขียนก็ยิ่งเลิกไม่ได้ มีเกร็ดเล็กเกร็ดน้อยที่อยากพูดถึงอยู่อีกมาก จนลากยาวมาถึง ๖๐ หน้ากระดาษ A4 เช่นนี้... นี่ขนาดตัดเนื้อหาทิ้งไปเยอะแล้วนะ เพราะยังเป็น "ความลับ" ที่เล่าให้ใครฟังไม่ได้ไปอีกนานหลายปี

ด้วยเหตุที่บทเสริมนี้เขียนขึ้นจากมุมมองแคบๆ ของผมเพียงคนเดียว จึงยังขาดตกเนื้อหาจากมุมมองของผู้ที่มีส่วนร่วมในเหตุการณ์ท่านอื่นๆ ไปอีกมาก แถมยังอาจมีความผิดพลาดเกิดขึ้นได้ทั้งในรายละเอียดของลำดับเหตุการณ์ สถานที่ เวลา ชื่อผู้คน และที่สำคัญคือคำพูดในบทสนทนาต่างๆ จึงไม่ขอแนะนำให้ใครนำ "นิยายอิงประวัติศาสตร์" เรื่องนี้ไปถือเป็นจริงเป็นจังนัก โปรดอ่านแบบขำๆ นัยว่าเป็น "ตลกร้ายร่วมสมัย" ที่เกิดขึ้นกับสยามประเทศก็แล้วกัน ใครที่มีพระคุณกับพวกผมในช่วงนั้น ทั้งช่วยเหลือโดยตรงและแอบช่วยอยู่ลับๆ ผมต้องขอขอบพระคุณอย่างสูงย้อนหลังด้วยนะครับ ส่วนใครที่ถูกพาดพิงถึงแล้วรู้สึกรับไม่ได้ ก็ขออภัยอย่างสูงด้วยครับ อย่าถือโทษโกรธกันเลย... ผมกลัว!

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดอกเตอร์ ว่าที่ร้อยตรี เจษฎา เด่นดวงบริพันธ์
อาจารย์เอก หรือ อาจารย์เจษฎ์ หรือ JD300 เจดีสามร้อย

คำนำของบทเสริม โดย คุณหมอวัชรพล

ผมไม่คิดว่าการที่ผมบอกให้เจ้าแจ้เขียนหนังสือจะก่อให้เกิดโปรเจ็กต์หนังสือข้ามโลกของเขาเล่มนี้ขึ้นมา

จุดเริ่มต้นของโครงการนี้เกิดจากคนไทย ๒ คนซึ่งนั่งกินหมูย่างอยู่ที่ร้านเกาหลีในปารีส ก่อนจะข้ามทวีปมาสานต่อกับคนไทยอีก ๕ ชีวิตที่ร้านอาหารญี่ปุ่นในกรุงเทพฯ เพื่อที่จะได้ข้อสรุปออกมาเป็นรูปเล่มอย่างที่เห็นอยู่นี้

เจ้าแจ้เริ่มเขียนก่อนใครที่ค่ายกองพลทหารต่างด้าว แต่ปิดต้นฉบับรองโหล่บนเรือรบของกองทัพเรือฝรั่งเศสที่จอดแวะเทียบที่เมืองนอร์ฟอล์ค รัฐเวอร์จิเนีย ประเทศสหรัฐอเมริกา

อาจารย์เจษฎาเขียนช่วงน้ำท่วมกรุงเทพฯ และปิดต้นฉบับได้ทันตอนน้ำเริ่มแห้งพอดิบพอดี จึงเป็นคนแรกที่เขียนเสร็จ

ผมเริ่มเขียนหลังเจ้าแจ้แต่กลับเขียนเสร็จเป็นคนสุดท้ายหลังกลับจากภารกิจที่บราซิล เพราะต้องรับหน้าที่ประกอบชิ้นส่วนต่างๆ ของหนังสือเล่มนี้แทนเจ้าแจ้ที่อยู่ในระหว่างปฏิบัติภารกิจร่วมกับนาวิกโยธินสหรัฐฯ

ขอสารภาพว่าต้นฉบับของหนังสือเล่มนี้ควรจะมาถึงมือบรรณาธิการสำนักพิมพ์ตั้งแต่ต้นเดือนมกราคม ๒๕๕๕ แล้ว ถ้าอาจารย์เจษฎ์ไม่โชว์ฝีไม้ลายปากกาจนทำให้งานเขียนของทั้งเจ้าแจ้และผมตกกระป๋องไปแบบไม่เห็นฝุ่นเลยทีเดียว เพราะอาจารย์เขียนได้สนุกและน่าติดตามมาก ทั้งเจ้าแจ้และผมก็เลยต้องมานั่งรื้อโครงภาษาเขียนกันใหม่อีกรอบ

ผมยังว่าเจ้าแจ้เขียนได้ดีกว่าผมเยอะเพราะเพิ่งออกจากเมืองไทยมาไม่นาน สำนวนโวหารก็เลยยังเต็มที่อยู่ แต่ผมนี่สิ สนิมขึ้นภาษาไทยไปเรียบร้อยแล้ว เพราะออกจากเมืองไทยมาตั้งแต่เมื่อ ๒๐ ปีที่แล้ว ภาษาของผมก็เลยออกจะโบราณได้ใจไอ้เจ้าเด็ก ๓ คนที่ผมได้ให้พวกมันมีส่วนร่วมในหนังสือเล่มนี้ด้วยบอกว่าผมเขียนเหมือนนิทานชาดก!

เหตุผลที่ผมให้เจ้าสามตัวนี่มีส่วนร่วมในหนังสือของเจ้าแจ้ก็เพราะว่าตอนที่เจ้าแจ้อยู่กับผมคนเดียวนั้น มันจะทำตัวง้องแง้งมากเหมือนแมวหง่าว ไม่มีมาดทหารต่างด้าวอันแสนโหดและดุดันของกองทัพฝรั่งเศสอยู่เลย แต่เมื่อใดก็ตามที่เจ้าแจ้มีใครที่เด็กๆ กว่าอยู่ด้วย วิญญาณป๋าจะเข้าสิงและมันจะทำตัวแก่เป็นพี่ใหญ่ที่น่าเคารพยำเกรงขึ้นมาทันที

เจ้าอเล็กซ์น้อยเป็นคนแรกที่ทำให้ผมสังเกตเห็นข้อแตกต่างนี้ ตามมาด้วยเจ้าตี้ และเจ้าเส็งซึ่งมีอาวุโสรองจากเจ้าแจ้ จึงเป็นเหมือนพี่คนที่สองที่คอยดูแลอบรมเจ้าอเล็กซ์น้อยและเจ้าตี้อยู่ในที เพราะเจ้าสองคนนี้อายุเท่ากัน

เจ้าเส็งเรียนวิศวะการบินอยู่ที่อังกฤษ เจ้าแจ้เองก็กำลังทำภารกิจโน่นนี่นั่น ผมเองก็ต้องบินไปทำงานที่ประเทศนั้นประเทศนี้ โอกาสที่เราจะได้เจอหน้าพร้อมกันทั้งหมดจึงยังไม่เกิดขึ้น หวังว่าหลังจากหนังสือเล่มนี้วางแผงไปแล้ว พวกเราคงจะมีโอกาสได้นั่งประชุมกันพร้อมหน้าบนโต๊ะตัวเดียวกันเสียที

ตอนผมเล็กๆ ผมซนและแสบมาก ซนจนพ่อแช่งเอาไว้ว่า เมื่อมีลูกเต้าลูกผมจะต้องซนและแสบกว่าผมอีกสิบเท่า ด้วยความกลัวในเวทมนต์แสนรักของพ่อ ผมก็เลยไม่ยอมแต่งงาน ไม่ยอมมีลูก ก็ผมกลัวนี่

หลังจากพ่อผมเสียในปี ๒๕๕๓ คำแช่งของพ่อก็เป็นจริงขึ้นมา เพราะแม้ว่าไอ้เด็ก ๔ คนนี้จะไม่ใช่ลูก แต่มันก็มีเรื่องมาให้ผมแก้ได้ไม่เว้นว่าง จนผมต้องจัดระเบียบการปกครองใหม่ ว่าให้ส่งตามลำดับอาวุโสขึ้นมา เพื่อให้ไอ้พวกพี่ๆ ทั้งสองคนได้แบ่งความรับผิดชอบดูแลน้องมันบ้าง ผมจะได้มีเวลาพักผ่อนหน่อย ไว้เรื่องไหนหนักๆ แล้วค่อยปรึกษากัน

ผมซึ่งสัญญาว่าจะเป็น Life Coach ให้เจ้าแจ้เพียงคนเดียว แต่ไปๆ มาๆ เจ้าแจ้ก็ลากไอ้พวกน้องๆ มาทำตากลมใสเหมือนแมว Puss ใส่ผม ไอ้ตัวที่อาการหนักสุดก็ไม่พ้นไอ้เจ้าอเล็กซ์น้อยนี่ละ ที่ไม่ยอมเอาจริงเอาจังกับชีวิต ในหนังสือนี้มันได้มีโอกาสแสดงความคิดว่าจะเอาอย่างไรดีกับชีวิต จะอยู่ในโลกแห่งความฝันหรือจะยอมรับความจริงเสียที

ผมเองก็โดนอะไรมาไม่น้อยก่อนจะถึงวันนี้ ผมไม่ใช่คนเก่งกาจฉลาดวิเศษอะไร จึงต้องใช้ความพยายามและการวางแผนที่ดีเพื่อจะนำชีวิตตัวเองให้ผ่านมาจนถึงจุดที่ผมอยู่ในปัจจุบันได้ วันที่ผมว่าผม "โอ" แล้วละ

โบราณว่า มารไม่มี บารมีไม่เกิด นั้นเป็นคำกล่าวที่จริง ผมเป็นคนมีมารในชีวิตเยอะจึงต้องทำความดีเผื่อไว้มากๆ จะได้หักลบกลบบาปที่ผมมี ผมเชื่อว่าการทำดีกับคนนั้นเป็นการต่อบุญที่ดียิ่งกว่าการขายตรง ยิ่งคนคนนั้นเป็นเด็กพลังมากอย่างเจ้าแจ้และเจ้าเด็กๆ พวกนี้ด้วยแล้ว ยิ่งทำให้ผมมีความหวังว่าเจ้าพวกนี้จะส่งให้บุญที่ผมสะสมนั้นฟูขึ้นๆ เพราะเจ้าพวกนี้คงจะกลับไปทำสิ่งดีๆ ให้แก่ประเทศไทยของเรา ให้แก่สถาบันที่ผมเคารพเทิดทูนได้ เหมือนที่เจ้าแจ้เคยทำมาแล้ว

วันนี้เจ้าแจ้ยืนได้แล้ว ไม่ล้มลุกคลุกคลานเหมือนวันก่อน ในวันที่เจ้าแจ้ออกวิ่งได้ ผมเชื่อว่าเขาจะทำอะไรให้พวกเราทึ่งต่อไปได้อีกมาก แจ้เป็นเด็กไทยธรรมดาๆ ที่กล้าเดิมพันอนาคตด้วยสิ่งที่ตัวเองก็ยังไม่รู้ว่าจะโดนอะไรบ้าง แต่ก็ยังเสี่ยงที่จะลุยต่อ ผมชื่นชมใจของมัน เพราะมันทำให้ผู้ใหญ่ในสังคมไทยบางคนต้องอาย ผมว่าหัวใจมันน่ากราบ

ในวันนี้ผมได้ประกาศแล้วว่า ผมผนึกพลังการทำงานร่วมกับอาจารย์เจษฎ์ที่เมืองไทย ฝรั่งเศสกับเมืองไทยจึงต่อกันติดแล้ว ทีนี้หากคนไทยในประเทศอื่นอยากร่วมงานกับเรา ขอเชิญติดต่อผู้เขียนทุกคนได้ตลอดเวลา ตาม E-mail ที่ให้ไว้ท้ายเล่ม มาร่วมกับผมและอาจารย์เจษฎ์ ช่วยกันค้นหา ช่วยเหลือ และสนับสนุนอนาคตของประเทศชาติที่กำลังมีปัญหาในการทำความดีด้วยกัน ผมเชื่อว่าเราทำได้ ถ้าพวกเรามีความตั้งใจดีร่วมกัน ผมเชื่อเช่นนั้น

ดอกเตอร์ นายแพทย์ วัชรพล อเล็กซองดร์ กำเนิดศิริ
จิตแพทย์เวชศาสตร์การสงคราม
กรุงปารีส สาธารณรัฐฝรั่งเศส

ขออุทิศความดีใดๆ ที่หนังสือนี้จะมี
ให้แก่เหล่าเจ้าหน้าที่ ทหาร ตำรวจ ผู้ที่ได้สละชีพ
และร่างกายเพื่อพิทักษ์ด้ามขวานทองของไทย
รวมถึงครอบครัวของผู้กล้าเหล่านั้น

บทนำ

TEMPS RESTANT: 0h 30m

ตัวเลขบนจอสำหรับผู้โดยสารด้านหน้าบอกให้ผมรู้ว่า เครื่องบินลำนี้จะลงแตะพื้นสนามบิน ปารีส ชาร์ล เดอ โกล สนามบินปลายทาง ในอีกครึ่งชั่วโมงข้างหน้า

อากาศในเครื่องเย็นเฉียบ ผมหันมองทิวทัศน์นอกหน้าต่างข้างลำเครื่องในใจหวังว่าจะได้เห็นเงาหอไอเฟล สัญลักษณ์ของฝรั่งเศสอันเป็นที่เลื่องลือ

แต่โชคไม่ดี ปารีสต้อนรับผมด้วยฝนห่าใหญ่และฟ้าสีเทามืด... ผมได้แต่ทำใจ ถ้าไม่ได้เห็นหอไอเฟลในชั่วขณะนี้ ผมก็คงไม่ได้เห็นไปอีกหลายเดือน

เพราะปลายทางของผมในการเดินทางมาฝรั่งเศสครั้งนี้ไม่ใช่โรงแรมที่พักของนักท่องเที่ยว

แต่เป็นที่พักของเหล่าลูกผู้ชายผู้ตามล่าฝัน... ฝันอันเหลือเชื่อ... ฝันที่อยู่เหนือกรอบชีวิตคนธรรมดา... ฝันที่ทำให้คนคนหนึ่งทิ้งทุกสิ่งทุกอย่างในชีวิตเพื่อมาตามหา... ฝันที่อาจต้องแลกมาด้วยหยาดเหงื่อ หยดเลือด และน้ำตา

ผมมาฝรั่งเศสเพื่อจะมาสมัครเป็นทหารรับจ้าง!

๒๑.๓๐ น. ...

ผมพบตัวเองนั่งอยู่ในร้านพิซซ่าแห่งหนึ่งในสนามบิน นึกตลกที่อาหารมื้อแรกของผมในประเทศอันขึ้นชื่อด้านอาหารแห่งนี้จะเป็นพิซซ่าอเมริกันเย็นชืด โรยหน้าด้วยเครื่องแห้งๆ กับโค้กหนึ่งแก้ว

แน่ละ ณ สนามบินตอนสามทุ่มที่ร้านรวงส่วนมากปิดทำการแล้ว ด้วยเงินในกระเป๋าแค่ ๑๐๐ ยูโร กับความรู้ภาษาฝรั่งเศสที่แทบเป็นศูนย์ ผมคงไม่มีทางเลือกมากนัก

กินอิ่มกันตายเสร็จแล้วผมก็เดินงกๆ เงิ่นๆ ตามป้ายและแผนผังไปยังสถานีรถไฟ TGV ซึ่งเชื่อมอยู่กับตัวสนามบิน ควักตั๋วรถไฟออกมาเช็กอีกรอบ ปารีส-มาร์กเซย... รถออกเวลา ๐๖.๓๐ น. ของวันรุ่งขึ้น ไม่จำเป็นต้องพักในโรงแรมให้เปลืองเงิน การนอนคนเดียวในสถานีรถไฟไม่ใช่เรื่องน่ากลัวสำหรับผม ปลายทางที่ผมจะไปไม่มีที่ว่างสำหรับผู้อ่อนแอ

ครึ่งคืนผ่านไป ผมเริ่มไม่แน่ใจนักเรื่องความอ่อนแอ อากาศอันหนาวเหน็บตีกระทบร่างกายของผมซึ่งคุ้นเคยแต่กับความร้อนของประเทศไทยตอนล่าง เสื้อกันหนาวราคาถูกที่ซื้อมาจากเมืองไทยไม่ได้ช่วยลดความสั่นเทาของร่างกายเลย นึกด่าตัวเองในใจที่ไม่เตรียมถุงมือ ผ้าพันคอ หรือกางเกงหนาๆ มาด้วย เพราะเพื่อนบอกมาว่า เดือนเมษายนในฝรั่งเศสเป็นฤดูใบไม้ผลิ อากาศไม่หนาวมาก แน่นอน มันคงไม่หนาวมากในห้องโรงแรมที่ปิดมิดชิดกันลม แต่คงไม่ใช่กลางชานชาลาที่มีลมหนาวยะเยือกพัดโกรกเข้ามาจากปากอุโมงค์รถไฟแน่ๆ

พวกเพื่อนตัวดีของผม ป่านนี้คงนอนโกรกพัดลมผึ่งพุงสบายอยู่ที่กรุงเทพฯ... ผมหวนนึกถึงช่วงเวลาก่อนออกเดินทาง...

"ตกลงมึงจะเอาจริงเหรอวะ กูก็นึกว่ามึงพูดเล่นๆ" เพื่อนผมคนหนึ่งถามขึ้นกลางวงสนทนา ณ ร้านน้ำชาปากซอยเพชรบุรีห้า ย่านรวมหอพักนักศึกษาจากต่างจังหวัดที่เข้ามาเรียนใน กทม.หนึ่งเดือนก่อนหน้า

"เอาจริงไม่เอาจริงก็ซื้อตั๋วขอวีซ่าไปแล้ว... ถอยหลังกลับไม่ได้แล้วว่ะ" ผมตอบมัน

“พี่ก็รู้ว่าน้องเซ็ง น้องเสียใจกับเรื่องที่เพิ่งเจอมา แต่ไอ้ที่จะไปเป็นทหารรับจ้างนี่มันสุดโต่งเกินไปหรือเปล่า พูดอะไรยังกับในหนัง” รุ่นพี่ผู้ร่วมวงสนทนากล่าว

“เออว่ะ มึงดูหนังหนีตามกาลิเลโอมากไปรึเปล่าวะ” เจ้าเพื่อนคนเดิมเสริม

“เออ คิดได้ไงวะ แทนที่จะประชดอกหักกับหนีสอบตกไปยุโรปอย่างในหนัง ของกูก็เปลี่ยนเป็นประชดที่อกหักจากวงการวิทยาศาสตร์ กับหนีการหมายหัวจากวงการทหาร ไปเป็นทหารรับจ้างรบในอัฟกานิสถาน!”

“หนีตามบินลาเดน!”

“ฮ่าๆๆ” ทุกคนในวงชอบใจหัวเราะร่วน

...อกหักจากวงการวิทยาศาสตร์และโดนหมายหัวจากวงการทหาร... ผมนึกขำในใจ ความหนาวกายที่ชานชาลาทีจีวีนี้ดูจะไม่ใช่เรื่องใหญ่ เมื่อเทียบกับความหนาวใจที่ผมเผชิญในไทยก่อนตัดสินใจ “หนี” มาที่นี่

ลุงจรจัดขี้เมาที่นั่งอยู่ใกล้ๆ ร้องเพลงโหวกเหวกอย่างมีความสุขเป็นภาษาฝรั่งเศส สภาพผมตอนนี้ก็คงไม่ผิดไปจากลุงแกนักหรอก คนจรที่มีแต่ตัว... ไกลบ้าน ไกลคนรัก ไกลชีวิตเก่า

แต่ต่างกันที่ผมยังมีความฝัน และผมมีเหตุผลที่ดีพอในการทำให้ตัวเองมาอยู่ในสภาพนี้ เหตุการณ์ที่ผมจะไม่มีวันนึกเสียใจที่ได้ทำ แม้มันจะส่งผลอะไรกับตัวผมในตอนนี้ก็ตาม

ผมกำลังพูดถึงเหตุการณ์ตีแผ่เครื่องตรวจระเบิดลวงโลก จีทีสองร้อย!

บทที่ ๑
เครื่องตรวจระเบิด

๑

กลางปี ๒๕๕๒ ขณะนั้นผมยังเป็นนิสิตปริญญาเอกปี ๓ หลักสูตรวิทยาการคอมพิวเตอร์ (โท-เอก) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กำลังคร่ำเครียดกับการเตรียมสอบและการเริ่มทำวิทยานิพนธ์

ผมมักจะใช้เวลาพักในห้องแล็บคอมพิวเตอร์เล่นอินเตอร์เน็ต หาข้อมูลทั้งสาระและไร้สาระประดับสมอง และหนึ่งในเว็บบอร์ดที่ผมเข้าไป "สิง" บ่อยๆ คือห้องหว้ากอ เว็บไซต์พันทิปดอทคอม ซึ่งเป็นห้องเว็บบอร์ด สำหรับหัวข้อสนทนาทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ผมยังจำชื่อหัวข้อสนทนาที่เปลี่ยนชีวิตผมได้.....

ขอความช่วยเหลือนักสืบหว้ากอทั้งหลายเกี่ยวกับเครื่องนี้หน่อยครับ ตร. ราชทัณฑ์ กับ ป.ป.ส. ไทยกำลังโดนตุ๋นรึเปล่า

เนื้อหากระทู้มีอยู่ว่า เจ้าของกระทู้ผู้ใช้นามแฝง Geneticist ได้ดูรายการทีวีที่มีการโชว์การตรวจจับยาเสพติดของหน่วยตรวจคนเข้าเมืองด้วยเครื่องมือชนิดหนึ่ง แล้วเกิดสงสัยว่าเครื่องมือนั้นทำงานได้อย่างไร ใช้หลักการอะไรทางวิทยาศาสตร์

เครดิตภาพ : เว็บเสธ.แดง

"จีทีสองร้อย" คือชื่อเรียกเครื่องมือดังกล่าว นำเข้าจากประเทศอังกฤษในราคาชุดละ ๒๐๐,๐๐๐ ถึง ๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท มีใช้ในไทยหลายร้อยเครื่อง ในหน่วยงานความมั่นคง ทั้งกองทัพ กระทรวงมหาดไทย สำนักงานตำรวจฯ กองตรวจคนเข้าเมือง หรือแม้แต่หน่วยงานอื่นๆ เช่น อาสาพลเรือน การไฟฟ้าฝ่ายผลิตฯ

ชื่ออย่างเป็นทางการของจีทีสองร้อย คือ "เครื่องตรวจร่องรอยสสารระยะไกล" โดยสสารที่อ้างว่าตรวจได้นั้นมีตั้งแต่ระเบิด ดินปืน สารเสพติด ไปจนถึงร่างกายมนุษย์ ลักษณะการใช้งาน เมื่อต้องการหาสารอะไรก็ใส่ "การ์ด" สำหรับค้นหาสารนั้นเข้าในเครื่อง แล้วถือเครื่องเดินเป็นแนวเส้นตรง เมื่อเครื่องค้นหาสารนั้นๆ เจอ เสาอากาศที่ยื่นออกจากด้ามจับจะหมุนไปยังทิศทางแหล่งที่ซ่อนของสาร โดยผู้ขายอ้างว่าตรวจได้ไกลหลายร้อยเมตร ลึกใต้ดินหลายสิบเมตร ไม่มีอะไรปิดกั้นอำนาจการตรวจได้ แม้แต่ตะกั่ว

ที่สำคัญ เครื่องจีทีสองร้อยนี้ไม่ต้องใช้แบตเตอรี่หรือแหล่งพลังงานเสริมใดๆ ทั้งสิ้น ผู้ขายอ้างว่าเครื่องดึงเอาพลังงานไฟฟ้าสถิตจากตัวผู้ถือมาใช้ตรวจจับ "การดึงดูดของสนามแม่เหล็ก" ได้ จึงมีระยะเวลาการใช้งานไม่จำกัด!

เครื่องมือที่ทำได้เช่นนี้ย่อมเปรียบเสมือนอาวุธฟ้าประทานสำหรับแก้ไขบรรเทาปัญหาความไม่สงบในภาคใต้ที่เรื้อรังมาเป็นสิบปี หรือปัญหายาเสพติดที่บ่อนทำลายสังคมไทยมาหลายชั่วอายุคน ไม่ว่าระเบิดหรือยาเสพติดจะถูกซ่อนอยู่ที่ไหน ก็ไม่อาจรอดพ้นสมรรถภาพการค้นหาเช่นนี้ไปได้

ปัญหามีอยู่แค่ว่า... ในวงการวิทยาศาสตร์ยังไม่เคยมีนักวิทย์คนใดเคยเห็นเครื่องมือซึ่งมีประสิทธิภาพเหลือเชื่อดังที่กล่าวอ้างมาก่อน!

คุณ Geneticist จึงเข้ามาตั้งข้อสงสัยดังกล่าว เนื่องด้วยความรู้ที่เขามี คือปริญญาเอกสาขาเทคโนโลยีชีวภาพ ซึ่งต้องหยิบจับเครื่องมือสำหรับวัดและตรวจจับสสารมากมาย ก็ยังอธิบายไม่ได้ว่า "เครื่องมือ" ปริศนาครอบจักรวาลนี้จะทำงานตามสเปกและหลักการที่กล่าวอ้างได้อย่างไร

เหล่าผู้เชี่ยวชาญในห้องหว้ากอ ซึ่งมีตั้งแต่นักวิจัย อาจารย์มหาวิทยาลัย หมอ วิศวกร นักศึกษา รวมไปถึงผู้สนใจในวิทยาศาสตร์ทั่วไป จึงได้ร่วมกันวิเคราะห์และพยายามหาคำอธิบาย... อย่างไม่สัมฤทธิผล หลายคนที่ด่วนใจร้อนถึงกับฟันธงทันทีว่า "เราโดนต้มตุ๋นหม้อใหญ่ข้ามประเทศเสียแล้ว"

เหล่านักสืบหว้ากอจึงได้พากันสืบเสาะต่อไปบนอินเตอร์เน็ต ปรากฏว่าข้อมูลเบื้องลึกที่เจอนั้นทำให้ตะลึงไปตามๆ กัน นั่นคือ "อุปกรณ์" จำพวกนี้ไม่เพียงแค่ฟังดูไร้สาระทางวิทยาศาสตร์เท่านั้น แต่มันยังเคยได้รับการพิสูจน์โดยหน่วยงานความมั่นคงหลายแห่ง เช่น กองทัพเรือสหรัฐฯ หรือ FBI ว่ามัน

“ใช้งานไม่ได้อย่างสิ้นเชิง” และยังออกคำเตือนให้แก่หน่วยงานอื่นๆ มิให้โดนหลอกขายเครื่องมือทำนองนี้ ซึ่งทั้งหมดนี้มีเอกสารรายงานและหลักฐานชัดเจน

เพียงแค่นี้ก็ถือว่า “จบแล้ว” สำหรับชาวห้องหว้ากอ ตอบคำถามได้เสร็จสรรพ ไม่ต้องการการพิสูจน์อะไรเพิ่ม

อย่างไรก็ตาม ในห้องหว้ากอนั้น นอกจากวิชาชีพทางวิทยาศาสตร์และวิศวกรรมแล้ว ก็ยังมีทหารและตำรวจผู้สนใจในวิทยาศาสตร์มาเล่นอยู่เยอะเช่นกัน แน่นอนว่าในนั้นต้องมีผู้เคยใช้หรือเคยเห็นเครื่องจีทีสองร้อยอยู่ด้วย

แต่สิ่งที่สร้างความประหลาดใจก็คือ กลุ่มทหาร รวมถึงประชาชนทั่วไปกลับไม่ยอมรับหลักฐานหรือข้อเท็จจริงทางวิชาการที่ได้ถกเถียงและนำมาแสดงให้ดูกันในกระทู้ แถมยังพูดในเชิงว่า “ผู้ใช้มีประสบการณ์ใช้ได้จริง” “เหตุการณ์รุนแรงลดลงตั้งแต่เครื่องนี้เข้าประจำการ” “ใครจะกล้าเอาของแบบนี้มาหลอก” “ของเขาไม่ดีจริงขายไม่ได้หรอก” “พวกประเทศมหาอำนาจเขาก็ใช้กัน”

แม้จะชี้แจงไปแล้วก็ตามว่าเป็นปรากฏการณ์ทางจิตวิทยาหรือการกล่าวอ้างบิดเบือนข้อเท็จจริง ที่ผู้ขายฉวยโอกาสนำมาใช้สร้างความเชื่อถือให้แก่ผู้ใช้และหน่วยงานรัฐ

และด้วยความเชื่อเช่นนี้ แม้จะมีข้อมูลและหลักฐานมากมายให้เข้าถึงได้ แต่ผู้มีอำนาจและผู้ที่เกี่ยวข้องในวงการความมั่นคงของไทยก็ยังคงไม่ให้ความสนใจหรือรับฟังการร้องเรียนใดๆ

มิต้องพูดถึงทางฝั่งพลเรือน ฝั่งนักวิชาการ ที่เรื่องพวกนี้ดู “ไกลตัว” และ “อันตราย”

ทั้งๆ ที่หากปล่อยทิ้งให้เจ้าหน้าที่ใช้เครื่องมือลวงโลกนี้ต่อไป นอกจากภาษีประชาชนที่จ่ายเปล่าให้แก่สิบแปดมงกุฎข้ามชาติเป็นหลักพันล้านแล้ว ยังทำให้ชีวิต ทรัพย์สิน สิทธิเสรีภาพของทั้งเจ้าหน้าที่และประชาชนต้องตกอยู่ในความเสี่ยงอีกไม่รู้เท่าไหร่ต่อเท่าไหร่

หรือแม้แต่ในภาพที่กว้างกว่านั้น คือความมั่นคงและอธิปไตยของประเทศในเขตชายแดนใต้ ที่ได้รับผลกระทบจากการนำเครื่องมือตรวจระเบิดที่ใช้การไม่ได้นี้ไปตรวจจับและปรักปรำผู้บริสุทธิ์ อันเป็นการสร้างเงื่อนไขการแบ่งแยกดินแดนจากการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมของรัฐ !

๒

กลับมาที่โต๊ะทำงานในห้องแล็บของผม

หลังอ่านกระทู้นี้จบ หัวของผมหมุนติ้ว...

ปกติเมื่อเราได้อ่านได้เห็นข่าวสารหรือเรื่องราวอะไรแบบนี้ เราก็จะคิดในใจว่า "เฮ้ย ทำแบบนี้ได้ไงวะ" "ตายแล้ว ปล่อยให้มันเกิดขึ้นได้ยังไงเนี่ย" "นี่ประเทศไทยนะ" จากนั้นก็จะตามมาด้วย "ทำไมไม่มีใครคิดจะทำอะไรกับเรื่องนี้ล่ะเนี่ย"

ถึงจุดนี้ มีทางเลือกสองทาง

ทางเลือกแรก ปิดทีวี หนังสือพิมพ์ คอมพิวเตอร์ เข้านอน แล้วตื่นมาวันพรุ่งนี้รออ่านข่าวต่อไปว่า จะมีใคร องค์กรใด หน่วยงานไหน มาจัดการกับเรื่องนี้

คนส่วนมากเลือกทางเลือกแรกนี้ ด้วยชีวิตส่วนตัวคนเรามีอะไรมากมายที่ต้องจัดการ พรุ่งนี้ที่ทำงานจะเป็นอย่างไร ครอบครัวเรายังรักกันดีอยู่ไหม หรือแม้แต่พรุ่งนี้จะเอาข้าวสารที่ไหนกรอกหม้อ

ส่วนทางเลือกที่สอง คือการเก็บข้อมูลพร้อมกับความตกใจ เศร้าใจ แค้นใจ หรืออารมณ์ใดๆ ก็ตาม แล้วมานั่งประมวลผลว่า ด้วยกำลังของเราตอนนี้ เราจะมีส่วนช่วยแก้ปัญหานี้ได้อย่างไรบ้าง

ซึ่งผมเลือกทางเลือกที่สอง

เวลามีใครมาถามผมเป็นการส่วนตัวว่า ทำไมถึงเลือกทำเรื่องจีทีสองร้อย ผมมักจะตอบไปว่า "เพราะผมเป็นคนขี้รำคาญ ยึกยักๆ กันอยู่นั่นไม่เห็นมีใครทำอะไร เห็นว่าพอทำได้ก็เลยทำๆ ไป จะได้หมดเรื่อง"

แต่ในความเป็นจริง มีเหตุผลลึกกว่านั้นที่ผมขี้เกียจขยายความมาก

ประการแรก ผมพอมี "ทรัพยากร" อยู่ในมือบ้าง เนื่องจากนับตั้งแต่ชั้นมัธยมปลายที่ผมได้เข้าเป็นนักเรียนทุน โครงการพัฒนาและส่งเสริมผู้มีความสามารถพิเศษทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (พสวท.) ผมเข้าค่าย นำเสนอผลงาน และร่วมประชุมวิชาการในวงการนักวิทยาศาสตร์รุ่นใหม่ของประเทศไทยมาตลอด ทำให้มีเครือข่ายของนักวิชาการชั้นผู้ใหญ่ทั้งรุ่นพี่และอาจารย์อยู่บ้าง และเนื่องจากจีทีสองร้อยเป็นเครื่องมือที่อ้างหลักการทาง

วิทยาศาสตร์ ดังนั้นจึงควรเป็นหน้าที่ของ "วงการวิทยาศาสตร์ไทย" โดยตรง ที่จะต้องช่วยชี้ทางสว่างในเรื่องนี้ให้แก่สังคมไทย ด้วยจรรยาบรรณของนักวิทย์ ผมในฐานะว่าที่นักวิทยาศาสตร์รุ่นใหม่ของประเทศไทย จึงอยากมีส่วนร่วม แก้ไขปัญหาการแอบอ้างวิทยาศาสตร์ไปใช้ในทางที่ผิดนี้

ประการที่สอง ตัวผมเองมี "ความผูกพัน" กับวงการทหารอยู่ เนื่องด้วย ในปี ๒๕๕๑ ผมพักการเรียนระดับโท-เอกที่จุฬาฯ และสมัครเข้าเป็นทหาร เกณฑ์ ผลัดที่ ๑/๕๑ สังกัดหน่วยบัญชาการนาวิกโยธิน กองทัพเรือ เป็นระยะ เวลาหกเดือน ซึ่งนอกจากบทเรียนชีวิตสมบุกสมบันที่ได้จากวิทยาลัยลูกผู้ชาย แล้ว ผมยังรู้สึกว่าตัวเองได้กลายเป็นส่วนหนึ่งของกองทัพไทยไปด้วย ไม่รู้ว่า จะเป็นดังคำกล่าวที่ว่า "เป็นนาวิกโยธินสักครั้งไซร้ จักฝังหฤทัยจนวายปราณ" หรือเปล่า แต่เมื่อใดก็ตามที่ผมได้ทราบข่าวการสูญเสียหรือการทุจริตทางทหาร ผมจะรู้สึกเศร้าเสียใจและเป็นเดือดเป็นแค้นมากกว่าเพื่อนๆ นักวิชาการของ ผมที่มองเรื่องทำนองนี้ว่าเป็น "เรื่องไกลตัว" หรือ "เรื่องธรรมดาของบ้านเรา" เสมอ

นอกจากนั้น ตัวผมเองมีความชอบด้านการทหารเป็นทุนเดิมอยู่แล้ว แต่ด้วยเหตุที่ตอนวัยรุ่นเป็นเด็กโตช้าและร่างกายไม่แข็งแรง ทำให้ไม่เคยมีความคิดที่จะเข้าโรงเรียนเตรียมทหารเลย เมื่อมารับทุนทางวิทยาศาสตร์จึงตั้งใจไว้ว่า อยากจบออกมาเป็นนักวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีทางการทหาร ถึงขนาดเคยพูดเล่นกับเพื่อนว่า

"กูมาเข้าทุน พสวท. เนี่ย ไม่ใช่ไรหรอก เพราะตอน ม.ต้นอยู่โรงเรียนประจำ พ่อกูโทรฯ มาบอกข่าวเรื่องทุน กูถามไปว่าจบมาแล้วทำงานสาขาไรบ้าง พ่อกูก็บอกมาเป็นข้อๆ ตามคู่มือ ทีนี้โทรศัพท์ตู้ที่โรงเรียนเก่ากูมันไม่ค่อยชัดว่ะ ได้ยินเสียงพ่อกูอ่าน - วิทยาศาสตร์การทหาร - ดีใจสุดๆ โคตรเท่ สอบเสร็จมีชื่อติดไปเซ็นสัญญา กลับมาอ่านคู่มือดูดีๆ อ้าว ฉิบหาย มันเขียนไว้ว่า - วิทยาศาสตร์การอาหาร - นี่หว่า เข้าใจผิด... สายไปเสียแล้ว"

ซึ่งเรื่องโจ๊กนี้ผมเล่ามาหลายรอบ ผ่านมานานจนจำไม่ได้แล้วว่ามันมีความจริงอยู่มากน้อยแค่ไหน

ดังนั้น ด้วยเหตุผลสองประการดังที่กล่าวไปแล้ว ทำให้พูดได้ว่าผมมีองค์ประกอบลงตัวที่จะเป็นตัวเชื่อมของวงการวิทยาศาสตร์กับวงการทหาร แต่ก็ใช่ว่าประเทศไทยจะไม่มีนักวิชาการหรือนักวิทยาศาสตร์ทางการทหารเสียเลย ตรงกันข้าม มีอาจารย์มหาวิทยาลัยและนักวิจัยหลายคนที่รับงานวิจัยมาจากกองทัพอยู่บ่อยๆ และในความเป็นจริงแล้ว นายทหารหลายคนในกองทัพนั้นก็มีวุฒิ "วิทยาศาสตรบัณฑิต" กันเสียด้วยซ้ำ แต่สิ่งที่เอื้อให้ผมเกิดความคิดลุกขึ้นมาแก้ไขเรื่องนี้ ในขณะที่คนเหล่านี้ไม่คิดจะทำอะไร น่าจะมาจากเหตุผลอีกประการมากกว่า นั่นคือ

ผมไม่มีอะไรจะเสีย

ผมยังเด็ก (อายุ ๒๔ ในขณะนั้น) ไม่มีตำแหน่งหน้าที่การงานอะไร ไม่มีหน้าตาทางสังคม ไม่มีหนี้บุญคุณคงค้างกับใคร นอกจากพ่อแม่ พี่ชายแล้ว ก็ไม่มีครอบครัวลูกเมียที่ต้องเป็นภาระรับผิดชอบ

คุณสมบัติเหมาะจะเป็นแนวหน้าทะลวงฟัน ไม่มีอะไรที่กลัวจะต้องเสีย

นอกจาก... บางที... อาจต้องเสียอนาคต

แต่ผมยังเด็ก! ผมไม่กลัวหรอก! ผมไม่คิดมากหรอก!

เมื่อกลับมาย้อนคิด บางทีความไม่คิดมากที่ว่านี้อาจเป็นปัจจัยหลักจริงๆ ที่ทำให้ผมกล้าทำเรื่องนี้ก็ได้ เพราะผู้ใหญ่หลายคนอาจจะด้วยภาระความรับผิดชอบครอบครัวและการงานที่ตามมากับอายุ อาจจะผ่านน้ำร้อนมามาก จนชาชิน กับเรื่องแย่ๆ ในประเทศไทยหรือบนโลกใบนี้ อาจจะเป็นหลักนิยมการศึกที่ไม่อยากเปลืองตัวกับเรื่องเล็กๆ ในวันนี้เพื่อรอการใหญ่ในวันหน้า (ซึ่งไม่รู้จะมาเมื่อไหร่) พวกท่านก็เลยคิดว่าเป็นการไม่ควรที่จะเข้าไปแก้ไขจัดการหรือยุ่งเกี่ยวกับเรื่องนี้

แต่ผมไม่คิดมาก ผมเห็นว่ามีคนตาย คนเจ็บ คนเสียอิสรภาพ ผมเห็นว่า งบประมาณของประเทศชาติสูญเสียไปเปล่าๆ ปลี้ๆ ผมเห็นว่าบ้านเราถูกมองเหมือนคนป่าโง่เง่า จะหลอกกินเอายังไงก็ได้

ผมเห็นว่ามันไม่ถูก และผมพอจะทำอะไรได้บ้าง จึงต้องลงไปช่วย

แม้มันจะเป็นแรงเล็กๆ ของเด็กนักศึกษาก็ตาม

เขียนแบบนี้ไป อารมณ์เหมือนเป็นพระเอกผู้ผดุงความยุติธรรม จริงๆ แล้วใช่ว่าผมจะไม่ได้รับประโยชน์อะไรจากการแก้ปัญหาเรื่องจีทีสองร้อยนี้เลย แต่ทั้งนี้ก็ไม่ได้หมายความว่าผมจะมีเอี่ยวในการนำเข้าอุปกรณ์ทางวิทยาศาสตร์สำหรับงานค้นหาระเบิดยี่ห้ออื่น เหมือนที่มีบางผู้บางฝ่ายพยายามโยงเรื่องใส่ร้ายขณะต่อสู้เรื่องนี้กับทางกองทัพและรัฐบาล

แต่เป็นเพราะว่าครอบครัวของผมเองก็อยู่ในจังหวัดชายแดนใต้ แม่ของผมเป็นครูอยู่ในเขตเสี่ยงภัยการก่อการร้าย ที่กำลังขยายตัวและทวีความรุนแรงมากขึ้นด้วยสาเหตุหนึ่ง คือมีการใช้งานเครื่องจีทีสองร้อยในเขตนั้น!

ทุกวันหยุดเมื่อผมกลับจาก กทม. ไปเยี่ยมแม่ที่ปัตตานี ผมกับพ่อหรือพี่ชายจะต้องนั่งรถยนต์จากหาดใหญ่ไปยังปัตตานี ระหว่างทางทุกครั้งจะต้องผ่านด่านตรวจของทั้งทหารและตำรวจไม่ต่ำกว่าสามด่าน

และแน่นอน ได้เห็นเจ้าหน้าที่เดินถือจีทีสองร้อยผ่านรถผมมากับตา

แต่ในคราวแรกๆ ที่เห็น ผมก็มิได้สังเกตอะไรมาก คิดในใจว่าคงเป็นเครื่องจมูกอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งเป็นเครื่องมือทางวิทยาศาสตร์ที่ใช้ค้นหาสสารจริงๆ (แต่ไม่ได้มีประสิทธิภาพขี้โม้มาก เหมือนที่เครื่องเสาชี้ตระกูลจีทีสองร้อย

อวดอ้าง) ทว่าก็ไม่เคยโดนชี้อะไร ทั้งๆ ที่พ่อผมซึ่งเป็นข้าราชการ C8 นั้นหยิบจับอาวุธปืนที่มีไว้ป้องกันตัวอยู่ตลอดเวลา

มาคิดดูหลังจากนั้น อาจเป็นเพราะพ่อผมแสดงบัตรข้าราชการให้ดูก่อนโดนตรวจเสมอก็เป็นได้

แต่ตลอดเวลาที่ผมและทีมงานได้รณรงค์เรื่องนี้กับสื่อ กองทัพ และรัฐบาลนั้น พวกเราไม่เคยเปิดเผยประเด็นนี้แต่อย่างใด ด้วยคิดว่าข้อเท็จจริงนี้อาจทำให้เกิดความเสี่ยงกับแม่ผมซึ่งอยู่ในพื้นที่ ซึ่ง ณ ขณะนั้นแทบจะเรียกได้ว่าเป็นเขตมิคสัญญี และอาจทำให้ทางกองทัพเคลือบแคลงสงสัยว่าผมเป็นสายโจรจากในพื้นที่มาดิสเครดิตกองทัพหรือเปล่า กับเรื่องนี้ ก็มีคนมาบอกว่า ทางสายข่าวของกองทัพได้ตามสืบประวัติผมและตั้งแง่ไว้ว่า “ระวังไอ้เด็ก ป.เอกคนนั้นไว้ด้วย” จริงๆ

โธ่ ถ้าผมเป็นแนวร่วมแบ่งแยกดินแดนจริง คงไม่มาเป็นนักเรียนทุนวิทยาศาสตร์จนๆ ตั้งแต่ ม.ปลายจนถึง ป.เอกแบบนี้หรอกเฮ้ย ป่านนี้คงเรียนรัฐศาสตร์เสร็จแล้วไปฝึกที่ค่ายฮิซบอเลาะฮ์ในเลบานอนตั้งนานแล้ว

อย่างไรก็ตาม การที่ต้องระวังว่ากองทัพจะมองผมเป็นฝ่ายตรงข้ามนั้นไม่น่าหนักใจหรือปวดใจเท่ากับการที่มวลชนหรือเจ้าหน้าที่บางส่วนซึ่งยังไม่เข้าใจเรื่องนี้ดีมักจะพูดว่า “ไอ้พวกนักวิชาการพวกนี้” วันๆ เอาแต่นั่งสบายในห้องแอร์ จะไปรู้ดีเท่าคนที่เขาใช้จริงได้ไง พูดค้านเรื่อยเปื่อย อยากดังกันอยู่แต่ในเมืองหลวง ปลอดภัย ไม่เห็นใจทหาร เห็นใจประชาชนในพื้นที่ซึ่งเขาเสี่ยงภัยกันทุกวันบ้าง

“ไอ้พวกนักวิชาการที่วันๆ เอาแต่นั่งสบายในห้องแอร์”

เวลาใดก็ตามที่ได้อ่านหรือได้ยินความเห็นประมาณนี้ น้ำตาแทบไหลปวดใจสุดจะบรรยาย

อยากจะร้องดังๆ ว่า ผมนี่แหละเว้ย คนอยู่ในพื้นที่ตัวจริง แม่เป็นครูอยู่ปัตตานี เพื่อนทหารเป็นนาวิกโยธินอยู่นราธิวาส แถมยังมีเพื่อนสมัยเด็กอีกหลายคนตั้งแต่หาดใหญ่ไล่ไปจนถึงยะลา ทำไมจะไม่รู้ว่าความเสี่ยงมันเป็นยังไง เพราะรู้ว่ามันน่ากลัวนี่แหละถึงได้อยากช่วยเหลือ เกิดวันไหนมีใครเอาเครื่องบ้านี่มาเดินตรวจที่โรงเรียนแม่ผม ชี้มั่วๆ กวาดเอาตัวเด็กมุสลิมไปเข้าค่าย

ญาติโกโหติกาเขาโมโหมาล้อมปิดโรงเรียนเหมือนที่เคยเกิดขึ้นหลายครั้งจนบานปลายเกิดการสูญเสียทั้งครูทั้งทหารจะทำยังไง

แต่ทุกครั้งก็ร้องแรกแหกกระเชอไม่ได้ ได้แต่เก็บความชอกช้ำไว้ในใจแล้วนั่งวางแผนดำเนินการรณรงค์ต่อไปด้วยหวังจะให้เรื่องนี้จบลงให้เร็วที่สุด

ต้องจบให้เร็วที่สุด นั่นคือความตั้งใจของผมเมื่อเริ่มคิดทำเรื่องนี้ ด้วยความไร้เดียงสาของเด็กที่คิดว่านักวิทยาศาสตร์คนใดก็ตามที่ได้รับรู้เรื่องนี้ จะต้องตกใจและสนใจให้ความช่วยเหลือกันสุดความสามารถอย่างไม่ต้องสงสัย และเมื่อกองทัพได้รับข้อมูลที่ชัดเจนจากปากผู้เชี่ยวชาญ ย่อมต้องยอมรับและปรับตัวปรับหลักนิยมเพื่อป้องกันความเสียหายที่จะเกิดขึ้นต่อไปอย่างไม่ลังเล เรื่องใหญ่หลวงขนาดนี้ไม่มีใครกล้าปล่อยปละไว้แน่นอน

มันจะต้องจบอย่างเร็วที่สุดแน่ๆ...

เด็กอย่างผมในตอนนั้นไม่มีทางรู้หรอกว่า “เร็วที่สุด” ของวงการวิทยาศาสตร์ไทย กองทัพไทย และรัฐบาลไทย จะกินเวลากว่า ๘ เดือน !

กระทู้ของคุณ Geneticist ในเว็บไซต์พันทิปถูกตั้งขึ้นเมื่อวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๒

แปดเดือนแห่งการต่อสู้ที่เริ่มด้วยแรงเล็กๆ ของเด็กนิรนามอย่างผม ตั้งต้นอย่างเป็นทางการจากวันนั้นมาประมาณไม่กี่สัปดาห์

หลังจากเห็นชัดเจนแล้วว่าถ้าปล่อยไว้เฉยๆ เรื่องนี้ก็คงเงียบหายไปกับสายลม ผมได้ตกลงปลงใจที่จะวิ่งเอาหัวชนกำแพงเพื่อจัดการปัญหานี้ให้เสร็จสิ้น สิ่งแรกที่ผมทำคือเอาเรื่องนี้ไปเรียนให้อาจารย์ผู้ใหญ่ทราบ ทั้งอาจารย์อาวุโสและอาจารย์รุ่นพี่ในทุนที่รู้จักกัน โดยทั้งการติดต่อด้วยตนเองและผ่านเพื่อนที่กระจายกันอยู่ตามมหาวิทยาลัยต่างๆ

เพื่อการนี้ ผมได้ร่างเอกสารสรุปข้อเท็จจริงและเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้น ใช้สำนวนเชิงวิทยาศาสตร์ ความยาว ๕ หน้ากระดาษ ไม่นับเอกสารแนบประกอบ โดยเนื้อหามีแค่ประสิทธิภาพที่ทางผู้ขายกล่าวอ้าง พร้อมถึงบรรยายหลักการทำงานของอุปกรณ์คร่าวๆ โดยไม่ได้อธิบายหรือชี้แจงอะไรมาก เนื่องจากสำหรับนักวิทยาศาสตร์ที่หากินด้วยหลักวิชาพวกนี้แล้ว แค่คำกล่าวอ้างคุณสมบัติเกินจริงและรายงานการทดลองอย่างรัดกุมจากหน่วยงานความมั่นคงต่างชาติ ก็เชื่อกันได้อย่างชัดเจน ๙๙.๙๙% แล้วว่าเครื่องขี้ไม้หลุดโลกแบบนี้ไม่มีทางทำงานได้จริงแน่นอน เว้นแต่จะเป็นเทคโนโลยีของมนุษย์ต่างดาวหรือไสยศาสตร์

ซึ่งแน่นอน ในเบื้องต้นเมื่อได้รู้เรื่อง ผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่ผมติดต่อไปทั้งทางสายฟิสิกส์ เคมี หรือวิศวกรรมศาสตร์ ทั้งหน่วยงานและมหาวิทยาลัยหลายๆ แห่ง ต่างก็ไม่เชื่อกันทั้งสิ้นว่าเรื่องแบบนี้จะเป็นไปได้ บางแห่งหัวเราะกันลั่นแล็บเลยทีเดียว

ผมถามเพื่อนผมที่ได้ไหว้วานให้เป็นตัวกลางติดต่อไปว่า หัวเราะลั่นแล็บกันแล้วยังไงต่อวะ อาจารย์แกเป็นเดือดเป็นแค้น เป็นธุระ หรืออะไรต่อบ้างไหม

มันบอก โห อาจารย์แกงานยุ่งท่วมหัวอยู่ตลอดเวลา ไม่กล้าไปกวนแกว่ะ ที่หัวเราะกันลั่นแล็บนี่พวกกูกันเองทั้งนั้น

อ้าว ตกลงไม่ได้เรื่อง หลายคนก็ไม่เห็นว่าเรื่องนี้จะสำคัญไปกว่างานยุ่ง

ท่วมหัวของแล็บแต่อย่างใด ซึ่งผมก็ไม่โทษอะไร เพราะเข้าใจว่าพวกเขามองเรื่องพวกนี้เป็นเรื่องไกลตัว ไม่เหมือนผมที่เรียกว่า "มีส่วนได้ส่วนเสีย" หรือ "มีอารมณ์ร่วม" กับเรื่องนี้อยู่มากกว่าเพื่อนในแวดวงวิชาการทั่วๆ ไป

แต่ถึงกระนั้น ในรอบแรกของการติดต่อก็เหมือนจะมีความหวังอยู่บ้าง คือท่านอาจารย์ที่ปรึกษาอันเป็นที่เคารพของผมเห็นด้วยกับผมว่า เรื่องนี้เป็นเรื่องที่ดูดายไม่ได้ และรับปากจะเอาเรื่องไปให้ผู้บริหารหัวหน้าองค์กรวิจัยทางอิเล็กทรอนิกส์ใหญ่แห่งหนึ่งดูให้ ด้วยคาดกันว่าท่านที่มีตำแหน่งและกว้างขวางขนาดนั้น ย่อมต้องเอาเรื่องนี้เข้าหูผู้เกี่ยวข้องในกองทัพหรือรัฐบาลได้แน่นอน

แต่ต้องรอไปหนึ่งเดือน กว่าจะถึงจังหวะที่อาจารย์ของผมจะได้เจอผู้บริหารท่านนี้

ในระหว่างหนึ่งเดือนนี้ ผมจึงไม่ได้ทำอะไรเกี่ยวกับเรื่องนี้มากนัก นอกจากเผยแพร่เอกสารสรุปที่ผมปรับปรุงเป็นเวอร์ชั่นสำหรับคนทั่วไปทางอินเตอร์เน็ต ด้วยคาดว่าเดี๋ยวเรื่องถึงมือผู้ใหญ่ระดับนั้นแล้ว ทุกอย่างก็คงจะเดินไปได้เอง

แน่นอน ผมคิดผิด

หนึ่งเดือนผ่านไป ผมเข้าไปในห้องอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อคุยเรื่องความก้าวหน้าของวิทยานิพนธ์ตามปกติ หลังคุยเรื่องงานจบ แกก็บอกมาว่า

"เออ เรื่องเครื่องตรวจระเบิดที่คุณให้ผมดู ผมเอาไปให้อาจารย์ X ดูแล้วนะ แกก็เห็นด้วยว่ามันใช้ไม่ได้หรอก"

"ครับ ก็ชัดเจน แล้วแกบอกว่าจะทำยังไงต่อครับ"

"แกไม่ได้พูดอะไรต่อ"

วันนั้นผมนั่งในห้องแล็บต่อจนถึงหัวค่ำ ด้วยอารมณ์แปลกๆ หัวคว้างๆ

โพสต์ตอบสมาชิกห้องหว้ากอไปว่า การติดต่อผู้ใหญ่ครั้งนั้นไม่เป็นผล แต่ถึงอย่างไรผมจะพยายามติดต่อผู้ใหญ่ท่านอื่นในวงการต่อไป

คิดว่าวันนั้นก็คงจะจบแค่นั้น แต่ไม่รู้ว่าพระเจ้าต้องการเล่นมุกตลกร้ายกับผมหรืออย่างไร เพราะเมื่อผมเปิดเว็บไซต์ข่าว จึงได้รู้ว่าไม่นานก่อนหน้านั้นมีชุดเก็บกู้ระเบิดของ ตชด. โดนระเบิดที่ปัตตานีขณะเข้าทำการเก็บกู้

แหล่งข่าวแจ้งให้ทราบว่า ทางทีมเก็บกู้ได้ใช้จีทีสองร้อยค้นหาระเบิดลูกที่สองในตำแหน่งต้องสงสัยที่ตีนสะพานข้ามคลอง เครื่องไม่รายงานการตรวจพบระเบิด จึงเข้าไปเคลื่อนย้ายหินที่ปิดปากหลุมอยู่ ทำให้เกิดการระเบิดในทันใด

หัวหน้าชุดโดนแรงระเบิดกระเด็นตกน้ำ พบร่างไร้ชีวิตลอยไปติดอวนชาวบ้านสามวันให้หลัง ในสภาพเหลือแค่ครึ่งท่อนบน

ในขณะที่เพื่อนร่วมทีมบาดเจ็บแขนหักหนึ่ง และเสียชีวิตร่างแหลกเละอีกหนึ่ง

ผมทุบโต๊ะปังในห้องแล็บ ร้องอ้าก เพื่อนร่วมแล็บสองสามคนที่ยังเหลืออยู่ในห้องหันมาดูด้วยความตกใจ

“ทำไมกูช้าไป? ทำไมกูช้าไป! ทำไมกูไม่เดินเรื่องให้มันเร็วกว่านี้...”

ยิ่งกลับไปนึกเรื่องเมื่อตอนบ่าย ที่ได้รู้ว่าผู้ใหญ่เขาก็รู้แต่ไม่คิดจะทำอะไรยิ่งพานให้น้ำตาหลั่ง

ผมปวารณาตัวในคืนนั้นว่า จะติดตามเรื่องนี้ให้ถึงที่สุด โศกนาฏกรรมที่เกิดขึ้นเพราะเหตุผลทุเรศๆ แบบนี้ต้องไม่เกิดขึ้นซ้ำอีก

คืนนั้นผมนั่งกุมขมับก้มหน้าอยู่ที่โต๊ะ ครุ่นคิดหาหนทางและคอนเนกชั่นอยู่จนเลยเที่ยงคืน

หลังจากล้มเหลวเรื่องติดต่อผู้บริหารองค์กรวิจัย ผมก็ได้ปรึกษาท่านอาจารย์ที่ปรึกษาที่เคารพของผมต่อ ซึ่งท่านก็ได้เสนอแนวทางในการนำเรื่องนี้ออกสื่อมาให้ แต่ผมปฏิเสธไปด้วยกลัวว่า การที่เรื่องนี้แพร่หลายออกไปในสื่อวงกว้างอาจจะส่งผลลบต่อภาพลักษณ์ของกองทัพไทยที่ผมรัก รวมถึงอาจถูกเอาไปแสวงผลทางการเมืองได้ ในสภาพการเมืองไทยที่กำลังคุกรุ่นขณะนั้น

ดังนั้นหนทางที่สองที่ผมคิดจะทำคือนำเรื่องเรียนให้ ป.ป.ช. หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการตรวจสอบองค์กรรัฐโดยตรงทราบ เพื่อให้เกิดการตรวจสอบกันเป็นการภายในอย่างเงียบๆ

ณ ห้องอ่านหนังสือที่ตึกศูนย์การเรียนรู้ของจุฬาฯ ผมสำรวจเว็บไซต์

ของ ป.ป.ช. ได้ข้อมูลศูนย์ร้องเรียน รวมถึงโครงการสนับสนุนการต่อต้านการทุจริตต่างๆ ผมดีใจมาก คิดว่านี่เลยคือช่องทางโดยตรง ไม่มีวิธีไหนจะตรงและถูกต้องกว่านี้แล้ว

ผมเดินไปที่ระเบียงหน้าห้องอ่านหนังสือ กดโทรศัพท์มือถือเติมเงินสัปดาห์ละ 50 บาทของผมไปที่สายด่วน ป.ป.ช. บอกเลขาฯ ที่รับสายตอนแรกว่า

"สวัสดีครับ ผมมีเรื่องอยากปรึกษาและร้องเรียน เกี่ยวกับเรื่องยุทโธปกรณ์ของกองทัพที่เราโดนต่างประเทศหลอกขายครับ มูลค่าหลายร้อยล้านและสร้างความเสี่ยงให้เจ้าหน้าที่เป็นอย่างมาก"

น้องนิสิตที่นั่งกินไอศกรีมอยู่ข้างๆ หันมามองด้วยความงง

จากนั้นสายก็โอนไปที่แผนกสำนักป้องกันการทุจริตภาครัฐ (ถ้าจำไม่ผิด) ผมได้คุยกับเจ้าหน้าที่ท่านหนึ่ง ใช้เวลาพอสมควรเหมือนกันในการอธิบายและชี้แจงว่า นักศึกษาอย่างผมมาเกี่ยวข้องกับเรื่องนี้ได้อย่างไร หลังจากสนทนากันประมาณยี่สิบนาทีก็ได้ใจความว่า การจะเริ่ม "เรื่องร้องเรียน" นั้น จำเป็นต้องมี "ผู้ถูกกล่าวหา" และ "มูลความผิด" ด้วย

ผมประมวลความคิด เรื่องนี้เป็นการถูกหลอกขายโดยสิบแปดมงกุฎจากต่างประเทศ การจะบอกว่ามีใครสักคนในกองทัพเป็น "ผู้ทุจริต" นั้น ไม่น่าจะเป็นธรรมแก่นายทหารที่รับผิดชอบการจัดซื้อจัดหาเท่าไหร่นัก

อย่างไรก็ตาม เจ้าหน้าที่ของ ป.ป.ช. ก็ยังยืนยันว่า ต้องหาชื่อของผู้ถูกกล่าวหามาให้ได้ก่อน พร้อมกับให้นำเอกสารข้อมูลที่มีมาที่สำนักงาน ป.ป.ช. ถ้ามาได้ แต่อย่างไรก็ตาม นี่เป็นเรื่องเชิงเทคนิคเสียเป็นส่วนใหญ่ ดังนั้นอาจต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญให้คำปรึกษาหรือเป็นพยานในชั้นศาลถ้าเรื่องเดินไปไกล ให้พยายามหารายชื่อผู้เชี่ยวชาญสำหรับการดังกล่าวมาด้วย

... ตกลงแทนที่ศาลไคฟงจะส่งจั่นเจาตีลังกาไปสืบหาตัวคนผิด หาพยาน กลายเป็นว่าชาวบ้านต้องไปหาข้อมูลเชิงลึกทั้งหมดมาให้ก่อน ถึงจะตีกลองร้องเรียนได้

โอเค ชาวบ้านนักศึกษา ป.เอกคนนี้จะตีลังกาไปสืบหาข้อมูลเอง...

ไหนๆ ก็ปวารณาตัวไว้ว่าจะทำให้ถึงที่สุดแล้วนี่!

๔

ในตอนนั้น คอนเนกชั่นวงการทหารที่มีอยู่ก็มีแค่เบอร์จ่า เบอร์ผู้กอง สมัยผมเป็นทหารเกณฑ์ หรือจะเอาชื่อจ่าที่เคยแดกเราหนักๆ ตอนเป็นนาวิกโยธินมาใส่เป็นผู้ถูกกล่าวหาดี คงจะฮาอยู่ไม่น้อย

กลับมาคิดเรื่องนี้อย่างจริงจัง ในใจตอนนั้นไม่อยากกล่าวหาใครเลยจริงๆ ก็เลยคิดว่า ยังไงลองหารายละเอียดเกี่ยวกับการสั่งซื้อและข้อมูลหน่วยงานที่ใช้แบบเป็นทางการให้ได้ แล้วเอาเข้าไปปรึกษาที่สำนักงาน ป.ป.ช. ตรงๆ เลยดีกว่า ให้เขาดูเอาเองว่าควรจะสอบสวนใคร ส่วนเรื่องผู้เชี่ยวชาญไม่น่าจะหายาก เนื่องจากตัวผมเองอยู่ในวงการวิทยาศาสตร์อยู่แล้ว

ผมพบว่าทางกองทัพบกมี "ศูนย์บริการข้อมูลข่าวสาร" สำหรับให้ประชาชนเข้าไปขอข้อมูลของกองทัพบกได้อยู่ ซึ่งเป็นไปตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ผมจึงมุ่งหน้าไปยังกองบัญชาการกองทัพบก ที่ตั้งของศูนย์บริการข้อมูลข่าวสาร ด้วยรถ ปอ.๕๐๙ พร้อมกับเพื่อนสมาชิกอีกท่านหนึ่งจากห้องหว้ากอ (ซึ่งไม่ประสงค์ออกนาม)

เดินเข้าไปในศูนย์แบบดุ่มๆ ไม่รู้ที่รู้ทาง ไม่รู้จักใครทั้งสิ้น คลำทางไปจนถึงห้องทำการของศูนย์ข้อมูล ก็ได้รับแบบฟอร์มให้กรอกรายละเอียดชื่อผู้ขอข้อมูล และหน่วยงาน พร้อมวัตถุประสงค์การใช้ข้อมูล

เอาละสิ จะให้เขียนลงไปว่า "เพื่อพิสูจน์ประสิทธิภาพของยุทธภัณฑ์มูลค่าพันล้านที่อาจโดนหลอกขายจากสิบแปดมงกุฎข้ามชาติ" โดย "นายจุฬา พิทยาภินันท์" ก็กระไรอยู่ สุดท้ายก็เลยเขียนและตอบอ้อมแอ้มไปในเชิงว่าเพื่อเอาไปประกอบการทำวิทยานิพนธ์... อ้างความเป็นนักศึกษาไปโน่นทั้งๆ ที่ไม่เกี่ยวอะไรกับมหาวิทยาลัยเลย

ข้อมูลที่เขียนขอไป มี ๓ ข้อดังนี้

๑. รายชื่อหน่วยงานในสังกัดกองทัพบกที่มีเครื่องจีทีสองร้อยใช้งานในปัจจุบัน

๒. รายละเอียดการทดสอบประสิทธิภาพเชิงวิทยาศาสตร์ของเครื่องจีทีสองร้อยก่อนการบรรจุเข้าใช้งาน

๓. รายละเอียดและเอกสารประกอบการจัดซื้อจัดหาเครื่องจีทีสองร้อย

ของหน่วยงานในข้อ ๑

ข้อมูลในข้อ ๓ นั้น ขอไปเพราะอยากทราบชื่อผู้เกี่ยวข้องในกองทัพที่ผมจะติดต่อเรื่องความไม่ชอบมาพากลของเครื่องจีทีสองร้อยได้โดยตรงโดยไม่ต้องผ่าน ป.ป.ช. เพราะถ้าเป็นไปได้ก็ไม่อยากให้ใครต้องโดนสอบสวนโดย "องค์กรปราบปรามการทุจริต" ให้เสียประวัติ

ยื่นแบบฟอร์มเสร็จก็ได้รับแจ้งให้ทราบว่า คงต้องรอประมาณหนึ่งเดือนจึงจะได้รับคำตอบเป็นหนังสือราชการส่งไปยังที่อยู่ที่ผมให้ไว้ ซึ่งก็คือที่แล็บนั่นเอง

เดินออกมาจาก บก. ทบ. ล่ำลาเพื่อนสมาชิกจากพันทิป โหนรถเมล์กลับบ้านในใจคิดไปพลาง... หนึ่งเดือน... แล้วจะมีคนตายอีกกี่คนวะเนี่ย?

ซึ่งหนึ่งเดือนต่อมา ทางศูนย์บริการข้อมูลข่าวสารก็ส่งหนังสือใส่ซองราชการแจ้งคำตอบสามข้อมา มีใจความดังนี้

๑. รายชื่อหน่วยงาน ไม่มีข้อมูลอะไรใหม่จากที่ผมเคยรู้ ไม่มีข้อมูลลงลึกถึงระดับชื่อชุดเฉพาะกิจ

๒. ข้อมูล "ทางวิทยาศาสตร์" ที่ให้มา มีเพียงข้อมูลสเปกของเครื่องเช่นที่เห็นในโฆษณาของผู้ขายเท่านั้น ไม่มีรายงานการทดสอบอย่างเป็นทางการ ไม่มีข้อมูลสถิติ ไม่มีการอ้างถึงกรมวิทยาศาสตร์การทหารของเหล่าทัพใดๆ ทั้งสิ้น

๓. ข้อมูลในการจัดซื้อจัดหา เปิดเผยไม่ได้เนื่องจากเป็นความลับทางความมั่นคง

นอกจากคำตอบในข้อ ๒ ซึ่งเป็นหลักฐานยืนยันให้เห็นการขาดกระบวนการตรวจสอบและทดสอบในเชิงเทคนิคและวิทยาศาสตร์อย่างเป็นทางการของกองทัพบกก่อนการนำยุทโธปกรณ์เข้าประจำการแล้ว ข้อมูลชุดนี้ก็ไม่ได้มีประโยชน์อะไรไปมากกว่านั้น

ยังดีที่ผมมีบทเรียนจากการติดต่อผู้บริหารในคราวก่อน หลังกลับจากศูนย์ข้อมูล ผมจึงไม่ได้ตั้งความหวังรอข้อมูลจากทางกองทัพเฉยๆ โดยไม่ได้ทำอะไรต่อ แต่ได้เริ่มดำเนินการภารกิจต่อไปพร้อมๆ กันในทันที

นั่นคือการหานักวิทยาศาสตร์ที่ให้ "ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ" แก่ ป.ป.ช.

หรือองค์กรตรวจสอบภาครัฐอื่นๆ ได้

การติดต่อเหล่าคณาจารย์ในครั้งนี้ ผมคาดไว้ว่าจะขอความร่วมมือเพียงแค่ให้อาจารย์เหล่านั้นให้ความเห็นแก่ ป.ป.ช. ในทางลับเท่านั้น ไม่ต้องการให้ท่านใดท่านหนึ่งรับเป็นธุระจัดการอย่างเบ็ดเสร็จเช่นที่คาดไว้ในการติดต่อครั้งก่อนๆ (และถูกปฏิเสธมา) เพราะเข้าใจดีว่าแต่ละท่านก็กังวลเรื่องความเสี่ยงกันทั้งนั้น และด้วยเชื่อว่าหากเราชี้แจงให้ทาง ป.ป.ช. เชื่อถือและรับเคสนี้ไปจัดการได้ เราก็ไม่ต้องแบกรับความเสี่ยงใดๆ ในฐานะประชาชนคนธรรมดาอีกต่อไป ปล่อยให้กระบวนการตรวจสอบภาครัฐจัดการต่อไปเอง... อย่างที่ควรจะเป็น

ผมจึงรวบรวมรายชื่ออาจารย์รุ่นพี่ในสายฟิสิกส์และเคมีมาจากมหาวิทยาลัยหลายแห่ง และเลือกที่จะติดต่อด้วยตัวเอง ทั้งทางอีเมล์และการเข้าไปพบโดยตรง

ซึ่งก็คงเดากันได้ว่า ไม่มีการตอบรับให้ความร่วมมือแต่อย่างใด

ผมถูกปฏิเสธในเรื่องนี้มาหลายครั้งจนเริ่มชาชิน แต่ท่ามกลางความผิดหวังซ้ำๆ เหล่านั้น มีเหตุการณ์ครั้งหนึ่งที่ผมจำได้ขึ้นใจ...

๕

มีคนเคยพูดไว้ว่า ชายชาติทหารจะร้องไห้ได้ในสองกรณีเท่านั้น คือพ่อแม่ตายกับสิ้นชาติ

ถ้าเราไม่นับว่า การสิ้นศรัทธาในอุดมการณ์ที่ยึดถือและถูกปลูกฝังมาตั้งแต่เด็กนั้นเทียบเคียงได้กับการสิ้นชาติ ผมก็คงหมดความเป็นชายชาติทหารเสียแล้ว

เพราะการถูกปฏิเสธอย่างไร้เยื่อใยจากอาจารย์รุ่นพี่ท่านหนึ่ง ทำให้ผมต้องหลั่งน้ำตาลูกผู้ชาย...

ผมไม่เคยรู้จักอาจารย์รุ่นพี่ท่านนี้เป็นการส่วนตัว แต่ได้ชื่อของท่านมาจากทำเนียบบัณฑิต พสวท. ด้วยว่าท่านมีตำแหน่งเป็นผู้บริหารหน่วยงานหนึ่งที่อ่านชื่อแล้วน่าจะมีความสามารถในการตรวจสอบเครื่องมือทางวิทยาศาสตร์ ผมจึงเลือกที่จะเดินเข้าไปหาท่านโดยตรง

ทั้งๆ ที่ได้ข่าวว่าห้องปฏิบัติการของท่านนั้นมีงานยุ่งตลอด ไม่ค่อยว่าง แต่ก็นัดท่านได้เป็นเวลาสั้นๆ เพราะแจ้งให้ทราบว่ามีเรื่องมาปรึกษาเป็นเรื่องด่วน (เพราะขณะนั้นกำลังติดต่อ ป.ป.ช. และ ทบ.อยู่พร้อมๆ กัน จึงอยากได้ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญไปประกอบด้วย)

เดินตัวลีบเข้าไปพบ แนะนำตัวเอง และเอาเอกสารให้อ่านประกอบ

คำถามแรกที่โดนถามกลับมาคือ "แล้วคุณเข้าไปเกี่ยวข้องอะไรกับเรื่องแบบนี้ด้วย เป็นนิสิตสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ไม่ใช่หรือ?"

ผมก็อธิบายไปว่า รู้เรื่องนี้มาได้อย่างไร และทำไมจึงรู้สึกว่าปล่อยนิ่งดูดายไว้ไม่ได้

แกก็มีท่าทางแปลกใจและตั้งคำถามต่อมา ซึ่งทำเอาผมอึ้งไปเล็กน้อย

"แล้วทำไมถึงเชื่อว่ามันใช้ไม่ได้?"

ผมอึ้งเพราะตั้งแต่วิ่งเอาเรื่องนี้ไปให้คนทั้งวงการวิทยาศาสตร์ดู ยังไม่เคยมีใครตั้งคำถามนี้แบบจริงจัง ด้วยว่าข้อมูลแวดล้อมและหลักฐานประกอบบ่งชี้ได้อย่างชัดเจน แต่เอาวะ บางทีอาจารย์แกอาจจะอยากดูทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของเราว่า มีการตั้งสมมติฐานที่ถูกต้องขนาดไหนก่อนจะพิจารณาให้ความช่วยเหลือก็ได้ จึงชี้แจงไป

อาจารย์ท่านก็พูดต่อมาว่า "โอเค สมมติว่ามันใช้ไม่ได้จริง แล้วคุณต้องการอะไรจากผม?"

ผมมองหน้าอาจารย์ จ้องลงไปในแววตา

"ผมอยากได้ความเห็นของอาจารย์ ในฐานะผู้เชี่ยวชาญ ให้แก่ ป.ป.ช. ในทางลับครับ"

"..."

ความเงียบเข้าปกคลุมห้องไปชั่วขณะหนึ่ง ผมมองหน้าอาจารย์นิ่ง เฝ้ารอคำตอบ

หลังจากมีสีหน้าครุ่นคิดสักครู่ แกก็เอ่ยออกมาด้วยน้ำเสียงเรียบเฉย

"ผมไม่ใช่ผู้เชี่ยวชาญ ไม่มีความรู้ในเรื่องนี้"

"..."

ความเงียบเข้าปกคลุมห้องเป็นหนที่สอง แต่ในครั้งนี้ อารมณ์หลากหลายเริ่มเกาะกุมความรู้สึกทั้งสองฝ่าย

ผมยังคงจ้องหน้าอาจารย์ แต่คราวนี้มองลึกลงไปในแววตา พยายามค้นหาความหมายและตรรกะของคำตอบที่เพิ่งถูกเอ่ยออกมา

"แล้ว... ถ้างั้น... อาจารย์พอจะมีคอนเนกชั่นหรือรู้จักอาจารย์ท่านไหน

ที่ผมพอจะไปขอความเห็นที่ว่าได้บ้างครับ?" ผมพยายามควบคุมอารมณ์ให้สงบ กลบแววสั่นเครือในน้ำเสียง

"ไม่มี ผมไม่รู้จักใครที่พอจะมีความรู้เรื่องแบบนี้เลย" น้ำเสียงของอาจารย์ที่ตอบกลับทำให้ผมรู้สึกถึงการพยายามตัดบท

"..."

"แต่ตามความเห็นของผมนะ" อาจารย์รีบเสริมหลังสังเกตเห็นแววตาของผม "คุณอย่าเพิ่งไปแจ้ง ป.ป.ช. หรืออะไรให้เป็นเรื่องเลย ทำไมไม่ไปติดต่อกองทัพเขา แล้วคุยให้เขาเข้าใจก่อนล่ะ"

"ผมก็เคยคิดจะลองทำแบบที่อาจารย์ว่านะครับ แต่จู่ๆ จะให้ผมโทรฯ เข้าไปหานายพล นายพัน บอกว่า 'สวัสดีครับ ผมชื่อนายจุฬา พิทยาภินันท์ นิสิตปริญญาเอกสาขาวิทยาการคอมพิวเตอร์ จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จะมาขอคุยกับท่านเรื่องประสิทธิภาพของเครื่องตรวจระเบิดที่ใช้งานอยู่ในกองทัพ' ก็ไม่ได้ใช่มั้ยล่ะครับ ผมเป็นเด็กที่ไหนก็ไม่รู้ จู่ๆ จะให้เข้าไปแบบนั้นก็ไม่ใช่ หรือจะให้ทำหนังสือนำออกไปก่อน แล้วจะออกในนามหน่วยงานอะไร มหา'ลัยจะยอมออกให้ผมก็ไม่น่าจะเป็นไปได้" ผมพยายามอธิบายให้น้ำเสียงราบเรียบที่สุด แต่ก็ระงับความตกใจ ผิดหวัง ระคนขุ่นเคือง ที่ผสมปนเปกันอยู่ในคำพูดไว้แทบไม่ได้ "แต่ถ้าอาจารย์จะช่วยติดต่อนำให้ก็อาจเป็นไปได้ เพราะตำแหน่งและสาขาวิชาของอาจารย์นั้นเกี่ยวข้องโดยตรง...ไม่ทราบอาจารย์จะช่วยได้มั้ยครับในเรื่องนี้?"

"อย่างที่ผมบอกไปแล้ว ผมไม่มีความรู้ในเรื่องนี้ คงช่วยคุณไม่ได้"

ผมค้นหาความหมายในแววตาของอาจารย์ไม่ได้อีกต่อไป เพราะท่านเลี่ยงที่จะสบตา

ผมพยายามรวบรวมความคิด

ผมยอมแพ้

"ครับ... เช่นนั้นก็... ต้องขอโทษด้วยครับที่ผมมารบกวนอาจารย์ ขอบพระคุณอาจารย์มากครับที่อุตส่าห์สละเวลาให้"

"อืม ไม่เป็นไร แล้วคุณ... จะทำอะไรก็ระวังตัวด้วยละ"

"ครับ ขอบคุณครับ"

เย็นวันนั้นผมไม่ได้กลับไปห้องแล็บต่อ

สมองของผมคงทำงานอะไรต่อไม่ได้ในวันนั้น ผมเดินเบลอๆ ลอยๆ ออกมารอรถเมล์กลับที่พักทันที

รถเมล์สาย ๓๖ ตอนหกโมงเย็นระยะสามย่าน-ปทุมวันนั้นแออัดไปด้วยหลากชีวิตคนทำงาน ต่างคนต่างหน้าตามึนทึมด้วยความเหนื่อยล้าจากวันงานอันยาวนานและการเดินทางขนส่งมวลชนที่เบียดเสียดยัดเยียด

การฝึกฝนความเป็นลูกผู้ชายจากหน่วยนาวิกโยธินทำให้ผมทนทานต่อความยากลำบาก และการบ่มเพาะบุคลิกสุภาพบุรุษทหารเรือทำให้ผมไม่เคยยืนไหล่เหี่ยวคอตก

ดังนั้น ไม่ว่าวันไหนๆ จะเหนื่อยยากลำบากเพียงใด แต่ท่ามกลางฝูงชนในตอนเย็นที่อิดโรยอ่อนเปลี้ยต่อชีวิตการเรียนการทำงานของเมืองหลวงซึ่งเข้มข้น ทุกๆ วันผมคือผู้ที่ยืนหยัดสู้

ไม่ใช่ยืนทะนงเหนือผู้คนรอบข้าง แต่เป็นการยืนทนเหนือใจตัวเอง ยืนหยัดเพราะไม่ยอมแพ้ความลำบากของวัน ยืนสู้เพราะจิตใจที่ฮึกเหิม เตรียมตัวเผชิญวันใหม่ข้างหน้า

ทว่าเย็นวันนั้น... ผมรู้สึกเป็นผู้แพ้

ผมยืนห้อยเกาะราวรถเมล์อย่างห่อเหี่ยว สองเท้าแนบชิดบนพื้นที่น้อยนิด ตัวโยกคลอนตามจังหวะการเคลื่อนที่ของรถเมล์ ก้มหน้ามองพื้น ไม่อยากสบตาใคร

...เพราะสองตาของผมนั้นมันคลอไปด้วยน้ำตา

สมองของผมคงมีอาการชาดิสต์ เพราะขณะที่รู้ว่าตัวเองคงรู้สึกแย่ไปกว่านี้ไม่ได้แล้วนั้น

ผมก็ดันนึกถึงเพลงเพลงหนึ่งขึ้นมา เพลงที่เหล่านักเรียนทุน พสวท. จากทั่วประเทศจะร่วมกันประสานเสียงร้องทุกครั้ง ในยามปิดค่ายฤดูร้อนหรือค่ายวิชาการ...

เพลงเทียน

จาก... วันนั้นเพื่อนขวัญเคยร่วมกันขับขาน... ร่วมจิตใจ
สู่... วันนี้พี่น้องร่วมฝ่าภัยจากใจ... ถึงทุกคน
ด้วย... ความรักเปี่ยมล้นบนเส้นทางสว่างไสว... ในศรัทธา
ร่วม... กันสร้างพรุ่งนี้ของประชาที่สดใส... ให้เป็นจริง
ชีวิตเธอมีคุณค่า ปวงประชาเฝ้ารออยู่ รอเธอเป็นผู้ก้าวไป
ดังมวลไม้ที่งอกงาม ยามถึงคราชูช่อใบ ไปเถิดจงไปทั่วแดน
อยากให้เธอเป็นเทียนเล่มน้อยที่ส่องแสงสู่หน... ทางมืดมน
เทียนสว่างไสวอยู่ในใจผู้คนตราบจน... นิรันดร
...
เทียนสว่างไสวอยู่ในใจผู้คนตราบจน... นิรันดร

รถเมล์ติดไฟแดง ผมรีบฝ่ากลุ่มผู้โดยสารที่เบียดเสียด กระโดดลงจากรถที่ป้ายพญาไท

พื้นที่ในรถเมล์แคบและแออัดเกินกว่าจะแอบเช็ดน้ำตาโดยไม่ให้ใครเห็นได้

๖

กลับถึงห้องพักแคบๆ เก่าโกโรโกโสในย่านเพชรบุรีซอยห้า โยนกระเป๋า เปลี่ยนเสื้อผ้า พักให้หายเหนื่อย สงบสติอารมณ์ได้ก็โทรฯ นัดหมายเพื่อนๆ ทันที ที่หมายคือร้านน้ำชาโรตีมะตะบะหน้าปากซอย สถานที่รวมพลกลุ่มเพื่อนที่ล่มหัวจมท้ายกันมาตั้งแต่สมัย ม.ปลาย

ผมไม่อยากกินเหล้า ผมไม่ต้องการลืมอะไร ใช่ ผมมีความทุกข์ แต่การระบายให้เพื่อนฟังเพียงอย่างเดียวคงไม่ได้ช่วยให้อะไรดีขึ้นได้ ผมต้องการวิธีแก้ไขความทุกข์นี้ ผมต้องการทางออก ผมต้องการความเห็นจากเพื่อนๆ และเพื่อการนี้ ผมต้องการสติสัมปชัญญะที่ครบถ้วนสมบูรณ์

ซึ่งกาเฟอีนจากชาเย็นร้านมะตะบะก็เพียงพอแล้วที่จะกระตุ้นการระดมพลังสมองนี้

เพื่อนของผมกลุ่มนี้รับรู้เรื่องการพยายามเอาหัววิ่งชนกำแพงเพื่อจัดการเครื่องตรวจระเบิดลวงโลกนี้มาตั้งแต่เริ่ม และคอยเอาใจช่วยเป็นกุนซือให้ผมมาตลอด (แบบห่างๆ อย่างห่วงๆ) หลังจากนั่งฟังผมโอดครวญเรื่องความปวดร้าวจากการโดนปฏิเสธที่เจอมาล่าสุดอย่างผู้ฟังที่ดี เพื่อนรักของผมคนหนึ่งก็โพล่งออกมาตรงๆ ตามประสานักคณิตศาสตร์

"มึงพลาดเองที่เลือกเข้าหาผิดคน"

ผมอ้าปากจะเถียงมัน... แต่ก็เงียบไป ด้วยว่าสิ่งที่มันพูดมานั้นถูกที่สุด

"มึงเข้าไปหาอาจารย์ประเภทที่เขาเป็นฤๅษีเฝ้าแล็บ ใครเขาจะกล้าช่วยมึง แล้วยิ่งมึงเข้าไปแรงๆ แบบนั้นเขายิ่งเห็นแววฉิบหายชัดขึ้นอีก นั่งทำวิจัยอยู่ดีๆ ใครเขาอยากจะหาเหาใส่หัว อันนี้มึงก็ต้องเข้าใจ" เพื่อนผมขยายความสัจพจน์

"แล้วพวกมึงว่ากูควรทำไงต่อ" ผมขอความเห็น

"ก็ต้องหาอาจารย์ที่กล้าลุยหน่อยสิวะ อารมณ์ประมาณนักกิจกรรมน่ะ... อย่างอาจารย์เจษฎ์อย่างนั้น"

"เออ ใช่ พี่ว่าได้เลยนะ พี่เจษฎา ประธานค่ายหลายสมัยน่ะ ดูแกชอบเรื่องกิจกรรมเรื่องอุดมการณ์อยู่" รุ่นพี่ในกลุ่มเสริม

"เอ้ย แต่แกสายชีวะนะ คงไม่เกี่ยวกับเรื่องเครื่องตรวจระเบิดละมั้งครับ แล้วจะเอาความเห็นแกไปให้ ป.ป.ช. ได้ยังไง" ผมค้าน

"ถึงแกจะไม่ใช่สายตรง แต่แกน่าจะอยากช่วยมึงแน่นอน มึงเชื่อกู อาจารย์แกของจริง ถึงอาจจะให้ความเห็น ป.ป.ช. ไม่ได้ แต่แกคงจะหาทางอื่นช่วยได้ยังไงมึงเข้าไปหาแกก่อน อย่างน้อยแกก็มีเพาเวอร์มีดีกรีมากกว่ามึง ดีกว่ามึงรั้นเอากบาลอ่อนๆ เท่าฝาหอยของมึงไปไสกำแพงเองอยู่คนเดียว" เพื่อนผมบรรยายด้วยอุปมาโวหารมั่วๆ อย่างเห็นภาพ

จากบทสนทนาในการประชุมน้ำชาครั้งนี้เอง ที่ทำให้ผมตัดสินใจติดต่อผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดอกเตอร์ ว่าที่ร้อยตรี เจษฎา เด่นดวงบริพันธ์ อาจารย์ประจำภาควิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อาจารย์รุ่นพี่ พสวท.

ผู้ซึ่งผมไม่เคยคิดมาก่อนเลยว่า จะเป็นผู้มีพระคุณที่ผมนับถือน้ำใจ และล่มหัวจมท้ายในการต่อสู้เพื่อยับยั้งการใช้งานเครื่องตรวจระเบิดลวงโลกจีทีสองร้อยจนผลักดันให้เกิดการทดสอบอย่างเป็นทางการได้โดยกระทรวงวิทยาศาสตร์ ทำให้กองทัพต้องยกพลตบเท้ามาแถลงการณ์ชี้แจง และส่งผลให้ท่านนายกรัฐมนตรีต้องออกมาสั่งประกาศระงับการใช้งานและการจัดซื้อเพิ่มเติมในที่สุด

ถ้าไม่ได้อาจารย์เจษฎา ผมก็คงกระทำการอันยิ่งใหญ่นี้ไม่สำเร็จ และประเทศชาติก็คงไม่รอดพ้นจากความหลงผิดอันร้ายแรงนี้ไปได้ !

๗

"อาจารย์พอจะว่างมั้ยครับช่วงนี้ พอดีผมมีงานหลวงจะมารบกวน"

นี่เป็นประโยคแรกที่ผมพูดกับอาจารย์เจษฎา หลังจากทักทายแนะนำตัวกันเสร็จ

เรานั่งคู่นัดพบกันที่ซุ้มโต๊ะข้างอาคารชีววิทยา (ตึกคลุ้ม วชิโรบล) คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทิวจามจุรีเขียวใหญ่ซึ่งยืนต้นอยู่รอบๆ อาคารเก่าแก่ให้บรรยากาศร่มเงาร่มรื่น ผ่อนคลายความเคร่งเครียดทางวิชาการ ลมเย็นโชยมาอ่อนๆ ชื่นใจ เหมาะแก่การพักผ่อนยามบ่ายยิ่งนัก

อาจารย์เจษฎามาพบผมด้วยหน้าตาที่สดใสผ่อนคลาย ตามบรรยากาศและบุคลิกที่ร่าเริงของแก

โดยหารู้ไม่ว่า ไอ้เด็กรุ่นน้องที่มาขอพบกำลังจะนำลาภก้อนใหญ่มาให้ !

"ผมก็นึกสงสัยอยู่ในใจแล้วตอนเจ้าแจ้มาบอกผมว่ามีงานหลวงจะรบกวน..." นี่เป็นคำพูดหลังจากนั้นของอาจารย์เจษฎา เวลามีคนถามว่าแกมาเจอกับผม (เจ้าแจ้) ได้อย่างไร

ผมเคยเห็นหน้าอาจารย์เจษฎาหลายครั้งก่อนหน้านั้นจากค่ายฤดูร้อนหรือค่ายวิชาการ พสวท. แต่การนัดหมายข้างตึกชีววิทยานั้นเป็นการพบกันเป็นส่วนตัวครั้งแรกของเรา

หลังจากอธิบายขยายความคำว่า "งานหลวง" ของผมให้อาจารย์เจษฎาฟัง พร้อมทั้งยกเอกสารและหลักฐานประกอบต่างๆ ให้แกดูแล้ว ยังไม่ทันที่ผมจะได้เตรียมทำหน้าผิดหวังรับคำปฏิเสธอะไร...

"ตายแล้ว ไม่น่าเชื่อว่าจะเป็นเรื่องจริง นี่เขาปล่อยให้เกิดเรื่องแบบนี้ขึ้นได้ยังไงเนี่ย..."

ผมเงี่ยหูฟังต่อ ด้วยใจลุ้นระทึก

"...ผมเห็นด้วยกับคุณว่าเราต้องทำอะไรสักอย่าง" อาจารย์กล่าวอย่างหนักแน่นไร้ความลังเล

แทบไม่เชื่อหูตัวเอง การถูกปฏิเสธมาหลายครั้งทำให้ผมตกอยู่ในสภาพห่อเหี่ยวเหมือนคนเรือแตก ลอยคอใกล้หมดแรง เมื่อมาเจอขอนไม้ให้เกาะ

ผมจึงแทบอยากจะร้องไห้

แต่อารมณ์อ่อนไหวเอาไว้ทีหลัง เบื้องหน้าขณะนี้คือเรื่องระดับชาติ สมองผมวิ่งประมวลผลเร็วจี๋ ด้วยว่าขณะนี้ผมมี "ผู้มีเครดิตทางวิชาการ" ยินดีจะให้ความช่วยเหลือแล้ว ผมจะทำอะไรต่อไปได้บ้าง...

ซึ่งผมเองก็หารู้เลยไม่เช่นกันว่า สิ่งที่อาจารย์เจษฎาจะหยิบยื่นให้นั้นเป็นมากกว่าความช่วยเหลือ

อาจารย์รับเรื่องนี้เข้าเป็นธุระส่วนตัว เป็นกิจแห่งตนที่ต้องทำให้สำเร็จเพื่อประโยชน์แห่งมวลชน อาจารย์เจษฎาได้ผนวกเรื่องการขจัดเครื่องตรวจระเบิดลวงโลก จีทีสองร้อย เข้าเป็นส่วนหนึ่งของชีวิต

แม้ตัวแกจะยุ่งไปด้วยเรื่องงานวิจัย งานสอน งานทางวิชาการ และครอบครัวที่กำลังจะเริ่มสร้างก็ตาม !

ออกรายการ "เรื่องเด่นเย็นนี้" ช่วง "เจาะข่าวเด่น" ของคุณสรยุทธร่วมกับอาจารย์เจษฎา ถ้าไม่ได้ทักษะด้านการสื่อสารของอาจารย์ เรื่องจีทีสองร้อยก็อาจจะไม่ได้รับความสนใจจากสื่อจากสังคมได้เช่นนี้

ฝ่าวิกฤติ จีทีสองร้อย

บันทึกความทรงจำจาก อาจารย์เจษฎ์
แด่ นายแจ้ (คุณจุฬา)

ในเช้าวันจันทร์ที่สมองโล่ง ไม่รู้จะทำอะไรดีเพราะเคลียร์งานกระจุกกระจิกเสร็จหมดแล้ว ผมสะพายกระเป๋าโน้ตบุ๊กเดินโต๋ไปเต๋มา ก่อนจะมาปักหลักอยู่ร้านกาแฟ ฝั่งตรงข้ามมหาวิทยาลัยที่ผมทำงาน แต่ช่วงนี้มหาวิทยาลัยปิดยาวต่อเนื่องไปอีกเดือนเพราะคนไทยกำลังต่อสู้กับน้ำท่วมใหญ่ที่สุดครั้งหนึ่งในประวัติศาสตร์

ตามประสานักวิทยาศาสตร์ นักวิชาการที่ดี ผมควรจะรีบฉวยโอกาสนี้นั่งเขียนขอทุนวิจัย หรือเขียนบทความวิจัย (หรือที่เรียกกันติดปากว่าเปเปอร์) เอาไปตีพิมพ์ เพื่อจะได้สร้างผลงาน ขอตำแหน่งวิชาการ ขอเงินเดือนเพิ่ม ขอเงินค่าตอบแทน

แต่ผมยังไม่มีอารมณ์ทำ จะว่าไม่มีสมาธิเพราะยังห่วงบ้านที่ถูกน้ำล้อมมาทุกทาง แต่ยังไม่เข้าถึงแถวบ้านซะที

หรือจะเพราะว่า ผมเบื่อเซ็งวงการวิทยาศาสตร์ วงการวิชาการไทยไปแล้วก็เป็นได้

หลายสิ่งหลายอย่างในชีวิตผมเปลี่ยนไปอย่างสิ้นเชิง หลังเหตุการณ์ใหญ่ที่ตัวเองไม่เคยคิดฝันเลยว่าจะเข้าไปยุ่งด้วย

เหตุการณ์นั้นคือวิกฤตการณ์จีทีสองร้อย (GT200) เครื่องตรวจระเบิดลวงโลก

จากอาจารย์ภาควิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ ดังอยู่ในวงแคบๆ ของตัวเอง จากการเป็นอาจารย์นักกิจกรรมที่ชอบทำงานกับเด็กๆ และชอบเถียงอาจารย์ผู้ใหญ่

มาเป็นคนดังจนเกือบดับ ได้ขึ้นหน้าหนึ่งหนังสือพิมพ์เกือบทุกฉบับ ออกทีวีเกือบทุกช่อง พร้อมกับรายงานว่า “เจษฎาท้าอนุพงษ์ ทดสอบจีทีสองร้อย” (ผมไม่เคยพูดนะคร้าบบบ ท่าน ผบ.ทบ.)

และคนที่ทำให้ผมต้องไปประสบชะตากรรมที่ไม่คาดฝัน ทำให้ชีวิตผมเปลี่ยนไปนั้น

ก็คือนายแจ้ หรือคุณจุฬา หรือ Mr. Pitak แห่งกองพันทหารต่างด้าวนี่แหละครับ

ผมมาเจอพ่อหนุ่มคนนี้ได้ยังไง (จะขอเรียกชื่อเล่นชื่อจริงสลับตามอารมณ์ของเรื่อง) ประมาณเดือนสิงหา เดือนกันยา ปี ๒๕๕๒ ผมมาช่วยนิสิตที่เป็นนักเรียนทุนวิทยาศาสตร์ของคณะฯ ทำค่ายวิทยาศาสตร์ให้เด็กมัธยมจากทั่วกรุงเทพฯ มาเข้าค่ายที่มหาวิทยาลัย

คุณจุฬา ซึ่งผมไม่เคยรู้จักมาก่อนเลยในขณะนั้น ก็เป็นนักเรียนทุนคณะฯ เช่นกัน แต่เรียนอยู่ระดับปริญญาเอก อาสาเป็นรองประธานค่าย ช่วยงานน้องปริญญาตรีปี ๔ ที่เป็นประธาน

จุฬาเป็นผู้ชายตัวสูง สวมแว่นตา แต่งตัวเรียบร้อยมาก อยู่กลางกลุ่มเพื่อนที่มาเรียนต่อจากภาคใต้ด้วยกัน ไม่ใช่คนที่ดูโดดเด่นอะไรแม้จะชอบแสดงความคิดเห็น และดูออกจะเนิร์ดๆ เป็นนักวิชาการ

แต่อีกอย่างที่รู้สึกได้จากการดูรวมๆ ก็คือ เค้าดูแก่ เอ้ย อาวุโส!! เกินอายุมาก

กิจกรรมค่ายมัธยมที่ว่าดำเนินไปได้ด้วยดี อย่างติดๆ ขัดๆ บ้างตามประสาให้เด็กช่วยกันคิดและจัดกันเองเป็นครั้งแรก

ผมเพิ่งจะมาเห็นชัดตอนที่ค่ายเริ่มแล้วว่า จุฬาเป็นนักคณิตศาสตร์คอมพิวเตอร์

ขณะในฐานอื่นๆ ที่เด็กค่ายได้เล่นเกมส์ทายคำชีวะ ทายสมการเคมีเฮฮากัน

จุฬาและเพื่อนเด็กใต้ของเขาทำฐานพิสูจน์เลขลอตเตอรี่ ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ให้เด็กเล่น สอนให้รู้ว่าหวยมันก็แค่เลขสุ่ม ติดหวยก็มีแต่หมดตัว

"พวกนี้มันเจ๋งเฮะ" ผมคิดขณะไปแอบชะโงกดูกิจกรรม "ดีแล้ว สอนผู้ใหญ่ให้เลิกเล่นหวยคงไม่เชื่อกัน ต้องไปเริ่มที่เด็กๆ นี่แหละ"

"ทำไมไม่มีใครเอาของพวกนี้ไปใส่ในหลักสูตรเด็กไทยนะ เรียนแต่คณิตศาสตร์ แก้สมการเป็น ตอบโจทย์ได้ แต่เอาตัวรอดจริงในสังคมไม่ได้ จะเรียนไปทำไมกัน" ผมบ่นในใจตามประสา

แต่... ตอนนั้นผมคงใสซื่อบริสุทธิ์อยู่ จึงไม่เคยเฉลียวใจว่า

"รัฐเขาคงอยากจะมอมเมาประชาชนต่อไป จะให้ฉลาดขึ้นทำไม เดี๋ยวก็เสียรายได้จากหวยหรอก!!"

วันหนึ่งระหว่างที่ช่วยกันจัดค่ายนั้น จุฬาเข้ามาหาผมทั้งๆ ที่ไม่ค่อยสนิทกันเท่าไหร่ พร้อมกับบอกว่า

"อาจารย์เจษฎาครับ ผมมีงานหลวงมาปรึกษา"

"เอาเลย มีอะไรให้ช่วยก็บอก" ผมคิดในใจว่าเด็กเขาคงมีปัญหาเรื่องเรียนไม่ไหว หรือเรื่องเงินทุนไม่พอใช้ ตามปกติที่เด็กทุนจะมาบ่นกับผมหรือขอให้ช่วยติดต่อให้ ซึ่งผมก็ชอบช่วยเด็กๆ อยู่แล้ว

แต่ทำไมต้องใช้คำหรูๆ อย่าง "งานหลวง" ด้วยเนี่ย ตานี่ใช้ภาษาเว่อร์จริงๆ

ตอนนั้นถ้ารู้ล่วงหน้าว่า "งานหลวง" นี่คืออะไร ผมอาจจะแกล้งบอกว่าติดธุระ งานยุ่งมากช่วงนี้ หรือบอกว่าจะบินไปเที่ยวต่างประเทศช่วงปิดเทอมหนึ่งเดือนเต็มก็ได้

เพราะจุฬามาพร้อมซองเอกสารสีน้ำตาลใส่เอกสารมาปึกใหญ่ ข้างในมีแต่เรื่องที่ผมไม่เคยอ่านมาก่อน แต่ผ่านหูผ่านตามาบ้างทางจอทีวี

มันคือเอกสารสรุปความลวงโลกของเครื่องตรวจระเบิดอันโด่งดัง "จีทีสองร้อย"

"ชิบเป๋งแล้ว" ผมอุทานเบาๆ หลังจากดูเอกสารภาษาไทย ภาษาอังกฤษทั้งหมดอย่างรวดเร็ว

อะไรวะ ไอ้เครื่องตรวจระเบิดที่เห็นในข่าวว่าใช้หาระเบิดกันแถวภาคใต้ และก่อนนั้นมีข่าวเอาไปตรวจผับซานติก้า เจอโคเคนซ่อนอยู่ และก็ข่าวเอาไปตรวจถนนอู่ทองที่พวกพันธมิตรเสื้อเหลืองถูกตำรวจยิงแก๊สน้ำตาใส่จนขาขาด (เครื่องบอกว่าไม่มีระเบิดเลย มีแต่แก๊สน้ำตา)

มันแค่ ไม้ล้างป่าช้า!! นี่หว่า

มันแค่ "ลวดหาตาน้ำ" ของโนบิตะที่ผมดูในการ์ตูนโดราเอมอนมาตั้งแต่เด็กดูในทีวี นึกว่ามันเป็นเครื่องอิเล็กทรอนิกส์ขั้นสุดยอด ที่มีหัวตรวจสารเคมีอยู่ตรงปลายเสาอากาศ มีหน่วยประมวลผลขั้นเทพอยู่ในกระบอกที่ถือ

เฮ้ย... ตามข้อมูลในนี้มันก็แค่กระบอกเปล่าๆ ใส่เสาอากาศ แล้วโยกเอาด้วยแรงคน ไม่ต้องใช้ไฟฟ้า

"ชิบเป๋งแล้ว"

หลังจากพยายามซักค้านหลักการและเหตุผลอยู่นาน เพราะมันเป็นเรื่องเหลือเชื่อสุดๆ ที่หน่วยงานความมั่นคงของประเทศกลับเอาของราคาหลักล้านแต่กิ๊กก๊อกนี้มาใช้ แถมมีคนบาดเจ็บล้มตายเพราะมันไปหลายคน ผมก็ยอมจำนนต่อหลักฐานที่จุฬาให้ดู... ประเทศไทยโดนฝรั่งต้มซะแล้ว !!

ผมรับปากจุฬาว่าจะช่วยทำอะไรบ้างเพื่อยับยั้งเรื่องไม้ล้างป่าช้าตรวจระเบิดนี้ แม้จะเริ่มหนาวๆ ว่ามันเป็น "เรื่องไกลตัว" เอามากๆ สำหรับเด็กกรุงเทพฯ ตั้งแต่เกิดคนนี้

แต่ผมเห็นแววตาที่คล้ายจะโล่งใจขึ้น ผ่อนคลายขึ้น ของพ่อหนุ่มใต้ที่นั่งอยู่ตรงหน้าผม

จากแววตาที่เหมือน "นกฮูก" ของนักวิชาการที่ดูโกรธเคืองสังคมอยู่แต่ไม่มีพลังจะทำอะไรได้

กลายเป็นแววตา "เหยี่ยว" ของนักรบที่ดูมีความหวัง และมีพลังที่จะปลดปล่อยออกมา

ผมเองมีประสบการณ์ตรงในการแฉเรื่องไม่ชอบมาพากลของสังคมไทยอยู่บ้าง "ไข้หวัดหมู" หรือที่คนไทยถูกสอนให้เรียกว่า "ไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ 2009" คือเรื่องนั้น

ไม่ค่อยมีใครทราบว่า ตอนเดือนเมษา-พฤษภา ปี ๒๕๕๒ นั้น ผมเคยได้ออกทีวีช่องทีวีไทย (ไทยพีบีเอส) ไปหนึ่งครั้งระหว่างที่เชื้อไข้หวัดหมูกำลังระบาดไปทั่วเอเชีย และกำลังจะเข้าบ้านเรา เพื่อเตือนว่าเรากำลังจะเจอเชื้อไวรัสชนิดใหม่ที่ติดต่อได้รวดเร็วอย่างที่ไม่เคยเจอมาก่อน มันเป็นหวัดจาก "หมู" จริงๆ...ขณะที่ภาครัฐกลับบอกว่าเรารับมือได้ มันแค่หวัดตามฤดูกาลกลายพันธุ์มา

ผมออกทีวีไทยอีกครั้งเมื่อมันระบาดไปทั่วประเทศไทยแล้ว เพื่อบอกว่ามันติดต่อได้ง่ายมากๆ ในเด็กนักเรียนและทำให้ถึงตายได้ ต้องช่วยกันรณรงค์ให้สวมหน้ากากอนามัย... ขณะที่ภาครัฐกลับบอกว่าให้ป้องกันในผู้สูงอายุ และให้รณรงค์กินร้อน ช้อนกลาง ล้างมือ (เฮ้ย... มันโรคทางเดินหายใจนะ ไม่ใช่โรคท้องร่วง)

ผมได้ออกช่อง ๓ หนึ่งครั้งเมื่อมีคนไทยตายไปแล้วหลายคน เพื่อบอกว่า นอกจากจะต้องรณรงค์ใส่หน้ากากแล้ว ยังจะต้องแจกยาต้านไวรัสให้เร็วทันท่วงที เพราะรักษาหายได้...ขณะที่ภาครัฐบอกว่าต้องสำรองยาไว้ ต้องระวังการจ่ายยา

มันเป็นความภูมิใจครั้งแรกๆ ในชีวิต ที่ได้ใช้ความเป็นนักวิชาการของเราออกมาพูดเพื่อให้คนไทยรอดพ้นจากวิกฤติบ้าง ไม่มากก็น้อย

แต่...

สิ่งที่ผมได้รับคือการที่อาจารย์หมอผู้ใหญ่ในวงการโทรศัพท์มาด่าโดยตรงถึงห้องทำงาน!!

“เท้าคนเรา มีไว้เดินในทางของเรา ไม่ใช่ไว้เหยียบเท้าคนอื่น จำไว้” ผมบอกตัวเองขณะที่น้ำตาซึม หลังจากวางสายโทรศัพท์ ผมเคยศรัทธาอาจารย์หมอคนนี้มากๆ

วิทยาศาสตร์ที่ผมถูกปลูกฝังมาตั้งแต่เด็กๆ ตั้งแต่รับทุนเรียนหนังสือมาทั้งชีวิต ให้รัก ให้มีความฝัน ให้สนุกกับมัน ให้อยากเอามันมาใช้พัฒนาชาติไทย สมกับที่เราเอาเงินภาษีราษฎรมาใช้

โลกความจริงของวงการวิทยาศาสตร์ไทยไม่เหมือนกับโลกความฝัน

มันเป็นโลกความจริงของการแข่งขัน ชิงดีชิงเด่น เล่นพรรคเล่นพวก สกัดดาวรุ่งกันซึ่งๆ หน้า

ใครเป็นเด็กอาจารย์ดังๆ ก็ดังพรวดพราด เงินทุน เงินทอง เครื่องมือไหลมาเทมา

ใครหน้าใหม่ๆ หัวเดียวกระเทียมลีบ อย่าคิดว่าจะโตได้ง่ายๆ

ความแค้นที่เคยฝากไว้กับใครครั้งหนึ่งอย่าหวังว่ามันจะหายไปง่ายๆ

มันจะย้อนกลับมาโดยไม่รู้ตัว “จำไว้”

กลับมาที่งานหลวงของจุฬา ผมเริ่มเข้าใจความรู้สึกของเขาแล้วว่าทำไมดูเขาเก็บกดกับเรื่องนี้เหลือเกิน ผมนึกว่าจุฬาอินกับเรื่องนี้มากเพราะว่าเขาเป็นคนใต้อยู่ในพื้นที่ มีครอบครัวที่ยังทำงานอยู่ที่นั่น

มันเริ่มซับซ้อนขึ้นไปอีกเมื่อมาทราบว่า พ่อหนุ่มนักวิชาการ เสื้อเชิ้ตกางเกงสแล็กรีดเรียบทุกวัน จะบ้าพลังขนาดเคยพักการเรียนไปสมัครเป็นนาวิกโยธินมาแล้ว

สำหรับเราชาวกรุงที่ดูข่าวความสูญเสียของเจ้าหน้าที่ตำรวจทหารในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้อยู่ทุกวัน จากที่เคยวิตกกังวล เจ็บปวด และเศร้าสร้อยในความสูญเสียนั้น

กลายเป็นว่าดูทุกวันจนชาชิน จนฟังผ่านหูซ้ายทะลุหูขวา จนเริ่มเปลี่ยนช่องทีวีเมื่อมีข่าวทำนองนี้

แต่สำหรับจุฬา ข่าวความสูญเสียทุกข่าวนั้นก็เหมือนกับฟังข่าวเพื่อนสนิทสหายร่วมรบ พี่น้องร่วมสาบานในค่ายฝึกในชีวิตที่เคยเป็นนาวิกโยธินโดนไปด้วย

ยอมรับว่าช่วงแรกผมสนุกไปกับเขาด้วย ในการเริ่มคิด เริ่มวางแผนว่าจะขอความช่วยเหลือจากใครดี เพื่อช่วยกันขยายความจริง แง้มฝากล่องแพนโดราที่ซ่อนสัตว์ร้ายหรือวิญญาณชั่วให้ชาวบ้านได้เห็น

"เอาอีกแล้ว เจษฎา หาเรื่องเหยียบเท้าชาวบ้านอีกแล้ว" ผมขำตัวเอง

แต่ไม่นานผมก็ขำไม่ออก....

ผมพยายามติดต่อนักข่าวหนังสือพิมพ์ที่ได้เบอร์โทรฯ หรือที่อยู่อีเมล์มาเพื่อจะส่งข้อมูลของจุฬาให้ แม้ว่าส่วนใหญ่แล้วนักข่าวเหล่านั้นจะเป็นโต๊ะข่าวสาธารณสุขก็ตาม ทุกคนรับปากว่าจะส่งต่อให้โต๊ะข่าวความมั่นคง

แต่... เงียบครับ

ผมพยายามส่งข้อมูลให้นักวิทยาศาสตร์รุ่นพี่นักเรียนทุนที่ผมเคารพและศรัทธามาก

... เงียบครับ

ผมพยายามติดต่ออาจารย์ผู้ใหญ่ดังๆ ในวงการที่ผมเคยช่วยงานมาก่อนซึ่งผมศรัทธามากเช่นกัน

... เงียบครับ

"อะไรวะ มันเรื่องใหญ่นะโว้ย ทำไมไม่มีใครสนใจบ้าง" ผมบ่นในใจขณะที่มองหน้าจุฬาไม่ติด ทุกครั้งที่เจอหน้ากันแล้วเขาไต่ถามความคืบหน้ารู้สึกผิดที่ไปให้ความหวังเขาไว้ แต่มันกลายเป็นความหวังลมๆ แล้งๆ ผมตัดสินใจพาจุฬาไปนั่งคุยกับสมาคมนักเรียนทุนวิทยาศาสตร์ที่ผมเป็นนายกสมาคมฯ เองด้วยซ้ำ แม้จะเป็นสมาคมเล็กๆ ทว่าน่าจะพอมีน้ำหนักจากชื่อองค์กรบ้าง แต่ทว่ากรรมการสมาคมฯ ก็ไม่อยากจะเอา "ชื่อองค์กร" นี่แหละไปเสี่ยง "เราเป็นนักวิชาการนะ จะทำอะไรก็ต้องให้ทางทหารเขาขอมาก่อนซิแล้วเราค่อยเข้าไปช่วยดู" "ผมว่ามันเรื่องไกลตัวนะพี่เอก (ชื่อเล่นผม) พี่ก็แค่นักชีวะด้วย"

ใบหน้าของจุฬานิ่งเฉย แต่ผมเห็นความเศร้าอยู่ในแววตาของเขา

อีกครั้งหนึ่งที่ชายหนุ่มคนนี้ถูกปฏิเสธจากคนในแวดวงวิชาชีพเดียวกันซ้ำแล้วซ้ำเล่า

บางครั้งชีวิตคนเราก็เหมือนมีใครขีดเส้นไว้ให้เดิน แต่แกล้งปิดตาปิดหูเราให้ลำบากทรมานเล่น

ระหว่างที่ผมเองไม่รู้จะหันไปพึ่งใครดี ได้แต่บ่นกับคุณแม่เวลาเห็นข่าวเจ้าหน้าที่ถูกระเบิดตายเนื่องจากใช้เครื่องจีทีสองร้อยตรวจไม่เจอระเบิด ("อย่าไปยุ่งกับเขาเลย หาเรื่องจริงๆ" คุณแม่เตือนผมประจำ) ผมก็ไล่ค้นอ่านอินเตอร์เน็ตเกี่ยวกับจีทีสองร้อยและญาติๆ ของมัน (เช่น เอดีอีหกห้าหนึ่ง-ADE651, สนิฟเฟล็กซ์ Sniffle x, อัลฟ่าหก Alpha6 ฯลฯ ที่ลวงขายกันอยู่ทั่วโลก) จนไปเจอบทความในเว็บสำนักข่าวอิสระแห่งหนึ่ง ซึ่งเกาะติดสถานการณ์ภาคใต้มาโดยตลอด

บทความที่แสดงความกังขาต่อเครื่องตรวจระเบิดซึ่งดูเหมือนจะไม่แม่นขึ้นทุกที แม้ว่ากองทัพและรองนายกฯ จะออกมายืนยันว่า เครื่องยังเพอร์เฟกต์มันเป็นความผิดพลาดของคนใช้เครื่องที่นอนไม่พอ!?!

เว็บข่าวนั้นคือสำนักข่าวอิศรา และผู้เขียนคือคุณอังคณา นีละไพจิตร ภรรยาของทนายสมชาย นีละไพจิตร นักสิทธิมนุษยชนผู้หายสาบสูญจากการทำคดีเกี่ยวกับสถานการณ์ภาคใต้

"ไม่มีใครเข้าใจความเจ็บปวดของการสูญเสียเท่ากับผู้ที่สูญเสียหรอกครับอาจารย์" เสียงจากคุณปกรณ์ นักข่าวหนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจในเครือเนชั่นที่ช่วยทำข่าวภาคใต้ให้สำนักข่าวอิศรา

อัพแอนด์ดาวน์ (Up and Down) อัพแอนด์ดาวน์ - ในวันที่หมดหวัง ถ้าเรามีกำลังใจไม่ย่อท้อ วันแห่งความหวังจะกลับมา

ผมประสานกับคุณปกรณ์เพื่อนัดหมายคุณพี่อังคณาและทีมงานที่ทำเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนภาคใต้ "แอบ" มาพบกันที่ภาควิชาผมในตอนเย็นๆ ที่ทุกคนเลิกงานแล้ว

จุฬาทำหน้าที่นักวิชาการของเขาอย่างเต็มที่ ด้วยการใช้เวลาเพียงคืนเดียว เตรียมสไลด์เพาเวอร์พอยต์เพื่อบรรยายให้กลุ่มคนที่เราไม่รู้จักมาก่อนเลย (ผมไม่คุ้นเคยกับคนสายสังคมศาสตร์น่ะ) กับเนื้อหาที่เราเองก็ไม่ใช่ผู้เชี่ยวชาญ

(ใครมันจะเชี่ยวชาญเรื่องเครื่องตรวจระเบิดล่ะ)

ผมโบ้ยให้จุฬาเป็นคนบรรยายแทน เพราะรู้ตัวว่าคงไม่เข้าใจเนื้อหาสไลด์นี้เท่าคนเตรียม และอยากยกเครดิตให้ด้วย แต่คอยพูดเสริมบ้างเพื่อสร้างเครดิตให้เขา

คิดไม่ผิดที่โบ้ยไป จุฬาบรรยายอย่างคล่องแคล่ว ไม่เขินอายอะไรแม้จะต้องพูดภาษาอังกฤษให้สาวฝรั่ง หนึ่งในทีมงานพี่อังคณาที่เป็นนักสิทธิมนุษยชนจากต่างประเทศฟัง

"เครื่องมันเคยชี้ผม หาว่าผมมีปืน พอค้นตัวไม่เจอก็บอกว่าผมสูบบุหรี่รบกวนเครื่อง สงสัยผมคงจะหน้าโหดเหมือนโจรเลยชี้ผม" คุณปกรณ์บ่น

และแล้ว ช่องว่างระหว่างความสงสัยทางวิชาการกับความสงสัยทางปฏิบัติก็ได้ถูกเชื่อมโยงเข้าหากัน

"ปริศนาคลี่คลายแล้ว" คินดะอิจิ (นักสืบในการ์ตูนญี่ปุ่น) คงพูดเช่นนั้น

แล้วประสบการณ์ใหม่ๆ ก็บังเกิดกับพวกผมสองคน ในเดือนตุลาคม พี่อังคณาช่วยประสานให้เราไปบรรยายให้คณะกรรมาธิการด้านการมีส่วนร่วมฯ ของรัฐสภาฟังเกี่ยวกับข้อมูลทั้งหมดที่มี

ผมใช้มุกเดิม ให้แจ้บรรยายนำ และค่อยเสริมตามเพื่อเพิ่มความน่าเชื่อถือ (แต่ไม่บอกสักคำว่าเป็นนักชีวะกับนักคณิตศาสตร์มาบรรยายเรื่องเครื่องตรวจระเบิด)

หลังบรรยายเสร็จ เสียงตอบสนองดีเกินคาด ประธานกรรมาธิการซึ่งเป็น ส.ส.อาวุโสของพรรคการเมืองรัฐบาลขณะนั้นช่วยเสริมเต็มที่ว่า ไม่มีใครเอาเครื่องนี้มาตรวจระเบิดกันหรอก ไม่อย่างนั้นแถวชายแดนกัมพูชาคงไม่ต้องใช้ทหารอาสาสมัครเอาส้อมค่อยๆ เขี่ยหากับระเบิดกันทีละตารางนิ้วอย่างตอนนี้

ส.ส.ฝ่ายค้านก็เสริมให้ลุยเต็มที่ เพราะเสียดายงบประมาณหลายหมื่นล้านที่รัฐบาลกู้มา

แต่...เอ...นั่งฟัง ฯพณฯ ทั้งหลายอภิปรายกันอยู่นาน ชักเหมือนโยนกันไปมาแฮะ

สักครู่... ความซวยก็มาเยือน

"อาจารย์ ผมว่าอาจารย์ต้องไปพูดให้ฝ่ายความมั่นคงฟังนะ"...อ้าว เฮ้ย!

"ไม่ต้องกลัวหรอกอาจารย์ ไม่มีใครเขาวางระเบิดนักวิทยาศาสตร์หรอก" ... เฮ้ย เฮ้ย !!

ผมกับจุฬานั่งแท็กซี่กลับมหาวิทยาลัยด้วยกันแบบมึนๆ "เฮ้ย นี่กูหาเรื่องใส่ตัว เล่นกับระเบิดแล้วเหรอเนี่ย" ผมว่าจุฬาคงคิดเหมือนผมในตอนนั้น

คำถามเรื่องความผิดพลาดของเครื่องตรวจระเบิดขั้นเทพ จีทีสองร้อยเริ่มถูกตั้งขึ้นเป็นระยะๆ โดยความช่วยเหลือของคุณปกรณ์และพี่อังคณา ทั้งในกรอบเล็กๆ ของหน้าหนังสือพิมพ์ไปจนถึงคำถามในรัฐสภา

แต่ทุกครั้ง กระแสกลับจุดไม่ขึ้นเลย เราไม่ได้ข่าวคราวความคืบหน้าใดๆ จาก ส.ส. ที่บอกว่าจะส่งเรื่องไปให้ฝ่ายความมั่นคงที่รับผิดชอบเรื่องนี้ โดยเฉพาะท่านนายกฯ ซึ่งเป็นผู้อำนวยการ กอ.รมน. โดยตำแหน่ง

ซ้ำร้าย พี่อังคณากลับแจ้งให้ทราบทางอีเมล์ว่า ฝ่ายที่ใช้เครื่องอยู่เริ่มไม่พอใจสิ่งที่พวกเราทำแล้ว และกำลังเดินสายเคลียร์กับผู้หลักผู้ใหญ่ในบ้านเมือง "ยังไงๆ ก็ขอให้ระวังตัวไว้นะคะอาจารย์"

พวกผมกับจุฬาถูกเรียกตัวไปบรรยายอีกครั้งหนึ่งที่รัฐสภา ให้คณะกรรมาธิการกิจการพิเศษจังหวัดชายแดนภาคใต้ฟัง ซึ่งบรรยากาศเป็นคนละเรื่องกับที่ผ่านมา คราวนี้เต็มไปด้วยผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นอดีตนายทหารนายตำรวจในพื้นที่หลายท่าน รวมทั้งเจ้าหน้าที่ระดับสูงฝ่ายความมั่นคงด้วย

แม้ว่าจุฬาจะแสดงความสามารถเต็มที่ในการบรรยาย ชักจูงให้เห็นความไม่มีประสิทธิภาพของเครื่องตรวจระเบิดลวงโลกนี้ ด้วยภาพเหตุการณ์ความสูญเสียล่าสุดที่มีเจ้าหน้าที่พลีชีพไปอีกท่าน รวมทั้งภาพน่าหนักใจของรมต. มหาดไทย ขณะใช้เครื่องอัลฟ่าหกโชว์การหายาเสพติด

แต่เสียงตอบรับก็ไม่เท่ากับการบรรยายครั้งก่อน

คำถามมากมายถูกยิงออกมาหลังการบรรยาย ตั้งแต่ความน่าเชื่อถือของข้อมูลที่เราพูดไปจนถึงความน่าเชื่อถือของตัวพวกเราเอง

"ผมเป็นวิศวกรนะอาจารย์ เครื่องพวกนี้มันแค่ไว้หาแบบหยาบๆ ก่อน ใช้เครื่องอื่นหาแบบละเอียด" ผู้เชี่ยวชาญคนหนึ่งของคณะกรรมาธิการช่วยปกป้องเครื่อง (อ้าว แล้วทำไมไม่เอาเครื่องดีๆ ใช้แต่แรกเลยล่ะ)

"ถ้ามันใช้ไม่ได้ แล้วอาจารย์จะให้เจ้าหน้าที่เขาเอาไปทำราวตากผ้าเหรอ" (อืม ก็ดีครับท่าน)

"พวกอาจารย์รับเงินมาจากฝ่ายที่เสียผลประโยชน์ในการจัดซื้อหรือเปล่า" (โห ถามกันซื่อๆ เลยนะ)

ผมมารู้ภายหลังว่าฝ่ายผู้ที่ใช้เครื่องอยู่เพิ่งจะมาสาธิตให้กรรมาธิการดูเมื่อไม่กี่วันก่อนหน้านั้น

อัพแอนด์ดาวน์ อัพแอนด์ดาวน์ - ในวันที่มีความหวัง ถ้าเราไม่เผื่อใจรับอุปสรรคที่อาจจะเข้ามาเมื่อไหร่ก็ไม่รู้ วันแห่งความเศร้าอาจจะกลับมาอีกก็ได้

สมกับเป็นหนุ่มไฟแรง จุฬามักจะหัวเสียแทนผมทุกครั้งที่เราเจอคำถามหรือข้อกล่าวหาแรงๆ

ในทางกลับกัน แม้ว่าผมจะอารมณ์ขึ้นเหมือนกัน แต่การที่ต้องมาจับคู่ทำงานใหญ่ด้วยกันอย่างนี้ กลับช่วยฝึกให้ผมหาทางปลอบ "น้องชาย" ของผมแทน ไม่อย่างนั้นเสียงานเสียการกันทั้งสองคน

ประโยคเบสิกที่ผมชอบพูดปลอบเชิงโม้ให้เขาฟังคือ "ทุกอย่างอยู่ในแผนผมหมดแล้ว ไม่ต้องห่วง" แม้ว่าผมจะไม่มีอะไรอยู่ในหัวเลยก็ตาม

อีกประโยคที่ผมชอบพูดคือ "ไม่ต้องกลัว เดี๋ยวเราส่งต่อเรื่องนี้ให้ผู้ใหญ่เขารับลูกไป เราก็หมดหน้าที่แล้ว" ผมคิดอย่างนั้นจริงๆ นะ ก็พวกผมมันแค่นักวิทยาศาสตร์ นักวิชาการธรรมดาๆ นี่นา

แต่เรื่องก็ไม่เคยหลุดจากมือเราไปจริงๆ สักที

ไม่นานหลังจากไปบรรยายที่รัฐสภาเป็นครั้งที่สอง คุณหมอชื่อดังก็เริ่มออกมาตอบโต้พวกเรา

บทความสองถึงสามตอนที่ลงต่อเนื่องในหนังสือพิมพ์เนชั่นสุดสัปดาห์ มีเนื้อหากล่าวหาพวกผมอย่างชัดเจนและรุนแรง ถึงขนาดที่บอกว่าพวกที่ออกมาคัดค้านเครื่องตรวจจีทีสองร้อยนี้อาจเป็นฝ่ายที่เสียผลประโยชน์ หรือไม่ก็เป็นพวกโจรใต้ที่พยายามขัดขวางการทำงานของเจ้าหน้าที่

"อะไรวะ นี่มันบทความจากหัวหน้าสถาบันวิทยาศาสตร์หรือสถาบันไสยศาสตร์กันแน่" จุฬาโวยกับผมหลังจากเอาบทความนั้นมาอ่านกัน

เป็นไปได้ยังไง?? ผมสงสัย ผมเคยนับถือหมอคนนี้อย่างมากเพราะเป็นคนที่สร้างกระแสให้คนสนใจเรื่องประโยชน์ของการใช้ดีเอ็นเอเทคโนโลยีที่ผมเรียนมาทางด้านนี้ หมอเป็นนักวิทยาศาสตร์นี่ ก็ต้องดูออกสิว่าเครื่องมันลวงโลก

นักวิทยาศาสตร์ทุกคนไม่น่าจะโปรโมทเครื่องตรวจระเบิดลวงโลกจีทีสองร้อย ยกเว้นเสียแต่ว่า คนคนนั้นจะมีผลประโยชน์อะไรแอบแฝงอยู่ด้วย-จากความเห็นหนึ่งในกระทู้บนห้องหว้ากอ เว็บบอร์ดพันทิปดอทคอม

ผมทำอะไรไม่ได้มากไปกว่าการลงมือเขียนบทความตอบโต้ลงในหนังสือพิมพ์เนชั่นสุดสัปดาห์เช่นกัน ถึงเราจะเป็นนักวิชาการโนเนมคนหนึ่ง แต่ศักดิ์ศรีทางวิชาการมันคุกรุ่นอยู่ในใจ เรื่องนี้มันไม่ใช่แค่เรื่องความถูกต้องในการจัดซื้ออาวุธแล้ว แต่มันเป็นความถูกต้องทางวิทยาศาสตร์ที่ผมจะยอมให้ใครมาบิดเบือนไม่ได้

กระแสการตอบโต้กันระหว่างคุณหมอคนดังกับพวกผมสองคนเริ่มชัดเจนขึ้นเป็นลำดับ เมื่อสำนักข่าวอิศราร่วมกับสมาคมนักข่าวฯ จัดเสวนาเรื่องประสิทธิภาพของเครื่องจีทีสองร้อยปลายเดือนตุลาคม โดยเชิญคุณหมอมาพูด ขณะเดียวกันก็เชิญฝั่งผมไปพูดด้วย ร่วมกับพี่อังคณาซึ่งจะพูดในมุมของปัญหาสิทธิมนุษยชน

ผมขอร้องให้จุฬาไปบรรยายแทนเพราะผมติดธุระ ซึ่งเดาได้ไม่ยาก เขารับปากทันทีอย่างกล้าหาญ

ทำไมจะไม่เรียกว่า "กล้าหาญ" ก็คนไทยทุกคนรู้ความแรงที่ไม่เหมือนใครของคุณหมอดี แต่จุฬายังรับอาสาไปบรรยายโดยไม่อิดออดอะไร

เสียดายที่การเสวนาครั้งนั้นไม่เป็นข่าวดัง เสียดายที่คุณหมอมาพูดแป๊บๆ แล้วก็กลับไปเลย ไม่ทันฟังที่จุฬาพูดบ้าง เสียดายที่ไม่มีเจ้าหน้าที่บ้านเมืองหรือกระทั่งนักข่าวที่ฟังเสวนาแล้วเอาเรื่องไปขยายต่อ

แต่จุฬาก็ทำให้ผมและผู้ร่วมก่อการคนอื่นได้ภูมิใจว่า กับสงครามครั้งนี้เราจะสู้ไม่ถอยเด็ดขาด

เราจะไม่รอให้ "ใครมารับลูกไป ก็หมดหน้าที่ของเรา" อีกแล้ว

ซองเอกสารปึกใหญ่พร้อมซีดีรวบรวมรูปและข่าวต่างๆ ที่เกี่ยวข้องถูกจัดเตรียมขึ้นและส่งไปให้รายการทีวีที่ผมเคยได้ไปออกมาแล้ว สมัยทำเรื่องไข้หวัดใหญ่ ๒๐๐๙

คำสัญญาจากนักการเมืองไม่ว่าจะซีกฝ่ายค้านหรือฝ่ายรัฐบาล ที่บอกว่าจะช่วยผลักดันให้เรื่องถึงผู้หลักผู้ใหญ่ เป็นแค่สัญญาที่ลอยตามลมปากเปล่าเท่านั้น เราไม่สนใจจะคาดหวังอะไรอีกแล้ว

สองสัปดาห์ผ่านไป ปลายเดือนธันวาคม เสียงสวรรค์ก็มาในรูปของกริ่งโทรศัพท์

คุณวิศาล นักข่าวช่อง ๓ เชิญผมกับจุฬาไปออกรายการสัมภาษณ์สดของเขาช่วงเที่ยงวันทันข่าว

"นี่มันเรื่องใหญ่มากนะครับอาจารย์ ผมจะช่วยผลักดันให้เต็มที่" กล้ามากครับ คุณวิศาล มิเสียแรงเคยชกกับคุณชูวิทย์ ผมคิดอย่างขำๆ ในใจ

โปสเตอร์สี่สีขนาด A3 จำนวนหนึ่งมีจุฬาช่วยเตรียมให้ จากประสบ-การณ์ที่ผมเคยออกทีวีมาก่อนแล้วรู้ว่า เราจะต้องมีพร็อพมีชาร์ตอะไรอยู่ในมือบ้าง ให้ชาวบ้านเห็นง่ายๆ ชัดๆ สื่อประเด็นอย่างรวดเร็ว ตอนนั้นไม่คิดเลยว่า โปสเตอร์พวกนี้จะกลายเป็นเครื่องมือหากินที่พวกเราใช้ประกอบการเดินสายพูดไปทั่วทุกที่ในปีต่อมา

ผมแอบหนีงาน บึ่งรถออกจากมหาวิทยาลัยไปพร้อมกับจุฬา เพื่อไปสัมภาษณ์ออกอากาศที่ช่อง ๓ ก่อนจะบึ่งกลับมาอย่างรวดเร็วเพื่อมาคุมสอบปลายเทอมตามหน้าที่ ทำเหมือนไม่มีอะไรเกิดขึ้น

สักครู่อาจารย์ที่คุมสอบด้วยกันสองคนเดินมากระซิบว่า "อาจารย์ มี

นักข่าวช่อง ๗ มารอสัมภาษณ์อยู่หน้าห้องสอบ" โอ้โห พลังของข่าวทีวีนี้สุดยอดจริงๆ ออกทีวีไม่ถึงชั่วโมงกลายเป็นข่าวแล้ว

เรื่องจีทีสองร้อยนี้เป็นเหมือนลูกโป่งที่รอคนเอาเข็มจิ้มให้แตกอยู่ ใครๆ ที่เคยลงไปทำข่าวในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ล้วนแล้วแต่คาใจกับเครื่องตรวจรูปร่างประหลาดนี้ทั้งสิ้น รวมทั้งประสิทธิภาพของมันด้วย ซึ่งถ้ามันดีจริง ก็ไม่น่าจะมีเหตุระเบิดรายวันเกิดขึ้นในเขตเมืองที่ใช้จีทีสองร้อยตั้งด่านตรวจกันอย่างเข้มข้นหรอก

แต่ก็ไม่มีใครให้คำอธิบายเกี่ยวกับมันได้สักที จนพวกเรานี่แหละที่กล้าเอาเข็มบางๆ ซึ่งเรียกว่า วิทยาศาสตร์ลวงโลก หรือ pseudo science ไปจิ้ม

ปัญหาความถูกต้องทางวิทยาศาสตร์ที่เราอยากเอาเข็มไปเขี่ยกลายเป็นเรื่องกระจิ๋วหลิวไปเลย เมื่อเทียบกับเรื่องการละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างกว้างขวางจากการเอาเครื่องนี้มาใช้ชี้ผู้ต้องสงสัย

กลายเป็นเรื่องกระจิ๋วหลิวเมื่อเทียบกับข้อครหาในการใช้งบประมาณจัดหาอาวุธยุทโธปกรณ์ด้วยวิธีพิเศษกับสถานการณ์ฉุกเฉินในภาคใต้ ซึ่งดาวเด่นคือรถหุ้มเกราะยูเครนและเรือเหาะที่บินไม่ขึ้น

นักข่าวอีกหลายสำนัก เช่น หนังสือพิมพ์คมชัดลึกเริ่มเข้ามาขอสัมภาษณ์ผมเพื่อไปทำสกู๊ปพร้อมกับเล่าเรื่องหนักๆ ลึกๆ เกี่ยวกับปัญหาภาคใต้ให้ผมฟัง

ตอนนั้นเองที่ผมเริ่มเอ่ยปากขอจุฬา ให้ผมออกหน้าเป็นหลักในการสัมภาษณ์เถอะ ไม่ใช่ว่าอยากดัง อยากได้หน้าคนเดียว แต่ผมเริ่มรู้ตัวแล้วล่ะว่าเรากำลังยุ่งกับเรื่องที่หนักและลึก ลึกกว่าที่เคยคิดว่าลึกเข้าไปอีก ผมอยากเซฟ "น้องชาย" คนนี้ไว้ดีกว่าที่จะให้เขาต้องหมดอนาคตทางการศึกษา

แล้วผมล่ะ ไม่กลัวหมดอนาคตหรือ

อนาคตผมหมดไปแล้ว พร้อมกับจดหมายฉบับเล็กๆ ที่ผมได้รับจากมหาวิทยาลัยในช่วงนั้น

ความฝันของผมที่รอมาเกือบสองปีเต็ม ในการตั้งใจทำผลงานอย่างหนักมาตลอดเกือบสิบปีหลังจากได้รับการบรรจุตำแหน่งให้เข้ารับราชการ หายไปพร้อมกับประโยคสั้นๆ ในจดหมายดังกล่าว "ไม่อนุมัติตำแหน่งวิชาการที่ขอ"

คำอธิบายซึ่งไม่สมเหตุสมผลจากอาจารย์ผู้ใหญ่ที่รับผิดชอบในกระบวนการขอตำแหน่งวิชาการนี้ รวมถึงคำปลอบใจจากผู้บังคับบัญชาผมว่า "อาจารย์ยังหนุ่มแน่น ยังมีเวลาอีกเยอะ" ไม่ได้ช่วยให้ผมลดความหงุดหงิด ความโมโหและความสิ้นหวังลงไปได้

ในหัวผมกลับมีแต่คำที่ท่านเหล่านั้นหลุดปากออกมาว่า "อาจารย์เคยไปทำอะไรให้ใครเขาไม่พอใจหรือเปล่า" วนเวียนอยู่

ความแค้นที่เคยฝากไว้กับใครครั้งหนึ่งอย่าหวังว่าจะหายไปง่ายๆ
มันจะย้อนกลับมาโดยไม่รู้ตัว "จำไว้"

แม้ว่าผมพยายามจะไม่บ่นเรื่องนี้ให้จุฬาฟัง เพราะผมพยายามทำตัวเป็นตัวอย่างที่ดีมาโดยตลอดให้แก่นักเรียนทุนวิทยาศาสตร์ทุกคน เพื่อสร้างความรู้สึกที่ดี เจตนคติที่ดี กับวิชาชีพนี้ แต่หลายครั้งที่ผมเก็บความรู้สึกไม่อยู่และต้องระบายออกมา

การช็อกและความผิดหวังต่ออาชีพการงาน ถูกเสริมกระหน่ำด้วยข่าวร้ายที่ว่า คุณพ่อของผมถูกตรวจพบเป็นมะเร็งต่อมน้ำเหลืองระยะสุดท้าย !!

ผมเองไม่ได้เป็นลูกซึ่งอยู่ติดบ้านมาตั้งแต่สมัยเรียนแล้ว วันๆ ชอบตะลอนไปอยู่มหาวิทยาลัย ทำกิจกรรมโน่นนี่ เรียนจบมาเป็นอาจารย์ก็ยังชอบใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่กับมหาวิทยาลัย เวลาที่ให้ครอบครัว โดยเฉพาะคุณพ่อนั้นน้อยมาก เหมือนว่าเราจูนกันไม่ค่อยถูก ระหว่างนักชีววิทยาดีเอ็นเอกับวิศวกรโรงงานรถยนต์ซึ่งมองโลกคนละมิติ มองปัญหาคนละแบบ คุยกันทีไรก็เหมือนกับจะหาเรื่องเถียงกันทุกที

แต่มะเร็งกลับดึงเราเข้ามาหากัน

ผมเริ่มใช้เวลากับคุณพ่อมากขึ้น โดยเฉพาะหลังจากที่พ่อโทรมลงๆ ทุกวัน และเริ่มยอมรับสังขารว่าไม่ไหวแล้วที่จะดื้อขึ้นรถเมล์ไปกลับโรงพยาบาลเอง ไม่ยอมให้ผมขับรถรับส่ง

ผมเองก็เริ่มโดดงานมากขึ้นเพื่อไปอยู่เป็นเพื่อนพ่อเวลาไปรอตรวจเป็นชั่วโมงๆ ที่โรงพยาบาล

เป็นโอกาสดีมากที่ผมได้พาแฟนสาวไปเปิดตัวระหว่างไปเยี่ยมคุณพ่อ เวลาที่พ่อต้องนอนทรมานให้น้ำยาเคมีทำคีโมเพื่อรักษามะเร็ง จีทีสองร้อยกลับกลายเป็นเรื่องสนุกที่ทำให้เราได้เมาท์กัน เป็นเรื่องน่าภูมิใจให้คุณพ่อผมเอาไปโม้กับพยาบาลที่หอผู้ป่วยโลหิตวิทยา

ในความทุกข์ ในความเศร้า ถ้าเราเปลี่ยนวิกฤติเป็นโอกาส เปลี่ยนความคิดมุมลบเป็นมุมบวก เราก็จะอยู่กับความทุกข์และผ่านมันไปได้

กลับมาที่ห้องคุมสอบ ผมแอบแวบออกไปให้สัมภาษณ์กับคุณจอร์จ มีเดียออฟมีเดีย ช่อง ๗ สักสิบนาทีได้ โชคดีที่มีอุปกรณ์ครบมือ แผ่นโปสเตอร์ที่จุฬาพิมพ์ให้ผมยังติดมือเข้าห้องคุมสอบไปด้วยเลย

แม้ว่ารายการสัมภาษณ์สั้นๆ เรื่องข้อสงสัยในประสิทธิภาพของจีทีสองร้อยที่ออกอากาศทางช่อง ๗ ตอนเช้าวันคริสต์มาสจะยังจุดประเด็นให้ใหญ่ขึ้นในสังคมไม่ได้ แต่ก็เป็นเหมือน “หลักกิโล” หลักหนึ่งที่เรารู้สึกภูมิใจว่าผ่านมาได้ เพราะเป็นสื่อฟรีทีวีเจ้าที่สองที่ให้ความสนใจเราในเรื่องจีทีสองร้อย

ฟรีทีวีเจ้าที่สามที่ช่วยเราในขณะนั้นคือ คุณอานุภาพ ช่อง ๑๑ เอ็นบีที ซึ่งเป็นคนจุดประกายให้เราเห็นว่า เรื่องจีทีสองร้อยไม่ใช่แค่เรื่องการถูกฝรั่งหลอกให้คนไทยใช้ของที่ไม่มีประสิทธิภาพเท่านั้น แต่ความจริงแล้วอาจจะเป็นเรื่องใหญ่ที่เกี่ยวข้องกับความไม่โปร่งใสและความผิดพลาดเรื่องงบประมาณที่ลงไปในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

ผมเพิ่งได้ทราบตอนนั้นเองว่า เครื่องจีทีสองร้อยไม่ได้มีแค่ไม่กี่สิบเครื่องในหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการตรวจวัตถุระเบิด แต่นับรวมๆ กันทุกหน่วยงานมันมีเป็น “พันเครื่อง”!! เงินเป็น “พันล้าน”!!

ที่มึนกว่านั้นก็คืออาจารย์ที่ร่วมคุมสอบกับผมก็รู้จักจีทีสองร้อยดีกว่าที่ผมคิด

“อาจารย์เอก (ชื่อเล่นผม) ออกไปสัมภาษณ์เรื่องเครื่องตรวจระเบิดเหรอคะ” อาจารย์รุ่นพี่ผม นักวิจัยชื่อดังด้านดีเอ็นเอของข้าวกระซิบถาม

“พี่เพิ่งไปประชุมวิทยาศาสตร์แห่งชาติที่ชะอำมา ผู้บริหารสำนักงาน

กองทุนวิจัยฯ เขาเอามาโชว์ในที่ประชุมด้วย บอกจะให้ตังค์หลายล้านทำวิจัย"

ชิบเป้ง!! มันลวงโลกขนาดที่หน่วยงานใหญ่ของรัฐ ซึ่งให้เงินทุนนักวิทยาศาสตร์ดังๆ เอาไปทำวิจัย ประกาศในที่ประชุมวิชาการระดับชาติว่าจะให้เงินวิจัยเต็มที่ ถ้าใครจะช่วยพิสูจน์ว่าเครื่องจีทีสองร้อยทำงานยังไง จะได้สร้างเลียนแบบไว้ใช้ ("จะวิจัยสร้างไอ้ไม้ล้างป่าช้านี่นะ")

ขณะที่คนไทยเริ่มกลับมามีความสุขกับการฉลองปีใหม่ เคานต์ดาวน์นับถอยหลังเลียนแบบฝรั่ง ลืมความโศกเศร้าที่เคยเกิดขึ้นกับผับดังซานติก้า ซึ่งถูกไฟไหม้จนมีคนตายเมื่อปีก่อน หรือความหวาดกลัวจากการลอบวางระเบิดป่วนทั่วกรุงเทพฯ ในคืนวันเคานต์ดาวน์ ที่จะบึ้มตรงไหนก็ไม่มีใครรู้ จนวันนี้ก็ยังจับมือใครดมไม่ได้

ผมกับจุฬาแยกย้ายกันไปหาข้อมูลอื่นๆ เพิ่มเติมเกี่ยวกับจีทีสองร้อยและพี่น้องของมัน ขณะรอว่าฝ่ายการเมืองและฝ่ายความมั่นคงของรัฐบาลที่รับปากไว้ว่าจะดำเนินการต่อให้ จะทำอะไรบ้าง

ไอเดียเรื่องขอความช่วยเหลือจาก ส.ส. ฝ่ายค้านโดยตรงเริ่มก่อตัวขึ้น แม้จะไม่มั่นใจก็ตาม

ดีนะที่สุดท้ายเราไม่ได้ตัดสินใจทำอย่างนั้น เพราะคงไม่พ้นถูกกล่าวหาว่าเป็นพวกเสื้อมีสี ดิสเครดิตรัฐบาล บอกตามตรง "ผมเบื่อทั้งสองสี" ที่เอากฎหมู่อยู่เหนือกฎหมาย ทำอะไรไม่นึกถึงประเทศชาติโดยรวม ขณะที่ต่างชาติเขาก้าวไปไกลถึงไหนต่อไหนแล้ว

งานเคานต์ดาวน์หน้าเซ็นทรัลเวิลด์ที่ผมจูงมือแฟนสาวไปเที่ยวเอาใจเธอ กลายเป็นงานผจญภัยที่ผมต้องคอยระวังรอบข้าง

จะมีใครใช้จังหวะนี้แอบบึ้มเก็บผมหรือจุฬาไหมเนี่ย?

จะมีใครใช้จังหวะนี้ชวนพวกเราขึ้นรถตู้ไปเที่ยวราชบุรีไหมเนี่ย? (รุ่นพี่ที่เป็นพันตรี ทบ. เริ่มเตือน)

ตัดไฟตั้งแต่ต้นลม สุภาษิตไทยสอนไว้ครับ

เดือนมกราคม ๒๕๕๓ เป็นช่วงที่กระแสข่าวความรุนแรงของการก่อ

การร้ายด้วยระเบิดแสวงเครื่องในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้โหมกระหน่ำ นอกจากจะไม่ลดลงแล้ว ความรุนแรงกลับทวีมากยิ่งขึ้นทุกวัน

จุฬาเอาภาพข่าวเจ้าหน้าที่อาสาซึ่งเข้าไปตรวจระเบิดและถูกระเบิดลวงลูกที่ ๒ ที่ ๓ ดักเก็บ หลังจากสแกนพื้นที่ด้วยจีทีสองร้อยว่าไม่มีระเบิดเหลือแล้ว

ในภาพมีรูปหน้าตรงเล็กๆ กับรูปถุงพลาสติกใบหนึ่งประกอบตรงมุมภาพ

ชายหนุ่มหน้าตาดีมีอนาคตในรูป บัดนี้เหลือสภาพแค่ "ชิ้นเนื้อในถุงพลาสติก" เท่านั้น.....

ไม้ล้างป่าช้าลวงโลกทำหน้าที่ของมันอีกแล้ว

ความเคืองแค้นที่แทรกอยู่ในเหตุการณ์ไม่ได้จบลงแค่ความสูญเสียของเจ้าหน้าที่เราเท่านั้น แต่ถูกซ้ำด้วยภาพการ์ตูนล้อเลียนที่ฝ่ายโจรทิ้งไว้หยามหน้าอีกด้วย

เป็นรูปทหารถือจีทีสองร้อยเดินเข้าไปเหยียบระเบิด พร้อมคำบรรยายเหยียดหยามเทียบกับหมู

"โจรใต้มันไม่โง่หรอกอาจารย์ เครือข่ายมันอินเตอร์ถึงอิรัก อัฟกานิสถานโน่น มันรู้มานานแล้วครับ ว่าจีทีสองร้อยมันใช้ไม่ได้ !!" เสียงจุฬากัดฟันพูดต่อหน้าผม

"ของเค้าใช้ได้จริง มึงอยู่กรุงเทพฯ จะไปรู้อะไรวะ ปวดตับว่ะ" คอม-เมนต์เกรียนๆ โพสต์ไว้ใน "ห้องหว้ากอ เว็บบอร์ดพันทิป"

"พวกมึงเอาแต่รอไปเรื่อยๆ ไม่ได้อะไรขึ้นมาหรอกเฟ้ย เด๋วเรื่องก็เงียบ" เกรียนกันเข้าไป ไอ้พวกนักเลงคีย์บอร์ด

จุฬาเล่าให้ผมฟังว่า ที่เขาลุกขึ้นมาหาเรื่องเอาคอเข้าไปเสี่ยงกับความมั่นคง ไม่ใช่แค่เพราะเขาเป็นคนใต้ คุณแม่ทำงานสอนหนังสือในพื้นที่ซึ่งครูถูกยิงทิ้งรายวัน หรือเพราะความห่วงใยเพื่อนทหารตำรวจ ตชด.

แต่เหตุผลใหญ่อีกอย่างคือความเซ็ง?!

เซ็งในไอ้พวก "นักเลงคีย์บอร์ด" นี่แหละครับ

ดีแต่โพสต์หาเรื่อง ทำอะไรก็ด่า ถ้าท่านเก่งจริง ทำไมไม่ออกมาทำเองละครับท่าน

จุดเริ่มต้นจริงๆ ของการเปิดโปงเรื่องจีทีสองร้อยมาจากกระทู้เด็ดในห้องหว้ากอ ที่คุณ Geneticist นามแฝงของนักเรียนไทยคนหนึ่งในต่างแดนมาโพสต์ไว้ประมาณเดือนมิถุนายน ปี ๒๕๕๒ ตั้งข้อสงสัยว่า ประเทศไทยกำลังถูกหลอกให้ใช้เครื่องตรวจระเบิดที่ไม่มีประสิทธิภาพ

ผมกลับไปอ่านกระทู้ดังกล่าวแล้วก็หลงใหลเสน่ห์ของห้องหว้ากอขึ้นมา มันเป็นการถกเถียงกันอย่างเผ็ดร้อนด้วยข้อความที่ดุเดือด แต่เต็มไปด้วยการเอาเหตุผล เอาหลักฐานร้อยแปดพันเก้ามาคัดง้างกับการเถียงข้างๆ คูๆ ด้วยอารมณ์ หรือเถียงด้วยความเชื่อศรัทธา

"กองทัพเขามีคนระดับนายพลเยอะแยะ ทำไมจะดูไม่ออกวะว่ามันหลอก" ความเห็นหนึ่งแย้งไว้

"นายพลพวกนั้นคงไม่เคยเห็นเอกสารของเอฟบีไอนี่มั้ง เอ้า... โหลดไปดูเอง"

"ไอ้แสรดดดด ทหารอังกฤษมันยังใช้เลย มึงจะหาเรื่องเค้าทำเป็ดเหรอ" อีกคนเถียงแทน

"ป้าดด โง่แล้วอวดฉลาด นี่โว้ย จดหมายชี้แจงจากกระทรวงกลาโหมอังกฤษว่าไม่เคยใช้"

ฮ่าฮ่าฮ่า มันจริงๆ ครับ พวก science lover คนรักวิทยาศาสตร์ในห้องหว้ากอ เถียงได้ถูกใจผมจริงๆ

แม้ว่าสังคมไทยภายนอกจะมีไม่กี่คนที่สนใจข่าวความผิดพลาดของเครื่องจีทีสองร้อยซึ่งเกิดซ้ำแล้วซ้ำอีก แต่กระทู้เกี่ยวกับจีทีสองร้อยในห้องหว้ากอก็ยังมีการโพสต์ขึ้นมาเป็นระยะ

ผมสแกนอ่านกระทู้เหล่านี้เรื่อยๆ เพื่อเช็กความคืบหน้า รวมทั้งเช็กหาข้อมูลใหม่ๆ ที่จะแย้งว่าจีทีสองร้อยใช้งานได้จริง (บางทีก็แอบกลัวว่าจะโดนจุฬาหลอกหาเรื่องซวยให้หรือเปล่าเนี่ย คบเด็กสร้างบ้านก็แหยงๆ อยู่เหมือนกันนะ)

แล้วคอมเมนต์หนึ่งก็ทำให้ผมฉุกคิดได้

"ทำไมไม่ช่วยกันอีเมล์แพร่ข่าวเรื่องนี้ละคะ ที FM (Forward Mail) เด็กหายยังส่งต่อกันเลย"

เออ จริงด้วย เราจะมานั่งงอมืองอเท้า รอนักการเมืองต่อไป ก็คง "เกี้ยเซี้ยกัน" ไม่เกิดอะไรขึ้นแน่

ขนาดสุภาพบุรุษนายทหารอย่างท่านพลเอก ปฐมพงษ์ เกสรศุกร์ ประธานองค์กรอุณาโลมที่ทำงานเพื่อทหารผ่านศึก กระโดดลงมาช่วยผมเต็มที่ จัดแถลงข่าวให้ก็แล้ว ช่วยเขียนจดหมายถึงนายกฯ โดยตรงก็แล้ว เรื่องยังเงียบเลย

ตอนนี้ก็ไม่มีอะไรจะเสียอีก หาแนวร่วม-มวลชนมาช่วยกันดีกว่า

ป๊ะ ไม่เสียแรงที่อุตส่าห์เรียนจบ ร.ด. ปี ๕ ติดยศ "ว่าที่ร้อยตรี" จำเราต้องงัดเอาวิชาการรบแบบกองโจรมาใช้

คืนนั้นผมตัดสินใจทำสิ่งที่ปกติผมเกลียดมาก

นั่นคือการสร้าง "ฟอร์เวิร์ดเมล์" เพื่อต่อต้านจีทีสองร้อย แล้วส่งให้ทุกคนที่ผมรู้จัก

เพื่อประกาศสงครามภาคประชาชนกับจีทีสองร้อย เป็นครั้งแรก !!

เราตัดสินใจกันว่า ช่วงสองถึงสามวันก่อนหยุดยาวหนึ่งสัปดาห์เนื่องจากมีกีฬามหาวิทยาลัยปลายเดือนมกราคม เราจะทุ่มทำฟอร์เวิร์ดเมล์นี้ แล้วใช้เวลาที่เหลือ "หน้าด้าน" ระดมส่งให้ทุกคนที่ "ซวย" รู้จักเรา

สามคืนที่ผมกับจุฬาแทบไม่ได้หลับได้นอน หาทางเรียนรู้วิธีสร้างฟอร์เวิร์ดเมล์เจ๋งๆ

"จุฬา ผมว่ามันทื่อไปนะ เหมือนประกาศข่าวธรรมดา" ผมบ่น หมอนี่ทำออกมาไม่ดึงดูดเลย

"เอาให้อยู่ในอีเมล์หน้าเดียว สีสดๆ แล้วลิงก์รูปเข้าไปเยอะๆ เอารูปเด็ดๆ หน่อยนะ"

"ผมว่า'จารย์เอารูปโนบิตะถือลวดโดราเอมอนใส่ด้วยมั้ย คุณลูกเป็ด

ขี้เกียจให้ผมมา" เออ ฮาว่ะรูปนี้

"โห 'จารย์ รูปนี้แรงมากครับ ฮะฮะ" พ่อหนุ่มขี้เก๊กหลุดหัวเราะออกมาหลังจากผมแปะรูปหมอชื่อดังลงไปในอีเมล์ด้วยหลังจากใส่รูป รมต.มหาดไทยไปแล้ว

"ถ้าเราส่งให้เพื่อนห้าร้อยคน แล้วเพื่อนแต่ละคนส่งต่อไปอีกสักสองถึงสามร้อยคน ทำซ้ำๆ อย่างนี้ ภายในสัปดาห์เดียวมันก็จะกลายเป็นล้านคน!!" ผมโม้ออกมาขณะที่จุฬาส่ายหัวแบบไม่มั่นใจ "ฝันกลางวัน" ของผม

แทบจะนาทีสุดท้าย ก่อนที่เราจะยิงฟอร์เวิร์ดเมล์ออกไปตามแผน ผมเช็กเน็ตแล้วดันเจอข่าวสำคัญเข้า

สำนักข่าวบีบีซีของอังกฤษเผยรายงานข่าวเจาะลึกในรายการดัง นิวส์ไนต์ (Newsnight)

เปิดโปงเครื่องตรวจระเบิดลวงโลกเอดีอีหกห้าหนึ่งพร้อมจับกุมชาวอังกฤษที่ขายเครื่อง

"แม่เจ้า" ผมอุทานด้วยความไม่เชื่อสายตาตัวเอง "สุดยอดเลยโว้ย บีบีซีเล่นเรื่องนี้แล้ว"

ในสายตาชาวโลก เครื่องจีทีสองร้อยไม่ได้ดังอะไรมากนักเพราะใช้กันอย่างจำกัดในไม่กี่ประเทศ

แต่เครื่องเอดีอีหกห้าหนึ่งต่างหากที่ดังจริง เพราะมันถูกซื้อไปประจำการนับหมื่นเครื่องในแดนมิคสัญญี ถิ่นของโจรผู้ก่อการร้ายและระเบิดแสวงเครื่องรายวัน "ประเทศอิรัก" ราคารวมหลายพันล้านดอลลาร์

ข่าวเด็ดของบีบีซีถูกเติมเข้าไปในฟอร์เวิร์ดเมล์ของเราอย่างรวดเร็วก่อนจะถูกโพสต์ในหว้ากอ

แล้วฟอร์เวิร์ดเมล์ประวัติศาสตร์ก็ถูกส่งไปยังรายชื่อของทุกคนที่อยู่ในอีเมล์ลิสต์ของผม

"อย่าเพิ่งลบเมล์ทิ้งนะ เปิดอ่านกันก่อนขอร้องล่ะ" ผมภาวนา

แล้วชีวิตของเราสองคนก็เปลี่ยนไปอย่างสิ้นเชิงภายในสัปดาห์เดียว

ผมกับจุฬา รวมถึงแนวร่วมมวลชนห้องหว้ากอ ช่วยกันระดมส่งอีเมล์อย่างต่อเนื่อง ไปจนถึงการแอบโพสต์แปะไว้ตามเว็บบอร์ดอื่นๆ ทุกบอร์ดที่เราเข้าไปได้ ไม่เว้นแม้กระทั่งบอร์ดของกองทัพและตำรวจ

โฟนอินตอนตีห้าครึ่งเข้ารายการวิทยุของสมาชิกท่านหนึ่งในห้องหว้ากอ กลายเป็นสื่อแรกที่ผมได้พูดออกอากาศ "พี่อยากช่วยอาจารย์ค่ะ พูดเต็มที่เลยนะ"

ความเขินบวกดีใจที่ได้พูดเรื่องจีทีสองร้อยให้สังคมไทยได้รับรู้โดยตรงอีกครั้ง หลังจากไม่มีโอกาสเสียนาน สู้ไม่ได้เลยกับความตื่นเต้นเมื่อเปิดหนังสือพิมพ์กรอบเช้าวันอังคาร

"ทหารอึ้ง เครื่องตรวจระเบิดฉาว"... ผมเตือนแล้วนะครับท่าน

"บีบีซีแฉ จีทีสองร้อยลวงโลก"... เอาละโว้ย ลากไปเข้าจีทีสองร้อยจนได้ ฮ่าฮ่า

ข่าวเรื่องบีบีซีแฉเครื่องตรวจเอดีอี กลายเป็นประเด็นข่าวใหญ่ขึ้นหน้าหนึ่ง รับลูกกับฟอร์เวิร์ดเมล์ต้านจีทีสองร้อยของเราพอดิบพอดี ไม่เชื่อก็ต้องเชื่อ "ขอบคุณพระเจ้า" (ถ้าท่านมีจริง) ผมอุทาน

บางคนเข้าใจว่าอาจารย์เจษฎาเป็นใครก็ไม่รู้ที่อยากดัง เลยเกาะกระแสเรื่องจีทีสองร้อยตอนที่มันเป็นข่าวดังของบีบีซีขึ้นมาแล้ว... อันนี้ก็ไม่ว่ากัน ถ้าเข้าใจผิดไป

เพราะสิ่งที่ผมกับจุฬาต้องเหนื่อยกันมาก่อนหน้านี้หลายเดือน สู้ไม่ได้เลยกับสิ่งที่เราเผชิญในเวลาแค่สัปดาห์สองสัปดาห์หลังจากข่าวบีบีซี

ไม่รู้นักข่าวเอาเบอร์โทรศัพท์มือถือผมมาจากไหน แต่โทรฯ กระหน่ำกันใหญ่เลย

"อาจารย์เจษฎาใช่มั้ยครับ ช่วยรับโฟนอินรายการเก็บตกฯ ตอนเช้าของช่องเราหน่อย"

"อาจารย์คะ เดี๋ยวขอเข้าไปสัมภาษณ์หน่อยนะคะ จะออกเที่ยงวันทันข่าวค่ะ"

"จำจอร์จได้มั้ยครับอาจารย์ ขอเข้าไปสัมภาษณ์อีกรอบนะครับ"

ชั่วข้ามวัน ชั่วข้ามคืน ผมทั้งเข้าสาย ทั้งเดินสาย สัมภาษณ์ออกสื่อต่างๆ ไปทั่วตั้งแต่เช้ายันดึก รับหมดทุกสื่อ ตั้งแต่นักข่าวหนังสือพิมพ์ นักข่าววิทยุ ฟรีทีวีมีชื่อ หรือกระทั่งช่องทีวีดาวเทียมโนเนม

แน่นอนว่า จุฬาเหมือนเป็นคู่หูคู่ใจผม ไปไหนไปด้วย แม้ไม่ได้ออกหน้าสื่อ (เพราะผมเคยขอไว้) ก็คอยตามไปให้กำลังใจตลอด เหมือนแบทแมนกับโรบิน ออกปฏิบัติการคู่กันทุกวัน แยกจากกันที่มหาวิทยาลัยตอนกลับมาดึกๆ ก่อนจะแยกย้ายเข้าออฟฟิศตัวเองไปเช็กเมล์ เช็กเน็ต ดูกระแสกันจนถึงตีสองตีสาม

ทำเอาแฟนผมแซวเลยว่า ระวังคนจะคิดว่าเป็น "คู่เกย์" นะ (ฮา)

โชคดีที่เป็นวันหยุดยาวหนึ่งสัปดาห์ และผมก็สละสิทธิ์ไม่ไปออกทริปที่จังหวัดน่านกับคณาจารย์และนิสิตของภาควิชาฯ เราสองคนก็เลยมีเวลาลุย "ภารกิจ" เต็มที่ เหมือนคลื่นสึนามิกระแทกสังคมไทย

"ผมยืนยันครับว่าเครื่องจีทีสองร้อยที่เจ้าหน้าที่ของไทยเราใช้ มันก็เหมือนกับเครื่องที่อิรักแหละครับ"

"อาจารย์ว่ามันใช้ไม่ได้เลยเหรอครับ มันอาจจะแค่มีปัญหาเสื่อมประสิทธิภาพ" นักข่าวดังท่านหนึ่งถาม

"มันเป็นของลวงโลกครับ ไม่เกี่ยวกับเรื่องผู้ใช้พักผ่อนไม่เพียงพอ" ผมตอบแบบเหนื่อยล้า หลังจากตอบคำถามนักข่าวแบบนี้ไปร้อยครั้งแล้วเห็นจะได้ แต่ผมก็หยุดไม่ได้

มันเหมือนขึ้นหลังเสือแล้วลงไม่ได้น่ะครับ

ผมทุ่มเทขนาดพยายามติดต่อสำนักข่าวบีบีซีโดยตรง หลังจากเช็กเจอในเน็ตว่า คุณแมเรียน นักข่าวหญิงบีบีซีที่ทำสกู๊ปเปิดโปงเครื่องเอดีอีหกห้าหนึ่งก็เคยเอาจีทีสองร้อยมาให้ผู้เชี่ยวชาญอาวุธของอังกฤษตรวจสอบแล้วเหมือนกันว่า เครื่องมันกลวงโบ๋ ไม่มีอะไรข้างใน

หลังจากถูกสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์เป็นภาษาอังกฤษอย่าง "กระท่อนกระแท่น" เกือบชั่วโมง ทางบีบีซีก็เชื่อใจผม แล้วคลิปภาพการแงะเครื่องจีทีสองร้อยก็ได้ออกอากาศด่วนในรายการนิวส์ไนต์สัปดาห์นั้น !!

ฟันหัวโชะ !! เข้าไปอีกหนึ่งแผล กับคนที่โบ้ยว่า "มันคนละยี่ห้อกัน"

ความโชคดีอีกอย่างที่เป็นช่วงวันหยุดคือหัวหน้าภาควิชาของผมไปอยู่กลางหุบเขาที่น่าน ไม่รู้เรื่องด้วยว่าเกิดอะไรขึ้นที่กรุงเทพฯ เลยไม่มีใครสั่งหยุดปฏิบัติการระดับสึนามิของผมทัน

ยกเว้นแต่ "ผู้ใหญ่" ซึ่งอยู่สูงขึ้นไป .....

คณบดีฯ โทรฯ เข้ามือถือของผมตอนเช้าวันหนึ่งในสัปดาห์สุดวุ่นนั้น

"อาจารย์! อาจารย์อยู่ภาคชีวะไม่ใช่เหรอ อาจารย์ไปยุ่งอะไรกับเครื่องตรวจระเบิด?"

ผมพยายามอธิบายตอบผู้บังคับบัญชาด้วยความงุนงง ที่ผ่านมาเวลาต้องไปบรรยายให้คณะกรรมาธิการต่างๆ ฟัง เขาก็ทำจดหมายเชิญผ่านคณบดีนี่ อาจารย์ไม่เคยสงสัยเลยเหรอครับ

"ท่านรองอธิการฯ โทรฯ มาโวยกับผม ท่านบอกว่าบริษัทที่นำเข้าจะฟ้องร้องอาจารย์กับฟ้องมหา'ลัย"

"อาจารย์โทรฯ กลับไปชี้แจงท่านนะ เอาเบอร์โทรฯ ของทางบริษัทไปด้วย เขาเป็นนายพลเชียวนะ"

ชวยแล้วกู อยู่ดีไม่ว่าดี ลืมคิดไปเลยว่าไม่ได้สร้างศัตรูแค่กับทางกองทัพเท่านั้น

แต่ดันมีเรื่องผลประโยชน์ มีเรื่องนายหน้าค้าอาวุธเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย

"ท่านรองครับ ผมโทรฯ มาชี้แจง..." ผมพยายามโทรฯ ไปหารองอธิการฯ ท่านนั้น

"คุณไม่ต้องมาบอกผม" เสียงเข้มๆ ในโทรศัพท์ตัดบท "โทรฯ ไปชี้แจงกับท่านหรือยัง มันเป็นเรื่องส่วนตัวของคุณ ไม่ใช่ของมหา'ลัย"

ผมวางหูโทรศัพท์ในไม่กี่วินาทีหลังจากนั้นด้วยมือที่สั่นเทา

ผมถูกลอยแพจากสถาบันการศึกษาที่เรียนจบมาซึ่งผมผูกพันและรักยิ่ง

"มันเป็นเรื่องส่วนตัวของคุณ" คำนี้ก้องอยู่ในหัวของผม

"ท่านนายพล" ที่ผมคงเอ่ยชื่อเต็มไม่ได้ เพราะยังมีบทบาทต่อกองทัพ

อากาศอยู่มาก มีน้ำเสียงนุ่มนวลเกินคาดเมื่อพิจารณาจากความจริงที่ว่าเขาเป็นลูกทัพฟ้า ได้ตัดพ้อผมว่าเขาเป็นคนเอาเครื่องจีทีสองร้อยเข้ามาเอง เพราะมันใช้ได้ผลจริงๆ เขาเห็นกับตามาแล้ว โดยเฉพาะตอนเอาไปใช้ช่วยหาศพผู้เคราะห์ร้ายจากเหตุการณ์สึนามิ

"ก็มันไม้ล้างป่าช้านี่หว่า" อยากจะพูดอย่างนั้น แต่ผมข่มอารมณ์แล้วค่อยๆ อธิบายว่ามันหาศพเจอด้วย "ความฟลุก" ในพื้นที่ซึ่ง "เต็มไปด้วยศพ" อย่างนั้นได้อย่างไร

"ท่าน" ยืนยันว่ามันใช้ตรวจที่กว้างๆ อย่างในสนามบินแล้วแม่นนะ แต่กองทัพบกทำพลาดเองที่เอามาใช้ตั้งด่านตรวจอาวุธ ตรวจระเบิด ตรวจชาวบ้าน เลยไม่แม่น และ "ท่าน" ก็เริ่มขู่เรื่องบริษัทเอกชนซึ่งเสียหายหลายร้อยล้าน เพราะจะไปกระทบกับดีลอื่นๆ อีก

กว่ายี่สิบนาทีที่ผมเถียงกับ "ท่าน" อย่างสุภาพ ด้วยข้อมูลและเหตุผลที่มี

จนเริ่มจับอารมณ์ได้ว่าผมถือไพ่เหนือกว่านี่หว่า

ถ้าเขาฟ้องผมจริง เรื่องทั้งหมดก็จะกลายเป็นข่าวใหญ่โตขึ้นไปอีก เมื่อขึ้นโรงขึ้นศาลก็จะต้องถูกทนายความร้องต่อศาลให้เปิดเผยข้อมูลทั้งหมดเกี่ยวกับการนำเข้าจีทีสองร้อยให้สาธารณชนรู้

หรืออาจจะนำไปสู่การจัดทดสอบให้มันรู้ไปเลยว่า จีทีสองร้อยหาระเบิดได้จริงหรือไม่

"ผมจะให้ลูกน้องติดต่อคุณมาอีกที ถ้าคุณยังไม่ยอมเลิกเรื่องนี้" ท่านทิ้งท้าย

นั่นเป็นครั้งสุดท้ายที่ผมได้ยินจาก "ท่าน"

แรงกดดันที่มาจาก "ท่าน" และหน่วยงานของผมเอง ไม่ได้ทำให้ผมกับแจ้ (ช่วงนี้เริ่มสนิทกันมากจนเรียกชื่อเล่นคุ้นปากแล้ว) ลดความพยายามที่จะเปิดเผยความไม่ชอบมาพากลของจีทีสองร้อยเลย แต่ตรงกันข้าม เรากลับใช้เวลาในช่วงวันหยุดกีฬามหาวิทยาลัยหนึ่งสัปดาห์นั้นอย่างคุ้มค่า แทบจะหายใจเข้าออกเป็นเครื่องตรวจระเบิดเลยก็ว่าได้ คอยให้สัมภาษณ์ถ้ามีสื่อติดต่อมา และยังส่งฟอร์เวิร์ดเมล์ ทั้งตามอ่านกระทู้ในเน็ตอย่างต่อเนื่อง

แต่มันคงไม่เป็นข่าวใหญ่ขนาดติดอันดับ ๑๐ ข่าวเด่นแห่งปีของหนังสือพิมพ์เดลินิวส์หรอก ถ้าไม่มีการ "เดินสายตอบโต้" กลับมาเช่นกัน

จากทั้งคุณหมอคนดังที่เดินสายให้สัมภาษณ์สื่อ ตอบโต้พวกผมอย่างรุนแรง กล่าวหาเช่นเดิมว่าพวกผมเป็นพวกที่ทำลายกำลังใจเจ้าหน้าที่ในพื้นที่ พร้อมทั้งท้าทายให้นักวิชาการคนนั้น (ก็ผมนี่แหละ) ลงไปพิสูจน์กันในพื้นที่ "หมอไม่รู้นะคะว่ามันทำงานยังไง แต่ลูกน้องของหมอใช้แล้วแม่นค่ะ!!" (ผมจะไม่ว่าอะไรเลยถ้า "คุณหมอคนดัง" ไม่ได้เป็น ผอ.สำนักฯ วิทยาศาสตร์ แต่พูดอย่างนี้ เฮ้อ ปวดตับครับ)

แถมด้วยวลีเด็ด "มีดีกว่าไม่มีนะคะ" (แต่มีของโปเกก็เหมือนส่งคนของเราไปตายนะคุณหมอ)

จากนั้น ผบ.หน่วยงานที่ใช้เครื่องมืออยู่ พร้อมด้วย เสธ.ไก่อู โฆษกคนดัง ก็ตระเวนเดินสายออกรายการดังๆ อย่างเช่น "เรื่องเด่นเย็นนี้" ของเฮียสอ ช่อง ๓ เอาเจ้าหน้าที่มาเดินสาธิตหาระเบิดในรายการ ชี้แจงว่าเครื่องมันทำงานเวิร์กจริงๆ นะ

ตามด้วยวลีเด็ดของ เสธ.รูปหล่อว่า "คุณสรยุทธ มันเป็นฟิสิกส์ขั้นสูง" (โอ้โห มาระดับฟิสิกส์ควอนตัมกันเลย)

ที่ร้ายไปกว่านั้นคือท่านนายกฯ อภิสิทธิ์ที่รักยิ่งของคุณแม่ผม (แฟนคลับประชาธิปัตย์มาแต่ไหนแต่ไร ส่วนผมเป็นแฟนคลับเฮียชูวิทย์ ฮ่าฮ่า) ก็มาออกสื่อกับเขาด้วย นึกว่าท่านจะได้รับข้อมูลจาก ส.ส. รัฐบาล ในคณะกรรมาธิการ แล้วจะออกมาพูดแก้สถานการณ์แทนผม

กลับมาชี้แจงผ่านคลิปวิดีโอตามบทที่คงมีคนเขียนให้ ด้วยวลีเด็ดว่า "จีทีสองร้อยมันมีปัญหาจากผู้ใช้พักผ่อนไม่เพียงพอ เรากำลังจัดหารุ่นที่ติดแบตเตอรีไปให้ใช้แทนครับ" ฮาแล้วครับท่าน

แรงกดดันที่ระดมกันเข้ามาเหมือนคลื่นสึนามิถล่มพวกผมสองคนจากทุกด้าน เพราะเราเป็นแค่นักวิชาการโนเนมไม่มีใครรู้จัก แต่มาแย้งกับคนที่มีชื่อเสียงบิ๊กเนมระดับชาติอย่างคุณหมอท่านนั้น หรือแย้งกับสถาบันหลักสำคัญของชาติอย่างกองทัพ

สื่อก็ไม่ได้อยู่ในมือของเรา บ่อยครั้งที่เปิดทีวี เปิดวิทยุ แล้วเจอแต่เสียง เจอแต่ภาพของฝ่ายตรงข้ามที่กุมสื่อกระแสหลักไว้ในมือ ส่วนของเรามักจะมีแต่เนื้อข่าวพูดถึง แต่ไม่มีเสียงสัมภาษณ์

หลายครั้งที่สื่อสัมภาษณ์ไปยาวมากกกก ถึงเวลาตัดต่อใหม่ ออกอากาศนิดเดียว แถมยังพูดให้เราดูเป็นฝ่ายลบไปเสียนี่... หมดแรงเลยครับ

มีอยู่ครั้งหนึ่ง ผมกับแจ้เดินสายไปตึกทีพีไอ แถวสาทร เพื่อออกสัมภาษณ์สดรายการคุณธรรมศักดิ์ ช่องทีวีดาวเทียม "สุวรรณภูมิ" (เหลืองจ๋าพอๆ กับ "เอเอสทีวี" ที่ท่านปฐมพงษ์เคยช่วยพาไปออกมาทีหนึ่งแล้ว แต่ไม่เวิร์ก) มีโฟนอินคุณหมอหญิงเข้ามาด้วยหนึ่งเบรก ซึ่งผมก็รับฟัง ก่อนจะชี้แจงทางอ้อมในอีกเบรกอย่างสุภาพ และพยายามให้เหตุผลอย่างเป็นวิทยาศาสตร์ที่สุด

เช่น "ที่ไม่ลงไปพิสูจน์ในภาคใต้ เพราะถ้าจีทีสองร้อยมันทำงานด้วยไฟฟ้าสถิตจริง ชื้นจัดอย่างภาคใต้ เครื่องมันต้องใช้ไม่ได้ตั้งแต่แรกแล้วครับ"

ที่เจ็บปวดคือพอออกอากาศเสร็จ ด้วยความภูมิใจกันสองคนว่าวันนี้เราพูดได้ดี ตอบคำถามได้ดี รายการต่อไปของช่องเดียวกันกลับพูดจาว่าร้ายพวกเรา และผู้ฟังทางบ้านก็โทรฯ เข้ามาแดกดันเราด้วย

"โห...พูดงี้ได้ไงวะ" แจ้บ่นกับผมในรถขณะที่เราขับกลับมหาวิทยาลัยกัน

"ไม่มีใครที่มีคนรักทั้งประเทศหรอก จะทักษิณหรืออภิสิทธิ์ก็เถอะ" ผมปลอบใจเขาและปลอบตัวเองเหมือนกัน ขณะที่มือกำพวงมาลัยแน่น

ความเจ็บปวดที่ผมฝังใจกับเรื่องจีทีสองร้อยนี้ไม่ได้มาจากเสียงขู่และแรงกดดันภายนอกหรอก

ผมกับแจ้ เรามักจะคุยถึงแรงกดดันเหล่านั้นด้วยความเข้าใจในอารมณ์ในความรู้สึกของพวกเขา ไม่ว่าจะเป็นจากเจ้าหน้าที่ซึ่งเสี่ยงชีวิตปฏิบัติภารกิจอยู่ในพื้นที่ หรือประชาชนซึ่งห่วงใยเจ้าหน้าที่เหล่านั้น

แต่ความเจ็บใจที่เกิดขึ้นก่อตัวจากความน้อยใจในวงการวิชาการ วงการวิชาชีพของเราเอง

ตลอดเวลาที่เราพยายามออกมาต่อสู้ ตอบโต้ และให้ความจริงแก่สังคมเกี่ยวกับเครื่องตรวจระเบิดลวงโลกนั้น ไม่มีองค์กรทางวิทยาศาสตร์ใดๆ เลย

ออกมาช่วยปกป้องเรา

ไม่มีองค์กรทางวิทยาศาสตร์ "ใดๆ เลย" ออกมาช่วยเรายืนยันว่า จีที-สองร้อยใช้งานไม่ได้

"นักข่าวอย่างพวกผมยังมีสมาคมนักข่าวฯ มาช่วยออกหน้า เวลามีเรื่องกระทบสิทธิเสรีภาพของสื่อ แล้วพวกนักวิทยาศาสตร์เนี่ยไม่มีใครจะออกหน้าแทนอาจารย์บ้างเหรอ" คุณปกรณ์ถามผมหลายครั้ง

คณบดีฯ เคยโทรฯ มาแจ้งผม (หลังจากเรื่องให้โทรฯ ไปหา "ท่าน") ว่าข้อมูลของผมน่าจะถูกต้องแล้ว คณะฯ กำลังหาทางช่วย ขอเชิญมาคุยกันสองสามคนหน่อยซิว่าเราจะจัดเสวนากันยังไงดี ให้อาจารย์ได้ชี้แจงสังคมอย่างเป็นทางการ

ผมกับแจ้หอบเอกสารไปห้องประชุมคณะฯ ด้วยใจพองโต ด้วยความหวังเต็มเปี่ยมที่จะเห็นการสนับสนุนจาก "พี่น้องวิทยาศาสตร์" ของเรา

ผมเปิดประตูห้องไปเจอบรรยากาศที่มีกรรมการบริหารคณะฯ นั่งอยู่เต็ม สีหน้าท่าทางทุกคนเคร่งเครียด ห้องประชุมแคบๆ กลายเป็น "ห้องสอบสวน" ที่ผมคาดไม่ถึงว่าจะเจอ

มีแต่คำถามที่เกี่ยวกับชื่อเสียงของคณะฯ ของมหาวิทยาลัย ประดังเข้ามา

ไม่ได้พูดเรื่องว่าคณะฯ จะช่วยเหลือผมอย่างไรกันสักคำ

ผมตอบคำถาม "สอบสวน" ไปพลางน้ำตาร่วงไปพลาง ไม่คาดคิดว่าจะเจออะไรอย่างนี้ ในคณะวิทยาศาสตร์ - บ้านหลังที่สองที่ผมรักและผูกพัน

แค่นั้นยังไม่พอ ออกจากห้องประชุมได้ผมกับแจ้ก็รีบบึ่งรถไปสถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส (ทีวีไทย) เพื่อออกรายการ "ที่นี่ทีวีไทย" ซึ่งมีคุณภิญโญ ศิษย์เก่ามหาวิทยาลัยเดียวกันกับผมเป็นพิธีกร

คุณภิญโญคุยเกริ่นกับผมก่อนเข้ารายการด้วยความเซ็งต้นสังกัดที่ไม่ออกมาปกป้องอะไรผมเลย

"มหา'ลัยเรามันก็เป็นอย่างนี้ล่ะอาจารย์ ผมเห็นมาหลายครั้งแล้ว เป็นกลางตลอด" คุณภิญโญบ่น

"เขาบอกจะเป็นเสาหลักแห่งแผ่นดิน ไม่เห็นจะชี้นำอะไรสังคมได้" แจ้

ช่วยบ่นเสริม

รายการดำเนินไปอย่างสนุกสนานสำหรับพวกเรา เพราะเป็นครั้งแรกๆ ที่พูดบรรยายสิ่งที่คิดสิ่งที่รู้ได้เต็มที่ ให้สาธารณชนรับทราบผ่านสื่อฟรีทีวีกระแสหลัก

พี่อังคณามาช่วยให้ข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับปัญหาการใช้เครื่องจีทีสองร้อยที่ไปกระทบสิทธิมนุษยชนในพื้นที่จังหวัดภาคใต้ เพราะมีการนำไปใช้ตรวจค้นหาผู้ต้องสงสัยตามหมู่บ้าน มีคนโดนเครื่องชี้แล้วนำไปเข้าค่ายอบรมโดยไม่มีความผิดใดๆ

แต่เรื่องมันไม่จบเช่นนั้น

คุณภิญโญนำกระดาษแฟกซ์แผ่นหนึ่งขึ้นมาอ่านในรายการ

"อาจารย์เห็นแถลงการณ์ของคณะฯ อาจารย์หรือยัง เพิ่งส่งมาก่อนเข้ารายการนี้เอง บอกว่าถ้าอาจารย์คนนั้นที่มาพูดเรื่องเครื่องตรวจระเบิดพูดไปด้วยมีผลประโยชน์แอบแฝง ก็เป็นความผิด เสื่อมเสียต่อวิชาชีพ......."

"อาจารย์มีผลประโยชน์แอบแฝงหรือเปล่าครับ?"

ผมเบลอจนจับรายละเอียดของข้อความได้ไม่ครบถ้วน

ตัวสั่น มีบางอย่างขึ้นมาจุกอก ก่อนตอบกระท่อนกระแท่นไปว่า "ผมมีเงินฝากอยู่แสนนึง มาตรวจบัญชีธนาคารผมได้เลยว่าผมมีผลประโยชน์แอบแฝงอะไรหรือเปล่า"

นี่กูโดนอีกแล้วเหรอ ไม่ช่วยแล้วยังจะหาเรื่องกันอีกเหรอเนี่ย !!!

ผมว่าที่ผมกลับมีชีวิต รอดกระแสแรงกดดันรอบทิศในช่วงนั้นมาได้โดยไม่สติแตกเครียดตายไปก่อน ก็เพราะมีแรงสนับสนุนเอื่อยๆ เรื่อยๆ ซึมเข้ามาจากรอบด้าน

เริ่มมีอีเมล์ตอบกลับจากเพื่อนฝูงและอาจารย์หลายๆ ท่านที่รู้จัก (โดยเฉพาะจาก ศ.ดร. วัฒนาลัย ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ผมสมัยเรียนปริญญาโท) สอบถามรายละเอียดและให้กำลังใจ

ผมได้รับโทรศัพท์ให้กำลังใจจาก รศ.ดร. กำธร ธีรคุปต์ หัวหน้าภาคฯ ของผม ซึ่งกำลังพาอาจารย์และนิสิตของภาคฯ ไปออกภาคสนามที่จังหวัดน่าน "เจษฎา ผมเห็นข่าวในทีวีแล้วนะ พวกเราสนับสนุนอาจารย์เต็มที่"

คุณปกรณ์โทรฯ มาแจ้งว่า ทางเครือเนชั่นประชุมกันแล้วสรุปว่า เชื่อในข้อมูลของอาจารย์ ตั้งแต่วันนั้นผมก็เห็นหนังสือพิมพ์คมชัดลึกเอาเรื่องจีทีสองร้อยขึ้นหน้าหนึ่งทุกวันเลย

มีการโพสต์กระทู้ใหม่ๆ ที่เกาะติดสถานการณ์กันอย่างเหนียวแน่นในห้องหว้ากอ เว็บพันทิป เกือบทุกชั่วโมง พร้อมทั้งความเห็นสนับสนุน ให้กำลังใจ และชี้แนะแนวทางในการต่อสู้

มีการวาดการ์ตูนเพื่ออธิบายอย่างง่ายๆ ตลกๆ แต่โดนใจ ว่าจีทีสองร้อยมันทำงานยังไง ถึงหลอกให้คนเชื่อกันได้ว่ามันหาระเบิดได้จริง

มีคนแต่งเพลงลูกทุ่ง ทำมิวสิกวิดีโอประณาม ตลอดจนทำคลิปวิดีโอล้อเลียนจีทีสองร้อย (ที่ดังมากคือคลิปฮิตเลอร์ แต่ใส่ซับไตเติ้ลนรกเข้าไป ฮากลิ้ง) แถมด้วยคุณจอห์น วิญญู กับรายการล้อเลียนสังคมสุดฮา “เจาะข่าวตื้น” บนช่องอินเตอร์เน็ต iHere.tv

แจ้นัดผมสัมภาษณ์พิเศษกับทีมงานสื่อนอกกระแสที่ผมไม่เคยรู้จักมาก่อน แต่เจ๋งจริงๆ ครับพี่น้อง

“drama-addict.com” เว็บดราม่าของจ่าพิชิตที่มีแฟนคลับเป็นหมื่นเป็นแสนอยู่ใต้ดินอินเตอร์เน็ต

เว็บสุดฮาที่รวมเรื่องทะเลาะกันอย่างไร้สาระของมนุษย์ปุถุชน-คนไทยประหนึ่ง “ละครน้ำเน่า”

“จ่า” ประกาศกร้าวกับผมว่า เว็บดราม่าแอดดิคจะขอสู้เพื่อชาติ ปั้นละครน้ำเน่าเรื่องนี้ให้เป็น “ละครน้ำดี” ให้ได้ ที่สำคัญคือ “’จารย์เจษฎ์ ผมรอมาเป็นสิบปีแล้ว กว่าทองที่โปะไว้จะลอกออกมา” จ่าเล่าว่าแกรอฉีกหน้ากาก “ใครบางคน” มานานตั้งแต่ไปสร้างภาพไว้สมัย “สึนามิ”

ในบรรดากระทู้ต่างๆ ที่ติดตามอ่านทุกกระทู้ ทุกคืน เพื่อประเมินสถานการณ์ ทำให้ผมได้รู้จักเพื่อนใหม่อีกหลายคน ทั้งที่ไม่เคยเห็นหน้าค่าตากันมาก่อน แต่เป็นเหมือนไม้ง่ามเล็กๆ นับร้อยที่ช่วยกันค้ำต้นไม้ผุๆ ต้นนี้เอาไว้ โลกโซเชียลเน็ตเวิร์กมีกำลังมหาศาลกว่าที่ใครหลายคนปรามาส

ซึ่งในบรรดาไม้ง่ามเล็กๆ เหล่านั้น ปรากฏ “ไม้ง่ามสีเขียวขี้ม้า” ขึ้นมา

แท่งหนึ่งด้วย

Decepticon คือชื่อล็อกอิน นามแฝงของไม้ง่ามแท่งสำคัญนั้น ที่มาพร้อมกับอีกหนึ่งกระทู้ในประวัติศาสตร์ของวิกฤติจีทีสองร้อย กระทู้นั้นชื่อ "ผมผู้ใช้จริง รู้วิธีที่จะเอาจีทีสองร้อยให้อยู่หมัด"

Decepticon มาพร้อมกับการเปิดตัวว่าเป็นเจ้าหน้าที่หัวหน้าหน่วยลาดตระเวนในพื้นที่ เคยเข้าอบรมวิธีใช้จีทีสองร้อยขั้นสูงมาแล้ว ๕ วันเต็มครบคอร์สในโรงแรมหรู ทั้งระดับเดินตรวจธรรมดา ไปจนถึงระดับมหัศจรรย์พันลึกอย่างการออกตรวจขณะนั่งรถเกราะลาดตระเวนและนั่งเฮลิคอปเตอร์ตรวจจากบนฟากฟ้า !!

เขาเล่าอย่างละเอียดถึงความประทับใจในความแม่นยำอย่างน่าอัศจรรย์ของ "เครื่องตรวจคุณหญิงหมอ" (ตามที่คนในพื้นที่ทั่วไปเรียกกัน)

แต่นั่นเป็นความแม่นยำแค่ตอนที่เรียนใช้เครื่อง !!

Decepticon เริ่มตั้งข้อสงสัยเครื่องมือมหัศจรรย์นี้เมื่อเอาไปใช้จริงและพบว่าไม่ค่อยแม่นถ้าไม่มีสายข่าวช่วยชี้เป้าให้ก่อน

แรกๆ เขาก็เชื่อตามที่ครูฝึกอบรมมาว่า "เอ็งพักผ่อนไม่เพียงพอ" "มันมีสารรบกวนในพื้นที่" "อย่าขาดความศรัทธาในเครื่อง" เครื่องไม่เคยผิด มีแต่คนใช้เครื่องนั่นแหละผิด

จนเขาเริ่มแกล้งลูกน้องในหน่วย เอาการ์ดสลับใส่มั่วให้ลูกน้องฝึกหาระเบิด

"เฮ้ย มึงหาซีโฟร์เจอได้ไงวะ กูใส่การ์ดยาบ้าลงไปต่างหาก" Decepticon โวย

ตั้งแต่นั้นมาทหารใหญ่เลยใช้จีทีสองร้อยแค่พอเป็นพิธี เดินลาดตระเวนตามตลาดตอนเช้าๆ ไปอย่างนั้นๆ แต่อาศัยความระมัดระวังและความช่างสังเกตตามประสบการณ์ชีวิต เอาตัวรอดในแต่ละวัน

Decepticon ไม่ได้แค่ช่วยเติมความมั่นใจให้พวกเราจนเต็มถัง เพราะมีคนใช้งานจริงมาช่วยการันตีช่วยตอบโต้กับล็อกอินอื่นๆ ว่า จีทีสองร้อยมันไม่เวิร์กเท่านั้น แต่เขายังได้ให้จิ๊กซอว์ตัวสำคัญที่สุดแก่เรา

นั่นคือ วิธีทดสอบแบบ double blind test ให้รู้กันไปเลยว่า จีทีสองร้อยจะหาระเบิด หายาบ้าได้เจอจริงหรือไม่ถ้าคนหาไม่เคย "รู้มาก่อน" ว่าของมัน

ซ่อนอยู่ตรงไหน

ในห้องหว้ากอเราพูดถึงเรื่องการทดสอบจีทีสองร้อยกันมานานแล้ว แต่เหมือนเป็นแค่ความฝันในอากาศ เพราะนึกไม่ออกเลยว่าจะทำให้เกิดการทดสอบได้อย่างไร จะไปหาซื้อเครื่องจริงมาจากไหน แถมยังต้องมีเจ้าหน้าที่ซึ่งเคยใช้เครื่องอยู่จริงมาทดสอบด้วย

"ทหารน่ะ พูดให้ตาย เขาก็ไม่เชื่อนักวิชาการหรอก ต้องทดสอบให้เห็นกันจะจะมันถึงจะเชื่อ"

Decepticon ทหารเสือชาวใต้ ซึ่งเป็นเหมือนเพื่อนร่วมรบคนสำคัญของผมกับแจ้ ย้ำแล้วย้ำอีก

การทดสอบแบบ double blind ที่ควบคุมอย่างรัดกุม ไม่ให้คนหารู้ล่วงหน้าว่าระเบิดซ่อนอยู่กล่องไหน ขณะที่คนซ่อนเองก็ไม่รู้ว่าคนหานั้นเลือกกล่องไหนจนกว่าจะเฉลยพร้อมกัน จึงเป็นเป้าหมายใหม่ที่พวกผมพยายามผลักดันหลังจากเริ่มมั่นใจว่าจีทีสองร้อยเริ่มกลายเป็นประเด็นทอล์กออฟเดอะทาวน์ที่มีคนไทยค่อนประเทศจับตาดู

ถ้าพูดถึงประเด็นทอล์กออฟเดอะทาวน์แล้ว ขาดคนนี้ไปก็คงแปลกอยู่

เฮียสอ สรยุทธ เจ้าพ่อเกาะกระแส สื่อจอมเสี้ยม (ตามที่ชาวบ้านเขาตั้งสมญาให้)

แจ้และเพื่อนๆ ของเขาเคยพยายามติดต่อเรื่องนี้กับทีมงานคุณสรยุทธมาก่อนแล้ว แต่ไม่เวิร์ก

เจ้าจีทีสองร้อยกลับได้ไปโชว์ความเทพในรายการเรื่องเด่นฯ แทน

ในสงครามจีทีสองร้อย ดูเหมือนว่าพวกเราจะเพลี่ยงพล้ำ ขาดแรงสนับสนุน เพราะแทบไม่มีสื่อกระแสหลักในมือเลยเมื่อเทียบกับฝ่ายกองทัพ

งั้นพวกผมก็จะใช้เพลงกระบี่ "ดาบนั้นคืนสนอง" อาศัยมือเฮียใหญ่แห่งสื่อกระแสหลักนั่นแหละ ตอบโต้ไป

หลังจากที่กองทัพให้เจ้าหน้าที่มาสาธิตเดินหาระเบิดในห้องส่งช่อง ๓ อาคารมาลีนนท์ไปแล้ว เพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่ประชาชน กองทัพก็จัด

หนัก ท้าพิสูจน์ความแม่นของจีทีสองร้อยที่ค่ายทหารในจังหวัดราชบุรี พร้อมกับเชิญนักข่าวทุกช่อง ทุกสำนัก อธิบายว่าจะเดินหาระเบิดให้ดู !

ผมรู้ข่าวนี้จากคุณสุมนา นักข่าวช่อง ๓ ที่เกาะติดข่าวจีทีสองร้อยกับผมมาหลายวัน

"แจ้ รบกวนหน่อยซิ ช่วยไปร่วมงานพิสูจน์ที่ราชบุรีแทนผมหน่อย ผมไม่อยากถูกใช้เป็นเครื่องมือ เอามาอ้างว่า จีทีสองร้อยหาระเบิดเจอ อาจารย์เจษฎ์ยังตะลึง อะไรทำนองนี้"

"สบายมากครับ" เขาตอบพร้อมกับรับกล้องถ่ายรูปไปจากผม พ่อหนุ่มคนนี้ไม่เคยกลัวอะไรเลยเหรอเนี่ย

แจ้ทำตัวเป็นนักข่าว ติดตามไปดูการพิสูจน์จีทีสองร้อยถึงในค่ายทหาร แถมยังลุกขึ้นยืนอย่างกล้าหาญ ตั้งคำถามต่างๆ กับนายทหารใหญ่ที่สาธิตเครื่อง

พอใกล้เที่ยง แจ้ก็โทรฯ มารายงานผลการพิสูจน์

"แม่นมากครับอาจารย์ มีกล่องซ่อนสามกล่อง เดินสามครั้ง เจอถูกต้องหมดทุกครั้ง"

ชิบเป๋งละสิ เครื่องมันเจ๋งอย่างนั้นเลยเหรอเนี่ย

"ฮะฮะ อย่าตกใจไปครับอาจารย์เอก" ขำอะไรของมันวะเนี่ย "ไม่ได้ควบคุมอะไรเลยอาจารย์ เห็นกันชัดๆ ทุกคนเลยว่าเอาไปซ่อนไว้กล่องไหน แค่ให้ทหารคนที่จะหาหันหลังตอนซ่อนเท่านั้นเอง เวลาเดินผ่านกล่องระเบิด นักข่าวก็ส่งเสียงฮือฮากัน ใครมันจะไม่รู้ละครับ" อ้าว ไม่กันคนนอกออกไป ควบคุมไม่ได้อย่างนี้มันก็แค่การสาธิตน่ะสิ ไม่ใช่การท้าพิสูจน์

"ถ้าจะส่งซิกกันก็สบายเลยครับ" เออ จริงว่ะ

"อ้อ ช่อง ๓ เขาฝากมาถามด้วย ว่าอาจารย์สนใจไปออกรายการสรยุทธเย็นนี้เลยมั้ย เขาอยากให้โอกาสเท่าเทียมกันในการชี้แจงทั้งสองฝ่าย"

"เอาดิ" ผมยิ้มในใจ เข้าทางแล้ว

วินาทีนั้น แผนการเจดีสามร้อย (JD300) ก็เริ่มเกิดขึ้น

บ่ายสองโมงผมเดินง่วนอยู่แถวตลาดสามย่าน เข้าออกร้านขายเครื่องมืออุปกรณ์ก่อสร้างไปจนถึงร้านโชห่วยในตำนาน "จีฉ่อย"

เงิน ๑๕๙ บาท หมดไปกับประแจแบบขันได้หนึ่งตัว บานพับทองเหลืองหนึ่งอัน กาวตราช้างหนึ่งหลอด และเสาอากาศจากทีวีเก่าๆ ในห้องทำงานของผมเอง

ไอเดียการสร้างเครื่องจีทีสองร้อยจำลองที่มีฝรั่งทำเอาไว้เพื่อรณรงค์ต่อต้านเครื่องลวงโลกนี้ที่ประเทศเม็กซิโก ถูกผมก๊อบปี้จากยูทูบ (youtube) โดยไม่ขอลิขสิทธิ์

เอาให้รู้กันไป ว่าไอ้ไม้ล้างป่าช้าตัวละเป็นล้านเนี่ย จริงๆ มันก็แค่เสาอากาศติดบานพับเท่านั้นเอง

เครื่องเจดีสามร้อย อันละ ๑๕๙ บาท ถือกำเนิดขึ้นตอนห้าโมงเย็นวันนั้น!

"โอ้ อาจารย์ สวัสดีครับ ขอบคุณมากครับที่มา" เสียงเฮียสอดังมาแต่ไกลในห้องแต่งหน้าของทางช่อง ๓

"ก็ตอนนั้นมัน 'ยังไม่เป็นประเด็น' น่ะอาจารย์" หลังจากผมตัดพ้อว่าคุณสรยุทธคงจะไม่สนใจเรื่องนี้แล้ว ติดต่อมาตั้งหลายทีก่อนหน้านี้ แสดงว่าต้องทำให้ "เป็นประเด็น" ก่อนชินะ

"คุณสรยุทธเชื่อมั้ยครับว่า จีทีสองร้อยมันหาระเบิดได้จริง" ผมลองถามหยั่งเชิง

"ก็เจ้าหน้าที่เขามาสาธิตให้ดูวันก่อน มันก็หาเจอนะ แต่ผมจับเครื่องดูผมว่ามันก๊องแก๊งอยู่" ชอบจังคำนี้ ก๊องแก๊ง ก็มันเบาจะตาย หนักแค่ไม่กี่ขีดเอง ข้างในก็ไม่มีกลไกอะไรนอกจากเสาอากาศ บานพับ กับการ์ดพลาสติก

"งั้นเอาให้จบเรื่องกันวันนี้เลยนะครับ" ผมประกาศกร้าว ขณะที่แจ้กำลังเอาเจดีสามร้อยมาลองเล่นโชว์ให้ช่างแต่งหน้าดู

รายการเรื่องเด่นเย็นนี้ตอนประวัติศาสตร์จึงเกิดขึ้น ตัวผมสั่นเล็กน้อยขณะรอการถ่ายทอดสด ข้างๆ มีแจ้นั่งเป็นบัดดี้อยู่เพื่อช่วยตอบในประเด็นผลการสาธิตพิสูจน์ที่ราชบุรีเมื่อเช้า

"ก่อนที่เราจะคุยกันถึงผลการพิสูจน์เมื่อเช้า เห็นอาจารย์เจษฎามีเครื่อง

หาระเบิดมาโชว์เหมือนกันหรือครับ" คุณสรยุทธโยนให้ผมตามที่เตี๊ยมกันไว้ก่อน แม้ไม่รู้ว่าผมจะมาไม้ไหนก็ตาม

"ผมเริ่มเข้าใจแล้วว่า จีทีสองร้อยมันหาระเบิดเจอได้ยังไง ผมเลยประดิษฐ์เครื่องเลียนแบบขึ้นมาครับ" ว่าแล้วก็หยิบเจดีสามร้อยขึ้นมา คุณปานระพี นักข่าวสาวสวยอมยิ้มใหญ่กับหน้าตาของมัน ประแจติดเสาอากาศ

ทุกคนลุกจากโต๊ะ ผมถอยไปตรงมุมห้องส่ง ซอยเท้าเดินอย่างที่เคยเห็นทหารอิรักทำเพื่อเร่งพลังไฟฟ้าสถิต (ฮา) แล้วก็เดินตรงออกไปโดยมีระเบิด (ปลอม) วางไว้กลางห้อง

แค่เอียงมือเบาๆ ปนกับโรคมือสั่นที่ผมเป็นโดยธรรมชาติ เสาที่ชี้ไปข้างหน้าก็เอียงเข้าหาระเบิดอย่างง่ายดาย

เฮียสอลองเล่นบ้างแต่ไม่ค่อยหมุน ผมรีบยิงมุกเลย "อ๋อ คุณสรยุทธนอนน้อยไปครับ พักผ่อนไม่เพียงพอ" ทำเอาช่างกล้องฮากันใหญ่

หลังจากนั้นทุกอย่างก็เข้าทาง เราเริ่มกลับมาอธิบายกันใหม่ว่า จริงๆ แล้วทำไมเราถึงคิดว่าเครื่องจีทีสองร้อยก็แค่ไม้ล้างป่าช้า ราคาต้นทุนไม่กี่บาท แต่อาศัยความเป็น pseudo science หลอกลวงโลกให้หลงเชื่อ และสร้างความเสียหายแก่ประเทศชาติได้ถ้าไม่ยอมรับความจริงกัน

จบรายการ คุณสรยุทธนั่งกุมขมับอยู่ที่โต๊ะแล้วเกริ่นลอยๆ ว่า "ทำไมคุณหมอถึงรับรองว่ามันแม่นล่ะ"

"เขาไม่ใช่นักวิทยาศาสตร์ที่แท้จริงครับ" ผมตอบ

"'จารย์ไปกินดีหมี หัวใจเสือ มาจากไหนครับ" แจ้แซวปนขำเมื่อจบการถ่ายทำรายการคมชัดลึกของช่องเนชั่น ซึ่งมีคุณจอมขวัญ ยอดนักข่าวหญิงในใจผมเป็นพิธีกร

พวกผมเดินสายจากช่อง ๓ คลองเตยไปอัดรายการที่ตึกเนชั่นบางนา หลังจากเอาเครื่องเจดีสามร้อยลงมาถ่ายอินเสิร์ช เลียนแบบการหาระเบิดกันสนุกสนานที่ลานจอดรถข้างอาคารมาลีนนท์ เอาไปออกข่าว 3 มิติ ตอนสี่ทุ่ม มีคุณฐาปนีย์แวบผ่านมาชะโงกดู

เครื่องเจดีสามร้อยกลายเป็นของฮิตที่เนชั่นเหมือนกัน เอามาโพสถ่ายรูป

กัน จนพังคามือตอนที่คุณกนก นักข่าวตัวเล็กเสียงใหญ่ เดินผ่านมาดูพวกเราพอดี การมีอุปกรณ์สาธิตถือว่าสำคัญมากในการสื่อสารเรื่องยากๆ แก่สาธารณชน แม้ว่าจะมีคนเข้าใจผิดว่าเจดีสามร้อยใช้หาระเบิดได้จริง ขนาดโทรศัพท์มาขอสั่งซื้อกับผมด้วย !! (ฮา)

คืนนั้น มีพี่ๆ เจ้าหน้าที่สองท่านร่วมเสวนา มาจากกองทัพบกท่านหนึ่ง จากสถาบันนิติฯ อีกท่านหนึ่ง พร้อมกับมีเครื่องจีทีสองร้อยของจริงมาตั้งโชว์ในรายการด้วย

การออกรายการคมชัดลึกน่าจะเป็นเพอร์ฟอร์แมนซ์ที่ดีที่สุดของผมแล้ว ในการชิงไหวชิงพริบ หาโอกาสพูดโต้แย้ง แสดงเหตุผลต่างๆ ด้วยวิชาการที่เรามี รวมทั้งโชว์ใช้จีทีสองร้อยของจริงให้ดูด้วย

แม้ว่าจะเบลอเพราะเหนื่อยมาทั้งวัน แต่เมื่อคุณจอมขวัญถามว่าจะมีท่านไหนสาธิตการใช้เครื่องจีทีสองร้อยให้ดูได้บ้าง ผมก็รีบยกมือทันที

"อาจารรรย์" จอมขวัญร้องออกมาแต่แอบอมยิ้ม "เค้าต้องใช้คนที่เคยฝึกมาเท่านั้นไม่ใช่เหรอคะ"

"ไม่เป็นไร ผมก็ใช้เป็น" ผมมั่วโม้ออกมาอย่างรวดเร็ว เพราะไม่อยากทิ้งโอกาสที่จะได้จับเครื่องจริงๆ เสียที หลังจากโดนด่ามาเยอะแล้วว่าวิจารณ์เครื่องเขาได้ยังไงถ้าไม่เคยใช้

ไม่รู้ว่าบรรยากาศพาไปหรือเพราะคุณจอมขวัญตะล่อมถามเก่ง พี่เจ้าหน้าที่จากสถาบันนิติฯ ก็ยอมรับออกมากลางรายการว่า เคยมีคนทำเครื่องจีทีสองร้อยตกแตกมาแล้ว ข้างในมันไม่มีอะไรสักอย่าง !!!

"จีทีสองร้อยหมดสงสัยเลย" มีคนตั้งสมญานามให้คลิปวิดีโอของรายการนี้ในยูทูบ

อีกรายการหนึ่งที่ผมได้ให้สัมภาษณ์ไปอย่างที่ผมประทับใจมาก คือรายการ ไอทีน รายการวัยรุ่นชื่อดังรายการหนึ่งที่ผมเคยติดตามดูด้วยซ้ำ

แม้ว่าจะขำตัวเองตอนที่พยายามทำให้การสัมภาษณ์ประเด็นร้อนอย่างจีทีสองร้อยกลายเป็นประเด็นเฮฮาสำหรับวัยรุ่น แต่ผมก็ตั้งใจยิ้มตลอดเวลาขณะยิงประเด็นให้แรงขึ้นเรื่อยๆ

ระหว่างที่ถ่ายทำไป เห็นสีหน้าของพิธีกรหนุ่มสาวทั้งสองคน รวมทั้งทีมงานวัยรุ่นซีดลงๆ อย่างเห็นได้ชัด พวกเขาคงคิดว่าจะมาทำสกู๊ปเรื่องเครื่องมือประสิทธิภาพต่ำ ไม่ใช่เครื่อง "ไร้ประสิทธิภาพ" อย่างนี้

"ตอนสัมภาษณ์คุณหมอเมื่อเช้า มันไม่ใช่อย่างนี้นี่คะอาจารย์" หึหึ เป็นไงล่ะ

น้องๆ หลานๆ เอ๋ย เรื่องนี้มันใหญ่กว่าที่คิดนะหนู

ที่จำรายการไอทีนได้ ส่วนหนึ่งเพราะว่าเย็นวันนั้น คณบดีฯ มายืนรอผมถ่ายรายการให้เสร็จ

ท่านรอพาผมไปพบท่านอธิการบดี

ผมไม่เคยขึ้นไปชั้นสูงสุดของหอคอยสีงาช้างนั้นมาก่อน ขณะที่ก้มหน้าก้มตารอพบท่านอธิการฯ ผมแอบเตรียมระบบอัดเสียงของโทรศัพท์มือถือไว้ให้พร้อม "ถ้าพูดอะไรไม่ดีละก็ อย่าคิดว่าจะรอด จะแฉนักข่าวให้หมดเลย" ผมคิดในใจ ขณะที่ความโมโหต่อสิ่งที่คณะฯ ทำกับผมยังไม่จางหายไปไหน

แต่ผิดคาด ท่านอธิการฯ มาแบบยิ้มแย้มดูใจดี ตามสไตล์คุณหมออย่างท่าน แม้ว่าจะมีรอยขมวดคิ้วอยู่บ้างก็ตาม ขณะที่เล่าให้ผมฟังว่ามหาวิทยาลัยจับตาดูเรื่องนี้อย่างใกล้ชิด

"นี่... อาจารย์ทางคณะนิเทศเขาประเมินให้ผมว่าอาจารย์สื่อสารได้โอเคแล้วนะ" อ้าวเหรอครับ

"ยังไงก็ต้องระวังรักษาภาพลักษณ์ของสถาบันไว้บ้าง" คร้าบบบ รับทราบครับ ผมก็รักที่นี่เหมือนกัน

"ทางคณะวิทยาศาสตร์เราจะช่วยอาจารย์เจษฎาด้วยการจัดเสวนาพรุ่งนี้ครับ" คณบดีฯ เสริม

"ผมห้ามอาจารย์ไม่ได้ละนะเรื่องการออกสื่อ แต่ยังไงก็ต้องดูให้ดีด้วยว่าสื่อเขาไม่ได้ใช้เราเป็นเครื่องมือป่วนรัฐบาล ตอนนี้เรื่องสีเสื้อมันแรงนะ" จริงด้วย ผมไม่ค่อยคิดเรื่องผลกระทบทางการเมืองสักเท่าไหร่ คิดแต่ว่าทำยังไงถึงจะให้คนเลิกใช้จีทีสองร้อยให้เร็วที่สุด

"อาจารย์ลองคิดดูนะ ถ้าฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเขาแอบเก็บอาจารย์ตอนนี้ซะ

กองทัพกับรัฐบาลก็จะเสียชื่อทันที" เอ๊ก ไม่เคยคิดแฮะ จะขำตามรอยยิ้มของท่านอธิการฯ ก็ขำไม่ออกแล้วซิ

"เอ่อ...ผมเพิ่งรับปากอาจารย์รุ่นพี่ที่อักษรไว้ครับ ว่าจะไปออกรายการของช่องเสื้อแดงวันพฤหัส งั้นผมไม่กล้าไปแล้วครับ" ผมให้สัญญาท่าน

บางทีคนเราก็ต้องเรียนรู้ทิศทางลมด้วยเหมือนกัน แหะๆ

เสวนาของคณะวิทยาศาสตร์เป็นปรากฏการณ์ที่ไม่เคยมีมาก่อนในสถาบันการศึกษานี้ รถถ่ายทอดจากสถานีทีวีแทบทุกช่องมาตั้งอยู่ในคณะ มีนักข่าว มีบุคคลภายนอกเดินไปมาเต็มไปหมด

มีประชาชนผู้สนใจทั่วไปมาลงทะเบียนเข้าฟังมากมาย เต็มห้องขนาดสองร้อยที่นั่ง แม้กระทั่ง คุณศิริโชค โสภา นักการเมืองฝ่ายรัฐบาล และคุณวรัญชัย โชคชนะ นักรณรงค์ภาคประชาชนก็มาด้วย

แต่พวกเขาคงไม่รู้ว่าผมไม่ได้รับเชิญขึ้นเวทีเสวนาด้วย ไหนว่าจะช่วยผมไง

ไม่ได้รับเชิญแม้กระทั่งให้เข้าฟังเสวนาด้วยซ้ำ !

กระทั่งคณาจารย์ในคณะฯ ยังนึกว่าผมจะได้ขึ้นพูดเสวนาครั้งนี้ ตามเสียงเชิญชวนต่อๆ กันให้ลงไปฟังเสวนา "ช่วยให้กำลังใจอาจารย์เอก"

สถาบันนี้วางตัวเป็นกลางสุดๆ ขนาดที่ว่าการเสวนาทั้งหมด "ห้ามพูดคำว่าจีทีสองร้อย" ให้พูดอ้อมๆ ถึงเครื่องตรวจระเบิดจากระยะไกลแทน

มันกลายเป็นการเสวนาเรื่อง "หลักการทำงานทั่วไปของการตรวจระเบิด" โดยนักวิชาการถึงสี่คนที่ไม่เคยมีใครยุ่งกับจีทีสองร้อย เอ้ย เครื่องตรวจระเบิดจากระยะไกลจริงๆ สักคน

ผมทำได้แค่ขโมยซีนเป็นครั้งคราว แกล้งโชว์เครื่องเจดีสามร้อยเล่นก่อนการเสวนา แล้วออกไปให้สัมภาษณ์นอกห้องบ้าง ตอนนักข่าวช่อง วอยซ์ทีวี (VoiceTV) (ซึ่งเพิ่งเปิดตัวช่องไม่นาน ตามติดข่าวจีทีสองร้อยมาตลอด) และสื่ออื่นๆ เชิญ แถมด้วยการพาไปไหว้พระรูปสองรัชกาลซะเลย

มีแต่คนออกมาบ่นกับผมว่า บรรยากาศเสวนาน่าเบื่อมาก วิชาการสุดๆ

ยังดีที่ว่า อาจารย์พงษ์ ภาคฟิสิกส์ เป็นหนึ่งในนักวิชาการที่ได้รับเชิญ

ให้เสวนาด้วย

อาจารย์ไม่ค่อยเล่นตามเกมผู้ใหญ่อยู่แล้ว แอบตีหน้านิ่งๆ ยิงหลายมุกเด็ด โดยเฉพาะเมื่ออภิปรายว่าเครื่องมืออะไรจะหาระเบิดได้ดีที่สุด ทำเอากลายเป็นพาดหัวข่าวหน้าหนึ่งหนังสือพิมพ์ได้หลายเล่ม

"นักวิชาการชี้ 'หมา' หาระเบิดเก่งกว่าจีทีสองร้อย" ฮะฮะฮะ จริงครับอาจารย์

เย็นนั้นผมไปออกรายการที่นี่ทีวีไทย ช่องไทยพีบีเอสอีกครั้ง พร้อมกับอาจารย์สธณ ภาคฟิสิกส์ พันธมิตรรุ่นพี่อีกท่านของผม (นับจากอาจารย์พงษ์แล้ว) ซึ่งมาช่วยอธิบายหลักการทางฟิสิกส์ว่า เครื่องจีทีสองร้อยไม่น่าเชื่อถืออย่างไร จริงๆ มันก็แค่ลวดเดาว์ซิง (dowsing rod) รูปตัวแอลที่คนยุโรปเชื่อกันว่าใช้หาของ หาตาน้ำได้ ทั้งที่จริงมันก็แค่อาศัยทั้งความบังเอิญและประสบการณ์ของผู้ใช้ เหมือนซินแสใช้ไม้ติ้วล้างป่าช้า

อิ๊กคิว รุ่นน้องคณะอีกคนได้ออกรายการด้วยกัน ในนามตัวแทนของห้องหว้ากอ เพราะทางรายการสนใจประเด็นที่โซเชียลเน็ตเวิร์กหรือนิวมีเดียอย่างเว็บบอร์ดในอินเตอร์เน็ต ซึ่งเคยคิดกันว่าเป็นโลกแคบๆ ไม่มีสาระของคนไม่กี่คน กลายมาเป็นจุดเริ่มต้นของเรื่องใหญ่นี้ได้อย่างไร

"ไม่ออกทีวีเหรอแจ้" ผมพยายามยุให้เขาเป็นตัวแทนหว้ากอ เพราะอิ๊กคิวพูดไม่ค่อยเก่ง

"อย่าดีกว่าครับอาจารย์ ผมขอเป็นเด็กแก่แดดอยู่เบื้องหลังดีกว่า"

ขณะที่หลายครั้งผมก็เริ่มกลัวใจตัวเองว่าเริ่มหลงตามกระแส กลัวจะหลงชื่อเสียงที่ตัวเองมีภายในข้ามคืน เริ่มดีใจที่ได้ออกสื่อ ออกกล้อง

แต่แจ้ไม่เคยเป็นอย่างนั้น เขามักจะขอทำงานหนักอยู่เบื้องหลัง ไม่ออกหน้าถ้าไม่จำเป็น

ครั้งเดียวที่แจ้ได้สัมภาษณ์เป็นเรื่องเป็นราว คือกับคอลัมน์จุดประกายในหนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ

คอลัมน์เต็มหน้าหนังสือพิมพ์ พร้อมภาพโพสต์หล่อของหนุ่มหัวเกรียนใส่แว่นตาเบ้อเริ่มอยู่กลางหน้า

ทำเอาผมอิจฉาขึ้นมาตงิดๆ (ผมมีแต่ภาพหน้าบานๆ หัวฟูๆ ถ่ายตอนให้สัมภาษณ์)

"กรี๊ดดด หล่อมากค่ะ มีแฟนยังคะ" กระแสตอบรับในพันทิปดีมากครับ พ่อเด็กแก่แดด ฮะฮะ

จดหมายราชการประทับตรา "ด่วนที่สุด" ถูกส่งมายังกล่องจดหมายที่ภาควิชาฯ พร้อมทั้งโทรศัพท์ขอคอนเฟิร์มจากเจ้าหน้าที่รัฐสภา ผมถูกเรียกตัวเข้าไปให้คำชี้แจงที่รัฐสภาอีกครั้งโดยด่วนกลางสัปดาห์ต่อมา แต่คราวนี้เป็นคณะกรรมาธิการที่ตรงประเด็นที่สุด "กรรมาธิการความมั่นคงแห่งรัฐ"

"อาจารย์ระวังตัวหน่อยนะคะ ชุดนี้ไม่ได้อยู่ฝั่งเรา มีเขี้ยวๆ หลายคน" พี่อังคณาเตือนล่วงหน้า ผมเดาว่าคงมาจากประสบการณ์ตรงที่พี่ต้องเผชิญตลอดหลายปีที่ผ่านมา หลังจากชะตาชีวิตผลักให้ต้องมารับไม้ต่อจากสามีที่หายสาบสูญเพราะต่อสู้เพื่อคืนสิทธิเสรีภาพและความยุติธรรมให้คนใต้

"งานนี้คงเหนื่อยกันแน่อาจารย์ ผมเคยไปคุยเรื่องจีทีสองร้อยกับระดับแม่ทัพคุมกำลังมาก่อนที่จะหาอาจารย์แล้ว แต่ไม่มีใครสนใจเลย" แจ้เสริม

"ไม่เป็นไรมั้ง เราก็เข้าไปบรรยายเหมือนเคย แล้วก็กลับมหา'ลัยแค่นั้นเอง" ผมตอบพร้อมยิ้มเจื่อนๆ แล้วจึงวางแผนกันเรื่องเตรียมเอกสารวิธีทดสอบเครื่องตามที่ Decepticon เสนอไว้ไปแจกที่รัฐสภา เรากลับมาหวังใหม่ว่า เผื่อเรื่องนี้จะมีคน "รับลูกต่อ" (บอกหลายทีตั้งแต่แรกแล้วว่า เราแค่อยากให้มีคน "รับลูกต่อ" เท่านั้นเอง ไม่ได้อยากทำเองเลยยย!)

แต่ผมคิดผิด

แค่เดินเข้าไปที่ห้องประชุม บรรยากาศก็ไม่เหมือนสองสามครั้งก่อนที่เราเคยมารัฐสภา

มีกล้องทีวีเรียงเป็นแนวตามทางเดิน หน้าห้องประชุมมีนักข่าวยืนรอกันเต็มไปหมด เริ่มมีหลายคนตะโกนขอความเห็นจากผม แต่เจ้าหน้าที่ซึ่งเดินนำหน้ารีบพาผมเข้าห้องประชุมไป

แจ้ถูกกันให้นั่งรอด้านนอกพร้อมนักข่าวที่ถูกห้ามเข้าห้องประชุมลับ ส่วนผมมีที่นั่งเฉพาะว่างอยู่หนึ่งที่กลางห้อง

รอบตัวผมไม่ใช่แค่บรรดา ส.ส. ที่หน้าตาไม่คุ้นเคย

กลับเป็นเจ้าหน้าที่ทหารจากทั้งสามเหล่าทัพนั่งกันอยู่เต็มไปหมด แต่ที่เห็นชัดคือ "สีเขียว" เต็มยศ

ผมถูกพาเข้าห้องสอบสวนลับของจริงเสียแล้ว

ส.ส. เจะอามิง นั่งเป็นประธานที่ประชุม ผมคงมาสายไปหน่อยเพราะรถติด เลยไม่ทันได้ร่วมบรรยากาศเมื่อครึ่งชั่วโมงก่อนที่ผมจะเข้าห้อง ซึ่งมาทราบทีหลังว่าได้มีการ "ระบายอารมณ์" กันไปยกใหญ่แล้ว

ผมนั่งก้มหน้า ขณะจับประเด็นจากประโยคต่างๆ ที่พรั่งพรูเข้ามาเป็นชุดจากฝั่งสีเขียว

"นี่มันเป็นเรื่องความมั่นคงของประเทศ พวกผมต้องอารักขาระดับวีไอพีนะ"

"นักวิชาการอะไร มาทำตลกล้อเลียนคนที่ต้องเสี่ยงชีวิต เก่งจริงก็ลงไปกู้ระเบิดเองซิ"

"มีตำแหน่งว่างเยอะนะที่ภาคใต้ อาจารย์สนใจเปลี่ยนงานใหม่มั้ย"

"ปกติต้องกู้ระเบิดที่ภาคใต้ สงสัยต้องมาฝึกกู้แถวบ้านใครในกรุงเทพฯ แล้วมั้ง"

และอีกหลายอย่างที่คงเล่าไม่ได้

แต่ไม่มีเลยสักคนที่ยอมรับว่าเครื่องจีทีสองร้อยมีข้อน่าสงสัยในประเด็นการลวงโลกของมัน

เมื่อถูกชี้ให้พูดบ้าง ผมจึงตอบไปสั้นๆ อย่างสุภาพว่า

"ผมขอขมาพี่ๆ ทุกคนครับ"

ไม่ต่างอะไรจากแจ้ที่ผูกพันกับชีวิตความเป็นทหาร จากที่เขาเคยอาสาไปสังกัดเป็นนาวิกโยธินมาก่อน ผมเองแม้จะไม่ใช่คนแข็งแรงคนกล้าหาญอะไร แต่ก็สนใจเรื่องอาวุธยุทโธปกรณ์ เรื่องสงครามเรื่องทหารมาตั้งแต่เด็กแล้ว

แม้ว่าผมจะเป็นคนยุคพฤษภาทมิฬ ผ่านช่วงเวลาที่ภาพพจน์ทหารตกต่ำที่สุดครั้งหนึ่ง ออกไปชุมนุมประท้วงที่ราชดำเนินสมัยเรียนมหาวิทยาลัยปี ๓

แต่หลายคนไม่รู้ว่าผมติดยศเป็นว่าที่ร้อยตรีจากการเรียน ร.ด. ต่อเนื่องจนจบ ปี ๕ เมื่อเรียนอยู่ปี ๒

ผมให้สัมภาษณ์เรื่องยศทางทหารของผมครั้งแรกในหนังสือพิมพ์เนชั่นสุดสัปดาห์ และเน้นด้วยว่า "ผมไม่ได้อยากเป็นฮีโร่" อย่างที่บางสื่อตั้งฉายาให้ว่า มือปราบจีทีสองร้อย ผู้ออกมาแฉความไม่โปร่งใสของกองทัพ

การรณรงค์เรื่องจีทีสองร้อยไม่ได้เกิดจากความเกลียดชังสถาบันทหาร แต่มาจากความเป็นห่วงเป็นใยและหวังดีต่อทหารผู้น้อยในกองทัพ ที่ผมรู้สึกผูกพันอยู่ตลอดเวลา แม้จะห่างจาก "เขาชนไก่" จังหวัดกาญจนบุรี มาเกือบ ๒๐ ปีแล้วก็ตาม

ความทรงจำของเด็กหนุ่มกรุงเทพฯ ตอนติดตามทหารอาชีพอย่างจ่าไมโลเกือบสองสัปดาห์ที่แบกปืนครก ขุดหลุมสนามเพลาะ วิ่งฝึกเข้าโจมตีระดับกองพันในภาคสนาม ยังฝังอยู่ในใจผมเสมอ ทหารชั้นผู้น้อยที่ชายแดนเขาลำบากจริงๆ ครับ เพื่อความสุข ความสบาย และความสงบของพวกเราชาวกรุง

แม้ว่าจะมีเสื้อสีไหนมาปลุกปั่นอย่างไร แต่ "สถาบันทหาร" ย่อมมีความสำคัญต่อความมั่นคงและความอยู่รอดของชาติเสมอ ไม่แพ้ "สถาบันวิชาการ" ที่มีความสำคัญต่อความก้าวหน้าและการพัฒนาประเทศ

ความยากลำบากของการรณรงค์ต่อต้านจีทีสองร้อยของพวกเรา จึงเป็นเรื่องของความสมดุลระหว่างการดำรงชื่อเสียงเกียรติยศกับการตรวจสอบความโปร่งใสของทั้งสองสถาบันนี้

"ผมขอขมาพี่ๆ ทุกคนครับ ที่ต้องแสดงท่าทางเลียนแบบการหาระเบิดของพวกพี่ๆ ในรายการทีวี แต่นั่นก็เพื่อดึงให้สื่อและสังคมมาสนใจเรื่องนี้ ผมเพียงแค่ตั้งใจที่จะให้มีการทดสอบเครื่องจีทีสองร้อยนี้ เพราะความเป็นห่วงในเจ้าหน้าที่ของเราที่ปฏิบัติการในพื้นที่จริงๆ ครับ" ผมอธิบายต่อบรรดาแม่ทัพนายกองที่ดูอ่อนลงอย่างเห็นได้ชัดเมื่อผมยอมรับผิด ขอโทษกันตรงๆ แบบลูกผู้ชาย

จากการประชุมอย่างเคร่งเครียดต่อมาอีกประมาณครึ่งชั่วโมง ก็ได้ข้อสรุปว่าจะมีการจัดทดสอบประสิทธิภาพของเครื่องจีทีสองร้อยกันอย่างเป็น

ทางการ โดยจะดูแนวทางจากเอกสารที่แจ้เตรียมให้ผมแจกที่ประชุม ซึ่งได้รับเสียงสนับสนุนจากพี่เจ้าหน้าที่กองทัพอากาศและตำรวจ เพราะเราอ้างอิงแนวทางจากแล็บมาตรฐานของอเมริกา สมัยที่กองทัพเรืออเมริกาและเอฟบีไอเคยพิสูจน์ความลวงโลกของเครื่องตรวจยาเสพติด สนิฟเฟล็กซ์ (Snifffklex) มาแล้ว

"สรุปว่าเราจะร่วมกับกระทรวงวิทย์ จัดให้มีการทดสอบประสิทธิภาพกันตามบัญชาของท่านนายกฯ ต่อไปนี้ทั้งสองฝ่ายหยุดให้สัมภาษณ์ตอบโต้กันได้แล้ว" ส.ส. เจะอามิงฟันธง

"ถ้าผลการทดสอบออกมาว่าเครื่องมันใช้ได้ อาจารย์ต้องสัญญาว่าจะหยุดพูดเรื่องนี้อีก จะไม่มาโต้แย้งผลกันให้บ้านเมืองวุ่นวาย" เจอจับให้สัญญาลูกผู้ชายโดยไม่ตั้งตัว แต่ผมก็โอเค เรื่องจะได้จบๆ เสียที

"มันไม่ถูกนะอาจารย์เอก ถ้าเกิดฝั่งโน้นเขาโกงเรา อย่างนี้ก็เหมือนโดนปิดปากน่ะสิ" แจ้โวย

เออ จริงด้วย คิดไม่ทันแฮะ แต่แกไม่อยู่ตรงนั้นไม่รู้หรอกว่ามันเครียดนะโว้ย ผมบ่นในใจ ทหารเขาลูกผู้ชาย คงไม่โกงอยู่แล้ว แต่พวกนักการเมืองนี่สิ อืม...

ทำไมถึงมีบัญชาจากท่านนายกฯ ให้ทดสอบเครื่องจีทีสองร้อย

เรื่องมันเกิดขึ้นเย็นวันอาทิตย์ก่อนหน้านั้น

แฟนสาวของผมลากผมไปเดินเล่นคลายเครียดแถวสยามเซ็นเตอร์ (ปล่อยแก่แฮะ) อยู่ๆ ก็มีสายเข้าจากพิเชษฐ์ อาจารย์รุ่นน้องผมที่ภาควิชาคณิตศาสตร์

"พี่เอกใช่มั้ย ว่างคุยกับท่านนายกฯ เปล่า" เฮ้ย!! ว่าไงนะ ผมไม่ค่อยเชื่อหูตัวเอง

"วันก่อนพี่เอกไปบ่นในบอร์ดบริหารคณะฯ นี่ ว่าพยายามติดต่อส่งเอกสารเรื่องจีทีสองร้อยให้นายกฯ ผมก็เลยเอาไปเล่าให้อาจารย์แตง (ภรรยานายกฯ) ฟัง พี่แตงเขาไม่สนใจเรื่องเครื่องตรวจระเบิดอะไรนะ แต่เขาเห็นว่าอาจารย์คนนี้กล้าดีที่พยายามปกป้องความถูกต้องทางวิชาการ เลยเอาไปเล่าต่อให้ท่านนายกฯ"

"เดี๋ยวผมโทรฯ ไปบอกพี่แตงก่อน พี่เอกรอรับสายนะ" เฮ้ย!! วันนี้เลยเหรอ ไม่ทันตั้งตัวเลย

ตายละหว่า แบตมือถือก็ใกล้จะหมด ผมรีบวิ่งไปเซเว่นฝั่งสยามสแควร์หาซื้อที่ชาร์จแบต ขณะที่ให้แฟนจองที่นั่งไว้ในร้านกาแฟสตาร์บัคส์

สักครึ่งชั่วโมงหลังจากนั้นก็มีสายเรียกเข้ามือถือแบล็กเบอร์รี่ (ปลอมจีนแดง) ของผม

เสียงนุ่มๆ ช้าๆ เหมือนเทวดามาโปรดตอนหนึ่งทุ่มเศษ

"อาจารย์เจษฎาใช่มั้ยครับ ผมอภิสิทธิ์ครับ"

"ผมเพิ่งกลับมาจากดาวอส (เมืองที่ใช้ประชุมระดับโลก ที่ประเทศสวิตเซอร์แลนด์) ครับ มันเรื่องอะไรกันหรือครับอาจารย์" ท่านนายกฯ ถามอย่างสุภาพ แม้ว่าจะคุยกับอาจารย์โนเนมอย่างผม

ท่านนายกฯ เล่าให้ฟังต่อ ว่าท่านได้รับรายงานมาว่าอย่างไรบ้าง ทั้งจากรองนายกฯ จาก รมต. กลาโหม จาก ผบ.ทบ. รวมถึงจากคุณหมอคนดัง ทุกคนล้วนการันตีว่าเครื่องจีทีสองร้อยใช้งานได้จริง แต่ประสิทธิภาพอาจจะต่ำไปหน่อย เพราะ "ผู้ใช้พักผ่อนไม่เพียงพอ" ต้องสั่งซื้อรุ่นใส่ "แบตเตอรี่" มาช่วย

ผมพยายามระงับความสั่นในการต้องพูดกับคนสำคัญระดับนี้ แล้วอธิบายแย้งว่ารายงานดังกล่าวมันไม่น่าเชื่อถือ พวกผมเองก็เคยฝากเอกสารส่งไปให้ท่านนายกฯ มาหลายรอบแล้วในช่วงหลายเดือนที่ผ่านมา

"ผมไม่เคยได้รับเอกสารอะไรมาก่อนเลยนะครับอาจารย์ จนมาได้ของท่านปฐมพงษ์เมื่อวันก่อนนี้เองครับ" อ้าว แสดงว่าตูโดนพวกนักการเมืองหลอกให้รอมาตั้งนานแล้วซินี่ ไหนว่าจะช่วยประสานให้

"…. คือจีทีสองร้อยมันก็แค่ลวดเดาว์ซิงเองครับท่าน" เป็นประโยคสุดท้ายที่ผมชี้แจงออกมา

ทันใดนั้นเหมือนเวลาหยุดลงชั่วขณะ ท่านนายกฯ อึ้งไปสักครู่

"เข้าใจแล้ว หาทางลงกันไม่เจอนี่เอง" เสียงท่านรำพึงเบาๆ

"เดี๋ยวผมจัดการให้ครับ ขอบคุณมากครับอาจารย์" แล้วสายก็ตัดไป

เวลาสนทนาประมาณ ๑๐ นาที อยู่ๆ ศิษย์เก่าออกซฟอร์ด ประเทศอังกฤษ ก็ถึงบางอ้ออย่างรวดเร็ว กับคีย์เวิร์ดคำว่า "ลวดเดาว์ซิง" ของเด็กเล่นของชาวยุโรป

ยิ่งไปกว่านั้น นักการเมืองอาชีพคนนี้ยังอ่านเกมทะลุปรุโปร่งภายในเวลาไม่กี่วินาทีว่า "หาทางลงกันไม่เจอนี่เอง"

มีผู้คนมากมายที่มีบุญคุณต่อพวกผมสองคนในการฝ่าวิกฤตการณ์จีทีสองร้อย กำลังใจล้นหลามและความช่วยเหลือในรูปแบบต่างๆ ที่เข้ามาทั้งทางตรงและทางอ้อม เป็นสิ่งที่ทำให้เรายังทนสู้อยู่ต่อไปเรื่อยๆ แม้ผมจะถามตัวเองอยู่เสมอว่า ตูมายุ่งกับเรื่องนี้ได้ไงฟะ!

แจ้รีบเอาเรื่องที่ผมได้คุยสายตรงกับท่านอภิสิทธิ์ไปโพสต์ในห้องหว้ากอซึ่งสร้างเสียงฮือฮาอย่างมาก พร้อมกับช่วยแก้ภาพพจน์ของท่านนายกฯ ที่เคยพลาดไปกับ "เครื่องรุ่นติดแบตเตอรี่" ไปในตัว

รายการเรื่องเล่าเช้านี้ของคุณสรยุทธทำให้หลายคนฮือฮาเข้าไปใหญ่กับการโฟนอินไปสัมภาษณ์คุณหมอคนดัง จนยอมรับว่า จีทีสองร้อยทำงานเหมือน "ไม้หาตาน้ำ" ซึ่งอยู่ๆ เฮียสอก็ควักขึ้นมาจากใต้โต๊ะ เอามาเล่นออกอากาศชี้หาพิธีกรหน้าตาสวย (คุณกุ๊ก) และคนหล่อ (คุณเอกราช... หล่อมั้ง) กันสนุกสนาน

"ดูหรือยังครับอาจารย์ มุกนี้เจ็บจริงๆ ไม่เสียแรงเราไปออกรายการเขา" แจ้โทรฯ มาเมาท์

ผมได้เครื่องอัลฟ่าหกจำลอง และจีทีสองร้อยปลอมจากนักประดิษฐ์ชาวไทยที่ไม่ประสงค์ออกนามอีกสองท่าน มาใช้โชว์ตามที่ต่างๆ เช่นกัน แถมยังเป็นรุ่นที่เวลาหาของเจอจะมีไฟกะพริบได้ด้วย (ฮา)

เสียงโทรศัพท์จากผู้หลักผู้ใหญ่ในบ้านเมืองอีกหลายท่านที่สายตรงเข้ามาให้กำลังใจ

ซึ่งสายตรงท่านหนึ่งที่ต้องพูดถึงคือ ศ.ดร. ยงยุทธ อดีต รมต. กระทรวงวิทย์สมัยรัฐบาล พล.อ. สนธิ

"เจษฎา เป็นไงบ้างช่วงนี้ วุ่นมั้ย" อาจารย์ยงยุทธถามช้าๆ ตามสไตล์

ผมเคยป้วนเปี้ยนช่วยงานอยู่ในคณะที่ปรึกษาของท่านมาเกือบสองปี ทั้งใน สวทช. และในกระทรวงวิทย์

"แล้วโทรฯ ไปคุยกับคุณหญิงกัลยาหรือยังล่ะ" อุ๊ย ! ผมรีบปฏิเสธไปว่าผมไม่มีเส้นขนาดนั้น

"โอเค งั้นผมติดต่อให้" นักวิทยาศาสตร์อาวุโสที่ได้รับความเคารพนับถือมากที่สุดท่านหนึ่งของไทยรับปาก

แค่ตอนบ่ายของวันเดียวกัน ผมก็ได้รับสายตรงจาก รมต.กระทรวงวิทย์คนปัจจุบัน (ตอนนั้น)

"เจษฎาเหรอคะ พี่เพิ่งบินกลับมาจากอังกฤษ เครื่องจีทีนี่มันมีปัญหาอะไรเหรอคะ"

แหะๆ คุ้นๆ นะประโยคแบบนี้ แหม ไปอยู่ไหนกันมานะพวกนักการเมืองเนี่ย ไม่ตามข่าวกันหน่อยเหรอ ออกจะขึ้นหน้าหนึ่งมาหลายวัน

"อุ๋ย อย่างนี้มันก็ใช้ไม่ได้น่ะซิคะ" เสียงอุทานหลังจากศิษย์เก่าฟิสิกส์นิวเคลียร์ฟังผมอธิบายหลักการทำงานหาระเบิดด้วยไฟฟ้าสถิตแล้ว...ก็ใช้ไม่ได้นะสิครับท่าน (ฮา)

โทรฯ สายตรงครั้งนั้นคงเป็นที่มาของการแถลงข่าวว่ากระทรวงวิทย์รับเป็นเจ้าภาพจัดทดสอบประสิทธิภาพเครื่องจีทีสองร้อย หนึ่งวันก่อนที่ผมต้องไปชี้แจงที่รัฐสภา

ในบรรดาโทรศัพท์สายตรงที่เข้ามาช่วยเหลือและให้กำลังใจนั้น บางสายตรงก็บั่นทอนกำลังใจได้เกินคาด

ผมออกจากห้องประชุมลับมาเล่าเรื่องให้แจ้ฟังว่าเกิดอะไรขึ้น จะได้เอาไปโพสต์รายงานในหว้ากอ

เสียงโทรศัพท์ดังเข้ามา สายจากนักวิทยาศาสตร์อาวุโสที่โด่งดังที่สุดอีกท่านหนึ่ง

"เจษฎาาา..." เสียงอาจารย์พูดช้าๆ "พอได้แล้วล่ะ"... เอ๋...?!?

"ไม่มีเนื้อหาอะไรใหม่แล้วนี่ พูดซ้ำๆ เดิมๆ แล้วไม่ใช่เหรอ พอแล้วล่ะ ถอยออกมาได้แล้ว และก็ไม่ต้องให้สัมภาษณ์ใครแล้ว" อาจารย์พูดช้าๆ ต่อไป

ผมหันมองแจ้ ส่งสายตางงๆ ไปให้ ผมผิดคาดอย่างมากกับคำพูดของอาจารย์ ซึ่งปกติจะเคยได้ยินแต่คำวิจารณ์สังคมไทย วิจารณ์องค์กรของรัฐ วิจารณ์คนที่ทำไม่ถูกต้องอย่างแรงๆ ผมเองก็โดนแกด่าว่าด้วยความรักมาหลายครั้ง ซึ่งผมก็น้อมรับด้วยความเคารพศรัทธาเสมอ เพราะคิดว่าอาจารย์เป็น "ฮีโร่" คนหนึ่งในใจผม

แต่ผมไม่คิดว่าอาจารย์จะขอให้ผมหยุดพูดเรื่องจีทีสองร้อย เรื่องที่เราคาดหวังว่าจะได้การสนับสนุนจากวงการวิทยาศาสตร์ไทย ทว่ากลับกลายเป็นฝันกลางวัน แถมกำลังจะยิ่งกลายเป็นฝันร้ายไปเสียนี่

"ได้ครับผม" ผมรับปาก อย่างน้อยก็ตรงกับที่ถูกหักคอรับสัญญาลูกผู้ชายไปในห้องประชุมเมื่อกี้นี้

แจ้หงุดหงิดมาก ตอนที่ผมเล่าให้ฟังว่าบทสนทนาในโทรศัพท์เป็นเช่นไร

แจ้คงเคืองกว่านี้เยอะ ถ้ารู้ว่าผมได้รับอีเมล์จากอาจารย์ท่านนั้นในตอนกลางคืน จะด้วยความตั้งใจหรือเหตุบังเอิญก็ไม่รู้ ที่ท่านส่งต่อ (forward) เมล์ซึ่งเขียนถึงผู้ใหญ่ในวงการวิทยาศาสตร์ที่ผมรู้จักอีกหลายคน รวมถึงรองอธิการฯ ของหน่วยงานผมมาให้

ในเมล์เขียนทำนองว่า... โอเค เรียบร้อยแล้ว เจษฎารับปากจะถอนตัวจากเรื่องนี้แล้ว เจษฎามันติดออกสื่อ เหมือนพวกเสื้อสี ขึ้นพูดเวทีประท้วงแล้วไม่ยอมลง ฯลฯ...

แม้ว่าเราจะไม่ได้เจอหรือพูดกันอีกเลยหลังจากวันนั้น เพราะอาจารย์มางานศพคุณพ่อผมหรืองานแต่งผมไม่ได้ แต่ถ้าอาจารย์ได้อ่านหนังสือนี้ ผมขอเรียนด้วยความเคารพรักอยู่เสมอนะครับว่า

"วันนั้น ผมทั้งผิดหวังและเสียความรู้สึกครับอาจารย์"

เป็นไปได้ว่าอาจารย์อาจจะโมโหผม ที่ผมไม่ได้ถอนตัวจากเรื่องจีทีสองร้อยอย่างที่รับปาก เพราะแค่ผมกับแจ้นั่งแท็กซี่กันเงียบๆ ออกจากรัฐสภามาไม่ไกล ก็มีโทรศัพท์จากเบอร์ที่ผมไม่รู้จักเข้ามาอีก

"อาจารย์เจษฎานะครับ ผมเป็นเลขาฯ ของท่าน รมต. คุณหญิงกัลยาครับ" ...เอ๋... เอาอะไรกับตูอีกนี่

"อาจารย์ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นคณะทำงานทดสอบประสิทธิภาพของจีทีสองร้อย ขอนัดอาจารย์ประชุมด่วนด้วยครับ"

เฮ้ย!! เอาอะไรกับพวกตูอีกฟะ นึกว่าจะหนีเรื่องนี้พ้นแล้ว วิธีทดสอบก็เข้าใจไม่ยาก น่าจะทำกันเองได้ นี่ก็เพิ่งรับปากผู้ใหญ่ว่าจะไม่ยุ่งด้วยแล้ว

"อาจารรรย์... อาจารย์จะทิ้งเรื่องนี้ไม่ได้นะครับ อาจารย์เป็นตัวแทนภาคประชาชนในการทดสอบ"

ผมน่าจะฉุกใจคิดอะไรได้บ้างนะ เมื่อฟังประโยคนี้

คณะทำงานที่ตั้งขึ้นมาในวันนั้น มีเจ้าภาพเป็นกระทรวงวิทย์ ประกอบด้วยตัวแทนจากหน่วยงานต่างๆ ที่ใช้เครื่องทำนองนี้ ทุกเหล่าทัพ ทุกกระทรวง ทุกกรม

บวกด้วยทีมเลขาฯ นำโดย ผอ.และเจ้าหน้าที่ของเนคเทค (NECTEC) จาก สวทช. มีนักวิชาการทางไฟฟ้า / อิเล็กทรอนิกส์ / เคมีจากมหาวิทยาลัยต่างๆ อีก ๔-๕ คน

มีผมคนเดียวที่เป็นฝ่ายต่อต้านจีทีสองร้อยในนามภาคประชาชน!!

การประชุมอย่างเป็นทางการของคณะทำงานฯ เกิดขึ้นสองสามครั้ง โดยมีท่าน รมต. นั่งเป็นประธาน

มีผมนั่งทำอะไรไม่ได้ พูดอะไรไม่ได้ อยู่ริมห้อง

การประชุมเป็นไปอย่างลับๆ นักข่าวจากทุกสำนักถูกเชิญให้ออกนอกห้องตลอด จนผมงงว่านี่มันประชุมวางแผนการทดลองทางวิทยาศาสตร์ ซึ่งต้องการความโปร่งใส เปิดเผยแก่สังคมแน่หรือเปล่า

ทุกคนต้องรับปากที่จะไม่ให้สัมภาษณ์ใดๆ อีก มีเพียง รมต.คนเดียวเท่านั้นที่จะแถลงอะไรได้

"อย่างนี้อาจารย์ก็โดนหลอก เอาเข้าไปอยู่ในคณะทำงานฯ เพื่อปิดปากห้ามวิจารณ์น่ะซิ" – ล็อกอินสมาชิกท่านหนึ่งในห้องหว้ากอคอมเมนต์ไว้หลังจากนั้น

โลกอุดมคติ ใสซื่อบริสุทธิ์แบบนักวิทยาศาสตร์ ถูกแทนที่ด้วยโลกความจริงที่ดำมืดของการเมืองไทย

การประชุมเริ่มด้วยการกัดแขวะผมเช่นเคย จากตัวแทนองค์กรต่างๆ ที่ต้อง "เสียเวลา" กับเรื่องนี้

การกล่าวหาอย่างรุนแรงว่าพวกผมทำให้เจ้าหน้าที่หน่วยกู้ระเบิดเป็นอันตราย เพราะต้องออกมาสาธิตเครื่อง จนโจรใต้มันจำหน้าได้ เล็งเก็บเจ้าหน้าที่เราอยู่

รวมถึงการแอบขู่อาฆาตมาดร้าย แฝงอยู่ในคำเสวนาจากหลายท่าน

ผมชินเสียแล้วกับคำผรุสวาท เพราะพยายาม "เอาใจเขามาใส่ใจเรา" จึงก้มหน้ารับได้

แต่... ผมเจอประสบการณ์ใหม่ที่ไม่คาดคิดมาก่อน

ผมเจอนักวิทยาศาสตร์ลวงโลก pseudo scientist!!

ขณะที่เนื้อหาการประชุมซึ่งพอเป็นเนื้อเป็นหนังบ้างจะเกี่ยวกับการขอดูสิทธิบัตรของเครื่องจีทีสองร้อย และว่าจะหาเครื่องจากไหนมาผ่าตรวจสอบดี เพราะไม่มีหน่วยงานไหนอยากให้

พอจะขอเอกซเรย์ดูข้างในก็ไม่ยอม บอกว่าถ้าเอกซเรย์แล้วเครื่องเสียใครจะรับผิดชอบ (โถ เอกซเรย์มันจะแรงขนาดนั้นเชียว คนยังผ่านได้ ฟิล์มถ่ายรูปยังผ่านได้เลย)

"ผมมีประสบการณ์มากมายที่ทำวิจัยเกี่ยวกับไฟฟ้าและเครื่องมือทางทหาร" "ผมเคยเทรนทางด้านนี้ที่อเมริกา" ฯลฯ ผมเริ่มงงๆ เมื่อนักวิชาการท่านหนึ่ง ซึ่งดูจะมีสัมพันธ์อันดีกับเหล่าเจ้าหน้าที่ของกองทัพขอแสดงความเห็นในช่วงท้ายของการประชุม

"ผมเชื่อว่าจีทีสองร้อยมันหาระเบิดได้จริงครับ" ชิบเป๋งแล้วไง!!

"แม้ว่าเครื่องมือนี้จะไม่มีการจดสิทธิบัตรใดๆ เพราะเป็นเทคโนโลยีชั้นสูงที่เป็นความลับ" เอากับท่านซิ

"แต่ผมมีเปเปอร์ที่อธิบายได้ถึงการทำงานของมัน ด้วยหลักการควอนตัมฟิสิกส์" เหวอ

"ความลับของมันต้องอยู่ที่วัสดุซึ่งเอามาประกอบสร้างขึ้น อาจจะมี

ไมโครชิพหรือนาโนชิพแทรกอยู่ในเนื้อพลาสติก เราจึงไม่เห็นว่ามันมีวงจรอิเล็กทรอนิกส์อะไร" โอ้ บร๊ะเจ้าโจ๊ก !!

นี่มัน pseudo scientist นี่หว่า เอาอะไรมาพูดเนี่ย

มิน่าล่ะ กองทัพถึงเชื่อเป็นตุเป็นตะว่าจีทีสองร้อยใช้ได้จริง ก็เล่นมีคนที่ทำตัวเป็นนักวิทยาศาสตร์อย่างนี้มาการันตีด้วยนี่นา...น่าสงสารประเทศชาติจริงๆ

ทนไม่ไหวแล้วโว้ย... ผมคิด ก่อนจะกดไมโครโฟนขอแสดงความเห็นบ้าง

"ถ้าอาจารย์อธิบายว่าจีทีสองร้อยมันทำงานได้ด้วยควอนตัมฟิสิกส์ ผมก็ขอแสดงให้ดูบ้างว่าจริงๆ มันควรจะทำงานอย่างไร"

ว่าแล้วผมก็หยิบจีทีสองร้อยจำลองที่เพิ่งได้รับมาขึ้นจากที่ซ่อนใต้โต๊ะ มีเสียงฮือฮา นึกว่าผมมีของจริง

เสาวิทยุบนกระบอกท่อเอสลอนทาสีดำหมุนไปมาอย่างง่ายดาย ตามการแอบเอียงเสาเบาๆ ให้เสียสมดุลจากจุดหมุน... ชี้ไปหาท่าน รมต. อย่างแม่นยำ

"อุ้ย อาจารย์มีพลังจิตหรือคะ" เฮ้อ!! มุกใช่ไหมครับท่าน

เรื่องขำๆ อีกเรื่องเกี่ยวกับการประชุมคณะทำงานทดสอบจีทีสองร้อยคือการมาไทยของ เจมส์ แรนดี้

"คุณหญิงคะ ได้ข่าวว่าเจมส์ แรนดี้จะบินจากอเมริกา มาท้าพิสูจน์จีทีสองร้อยที่เมืองไทยด้วยเหรอคะ" นักข่าวหญิงคนหนึ่งถาม รมต. หลังจบแถลงข่าวการประชุม

ที่ประชุมอึ้งกันไปวูบนึง แอบหันมามองหน้าผม ก่อนที่ รมต. คุณหญิงจะค่อยๆ ตอบคำถามนั้น

ผมเพิ่งถามไปในที่ประชุมเมื่อกี้นี้ว่า เราน่าจะเชิญเจมส์ แรนดี้ อดีตนักมายากลชื่อดังชาวอเมริกัน ที่เดินสายท้าพิสูจน์ไปทั่วโลกว่าพลังจิตไสยศาสตร์ต่างๆ ไม่มีจริง ถ้าเขาเปิดโปงไม่ได้ จะยอมจ่ายให้หนึ่งล้านเหรียญ (๓๐ ล้านบาท)!!

จริงๆ ผมเป็นคนแอบติดต่อปู่เจมส์เอง ให้มาช่วยพิสูจน์จีทีสองร้อยผ่านทางอีเมล์ ตามคำแนะนำของสมาชิกในห้องหว้ากอ หลังจากอ่านในเน็ต

เจอว่าแกเคยชนกับเครื่องสนิฟเฟล็กซ์มาแล้วก่อนหน้านี้

แต่ท่าทางมูลนิธิแรนดี้ของแกจะไม่รวยจริง เล่นตอบเมล์ผมว่า วันๆ มีคนเยอะแยะเชิญปู่จากทั่วโลกให้ไปพิสูจน์นั่น พิสูจน์นี่ ถ้าอยากให้มาเมืองไทยก็ต้องออกค่าเครื่องบินให้ด้วย

"ประเทศเรามันจนนะอาจารย์ ถ้าอยากให้เขามา อาจารย์ก็ออกเงินค่าเครื่องบินให้ซิครับ" ท่านหนึ่งในที่ประชุมคณะทำงานฯ ตอบข้อเสนอของผม ก่อนจะมีเสียงหัวเราะคิกคักในห้องตามมา

ยังดีนะว่าถึงปู่เจมส์จะไม่ยอมมา แต่ก็ช่วยเขียนตอบเคสจีทีสองร้อยเมืองไทยเราไว้ในเว็บแกด้วย

ทั้งยังวิจารณ์พาดพิงคุณหญิงหมอเสียแรง แถมเรียกท่านว่า He ด้วยซิ (ฮา)

ความเหน็ดเหนื่อยเบิ้ลขึ้นเป็นสองเท่าอย่างฉับพลันในตอนเย็น แม้ว่าการประชุมคณะทำงานฯ ชุดใหญ่อย่างเป็นทางการจะไม่ได้เนื้อหนังอะไรมาก แต่การประชุมชุดเล็กต่อนอกรอบกลับมีความสำคัญชี้เป็นชี้ตายมากกว่า เพราะเป็นการวางแผนหารูปแบบการทดสอบว่าจะทำอย่างไรดี

จะเรียกว่าวางแผนก็ไม่เชิง น่าจะเรียกว่าต่อรองจะดีกว่า โดยมีท่าน pseudo-scientist กับเพื่อนช่วยเถียงแทนตัวแทนจากเหล่าทัพ อะไรที่ผมกับแจ้บอกว่าดี พวกคุณท่านต้องบอกว่าไม่ดีแย้งตลอดเวลา

รูปแบบการทดลองที่เราปรับให้เข้มขึ้นจากของอเมริกาถูกต่อรองให้ลดความเข้มข้นลง "จะทำอะไรก็เบาๆ มือกันหน่อย เห็นใจกันบ้าง" มีเสียงเข้มๆ เกริ่นขึ้นก่อนเริ่มการประชุมชุดเล็ก

จากที่ให้มีการทดสอบ ๒ แบบ คือแบบหาระเบิดซึ่งซ่อนอยู่ในกล่องกับแบบเดินตรวจบุคคลต้องสงสัย ก็ถูกต่อรองให้เหลือแค่แบบแรกแบบเดียว

จากที่ให้มีกล่องซ่อนระเบิดไว้ ๕ กล่องขึ้นไป ถูกต่อรองให้ลดเหลือ ๔ กล่องพอ

จากที่ให้หาระเบิด ๓๐ ซ้ำขึ้นไป ถูกต่อรองให้ลดลงเหลือ ๒๐ ซ้ำพอ

จากที่ให้ใช้ทีมหาระเบิดแค่ทีมเดียวทำ ๒๐ ซ้ำ (เหมือนของอเมริกา)

กลับถูกต่อรองให้ใช้ทีมหาระเบิด ๑๐ ทีม รวมพลังจากทุกเหล่าทัพ ให้ทำแค่ทีมละ ๒ ซ้ำ จะได้ไม่เหนื่อย

นี่ยังไม่นับรวมเรื่องที่ตกลงกันว่าจะใช้สารระเบิดซีโฟร์เพื่อทดสอบเม็ดเล็กๆ ขนาด ๑๐ กรัมก็พอ เพราะจีทีสองร้อย ไวมาก (ตามที่กล่าวอ้างไว้ว่าไวระดับนาโนกรัม หรือหนึ่งในร้อยล้านกรัม) แต่วันจริงใช้แท่งเบ้อเริ่มขนาดครึ่งปอนด์ ระเบิดตึกทิ้งได้เลย !!!

"เอาวะ ดีกว่าไม่ได้ทดสอบเลย" ผมปรับทุกข์กับแจ้ แม้ว่าจะไม่เพอร์เฟกต์ แต่อย่างน้อยรูปแบบการทดสอบก็พอจะรับได้ ตามหลัก double blind test ที่ให้คนหากับคนซ่อนไม่เจอกันเลย "เรากลัวพลาด ฝั่งเขาก็คงกลัวพลาดเหมือนกันครับ" แจ้ติดใจห่วงอยู่เรื่องเดียวคือเรื่องจำนวนซ้ำในการทดสอบ ว่าจะเพียงพอตามหลักสถิติหรือไม่ ตามประสานักคณิตศาสตร์

ผมไม่เคยเห็นความสำคัญของการเรียนวิชาสถิติจนกระทั่งวันทดสอบจีทีสองร้อยนั่นแหละ

เมื่อรูปแบบการทดสอบประสิทธิภาพเครื่องจีทีสองร้อยถูกประกาศออกมา สายตาของคนไทยก็จับจ้องมายังบ้านวิทยาศาสตร์สิรินธรของ สวทช. ซึ่งอยู่ในพื้นที่ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต

ผมเป็นคนเสนอบ้านวิทย์ฯ ตั้งแต่แรก ส่วนหนึ่งเพราะขนาดห้องประชุมอันใหญ่โต เหมาะกับการเดินหาระเบิดด้วยเครื่องจีทีสองร้อย รวมทั้งมีห้องเล็กห้องน้อยสำหรับใช้เป็นที่เก็บตัวของทีมซ่อนระเบิดกับทีมหาระเบิด แยกส่วนไม่ให้ต้องเจอหน้ากันตลอดการทดสอบ ค่อนข้างมั่นใจว่าไม่น่าจะโกงอะไรได้

ไม่อย่างนั้นต้องไปเช่าห้องทดสอบพิเศษของการไฟฟ้าฝ่ายผลิต เพื่อตัด "ไฟฟ้าสถิต" รบกวนพลังงานจากแรงควอนตัมตามที่ท่าน pseudo scientist เสนอไว้ ... หึหึหึ

แต่ที่สำคัญคือผมแอบหาเรื่องโปรโมทบ้านวิทย์ฯ ให้คนไทยรู้จัก ตามประสาคนที่สร้างมากับมือ (ขณะไปช่วยงาน สวทช. เมื่อปีก่อน) เคยเดินตรวจอาคารตั้งแต่ยังเป็นโครงเหล็กโครงปูนอยู่เลย แหะๆ

ในเชิงเทคนิคของการจัดการทดสอบ ผมได้พี่ชิว ดร. บัญชา จากเอ็มเทค

(MTEC) แวบเข้ามาช่วยแย้งเถียงกับท่านนักวิทยาศาสตร์ลวงโลกในระหว่างประชุมสรุปเชิงเทคนิคที่ สวทช. จนคุณพี่ถูกไล่ออกจากห้องประชุมไปเลย (แหะๆ ขอบพระคุณมากครับพี่ชิว)

ที่สำคัญคือบรรดานักวิทยาศาสตร์ของเนคเทค (NECTEC) ก็ช่วยกันเต็มที่อย่างเป็นกลาง เพื่อสร้างความมั่นใจว่าไม่มีฝ่ายไหนโกงการทดสอบได้ แม้แต่การส่งซิกส่งสัญญาณใดๆ ให้แอบรู้ว่ากล่องไหนมีระเบิดซ่อนอยู่ก็ไม่มีทางทำได้

ไม่ใช่แม้แต่คนหาจะไม่รู้ว่า ๑ ใน ๔ กล่อง กล่องไหนมีระเบิด คนซ่อนก็ยังไม่รู้เลย เพราะใส่รหัสลับเข้าไปอีกชั้น ซึ่งมีแต่ ดร. สุจินดา ปลัดกระทรวงวิทย์ เท่านั้นที่จะเก็บซองรหัสซ่อนไว้ในเซฟ

เรียกได้ว่าเป็นการทดสอบแบบ triple blind test เลยครับ !!

"แจ้ มั่นใจหรือว่าผลทดสอบออกมา เราจะไม่พลาดอะไร เกิดจีทีสองร้อยมันเฮี้ยน หาระเบิดเจอขึ้นมาเนี่ย หมดอนาคตกันเลยนะ ถึงตายนะเนี่ย" ผมออกอาการไม่มั่นใจอยู่เรื่อยๆ เมื่อเวลาทดสอบจริงใกล้เข้ามา

"ฮี่ฮี่ฮี่" หัวเราะได้กวนบาทามาก "อาจารย์ลองหากระดาษกับลูกเต๋ามาสุ่มเล่นดูซิครับ ถ้าไม่มั่นใจ" ไอ้นี่... ถ้าพลาดขึ้นมาตูซวยก่อนเลยนะเฟ้ย ยังจะให้มาลองเล่นเกมส์อีก

"แต่อาจารย์รู้หรือเปล่าว่า ถ้าหาระเบิดที่ซ่อน ๑ ใน ๔ กล่อง ๒๐ ครั้ง ตามกราฟการกระจายแบบทวินาม (binomial distribution) จีทีสองร้อยมันต้องหาเจอให้มากกว่า ๑๓ ครั้งนะครับ ถึงจะแปลว่าเครื่องใช้งานได้จริง ไม่ใช่บังเอิญหาเจอ" แจ้สอนสถิติผมใหม่

"เหอ... จริงดิ" ผมอึ้งไป นึกง่ายๆ ว่า ถ้าโยนเหรียญหัวก้อย ๒๐ ครั้ง มันต้องถูก ๑๐ ครั้ง ถ้าหาของหนึ่งในสี่กล่อง มันก็ต้องถูก ๕ ครั้งขึ้นไปไม่ใช่เหรอ ทำไมกลายเป็น ๑๓ ครั้งไปได้ล่ะ

ตอนที่ประชุมวางแผน เราก็ไม่เคยยกประเด็นนี้ขึ้นมาพูดด้วย ทางกองทัพเขาจะด่าเอาไหมเนี่ย

"เอ่อ แต่คำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานฯ มันเป็นคำสั่งให้ไปทดสอบประสิทธิภาพของเครื่องนี่ อย่างนี้ถ้าต้องหาเจอ ๑๓ ครั้งขึ้นไป ประสิทธิภาพมัน

ก็ต้องตั้ง ๖๐% ขึ้นไปด้วย"

"ไม่เกี่ยวกับเรื่องประสิทธิภาพครับ อาจารย์ต้องพิสูจน์ด้วยสถิติให้ได้ก่อนว่ามันหาระเบิดได้จริง ไม่ใช่ฟลุกแบบจิ้มข้อสอบถูกเกินครึ่ง" แจ้ตอกย้ำความโง่ทางคณิตศาสตร์ของผม

"ยอมไม่ได้นะอาจารย์ ถ้าคิดกันง่ายๆ อย่างนั้น ก็ตกหลุมพรางเรื่อง 'มี ดีกว่าไม่มี' อีก อาจารย์ต้องไปไฟต์ให้ได้ครับ" แจ้มันสั่งผมอ่ะ

ชวยละสิ เรื่องสถิติมันเข้าใจง่ายซะที่ไหน คนไทยก็เรียนคณิตศาสตร์กันน้อยเสียด้วย

ยิ่งใกล้วันทดสอบก็ยิ่งมีคนมาช่วยตอกย้ำกันใหญ่ ถึงการคิดสถิติแบบ binomial distribution ทั้งจากความเห็นต่างๆ ที่โพสต์ในห้องหว้ากอ จากอีเมล์ของพี่ป้อม ผศ.ดร. ต่อศักดิ์ ภาคพฤกษศาสตร์ (รุ่นพี่ผมที่สอนวิชาชีวสถิติ) และจากเว็บไซต์ของ ไอ้ช้าง ผศ.ดร. วัชรินทร์ ภาคคณิตศาสตร์ (นักคณิตศาสตร์ขั้นเทพ เพื่อนผมตั้งแต่ ม.ปลาย)

ทำยังไงดีล่ะ ถ้าผลออกมาได้แค่ ๖ ครั้งจาก ๒๐ ครั้ง ฝ่ายตรงข้ามผมจะบอกทันทีว่า จีทีสองร้อยมันดีกว่าสุ่มหาอีก... "มี ดีกว่าไม่มี"

ถ้าออกมาซัก ๘ จาก ๒๐ ครั้ง ฝ่ายนั้นก็บอกว่า จีทีสองร้อยมันดีกว่าสุ่มหาเยอะ หาเจอเพิ่มอีกตั้ง ๓ ครั้ง "ช่วยชีวิตเจ้าหน้าที่ได้อีกตั้ง ๓ หน"... คราวนี้ตูชวยแน่

ถ้าออกมาสัก ๑๐ จาก ๒๐ ครั้ง ฝ่ายนั้นก็จะบอกว่า จีทีสองร้อยมันสุดยอดเลย หาเจอหาแม่นได้ตั้ง ๒ เท่าจากที่คาด... ตายแน่

เกิดมันเฮี้ยนสุดๆ ได้ ๑๒ ครั้งจาก ๒๐ ครั้ง... ตูตายแน่ๆ ตายจริงๆ ด้วยไม่ใช่แค่พูดเล่น

ให้ผมทำยังไงล่ะทีนี้ จะหาโอกาสบอกสังคมไทย จะให้สัมภาษณ์อธิบายชี้แจงเรื่องค่าสถิติก็ไม่ได้ เพราะโดนห้ามออกสื่อ

ที่พอทำได้ก็แค่แอบส่งเอสเอ็มเอสไปให้นักข่าวช่อง ๓ ว่าต้องออกมา ๑๓ ครั้งขึ้นไปนะถึงจะยอมรับได้ แม้ว่าคนได้รับเอสเอ็มเอสคงจะงงๆ แต่คุณ

กิตติ ข่าว ๓ มิติ ก็ช่วยเอาขึ้นจอให้ด้วย ขอบคุณครับ

เรื่องห้ามออกสื่อเนี่ย วันก่อนที่ไปดูสถานที่บ้านวิทย์ฯ กัน เผลอให้สัมภาษณ์นิดหน่อยกับนักข่าวที่ติดตามไปดู ยังโดนระดับผู้บริหารของ สวทช. เดินเข้ามาดุเลยว่า "เจษฎา อยากดังเหรอเรา ต้องให้ท่าน ผอ.เนคเทคสัมภาษณ์คนเดียวรู้มั้ย"

แหม ระดับท่านได้ออกสัมภาษณ์รายการคุณสรยุทธเดี่ยวคนเดียวอยู่แล้ว ว่าจะจัดทดสอบยังไงบ้าง ผมพูดช่องเล็กๆ แค่ไม่กี่คำก็ไม่ได้

ที่เสียดายคือเกือบได้ถูกสัมภาษณ์ออกซีเอ็นเอ็นแล้วเชียว โดนเบรกอย่างนี้ อดโกอินเตอร์เลย ฮะฮะ

ไม่ได้ด้วยเล่ห์ก็ต้องเอาด้วยกล ไม่ได้ด้วยมนต์ก็ต้องด้วยคาถา

คุณแม่ผมพยายามคลายเครียดและสร้างความมั่นใจให้ โดยการชวนผมไปไหว้พระอาจารย์ผู้ใหญ่ที่คุณพ่อกับคุณแม่ผมนับถือมากมาเป็นสิบปีแล้ว

ดีเลย แม้ว่านิสัยผมจะเป็นคนห่างวัด แต่ก็เป็นโอกาสดีที่จะได้พาคุณพ่อไปทำบุญกับพระอาจารย์ จะได้มีกำลังใจสู้กับมะเร็งมากขึ้น (ขณะนั้นอาการท่านยังไม่ทรุดหนักขนาดที่เดินทางไม่ไหวแล้วในไม่กี่เดือนต่อมา)

เหมือนพระเจ้า (ถ้ามีจริง) จะเลือกข้างอยู่ฝ่ายเรา

โทรศัพท์สายตรงเข้ามาช่วยอีกแล้ว คราวนี้มาจากการประสานงานระหว่างทีมเลขาฯ ของท่านพลเอก ปฐมพงษ์ กับทีมของคุณหญิงสุพัตรา ที่ปรึกษาท่านนายกรัฐมนตรี

"อาจารย์มีประเด็นอะไรเป็นห่วงเกี่ยวกับการทดสอบจีทีสองร้อย เขียนส่งแฟกซ์มาที่ออฟฟิศของพี่เลย เอาวันนี้เลยนะ พี่จะนำเรียนท่าน" เสียงสดใสของผู้ใหญ่ที่ปลายสายบอก

จดหมายน้อยๆ ขนาด ๓ หน้าถูกส่งออกไปทันทีในเย็นวันนั้น

วันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ วันวาเลนไทน์ที่ประหลาดที่สุดในชีวิตผมกับการที่ต้องอยู่ท่ามกลางผู้ชายกว่า ๔๐ คนในอาคารแคบๆ ตั้งแต่สิบโมงเช้ายันสี่ทุ่ม เพื่อทดสอบประสิทธิภาพเครื่องตรวจระเบิดจีทีสองร้อย อย่างไม่ต้อง

เดาให้เสียเวลา ผมกับแจ้ถูกจัดให้อยู่ฝ่ายซ่อนระเบิด ร่วมกับผู้สังเกตการณ์จากรัฐสภา ตัวแทนจากหน่วยงานที่ใช้เครื่อง นักวิชาการบางท่าน และเจ้าหน้าที่ผู้ช่วยของเนคเทค

ส่วนฝ่ายหาระเบิด แน่นอนว่านอกจากเจ้าหน้าที่เนคเทคและผู้สังเกต-การณ์ฝ่ายต่างๆ แล้ว ที่เหลือก็เป็นเจ้าหน้าที่หน่วยกู้ระเบิดของ ๓ เหล่าทัพ รวมตัวกันใส่ชุดหมีสีเขียว ตบเท้าเดินกันพรึบพรับเข้ามาที่ สวทช. รังสิต แต่เช้า

เราเริ่มกันที่อาคารเนคเทคก่อน นักข่าวทุกค่ายอยู่เต็มห้องโถง ถ่ายทอดภาพเจ้าหน้าที่ของเนคเทคใช้เครื่องเอกซเรย์และเครื่องตรวจโลหะ ตรวจสอบระเบิดซีโฟร์แท่งยักษ์และก้อนดินน้ำมันที่เตรียมไว้ให้ ซึ่งมีขนาดน้ำหนักเท่ากันกับก้อนระเบิดเป๊ะ เพื่อให้แน่ใจว่าไม่มีโลหะใดๆ ซ่อนอยู่ กันไม่ให้ใครใช้เครื่องตรวจโลหะแอบโกงได้

ก้อนระเบิดทั้งจริงและปลอมถูกสุ่มใส่ในกล่องทึบ ๓ ชั้น หน้าตาเหมือนกันเป๊ะทุกกล่อง

ผมกับแจ้ชอบแยกไปยืนดูอยู่นอกวง ห่างจากนักข่าว แต่จู่ๆ รมต. คุณหญิงก็เรียกให้เราสองคนมายกกล่องระเบิด !!

ภาพข่าวในหนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจวันต่อมา ที่มีชายหนุ่มสองคนช่วยกันยกกล่องระเบิดเดินฝ่าฝูงชนลงจากตึกไปขึ้นรถ ขนไปบ้านวิทย์ฯ ผมคิดว่านั่นเป็นภาพที่เท่ที่สุดในชีวิตที่ผมกับแจ้เคยถ่ายคู่กัน

“ก่อนที่เราจะเริ่มทดสอบจีทีสองร้อยกันนะคะ มีใครพอจะตอบได้มั้ยคะว่า เราจะใช้สถิติแบบไหนทดสอบดี”...รมต. คุณหญิงเกริ่นขึ้นมาในห้องประชุมร่วมที่บ้านวิทยาศาสตร์สิรินธรก่อนการทดสอบ

หลายคนหันมองกันเลิ่กลั่ก ก่อนจะโยนคำถามไปที่ตัวแทนจากสำนักงานสถิติแห่งชาติ เอ่อ สำนักงานสถิติเก่งเรื่องทำโพลกับทำสำมะโนประชากรครับไม่ใช่วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นทางสถิติแบบมีนัยสำคัญที่ ๙๕% (แค่คำศัพท์แบบนี้ผมเองก็มึนเหมือนกัน) พอยกเรื่องนี้ขึ้นมา ท่านก็ดูจะไม่คุ้นเคย

“ไม่รู้ทำไม เมื่อวานวันตรุษจีน ดิฉันเดินกับท่านนายกฯ ที่งานตรุษจีนเยาวราช ท่านก็ถามถึงเรื่องสถิติที่จะใช้วิเคราะห์จีทีสองร้อยว่าใช้วิธีไหน ค่า

นัยสำคัญเท่าไหร่" ท่าน รมต.คุณหญิงบ่น

"สงสัยภรรยาท่านนายกฯ สอนคณิตศาสตร์ เลยฝากถามมามั้งครับท่าน" เสียงหนึ่งในที่ประชุมตอบ ก่อนที่คุณหญิงจะบ่นต่อว่าลืมหมดแล้วที่เคยเรียนมาตั้งแต่สาวๆ ฝากทุกคนให้เป็นการบ้านกลับไปช่วยกันคิดด้วย แล้วมาคุยกันวันที่เฉลยผลการทดสอบ

ผมยิ้มแป้นอยู่คนเดียว พร้อมทั้งถอนหายใจอย่างโล่งอก

หลายคนที่ติดตามการทดสอบประสิทธิภาพเครื่องจีทีสองร้อยคงเข้าใจไปว่า พวกผมฝ่ายซ่อนระเบิดมีหน้าที่ไปหาหลีบหามุมซ่อนของให้ลับตา แล้วฝ่ายพี่ๆ ทหารท่านจะระดมกันเดินทั่วตึกเพื่อหาระเบิดให้เจอ เอ่อ มันก็คล้ายๆ อย่างนั้นนะ แต่ง่ายกว่ากันมากมายนัก

ผมมีหน้าที่แค่ล้วงลูกปิงปองครับ !!

หลังจากประชุมสรุปรวมในตอนแรกแล้ว เจ้าหน้าที่ของเนคเทคก็ช่วยเอาเครื่องชั่งไฟฟ้ามาชั่งจีทีสองร้อยแต่ละอันที่ทีมหาระเบิดจะใช้ เลยมีเสียงโวยขึ้นว่าไม่เห็นบอกกันล่วงหน้าว่าจะมีการชั่งน้ำหนักด้วย

ผมเลยแย้งเรื่องความโปร่งใสว่าชั่งน้ำหนักเพื่อให้แน่ใจว่าไม่มีอะไรโกงซ่อนในเครื่อง ทีระเบิดซีโฟร์ยังเล่นเพิ่มน้ำหนักขึ้นตั้งเยอะ ไม่เห็นบอกล่วงหน้าเหมือนกัน!

ทั้งสองฝ่ายถูกแยกไปเก็บตัวลับอยู่คนละห้อง ไม่เห็นหน้าฝ่ายตรงข้ามอีกเลยจนกว่าจะจบการทดสอบ นักข่าวถูกห้ามเข้ามาในตึกบ้านวิทยาศาสตร์สิรินธร ทุกคนที่เข้าร่วมการทดสอบถูกปลดเครื่องมือสื่อสารออกหมด พร้อมทั้งฝากกระเป๋าเสื้อผ้าไว้เผื่อการทดสอบยืดเยื้อจนข้ามวันข้ามคืน... โอ้ โน !!

เมื่อสัญญาณโทรศัพท์ระหว่างห้องลับทั้งสองห้องดังขึ้นว่าพร้อมแล้ว ทีมผมก็เข้าไปที่โถงกลางของอาคาร มีกล่องระเบิดวางอยู่กลางโถง มุมทั้งสี่ตีเส้นกั้นพื้นที่ไว้ ไม่ให้ฝ่ายหาเดินล้ำเส้นเข้าไป แม้แต่จะชะโงกดูกล่องก็ทำได้ยาก แถมมีกล้องวงจรปิดจับภาพไว้ตลอด

ผมได้รับเกียรติอันสูงยิ่ง คือล้วงลูกปิงปอง เลข ๑ ถึง ๔ จากกล่องทึบก่อนที่เจ้าหน้าที่ของเนคเทคจะจดเลขลงกระดาษ เซ็นชื่อกำกับ แล้วช่วย

เรียงลำดับกล่องระเบิดไว้ที่มุมทั้งสี่ของห้องตามลำดับเลขนั้น โดยที่ไม่มีใครรู้ว่าระเบิดจริงจะอยู่กล่องไหน

แค่เนี่ยแหละ จบภารกิจของเรารอบแรกแล้ว ที่เหลือก็แค่กลับไปนั่งรออยู่ในห้องเก็บตัว ที่ไม่มีอะไรทำเลยจริงๆ นอกจากนั่งคุยกันเองไปเรื่อยๆ

หลังจากเรากลับเข้าห้องเก็บตัวไม่ถึงสิบนาที เสียงโทรศัพท์ก็ดังขึ้นว่าฝ่ายหาระเบิดก็ทำภารกิจเสร็จแล้ว

ซึ่งจริงๆ ก็เป็นการเดินตรวจในห้องโถงนั้นพร้อมเครื่องจีทีสองร้อย ดูว่ามันจะชี้ไปที่มุมห้องโถงมุมไหน แล้วก็จดเลขกล่องที่ต้องสงสัยเอาไว้ ห้ามเปิดดูผลก่อน ตามหลัก double blind test ที่ต้องรอจนจบการทดสอบจึงจะเฉลยกัน

ก่อนจะเดินออกไป "ซ่อนระเบิด" ใหม่รอบสอง เสียงเฮลั่นจากฝ่ายหาระเบิดก็ดังลอยมาถึงห้องเก็บตัวของฝ่ายเรา ผมมองหน้าแจ้ด้วยสายตาเลิ่กลั่ก "เฮ้ย... จะมั่นใจอะไรกันปานนั้น"

"เขาคงให้กำลังใจกันเองมั้งครับ อย่าซีเรียสครับ" แจ้ปลอบผม แต่สายตาหลังกรอบแว่นนั้นดูออกหวั่นๆ เหมือนกัน

รอบแรกๆ ก็ยังพอสนุกบ้าง เพราะเรากลับเข้าห้องไม่นาน อีกฝ่ายก็โทรศัพท์เข้ามาว่าเสร็จแล้ว

แต่พอหลายรอบผ่านไป สปีดของการหาระเบิดแต่ละรอบก็ช้าลง ช้าลง ช้าลง จากไม่กี่นาทีกลายเป็นสิบกว่านาที กลายเป็นยี่สิบกว่านาที กลายเป็นครึ่งชั่วโมง จนกลายเป็นกว่าครึ่งชั่วโมงเสียอีก

"ถ้าไปหาระเบิดในพื้นที่จริงแล้วใช้เวลานานอย่างนี้ มันจะรอดมั้ยเนี่ย" ผู้สังเกตการณ์อาวุโสท่านหนึ่งในฝ่ายผมเริ่มบ่นออกมา หลังจากที่หาวหวอดๆ กันไปหลายรอบด้วยความเหนื่อยปนเบื่อ เพราะเดาไม่ถูกว่าเหตุการณ์ข้างนอกห้องเป็นอย่างไรบ้าง ขนาดแสงตะวันก็ยังไม่เห็นเลย

มีอยู่ครั้งหนึ่งตอนรอบท้ายๆ เรารอเสียงโทรศัพท์นานมากเกือบจะชั่วโมง จนคิดว่าโทรศัพท์เสียหรือเปล่าเนี่ย เพราะถ้าเสียแล้วทั้งสองฝ่ายเอาแต่รอกันเองก็คงจะแย่แน่

กริ๊งๆ เสียงสวรรค์มาช่วย

"ขอรีเซตการทดสอบครับ" เจ้าหน้าที่เนคเทคที่รับสายตะโกนแจ้ง ฝ่ายหาระเบิดขอยกเลิกการเดินตรวจหารอบนี้ และขอเวลานอกพักผ่อน ก่อนจะเริ่มซ่อนระเบิดกันใหม่... อ๊ะ... มีงี้ด้วย

"พักกินข้าวเย็นครึ่งชั่วโมงครับ"

เอ่อ... มันทุ่มกว่าแล้วครับ ใครๆ ก็หิวข้าวเป็นครับ

หลังจากกินข้าวกล่องกันจนมีแรงใหม่ อิ่มหนำสำราญกันทั้งสองฝ่ายแล้ว การซ่อน-หาระเบิดทั้ง ๒๐ รอบก็ดำเนินต่อไปจนเสร็จสิ้นประมาณสี่ทุ่ม บรรยากาศตอนสรุปรวมในห้องประชุมเป็นไปอย่างชื่นมื่นมากขึ้นกว่าตอนก่อนเริ่มการทดสอบ

ฝ่ายหัวหน้าทีมค้นหาระเบิดลุกขึ้นกล่าวขอบคุณทีมเจ้าหน้าที่เหล่าทัพที่อุตส่าห์เหน็ดเหนื่อย ร่วมแรงกันทดสอบครั้งนี้ เสียงเฮฮาดังขึ้นเมื่อเหล่าทหารเล่นมุกแซวกันเอง

ผมลุกขึ้นบ้างเพื่อกล่าวขอบคุณเจ้าหน้าที่เนคเทคทุกคนที่มาเหนื่อยกับเราเช่นกัน ก่อนจะรวบรวมความกล้า ตัดสินใจหันไปทางทีมเจ้าหน้าที่เหล่าทัพเพื่อขอบคุณฝั่งนั้นบ้าง

ผิดคาด...

ทีแรกผมคิดว่าจะหันไปเจอเจ้าหน้าที่ผู้ใหญ่ หน้าเข้มๆ ดุๆ เจอสายตาที่กินเลือดกินเนื้อ เหมือนที่เคยเจอมาก่อนเวลานั่งร่วมประชุมกับนายทหารระดับผู้บังคับบัญชา แต่ที่ผมเจอกลับเป็น "รอยยิ้ม" กับ "สายตาที่เป็นมิตร" บนใบหน้าของเจ้าหน้าที่หลายท่าน ซึ่งก็คงรุ่นราวคราวเดียวกับผมเอง

บางคนเด็กกว่าผมด้วยซ้ำ หรือจะว่าไปก็หนุ่มๆ ประมาณแจ้เท่านั้น

คิดไปก็คุ้มแล้วล่ะ ที่ผมอดใช้เวลาวันวาเลนไทน์อยู่กับแฟนสาวสองคนเหมือนชาวบ้านชาวเมือง แต่ได้มาอยู่กับชายชาติทหารทั้ง ๒๐ กว่าคนนี้ ทำภารกิจเพื่อชาติเพื่อแผ่นดิน

"เจอกันตอนฟังผลพรุ่งนี้" ผมบอกแจ้หลังขับรถกลับมาส่งเขาที่หอพัก

แถวสามย่าน ดึกมากแล้วตอนที่เราออกจาก สวทช. ขนาดที่ว่าไม่เหลือนักข่าวสักคนรอทำข่าวเราหลังจากเสร็จการทดสอบ

เหลือเวลาไม่ถึงชั่วโมงก่อนจะถึงเที่ยงคืน สิ่งที่คิดได้ตอนนั้นมีแค่อย่างเดียว "ยังมีร้านดอกไม้เปิดอยู่บ้างมั้ยเนี่ย ??"

ผมคิดถึงแฟนผม ซึ่งเขาดวงดีจริงๆ เพิ่งคบกันได้แค่ปีกว่าๆ ก็ต้องมาเหน็ดเหนื่อย ร่วมเป็นกำลังใจให้ผมผจญภัยกับเรื่องแรงๆ อย่างเครื่องตรวจระเบิดเสียแล้ว

ไม่กี่นาทีก่อนเที่ยงคืน ผมก็บึ่งรถกระป๋องไปถึงบ้านสาวเจ้า พร้อมกับดอกกุหลาบช่อใหญ่

"แฮปปี้วาเลนไทน์เดย์จ้าา..." ผมเซอร์ไพรส์เธอที่หน้ารั้วบ้าน ว่าที่เจ้าสาวของผมยิ้มแป้นด้วยความแปลกใจว่ายังมีแรงมาหาอีกเหรอ

ไม่กล้าเข้าบ้าน เพราะกลัวเจอคุณพ่อตาในอนาคต... ท่านเป็นนายพลน่ะครับ แหะๆ

มันเป็นวันวาเลนไทน์ที่ประทับใจที่สุดในชีวิตของผมเลยครับ!

หนึ่งในสามของกุญแจสายยูที่คล้องโซ่ล็อกห้องซึ่งใช้เก็บกล่องซองใส่ผลการทดสอบถูกผมไขเปิดออกในเช้าวันต่อมา หลังจากที่กุญแจอีกสองตัวถูกท่าน รมต. และตัวแทนจากเหล่าทัพเปิดออกแล้ว

เช้าวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ พวกเรายกกล่องที่ใส่ซองผลการทดสอบฝ่ากองทัพนักข่าวเป็นร้อยคนลงจากชั้นสองของบ้านวิทย์ฯ เข้าไปในห้องประชุม

ไม่เข้าใจจริงๆ ว่าทำไมต้องทำเป็นเรื่องลับสุดยอดอีกแล้ว นักข่าวทุกคนไม่ได้รับอนุญาตให้เข้าไป แม้แต่แจ๊ก็ยังถูกเชิญให้ออกจากห้อง เหลือแต่คนที่มีชื่ออยู่ในคณะทำงานทดสอบฯ จีทีสองร้อยเท่านั้น

การโต้เถียงเริ่มขึ้นก่อนจะมีการเปิดซอง ผมทวงถามเรื่องการใช้หลักสถิติเพื่อวิเคราะห์ผลการทดสอบ ว่าจะเชื่อถือได้แค่ไหนว่าเครื่องไม่ได้หาระเบิดเจอเพราะความบังเอิญ

ตัวแทนจากสำนักสถิติแห่งชาติช่วยผมชี้แจง แต่เราเถียงสู้ไม่ได้เพราะ

อีกฝ่ายแย้งมาว่า "ท่านนายกฯ ตั้งพวกเรามาทดสอบประสิทธิภาพเครื่องเท่านั้น ก็ต้องบอกเป็นเปอร์เซ็นต์ซิว่ามันแม่นแค่ไหน"

ผมเริ่มหนาวแล้ว ท่าทางตรูตายแน่ๆ คราวนี้

เสียงเฮฮาจากการเสวนาดังไปทั่วห้องประชุม โดยเฉพาะระหว่างฝ่ายนักการเมืองกับฝ่ายเหล่าทัพ บรรยากาศอย่างกับงานเลี้ยงรุ่น ท่าทางจะสนิทสนมกันดี และฝ่ายตัวแทนกองทัพเองก็ดูจะมั่นใจมาก

ผมนั่งค่อนข้างจ๋อย รู้สึกเหมือนอยู่คนเดียว แม้จะมีหลายท่านซึ่งอยู่ฝ่ายหาระเบิดมาคุยด้วยก็ตาม "อาจารย์เจษฎ์ ผมหาเปเปอร์เจอแล้วล่ะ ว่าไอ้เรื่องอธิบายจีทีสองร้อยด้วยควอนตัมฟิสิกส์น่ะมันเป็นไปไม่ได้ เครื่องมันต้องใหญ่เป็นตึกเลย และก็ต้องอยู่นิ่งสนิทด้วย เอามาเดินถือไม่ได้" นักวิชาการท่านหนึ่งในคณะทำงานทดสอบฯ เข้ามานั่งคุยให้กำลังใจผมก่อนจะเริ่มเปิดซอง

ผมเอาเศษกระดาษขาวออกมาจดผลการทดสอบ ซึ่งเริ่มเปิดซองผลการหาระเบิดก่อน

ซองแล้วซองเล่าถูกเปิดออก ตัวเลข ๑ ถึง ๔ ซึ่งแสดงผลการหาระเบิดแต่ละรอบถูกขานออกมา คนส่วนใหญ่ในห้องยังไม่คิดอะไรมาก เพราะต้องรอเปิดซองเฉลยการซ่อนระเบิด

แต่ผมเริ่มยิ้มออกมาทีละน้อย "อาฮ้า ผลการชี้ระเบิดมันกระจายเป็นเลขสุ่ม ไม่ได้ชี้กล่องเดิมซ้ำๆ กัน อย่างนี้ก็น่าจะโอเคนะ" ผมคิดในใจ

เฮ... เสียงหัวเราะคิกคักดังมาจากฝั่งตรงข้ามห้อง เมื่อเริ่มเปิดเฉลยผลว่าแต่ละรอบจริงๆ แล้วระเบิดของจริงนั้นซ่อนอยู่ในกล่องไหน

จีทีสองร้อยชี้ถูกว่าอยู่กล่องไหน ผมนั่งเครียด แต่ก็ตั้งใจจดตัวเลขที่ได้ลงกระดาษ

หาเจอก็มี หาไม่เจอก็มีเช่นกัน เสียงเฮฮากิ๊กกั๊กเบาลงบ้าง แต่บรรยากาศงานเลี้ยงรุ่นก็ยังออกไปทางสนุกสนานเหมือนเดิม

ผมเริ่มยิ้มออก เมื่อเฉลยมาจนถึงรอบที่ ๘ รอบที่ ๙ แล้วผลการชี้ระเบิด "เจอ" กลับน้อยกว่า "ไม่เจอ"

บรรยากาศเครียดขึ้นเรื่อยๆ เป็นลำดับ

เมื่อผ่านผลของรอบที่ ๑๒ รอบที่ ๑๓ ไปแล้ว ซึ่งชัดเจนว่าผลลัพธ์ของการหาระเบิดนั้นเป็น "ค่าสุ่ม" จริงๆ ไม่ใช่ว่าเป็นเพราะฝีมือที่แตกต่างกันระหว่างทีมหาระเบิดทั้ง ๑๐ ทีม

และแล้วก็มาถึงผลรอบสุดท้าย...

"เยสสสเยสสส" ผมร้องออกมาอยู่คนเดียว... ทั้งห้องเงียบกริบ

พูดไปใครจะเชื่อ... ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ ผมได้รับของขวัญวันเกิดที่ทำให้ดีใจที่สุดในชีวิตครับ

การทดสอบได้ข้อสรุปว่า เครื่องจีทีสองร้อยหาระเบิดเจอ ๔ ครั้ง จาก ๒๐ ครั้งเท่านั้น !!!

ฉับพลันความโกลาหลก็เกิดขึ้นในห้องประชุม เสียงโวยวายดังมาจากทั่วห้อง ด้วยความงุนงงว่าเกิดอะไรขึ้น เป็นไปได้อย่างไร

"หาเจอแค่ ๔ ครั้งเหรอ ดูอะไรผิดหรือเปล่า" เสียงชายในชุดเขียวคนหนึ่งพูดขึ้นมา

"เรื่องนี้มันเป็นเรื่องความมั่นคงของชาตินะ" เสียงนักการเมืองอาวุโสคนหนึ่งโวยเสริม

"รีบโทรฯ แจ้งท่าน ผบ. ด่วนเลย" เสียงจากชายชุดเขียว

"ไม่ต้องห่วงนะครับท่าน พวกเราทำงานกับกองทัพมานาน เรื่องนี้จัดการได้ เดี๋ยวผมโทรฯ แจ้งท่านนายกฯ ก่อนนะครับ" เสียงตอบจากหนุ่มนักการเมืองอีกคน

ต้องใช้เวลาอยู่ครู่ใหญ่ กว่าสถานการณ์ในห้องประชุมจะสงบลงได้ ท่าน รมต. คุณหญิงขอร้องทุกคนไม่ให้แพร่งพรายผลการทดสอบกับนักข่าว รอให้ท่านนายกฯ แถลงเองวันพรุ่งนี้ ซึ่งจะมีการประชุมคณะรัฐมนตรี คุณหญิงจะได้เรียนสรุปผลการทดสอบอย่างเป็นทางการใน ครม. แล้วค่อยดูว่าท่านนายกฯ จะตัดสินใจสั่งการอะไรต่อไป

"สิ่งที่อาจารย์เจษฎาทำไปถือเป็นคุณูปการเป็นอย่างยิ่งแก่วงการวิชาการและบ้านเมือง" มีเสียงชมเชยขึ้นมาจากนักวิชาการท่านหนึ่งในคณะทำงาน แม้

ว่าก่อนหน้านี้ท่านจะอยู่ฝั่งนักวิทยาศาสตร์ pseudo scientist มาตลอดก็ตาม

นักการเมืองอาวุโสในห้องประชุมลุกขึ้นสำทับเรื่อง คำสัญญาลูกผู้ชายอีกทีว่า "อาจารย์เจษฎาต้องหยุดพูด ไม่ให้สัมภาษณ์เรื่องนี้อีกต่อไป เพราะเราจัดทดสอบจีทีสองร้อยให้แล้ว ตอนนี้หมดหน้าที่ของอาจารย์แล้ว อย่ามาพูดอะไรให้เป็นการทำลายความมั่นคงของชาติอีก... "

โอเคครับท่าน ได้ผลออกมาแค่ ๔ จาก ๒๐ เนี่ย ผมก็สะใจสุดๆ แล้ว

ถ้าสิ่งศักดิ์สิทธิ์มีจริง คงเป็นพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๔ "พระบิดาแห่งวิทยาศาสตร์ไทย" ที่ทรงเป็นไอดอลในใจให้แก่นักวิทยาศาสตร์โนเนมอย่างผม

"ผมจะเปิดประตูแล้วนะครับ คุณหญิงทำใจเย็นๆ ไว้นะครับ ยิ้มเยอะๆ แล้วออกไปแถลงเลยครับ" เสียงนัดแนะจากนักการเมืองหนุ่มพูดขึ้น ขณะที่พวกเรายืนกันอยู่หน้าประตูห้องประชุม

"อาจารย์เจษฎ์ครับ ออกไปแล้วเดินไปเลยครับ ไม่ต้องบอกผลนักข่าวนะครับ ทำหน้าเศร้าๆ ไว้ครับ" โอ้โห นี่ต้องเตี๊ยมกันขนาดนี้เลยเหรอ สิ่งที่เราเห็น ในหน้าสื่อ หน้าหนังสือพิมพ์ หน้าจอทีวี ว่าคนเขารักกันหรือเกลียดกัน นี่มันเตี๊ยมไว้ก่อนได้นี่หว่า

หนึ่ง สอง สาม... ประตูเปิดออก แสงไฟแฟลชจากกองทัพนักข่าวระดมสาดเข้ามายังกับหนังฮอลลีวูด

ผมรีบเดินจ้ำออกไปตามที่เตี๊ยมกันไว้ ปล่อยท่าน รมต. กับผู้บริหารคนอื่นๆ ยืนแถลงข่าวอยู่เบื้องหลัง นักข่าวเดินตามผมมาอีกกระจุกหนึ่ง ตะโกนถามผลการทดสอบกันใหญ่

"ไม่ขอตอบครับ รอฟังท่านนายกฯ พรุ่งนี้ครับ" ผมตอบได้แค่นั้น พยายามซ่อนรอยยิ้ม ปั้นหน้าตึงๆ ไว้ จนข่าวตอนเช้าบางสำนักระบุว่า "เจษฎาเครียดจัด ผลสอบจีทีสองร้อย"

"อาจารย์จะทำอะไรต่อคะ จะรับผิดชอบยังไงกับผลที่ออกมาคะ" เสียงนักข่าวสาวถามแทรกขึ้นมา

ผมอดรนทนไม่ไหวเลยตอบไปว่า "ไม่ทำอะไรแล้วครับ กลับไปทำงาน

ไปสอนหนังสือได้แล้ว” ก่อนจะรีบเดินจ้ำไปลานหน้าอาคาร สตาร์ตรถทิ้งนักข่าวออกไปอย่างรวดเร็ว (เหมือนในหนังอีกแล้ว)

ผมเบรกรถเอี๊ยดใหญ่ที่หน้าประตูทางออก สวทช.

“เฮ้ย... ลืมเจ้าแจ้ไว้ข้างในนี่หว่า !!” ฮ่าฮ่าฮ่า โทษทีนะสหาย

เรื่องราวหลังจากวันนั้นดำเนินไปในทิศทางกลับตาลปัตรจากที่เคยเป็นมา

แม้จะแอบเสียวว่าจะถูกหักหลัง แอบโกงแก้ผลทดสอบกันหรือเปล่า เพราะมีข่าวลือเผยแพร่ทางสื่อออนไลน์แต่เช้าวันรุ่งขึ้นเลยว่า ฝ่ายหาระเบิดหาเจอถึง ๑๘ ครั้งจาก ๒๐ ครั้ง !!

แต่ท่านนายกฯ ก็แสดงความรับผิดชอบอย่างกล้าหาญ แถลงประกาศผลการทดสอบอย่างตรงไปตรงมาในตอนบ่าย เปรียบเปรยเป็นภาษาอังกฤษให้นักข่าวต่างชาติฟังว่าสุนัขหาระเบิดได้แม่นยำกว่า แถมมีคำขอร้องไปยังหน่วยงานต่างๆ ให้ระงับการใช้เครื่องจีทีสองร้อย โดยเฉพาะเรื่องการนำไปตรวจบุคคลต้องสงสัย ตามที่พี่อังคณาเคยยกประเด็นปัญหาสิทธิมนุษยชนขึ้นมา

ผลลัพธ์อันเลวร้ายน่าผิดหวังยิ่งของจีทีสองร้อยที่ออกมาเป็น ๔ จาก ๒๐ ครั้งเท่านั้น ถูกหลายสื่อนำไปช่วยขยายต่อว่า “ไร้ประสิทธิภาพ” “ทำงานแย่กว่าโยนเหรียญหัวก้อยอีก”

คนที่เคยเถียงในอินเตอร์เน็ตว่าเครื่องมันแม่นอย่างโน้นอย่างนี้ก็เปลี่ยนข้างอย่างรวดเร็ว

รมต. ท่านหนึ่งที่สนับสนุนการใช้เครื่องลวงโลกรุ่นอัลฟ่าหกตรวจหายาเสพติด ออกมาคอมเมนต์ว่า จีทีสองร้อยยังแม่นตั้ง ๔ ครั้งนี่นา จนถูกชาวเน็ตด่ากันขรม ว่าท่าน รมต. คงฉลาดมาก ไม่เคยจิ้มชอยส์ทำข้อสอบเอนทรานซ์ละสิ ถึงไม่รู้ว่ามันมั่วถูกกันได้

ผมทำตาม “สัญญาลูกผู้ชาย” ที่ให้พวกนักการเมืองไว้ คือซ่อนตัวหลบลี้จากนักข่าวทุกสำนัก แม้ว่าจะมีคนติดต่อมาเยอะก็ตาม จนคุณกนกกับคุณธีระแซวถึงผมว่ายังปลอดภัยดีไหมในข่าวข้นคนข่าว ช่อง ๙ ยังดีว่าได้พี่ชิว ดร. บัญชามาช่วยอธิบายเรื่องสถิติในการทดสอบจีทีสองร้อยให้คุณจอมขวัญฟังผ่านรายการคมชัดลึกช่องเนชั่น

แต่สายการเมืองกลับฉีก "สัญญาลูกผู้ชาย" โดยการออกมาช่วยปกป้องกองทัพ ให้สัมภาษณ์เฉไฉไปว่า การทดสอบมีปัญหา ต้องมีสารระเบิดปนเปื้อนในบ้านวิทย์ฯ สิรินธรแน่ๆ และพบว่ามีการรบกวนจากภายนอกในการทดสอบช่วงเย็น ต้องทำการทดสอบใหม่ล้างตาในพื้นที่ภาคใต้

"การรบกวนจากภายนอกช่วงเย็น"?? โถ มันก็แค่ "รถส่งข้าวเย็น" นะขอรับท่าน ส.ส.

จากที่เคยรับปากว่าจะเลิกยุ่งเรื่องนี้ เลิกออกสื่ออีกต่อไป ผมก็เคืองมากจนเปลี่ยนแผนใหม่หมด

"แผนต่อสู้บนดิน" ผมเขียนจดหมายลาออก ส่งถึง รมต. คุณหญิง ในฐานะประธานคณะทดสอบฯ จีทีสองร้อย เพราะผมคิดว่าหมดหน้าที่ผมในคณะทดสอบฯ แล้ว ถ้าผมยังอยู่ต่อไป คงโดนหลอกปิดปากไปเรื่อยๆ ออกมาต่อสู้รณรงค์กับเครื่องลวงโลกผ่านสื่อมวลชนไม่ได้ แม้จะเสียดายว่าไม่ได้อยู่ผลักดันให้มีการจัดทดสอบเจ้าอัลฟ่า 6 ตัวปัญหาอีกตัวต่อไปก็ตาม

นั่นคือความรู้สึกจริงๆ ของผม แม้จะถูก "บิดเบือน" ในเวลาต่อมาว่าผมลาออกเพราะกลัวเรื่องความปลอดภัย !!

รายการคุณสรยุทธให้เกียรติเชิญผมไปเยี่ยมช่อง ๓ อีกครั้ง ซึ่งผมพยา-ยามเชื่อมโยงปัญหาจากจีทีสองร้อยของกองทัพ ไปถึงเครื่องอัลฟ่าหก ของมหาดไทยว่ามันหลอกลวงพอกัน

ผมยังพยายามสรุปให้เห็นปัญหาที่แท้จริงของจีทีสองร้อยว่า ผมไม่คิดว่าเป็นเรื่องทุจริตคอร์รัปชันอะไร (แม้ว่ารายการข่าว ๓ มิติ โดยคุณฐาปนีย์ จะมาช่วยเปิดประเด็นเรื่องความไม่ชอบมาพากลของการจัดซื้ออาวุธของกองทัพ โดยการพาไปเยี่ยมบริษัทของนายหน้าค้าอาวุธที่เป็นแค่ "ตึกแถว" ก็ขายของเป็นพันเป็นหมื่นล้านได้) แต่เรื่องนี้มันเป็นเรื่องลวงโลกจริงๆ โดยฝรั่งต่างชาติที่รัฐบาลไทยเราต้องตามไปฟ้องร้องดำเนินคดีให้ได้ เหมือนที่รัฐบาลอิรักทำมาแล้วจนตำรวจอังกฤษไปไล่จับฝรั่งเจ้าของเครื่อง ADE-651

แจ้ยังช่วยเป็นตัวแทนผมไปดูการสาธิตของเครื่องหาระเบิดลวงโลกติดแบตเตอรี่ รุ่น เฮดวัน (HEDD-1) ที่ช่างกล้ามีหน้ามาจัดโชว์หาระเบิดใน

โรงแรมให้ดูอีก

ที่พวกนี้มันกล้ามีหน้ามาเชิญผมไปร่วมชมสาธิตคงเพราะคิดว่า สถิติที่จีทีสองร้อยทำไว้ (๔ จาก ๒๐) มันห่วยมาก ถ้ารัฐบาลไทยเผลอจัดทดสอบให้มันแล้วดันฟลุกถูกได้สัก ๘ จาก ๒๐ ครั้งก็รวยกันเละแน่ๆ

แต่เฮดวันดันโชว์หาระเบิดไม่เจอครบทุกลูกซะนี่ แถมยังไม่ยอมชี้ไปที่พวงประทัดซึ่งอาจารย์พงษ์กับอาจารย์สธณ แอบเอาไปซ่อนตามกระถางต้นไม้อีก หน้าแหกกลับเยอรมันไปเลยครับ หึหึ

ผมต้องส่งแจ้ไปเป็นตัวแทนจับตาดูเฮดวันสาธิต เพราะคืนนั้นผมต้องไปออกรายการ Intelligence ที่ช่องวอยซ์ทีวีซึ่งติดต่อจองตัวผมไว้นานมาก ก่อนจะมีการทดสอบเครื่องจีทีสองร้อยซะอีก

นับเป็นการถ่ายทำรายการ Intelligence ครั้งแรก และยังเป็นการเปิดตัวคุณตวงพร พิธีกรนักข่าวเก๋าจากช่องฟรีทีวี เป็นครั้งแรกกับการทำงานให้ทีวีดาวเทียมช่องใหม่ช่องนี้

ผู้บริหารช่องและนักข่าวอาวุโสหลายท่านลงมาทักทายผมที่ห้องส่ง เพราะประทับใจการรณรงค์ของภาคประชาชนโดยเฉพาะจากสายนักวิทยาศาสตร์ที่ทำให้เกิด “การเปลี่ยนแปลง” ขึ้นในประเทศได้ ทั้งกับภาครัฐและกับกองทัพ

ตั้งแต่ถูกสัมภาษณ์ตลอดสองถึงสามเดือนที่ผ่านมา ผมว่ารายการ Intelligence ตอนนี้เป็นบทสรุปที่ดีที่สุด ในการรวบรวมที่มาและประเด็นปัญหา แนวทางการทดสอบ และทางออกของการหยุดใช้เครื่องตรวจระเบิดลวงโลกจีทีสองร้อยเอาไว้อย่างครบถ้วน ทั้งจากการสัมภาษณ์ของคุณตวงพร และจากการอินเสิร์ตแทรกภาพประกอบต่างๆ เหมาะแก่ผู้ที่สนใจจะศึกษาประวัติศาสตร์เรื่องจีทีสองร้อยนี้ครับ

ประเด็นสำคัญอีกอย่างที่ผมเกริ่นไปในรายการ Intelligence คือ “แผนต่อสู้ใต้ดิน” ที่ภาคประชาชนอย่างพวกผมจะทำต่อไป ถ้ารัฐบาลยังไม่ยอมสั่งให้หยุดใช้

“ผมได้เครื่องจีทีสองร้อยตัวจริงมาแล้วครับ” ผมประกาศในรายการจนคุณตวงพรงงไปเลย

"แผนต่อสู้ใต้ดิน" ที่ผม แจ้ และทีมงานสนับสนุนอยู่เบื้องหลังทั้งหมดช่วยกันทำต่อ คือ การหาเครื่องจีทีสองร้อยตัวจริงมาแฉให้สังคมไทยเห็นกันจะจะ ให้ได้ว่า "มันเป็นแค่กระบอกน้ำกลวงๆ ติดเสาทีวีเท่านั้น" เพราะแม้ว่าผลการทดสอบจีทีสองร้อยจะออกมาชัดเจนว่ามัน "ไม่มี" ประสิทธิภาพ แต่ก็ยังมีคนจำนวนมากคิดว่ามันเป็นอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ขั้นเทพ ที่ดันทำงาน "ไม่เต็ม" ประสิทธิภาพ

แน่นอนว่ายุทโธปกรณ์ทางการทหารราคาตัวละเป็นล้านบาทนี้ ไม่ใช่จะหากันมาผ่าดูเล่นง่ายๆ แม้แต่ในการทดสอบของกระทรวงวิทย์ก็ยังไม่มีองค์กรไหนยอมเสียสละเครื่องจริงมาให้นักวิทยาศาสตร์ของ สวทช. ได้จับดูสักครั้งเลย อ้างว่าถ้ามีการตรวจสอบกลไกของเครื่องจะเป็นการผิดสัญญาในการจัดซื้อ แต่พอขอดูเอกสารสัญญาที่ว่าก็ไม่มีใครเอามาให้ดู

สัญญาประหลาดแบบนี้ผมไม่เชื่อหรอกว่ามีจริง (ใครเซ็นไปก็บ้าแล้ว) แถมเจ้าหน้าที่ของสถาบันนิติฯ ก็ยอมรับเองว่า เคยทำตกแตก ข้างในไม่เห็นมีอะไรเลย ??

โชคดีมากๆ มีผู้หลักผู้ใหญ่ที่อยากจะช่วยเราติดต่อขอยืมเครื่องจีทีสองร้อยของจริงมาให้เล่นหนึ่งชุด มีครบทั้งตัวเครื่อง (ก๊องแก๊งมาก) คู่มือ (๒ เล่ม ไม่ค่อยมีเนื้อหาอะไรมาก แค่สอนวิธีใช้เดินตรวจ) กระเป๋าเหล็ก (อันนี้สวยดูดี) รวมถึงการ์ดทั้ง ๒๐ ใบ (บอกว่าหาของได้สารพัด ทั้งระเบิด ยาบ้า ยาอี กัญชา โคเคน แบงก์ปลอม งาช้าง แม้แต่ซากศพ?? แต่แงะดูแล้ว เป็นแค่แผ่นพลาสติก ๒ แผ่น ทากาวยางประกบกัน ข้างในมีเศษกระดาษเล็กๆ แปะหลอกไว้)

ที่มั่นใจว่าเป็นของจริงเพราะว่าคนที่ให้ยืมมา (ผมไม่รู้ว่าเป็นใคร) เป็นพ่อค้าอาวุธอีกรายที่ประมูลแพ้นายหน้ารายที่ขายอยู่ขณะนี้ !!

"เขาแค้นที่จีทีสองร้อยของเขาตั้งราคาถูกกว่า ดันประมูลแพ้คนที่ตั้งแพงกว่า" แปลกดีนะสังคมไทย ชอบคิดว่าของแพงคุณภาพดีกว่าของถูก

"จีทีสองร้อยมันเบาอย่างนี้เลยหรือครับอาจารย์เจษฎา" คณบดีถาม ขณะที่ผมเอาจีทีสองร้อยหนักแค่ ๒ ขีดครึ่งซึ่งได้มานั้นลองถือดู หัวหน้าภาคฯ พาผมไปเคลียร์ความรู้สึกที่คาใจกับท่านคณบดี แหม ผมบอกท่านๆ ทั้งหลาย

ตั้งแต่วันแรกแล้วว่ามันของก๊องแก๊ง ยังมาดุกันว่าผมหาเรื่องเกินไปที่พูดว่ามันเป็นของลวงโลก

แจ้ช่วยประสานกับทีมสนับสนุนในห้องหว้ากอ เพื่อหาเครื่องเอกซเรย์มาถ่ายภาพภายในของเครื่องจีทีสองร้อยตัวจริงที่เราได้รับมา สมาชิกเก่าแก่ที่ชื่อหัวปลาทูช่วยประสานเรื่องเครื่องเอกซเรย์ให้

ภาพเอกซเรย์ภายในของจีทีสองร้อย ไม่ว่าจะเป็นตรงส่วนช่องใส่การ์ด ซึ่งหลายคนนึกว่าน่าจะมีแผงวงจรอะไรบ้างในการสัมผัสกับการ์ดที่ "โยน" เข้าไป หรือตรงส่วนแกนกลางของมัน... ทั้งหมดออกมา "ว่างเปล่า"

กลไกส่วนเดียวที่ภาพเอกซเรย์แสดงออกมาคือตรงแกนเหล็กที่เสียบไว้กับเสาอากาศของมันอย่างหลวมๆ โถ เครื่องเจดีสามร้อยประแจจีฉ่อย อันละ ๑๕๙ บาทของผมยังดูแข็งแรงกว่าเลย

ภาพเอกซเรย์ภายในอันว่างเปล่าของจีทีสองร้อยถูกเผยแพร่ออกไปทั่วเน็ตอย่างรวดเร็ว ผ่านเครือข่ายออนไลน์ที่เริ่มต้นฮิตในตอนนั้น ทวิตเตอร์ (Twitter) เสียงตอบรับฮือฮากันไปทั่ว พร้อมกับภาพล้อเลียนถูกเผยแพร่ลงหน้า ๕ ไทยรัฐ ว่าจริงๆ มันมีอะไรอยู่ภายใน...คำตอบคือเป็นการ์ตูน "วิญญาณ" ลอยอยู่ในนั้น (ฮา)

"วิญญาณมันลอยออกไปแล้ว นี่ไง" เสียงท่านปฐมพงษ์แซวล้อเลียนซากพลาสติกในมือ ที่เคยเป็นเครื่องจีทีสองร้อย แต่ถูกแงะออกเป็นสองซีก คุณจอมขวัญทำหน้าเหวอในรายการเช้าข่าวข้น ช่อง ๙ ผมถูกพี่สิริกรโทรศัพท์ปลุกขึ้นมาให้ดูตอนเช้าตรู่อย่างคาดไม่ถึงเช่นกันว่าท่านจะเล่นมุกแรงขนาดนี้ หลังจากที่ผมเอาเครื่องจีทีสองร้อยของจริงตัวนั้นไปฝากท่านคืนให้แก่ผู้หลักผู้ใหญ่ที่ให้เรายืมเครื่องมา

"พวกนายพลทั้งหลายก็จบนายร้อย จปร. กันมา จบวุฒิวิทยาศาสตร์ทั้งนั้น ยอมรับความจริงกันได้แล้ว" ท่านปฐมพงษ์ตอกย้ำอีกดอก

จบกัน จีทีสองร้อย ตอกตะปูฝังโลงเสียที !!

ในสายตาของสื่อทั่วไป เรื่องวิกฤติจีทีสองร้อยก็คงค่อยๆ คลายประเด็นความน่าตื่นเต้นลงไป เพราะปริศนาต่างๆ ถูกไขไปจนเกือบหมดแล้ว เหลือ

แต่เรื่องการโต้เถียงและเสียงเรียกร้องที่ตามมาของฝ่ายกองทัพบางส่วนที่ยังเชื่อมั่นว่า จีทีสองร้อย มัน "เคย" ใช้ได้แม่นจริงๆ นะ

เสียงเรียกร้องให้พวกนักวิชาการ "ถ้าเก่งจริง" ก็หาเครื่องมือที่ดีอย่างจีทีสองร้อยมาทดแทนให้ซิ ไม่อย่างนั้นเขาจะใช้แค่ส้อม แค่ตะเกียบตรวจระเบิดนะ

เสียงเรียกร้องว่าพวกนักวิชาการจะรับผิดชอบไหมถ้ามีการวางระเบิดมากขึ้นในพื้นที่ อันเนื่องจากโจรใต้รู้แล้วว่าเครื่องจีทีสองร้อยเป็นแค่ไม้ล้างป่าช้า มันจะได้ใจ ไม่กลัวเราขู่ด้วย "เครื่องมือทางจิตวิทยา" นี้อีก

เสียงเรียกร้องว่าใครจะมาเยียวยาเจ้าหน้าที่ชั้นผู้น้อยที่สูญเสียกำลังใจเพราะถูกห้ามใช้เครื่องมือที่พวกเขาเชื่อมาตลอดว่าเป็นของที่ช่วยเซฟชีวิตพวกเขาในแต่ละวัน

เสียงเรียกร้องเหล่านี้ทำให้ผมเครียดมาก เพราะไม่อยากให้ความหวังดีของเราต่อประเทศชาติ ย้อนกลับมาเป็นผลร้ายต่อใครๆ และเมื่อผมกับแจ้ถูกทาบทามอย่างลับๆ ให้ขึ้นเครื่องบินลงไปชี้แจงกับเจ้าหน้าที่ชั้นผู้น้อยในฐานทัพภาคใต้ด้วยตนเอง จะรับประกันความปลอดภัยจากโจรใต้ให้ ผมก็ตกปากรับคำนัดหมายทันที

เสียดายว่า สุดท้าย แผนการลงพื้นที่ของพวกผมถูกผู้ใหญ่ในกองทัพปฏิเสธ

"พวกเขาคงไม่อยากเสียหน้ากันมั้ง" ผมบ่นกับแจ้

คิดอีกที ถ้าลงไปจริงๆ ถึงโจรใต้จะทำอะไรเราไม่ได้ แต่คนที่เสียหน้าน่ะไม่แน่...

ยังดีที่พวกผมมีคุณ Decepticon เป็นกำลังหนุนคนสำคัญ

เขาช่วยยืนยันให้ผมทราบว่า ไม่มีเครื่องมือตรวจระเบิดเครื่องไหน ไม่ว่าจะเครื่องไฟโด (FIDO) หรือเครื่องเซเบอร์สี่พัน (SABER4000) (ซึ่งเป็นเครื่องมือวิทยาศาสตร์จริงๆ ที่ใช้ตรวจระเบิด) ที่ตรวจระเบิดได้ขั้นเทพเหมือนที่จีทีสองร้อยมันหลอกไว้ "อาจารย์อย่าไปให้สัมภาษณ์สื่อเกี่ยวกับเครื่องพวกนี้ อาจารย์ไม่ได้รู้ถึงข้อจำกัดของมันในการใช้งานจริงในพื้นที่" Decepticon เตือนผมกับแจ้ในวันที่เราสามคนนัดกันมาเจอหน้าเจอตาเป็นครั้งแรกที่ร้านเรดเดน สามย่าน

“ถ้าเลือกได้ ใช้หมาน่ะแม่นกว่าเยอะ” Decepticon รู้มาว่าประเทศแถบอาหรับก็นิยมใช้สุนัขในการตรวจระเบิดกัน เพียงแต่พวกโจรใต้พยายามยกเรื่องคนมุสลิมไม่ชอบสุนัขมาสร้างให้เป็นประเด็น หน่วยสุนัขตรวจระเบิดเลยไม่ได้รับการส่งเสริม งบประมาณน้อยที่สุดแล้ว “ขนาดค่าอาหารหมา ได้ข่าวว่ายังโดนตัดเหลือนิดเดียวเลยครับอาจารย์” Decepticon ฟ้อง

เขาเล่าว่า การที่เจ้าหน้าที่ซึ่งเคยใช้จีทีสองร้อย หรืออัลฟ่าหกหาระเบิดหายาเสพติดเจอนั่นน่ะ จริงๆ แล้วมาจากสายหรือคนในพื้นที่แจ้งข่าวให้ก่อนทั้งนั้น บวกกับความช่างสังเกตที่ฝึกฝนกันมา

เรื่องจำนวนระเบิดที่เยอะขึ้นตามข่าวนั้นก็ไม่น่าห่วงหรอก เมื่อก่อนแต่ละวันยังมีเยอะกว่านี้มาก

ที่สำคัญคือสิ่งที่พวกผมกับแจ้ทำไปนั้นน่ะเป็นการช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ชั้นผู้น้อยโดยตรง “ตอนอบรมเขาก็ฝึกระดับสัญญาบัตร เวลาไปเดินตรวจจริงดันให้พวกประทวนไปเดิน ไอ้พวกนี้มันก็โดนส่งไปตายก่อนนายทุกที” โลกความจริงในแนวหน้าถูกเปิดเผยให้ผมฟัง

ขอบคุณมากๆ ครับ สหายร่วมศึกจีทีสองร้อย... นั่นเป็นครั้งแรกและครั้งสุดท้ายที่ผมได้เจอกับ Decepticon ทหารกล้าซึ่งเลือกอยู่ข้างประชาชนเพื่อความปลอดภัยของลูกน้องลูกพี่ทหารของเขาเอง

Decepticon พลาด!! ถูกระเบิดของโจรใต้จนร่วงในปีต่อมา!!

ภายในเวลาไม่ถึงหนึ่งเดือน หลังการทดสอบจีทีสองร้อยที่บ้านวิทยาศาสตร์สิรินธรผ่านไป ประเทศไทยก็ก้าวเข้าสู่ภาวะวิกฤติทางการเมืองครั้งยิ่งใหญ่อีกครั้งในประวัติศาสตร์

วิกฤติที่ฝรั่งตั้งชื่อให้ว่า “Colour sport game in Bangkok การแข่งกีฬาสีในบางกอก” การแตกแยกทางความคิด การชุมนุมทางการเมือง ใช้กำลังปิดถนน ปิดการจราจร นำไปสู่การทำร้ายประชาชนและการเผาบ้านเผาเมืองของ “ชายชุดดำ” (แพะที่ทุกคนทุกฝ่ายโบ้ยความผิดไปให้)

ผมกับแจ้ใช้โอกาสที่ประเด็นเรื่องจีทีสองร้อยเริ่มตกไป ถอยกลับมาอยู่ในที่ตั้ง เพราะรู้ตัวว่าเราทำอะไรต่อไปมากกว่านี้ไม่ได้แล้ว ไม่ได้เป็นกระแส

ฮอตทางสังคมอีกต่อไป

แม้จะแอบสืบรู้ข่าวภายในว่า ทางกองทัพเองยังพยายามที่จะขอนัดทดสอบจีทีสองร้อยล้างตาอีกครั้ง หลังจากมีการเดินโชว์ให้ผู้บังคับบัญชาดูกันที่สนามกีฬาวิภาวดีรังสิตว่าเครื่องยังแม่น ถึงอย่างนั้น การแอบทดสอบแบบ blind test กันเองก็ยังให้ผลที่น่าผิดหวังอยู่ เรื่องการล้างตาจึงเงียบไป

แม้จะเห็นข่าวโต้งๆ ว่าฝ่ายที่ใช้อัลฟ่าหกเดินสายโปรโมทเครื่องกันใหญ่ว่าของตัวเองดีกว่าจีทีสองร้อย (แต่หน้าตามันก๊องแก๊ง เลวร้ายกว่าจีทีสองร้อยเสียอีก) แถมของบประมาณจัดซื้อและซ่อมแซมเพิ่มอีกหลายร้อยล้าน !!

"แจ้ ตอนนี้เราโลว์โปรไฟล์กันก่อนแล้วกัน" ผมเรียกคีย์เวิร์ดของแผนการเก็บตัวเงียบจากสังคมอย่างระมัดระวังตัวขึ้นมาใช้ ด้วยสำนึกว่าตอนที่เราอยู่ใต้แสงสปอตไลต์ อยู่ในสายตาประชาชน/สายตานักข่าว เราน่าจะปลอดภัยกันดี แต่พอไม่มีใครสนใจแล้วอาจจะเป็นโอกาสงามให้คนที่แค้นเคืองเรา โดยเฉพาะสายพ่อค้าอาวุธได้ล้างแค้น เก็บหายไปเสียเลยก็เป็นได้

ยิ่งเรื่องอัลฟ่าหก ยิ่งขี้เกียจเข้าไปยุ่ง คุณพี่ผู้พัน ทบ. เคยเตือนไว้ว่า "เฮ้ยอาจารย์ ทหารน่ะเค้าเป็นลูกผู้ชายพอ เค้าไม่แอบทำอะไรอาจารย์ลับหลังหรอก (แปลว่ามีอะไรไม่พอใจก็เล่นกันตรงหน้าเลย) แต่หน่วยอื่นนี่สิ... หึหึหึ อย่าไปยุ่งดีกว่า"

ข่าวทนายสมชายที่หายสาบสูญไปจนถึงทุกวันนี้เป็นเครื่องเตือนใจพวกผมว่าจะทำอะไรก็ต้องระวังตัวเหมือนกัน

แน่นอนว่าการทำตัวโลว์โปรไฟล์ของผมซึ่งเป็นอาจารย์ เป็นนักวิทยาศาสตร์โนเนมนั้นง่ายดายมาก แค่กลับไปสอนหนังสือเหมือนเดิม กลับไปทำงานงกๆ ในห้องออฟฟิศแคบๆ และดูแลผลักดันงานวิจัย "กั้งกระดาน" ของเจ้าบอส ลูกศิษย์ปริญญาโทให้เรียนจบภายใน ๒ ปีครึ่งก็เท่านั้น

ความคาดหวังของผมในเวลานั้นก็แค่หวังว่าลูกศิษย์ เพื่อนร่วมงาน และเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานเดียวกันจะเข้าใจผมมากขึ้น ว่าผมไม่ได้คิดจะทำให้สถาบันเสียชื่อเสียงอย่างที่หลายๆ คนนินทาอยู่เบื้องหลัง

ความคิดและเวลาส่วนใหญ่ที่ผมใช้ไปกลับมาอยู่ในเรื่องการดูแลคุณพ่อที่ป่วยหนักขึ้นมากและต้องไปนอนอยู่ที่โรงพยาบาลเพื่อทำเคมี/ฉายแสง

บำบัดโรคมะเร็ง

เหตุการณ์ชุมนุมประท้วงที่บานปลายไปทั่วเมืองหลวง ทำให้ผมแค้นเคืองพวกก่อการนิสัยฮาร์ดคอร์ที่เอาโรงพยาบาลมาเป็นเครื่องมือ มาปิดล้อมบุกขึ้นไปสร้างความหวาดวิตกให้แก่หมอ พยาบาล และคนไข้ ซึ่งรวมถึงคุณพ่อผมด้วยที่ต้องนอนฟังเสียงปืนเสียงระเบิดตอนกลางคืน

ถึงขนาดที่มีเหตุต้องย้ายคนไข้ออก ทำให้ผมต้องเอารถกระป๋องซึ่งโชคดีว่ามีตรามหาวิทยาลัยติดหน้ากระจก ขอผ่านด่านทหารเข้าไปรับคุณพ่อกับคนไข้มะเร็งคนอื่นๆ หนีออกจากโรงพยาบาล

คุณพ่อผมต้องมารักษาตัวกันเองต่อที่บ้าน จนติดเชื้อ ไข้ขึ้นหนัก ต้องพาไปแอดมิดฉุกเฉินที่โรงพยาบาลอื่นกลางดึกรักษากันอีกหลายวัน ให้เลือดไปหลายถุง กว่าอาการจะดีขึ้นบ้าง

“พวกผู้นำที่หลอกชาวบ้านมาเนี่ย แมร่งไม่คิดถึงคนอื่นกันเลยหรือไงว่าเขาเดือดร้อน” ผมสบถในใจ “ตัวเองทำผิด มันก็ยังหลอกชาวบ้าน แถไป โบ้ยไป ว่าคนอื่นผิดได้อีก” ความรู้สึกดีๆ ที่คิดว่าจากเหตุการณ์จีทีสองร้อยที่ผ่านมา เราได้ช่วยปรับเปลี่ยนความคิดพื้นฐานของสังคมไทย ให้มีสติ คิดวิเคราะห์ไตร่ตรองหาเหตุผลต่างๆ ได้เอง ด้วยแนวคิดเชิงวิทยาศาสตร์ที่รับฟังและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับคนอื่นๆ ได้โดยไม่ใช้กำลังเอาชนะคะคานกัน ผมคิดผิดหรือนี่!? เราไม่ได้เรียนรู้อะไรกันเลยใช่มั้ย!?

อินเตอร์เน็ตเป็นทางออกของหลายคนที่เก็บกดในช่วงนั้น ภาวะที่ออกจากบ้านไปไหนมาไหนยังลำบาก ไม่รู้จะเจอปิดถนนหรือเปล่า หรือจะซวยถูกลูกหลงเอ็ม ๗๙ ตกใส่รถไฟฟ้า

กระทู้ในห้องวิทยาศาสตร์อย่างห้องหว้ากอ เว็บบอร์ดพันทิป ยิ่งออกแนวการเมืองขึ้นทุกวัน อันเนื่องมาจากห้องการเมืองแท้ๆ อย่างห้องราชดำเนินถูกปิด

กระทู้เด็ดๆ อย่างวิถีกระสุนเอ็ม ๗๙ ถูกโพสต์อย่างต่อเนื่อง ถามว่าด้วยหลักวิทยาศาสตร์บอกได้ไหมว่าใครยิงและมันยิงมาจากตรงไหน เอ่อ คงหาคนยิงไม่ได้หรอก แต่ที่แน่ๆ วิถีกระสุนเอ็ม ๗๙ มันไม่ใช่ “วิถีตรง” เหมือนลูกปืนทั่วไป แต่เป็น “วิถีโค้ง” ที่คุณหมอคนเก่งของเราออกมาหนุน ศอฉ. แล้วเดิน

เอา "เลเซอร์พอยเตอร์" เล็งหาวิถีกระสุนเนี่ย ชาวหว้ากอไม่สนับสนุนครับ (ฮา)

ยิ่งมาเจอกระทู้เด็ด อย่างยิงกระสุนปืนขึ้นฟ้าไล่ผู้ชุมนุม ถามว่าอันตรายไหม เสธ.ไก่อูขวัญใจสาวไทยแถลงออกทีวีว่าตกมาไม่เป็นอะไร ไม่อันตรายเอ่อ ขอโทษครับท่าน ถ้ายิงขึ้น ๙๐ องศาเป๊ะน่ะใช่ ไม่เป็นไร แต่ปากกระบอกปืนยิงเฉียงไปหน่อยมักจะกลายเป็นแบบโปรเจกไตล์ วิชาฟิสิกส์ ม.๔ สอนไว้ว่า ความเร็วต้นกระสุนขาขึ้นเท่ากับความเร็วปลายขาลง อย่างนี้ถึงตายนะครับท่าน มีประเทศที่เจริญแล้วประเทศไหนในโลกนี้ที่ยังใช้การยิงปืนขึ้นฟ้าไล่คนอยู่อีก

หรือว่ากลัวใช้แก๊สน้ำตายิงแทนแล้วจะขาขาด (ฮา)

กระทู้เด็ดเกี่ยวกับความมั่วสุดๆ ของเสด็จพี่หน้าขาว ทำให้ผมต้องสมัครสมาชิกพันทิปอย่างเป็นทางการเป็นครั้งแรก กับชื่อล็อกอินว่า เจดีสามร้อย JD300

ก็จู่ๆ เล่นแถลงข่าวเสียใหญ่โต เอารูปถ่ายทหารนั่งยองๆ ใส่รองเท้าแตะสีชมพู ซุ่มถือปืนพร้อมอยู่ข้างป้อมยามมาโชว์ "โรงพยาบาลจุฬาฯ ซ่อนกองกำลังทหารเอาไว้ข้างใน"

เวรรรร!! มันจะมั่วกันไปใหญ่แล้ว ผมวิ่งออกจากห้องทำงานทันทีหลังรู้ข่าว ไปถ่ายรูปป้อมยามเจ้ากรรมที่ว่าเอามาโพสต์ลงเน็ต... ก่อนที่รูปนี้ของผมจะกระจายออกไป จนมาเห็นอีกทีในภาพข่าวตอบโต้ของ ศอฉ. ด้วยซ้ำ

"นั่นมันรูปป้อมยามตึกชาญอิสสระเฟ้ย มั่วโคตรๆ" ผมงึมงำตอนวิ่งไปใช้มือถือแอบถ่ายรูปป้อมของจริง

ยังดีนะที่สุดท้ายเหตุการณ์ความวุ่นวายก็สงบยุติลงได้ด้วยความสูญเสียของคนในประเทศ "ทุกฝ่าย"

คุณพ่อผมจากไปอย่างสงบหลายเดือนหลังจากนั้น ท่ามกลางความโศกเศร้าของผมกับครอบครัวที่เฝ้าดูท่านต่อสู้ความเจ็บปวดทรมานของโรคมะเร็งอย่างกล้าหาญและอดทนมาโดยตลอด

ไม่รู้ว่าเพราะอะไร แต่อยู่ๆ ผมก็เลิกเชื่อเรื่องผี เรื่องไสยศาสตร์ เรื่องสิ่งเร้นลับทันที หลังจากวันลอยอังคารเถ้ากระดูกคุณพ่อ

ล็อกอิน เจดีสามร้อย กับการเข้ามาอ่านตอบกระทู้ในห้องหว้ากอ กลายเป็นกิจกรรมใหม่ของผม เป็นกิจวัตรประจำวันที่ขาดไม่ได้ไปเสียแล้ว

แม้ว่าเราจะพยายามทำตัวโลว์โปรไฟล์ พยายามไม่ออกสื่อใดๆ แต่เราก็ยังแสดงความคิดเห็นต่างๆ ได้อย่างสะดวกสบายในโลกออนไลน์ที่อาจจะไม่มีใครรู้จักตัวตนที่แท้จริงกันเลย

เล่นหว้ากอด้วยชื่อ เจดีสามร้อย อยู่นานกว่าจะมีคนจับได้ว่านี่มัน "อาจารย์เจษฎ์" นี่หว่า

ทำให้ต้องกลับมาตอบกระทู้ด้วยการระมัดระวังคำพูดมากขึ้น และต้องหาข้อมูลให้แน่นๆ เวลาเข้าไปคอมเมนต์โต้เถียงในหัวข้อใดๆ โดยเฉพาะกระทู้ที่จะเจอผมเข้าไปตอบบ่อยๆ คือกระทู้เกี่ยวกับพืชจีเอ็มโอ (GMO) ผมพยายามเข้าไปแก้ความเข้าใจผิดๆ ที่คนไทยถูกพวกเอ็นจีโอต่างชาติหลอกให้กลัวจีเอ็มโอกัน จนเราต้องนำเข้าถั่วเหลือง ข้าวโพด ฝ้ายจีเอ็มโอ รวมปีละหลายหมื่นล้านบาท แทนที่จะได้ปลูกใช้เอง

การอ่าน-ตอบกระทู้ในหว้ากอทำให้ผมรู้ว่า นอกจากเรื่องไสยศาสตร์-ความเชื่อ-ความงมงายต่างๆ แล้ว คนไทยเรายังมีเรื่องที่ถูกหลอกอีกเยอะ โดยเฉพาะการหลอกลวงด้วย pseudo science เอามาหากินขายของ ทั้งๆ ที่มีข้อมูลแย้งอยู่มากพอแต่ไม่มีใครอยากเปลืองตัวออกมาแย้ง ไม่ต่างอะไรจากเรื่องจีทีสองร้อย !!

ผมเองก็ไม่ได้อยากมีศัตรูมากไปกว่านี้ หลังจากไปสร้างไว้เยอะแล้วทั่วทุกฐานทัพในประเทศไทย (ฮา) แต่สุดท้ายก็ถูกเชิญชวนให้เข้ามาช่วยกันเปิดประเด็น แก้ปมปัญหา ทำความจริงให้สังคมได้เห็นในอีกหลายต่อหลายเรื่อง

เริ่มจากที่คุณหมอเจ (-=JFK=-) ขวัญใจชาวพันทิป ที่มาชวนกันไปแฉความจริงเรื่องโรงเรียนพลังจิต เพาเวอร์มายด์แคมป์ (PMC) ซึ่งเอาวิทยาศาสตร์ลวงโลกมาหากิน อย่างการหลอกฝึกเด็กเล็กๆ ใช้ "สมองส่วนกลาง" จนเปิดจักษุทิพย์มองเห็นทะลุผ้าปิดตาได้ !! โชว์ออกรายการทีวีดังๆ ตั้งแต่ "ทูไนต์โชว์" "บางอ้อ" "ผู้หญิงฯ" จนถึง "รู้จริงป่ะ"

ขนาดลูกดารา ลูกนักร้อง หรือแม้แต่ลูกอดีต รมต.กระทรวงวิทย์ยัง

ไปเข้าเรียนเลย โอ้...บระเจ้า!

ตามหมอเจไปช่วยพูดในรายการ “บอกเก้าเล่าสิบ” ของมดดำ จนหนุ่มกรรชัยเข้าใจมุกแล้วว่า “ลอดช่องสิงคโปร์” เนี่ย แปลว่าอะไร หลังจากที่ลองปิดตาตัวเองแอบมองลอดช่องดูเลขไพ่ได้เหมือนกัน

ปฏิบัติการพีเอ็มซีทำให้แผนการโลว์โปรไฟล์ผมเจ๊งไม่เป็นท่า เพราะดันกลับมาโดนสื่อหนังสือพิมพ์ ทีวี สัมภาษณ์อีกครั้ง รวมทั้งได้รับความกรุณาให้ไปทะเลาะกับเจ้าของโรงเรียนผ่านรายการของเฮียสรยุทธด้วย จนเป็นผลให้มีคำสั่งจากกระทรวงศึกษาฯ ตรวจสอบโรงเรียนพลังจิตนี้ทันที (แต่ไม่ได้ถูกปิดนะพี่น้อง ทุกวันนี้ก็ยังเปิดสอนอยู่ ค่าเรียนสองวันหมื่นสอง มีตังค์เหลือเยอะก็ส่งลูกหลานไปแล้วกัน ห้ามไม่ไหวแล้ว !)

จบเรื่องสมองส่วนกลางลวงโลกก็มาต่อเรื่องเหรียญควอนตัมสเกลาร์ที่หลอกขายหากินผ่านทางจอทีวีดาวเทียมกัน ผมก็ช่วยคุณหมอเจจัดทดสอบให้ดูว่ามันของหลอกลวง !! ที่บอกว่าแขวนเหรียญควอนตัม ใส่สายรัดข้อมือสเกลาร์ แล้วร่างกายจะแข็งแรงขึ้น สมดุลดีขึ้น ยืดหยุ่นขึ้น มันแค่กลหลอกตาเราที่เล่นกับจุดศูนย์ถ่วงของร่างกายเท่านั้น

หน่วยงานและสถาบันการศึกษาที่ผมทำงานอยู่นี่ก็ปรับเปลี่ยนท่าทีไปเยอะ เริ่มไม่หวาดกลัว และกล้าให้ความจริงที่ถูกต้องกับสังคมแล้ว...สาธุ!

ยามที่มีนักวิทยาศาสตร์ลวงโลกออกมาอ้างตัวอ้างความเป็นศิษย์เก่าศิษย์ปัจจุบันของ นาซ่า (NASA) ทำนายว่าพิบัติภัยใหญ่จะเกิดขึ้นในบ้านเมือง โดยเฉพาะพายุสุริยะ ที่จะทำให้เกิดแผ่นดินไหวใหญ่ โลกจะแตกปี ๒๐๑๒ คณะฯ ก็ส่งอาจารย์พงษ์ออกมาจัดเสวนาให้ความกระจ่างแก่นักข่าวเรื่องพายุสุริยะ มีอาจารย์เดวิดจากมหิดลมาช่วยพูด แถมเรียกผมไปร่วมด้วยในฐานะ “นักชีววิทยา” เพื่อช่วยคอนเฟิร์มว่า พายุสุริยะไม่ได้ทำอันตรายใดๆ มนุษย์เรา (ถ้าเราไม่ออกไปเดินอยู่ในอวกาศ!)

ผมได้ทีจึงเอาคืนบ้าง ตอนที่คนไทยกำลังติดตามข่าวเกี่ยวกับพญานาคบึงโขงหลงออกมาเล่นน้ำโชว์ให้ดูที่จังหวัดบึงกาฬ จนทำให้จังหวัดน้องใหม่ล่าสุดของประเทศไทยที่ยังไม่มีใครรู้จักดังไปทั่วในชั่วข้ามคืน ผมก็ขอให้คณะฯ

จัดเสวนาแถลงข่าว อธิบายเรื่องพญานาคเล่นน้ำนี้ว่าเป็นแค่ปรากฏการณ์คลื่นน้ำเท่านั้น ท่านคณบดีซึ่งเดี๋ยวนี้เปลี่ยนมาเป็นผลักดันให้คนในคณะฯ เผยแพร่ความจริงที่ถูกต้องทางวิทยาศาสตร์แก่สังคม ท่านก็ใจดีมาก อนุมัติตามคำขอของผมในอีเมล์ผมทันที แม้ว่าตัวเองจะเป็นลูกอีสานก็ตาม

ผมจึงขอเชิญอาจารย์พงษ์มาช่วยบ้างในฐานะ "นักฟิสิกส์" ทำเอาอาจารย์ต้องเหนื่อยไม่จบ กรุณาตามไปออกทีวีช่วยผมโต้กับฝ่ายศรัทธาในพญานาคที่รายการ "คมชัดลึก" ช่องเนชั่น

เจอคุณจอมขวัญอีกแล้ว นอกจากจะแซวหลังไมค์เรื่องผมอ้วนขึ้นมากก็ยังแซวตอนเปิดรายการว่า

"วันนี้ได้รับเกียรติจากอาจารย์เจษฎาค่ะ อาจารย์ออกมาทีไร มีเรื่องร้อนๆ ทุกทีเลยนะคะ"

วิทยายุทธ์ของผมเริ่มแก่กล้า มีข้อมูลจากที่ออกสื่อและจากกระทู้ต่างๆ ในหว้ากอเก็บไว้เยอะ จนได้รับเชิญให้ไปเดินสายพูดตามเวทีต่างๆ ตั้งแต่ระดับโรงเรียนมัธยม ระดับงานประชุมเยาวชน จนระดับมหาวิทยาลัย ทั้งภาษาไทยภาษาอังกฤษ เพื่อเล่าว่าวิทยาศาสตร์ลวงโลกมันฝังลึกอยู่คู่กับสังคมไทยอย่างไรในทุกวันนี้

ซึ่งทุกครั้งที่ไปพูดก็จะเริ่มจากเอาเครื่องจีทีสองร้อย (ปลอม) มาเดินโชว์ย้อนความหลังให้เด็กๆ เยาวชนรุ่นใหม่รู้ว่า เรื่องลวงโลกอย่างนี้มันเคยเกิดขึ้นจริงในประเทศเรา

ก่อนที่จะเล่าว่าวิทยาศาสตร์ลวงโลกคืออะไร มีลักษณะอย่างไร (จะได้ไม่โดนหลอกขายของ) ต่อด้วยตัวอย่างอีกล้านแปดของ pseudo science ตั้งแต่ฟอร์เวิร์ดเมล์มั่วๆ ที่ชอบส่งต่อกัน หรือเรื่องอาหารเสริมที่โฆษณาแอบอ้างเกินจริง กินแล้วเป็นหมอได้ (ฮา) ไปจนถึงเรื่องบั้งไฟพญานาค ที่ถูกนักวิทยาศาสตร์ pseudo scientist กลุ่มเดิมๆ ทำให้คนไทยเชื่อว่าเป็นปรากฏการณ์ธรรมชาติ ทั้งที่มันเป็นไปไม่ได้ที่จะมีแก๊สอะไรในโลกนี้สันดาปติดไฟเองแล้ว "พุ่งขึ้นฟ้า" สูงเป็นสิบๆ เมตร

ไปจบที่ประเด็นไสยศาสตร์ลวงโลก เอามายากล เช่น สักยันต์แล้วฟัน

แทงด้วยคัตเตอร์ (ที่อๆ) ไม่เข้า มาหลอกให้คนหลงใหลศรัทธา

ถ้าไม่เคยดูแต่อยากเห็นหนังตัวอย่าง เข้าไปดูในห้องเก็บวิดีโอของผมในยูทูบได้นะครับ ชื่อแชนแนลว่า Jessadad ตัดคลิปจากการบรรยายมาใส่ไว้เป็นร้อยตอนเลย ดูแล้วพิจารณาวิเคราะห์ด้วยตนเองนะครับ ก่อนที่จะเชื่อหรือไม่เชื่อตามที่ผมพูดในคลิป

ใครสนใจให้ไปบรรยายสดยังยินดีเสมอนะครับ ไม่คิดค่าตัว ขอแค่ค่าเดินทางก็พอ

แต่ถ้าพูดแล้วโดนฟ้อง ก็ขอให้รับผิดชอบเป็นจำเลยร่วมกันนะ ฮะฮะ เนื้อหาที่พูดมันพาดพิงชื่อสินค้า ชื่อคนเยอะแยะไปหมดเลย โดยเฉพาะพวก pseudo-scientist ที่อ้างตัวว่าเป็นนักวิทยาศาสตร์นาซ่า มาทำนายพิบัติภัยให้ดังเล่น (ฮา)

แล้วทำไมผมถึงเลิกโลว์โปรไฟล์ ออกมาพูดโน่นพูดนี่ ล่อเป้าหาเรื่องใส่ตัวอีกแล้วล่ะ ??

ผมคงไม่ทำอะไรอย่างนี้หรอก ถ้าหลังจากจบภารกิจฝ่าวิกฤติจีทีสองร้อยแจ้ไม่ได้มาบอกว่า

"คงไม่ได้เจอกันอีกนานครับ ผมมาลาอาจารย์ไปเป็นทหารต่างด้าวที่ฝรั่งเศสครับ"

เฮ้ย... พูดจริงดิ !?!

กว่าหลายเดือนที่ร่วมเป็นร่วมตาย เหนื่อยกายเหนื่อยใจมาด้วยกัน ทำให้ผมพอจะรู้จักเขามากขึ้น ว่าแจ้แรงกว่าที่ผมคิดมาก เขาคลั่งไคล้เรื่องทหารเรื่องการรบไม่น้อย ขนาดอาสาเป็นนาวิกโยธินก็เคยทำมาแล้ว

ปกติจากการแต่งเนื้อแต่งตัว ท่าทางคำพูดคำจาของแจ้ทำให้คิดว่าถ้าไม่ใช่นักวิชาการ (สายเหยี่ยว) ก็ต้องเป็นทหาร (สายพิราบ)

แต่ไม่นึกว่ามันจะเอาจริงขนาดไปสมัครเป็นทหารรับจ้าง ออกรบอย่างกับในหนัง แถมไม่ใช่สังกัดกองทัพไทย (คงมีหน่วยไหนรับอยู่หรอกนะ เล่นเขาเสียขนาดนั้น) แต่ไปไกล โกอินเตอร์ถึงฝรั่งเศส !

ผมไม่เคยรู้เลยว่า ที่ทุกวันหลังจากไปตะลอนๆ เหนื่อยให้สัมภาษณ์ทีวี

สัมภาษณ์สื่อมาด้วยกัน ทำเอาผมไม่ค่อยกินไม่ค่อยนอนเพราะชอบเล่นเน็ต เช็กข่าวต่อยันเช้า จนน้ำหนักหายไป ๖-๗ กิโลนั้น

ตานี่ร้ายกว่าเยอะ มีการกลับมาเปลี่ยนเสื้อผ้าแล้วไปวิ่งออกกำลังกายรอบสนามใหญ่หน้าสระน้ำเอาแรงอีกหลายรอบ ต้องฟิตร่างกายไว้ตลอดเพื่อรับการทดสอบระดับ "นรกเรียกพี่" ถ้าไม่ผ่านก็ไม่ได้สิทธิ์เข้าค่ายทดลองฝึกเป็น "ไอ้เณรฟล็องค์เซย์"

ผมไม่เคยรู้มาก่อนว่าแจ้มีปมปัญหาใหญ่ซ่อนอยู่ในใจ

จนทำให้เขาไม่อยากอยู่เมืองไทยอีกต่อไปแล้ว

ถ้าไม่เกิดเหตุการณ์จีทีสองร้อยนี้เสียก่อน ผมมั่นใจว่าแจ้จะเป็นคนที่มีอนาคตไกลมากในทางวิชาการ โดยเฉพาะสาขาคณิตศาสตร์-คอมพิวเตอร์ของเขา ทั้งจากการที่เป็นนักเรียนทุนรัฐบาลมาตั้งแต่อยู่ชั้นมัธยม เป็นมือล่ารางวัลประกวดผลงานวิทยาศาสตร์ ผลการเรียนดีเด่น ภาษาอังกฤษแตกฉาน ส่วนสูงรูปร่างหน้าตาดี มีความกล้าความมั่นใจพร้อม ตลอดจนมีอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ปริญญาเอกที่เก่งที่สุดคนหนึ่งของประเทศไทย

แต่เหตุการณ์ในช่วงหลายเดือนที่ผ่านมาทำให้เขา (กับผม) ได้เรียนรู้ว่า โลกแห่งความจริงโหดร้ายกว่าโลกในอุดมคติที่ถูกปลูกฝังกันมา วงการวิทยาศาสตร์ไทยมันไม่ได้สวยงามอย่างที่ฝัน

อย่าลืมว่าแจ้พยายามต่อสู้เรื่องจีทีสองร้อยมาก่อนผมหลายเดือน และทุกครั้งที่เขาพยายามเข้าไปขอความช่วยเหลือจากผู้หลักผู้ใหญ่หลายคนในวงการ เขาได้แต่ก้มหน้า กลั้นน้ำตาลูกผู้ชาย เดินกลับออกมามือเปล่าทุกครั้ง

แม้ว่าฟังดูประหลาดกว่าเพื่อนๆ พี่ๆ นักเรียนทุนทุกคน ซึ่งปกติมักจะอยากทำงานเป็นอาจารย์มหาวิทยาลัยหรือนักวิจัยใน สวทช. ใช้ทุนหลังเรียนจบ แต่สำหรับแจ้ "สถาบันเทคโนโลยีทหารดีทีไอ" คือหน่วยงานในความฝันของเขามาตลอด ว่าเรียนจบเมื่อไหร่จะไปสมัครงาน ใช้ความรู้ด้านคณิตศาสตร์ช่วยพัฒนาอุปกรณ์เครื่องมือทำการรบให้กองทัพ

บัดนี้ ผลจากการไปช่วยชาติ เสี่ยงเล่นเรื่องจีทีสองร้อย นอกจากจะ

บั่นทอนกำลังใจในการศึกษาเล่าเรียนจนเบื่อเซ็งที่จะอยู่กับวงการวิทยาศาสตร์ไทยอีกต่อไปแล้ว กลับกลายเป็นการดับความฝันเรื่องอนาคตการทำงานให้มอดไหม้ หนำซ้ำยังเป็นการหาเรื่องเข้าตัว รวมไปถึงครอบครัวซึ่งอยู่ในพื้นที่เสี่ยงอีกด้วย

ซ้ำร้าย ทุนการศึกษาต่อปริญญาเอกในต่างประเทศที่เขาเพิ่งสอบผ่านและได้รับมาไม่นานกลับถูก "ยกเลิก" เนื่องจากกฎเกณฑ์หยุมหยิมของระบบราชการไทย ที่เล่นกับความผิดพลาดของชื่อหลักสูตรและวุฒิการศึกษาที่เขาเรียนอยู่ ซึ่งก็ไม่ได้เป็นความผิดของแจ้ตั้งแต่ต้นเลย

แทนที่ประเทศไทยจะได้ "ดอกเตอร์" เก่งๆ จบนอกเพิ่มมาอีกคน

ระบบห่วยๆ กลับทำร้ายคนดีๆ ครั้งแล้วครั้งเล่า... ปล่อยให้คนร้ายๆ ได้ดิบได้ดีกันต่อไป

"แล้วบอกอาจารย์ชิดชนกหรือยัง" ผมถามถึงอาจารย์ที่ปรึกษาของแจ้ในวันที่ผมแอบไปส่งเขาขึ้นเครื่องบินที่สุวรรณภูมิตอนเช้าตรู่ มีเพื่อนๆ นิสิตมาส่งกันหลายคน แต่ละคนสีหน้าแช่มชื่นเหมือนไม่ได้กังวลหรือแปลกใจอะไรที่เพื่อนตัวสูงใส่แว่นของพวกเขาจะแบกเป้ทหารใบย่อมๆ เตรียมขึ้นเครื่องกาตาร์แอร์ไปสมัครเป็นทหารรับจ้าง

"มันแปลกของมันอย่างนี้อยู่แล้วละครับ อาจารย์ไม่ต้องห่วงมันหรอก" เพื่อนคนหนึ่งตอบแทนตอนที่ผมบ่นแสดงความเป็นห่วงออกมาอีก

"อาจารย์คิดซะว่า มันได้รับโบนัสจากซีไอเอ ให้ไปพักร้อนตากอากาศที่ชายหาดริเวียร่าก็ได้ครับ" เพื่อนอีกคนแซว เราชอบเล่นมุกนี้กันหลังจากเจอคนกล่าวหาเยอะว่า พวกเราออกมาต่อต้านจีทีสองร้อยเพราะมีคนอยู่เบื้องหลังลือกันไปเรื่อยเปื่อย ตั้งแต่ระดับผู้ก่อการร้ายใช้เด็กใต้อย่างแจ้มาทำงานเป็นไส้ศึกในกรุงเทพฯ ระดับเสื้อสีต่างๆ (ทุกสี) ใช้เราให้มาทำลายชื่อเสียงกองทัพ (ผมโดนเช็กประวัติย้อนหลังว่าเคยไปขึ้นเวทีเสื้อสีอะไรบ้างไหม) ไปจนถึงว่ามีสายลับต่างชาติชักใยอยู่เบื้องหลังเพื่อให้ทำลายสถาบันอันเป็นที่รักของปวงชนชาวไทย

"ไม่ได้บอกอาจารย์ไปตรงๆ ครับ เดี๋ยวให้เพื่อนลงทะเบียนแทน" แจ้ตอบขณะที่รับซีดีบันทึกรูปและคลิปวิดีโอข่าวต่างๆ เกี่ยวกับจีทีสองร้อย ผม

ไรต์ชีดีมา กะจะให้เขาเป็นที่ระลึก แต่ตานี้คิดได้เหนือชั้นกว่าเยอะ กะจะใช้เป็นหลักฐานเพื่อขอ "ลี้ภัยการเมือง" แทน ถ้าวีซ่านักท่องเที่ยวถูกระงับ

"แต่อาจารย์น่าจะเข้าใจผมครับ ผมแค่ทำตามป้ายที่อาจารย์แปะไว้ที่ผนังออฟฟิศเท่านั้นเอง"

"ชาติต้องมาก่อน !!" ป้ายเขียนไว้อย่างนั้นครับ

เกือบหนึ่งปีเต็มที่ผมแทบไม่ได้ข่าวคราวจากแจ้อีกเลย เวลาใครถามถึง "นายจุฑา" นิสิตทุนที่ไม่ยอมมาเรียนหนังสือ ผมก็บอกไม่รู้ไม่เห็น เผื่อไว้ว่าเขาจะเปลี่ยนใจ เกิดทนการฝึกนรกไม่ไหว โดนพวกฝรั่งตัวขาวมันเหยียดผิวกระทืบทุกวันจนหมดแรง ถูกไล่ออกจากค่าย บินกลับมาเอง จะได้กล้อมแกล้มกลับเข้าเรียนโดยไม่มีใครสงสัย

ใจหนึ่งก็คิดตามประสาคนเป็นอาจารย์ เป็นศิษย์เก่าทุนเดียวกัน ว่ากลับมาเรียนต่อเถอะ มีปัญหาอะไรก็คุยกันได้ โลกมันโหดร้ายก็ทนๆ ฝืนๆ กันต่อไป

แต่อีกใจหนึ่งก็เห็นใจคนหนุ่มสาวสมัยใหม่ นกพิราบขาวที่ได้รับอิสรภาพ อยากให้เขาได้ทำตามความฝัน เป็นขบถต่อสังคมที่ไม่ยุติธรรม ออกตามสิ่งที่ค้นหาอยู่ เบื่อเมื่อไหร่ค่อยกลับมาแล้วกัน

กระทู้แนะนำอันแสนฮือฮาในห้องหว้ากอจาก Pastelsalad ชื่อล็อกอินของแจ้ อีกหลายเดือนต่อจากนั้นทำให้ผมสบายใจขึ้น

รูปพ่อหนุ่มแว่นใส่ชุดทหารสีเขียว มีอุปกรณ์รบพร้อม ถือปืนไรเฟิลสงครามสุดเท่ ถูกโพสต์เอาไว้

แจ้ผ่านการคัดตัวในค่ายนรกรอบแรกแล้ว บัดนี้ เขาเป็นหนึ่งในคนเอเชียไม่กี่คนที่ผ่านการคัดตัวในปีนี้ ให้สังกัดอยู่ใน "กองกำลังทหารต่างด้าวแห่งกองทัพฝรั่งเศส" อย่างสมภาคภูมิ

"อาจารย์เจษฎาครับ ผมมีงานหลวงมาปรึกษา"

คำนี้วนกลับเข้ามาในใจผมหลายครั้ง ถ้าวันที่แจ้เอาเรื่องจีทีสองร้อยมาปรึกษาแล้วผมปฏิเสธไปจะเกิดอะไรขึ้นบ้าง คิดเผินๆ อาจเป็นเรื่องดีสำหรับเรา

สองคนที่ไม่ต้องมาตกระกำลำบากอะไรอย่างนี้ แต่คิดดีๆ มันก็คงน่าเสียดายที่เราจะไม่ได้ผ่านประสบการณ์ตื่นเต้นเร้าใจ ที่น้อยคนจะได้เจอหรือคิดอยากจะเจอ

แม้ไม่คาดหวังว่าจะทำภารกิจนี้ไปเพื่อผลประโยชน์ตอบแทนอะไร แต่ก็ปลาบปลื้มภูมิใจที่หลังจากนั้นได้รับการยกย่องให้เป็น "พลเมืองคนกล้า" จากสถาบันสัญญา ธรรมศักดิ์ ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ตามด้วยรางวัลศิษย์เก่าดีเด่น สาขาบูรณาการทั่วไป จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

จนถึงรางวัลจุลมงกุฎ จากคณะวิทยาศาสตร์ จุฬาฯ ประเภท เอคโค่-อะวอร์ด (Echo Award) ฐานะ "แฉดีเด่น" (ฮา)

และเมื่อแจ้ไม่ยอมโลว์โปรไฟล์ตามแผน แต่กลับทำสิ่งที่ซูเปอร์ไฮโปรไฟล์เกินคาดเช่นนี้ ผมก็ไม่มีอะไรต้องกังวลเหมือนกัน และนี่คือที่มาของการ "เดินเป๋" ออกไปจากระบบ จากวงการวิทยาศาสตร์ พ้นกระแสที่คนส่วนใหญ่ทำกัน คือหายใจเข้าเป็นงานวิจัย หายใจออกเป็นเปเปอร์ เป็นชื่อเสียงลาภยศตำแหน่งวิชาการ

ผมหันมาทุ่มเทเวลาให้ความสนใจกับการสื่อสารวิทยาศาสตร์ว่า ทำอย่างไรคนไทยจึงจะเข้าใจวิทยาศาสตร์ได้ง่ายขึ้น สนุกขึ้น และนำไปกระตุ้นตัวเองกัน

กระตุ้นให้คนไทยคิดเป็นวิทยาศาสตร์มากขึ้น

ให้ตั้งคำถามกับตัวเองว่า "ทำไม?" "อย่างไร?" "จริงเหรอ?" จะได้ไม่ถูกหลอกในสังคมสมัยใหม่ที่วิทยาศาสตร์ถูกใช้เป็นเครื่องมือหากินหลอกลวงชาวบ้าน

ให้เลิกเชื่อถือศรัทธากันง่ายๆ และให้รับฟังความเห็นที่แตกต่าง โดยไม่ปิดบังความกระหายใฝ่รู้ความจริง ด้วยคำพูดฝังหัวว่า "ไม่เชื่ออย่าลบหลู่" ให้เปลี่ยนมาเป็น "ไม่เชื่อต้องพิสูจน์"

เส้นทางชีวิตผมเปลี่ยนไปอย่างสิ้นเชิง ไปสู่เส้นทางที่ได้ทำตามความฝันตามอิสระในใจตนเอง

และคนที่ทำให้ชีวิตผมได้ก้าวเดินสู่เส้นทางที่น่าท้าทายยิ่งนั้น
ก็คือคุณจุฬา หรือนายแจ้ หรือ Mr. Pitak นี่แหละครับ

อัพแอนด์ดาวน์

ในวันที่หมดหวัง ถ้าเรามีกำลังใจไม่ย่อท้อ วันแห่งความหวังจะกลับมา

ทีมงานชาวหว้ากอร่วมประกาศชัยชนะ ณ ลานพระรูปฯ
หน้าคณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

“มันอาจจะฟังดูประหลาดไปหน่อยนะครับอาจารย์ แต่หลังเสร็จเรื่องนี้ผมกะว่าจะไปสมัครเป็นทหารรับจ้างที่ต่างประเทศครับ”

เป็นประโยคที่ผมเอ่ยขึ้นมาเรียบๆ กับอาจารย์เจษฎา ระหว่างการสนทนาของเราบนรถเก๋งบุโรทั่งคันเก่งของอาจารย์ขณะแล่นอยู่บนทางด่วนตอนห้าทุ่มหลังเสร็จจากการอัดรายการแฉเครื่องตรวจระเบิดที่สตูดิโอของช่องเนชั่นแชนแนล

ผมจำไม่ได้แล้วว่าหัวข้อสนทนาอะไรที่ลากเข้าประโยคที่ว่านี้ แต่ที่ผมจำบทสนทนานี้ได้ก็เพราะคำตอบจากอาจารย์เจษฎ์ที่ว่า “อืม... ผมไม่แปลกใจนะ”

อาจารย์ไม่แปลกใจแต่ผมประหลาดใจ เพราะกับทุกคนที่ผมเคยเผยความตั้งใจบ้าๆ นี้ให้ฟัง ถ้าไม่คิดว่าผมพูดเล่นเพ้อเจ้อก็จะมักจะร้อง ฮ้า?! ด้วยความตกใจ

“คือผมก็เคยรับฟังรับปรึกษาปัญหาของนักศึกษาทุนมาเยอะ” อาจารย์เจษฎ์เสริมหลังสังเกตเห็นสีหน้างงนิดๆ ของผม “เด็กที่มาหาผมมีหลายคนเครียดเรื่องสาขาที่เรียน เรื่องการค้นหาตัวเอง หลายคนอัดอั้นตันใจอยากเปลี่ยนสายไปทำอาชีพอื่นที่ตัวเองชอบนอกสายวิทยาศาสตร์ก็มีเยอะ สำหรับเคสของคุณผมเองก็เห็นมากับตาว่าคุณเจออะไรมาบ้าง เราก็เจอมาพร้อมๆ กัน ยิ่งคุณชอบสายทหารชอบลุยอยู่แล้วด้วย”

“ว่าแต่ว่า” อาจารย์ตั้งคำถาม “แล้วไอ้ทหารรับจ้างนี่มันยังไงกันนะ เหมือนในหนังเรื่องแรมโบ้หรือเปล่า...”

แล้วเราก็สนทนากันในหัวข้อนี้อย่างสนุกสนานตลอดการเดินทางจนถึงที่หมาย ส่วนหนึ่งคงเพราะต้องการหนีจากหัวข้อเรื่องจีทีสองร้อยเดิมๆ อันน่าเบื่อ ที่เราต่างคลุกคลีไม่ได้กินไม่ได้นอนกับมันมาเป็นเดือนๆ และอีกส่วนคงเป็นเพราะไม่ได้มีใครคิดว่าเรื่อง “จะหนีไปเป็นทหารรับจ้าง” จะเป็นเรื่องซีเรียส

ผมตั้งใจจะทำจริง อาจารย์เจษฎาก็เข้าใจว่าผมจะทำจริง แต่ลึกๆ ในใจทั้งของผมและอาจารย์ในตอนนั้น ไม่มีใครคิดว่ามันจะเป็นสิ่งที่เป็นไปได้

ซึ่งถ้าไม่ใช่เพราะจุดหักเหของชีวิตที่ได้เจอมาในระหว่างการทำเรื่องเครื่องตรวจระเบิดจีทีสองร้อย ผมก็คงไม่ได้มีแรงบันดาลใจที่จะมาถึงที่ตรงนี้ และทำความฝันบ้าๆ นี่ให้เป็นจริงได้

สำหรับเคสของคุณ ผมเองก็เห็นมากับตาว่าคุณเจออะไรมาบ้าง

นั่นสิ ผมเจออะไรมาบ้างนะ...

บทที่ ๒
จุดเปลี่ยน

๘

"มึงไม่กลัวถูกอุ้มบ้างหรือวะ?"

เพื่อนคนหนึ่งเคยถามผมแบบทีเล่นทีจริง

แถมต่อด้วยมุกตลกว่า "ถ้าเกิดมึงโดนอุ้มไปเผานั่งยางหมกป่านี่ แม้แต่เครื่องจีทีสองร้อยที่มันโฆษณาว่าหาศพคนได้ ก็หาศพมึงไม่เจอนะเว้ย"

...

เวลามีใครตั้งคำถามนี้กับผม ผมก็จะตอบไปตรงๆ ว่าไม่กลัว

เพราะแม้จะมีผู้หวังดีและสายข่าวเตือนให้ระวังตัวอยู่บ่อยครั้ง แต่จากที่เคยได้ผูกพันกับวงการทหารมาก่อนทำให้ผมเชื่อมั่นว่า ทหารไทยยุคนี้เป็นสุภาพบุรุษพอที่จะไม่ใช้วิธีการเช่นนั้นโดยไม่มีการพยายามติดต่อพูดคุยหรือตักเตือนกันก่อน ซึ่งทั้งนี้และทั้งนั้นผมกับอาจารย์เจษฎาก็ได้ใช้ความระมัดระวังตลอดการดำเนินการของเรา ที่จะไม่ไป "เหยียบตาปลา" ใครตรงๆ ดังนั้นเรื่องภัยต่อชีวิตและทรัพย์สินนี้จึงไม่ใช่เรื่องน่ากังวล

แต่มีภัยอย่างอื่นที่เห็นชัดจริงยิ่งกว่า นั่นคือภัยต่ออนาคตหน้าที่การงาน

แม้ผมจะพูดอยู่บ่อยๆ ว่าตัวเองไม่มีอะไรจะให้เสียก็เถอะ!

ด้วยสาขาวิชาที่ผมร่ำเรียนมา ผมได้เลือกสถาบันในดวงใจที่อยากจะไปทำงานด้วยไว้สองที่ หนึ่งคือองค์กรวิจัยทางอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์ อีกหนึ่งคือองค์กรวิจัยเทคโนโลยีทางการทหาร

แต่การวิ่งลุยเรื่องจีทีสองร้อยที่ผ่านมา ทำให้ผมหมดหวังที่จะได้เข้าไปทำงานทั้งสองที่อย่างสิ้นเชิง

ที่แรกนั้นผมได้เข้าไป "แสดงความก้าวร้าว" กับผู้ใหญ่หลายท่านไว้พอสมควรในช่วงหลังของการดำเนินการเรื่องจีทีสองร้อย โดยเฉพาะในช่วงการวิ่งเต้นเพื่อให้มีการพิสูจน์ทดลอง ซึ่งแม้จะมีพี่ๆ และเจ้าหน้าที่หลายท่านในหน่วยงานให้ความช่วยเหลือเต็มที่อย่างเป็นมิตร แต่ผมรู้สึกได้ว่าผู้ใหญ่ระดับบริหารหลายท่านคงไม่ชอบใจผมเท่าไหร่นัก หรือถึงแม้ว่าผู้ใหญ่เหล่านั้นจะไม่ติดใจอะไรมาก ทว่าตัวผมเองก็คงมองหน้าท่านเหล่านั้นอย่างที่ผู้น้อยควรมองผู้ใหญ่ไม่ได้อีกต่อไป

สำหรับอีกที่หนึ่ง คือองค์กรวิจัยทางการทหาร ก็ยิ่งไม่ต้องพูดถึง ด้วยเรารู้กันดีว่าเครือข่ายความผูกพันในวงการทหารแน่นแฟ้นเพียงไร ต่อให้ผมสมัครเข้าไปได้ด้วยเหตุผลเพราะไม่มีผู้สมัครแข่งขันร่วมหรือเหตุผลอื่นๆ สุดแท้แต่ ทว่าความก้าวหน้าในการทำงานของ "ตัวปัญหา" อย่างผมนั้นแทบจะเรียกได้ว่า ไม่เห็นอนาคต

แม้ทั้งหมดนี้จะเป็นความคิดความกังวลส่วนตัวของผมเองที่ยังไม่ได้รับการยืนยันหรือพิสูจน์อะไร แต่เราก็คงปฏิเสธไม่ได้ว่า ในวัฒนธรรมองค์กรและการเมืองของไทยนั้น สิ่งที่ผมกล่าวมาใช่ว่าจะเกิดขึ้นไม่ได้ และถ้าในตอนนั้นผมจะโกหกตัวเองด้วยการพยายามมองโลกในแง่ดี มันก็อาจจะสายเสียแล้วก็ได้เมื่อผมไปพบความจริงเข้าวันหนึ่ง หน้าเครื่องคอมพิวเตอร์เก่าๆ ตกรุ่น บนโต๊ะทำงานเล็กๆ แคบๆ ขณะที่ในมือมีรายงานเสนอหัวข้อวิจัยซึ่งถูกตีกลับอย่างไร้เหตุผลอันควร

ดังนั้น ไม่ว่าผมจะกล้าบ้าบิ่นเช่นไร แต่ผมก็ต้องคิดหาทางหนีทีไล่เพื่อรับมือสถานการณ์ "โดนดอง" ที่ว่านี้ไว้ด้วย

ซึ่งเปล่าเลย ผมไม่ได้มีความคิดที่จะไปเป็นทหารรับจ้างในตอนนั้นหรอก ยังไม่บ้าพลังขนาดนั้น

ความคิดบ้าๆ แบบนั้น ถ้าจะเกิดขึ้นได้ ต้องมีเรื่องต้นเหตุให้สะเทือนใจ มากกว่านี้...

เช่นนักเรียนที่เรียนดีทั่วไป ความใฝ่ฝันอย่างหนึ่งของผมคือการได้ไปเรียนต่อเมืองนอก

เพื่อไล่ตามความฝันนี้ ผมจึงพยายามไขว่คว้าหาช่องทางและฝึกฝนตนเองมาตลอด แต่อนิจจา ด้วยความขี้เกียจในการเรียนตามหลักสูตร (ซึ่งจริงๆ แล้วเป็นสิ่งที่ควรจะให้ความสำคัญเป็นอันดับแรก) เกรดเฉลี่ยที่ไม่ได้โดดเด่นอะไรจึงทำให้ผมพลาดโอกาสมาหลายครั้ง แม้ทักษะทางภาษาหรือผลงานกิจกรรมจะค่อนข้างดีก็ตาม

อย่างไรก็ตาม ในปี ๒๕๕๒ ผมก็ไม่พลาดที่จะลองพยายามเพื่อความฝันนี้อีกครั้ง โดยการเข้าสอบชิงทุน พสวท.เพื่อศึกษาต่อต่างประเทศ ซึ่งเป็นทุนที่เปิดให้นักศึกษา พสวท. ที่จบการศึกษาระดับ ป.ตรี และ ป.โท เลือกไปเรียนต่อระดับปริญญาเอกในสาขาของตน ณ ประเทศใดก็ได้

ในปีนั้นผมยอมไม่กลับบ้านช่วงปีใหม่ ซุ่มอ่านหนังสือและทบทวนความรู้เตรียมสอบ ผมเลือกสอบในสาขาคณิตศาสตร์ เลือกหลักสูตรเป้าหมายเป็นโปรแกรมคณิตศาสตร์ประยุกต์ ณ ประเทศเยอรมนี

ในใจคิดไว้ว่า ถ้าสอบได้จะไปติดต่อสถาบันวิจัยเทคโนโลยีความมั่นคงแห่งชาติ เพื่อแนะนำตัวเองและสอบถามว่าที่สถาบันยังขาดนักวิจัยในสาขาไหน เมื่อไปเรียนที่เยอรมนีจะได้เลือกหัวข้อวิทยานิพนธ์ซึ่งนำมาประยุกต์ใช้กับงานวิจัยของกองทัพได้ (ตอนนั้นทางสถาบันฯ เริ่มโครงการวิจัยจรวดเพื่อความมั่นคงแห่งชาติอยู่ ซึ่งงานในสาขาประมวลผลภาพและสัญญาณ (Image and Signal Processing) ของผมนำมาประยุกต์กับระบบนำวิถีได้)

ผลการสอบแจ้งออกมาประมาณปลายปี ๒๕๕๒ ระหว่างที่เรื่องจีที-สองร้อยยังคงคุกรุ่นอยู่แค่ในวงอินเตอร์เน็ต

ผมผ่านการคัดเลือก เป็นผู้มีสิทธิได้รับทุน

นอกจากความปลาบปลื้มปีติยินดีแล้ว การสอบได้ทุนต่างประเทศครั้งนั้น

ยังเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจอีกอย่างหนึ่งของผมในระหว่างการดำเนินการเรื่องจีทีสองร้อย

เพราะไม่ว่าเรื่องจะวุ่นวายขนาดไหน ไม่ว่าผมจะเผลอไปเหยียบตาปลาใครเข้า หากท้ายที่สุดแล้วเรื่องนี้จะทำให้ผมเสียอนาคตที่ไทย อย่างน้อยผมก็มีที่ให้ไปเก็บตัวเงียบๆ ศึกษาเรียนรู้วิชา ณ ต่างประเทศ อย่างน้อยๆ ก็ห้าปี

เนื่องจากบ้านเมืองเราลืมง่าย ดังนั้นในเวลาห้าปีผู้คนก็คงลืมเรื่องราวที่เคยเกิดขึ้นกันหมด ผู้หลักผู้ใหญ่ที่ผมไปแสดงความก้าวร้าวไว้ หากไม่พ้นจากตำแหน่ง ก็คงจะอโหสิให้เด็กตัวเล็กๆ ที่ทำเพื่อชาติบ้านเมืองอย่างผมบ้างแล้ว และผมก็คงจะกลับมาเริ่มทำงานเป็นชิ้นเป็นอัน ชดใช้เงินภาษีและบุญคุณประเทศได้อย่างเต็มความสามารถ ตามที่ควรจะเป็น

แต่...

หากเรื่องราวเป็นไปอย่างราบรื่นเช่นนั้น ผมก็คงไม่ได้มาเขียนหนังสือนี้ในฐานะทหารต่างด้าวนายหนึ่งของกองทัพฝรั่งเศสอย่างแน่นอน

๙

ผมไม่ได้ไปเป็นนักศึกษาปริญญาเอกที่ประเทศเยอรมนี

สาเหตุของการพลาดทุนครั้งนั้นจะเรียกว่าเป็นเพราะความงี่เง่าของผมเองก็ว่าได้

หลังจบชั้นปริญญาตรี สาขาคณิตศาสตร์ จากคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ผมเลือกสมัครเข้าเรียนต่อระดับปริญญาโทในสาขาวิทยาการคอมพิวเตอร์ คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพราะเป็นสาขาวิชาที่ผมถนัดและชอบมาตั้งแต่เล็กๆ (แต่ที่เลือกเรียนคณิตศาสตร์ตอน ป.ตรี ก็ด้วยต้องการเน้นพื้นฐานทางทฤษฎีก่อน ซึ่งก็สอดคล้องตามแนวทางของทุน พสวท.)

แต่ในปีนั้น ทางคณะกรรมการทุนฯ ได้เปลี่ยนนโยบายเกี่ยวกับหลักสูตรที่อนุญาตให้ศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา ซึ่งหนึ่งในการเปลี่ยนแปลงคือการตัดหลักสูตรวิทยาการคอมพิวเตอร์ในระดับปริญญาโททั้งหมดออก คงเหลือไว้แต่ระดับปริญญาเอก ด้วยเหตุผลว่าต้องการผลิตนักวิจัยในสาขาวิทยาการคอมพิวเตอร์ที่จบชั้นปริญญาเอกเป็นอย่างต่ำ

ตัวผมที่สมัครหลักสูตรวิทยาการคอมพิวเตอร์ระดับ ป.โทที่จุฬาฯ ไว้แล้ว จึงได้รับผลกระทบโดยตรง ไม่ได้รับอนุญาตให้ศึกษาต่อในหลักสูตรนี้

เนื่องจากในขณะที่ผมทราบข่าวนั้น ทุกมหาวิทยาลัยปิดรับสมัครนักศึกษากันหมดแล้ว หากผมออกจากหลักสูตร ป.โทที่จุฬาฯ ก็จะไม่มีที่เรียน ต้องอยู่ว่างๆ ไร้สาระไปหนึ่งปี ผมจึงคิดแก้ปัญหาเฉพาะหน้าด้วยการขอเลื่อนระดับการ ศึกษาในหลักสูตร จากระดับ ป.โท ที่สมัครไป ให้เป็นระดับโท-เอกแทน เพื่อให้ศึกษาต่อได้ในสถานะนักศึกษาปริญญาเอกโดยไม่มีปัญหากับทางทุนฯ

ตอนนั้นคิดในใจว่า ถ้าสอบทุนต่างประเทศระดับ ป.เอกได้ ค่อยขอตัดจบโทเอาละกัน

...คิดสั้นแท้ๆ

สองปีหลังการเข้าเรียนระดับโท-เอก ผมก็เก็บรายวิชาของหลักสูตรครบทั้งหมด และกำลังรอสอบวัดระดับที่เรียกกันว่า การสอบควอลิฟิเคชั่น (qualification) ซึ่งหากสอบผ่านก็จะเริ่มทำวิทยาพนธ์สำหรับการจบปริญญาเอกได้อย่างเป็นทางการ แต่หากไม่ผ่าน ก็ต้องเปลี่ยนไปทำวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโทแทน (ในหลักสูตรวิทยาการคอมพิวเตอร์ที่ผมเลือกนี้ ทั้งระดับปริญญาโทและปริญญาเอกต่างก็มีวิชาเรียนที่เหมือนกัน แต่สิ่งซึ่งตัดสินว่านักศึกษาจะจบได้ในระดับไหนคือการสอบควอลิฟิเคชั่นและระดับความยากของวิทยานิพนธ์)

แต่เมื่อรู้ว่าตัวเองผ่านการคัดเลือกทุนต่างประเทศ ผมก็เริ่มดำเนินการขอลดระดับการศึกษาในหลักสูตร จากปริญญาเอกเปลี่ยนกลับมาเป็นระดับปริญญาโททันที เพื่อให้จบได้ทันตามกำหนดเดินทางไปต่างประเทศ โดยในขณะนั้นผมมีความพร้อมที่จะจบระดับปริญญาโทได้ทันทีภายในหนึ่งเทอม

ซึ่งคณะกรรมการหลักสูตรที่จุฬาฯ ก็ดีแสนดี อนุญาตให้ผมปรับระดับได้ (แม้ผมจะเคยวุ่นวายขอปรับระดับมาครั้งหนึ่งแล้วก็ตาม) หากผมขอไฟเขียวจากคณะกรรมการทุน พสวท. ได้

แต่ไฟเขียวที่ว่าก็ดูท่าจะมาไม่ถึง

คำตอบที่ผมได้รับจากการพยายามวิ่งเต้นติดต่อผู้บริหารและคณะกรรมการหลายท่านก็คือ “อาจารย์ว่ามันคงเป็นไปได้ยาก” ทางทุนอนุญาตให้ผมจบหลักสูตรวิทยาการคอมพิวเตอร์ในระดับแค่ ป. โทไม่ได้ ต้องเป็นระดับ ป.เอก

เท่านั้น ตามนโยบายการสร้างด็อกเตอร์ในสาขาคอมพิวเตอร์ หากผมดื้อรั้นจะตัดจบแค่ ป. โทให้ได้ก็จะถือเป็นความผิดทางวินัย

แม้ว่าผมจะมีเป้าหมายและแผนการที่ชัดเจนในการไปศึกษาต่อระดับ ป.เอกที่ต่างประเทศแล้วก็ตาม

เมื่อผมนำปัญหาดังกล่าวไปปรึกษากับอาจารย์และรุ่นพี่หลายคน ทุกท่านต่างก็เห็นใจและช่วยกันคิดหาทางออกให้ ทั้งการแนะนำหลักสูตร ป.โท ในสาขาวิชาอื่นที่ใกล้เคียง ซึ่งผมอาจเปลี่ยนไปเรียนได้และจะจบทันกำหนดการไปเมืองนอก หรือแม้แต่การติดต่อกับผู้บริหารระดับควบคุมนโยบายให้โดยตรง แต่ความพยายามทุกอย่างก็ไม่เป็นผล เพราะทางออกที่พอจะมีนั้นหากไม่ขัดต่อระเบียบอะไรบางอย่าง (ที่ต้องถึงขนาดมานั่งไล่ดูระเบียบข้อบังคับกันทุกบรรทัด) ก็ต้องขึ้นอยู่กับการอนุมัติ “เป็นกรณีพิเศษ” จากคณะผู้บริหาร ซึ่งในตอนนั้นไม่มีทีท่าว่าจะเป็นไปได้ ถึงผมจะได้คุยกับผู้บริหารหลายท่านเป็นการส่วนตัวโดยตรงแล้วก็ตาม

ผมหยุดความพยายามเมื่อได้ยินคำพูดจากผู้ใหญ่ว่า “จริงๆ แล้วการที่คุณไปสมัครสอบทุน ป.เอก ทั้งๆ ที่มีสถานะเป็นนักศึกษา ป.เอกอยู่แล้ว ถือว่าเป็นเจตนาทุจริตด้วยซ้ำ”

ถ้ามองในแง่นั้นผมก็ไม่มีอะไรจะอธิบายต่อ ต้องก้มหน้ารับความจริงไป

วันที่รู้ข่าวว่าสอบผ่าน ผมดีใจสุดชีวิต ในหัวเริ่มหมุนๆๆ วางแผนการชีวิตและการศึกษาทันที

วันที่เห็นข่าว ตชด. ต้องสละชีวิตในหน้าที่เพราะเครื่องจีทีสองร้อย ผมร้องอ้าก มือทุบโต๊ะด้วยความโมโห จนเกือบเผลอขยี้กระดาษข้อมูลหลักสูตรเรียนต่อในเยอรมนี

วันที่โทร.ไปหา ป.ป.ช. จากอาคารอ่านหนังสือที่มหา'ลัย หลังวางหูและประมวลผลข้อมูลที่ได้มา ผมกลับเข้าห้องอ่านหนังสือเพื่อฝึกภาษาเยอรมันต่อ

วันที่เดินเข้าไปเซ็นชื่อคำร้องที่ศูนย์บริการข้อมูลกองทัพบก ผมถอนหายใจเฮือกใหญ่ ทำใจยอมทิ้งอนาคตนักวิทยาศาสตร์การทหารด้วยคิดว่ายังไงก็ยังมีห้าปีที่เยอรมันรออยู่

วันที่รู้ตัวว่ามาถึงทางตันในการเดินเรื่องเพื่อให้ได้ไปเรียนต่อที่เยอรมัน ผมหมดแรง

หมดแรงใจ หมดพลัง เหมือนความหวังอันยิ่งใหญ่ในชีวิตหมดลง

แต่แม้จะต้องก้มหน้ารับความจริง ผมก็ยังไม่อยากก้มหน้ายอมแพ้

ในตอนนั้น เรื่องจีทีสองร้อยกำลังจะกลายเป็นประเด็นใหญ่ ผมจะยอมให้เรื่องส่วนตัวมาทำให้ตัวเองหมดไฟในการทำเรื่องส่วนรวมไม่ได้!

พูดแบบนั้นฟังดูเหมือนจะเป็นพระเอก แต่ถ้าให้ยอมรับตรงๆ แบบไม่สร้างภาพ ตอนนั้นในใจของผมเต็มไปด้วยความน้อยเนื้อต่ำใจ เอาแต่คิดว่าหลังทำเรื่องจีทีสองร้อยเสร็จ อยากหนีประชดชีวิตไปให้ไกลๆ เอาแบบในหนังเลย ที่หลังการต่อสู้อันยากลำบากสิ้นสุดลง แม้จะเต็มไปด้วยรอยแผลบนกายและรอยช้ำในใจ แต่พระเอกของเราก็ยังตัดสินใจเดินต่อไปสู่การผจญภัยครั้งใหม่ พร้อมกับดวงอาทิตย์สีทองเรืองรองกำลังลับขอบฟ้าเป็นฉากหลัง

แต่เนื่องจากในชีวิตจริงยุค ๒๐๐๐ อาชีพ "นักผจญภัย" สูญพันธุ์ไปหมดแล้ว การจะทำเท่เป็นพระเอกหนังยุคคาวบอยนั้นคงเป็นไปได้ยาก ครั้นจะออกเดินทางไปเกาะ ไปภูเขา หรือแบกเป้ขี่จักรยานจากเหนือลงใต้แบบที่ใครๆ ทำกันมันก็แค่การหนีความจริงชั่วขณะ สุดท้าย พอหมดเวลา หมดเงินก็ต้องกลับมาเผชิญความเจ็บปวดของชีวิตเดิมๆ อีกอยู่ดี

ผมต้องการทางออกที่ถาวร (และเท่) กว่านั้น

เมื่อทำใจยอมรับความจริงได้ว่า จะไม่มีโอกาสไปเรียนต่อต่างประเทศแล้วแน่นอน สมองของผมก็เริ่มเดินเครื่องโครงการใหม่ทันที เพื่อหาทางหนีทีไล่หลังเสร็จเรื่องจีทีสองร้อย (และอีกในใจหนึ่งก็เพื่อประชดชีวิตแบบพระเอกหนัง)

คืนหนึ่ง ขณะที่ผมนอนแผ่หลามือขวาก่ายหน้าผากอยู่บนเตียงในห้องเช่าเล็กๆ รกๆ ด้วยสมองส่วนตรรกะที่ยุ่งอยู่กับการวางแผนวิ่งเต้นเรื่องเครื่องตรวจระเบิด และสมองส่วนอารมณ์ที่กำลังสำแดงอาการเบื่อโลกโศกเศร้า

ความคิดบางอย่างก็แวบขึ้นมาในหัวอย่างไม่คาดฝัน

ความคิดนั้นทำให้ผมลืมเรื่องอื่นๆ ไปชั่วขณะ และกวนใจให้นอนไม่หลับไปเกือบทั้งคืน

เช้าวันถัดมา ด้วยประกายตาลุกกล้าบนใบหน้าที่ซีดซีม ผมเปิดเครื่องคอมพิวเตอร์ กดเรียกโปรแกรมฝึกภาษาที่ใช้เรียนด้วยตนเองตลอดหลายเดือนที่ผ่านมา

แล้วเลือกภาษาฝรั่งเศสแทนที่ภาษาเยอรมัน!

๑๐

"กูจะไปเป็นทหารรับจ้างที่ฝรั่งเศส!"

ผมประกาศขึ้นท่ามกลางวงน้ำชาร้านโรตีมะตะบะที่ปากซอยเพชรบุรีห้าในคืนหนึ่ง

"มึงพูดถึงหนังเรื่องอะไร?" เพื่อนอ้วนนักคณิตศาสตร์ของผมถามขึ้นเนือยๆ ขณะที่สาละวนอยู่กับการจิ้มมะตะบะรสกล้วยใส่ปากเคี้ยวจั่บๆ โดยไม่แม้กระทั่งจะเงยหน้าขึ้นจากชามขนมของมัน

"ไม่ใช่หนังโว้ย กูจะหนีไปเป็นทหารรับจ้างที่ฝรั่งเศสจริงๆ ไม่เป็นมันแล้วนักวิทยาศาสตร์"

"ขยายความหน่อยซิน้อง" รุ่นพี่ที่รักถาม

"คือผมเคยอ่านเจอครับพี่ ว่ามันมีหน่วยทหารฝรั่งเศสที่รับคนต่างชาติด้วย ผมเลยไปค้นข้อมูล ปรากฏว่ามีจริงๆ เขาเปิดรับคนต่างชาติแบบไม่ต้องมีสัญชาติ ใบอนุญาต วีซ่า หรืออะไรเลย ไม่ต้องพูดภาษาฝรั่งเศสเป็นก็ได้ แค่แบกสังขารไปให้ถึงค่ายเขาที่ฝรั่งเศสแล้วผ่านการทดสอบให้ได้ ก็เข้าร่วมได้แล้ว ไปสมัครได้ตลอดปีด้วย ไม่ต้องรอเป็นฤดูคัดตัวหรืออะไร อารมณ์เป็นทหารรับจ้างเลย"

"หา แล้วเขาจะเอาคนต่างชาติไปทำอะไรในกองทัพเขาล่ะ"

"เอาไปตายไงครับพี่ เป็นแนวหน้าเลย ฝรั่งเศสมันฉลาดไงพี่ มันจ้างคนต่างด้าวไปเป็นทหาร ฝึกโหดๆ ให้เป็นหน่วยรบกล้าตาย แล้วเวลามีสงครามมีการปะทะอะไร มันก็เอาหน่วยทหารต่างด้าวนี้เข้าไปลุยก่อนเลย พอมีการสูญเสียอะไรขึ้นมา ประชาชนฝรั่งเศสก็ไม่บ่นอะไรมาก แล้วคนที่ไปสมัครบางคนก็เป็นทหารเก่าจากกองทัพอื่นๆ ทั่วโลก รัสเซีย จีน อเมริกัน บราซิล แอฟริกา เขตหนาว เขตร้อน ป่า ทะเลทราย เกาะ มีหมด พอเอาพวกนี้มารวมกันก็ได้หน่วยรบที่ชำนาญทุกพื้นที่ ที่สำคัญ ฝรั่งเศสมันมีอดีตอาณานิคมทั่วโลก ผลประโยชน์เต็มไปหมด เพราะฉะนั้นหน่วยทหารต่างด้าวนี้เลยได้ลุยทุกที่ ทุกสงคราม แอคชั่นตลอด น่าจะโคตรมันส์เลยครับพี่!" ผมรัวประโยคบรรยายด้วยความตื่นเต้น

"แล้วมึงอยากไปตายเนี่ยนะ?" เพื่อนอ้วนของผมกระเดือกมะตะบะลง

คอแล้วอ้าปากหวอถาม

"ฮ่าๆ กลัวไรวะ คนเราซักวันก็ต้องตายอยู่แล้ว จะตายที่นี่หรือที่ไหนก็เหมือนกัน พวกมึงก็รู้นิสัยกู ถ้ากูกลัวตายกูคงไม่มาทำเรื่องจีทีสองร้อยหรอกโว้ย" ผมคุยโว

"ฤยๆ ไม่กลัวตายกะผีสิ กูว่ามึงเป็นพวกไม่คิดหน้าคิดหลังมากกว่าเพ้อเจ้อนะมึงนี่" เพื่อนตี๋เซียนคอมพิวเตอร์ของผมดักคออย่างคนรู้ใจกัน

"ไม่ได้เพ้อเจ้อเว้ย กูจะไปจริงๆ พวกมึงคอยดูสิ นี่กูวางแผนวางแพลนไว้หมดแล้ว กูจะรอเดินเรื่องเอกสารเข้าฝรั่งเศสไปพลาง ฝึกร่างกายฝึกภาษาไปพลางๆ บ่งชู้ๆ สักสามสี่เดือนทุกอย่างคงพร้อมแล้ว กว่าจะถึงตอนนั้น เรื่องจีทีสองร้อยก็คงจะเสร็จพอดีละวะ กูหวังว่า"

"พี่ก็ไม่รู้นะว่าแจ้คิดอะไรของแจ้ แต่สมมติว่าแจ้จะไปจริงๆ จะไปนานเท่าไหร่ล่ะ"

"ถ้าติดก็ต้องเซ็นสัญญาห้าปีครับพี่ แต่ถ้าไม่ติดก็ถือว่าเป็นทริปเที่ยวฝรั่งเศส ชิลๆ ให้รางวัลตัวเองหลังทำการใหญ่สำเร็จ" ผมตอบ

"ห้าปี?" รุ่นพี่ผมตกใจ "แล้วเรื่องเรียน เรื่องทุนล่ะ จะทำไง แล้วที่บ้านอีก เขาจะว่าไงถ้ารู้เข้า"

"เออ พ่อแม่มึงจะว่าไงวะ" เพื่อนตี๋ผมเสริม "กูว่าไม่มีทางหรอก ใครเขาจะยอมให้ลูกไปเป็นทหารรับจ้างในต่างประเทศ บ้าเปล่ามึง"

"เรื่องเรียน... หึ พวกมึงก็รู้ว่ากูคิดยังไง" ผมตอบ "ส่วนพ่อแม่กู เขาก็คงเป็นห่วงละวะ อย่างที่มึงว่า ไม่มีพ่อแม่ที่ไหนอยากให้ลูกตัวเองไปทำอะไรแบบนี้หรอก แต่กูก็โตแล้วว่ะ เขาคงต้องทำใจยอมรับ ซึ่งก็คงไม่ยากเท่าไหร่ เขาคงชินแล้ว มีลูกบ้าๆ แบบกู ตั้งแต่ตอนจีทีสองร้อยแล้ว อีกอย่าง พี่ชายกูก็ยังอยู่ เขาคงช่วยดูแลพ่อแม่แทนกูได้ไปพลางๆ..."

"...ถ้าจะมีอะไรให้ห่วงก็คงมีอยู่อย่างเดียว" ผมเสริมต่อพลางเหลือบตาขึ้นมองเพดาน ทบทวนความคิดตัวเอง "เรื่องชดใช้ทุนว่ะ"

การชดใช้ทุน-เนื่องจากทุนพัฒนาและส่งเสริมผู้มีความสามารถพิเศษทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (พสวท.) ที่ผมได้รับต่อเนื่องมาตั้งแต่ตอนมัธยมปลายนั้น เป็นโครงการระยะยาวซึ่งมีจุดประสงค์เพื่อสร้างและบ่มเพาะ

นักวิจัยทางด้านวิทยาศาสตร์เพื่อป้อนเข้าสู่สังคมวิชาการและวงการวิจัยของไทย ดังนั้นนักเรียนหรือนักศึกษาที่รับทุนดังกล่าวจึงต้องทำสัญญาผูกพันกับทางทุน ว่าเมื่อเรียนจบแล้วจะเข้าทำงานในสถาบันหรือองค์กรของรัฐตามสายงานทางวิทยาศาสตร์ที่เรียนมา แต่หากนักเรียนหรือนักศึกษาคนนั้นตัดสินใจเปลี่ยนสายการเรียนหรือสายการทำงานนอกเหนือไปจากที่โครงการกำหนดไว้โดยไม่มีเหตุอันควร ก็จะหมดสถานภาพนักศึกษาทุน และต้องชดใช้เงินทุนการศึกษาเป็นจำนวนสองเท่าจากที่เคยได้รับมา

ในกรณีของผม เนื่องจากผมได้ลงเรียนหลักสูตรปริญญาเอกภาคภาษาอังกฤษซึ่งมีค่าเทอมที่ค่อนข้างแพง จำนวนเงินที่ผมต้องชดใช้หากจะออกจากทุนในขณะนั้น เมื่อคิดเป็นสองเท่าแล้วก็ตกราวๆ สองล้านห้าแสนบาท

"เออ มึงจะทำไง"

"กูก็คงต้องผ่อนว่ะ ด้วยเงินเดือนทหารนี่แหละวะ กูไม่หนีหรอก อีกอย่างคนเซ็นค้ำประกันก็พ่อกู แต่ถึงคนเซ็นจะไม่ใช่พ่อแม่กู ยังไงกูก็ไม่อยากหนีหรอกว่ะ รับเงินเขามาแล้วไม่ทำตามข้อตกลงก็ต้องชดใช้ แฟร์ๆ ทำไงได้" ผมพูดไปพลางขบกรามไปพลาง

"เออ แล้วเงินเดือนทหารมึงเขาจะให้เท่าไหร่วะ จะพอจ่ายรึ แล้วสวัสดิการอะไรเป็นยังไง"

"กูก็ไม่รู้ว่ะว่าถ้าจะผ่อนทุนสองล้านห้ามันต้องผ่อนเดือนละเท่าไหร่" ผมตอบ "แต่เท่าที่ลองคำนวณดู ถ้ากินอยู่ประหยัดหน่อย ก็น่าจะพอผ่อนได้หมดก่อนห้าปีว่ะ เท่าที่กูอ่านมา เงินเดือนทหารฝรั่งเศสมันก็ไม่เลวนัก เทียบกับเงินเดือนที่ไทยก็มากกว่าเงินเดือนสตาร์ตของว่าที่ดอกเตอร์อย่างพวกมึงหลายเท่าตัวแล้วว่ะ ฮ่าๆ"

"มึงไม่ต้องย้ำก็ได้ไอ้เ –ย ฮ่าๆ" พวกเพื่อนผมหัวเราะร่วน เรื่องเงินเดือนนักวิจัยและอาจารย์มหา'ลัยในไทยนั้นเป็นเรื่องบ่นลำดับต้นๆ ในวงสนทนาของนักเรียนสายวิทยาศาสตร์ ชนิดที่ว่าบ่นกันจนกลายเป็นเรื่องตลกไปแล้ว

"อีกอย่าง เป็นทหารมันก็อยู่ฟรีกินฟรีไม่รวมในเงินเดือน ดังนั้นยังไงก็คงพอหักมาใช้ทุนส่วนนึงว่ะ แถมเวลาไปรบนอกประเทศก็ได้เงินเดือนเพิ่มเป็นสามเท่าอีก ถ้ากูอาสาไปเสี่ยงตายบ่อยๆ ก็คงใช้หนี้สองล้านห้าหมดก่อน

หมดสัญญาห้าปีแน่นอน”

“ฮ่าๆๆ หนี้เลือดชัดๆ” เพื่อนผมตั้งคำจำกัดความให้ในทันใด ตามประสานักคณิตศาสตร์ที่ดี

“แล้วถ้าเกิดมึงตายขึ้นมาล่ะ”

“ตายก็ซวยสิวะ ฮ่าๆ” ผมพูดติดตลก “ไม่รู้ว่ะ ตายก็ตาย ดีซะอีกจบเรื่องเร็วๆ แต่ถ้ามึงถามถึงเรื่องพ่อแม่กู ไม่รู้ว่ะ กูคงจะทำประกันอะไรทำนองนี้ไว้ ตายกูไม่กลัวเท่าไหร่ แต่ไม่อยากให้พ่อแม่กูต้องลำบาก ถึงแม้เงินประกันมันจะช่วยให้พ่อแม่กูหายเสียใจไม่ได้ แต่อย่างน้อยเขาก็ไม่แบกหนี้เงินทุนจากกูละวะ ถ้าไม่อย่างนั้นมันก็แย่ไปหน่อยว่ะ” น้ำเสียงของผมจริงจังขึ้น และผมหมายความตามที่พูดจริงๆ

“แต่ถ้าสมมติกูไม่ตาย” ผมพยายามมองโลกในแง่ดี “พอหมดสัญญาห้าปี เขาจะให้สิทธิตั้งรกรากในฝรั่งเศสได้เป็นการถาวร กูก็คงจะเรียนต่อว่ะ คงไม่เป็นทหารไปตลอดชีวิตหรอก อย่างน้อยก็ต้องเอาให้จบปริญญาเอก ให้พ่อแม่กูได้ชื่นใจหน่อย และถึงตอนนั้น” ผมเริ่มวาดฝัน “กูก็คงมีอิสระและประสบการณ์มากพอที่จะทำอะไรๆ ได้มากกว่าที่เป็นอยู่ตอนนี้ ใครจะไปรู้ กูอาจจะกลับมาอาละวาดในไทยอีกก็ได้ และถ้ากูกลับมาตอนนั้น กูจะไม่ได้เป็นแค่ ‘นักศึกษาปริญญาเอกที่นั่งอยู่แต่ในห้องแอร์’ อีกแล้ว แต่กูจะเป็น ‘ดอกเตอร์ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีทางการทหารที่มีประสบการณ์ทำงานจริงในกองทัพตะวันตก’ ทีนี้ละมึง จะหมอผีหัวฟูหรือดอกเตอร์บ้าควอนตัมที่ไหนก็เถียงกูไม่ขึ้นแล้ว ฮ่าๆๆ”

“เออ แล้วตอนนั้นล่ะ มึงจะได้โดนอุ้มสมใจแน่ๆ” เพื่อนตี๋ของผมขัดคอ

“ฮ่าๆๆๆ” ทั้งวงหัวเราะร่วน

“ฮ่าๆๆๆ” ผมหัวเราะผสมโรงไปกับพวกมัน “เออ พวกมึงหัวเราะไป ว่าแต่ว่าก่อนจะทำแบบนั้นได้ กูมีเรื่องต้องรบกวนพวกมึงหน่อยว่ะ”

“อะไรของมึงวะ” เพื่อนตี๋ผู้ล่ำซำของผองเพื่อนเริ่มเอะใจ

“ขอยืมตังค์หน่อย เอาไปทำวีซ่ากับซื้อตั๋วว่ะ กับจ่ายค่าโรตีด้วย กูไม่มีติดตัวสักสตางค์เดียวตอนนี้ ก๊าก!”

๑๑

“You only get one shot, do not miss your chance to blow This opportunity comes once in a lifetime, yo !”

ท่อนฮุคจากเพลงแร็ป The Eight Mile ของศิลปินแร็ปเปอร์เอมิเน็มดังระรัวมาจากเครื่องเล่น MP3 แบบเหน็บท้ายทอยขนาดกะทัดรัดที่ผมลงทุนซื้อมาด้วยเงินที่ยืมจากเพื่อนตี๋

ลานพระรูปหน้าคณะวิทยาศาสตร์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นสถานที่โล่งไม่กี่แห่งในกลางกรุงที่เรามองดูดวงจันทร์ได้ตลอดคืนโดยไม่ถูกเงาตึกบัง ทิวต้นจามจุรีรอบสนามหญ้าที่ถูกส่องสลัวด้วยโคมไฟสีเหลืองตอนตีสองนั้นให้บรรยากาศสงบวิเวกวังเวง ราวกับไม่ได้ตั้งอยู่ใจกลางย่านปทุมวัน กรุงเทพมหานคร เมืองที่ชีวิตไม่เคยหลับใหล

แต่ ณ เวลาตีสอง เวลาที่นักศึกษา อาจารย์ และบุคลากรส่วนใหญ่กลับบ้าน กลับหอ เข้านอนกันหมดแล้วนั้น ผมยังคงเตร็ดเตร่อยู่แถวลานพระรูปไม่ใช่เพื่อชมแสงจันทร์ และไม่ใช่เพื่อทำการทดลองทางวิทยาศาสตร์ข้ามวันข้ามคืน

ผมออกจากที่พักข้างมหาวิทยาลัยมายังลานพระรูปตอนตีสองเพื่อมาวิ่ง!

ถ้าภาพของชายหนุ่มร่างสูงหัวเกรียนสวมแว่นซึ่งวิ่งอยู่คนเดียวตอนตีสองใต้ทิวจามจุรีข้างสนามในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยดูแปลกแล้ว ขอให้จินตนาการต่อไปว่า ชายหนุ่มคนนั้นสวมเสื้อยืดคอกลมลายพรางทหาร กางเกงพละทหารขาสั้นเต่อ บนอกเสื้อสกรีนตัวอักษรสีเหลืองสดว่า พลแม่นปืนนาวิกโยธิน

การจะลากสังขารออกมาวิ่งสี่กิโลเมตรตอนตีสอง ทั้งๆ ที่ตอนสายเพิ่งเตรียมการนำเสนอให้แก่สมาชิกวุฒิสภา และตอนบ่ายต้องอ่านหนังสือเตรียมตัวสอบย่อยนั้น ต้องใช้แรงบันดาลใจและแรงกระตุ้นเป็นอย่างมากเพื่อเอาชนะความขี้เกียจ ด้วยการนี้ ผมจึงยอมลงทุนซื้อเครื่องเล่นเพลงแบบพกพาไว้ฟังตอนวิ่ง และขุดเอาชุดพละทหารที่เคยใช้ฝึกตอนเป็นนาวิกโยธินมาใส่ เพื่อสร้างอารมณ์และความเชื่อมั่นให้ตัวเอง

นี่เป็นโอกาสครั้งเดียวเท่านั้นในชีวิต จะพลาดไม่ได้ จะหยุดเพราะเหนื่อยแค่นี้ไม่ได้ เราต้องพร้อม เราต้องก้าวข้ามความเหนื่อยไปให้ได้ ถ้ากลัวเหนื่อยแค่นี้ แล้วเราจะทนชีวิตทหารในอนาคตได้ยังไง อดีตนาวิกโยธินไทยนะโว้ย สู้โว้ย วิ่งต่อไปอย่าหยุดอีกสองสามกิโล ไม่ยอมแพ้ เราจะไม่พลาดโอกาสเดียวในชีวิตเพราะความเหนื่อยแค่นี้แน่นอน อึ๊บ เอี้ยยยยย !

เสริมด้วยเสียงเพลงกระตุ้นอารมณ์ฮึดอย่างทำนองแร็ปของเอมิเน็มและเพลงมาร์ชของกองพลต่างด้าวที่ผมดาวน์โหลดมาจากอินเตอร์เน็ต ผมก็หอบสังขารมาวิ่งสี่ถึงหกกิโลรอบคณะวิทยาศาสตร์ตอนตีสองได้สัปดาห์ละสี่ถึงห้าครั้งอย่างสม่ำเสมอ แม้บางครั้งจะขี้เกียจหรือกลัวผีขนาดไหนก็ตาม

(คณะวิทย์ จุฬาตอนตีสองนั้นแทบจะไม่มีคนเลย นอกจากยามที่แอบหลับอยู่ในป้อม แถมบางครั้งก็มีเสียงหอนคร่ำครวญลอยมาจากคณะสัตวแพทย์ให้ตกใจเล่น ซึ่งทุกครั้งเวลาที่ผมดันนึกกลัวผีขณะวิ่ง ก็จะรำพึงเบาๆ เสมอว่า "ถ้ามีอำนาจเฮี้ยนขนาดนี้ แสดงว่าท่านต้องเป็นเจ้าที่เจ้าทางเก่าแก่ศักดิ์สิทธิ์แน่นอน ถ้าเช่นนั้นอย่าเปลืองอิทธิฤทธิ์มาหลอกผมให้เปล่าประโยชน์เลยท่าน ขอท่านช่วยดลบันดาลให้ผมทำการใหญ่เพื่อประเทศชาติ เพื่อรักษาชีวิตคนไทย เพื่อรักษาอธิปไตย ได้สำเร็จดีกว่านะท่าน" - ซึ่งสุดท้าย เรื่องจีทีสองร้อยก็สำเร็จจริงๆ นะเอ้อ!)

ตอนกลางคืนฝึกร่างกาย ส่วนตอนกลางวันที่ร้อนและควันรถหนาแน่นเกินกว่าจะวิ่งออกกำลังได้นั้น ถ้าไม่ได้วิ่งวุ่นทำเรื่องเครื่องตรวจระเบิดหรือไปติดต่อทำเอกสารเตรียมตัวสำหรับเดินทาง ผมก็จะหาเวลาว่างนั่งฝึกเรียนภาษาฝรั่งเศสด้วยตนเอง ทั้งจากอินเตอร์เน็ตและซอฟต์แวร์เรียนภาษา

ดังนั้น ก่อนจะขึ้นเครื่องไปฝรั่งเศส ผมจึงพอรู้คำศัพท์และวลีพื้นฐาน กิน อยู่ หลับ นอน จากการพยายามเรียนด้วยตนเองมาบ้าง แต่พอไปถึงบ้านเมืองเขาจริงๆ แทบฟังอะไรไม่รู้เรื่องเลย เพราะคนฝรั่งเศสไม่ชอบพูดประโยคง่ายๆ ช้าๆ ให้เราเข้าใจ ทว่าจะเสริมคำแต่งประโยคมากมายให้สละสลวยโดยคิดว่าใครๆ ก็เข้าใจได้ง่าย เพราะฉะนั้น การเรียนด้วยตัวเองสองสามเดือนนี้จึงแทบจะไม่มีประโยชน์อะไรเท่าไหร่ ด้วยเหตุนี้ เวลาใครถามว่าเคยรู้ภาษา

ฝรั่งเศสก่อนเข้ากองพลต่างด้าวหรือเปล่า ผมจึงมักจะตอบขำๆ ไปว่าไม่รู้อะไรมาก่อนเลย นอกจากสามคำ คือ บ่งชู้ (bonjour) ครัวซองต์ (croissant) และปารี เฌอเตม (Paris, je t'aime.)

แน่นอน การฝึกฝนร่างกายตนเอง จากคนที่วันๆ เอาแต่หมกตัวอยู่หน้ากองเอกสารกับจอคอมพิวเตอร์ให้กลายเป็นคนทะมัดทะแมงที่วิ่งทนได้หลายๆ กิโลเมตร และการหัดเรียนภาษาใหม่ จากที่แทบจะไม่เคยผ่านตามาเลย จนสามารถฟังบทสนทนาพื้นฐานได้พอรู้เรื่องนั้น ไม่ใช่เรื่องง่าย

โดยเฉพาะเมื่อยังมีปัญหาความมั่นคงระดับชาติมูลค่าพันล้านให้ต้องกังวลจนแทบไม่ได้กินไม่ได้นอน

แต่ผมก็อดทนฝึกฝนทุกรกิริยาทั้งสอง ซึ่งถือเป็นปัจจัยชี้ขาดในการสมัครทหารต่างด้าวมาได้ แม้จะต้องใช้แรงกระตุ้นบ้างก็ตาม เพราะในทุกๆ ย่างก้าวอันเหนื่อยหอบระหว่างการวิ่ง และทุกๆ วินาทีที่น่าเบื่อระหว่างการท่องศัพท์ท่องไวยากรณ์นั้น ผมตระหนักดีว่า...

โอกาสของผมมีเพียงครั้งเดียว

ไม่มีอะไรได้มาฟรีๆ โดยไม่ต้องอาศัยความพยายาม!

"This opportunity comes once in a lifetime, yo !"

๑๒

สำหรับการเตรียมตัวและสัมภาระเพื่อเดินทางไปสมัครเป็นกองพลทหารต่างด้าวนั้น ผมทำตามคำแนะนำที่รวบรวมมาจากกระดานสนทนาแห่งหนึ่งบนอินเตอร์เน็ต ซึ่งเป็นสถานที่พูดคุยของทั้งผู้ที่สนใจจะไปสมัครเป็นทหารต่างด้าวในปัจจุบัน รวมถึงอดีตทหารต่างด้าวหลายคนที่ยินดีโพสต์ให้คำแนะนำแก่เด็กหนุ่มว่าที่ทหารต่างด้าวรุ่นใหม่

คำแนะนำหนึ่งบอกไว้ว่า เรานำดิกชันนารีหรือหนังสือเรียนภาษาฝรั่งเศสติดตัวเข้าไปได้ ในขณะที่สมบัติอย่างอื่นจะถูกยึดเก็บไว้หมดจนกว่าจะจบการฝึกพื้นฐาน

ดังนั้นผมจึงเลือกดิกชันนารี ฝรั่งเศส – อังกฤษ – ฝรั่งเศส อย่างหนาแต่เล็กพอที่จะยัดลงกระเป๋าข้างของกางเกงทหารได้หนึ่งเล่ม กับหนังสือรวมบทสนทนา อังกฤษ – ฝรั่งเศส อีกหนึ่งเล่มเพื่อไว้เอาชีวิตรอดระหว่างการเดินทาง

ซึ่งผมยังคงได้ใช้ดิกชันนารีเล่มเก่งมาจนถึงวันนี้ แม้จะมีคอมพิวเตอร์และมือถือให้ใช้ค้นคำศัพท์อย่างรวดเร็วแล้วก็ตาม

นอกจากดิกชันนารีแล้ว ที่ร้านหนังสือแผนกภาษาและท่องเที่ยว ผมยังได้หยิบหนังสือนำเที่ยวปารีสของ Lonely Planet Guide มาอีกด้วย เพื่อไว้วางแผนเที่ยวปารีสหากคัดตัวไม่ติด และแม้จะคัดตัวติดแล้ว ในวันหยุดยาวครั้งแรกของผมหลังฝึกพื้นฐานเสร็จ (ซึ่งเป็นช่วงที่ภาษาฝรั่งเศสของผมยังไม่กระดิกเท่าไหร่) ผมก็ยังได้ใช้หนังสือไกด์เล่มนี้เที่ยวตะลุยปารีสอย่างเต็มอิ่มสมใจอยาก ดังที่เคยฝันและเคยเห็นในหนังในทีวีมานานแสนนาน

สมบัติอีกอย่างที่นำติดตัวไว้ได้ตลอดเวลา ตามที่คนในอินเตอร์เน็ตบอกมา นอกจากดิกชันนารีแล้วก็คือนาฬิกาข้อมือ

สำหรับภารกิจค้นหานาฬิกาที่เหมาะกับการฝึกทหาร เพื่อนอ้วนที่รักได้พาผมซ้อนมอเตอร์ไซค์ผุๆ ของมันปุเลงๆ ไปยังคลองถม แหล่งเครื่องอิเล็กทรอนิกส์ราคาถูกแต่ชวนกังวล (ว่าจะเป็นของจริงหรือเปล่า) จนได้นาฬิกาข้อมือทรงสมบุกสมบันแบบมีเข็มทิศอิเล็กทรอนิกส์มาหนึ่งเรือนในราคาสองพันบาท ตอนนั้นคิดในใจว่าสิ้นเปลืองโคตร แต่เวลาสองปีที่ผ่านมาได้พิสูจน์ให้เห็นว่าเป็นการลงทุนที่คุ้มค่ามากๆ

เข็มทิศของนาฬิกาเรือนนี้ช่วยชีวิตผมไว้หลายครั้ง ทั้งระหว่างการหลงทางในเมืองใหญ่ (ที่ตอนนั้นยังอ่านป้ายหรือคุยกับใครไม่รู้เรื่อง) หรือการฝึกนำทางกลางป่ากลางทุ่งในการฝึกเชิงยุทธการ นาฬิกาน้อยเรือนนี้รับใช้ผมมาอย่างซื่อสัตย์จนกระทั่งต้องจากไปก่อนวัยอันควรหลังถูกความชื้นของป่าดงดิบอเมซอนเล่นงานระหว่างภารกิจที่อเมริกาใต้เมื่อต้นปี ๒๕๕๔

นอกจากนี้ ยังมีอีกสิ่งที่สำคัญพอๆ กับนาฬิกาหรือดิกชันนารี นั่นก็คือเสื้อกันหนาว

ตั๋วเครื่องบินที่ผมซื้อไว้มีกำหนดถึงปารีสปลายเดือนมีนาคม ซึ่งเป็นช่วงฤดูใบไม้ผลิที่อากาศยังคงหนาวกว่าบ้านเราอยู่มาก ผมจึงลงทุนไปซื้อเสื้อกันหนาวมาหนึ่งตัวจากประตูน้ำ ราคาสองพันบาท ตอนนั้นตกใจมาก เกิดมาไม่เคยซื้อเสื้อแพงขนาดนี้ (เสื้อเชิ้ตที่ใส่ออกทีวีหรือเข้าสภาไปได้มาจากสยามราคาตัวละร้อยห้าสิบ) รู้สึกว่าเป็นเสื้อกันหนาวที่เท่เหลือหลาย ใส่แล้วดูหล่อทะมัดทะแมงชะมัด

แต่พอมีโอกาสได้ใส่ออกเดินในปารีส เมืองแห่งแฟชั่น กลับพบว่าเสื้อกันหนาวตัวเก่งนั้นโหลยโท่ยสุดๆ จนต้องรีบเจียดเงินซื้อใหม่โดยพลัน

แถมปรากฏว่าเสื้อกันหนาว “สุดเท่” ที่เจียดเงินซื้อมาอย่างกระมิดกระเมี้ยนนั้น กลับกันหนาวได้ไม่ดีพอ จนต้องไปจับไข้ตอนเจออากาศเปลี่ยนแปลงที่ฝรั่งเศส สุดท้ายต้องเปิดโรงแรมนอนที่มาร์กเซยหนึ่งคืนก่อนเข้าศูนย์สมัครเพื่อพักผ่อนฟื้นฟูสภาพร่างกาย

เสียน้อยเสียยาก เสียมากเสียง่าย!

จัดเตรียมสัมภาระเรียบร้อย เรื่องเอกสารไม่มีปัญหา กายพร้อม ใจพร้อม กำหนดเดินทางมีแล้ว รู้แล้วว่าการทดสอบครั้งยิ่งใหญ่ของชีวิตจะมีขึ้นในวันไหน แต่... ตายละวา... งบไม่พร้อม

วันที่ผมยืมเงินเพื่อนตี๋มา ซึ่งเป็นเวลาก่อนขึ้นเครื่องไปฝรั่งเศสประมาณหกเดือนนั้น ผมมีเงินทุนทั้งหมดประมาณแปดหมื่นบาท ซึ่งหลังจากใช้จ่ายเพื่อการเตรียมตัว รวมถึงค่ากินอยู่และสุรุ่ยสุร่ายส่งท้ายที่ไทยไปบ้างนั้น สัปดาห์สุดท้ายก่อนเดินทาง หักค่าภาษีสนามบิน ค่าจิปาถะต่างๆ ไป ผมมีงบเหลือติดตัวอยู่ประมาณหนึ่งหมื่นบาทเท่านั้น คิดเป็นยูโรก็ได้ประมาณ ๒๕๐ ยูโร ขณะที่ค่าอาหารปกติหนึ่งมื้อที่ฝรั่งเศสตกประมาณ ๑๐ ยูโร

หักค่าโรงแรมคืนละ ๒๕ ยูโร ผมอยู่ในฝรั่งเศสได้ไม่ถึงสัปดาห์ด้วยซ้ำ!

ใครที่ได้รู้ว่าผมก้าวเท้าลงเหยียบสนามบินปารีสชาลเดอโกลด้วยเงินสดติดตัวแค่ ๒๕๐ ยูโรต่างก็ประหลาดใจในความกล้าและบ้าบิ่นของผมเป็นอย่างมาก (เพิ่มจากที่กล้ามาสมัครทหารรับจ้างไปอีก) เพราะไม่มีใครในปารีสที่ผมรู้จักจะกล้าขึ้นเครื่องมายุโรปครั้งแรกด้วยเงินแค่นี้ แม้จะมาเที่ยวแบ็คแพ็คซำเหมาก็เหอะ

ซึ่งผมก็จะปล่อยให้เขาทึ่งไปอย่างนั้น ไม่เคยเฉลยให้ใครรู้เลยว่า จริงๆ นอกจากแผนตายดาบหน้าแล้ว ผมยังมีแผน “หากินดาบหน้า” อยู่อีก เพราะผมรู้มาว่า

ตลอดเวลาของการคัดตัวในศูนย์ของกองพลต่างด้าวนั้น เราจะได้รับเงินค่าจ้างวันละ ๓๕ ยูโรด้วย แลกกับการทำงานใช้แรงเล็กๆ น้อยๆ ระหว่างรอเข้ารับการทดสอบ

นั่นแปลว่าถ้าผมไม่โดนไล่ออกมาเพราะตกตรวจร่างกาย (ซึ่งมั่นใจว่าผ่าน เพราะไปลองตรวจกับแพทย์ที่ไทยมาก่อนแล้ว) แม้จะสมัครไม่ติด แต่อย่างน้อยด้วยเวลาไม่ต่ำกว่าหนึ่งสัปดาห์ ผมก็จะได้เงินเพิ่มไม่ต่ำกว่า ๒๕๐ ยูโร!

ซึ่งในการนี้ผมวางแผนสองไว้แล้ว ว่าถ้าสมัครไม่ติด จะใช้เงิน ๕๐๐ ยูโรที่มีเที่ยวปารีสเสียให้เต็มอิ่มหนึ่งสัปดาห์ แล้วค่อยกลับไทย จะได้ไม่เสียเที่ยวเปล่า เจียดๆ กินแซนด์วิชกับทำอาหารง่ายๆ กินเอง (ที่โรงแรมโฮสเตลมักจะ

มีครัวให้) ก็คงได้เที่ยวชมพิพิธภัณฑ์กับสถานที่สำคัญๆ ต่างๆ ได้สมใจ

ซึ่งก็น่ายินดีที่ว่า การเที่ยวปารีสครั้งแรกของผมไม่ต้องใช้โปรแกรมเที่ยวจำกัดจำเขี่ยที่วางไว้นั้น แต่กลับได้เที่ยวอย่างที่คนฝรั่งเศสเขาเที่ยวกันด้วยเงินเดือนทหารที่หาได้จากน้ำพักน้ำแรงของผมเอง

ตั๋วเดินทางพร้อม เอกสารพร้อม สัมภาระพร้อม กายพร้อม ใจพร้อม งบประมาณพร้อม ทีนี้ก็เหลือแต่... การสั่งลา

๑๓

คนที่รู้ว่าผมกำลังดำเนินการไปตายดาบหน้าเพื่อสมัครกองพลต่างด้าวนั้น มีแค่พ่อ แม่ พี่ชาย อาจารย์เจษฎา และเพื่อนวงน้ำชาเท่านั้น

ซึ่งทั้งหมดนี้ ไม่มีใครเห็นด้วยกับการบ้าพลังประชดชีวิตไปเป็นทหารต่างด้าวของผมเลยสักคน

เหล่าเพื่อนๆ ที่ชินชากับความบ้าของผมแล้วนั้น แม้จะไม่เห็นด้วย แต่ก็ยังช่วยเหลือผมเต็มที่เท่าที่ช่วยได้ ต่อให้ผมรบกวนพวกมันสักเท่าไรก็ไม่เคยบ่น (อย่างจริงๆ จังๆ) ด้วยเพื่อนทั้งหลายเข้าใจดีว่า ผมเจออะไรมาบ้างในชีวิต และเข้าใจดีว่าชีวิตของผมนั้นผมมีสิทธิเลือกเดินทางด้วยตัวเอง แม้จะต้องทิ้งทุนทิ้งพวกเพื่อนไปตัดช่องน้อยคนเดียว แต่ทุกคนก็ยังให้ความช่วยเหลือเป็นอย่างดีเท่าที่ทำได้

เพื่อนอ้วนที่พาผมตุเลงๆ ไปทั่วสารทิศ เพื่อการเตรียมตัว

เพื่อนตี๋ที่ช่วยเหลือทุนทรัพย์ เปิดโอกาสให้ผมได้ไล่ตามฝัน

เพื่อนหมีที่ช่วยพาผมไปคลายเครียดในยามที่ผมเหน็ดเหนื่อยท้อแท้

เพื่อนแขกที่ช่วยติดตามเรื่องการเรียนให้ในเวลาผมติดภาระอื่นๆ

และพี่เต่าที่คอยเป็นกุนซือให้คำปรึกษาผมมาตลอด

กูรักพวกมึงทุกคนจริงๆ เพื่อน

คุณแม่ของผม แม้ว่าในใจจะไม่เห็นด้วยและเป็นห่วงลูกชายคนเล็กคนนี้สุดใจ แต่แม่ก็ไม่เคยห้ามปราม ด้วยว่าเคยชินกับความแหกคอกและเข้าใจจิตใจของลูกชายดื้อๆ คนนี้เป็นอย่างดีว่า ถ้าลูกตั้งใจ มีความคิดจะทำอะไรแปลกๆ ที่คิดว่าเป็นสิ่งถูกต้องแล้ว เขาก็จะวิ่งเอาหัวชนฝาเพื่อทำสิ่งนั้นให้ได้

ผมสังเกตเห็นแววตากังวลของแม่ทุกครั้งที่ผมเล่าเรื่องแผนการไปฝรั่งเศสให้ฟัง แม้ผมจะพยายามอธิบายถึงความมั่นคงของการเป็นทหารในกองพลต่างด้าว และพยายามวาดฝันอันสวยหรูหลังจบสัญญาทหารให้แม่เห็นภาพตาม แต่แม่ก็ไม่เคยยิ้มหรือพยักหน้าเลยตลอดการพล่ามน้ำท่วมทุ่งของผม ผมกับแม่ไม่เคยมีปัญหาอะไรในการสื่อสารกัน แต่ทุกครั้งที่เราคุยกันเรื่องนี้ แม่จะไม่สบตาผม กลับก้มหน้างุดๆ ล้างจานหรือหั่นผักตลอดบทสนทนา แม่พยายามไม่ให้ความสนใจความฝันบ้าๆ ของผม ไม่แม้กระทั่งจะถามรายละเอียดอะไรในเรื่องนี้

ถึงกระนั้น แม่ก็ไม่เคยขัดแย้งหรือวิจารณ์แผนการที่ใครๆ ก็บอกว่าเพ้อเจ้อของผมเลยสักครั้ง แม่ช่วยเหลือผมทุกอย่างทุกครั้งที่ผมขัดข้องอะไรในการเตรียมตัวไปฝรั่งเศส ไม่ว่าจะช่วยสำรองเงินหรือช่วยขุดตำราเรียนภาษาฝรั่งเศสเก่ากรอบฝุ่นเขรอะมาให้ (แม่ผมเรียนจบครุศาสตร์ เอกอังกฤษ โทฝรั่งเศส)

ถ้าไม่ได้แม่ช่วยเหลือ ผมก็คงมาไม่ถึงที่นี่ แม้ว่าการช่วยเหลือนั้นจะทำให้แม่ต้องปวดร้าวเป็นห่วงเป็นใยสุดใจแค่ไหนในยามที่ไม่ได้ข่าวคราวของผมเป็นเดือนๆ ตลอดช่วงแรกของการฝึกที่ฝรั่งเศส แต่แม่ก็ยังยอมปวดใจ ช่วยเหลือให้ฝันของผมเป็นจริง

บ้านของผมเป็นเหมือนบ้านคนไทยทั่วๆ ไปที่ไม่ค่อยแสดงออกทางอารมณ์อะไรกันมาก ต่างจากในหนังฝรั่ง ครอบครัวเราไม่ค่อยพูดประโยคละเอียดอ่อนกันเท่าไหร่นัก

แต่ผมขอใช้พื้นที่ตรงนี้ บอกแม่ว่า

มะครับ แจ้รู้ว่ามะรักแจ้มากแค่ไหน ช่วงที่แจ้หายไปในฝรั่งเศส มะจะคิดถึงและเป็นห่วงเป็นใยแจ้เท่าไร

แจ้ก็รักและคิดถึงมะเท่านั้นเช่นกันครับ

ในทางกลับกัน พ่อของผม นอกจากไม่เห็นด้วยแล้ว ยังค้านแผนการของผมหัวชนฝา

พ่อผมเป็นอาจารย์มหา'ลัย และยังเคยเป็นคอมมิวนิสต์เก่า ที่บ้านพ่อจะมีห้องสมุดย่อยๆ ในชั้นหนังสือเต็มไปด้วยสารคดีเรื่องเล่าการต่อสู้ของมวลชนในช่วงสงครามเย็น และวรรณกรรมสะท้อนสังคมทั้งแมกไซไซ ซีไรต์ และไร้รางวัล

ความเป็นคนหัวรั้น อุดมการณ์สูง ไม่กลัวที่จะต่อสู้สิ่งที่ตนเชื่อว่าถูกต้องของผม ก็น่าจะมาจากการนอนกลิ้งอ่านหนังสือในห้องสมุดน้อยของพ่อนี่แหละ (แถมภูมิแพ้จากฝุ่นหนังสือมาด้วย)

แต่คนที่ปลูกฝังความรักการอ่านและความนิยมอุดมคติ จนทำให้ผมอยากหยิบหนังสือที่ใครๆ บ่นว่าอ่านยากพวกนั้นขึ้นมาอ่าน ก็คือบรรณารักษ์ห้องสมุดน้อย พ่อของผมคนนี้นี่เอง

ดังนั้น พ่อจึงเข้าใจและสนับสนุนการดำเนินการเรื่องจีทีสองร้อยของผมอย่างยินดี และตื่นเต้นตลอดเวลาที่เรื่องคืบหน้า ได้ออกสื่อ และเข้าสภา

แต่พ่อไม่เข้าใจความคิด "ไม่รักดี" ของผม ที่จะทิ้งการเรียนปริญญาเอกไปเป็นพลทหารรับจ้างกระจอกงอกง่อยให้กองทัพต่างชาติ

แน่นอน พ่อรู้ว่าพ่อคงห้ามผมไม่ได้ แต่พ่ออยากให้ผมเรียนให้จบปริญญาเอกก่อน เพื่อจะได้มีฐานชีวิตที่มั่นคง และตามประสาพ่อแม่คนไทยทั่วไป พ่ออยากให้ผมจบปริญญาเอก เป็นคนแรกของวงศ์ตระกูล พ่ออยากเห็นผมรับปริญญาในชุดแก้วของจุฬาฯ พ่ออยากบอกเพื่อนอาจารย์อย่างภาคภูมิใจว่า "อ๋อ เจ้าแจ้คนเล็กน่ะเหรอ ตอนนี้จบดอกเตอร์ที่จุฬาแล้ว เป็นนักวิจัยคอมพิวเตอร์อยู่ที่กรุงเทพฯ"

ผมพยายามบอกพ่อว่า ผมไม่มีกะจิตกะใจจะเรียนต่อแล้ว และที่สำคัญถ้าผมรอให้เรียนปริญญาเอกจบก่อนแล้วค่อยไป มันก็ไม่ต่างอะไรจากคนเรียนจบแล้วไปหางานทำไปแสวงโชคที่เมืองนอกหรอก มันไม่มีความหมาย ไม่ขบถพอ!

ความคิดแบบนี้พ่อผมคงจะเข้าใจได้ไม่มีปัญหา ถ้ามันเป็นเรื่องชีวิตของใครคนอื่นสักคนที่ได้อ่านได้ดูจากหนังสือจากทีวี แต่พอมาเป็นเรื่องของลูกตัว

เอง พ่อกลับยอมเข้าใจไม่ได้

ทุกครั้งที่เราพยายามคุยเรื่องนี้กัน อารมณ์การสนทนามักจะตึงเครียดขึ้นตลอด พ่อมักจะพูดโน้มน้าวแต่ฝ่ายเดียว ในขณะที่ผมก็พยายามแต่จะป้องกันประเด็นของตัวเอง จนสุดท้ายการสื่อสารก็ไม่เกิดสาระอะไรขึ้นมามากไปกว่าประเด็นชวนทะเลาะเดิมๆ จนหลังๆ ผมแทบไม่อยากคุยกับพ่อแล้ว เพราะคุยทีไรเป็นได้ทะเลาะกันทุกที

แม้ตอนนี้ เกือบสองปีแล้วที่ผมมาอยู่ฝรั่งเศส ผมโทรฯ กลับไปหาพ่อน้อยแทบนับครั้งได้ และแต่ละคราวก็สั้นจนแทบจะนับได้เป็นวินาที

แต่ในระหว่างการเตรียมตัวมาฝรั่งเศส มีเรื่องหนึ่งที่ทำให้ผมยังคงคิดถึงพ่อมาจนถึงทุกวันนี้ แม้เรื่องระหองระแหงของเราจะยังค้างคาอยู่ในใจก็ตาม

ตอนนั้นผมพยายามหาแว่นสายตาที่สมบุกสมบันสำหรับการใช้ฝึกทหาร เพราะถ้าแว่นของผมแตกหักระหว่างการฝึกในฝรั่งเศส ผมซึ่งแทบจะไร้ทักษะสื่อสารอย่างสิ้นเชิงนั้น คงกลายเป็นคนทุพพลภาพไปนานพอดู (คนที่มีปัญหาสายตาจะเข้าใจดีว่าการใช้ชีวิตโดยไร้แว่นนั้นเป็นฝันร้ายเพียงใด) แต่ที่ผมอยากได้มากกว่านั้นคือแว่นตาซึ่งกันสะเก็ดกระสุนได้ด้วย เพราะประสบการณ์จากการฝึกนาวิกโยธินและการได้ดูหนังดูสารคดีสงครามมาเยอะ ทำให้ผมตระหนักถึงอันตรายที่อาจเกิดขึ้นกับดวงตาและความจำเป็นของแว่นกันสะเก็ดเป็นอย่างดี

ผมโชคดีเป็นอย่างมากที่ไปเจอแว่นชนิดที่อยากได้เป๊ะๆ วางขายในไทย แต่สนนราคาอยู่ที่หนึ่งหมื่นห้าพันบาท! ซึ่งผมเจียดเงินที่ไปขูดรีดยืมจากเพื่อนตี๋มาซื้อไม่ได้แน่นอน เพราะแค่ค่าตั๋วเครื่องบิน ตั๋วรถไฟทีจีวี ค่าขอวีซ่า ก็แทบไม่มีเงินเหลือติดเป็นพ็อคเกตมันนี่แล้ว

ตอนที่ผมเปรยเรื่องกำลังหาเงินซื้อแว่นตากันกระสุนให้พ่อฟัง พ่อเสนอจะออกเงินซื้อแว่นที่ว่าให้ผมอย่างไม่ลังเล ทั้งๆ ที่ไม่เคยคิดจะยอมออกเงินช่วยผมเรื่องวีซ่าหรือตั๋วไปฝรั่งเศสใดๆ ทั้งสิ้น

“ถ้าแว่นอันที่ว่านี้จะช่วยกันไม่ให้แจ้ตาบอดได้ หมื่นห้ามันก็ไม่แพงเกินไป” พ่อผมกล่าวเรียบๆ “ป๊ะคงจะไม่ช่วยอะไรแจ้ได้เรื่องไปฝรั่งเศส แต่อย่าง

น้อยแว่นนี้มันก็จะติดตัวแจ้ไปตลอด เวลาออกไปเสี่ยงที่ไหนอย่าลืมใส่ไปตลอดแล้วกัน”

ป๊ะครับ ตอนแจ้ฝึกยิงปืน เพื่อนต้องใช้แว่นยิงปืนประจำสนามขุ่นๆ แต่แจ้มีแว่นใสปิ๊ง ทำให้ยิงได้คะแนนดี จนจบการฝึกอันดับต้นๆ ได้เลือกย้ายหน่วยลงกองพันตามที่ต้องการ

ป๊ะครับ ตอนแจ้ฝึกยิงเครื่องยิงระเบิดต่อต้านรถถัง ปืนมันถีบแรงมากกระแทกแว่นเลนส์กระเด็นตก ถ้าไม่ได้แว่นคู่นี้ช่วยรับแรงปะทะไว้ ตอนนี้คงได้แผลเป็นยาวพาดหางคิ้วไปแล้ว

ป๊ะครับ ตอนแจ้วิ่งไล่พวกขนของผิดกฎหมายในป่าอเมซอน กิ่งไม้หนามดีดเข้าหน้าข่วนเป็นรอยเลือดซิบ ถ้าไม่ได้แว่นคู่นี้ครอบตาไว้ ป่านนี้ตาขวาอาจจะบอดไปแล้ว

แจ้ไม่เคยบอกป๊ะเลยตอนเราคุยโทรศัพท์กันสั้นๆ แต่แจ้ขอแอบบอกป๊ะตรงนี้ในหนังสือนี้แล้วกัน

แม้เราจะยังมีปัญหาคาใจกันอยู่ แต่แจ้ยังคิดถึงป๊ะเสมอ ภาพป๊ะนั่งเอนหลังอ่านหนังสือที่ชายคาบ้าน ภาพป๊ะนั่งขับรถตาแข็งพาครอบครัวไปเที่ยวเหนือ ภาพป๊ะแบกเป้ใบใหญ่เดินนำทางพวกเราในป่าอุทยาน แจ้ยังคงมองเห็นผ่านแว่นคู่นี้อยู่ทุกวัน

ขอบคุณครับป๊ะ

สำหรับพี่ชายนั้น เราสองคนสนิทชนิดที่ไม่ต้องสื่อสารกันให้มากก็เข้าใจกันได้

ผมบอกพี่ว่าจะหายไปนาน หรืออาจจะไปไม่กลับก็ได้ ถ้าผมเป็นอะไรไปฝากดูพ่อกับแม่ด้วย

พี่ชายผมบ่นกระปอดกระแปด ว่าผมตัดช่องน้อยทิ้งความรับผิดชอบให้เขาคนเดียว แต่เขาก็เข้าใจผมดี และไม่เคยคิดจะห้ามปรามอะไร

นอกจากจะฝากซื้อเสื้อเบอร์ ๑๐ ของซีดานเท่านั้นเอง!

๑๔

๒๕ มี.ค. ๒๕๕๓ ครอบครัวผมออกจากบ้านที่ปัตตานีมาด้วยกันในรถกระบะของพ่อ เพื่อเดินทางไปยังสถานีขนส่งหาดใหญ่ เนื่องจากต้องเก็บเงินไว้สำหรับใช้จ่ายในฝรั่งเศส ผมจึงเลือกเดินทางด้วยรถทัวร์ หาดใหญ่-กรุงเทพฯ ที่ราคาไม่แพงมาก

ตอนผมต้องขึ้นรถไฟไปยังศูนย์ฝึกทหารใหม่ในกองทัพเรือที่สัตหีบเป็นครั้งแรกเมื่อปี ๒๕๕๑ เพื่อไปประจำการเป็นเวลา ๖ เดือน แม่กับพี่มาส่งผมขึ้นรถไฟ แม่น้ำตาปริ่มด้วยความเป็นห่วง ตอนรถไฟเคลื่อนออกจากชานชาลาสถานี แม่มองส่งผมจนลับสายตา

ผมกำลังจะไปเป็นทหารอีกครั้ง ครั้งนี้จะไกลออกไปโพ้นทะเล ชนิดที่การไปเยี่ยมแทบจะทำไม่ได้ แต่แม่บอกผมว่า แม่ไม่อยากไปส่งที่สนามบิน

ผมไม่โกรธหรือไม่น้อยใจ ผมเข้าใจแม่ดี การส่งผมขึ้นรถทัวร์ไปกรุงเทพฯ ไม่ใช่เรื่องแปลกที่ไม่เคยทำ แต่การส่งผมขึ้นเครื่องบินที่สุวรรณภูมิไปสู่โชคชะตาที่แม่ไม่รู้อะไรและไม่อาจเอื้อมมือไปช่วยเหลือได้เลยนั้น แม่คงทำใจยอมรับไม่ได้

เราไม่ได้ล่ำลาหรือสั่งเสียอะไรกันมาก ผมเองก็ไม่อยากทำอะไรให้มันเป็นเรื่องใหญ่ เพราะจะคัดตัวติดหรือเปล่าก็ยังไม่รู้เลย การไปครั้งนี้อาจจะเป็นแค่การไปเที่ยวฝรั่งเศสเดี๋ยวเดียว แล้วกลับมาพร้อมของฝากเป็นไวน์และพวงกุญแจรูปหอไอเฟลก็ได้

ผมมองพ่อ แม่ และพี่ชายที่มาส่งจนลับสายตา

เราทั้งสี่ไม่ได้ตระหนักเลยจริงๆ ว่า นั่นจะเป็นการเจอกันพร้อมหน้าครั้งสุดท้าย... จนถึงปัจจุบัน

ที่ กทม.

ด้วยนิสัยขี้เกียจผัดวันประกันพรุ่งของผม คืนสุดท้ายก่อนออกจากไทยจึงเป็นความวุ่นวายสุดฤทธิ์

ที่ห้องพักข้างมหา'ลัย หลังจากเก็บห้องยัดของลงลังกระดาษพร้อมเขียนกำกับไว้แล้วว่าลังไหนจะยกเป็นมรดกให้ใคร ผมก็ปัดกวาดเช็ดถูห้องพักจนสะอาด

นอกจากเพื่อไม่ให้พี่เต่ารูมเมทด่าลับหลังแล้ว ยังคล้ายกับเป็นการสร้างอารมณ์ด้วยว่า เป็นการปัดกวาด ล้างชีวิตเก่าของตัวเองให้หมด เพื่อจะไปสู่ชีวิตใหม่

หลังกินเลี้ยงส่งท้ายกับเพื่อนนิดหน่อย พร้อมนัดเวลาไปส่งผมที่สนามบินแล้ว ผมก็ขอปลีกตัวเข้าไปที่ห้องแล็บคอมพิวเตอร์ของหลักสูตรวิทยาการคอมพิวเตอร์ คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย บนโต๊ะประจำตัวที่ผมใช้นั่งทำทั้งวิทยานิพนธ์ การบ้าน การโพสต์เว็บบอร์ดระดมคนต่อต้านเครื่องตรวจระเบิด รวมไปถึงเล่นเกม และแอบดูเว็บโป๊ตอนกลางคืน เรียกได้ว่าเป็นห้องแล็บที่เป็นส่วนหนึ่งของชีวิตผมเลยทีเดียว

นั่งสูดลมหายใจอยู่นิ่งๆ ที่หน้าโต๊ะประมาณห้านาทีก็เริ่มเก็บโต๊ะ ยัดของลงกล่องเหมือนเคย แต่ยังไม่กล้าแปะสลากว่าอะไรจะให้ใคร เพราะไม่รู้ว่าจะได้กลับมาอีกหรือไม่ ถ้าได้กลับมา การเก็บกวาดครั้งนี้ก็คงเป็นแค่การจัดของก่อนไปเที่ยวต่างประเทศ

แต่ถ้าผมไม่ได้กลับมาอีก ก็คงใช้เวลาหลายเดือน กว่าจะมีใครรู้ว่าผมหายไป

ผมไม่ได้บอกอาจารย์ที่ปรึกษาของผมเลยเรื่องการตัดสินใจทิ้งการเรียนไปเป็นทหารรับจ้าง แน่นอน ผมไม่กล้าที่จะบอก และอีกอย่าง ผมยังไม่รู้ว่าจะสมัครติดหรือเปล่า ถ้าไม่ติดจะได้กลับมาเรียนต่อ

คิดดูแล้วก็เห็นแก่ตัวอยู่เหมือนกัน ทั้งๆ ที่อาจารย์ที่ปรึกษาของผมคอยช่วยเหลือมาตลอด นอกจากการเรียนการทำงานวิจัยแล้ว ท่านยังคอยให้คำปรึกษาทั้งเรื่องส่วนตัวตอนที่ผมพยายามดิ้นรนไปเรียนต่อเมืองนอก และเรื่องส่วนรวมตอนทำเรื่องเครื่องตรวจระเบิด

แม้แต่ตอนที่ผมหายตัวไปจากเมืองไทย ทั้งๆ ที่ผมไม่เคยติดต่อส่งข่าวให้ท่านเลย ท่านก็ยังช่วยพูดกับฝ่ายบริหารให้อย่าเพิ่งตัดชื่อผมออกจากระบบการเรียน ท่านบอกว่า เดี๋ยวจุฬามันเบื่อ มันก็กลับมาเรียนต่อเอง

อาจารย์ครับ ถ้าอาจารย์ได้อ่านอยู่ตรงนี้ ผมอยากบอกอาจารย์ว่า ผมคงยังไม่กล้ากลับไปเจออาจารย์ในอนาคตอันใกล้นี้นะครับ ผมจำได้ที่อาจารย์บอกว่า ในบรรดาลูกศิษย์ของอาจารย์ ใครได้เป็นศาสตราจารย์คนแรก อาจารย์จะยกที่ดินที่ราชบุรีให้หนึ่งแปลง

แม้ในอนาคตเมื่อผมได้มีโอกาสเจออาจารย์อีกครั้ง ลูกศิษย์คนใดสักคนของอาจารย์อาจจะชนะได้ที่ดินแปลงนั้นไปแล้ว แต่ตอนนั้น ผมจะประสบ

ความสำเร็จจนอาจารย์นึกเสียดายที่ดันยกที่ดินให้คนอื่นเร็วเกินไปแน่นอนครับ

ขอบพระคุณมากครับอาจารย์ที่ให้ความกรุณาผมมาตลอดเวลาสามปี

เช้ามืดตอนตีสามของวันออกเดินทาง ผมยังนั่งขัดพื้นบริเวณหน้าโต๊ะคอมพิวเตอร์เพื่อลอกคราบเทปกาวที่ผมแปะไว้เป็นมาร์กเกอร์สำหรับการทดลองออกให้หมด

สองชั่วโมงผ่านไป ดวงอาทิตย์ส่องแสงยามเช้าทะลุม่านกระจกเข้ามายังโต๊ะทำงานของผมที่ถูกขัดถูจนสะอาดเกลี้ยง เสียงการจราจรที่คับคั่งดังโหวก เหวกมาจากถนนข้างตึก บ่งบอกให้รู้ว่าชีวิตเมืองกรุงกำลังเริ่มต้นดำเนินกิจวัตรในเช้าวันใหม่ของมันอย่างทุกๆ วันเช่นที่เคยเป็นมา

สำหรับใครหลายคน เช้าวันนั้นก็เหมือนกับทุกๆ เช้าที่เคยผ่านมา

แต่สำหรับผม เช้าวันนั้น ไม่เหมือนเช้าวันอื่นๆ

ปิดประตูล็อกห้องแล็บ ทักทายอรุณสวัสดิ์ยามที่หน้าตึก กลับห้องพักไปอาบน้ำ

แบกเป้ใบเขื่องหนึ่งใบ เดินลงจากตึกห้องพัก จ้องมองไปยังดวงอาทิตย์ที่ฉายแสงทะลุหมอกควันยามเช้าของเมืองหลวง

นี่คือเช้าวันใหม่... ที่จะเป็นการเริ่มต้นของชีวิตใหม่

๒๙ มีนาคม ๒๕๕๓ เวลา ๐๘.๓๐ น. ณ สนามบินสุวรรณภูมิ เทอร์มินอลขาออกระหว่างประเทศ โอกาสสุดท้ายที่เหล่าว่าที่ดอก-เตอร์แห่งแก๊งน้ำชาเพชรบุรีซอยห้าได้อยู่พร้อมหน้ากัน

บทที่ ๓

สู่ฝรั่งเศส

บทที่ ๓

๑๕

๓๐ มีนาคม ๒๕๕๓ เวลา ๐๕.๓๐ น.

ณ สถานีรถไฟ Charle de Gaulle TGV

ริมชานชาลาที่เงียบเหงาร้างผู้คน

เก้าอี้ม้านั่งอันว่างเปล่าทอดยาวเป็นทิวแถวทั่วชานชาลา ที่พักแขนอันเกะกะของมันถูกออกแบบมาอย่างตั้งใจเพื่อกันไม่ให้คนจรมานอนเหยียดคร่อมเก้าอี้ ด้วยเหตุนี้ คนจรชั่วคืนอย่างผมจึงต้องหลับๆ ตื่นๆ ในท่านั่งมาตลอด

ลมหนาวพัดลอดมาจากปากอุโมงค์รถไฟ นอกจากความอ่อนเพลียแล้ว การต้องนั่งอดนอนทนหนาวตลอดคืนเช่นนี้ทำให้ผมเริ่มเจ็บคอ ด้านหน้าผมมีเครื่องขายกาแฟอัตโนมัติในราคาแก้วละ ๑.๕๐ ยูโร หรือประมาณหกสิบบาท

ผมไม่มีเศษเหรียญ

หลังจากซดน้ำขวดเย็นยะเยือกที่เหลือมาจากร้านพิซซ่าเมื่อวานแทนอาหารเช้า ผมเดินง่อกแง่กไปยังหน้าจอแสดงเที่ยวรถออก หมายเลขรถไฟทีจีวีของผมโชว์หราอยู่บนจอ

Train Depart : TGV Destination Marseille St-Charles

รถไฟขบวนหนึ่งแล่นเข้าเทียบชานชาลา หลังจากดูข้างรถซ้ำสามรอบจนแน่ใจแล้วว่าเป็นขบวนไปมาร์กเซยแน่ๆ ไม่ผิดคัน ผมจึงเดินขึ้นรถ วางเป้ลงบนชั้นสัมภาระ แล้วเดินงกๆ เงิ่นๆ หาที่นั่งของตัวเองเจอ ผมกำลังจะได้เดินทางกับรถไฟ TGV ที่เร็วที่สุดในโลกเพื่อข้ามประเทศฝรั่งเศสจากเหนือลงใต้ ระยะทางเกือบ ๘๐๐ กิโลเมตร

ถ้าผมเป็นนักท่องเที่ยว ผมคงจะตื่นเต้นดีใจ ถ่ายรูปกับหัวรถไฟ เก้าอี้ที่นั่งสีม่วงสวย และวิวหน้าต่าง

แต่ผมไม่ใช่นักท่องเที่ยว

และผมหวังว่าจะไม่ต้องกลับไปโม้ให้ใครฟังว่าผมได้มานั่งทีจีวี

ผมจะต้องอยู่ในที่ซึ่งการนั่งทีจีวีเป็นเรื่องปกติในชีวิตประจำวัน

ผมจะต้องเป็นทหารรับจ้างในฝรั่งเศสให้ได้

รถไฟเคลื่อนขบวน

ผมเริ่มเครียด

เบาะนั่งในขบวนรถนุ่มสบาย เนินสีเขียวสดในฤดูใบไม้ผลิของฝรั่งเศสสองข้างทางรถไฟนั้นสวยงามเหมือนภาพถ่าย สาวฝรั่งเศสผมดำหน้าคมซึ่งนั่งอยู่ตรงข้ามน่ารักถูกใจ

แต่ผมเครียดเพราะเริ่มรู้สึกไม่สบาย คอเริ่มเจ็บ น้ำมูกเริ่มไหล มันคงไม่ฉลาดนักที่ผมจะลงทุนหนึ่งแสนบาทมาเผชิญโชคในต่างแดน ทว่าต้องล้มเหลวเพียงเพราะอาการหวัดเล็กน้อยจากการอดนอนและการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศ

เอาวะ งั้นเปลี่ยนแผนกะทันหัน ไปหาโรงแรมนอนสบายๆ สักคืนที่มาร์กเซยเพื่อพักฟื้นสภาพก่อนละกัน ถึงจะไม่มีข้อมูลอะไรสักอย่างของที่นั่นเลยก็เถอะ

หลังจากนั่งชื่นชมทิวทัศน์สองข้างทางอันสวยงามแปลกตาไปพลางสูดน้ำมูกไปพลางมาเกือบสามชั่วโมง เสียงประกาศอะไรสักอย่างก็ดังขึ้นเป็น

ภาษาฝรั่งเศส..

"&@, #(^1$#! %!..." คือสิ่งที่ผมได้ยินและเข้าใจ

ก้มมองตั๋ว เหลืออีกสิบนาทีจะถึงเวลาที่ระบุไว้ในตั๋วว่าจะถึงสถานี Marseille Saint Charles รถไฟเริ่มชะลอความเร็ว มันต้องเข้าสถานีแน่ๆ

รถไฟจอดก่อนเวลาบนหน้าตั๋วตั้งแปดนาที ผมเคยได้ยินมาก่อนว่ารถทีจีวี ตรงเวลามาก แต่ไม่นึกว่าจะเจ๋งขนาดถึงเร็วกว่ากำหนดแบบนี้ คิดแล้วก็กระโดดลงจากรถด้วยความอึ้งทึ่ง

หันซ้ายหันขวา มองหาความโอ่อ่าของสถานี Marseille Saint Charles อันเก่าแก่ร่วมศตวรรษ ศูนย์กลางการคมนาคมแห่งโลกอาณานิคมฝรั่งเศส... แต่ก็เห็นแค่ชานชาลาคอนกรีตโล่งๆ กับม้านั่งประปราย

เฮ้ยทำไมมันเล็กจังวะ? ทำไมคนลงกันน้อยจัง? หันเหลอหลาๆ มองซ้ายมองขวาไปเห็นป้าย

"AIX-EN-PROVENCE"

ฉิบหายแล้ว! ผิดสถานี!

หันหลัง ๑๘๐ องศากลับไปดู ประตูรถไฟยังเปิดค้างอยู่ วินาทีวัดใจเอาไงดี จะวิ่งกลับเข้าไปดีไหม

ผมยืนจ้องประตู ประตูจ้องผมกลับ พร้อมยักคิ้วท้าทาย

...สิบห้าวินาทีผ่านไป

ปี๊ดปี๊ดปี๊ดปี๊ดดดด ครืดดดด ปึง ประตูปิด รถไฟเคลื่อนออกไป ผมมองตามช้าๆ

ผมไม่ได้วิ่งกลับเข้าไปทั้งๆ ที่ยังพอมีเวลา ด้วยว่าไม่อยากเสียฟอร์ม เพราะแค่ยืนหมุนงงอยู่ริมชานชาลานี่ก็รู้สึกโง่พอแล้ว ถ้ารีบกระโดดกลับเข้าไปในรถไฟอีก คนบนรถรวมถึงสาวหน้าคมคนนั้นต้องมองว่าเราเป็นคนป่าเข้าเมืองแน่ๆ

ทั้งที่จริงไม่มีใครมาสนใจเราหรอก แถมความเป็นคนป่านั้นมันโชว์หรามาตั้งแต่การแต่งตัวแล้ว!

ด้วยความเก๊กไม่เป็นเรื่อง ก็เลยต้องหาทางเอาตัวรอดต่อไป สมน้ำหน้า

ผมมองซ้ายมองขวาด้วยสีหน้าเคร่งเครียด เอาไงดีวะกู ภาษาฝรั่งเศสพูดไม่ได้เลย ส่วนภาษาอังกฤษของผมนั้นพอใช้ได้แต่ก็ออกเสียงไม่ค่อยชัด คนฝรั่งเศสเองก็พูดไม่ชัด คุยกันจึงไม่ค่อยรู้เรื่อง (ประสบการณ์จากร้านพิซซ่าฮัทที่สนามบิน) ผมเลยลองไปพยายามเสี่ยงโชคกับเครื่องขายตั๋วอัตโนมัติที่มีหน้าจอหลายภาษาดูดีกว่า

จิ้มๆ บนหน้าจอภาษาอังกฤษ เลือกตั๋ว Aix-en-Provence TGV – Marseille Saint Charles ซึ่งระบุเวลาเดินทางไว้... ๕ นาที

อะไรกัน ห้านาทีระหว่างสองสถานี! อะไรมันจะเร็วและแม่นยำขนาดนั้น! ตอนนั่งรถไฟ กรุงเทพฯ–หาดใหญ่ แค่ไปถึงปลายทางให้สายไม่เกิน ๓๐ นาทีก็ถือว่าตรงเวลาสุดยอดแล้ว เพราะไอ้ความตรงเวลาที่ไม่เคยเจอนี่เองที่ทำให้ผมหลงสถานี (โทษไปเรื่อย)

กดปุ่มเลือกซื้อ ราคา ๕.๗๐ ยูโร เออยังพอโอเคไม่แพงมาก ล้วงเงินออกมา... อ้าวเครื่องมันรับเฉพาะบัตรเครดิต โอเคลองบัตรเดบิตจากไทยดู... ใช้ไม่ได้

(มารู้ทีหลังว่า บัตรเครดิตส่วนมาก โดยเฉพาะชนิดแบบแถบแม่เหล็กใช้กับตู้ขายตั๋วของการรถไฟแห่งประเทศฝรั่งเศส (SNCF) ไม่ได้ ดังนั้นจึงควรเตรียมตั๋วทั้งหมดมาให้พร้อมจากไทย แต่ถ้าเกิดเหตุการณ์เฉพาะหน้าอย่างที่ผมเจอ ก็ต้อง...)

เดินไปลุยที่ช่องขายตั๋วด้วยตัวเอง โชคดีว่าช่องขายตั๋วช่องหนึ่งมีธงชาติอังกฤษเล็กๆ แสดงอยู่บนจอ มองไปเห็นคนขายตั๋วหน้าตาบูดบึ้ง ก็เข้าไปฟุดฟิดฟอไฟกระท่อนกระแท่น ได้ตั๋วมาหนึ่งใบสมใจ ต้องรอรถไฟขบวนใหม่อีกหนึ่งชั่วโมง เพื่อเดินทางแค่ห้านาที...

เพราะการวางฟอร์มไร้สาระแท้ๆ

สมน้ำหน้า

๓๐ มีนาคม ๒๕๕๓ เวลาเที่ยงวัน

หลังรถไฟหยุด ผมเดินลงมาพร้อมกับคนทั้งขบวน... ห้องโถงสถานีกว้างใหญ่

MARSEILLE ST CHARLES

หันซ้ายหันขวาไปเจอป้ายสกปรกๆ เก่าๆ เข้ากับสภาพสถานี

ในที่สุดผมก็มาถึงมาร์กเซยจนได้ เดินแบกเป้ออกมานอกสถานี เจอทิวทัศน์ของเมืองอันตระการตา ยืนชื่นชมอยู่พักใหญ่ น้ำมูกก็เริ่มไหล ท้องก็ร้องจ๊อกๆ จึงสำเหนียกขึ้นได้ว่าต้องไปหาโรงแรมนอนพักผ่อนก่อน ค่อยมาชื่นชมเมือง วันหลัง ตอนนี้ต้องพักผ่อนเพื่อภารกิจใหญ่

แวะซื้อแมคโดนัลด์แบบห่อกลับมาหนึ่งชุด เพื่อจะเอาไปกินก่อนนอนในโรงแรม มื้อที่สองในฝรั่งเศสของผม... เอาวะ พูดฝรั่งเศสไม่ได้ ตังค์ก็ไม่ค่อยมี ได้กินแค่นี้ก็บุญแล้ว

ผมเดินวนไปวนมาเพื่อหาโรงแรมราคาถูกที่สุด ก็ได้โรงแรมครึ่งดาว ราคา ๓๐ ยูโร (ที่ไม่มีแม้กระทั่งห้องส้วมส่วนตัว) อาบน้ำ ยัดอาหารลงท้อง ตามด้วยพาราเซตามอลสองเม็ด แล้วก็นอนสลบไปในทันใด เจอกันใหม่วันพรุ่งนี้นะมาร์กเซย... ตอนนี้ขอชาร์จแบตก่อน

๑๖

ผมได้กินอาหารแบบฝรั่งเศสแท้ๆ มื้อแรก ในเช้าวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๓ ซึ่งก็คือกาแฟร้อนหนึ่งแก้ว ครัวซองต์สองชิ้น และน้ำส้มหนึ่งแก้ว ซึ่งสั่งมาด้วยการชี้นิ้วลอกโต๊ะข้างๆ กินเสร็จพอรองท้องได้ ก็เดินเข้าสถานี Marseille St Charles ซื้อตั๋วไปโอบาญ็น (Aubagne) ในราคาประมาณ ๓ ยูโร

ถึงโอบาญ็น มีแผนที่จากกูเกิลซึ่งพิมพ์ติดตัวมา ด้วยเข็มทิศจากนาฬิกาน้อย ผมก็ออกเดินจากสถานีไปยังค่าย

ภาพของชาวต่างชาติหน้าตาตื่นถิ่น เดินแบกเป้ใบเขื่อง มือถือแผนที่ใบน้อยเดินอยู่ริมขอบถนนไปสู่กองพันที่ ๑ แห่งกองพลต่างด้าว (1er Régiment Étranger) อันเป็นที่ตั้งของศูนย์คัดตัว คงไม่ใช่ภาพที่แปลกตาของชาวบ้านท้องถิ่นแถบนี้ ประมาณสิบนาทีจากสถานีรถไฟ ผมเหลือบเห็นป้ายโฆษณาอันเล็กๆ เป็นรูปหน้าทหารสามสี่คน พร้อมตัวอักษรตัวใหญ่ที่เขียนว่า

"CHANGE TA VIE"

(เปลี่ยนชีวิตของคุณ)

"LEGION ETRANGERE"

ผมเดินมาถูกทางแล้ว

อีกประมาณห้านาที ผมก็ถึงที่หมายของการเดินทางเปลี่ยนชีวิตครั้งนี้

สูดลมหายใจเฮือกใหญ่แล้วเดินข้ามถนนเข้าไป

รถบนถนนหยุดให้ผมเดินผ่านโดยไม่ต้องรอ ราวกับรู้ว่าชายต่างชาติคนนี้กำลังจะก้าวไปสู่อะไร

เดินเข้าไปทางซ้ายตามป้ายที่เขียนว่า ENTREE (ทางเข้า) ตรงไปยังเคาน์เตอร์กระจกเล็กๆ ที่ดูเหมือนช่องขายตั๋ว ข้างในช่องกระจกมีทหารยามหน้าตาเป็นคนจีน สวมเครื่องแบบสวนสนามสีเทากับหมวกทรงกระบอกสีขาวของกองพลต่างด้าว

"บ็งชู, เชอ วูเดรมองกาเจ้อะลาเลชองเอทรองแช" (Bonjour. Je voudrais m'engager à la Légion Étrangère. – สวัสดี ผมต้องการมาสมัคร กองพลต่างด้าว) ผมท่องประโยคภาษาฝรั่งเศสที่จำมาจากอินเตอร์เน็ตอย่างตะกุกตะกัก

"ป๊าสปอคต์" ทหารยามเอ่ยขึ้นพร้อมกับเปิดช่องเล็กๆ ใต้กระจกซึ่งไว้ส่งสิ่งของข้ามเคาน์เตอร์

ผมล้วงพาสปอร์ตยื่นให้อย่างว่าง่าย จากประสบการณ์ในค่ายทหารที่ไทยทำให้ผมรู้ดีว่า หลังจากวินาทีนี้ไปผมต้องทำตามคำสั่งอย่างว่าง่าย

"ไตลองเด๊?" (Thaïlandais? – คนไทย?) ทหารยามถามขึ้นหลังจากพลิกดูหน้าพาสปอร์ตและวีซ่า

"อวี๋"

"ตู ป๊ากล์ ฟรองเซ้?" (Tu parles français ? – คุณรู้ภาษาฝรั่งเศสมั้ย)

"นง, เชอ ป๊ากล์ อองเกล่" (Non, Je parle anglais. – ไม่ ผมพูดภาษาอังกฤษ) ผมพอจำประโยคพื้นฐานเหล่านี้ได้จากการเตรียมตัว

"OK, wait here."

ผมหันไปมองยังที่นั่งด้านซ้าย มีชายผิวดำหุ่นผอมเกร็งอายุประมาณสามสิบกว่าๆ นั่งอยู่บนม้านั่งด้วยท่าทางกระวนกระวาย เขาหันมาสบตา เราพยักหน้าทักทายกันแล้วผมก็เดินไปนั่งลงข้างๆ

เราทั้งสองนั่งเงียบ ไม่มีใครพูดอะไร

ประมาณห้านาที ทหารยามเชื้อชาติจีนคนนั้นก็เดินออกนอกป้อมมายังบริเวณที่พวกเรานั่งอยู่ จุดบุหรี่สูบ พ่นควันสองฟอด แล้วหันหน้ามาคุยกับผม

"You have razor, knife?– มีมีดหรือของมีคมในกระเป๋าหรือเปล่า" เขาถามผมด้วยสำเนียงจีนแปร่งๆ

"Razor? Yes.- มีครับ"

"Take it out. - เอาออกมา"

ผมรีบคุ้ยกระเป๋าหาที่โกนหนวดพลาสติกแบบใช้สอง-สามครั้งทิ้งซึ่งหยิบติดมาจากเมืองไทยแล้วส่งให้ ซึ่งพอเขาเห็นว่าเป็นที่โกนแบบพลาสติกธรรมดาๆ ก็บอกให้ผมเก็บไว้ได้ คงเพราะไม่ใช่วัตถุอันตรายใดๆ

ทหารยามขยี้บุหรี่ทิ้ง "Attendez ici pour un Coporal-chef qui va venir vous chercher" เขากล่าวกับเราแล้วเดินกลับเข้าในป้อมยามโดยไม่สนใจจะแปลเป็นภาษาอังกฤษให้ ผมทำหน้าเหลอหลามองหน้าเพื่อนผิวดำร่วมชะตากรรม "Sit sit,"เขาผายมือไปที่ม้านั่งข้างๆ "we wait."

เรานั่งรอต่อไปอีกประมาณครึ่งชั่วโมง ผมพยายามทำความรู้จักเพื่อนใหม่ที่นั่งข้างๆ ในระหว่างรอ

เพื่อนใหม่ผิวดำของผมคนนี้ชื่อมาดู หน้าตายิ้มแย้มที่เริ่มประดับไปด้วยรอยเหี่ยวย่นนั้นบ่งบอกถึงประสบการณ์ ๓๔ ฝนของเขา มาดูมาจากประเทศมาลีในแอฟริกากลาง เขารู้จักกองพลต่างด้าวเพราะบ้านเกิดของเขามีชายแดนติดประเทศอัลจีเรีย สนามรบและฐานที่มั่นในอดีตของกองกำลังฝรั่งเศสโพ้นทะเล มาดูพูดภาษาอังกฤษได้กระท่อนกระแท่น แต่พูดฝรั่งเศสได้คล่อง เพราะประเทศของเขาเป็นอดีตอาณานิคม นี่เป็นการเข้าฝรั่งเศสครั้งแรกของเขาเพื่อมาสมัครเป็นทหารต่างด้าวโดยตรง

มาดูอยากเป็นทหารต่างด้าวเพราะเงินเดือนที่ได้ แม้จะเป็นค่าแรงขั้นต่ำของฝรั่งเศส แต่ก็มากมายพอที่จะทำให้เมียและลูกในมาลีได้อยู่อย่างสุขสบาย แต่เขากังวลว่า ด้วยอายุ เขาอาจทำไม่สำเร็จ

ทหารในเครื่องแบบออฟฟิศนายหนึ่งเดินออกมา "Avec moi" แล้วเดินนำเราเข้าไปในค่าย

นั่นคือก้าวแรกของผมสู่โลกของกองพลต่างด้าว

โลกปริศนาแห่งการผจญภัยของเหล่าลูกผู้ชาย

โลกที่หลายคนเคยได้ยินแต่เรื่องเล่า...

๑๗

"You eat from outside?-กินข้าวมาจากข้างนอกหรือยัง" ทหารที่เดินนำผมหันมาถาม

"Not yet, sir.-ยังครับ"

"Bon, on va manger d'abord" ผมหันมองหน้ามาดู ผู้กลายเป็นล่ามจำเป็นให้ผม เขาทำท่าตักอาหารเข้าปากให้ดู "Food. Eat." เขาพูดประกอบท่าทาง

เราทั้งสามเดินเข้าไปในโรงครัว ผมสังเกตไปรอบๆ โรงครัวของกองทัพฝรั่งเศสนี้ดูสะอาดสะอ้าน เป็นระเบียบ และกว้างขวางกว่าโรงครัวทหารที่ผมเคยเห็นในไทยมาก หากจะเทียบก็คงเหมือนฟู้ดคอร์ทในห้างสรรพสินค้ากับโรงอาหารตามโรงเรียนเล็กๆ ในต่างจังหวัดนั่นเอง

ผมกับมาดูวางเป้แล้วไปเข้าแถวหน้าเคาน์เตอร์จ่ายอาหาร หยิบถาดแบนๆ มาหนึ่งใบ สลัดผักกับไส้กรอกฝานบางๆ เป็น Entrée มันฝรั่งบดเหลวๆ กับเครื่องในหมูต้มเป็นอาหารจานหลัก มีชีสหนึ่งชิ้นเล็ก ขนมปังหนึ่งก้อน โยเกิร์ตเป็นของหวาน และโค้กอีกหนึ่งแก้ว

ทหารที่มากับเรา ซึ่งผมรู้ทีหลังว่าเป็นยศคาโปรัลเชฟ (Caporal-chef เทียบหยาบๆ ได้เท่ากับสิบเอกหรือผู้หมู่) แยกไปนั่งต่างหาก ผมกับมาดูนั่งกินด้วยกัน นี่เป็นครั้งแรกที่ผมได้กินอาหารจานหลักแบบฝรั่งเศสจริงๆ ซึ่งก็พบว่าเครื่องในหมูต้มรสชาติแย่มาก แต่ด้วยความหิวก็ซัดเรียบ ส่วนขนมปังก็แข็งโป๊ก ทำเอาผมเจ็บกรามไปเลย

พอกินเสร็จ หมู่ก็นำเราทั้งสองคนไปยังตึกที่มีป้ายเขียนไว้ว่า "CENTRE

DE PRESELECTION" หรือศูนย์คัดตัวเบื้องต้น ที่นี่เราถูกนำเข้าไปยังห้องคล้ายห้องเรียนแห่งหนึ่ง ผมกับมาดูถูกสั่งให้ยืนหน้าโต๊ะตัวเล็กๆ คนละตัว ผู้หมู่ให้เวลาเราห้านาที เทของในเป้ออกมาให้หมด รวมถึงแก้ผ้าให้เหลือแต่กางเกงใน แล้วเรียงสมบัติทั้งหมดไว้บนโต๊ะ

เขากลับเข้ามาในห้องพร้อมกับเอกสารและซองเปล่า เพื่อบันทึกว่าสิ่งของของผมแต่ละชิ้นมีอะไรบ้าง นับแม้กระทั่งจำนวนกางเกงในและถุงเท้า เขาสังเกตเห็นซองยาเม็ดพาราเซตามอล จึงถามว่านี่ยาอะไร ผมทำท่าแตะหน้าผากเพื่อสื่อว่าเป็นยาลดไข้ เขาหยิบยาเม็ดไปพร้อมบอกว่า "No drug." เหลือไว้แต่พลาสเตอร์ปิดแผลและเบตาดีนในถุงปฐมพยาบาลที่ผมเอาติดมา

เขาหยิบเอกสารทั้งหมดที่ผมมียัดใส่ซอง ทั้งพาสปอร์ต ใบปริญญา สด. 8 (ที่ผมแนบคำแปลมาแล้ว) ตั๋วเครื่องบิน ไม่เว้นแม้แต่บัตรเล็กบัตรน้อยในกระเป๋าสตางค์ จากนั้นจึงเอาเงินสดของผมออกมานับให้ดูต่อหน้า เก็บธนบัตร ๕๐ ยูโรสองใบใส่ซอง เขียนจำนวนเงินที่หน้าซองแล้วปิดผนึก ส่วนใบย่อยกับเศษเหรียญเขาปล่อยให้ผมเก็บไว้ได้ รวมถึงเงินไทยทั้งหมดด้วย (เขาถามว่าแบงก์ร้อยนั้นมีค่ามากไหม พอผมบอกไปว่า ๒ ยูโร เขาก็ปล่อยให้ผมเก็บไป)

เสร็จจากการทำรายการ เขาก็สั่งให้ผมสวมเสื้อผ้าและเก็บของใส่กระเป๋า มาดูก็ทำเช่นเดียวกัน จากนั้นผู้หมู่พาเราเดินเข้าไปยังห้องนอนที่มีเตียงสองชั้นเรียงเป็นตับเหมือนโรงเรียนประจำ เราวางกระเป๋าสัมภาระไว้บนเตียงที่จัดไว้ให้แล้วก็กลับไปรอในห้องเรียน

"Asseyez-vous ici et attendez pour l'appelle– toi, explique ça a ton camarade." ทหารยามหันไปคุยภาษาฝรั่งเศสกับเพื่อนร่วมชะตากรรมของผมก่อนจะเดินหายออกไป ผมยืนมองเหลอหลา "We wait." มาดูตอบสั้นๆ แล้วหันไปพิจารณาโปสเตอร์ต่างๆ ที่ติดอยู่รอบห้อง

ไม่นานเท่าไหร่มาดูก็ถูกเรียกออกไป เขาหายไปประมาณสิบนาที แล้วกลับเข้ามาด้วยสีหน้าเรียบๆ เขาพยักหน้าให้ผม สื่อว่าทุกอย่างเรียบร้อยดี

"Thalandais!" ทหารยศคาโปรัลเชฟในเครื่องแบบออฟฟิศคนใหม่โผล่หน้ามาเรียกผม ผมเดาว่าเขาคงอ่านชื่อผมในพาสปอร์ตไม่ถูก

ผมเดินตามเขาเข้าไปในออฟฟิศ เขาเชิญให้ผมนั่งหน้าโต๊ะทำงาน "You speak English ?" เขาถาม ผมตอบใช่ แล้วการสัมภาษณ์เล็กๆ ก็เริ่มขึ้น

"So," พูดพลางเขาหยิบพาสปอร์ตของผมขึ้นมาตั้งบนโต๊ะ "I see that you have a degree in Mathematics and you want to join the Legion. Let me ask you one question:-- คุณจบปริญญาตรีคณิตศาสตร์ แต่อยากจะมาสมัครเป็นทหารต่างด้าว? ผมขอถามหน่อยเหอะ..." เขาโน้มตัวมาข้างหน้า "are you crazy?–คุณสติยังดีอยู่หรือเปล่า?"

"Maybe a little bit, I guess.--น่าจะยังดีอยู่ครับ" ผมตอบพลางยิ้ม เขายิ้มกลับ

"You know, military life is totally different from civilians'.– ชีวิตทหารน่ะมันคนละเรื่องกับชีวิตพลเรือน" ผู้หมู่เอนตัวไปข้างหลัง สีหน้าเหมือนผู้ใหญ่ที่กำลังช่วยตักเตือนเด็ก "Especially here. it is a crazy house up there.–โดยเฉพาะชีวิตทหารที่นี่ บ้ายิ่งกว่าบ้าเสียอีก" เขาพยักหน้าไปทางศูนย์คัดตัวซึ่งตั้งอยู่ข้างๆ "Are you sure you can handle it?–แน่ใจหรือเปล่า ว่าจะรับได้?"

"Yes sir, I had experienced military life before when I was in my national army- Royal Thai Marine.–ไม่มีปัญหาครับ ผมเคยเป็นทหารมาก่อนที่ไทย ราชนาวิกโยธิน ผมมั่นใจ" ผมตอบอย่างมั่นใจ

"Very well,--งั้นก็ดี" ผู้หมู่หันไปหยิบกระดาษโพสต์อิทแผ่นเล็กๆ พร้อมปากกาส่งให้ผม "write me a Thai family name and first name here, whichever you want, but the family name must start with 'P'.– เขียน ชื่อ-นามสกุล ไทยมาให้ผมหนึ่งชื่อ อะไรก็ได้ แต่นามสกุลต้องขึ้นต้นด้วยตัว พ"

ผมกำลังจะได้รับชื่อใหม่ เพื่อเริ่มต้นชีวิตใหม่ ชื่อนี้จะแทนตัวผมไปตลอดช่วงแรกของการเป็นทหารต่างด้าว

ด้วยเคยอ่านมาก่อนแล้วว่าทหารต่างด้าวทุกคนจะได้รับชื่อใหม่เมื่อมาสมัคร ผมจึงได้คิดชื่อในดวงใจมาแล้ว ผมรับปากกาและกระดาษมาแล้วเขียนลงไปทันที

PITAK Chad – นายชาติ นามสกุลพิทักษ์

ตั้งแต่นี้เป็นต้นไป ผมจะเป็นที่รู้จักในนามพิทักษ์

ผู้หมู่เจ้าหน้าที่สัมภาษณ์รับกระดาษกลับไป อ่านชื่อดังๆ เพื่อให้ผมยืนยัน จากนั้นพิมพ์อะไรสักอย่างลงในคอมพิวเตอร์แล้วเขียนบางอย่างเพิ่มเติมลงไปในแผ่นกระดาษโพสต์อิทที่ผมเพิ่งยื่นให้

"From now on, this is your new name, birthday and city of birth.–ตั้งแต่นี้เป็นต้นไป นี่คือชื่อ วันเกิด และบ้านเกิดใหม่ของคุณ" เขายื่นโพสต์อิทแผ่นนั้นคืนมาให้ผม

ผมรับมาอ่าน PITAK Chad, 18/05/1985, Chiang Mai

อืม... นายชาติ พิทักษ์ คนเชียงใหม่ที่ไม่กินข้าวซอย แต่ชอบข้าวยำบูดูกับแกงไตปลา ผมคิด

"Tomorrow you will go through a medical exam, if you have no health problem, you will sign the contract and move to the selection center just on the other side. Today you wait and sleep here. Good luck.–พรุ่งนี้คุณจะได้รับการตรวจร่างกาย ถ้าไม่ปัญหาอะไร ก็จะได้เซ็นสัญญาแล้วย้ายไปเข้าศูนย์คัดตัวข้างๆ สำหรับวันนี้ต้องรอและนอนที่ตึกนี้ไปก่อน ขอให้โชคดี" เขายิ้มให้ แล้วบอกให้ผมกลับไปรอที่ห้องเรียน

ตอนที่ผมกลับเข้าไปมาดูหายไปแล้ว เจ้าหน้าที่คนหนึ่งนำทางผมออกไปนอกอาคาร เดินอ้อมหลังตึก ซึ่งมีกระท่อม knock-down หลังเล็กๆ ทรงคล้ายตู้คอนเทนเนอร์ตั้งอยู่ ผมเปิดประตูเข้าไปเจอผู้สมัคร ๑๐ กว่าคนนั่งรออยู่บนเก้าอี้ที่กระจัดกระจายอยู่รอบๆ ทั้งสี่ด้าน ตรงกลางห้องมีโต๊ะตัวเล็กๆ ตั้งอยู่พร้อมกองนิตยสาร Képi Blanc แม็กกาซีนรายเดือนของกองพลต่างด้าว

ทุกคนในห้องหันมามองผม "Oh no, another candidate!–โอ้ว โน่ มีคู่แข่งเพิ่มมาอีกแล้ว!" ผู้สมัครคนหนึ่งที่ดูท่าทางจะเป็นศูนย์กลางความสนใจพูดขึ้นมาอย่างขำๆ ผมเล็งหามุมสงบๆ ได้ก็ลงไปนั่ง แล้วสังเกตผู้สมัครคนอื่นที่อยู่รอบๆ ห้อง

ในบรรดาผู้สมัครราวๆ สิบห้าคนนั้น มีทั้งคนผิวขาว ผิวดำ และเอเชีย

บ้างก็จับกลุ่มคุยกันด้วยภาษาอังกฤษ บ้างก็นั่งแยกอยู่คนเดียวเงียบๆ ไม่อ่าน Képi Blanc ก็นั่งสัปหงก ผมนั่งอยู่ไม่นานก็มีผู้สมัครท่าทางเป็นคนยุโรปตะวันออกเดินเข้ามาทัก

เราคุยกันด้วยภาษาอังกฤษ เด็กหนุ่มอัธยาศัยดีจากโรมาเนียคนนี้มีชื่อว่ามูราซาโน หลังจากประเทศของเขาได้เข้าเป็นสมาชิกของสหภาพยุโรป มูราซาโนก็เข้ามาทำงานเป็นพนักงานทำความสะอาดของโรงแรมในฝรั่งเศสได้ประมาณสองเดือน ตอนอยู่ในโรมาเนียเขาชอบฝึกฝนศิลปะป้องกันตัว และมีชีวิตผจญภัยอยู่บนถนนในกรุงบูคาเรสต์ เมืองหลวงของโรมาเนีย หลายปี อาชีพพนักงานทำความสะอาดจึงเป็นเหมือนนรกบนดินสำหรับเขา ด้วยเหตุนี้ กองพลต่างด้าวจึงเป็นเหมือนโอกาสใหม่ในชีวิตที่เขาค้นหามานาน เขาบอกผมว่าถ้าผ่านการสมัคร เขาจะขอใช้ชีวิตเป็นทหารไปจนตาย

มูราซาโนเคยฝึกมวยไทยอยู่สองปีในค่ายมวยที่โรมาเนีย เมื่อผมบอกเขาว่าผมมาจากประเทศไทย เขาถามทันทีด้วยความตื่นเต้น “Do you do Muay Thai?” เมื่อผมตอบไปว่าไม่ เขาก็บ่นกระปอดกระแปดทำนองว่าเสียชาติเกิดจริงๆ

ซึ่งคำถามว่า “Tu fais Box-Thaï ?– เอ็งต่อยมวยไทยหรือเปล่า” นี้ตามหลอกหลอนผมไปตลอดอาชีพทหาร ทุกครั้งที่ผมแนะนำตัวกับใครในหน่วยว่าเป็นคนไทย หลังๆ ผมจึงมักจะตอบกวนอารมณ์ไปทำนองว่า “แล้วหน้าตากูดูเหมือนนักมวยรึเปล่าละวะ” ซึ่งก็ตัดรำคาญได้บ้าง

ดังนั้นถ้าใครไม่เคยต่อยมวยมาก่อน และไม่อยากมารำคาญอธิบายว่าไม่ใช่คนไทยทุกคนที่จะต่อยมวย ก็ให้ไปฝึกมวยมาหน่อยสักเดือนสองเดือนก่อนมาสมัคร เผื่อมาอยู่ที่นี่แล้วมีฝรั่งถาม จะได้เตะก้านคอมันตัดรำคาญ (ฝรั่งในยุโรปใต้ตัวไม่สูงมาก เราเตะก้านคอถึง)

มูราซาโนมีคู่หูคนหนึ่งที่พูดมากพอๆ กันและรับส่งมุกเข้ากันเป็นปี่เป็นขลุ่ย ชื่อว่าไรคู ไรคูมาจากอัลเบเนีย ประเทศที่ความวุ่นวายจากสงครามยูโกสลาเวีย (ซึ่งคนไทยจะรู้จักกันในชื่อสงครามโคโซโว) ยังคงทิ้งซากความเสื่อมโทรมไว้ในสังคม ด้วยเหตุนี้ อัลเบเนียจึงไม่ได้เป็นประเทศสหภาพยุโรป และด้วยสภาพบ้านเกิดที่วุ่นวาย ไรคูจึงผ่านชีวิตในด้านมืดของสังคมมามาก

พอดู หลังจากหกเดือนของการทำงานแบบผิดกฎหมายในอังกฤษ (ที่ทำให้เขาพูดอังกฤษได้) เขาถูกจับและเนรเทศกลับบ้านเกิด ซึ่งเขาก็หนีออกมาอีกครั้งเพื่อเข้าฝรั่งเศส โดยแอบมาหลังรถบรรทุกผ่านทางพรมแดนอิตาลี ไรคูมาสมัครทหารต่างด้าวเพราะต้องการอยู่ในยุโรปตะวันตกอย่างถูกกฎหมาย พร้อมที่นอนและอาหารสามมื้อ

หลังจากคุยกันสักพัก ทั้งสองก็พบว่าผมไม่ค่อยพูดสักเท่าไหร่ (ผมพยายามหุบปากแล้วสังเกตการณ์อย่างเดียว) พวกเขาจึงเบื่อแล้วไปทักทายผู้สมัครคนอื่นๆ ต่อ จนสุดท้ายก็จับกันเป็นกลุ่มใหญ่โดยมีคู่หูสองคนนั้นเป็นศูนย์กลาง คุยกันเป็นภาษาอังกฤษทั้งเรื่องการทหาร ศิลปะการต่อสู้ ความฝันในการเป็นทหารต่างด้าว โม้ฝอยเพ้อเจ้อกันไปเรื่อยเหมือนเด็กวัยรุ่นบ้าพลัง ผมจึงเลิกสนใจแล้วหันมาพยายามเข้าใจหนังสือ Képi Blanc ที่เป็นภาษาฝรั่งเศสทั้งเล่มแทน เพื่อซึมซับข้อมูลของชีวิตในกองพลต่างด้าวให้มากที่สุด

ขณะที่ผู้สมัครส่วนใหญ่จับกลุ่มคุยกันนั้น (มีสองกลุ่มใหญ่ๆ เป็นกลุ่มภาษาอังกฤษกับกลุ่มรัสเซีย) ผมสังเกตเห็นผู้สมัครผิวขาวรูปร่างสูงโปร่งคนหนึ่ง อายุประมาณยี่สิบปลายๆ ผมบลอนด์ตาสีฟ้า ไว้หนวดเฟิ้ม นั่งนิ่งๆ อยู่อย่างสงบ ไม่คิดจะคุยกับใครถ้าไม่ถูกถามก่อน

ซึ่งในขณะที่มูราชาโนและไรคูบอกว่า ไอ้นายคนนี้ท่าทางดูเหมือนคนโรคจิต ผมกลับสังเกตเห็นว่า ผู้สมัครคนนี้น่าจะเป็นคนฉลาดและมีแบ็คกราวน์ที่ดีพอดู จากความสงบนิ่ง ท่านั่งหลังตรง สายตาวิเคราะห์สังเกตและประเมินสถานการณ์อยู่ตลอดเวลา รวมถึงความสามารถในการหุบปากเงียบๆ ได้ ผมคิดในใจว่านายคนนี้ต้องไม่ธรรมดาแน่ๆ

หลังจากมื้อเย็นที่ผู้สมัครทุกคนเรียงแถวเข้าไปกินอาหารฟรีในโรงอาหารเช่นเดียวกับตอนเที่ยงนั้น ผมมีโอกาสได้คุยกับผู้สมัครหนวดเฟิ้มคนนี้ ด้วยประโยคทักทายแรกว่า

"You must be a British, since you talk to nobody unless introduced to.–นายต้องเป็นคนอังกฤษแน่ๆ เพราะไม่เห็นจะพูดกับใครถ้าไม่มีคนแนะนำให้ก่อน"

"Why, seriously? Do I look that British to you?–จริงสิ ผมดูเหมือนคนอังกฤษขนาดนั้นเชียว?" เขาตอบด้วยสำเนียงภาษาอังกฤษที่ออกไปทางเยอรมัน พร้อมยิ้มอย่างสุภาพ ซึ่งเป็นกิริยาที่ผมไม่เคยเห็นมาก่อนจากผู้สมัครคนอื่นๆ

"Hmmm, now you sound more like a German–อืมมม ตอนนี้ชักจะเหมือนเยอรมันมากกว่า." ผมตั้งข้อสังเกต

"That's because I'm a Norwegian. Nice to meet you, my name is Holf.–นั่นก็เพราะว่าผมเป็นคนนอร์เวย์น่ะสิ ยินดีที่ได้รู้จัก ผมชื่อโฮล์ฟ" เขากล่าวพร้อมยื่นมือมาเชคแฮนด์

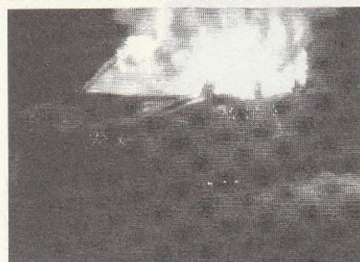
และนั่นเป็นครั้งแรกที่ผมได้พบกับโฮล์ฟ เพื่อนรักที่สนิทที่สุดของผมในกองพลต่างด้าว เราทั้งสองต่างไม่รู้เลยในตอนนั้นว่า เราจะได้ผ่านช่วงเวลาที่โหดหินและแปลกประหลาดที่สุดในชีวิตไปด้วยกันเป็นเวลาหกเดือนตลอดช่วงการฝึก

โฮล์ฟเป็นคนฉลาด มีการศึกษาและมารยาทดีมาก ตามแบบฉบับของคนสแกนดิเนเวีย ครอบครัวของโฮล์ฟเป็นถึงตระกูลผู้ดีเก่าจากเยอรมัน นั่นทำให้เขาพูดสามภาษา ทั้งนอร์วีเจี้ยน อังกฤษ และเยอรมัน ได้อย่างเพอร์เฟกต์ โฮล์ฟเคยมียศเป็นถึงร้อยโท ผู้บังคับบัญชาหมวดยานเกราะเบาของกองทัพบกนอร์เวย์ ซึ่งแม้จะมีขนาดเล็กแต่ถือว่าเป็นกองทัพที่มีประสิทธิภาพและการจัดการดีที่สุดในโลก แต่เขาถูกไล่ออกเนื่องจากเรื่องปัญญาอ่อนที่เขาก่อ คือการไปลากรถเก๋งเก่าๆ ของเพื่อนมาทิ้งไว้ในป่า แล้วจัดปาร์ตี้ระห่ำกันในหมู่เพื่อน โดยเอารถถัง ปืนกลหนัก ปืนกลมือ และระเบิดเพลิงที่มีในหมวดใต้บังคับบัญชาของตัวเองมายิงถล่มรถเก๋งคนนั้นเล่นเพื่อความมันส์ ซึ่งนี่อาจจะไม่เป็นเรื่องใหญ่อะไรมาก ถ้าเขาและเพื่อนไม่ได้ถ่ายวิดีโอคลิปเอาไว้เพื่อความขบขัน โดยเอาตุ๊กตายางสี่ห้าตัวใส่ไว้ในรถที่ถูกถล่ม พร้อมเปิดเพลงเฮฟวี่เมทัลของ Rammstein ประกอบ แล้วดันเอาไปโพสต์ไว้บนอินเตอร์เน็ต ซึ่งก็ได้รับความสนใจไปทั่วประเทศนอร์เวย์ที่มีประชากรเพียง ๔.๕ ล้านคนแทบจะในทันที กลายเป็นข่าวฉาวทางทีวีและหนังสือพิมพ์ ที่ส่งผลให้ตัวเขาถูกไล่ออกจากกองทัพและถูกจำคุกพลเรือนเป็นเวลาหกเดือนในที่สุด!

ลากซากรถเก่าๆ
ของเพื่อนมายัดตุ๊กตาเข้าไป

เบิกปืนกลหนัก MG42
มายิงถล่มไม่ยั้ง

ติดเครื่องรถถัง CV90
บรรจุกระสุนเพลิง

จัดหนัก

สำรวจความเสียหาย ถ่ายรูปเป็นที่ระลึก
แล้วที่สำคัญ อย่าลืมโพสต์ลงอินเตอร์เน็ตด้วย

หลังออกจากคุกแล้ว เขาก็เรียนต่อจนจบปริญญาตรีการเดินเรือ ก่อนจะไปทำงานเป็นต้นหนเรือขนส่งของแท่นขุดเจาะน้ำมันอยู่สองปี แม้จะได้รับเงินเดือนมากกว่าเดือนละห้าพันยูโร แต่แปดปีในกองทัพนอร์เวย์ทำให้เขาพบว่าชีวิตพลเรือนนั้นน่าเบื่อจนทนไม่ได้ และนั่นเป็นเหตุให้เขาเดินทางมาสมัครกองพลต่างด้าวแห่งกองทัพฝรั่งเศส เพื่อไขว่คว้าโอกาสที่จะให้เขาได้ทำอาชีพทหารซึ่งเป็นสิ่งที่เขารักที่สุดอีกครั้ง

หลังสามทุ่ม พวกเราทุกคนได้รับโอกาสให้อาบน้ำอุ่น โดยทุกคนต้องโกนหนวดให้เกลี้ยง (ทุกคนต่างพากันล้อเลียนโฮล์ฟว่าหน้าดูไม่โรคจิตอีกต่อไป) แล้วเข้านอน โปรแกรมสำหรับพรุ่งนี้เช้าคือการตรวจร่างกาย ซึ่งผู้สมัครบางคนอาจจะต้องกลับบ้านโดยไม่มีโอกาสแม้กระทั่งจะได้สวมชุดพละสีฟ้าเครื่องแบบอย่างเป็นทางการของผู้สมัครทหารต่างด้าว “Engagé Volontaire – อองกาเจ้ โวลงแตร์” ด้วยซ้ำ

ถ่ายคู่กับโฮล์ฟ บัดดี้คู่ใจ หลังการปีนผาขึ้นสู่ยอดเขาแห่งหนึ่งในเทือกเขา Pyrannée ทางตะวันตกของฝรั่งเศส ระหว่างการฝึกภาคภูเขา

๑๘

เช้าวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๓ หรือที่ฝรั่งเรียกกันว่า April's Fool Day วันแห่งการโกหก ผมตื่นขึ้นมาด้วยอาการมึนงงจากการปรับเวลา หลังล้างหน้า แปรงฟัน โกนหนวด กลุ่มผู้สมัคร (candidat - กองดิดะ) ทั้งหมดก็ถูกต้อนไปที่โรงอาหารเพื่อกินอาหารเช้า ที่เมื่อเทียบกับมื้อเที่ยงและมื้อเย็นที่ได้กินมาเมื่อวานแล้วกลับมีน้อยไม่พอกินอย่างน่าตกใจ โดยทั้งถาดประกอบไปด้วยกาแฟหนึ่งชาม (ชามจริงๆ ไม่ใช่ถ้วย เยอะขนาดที่ซดสองชามแล้วจะใจสั่นทีเดียว) ขนมปังขนาดเท่ากำปั้นที่แข็งราวก้อนหิน แยมและเนยปริมาณเท่าปลายก้อยอย่างละแพ็ค เท่านั้นเอง

ซึ่งผมมาเข้าใจเหตุผลทีหลังว่า ที่ทหารฝรั่งเศสกินมื้อเช้ากันน้อยแค่นี้ (ปกติคนฝรั่งเศสก็ไม่กินมื้อเช้ามากอยู่แล้ว แต่นี่ยิ่งน้อยกว่าปกติ) ก็เพราะตอน ๘ โมงถึง ๑๐ โมงเช้าจะเป็นเวลากีฬา หากกินเยอะไปจะวิ่งไม่ไหวเอา โดยเฉพาะในกองพลต่างด้าวที่วิ่งกันเหมือนมีหมาบ้าไล่หลัง ถ้าใครทะลึ่งสวาปามอเมริกันเบรคฟาสต์แบบที่เสิร์ฟเป็นบุฟเฟต์ในโรงแรมตอนเช้าละก็มีหวังได้อ้วกกลางทางให้หมาบ้าในจินตนาการกินแน่นอน

ฝืนเคี้ยวขนมปังฟอสซิลจนเมื่อยกรามเสร็จ เราก็กลับไปที่ส่วนพักของผู้สมัคร โดยทำงานปัดกวาดถูพื้นเด็ดหญ้าเล็กๆ น้อยๆ รอบตัวอาคารศูนย์คัดตัวเบื้องต้น จนกระทั่งราว ๙ นาฬิกา ผู้หมู่ก็พาเราไปยังศูนย์พยาบาลของกองพันเพื่อตรวจร่างกาย ก่อนเข้าตรวจ ผมได้รับแจกแบบฟอร์มประวัติการแพทย์ให้กรอก เป็นภาษาอังกฤษที่แปลมาแบบผิดๆ ถูกๆ สมกับเป็นฝรั่งเศส ซึ่งผมก็กรอกไปตามจริง ไม่มีอะไรพิเศษ นอกจากอาการแพ้อาหารทะเลและนมที่ต้องอธิบายด้วยเสียงเอฟเฟ็ค "ปู๊ด ปู๊ง แพร่ดดด –ไอ ชิท เอ็กซโพลซีฟลี่" เพื่อให้พยาบาล (ทหาร) ที่ไม่รู้จักคำว่า lactose intolerance ได้เข้าใจ

อย่างไรก็ตามความกังวลของผมกลับอยู่ที่อาการหวัดซึ่งยังไม่หายดี ทำให้จังหวะหายใจของผมติดขัด โดยเฉพาะเมื่อต้องขึ้นนอนตรวจบนเตียงให้แพทย์ทหารวัดอัตราการเต้นของหัวใจด้วยเครื่อง ECG ซึ่งต้องเอามาแนบช่วงอก แต่การตรวจก็ผ่านพ้นไปได้โดยไม่มีคำถามอะไรเป็นพิเศษ เราทั้งหมดยี่สิบคนกลับมาถอนหญ้ารอที่อาคารศูนย์คัดตัวเบื้องต้นจนถึงเวลาเที่ยง

มื้อเที่ยงผ่านไป เราทั้งหมดถูกให้มาเข้าแถวเรียงหน้ากระดานหน้าอาคารศูนย์ฯ แต่ละคนใจเต้นแรง ยืนรออยู่พักใหญ่ผู้หมู่เวรก็เดินออกมาจากอาคารพร้อมกระดาษรายชื่อในมือ เขาเริ่มอ่าน

ชื่อที่หนึ่งผ่านไป ชื่อที่สองผ่านไป ผู้ที่ถูกเรียกชื่อต่างก็ก้าวออกมาข้างหน้าแถว...ชื่อที่หกผ่านไป ผมกลืนน้ำลายลงคอที่ยังเจ็บอยู่ นี่ผมต้องกลับบ้านหลังดั้นด้นมาเกือบหมื่นกิโลเมตรเพียงเพราะหวัดธรรมดาๆ งั้นหรือ

"ปีตั๊ก ชัด!"

ผมกระโดดไปข้างหน้าแถว มองไปข้างๆ เพื่อนๆ ที่ผมทำความรู้จักด้วยต่างก็ผ่านการตรวจสุขภาพกันหมด ทั้งมาดู มูราซาโน ไรคู และโฮล์ฟ

ชื่อสุดท้ายถูกเรียก มีผู้ที่เหลืออยู่ในแถวเจ็ดแปดคน สีหน้าผสมปนเประหว่างความผิดหวัง ความเคืองขุ่น กับความงงงวย

"ยินดีด้วยที่ผ่านการตรวจร่างกาย" จ่าเวรหันมาพูดกับกลุ่มพวกเราที่ตอนนี้เปลี่ยนสถานะเป็น "ว่าที่ทหารต่างด้าว" หรือที่เรียกสั้นๆ ว่า เอเว (EV - engagé volontaire) "ทันทีหลังจากนี้ ผมจะนำพวกคุณไปเซ็นสัญญาผูกพันห้าปี แต่นั่นไม่ได้หมายความว่าพวกคุณจะได้เป็นทหารต่างด้าวแล้วนะ ยังมีการคัดตัวรออยู่อีกที่ศูนย์ฯ ถ้าใครคัดตัวไม่ผ่านก็ยกเลิกสัญญา แต่ถ้าใครผ่าน ก็จะเริ่มนับเวลาราชการทหารตั้งแต่วันนี้ทันที"

"ห้าปีไม่ใช่เวลาสั้นๆ" เขาเสริม "ใครอยากกลับออกไปข้างนอกก็บอกซะตอนนี้ จะได้ออกทันที"

Qui veut partir civil ? – กี๊ เวอ ป๊าคตี ซีวิล? – ใครอยากกลับออกไป เป็นพลเรือนบ้าง? เป็นประโยคที่ผู้สมัครทุกคนจะได้ยินซ้ำแล้วซ้ำอีกตลอดเวลาของการคัดตัวที่จะมาถึง

แต่ในครั้งแรกครั้งนี้ไม่มีใครยกมือ

"เบียง"

ผู้หมู่เวรเดินนำแถวกลุ่มว่าที่ทหารต่างด้าวไปยังตึกสำนักงานใหญ่ของกองพัน ผ่านลานสวนสนามที่มีอนุสาวรีย์ทหารต่างด้าวล้อมลูกโลกใหญ่ยักษ์ตั้งเด่นเป็นศูนย์กลาง พวกเราถูกนำไปเข้าแถวยืนรอหน้าออฟฟิศของนายทหารยศพันตรีในตึกบัญชาการ เพื่อรอเรียกเข้าไปทีละคน จนถึงคิวของผม

หลังทักทายเล็กน้อยเป็นภาษาอังกฤษ ผู้พันก็ส่งเอกสารสัญญาให้ผมเซ็น ผมก้มมองกระดาษแผ่นนั้นซึ่งวางอยู่บนโต๊ะ เป็นกระดาษขนาด A4 ธรรมดาๆ พิมพ์ด้วยหมึกธรรมดาๆ เป็นตัวอักษรธรรมดาๆ

สัญญาแผ่นนั้นดูเห่ยกว่าชีทวิชาคณิตศาสตร์ที่ถูกพิมพ์อย่างดีซึ่งผมเคยมีเป็นตั้งๆ ด้วยซ้ำ แต่ไม่ว่าจะอย่างไร กระดาษแผ่นเดียวนี้จะผูกมัดชีวิตผมไปอีก ๕ ปี แม้ผมจะอ่านอะไรบนกระดาษแผ่นนั้นที่เต็มไปด้วยข้อความภาษาฝรั่งเศสไม่ออกเลยก็ตาม นอกจากชื่อของผม

ผมจรดปากกาดำธรรมดาๆ เขียนชื่อตัวเอง ผมยังไม่มีลายเซ็นสำหรับชื่อใหม่ แต่นั่นไม่สำคัญ

ผมลงชื่อ แล้วลงวันที่

1 Avril 2010 – ๑ เมษายน ๒๕๕๓ วันแห่งการโกหก

ตลอดสองปีที่ผ่านมานับจากวันนั้น บางครั้งผมก็อดสงสัยไม่ได้ว่า สัญญาทหารห้าปีของผมอาจจะเป็นแค่โจ๊กตลกวันเอพริลส์ฟูลก็ได้...

๑๙

หลังเสร็จธุระเรื่องเอกสาร เราทั้งสิบกว่าคนก็ไปหยิบสัมภาระ แล้วย้ายเข้าไปยังศูนย์คัดตัวจริง (Centre de Sélection) ซึ่งอยู่ถัดไปแค่รั้วลวดเหล็กกั้น

ตอนที่นั่งรออยู่ในศูนย์คัดตัวเบื้องต้น เราได้แต่มองผ่านรั้วเข้าไปยังด้านข้างตึกคัดตัว เห็นกลุ่มผู้สมัครเอเวในชุดพละสีน้ำเงินวิ่งกรูกันมาจากสวนหลังตึกไปยังลานรวมพลที่ด้านหน้า ในทุกๆ ครั้งที่มีเสียงหวอเรียกเข้าแถว วันนี้ พวกเรากลุ่มว่าที่ผู้สมัคร (candidat) จะได้ถอดชุดพลเรือน กลายเป็นผู้สมัคร (EV) สวมชุดพละยูนิฟอร์มสีน้ำเงินแล้ว

พอเดินลงไปในชั้นใต้ดินของอาคารศูนย์คัดตัว ก็เจอทหารยศคาโปรัลเชฟหรือผู้หมู่สอง-สามคนยืนรอต้อนรับพวกเราอยู่ พร้อมกับเอเวรุ่นพี่อีกกลุ่มหนึ่งที่มาช่วยทำงานแจกของ กลุ่มเอเวใหม่ของเราถูกสั่งให้ถอดเสื้อผ้าให้หมดไม่เหลือแม้กระทั่งกางเกงใน ยกเว้นแต่เงิน บุหรี่ นาฬิกา (และแว่นตาสำหรับคนที่มี) ซึ่งเก็บไว้ได้ นอกนั้นต้องยัดใส่กระเป๋าให้หมดเพื่อรอเก็บเข้าโกดัง

จากนั้นพวกเราที่ยืนเปลือยก้นกันอยู่ก็ได้รับแจกกางเกงในใหม่หนึ่งแพ็ค ถุงเท้าใหม่หนึ่งคู่ เสื้อยืดสีดำหนึ่งตัว ชุดพละเสื้อกางเกงวอร์มสีน้ำเงินหนึ่งชุด เสื้อแจ็กเกตที่เรียกกันว่าเสื้อกอร์เท็กซ์สำหรับกันลมกันฝนหนึ่งตัว รองเท้าพละเก่าๆ คนละหนึ่งคู่ (เครื่องแต่งกายทั้งหมดนี้เป็นของเก่าที่ซักแล้ว) ถุงเครื่องอาบน้ำซึ่งมีสบู่ก้อน แปรงสีฟันยาสีฟัน มีดพร้อมครีมโกนหนวด รองเท้าแตะ ผ้าเช็ดตัว กระดาษชำระหนึ่งม้วน และกระเป๋าเป้ทหารใบเล็กๆ เก่าๆ ผุๆ ที่ข้างในบรรจุผ้าปูที่นอนสีขาวไว้สองผืน ซึ่งเครื่องยังชีพทั้งหมดที่ได้รับแจกนี้ เราจะต้องใช้มันเพื่อเอาชีวิตรอดให้ได้อย่างน้อยๆ สองสัปดาห์

(หรือมากกว่านั้นสำหรับบางคน)

ณ ขณะนี้ กลุ่มของพวกเราเลื่อนสถานะเป็นผู้สมัครเอเวกลุ่ม "เบลอ" (bleu) แล้วอย่างเป็นทางการ

เมื่อเปลี่ยนชุด นำเครื่องยังชีพทั้งหมดยัดใส่เป้ทหารใบเล็กและนำไปฝากตั้งไว้ที่ห้องเรียนในตึกแล้ว ก็มี "ผู้หมู่เวร" ประจำศูนย์ ซึ่งเป็นผู้ที่มีหน้าที่ดูแลด้านการกินอยู่หลับนอนและทำงานของผู้สมัครเอเวทั้งศูนย์ (ซึ่งจะเปลี่ยนเวรกันเป็นรายสัปดาห์) มา "แนะนำ" และ "ตักเตือน" รวมถึง "อธิบาย" การใช้ชีวิตในศูนย์คัดตัวและการทดสอบให้พวกเราฟังคร่าวๆ เป็นภาษาฝรั่งเศสควบอังกฤษ ซึ่งแน่นอนแกก็ไม่ลืมที่จะถาม

"Qui veut partir civil ?"

ยังไม่มีใครยกมือขอเปลี่ยนใจในครั้งนี้

ตอนขึ้นมาจากชั้นใต้ดินของตึก เราเดินสวนทางกับกลุ่มว่าที่ผู้สมัครในชุดพลเรือนที่เดินเรียงแถวกันลงมาจากรถบัส ซึ่งเป็นกลุ่มที่ผ่านการคัดตัวเบื้องต้นมาแล้วจากศูนย์รับสมัครที่ปารีส กำลังจะเดินไปรับแจกชุดและเครื่องยังชีพเหมือนกับเรา (กลุ่มจากปารีสจะถูกเรียกว่า Parisiens ปารีเซียง ส่วนคนที่สมัครจากศูนย์ในเขตทางใต้จะเรียกว่า Marseillais – มาร์กเซเย่) กลุ่มปารีเซียง ที่เพิ่งมาถึงนี้มีประมาณ ๒๕ คน รวมจำนวนเอเวใหม่ในสัปดาห์นี้คือ ๔๐ คน ผู้หมู่บอกพวกเราว่า คืนนี้โรงนอนคงจะแน่น แต่ไม่ต้องกลัวไปมันจะแน่นไปแค่ไม่กี่วัน...

เนื่องจากวันที่กลุ่มของพวกเราผ่านเข้ามายังศูนย์คัดตัวนั้นเป็นวันพฤหัสประกอบกับวันจันทร์ถัดไปจะเป็นวันหยุดชดเชยวันอีสเตอร์ พวกเราจึงต้องรอไปจนถึงวันอังคารหน้ากว่าจะได้เริ่มรับการทดสอบ ระหว่างนั้น ไม่มีอะไรให้ทำนอกจากรอ และทำงาน

ชีวิตประจำวันของเหล่าเอเวในวันที่ไม่มีการทดสอบนั้นไม่มีอะไรซับซ้อนมาก ตื่นเช้าตอนตีห้า (หกโมงเช้าในสุดสัปดาห์) จัดเตียง ล้างหน้าแปรงฟันโกนหนวดอย่างด่วน แล้วออกไปรอกินข้าวเช้าตอนตีห้าครึ่ง หลังข้าวเช้าเสร็จก็ต้องกลับมาเข้าแถว จากนั้นจ่าจะถาม

"Qui veut partir civile, léve la main.– Those who want to

go civil, raise your hand. ใครอยากกลับบ้าน ยกมือขึ้น" และมักจะแถมด้วย "Papa Mama ? Playstation? McDonald? Bitch? Rock and Roll? Nobody?"

ซึ่งถ้าใครยกมือ ก็จะได้ออกจากศูนย์คัดตัววันนั้นเลย (หรือวันจันทร์ในกรณีที่เป็นสุดสัปดาห์)

หลังจากคนที่อยากกลับบ้านถูกแยกออกจากแถวไปแล้ว หมู่เวรก็จะคัดตัวเอเวที่ไม่มีการทดสอบในวันนั้นออกไปทำงาน ทำความสะอาด ใช้แรงงาน ทำสวน เล็กๆ น้อยๆ (ที่เรียกเป็นภาษาฝรั่งเศสว่า corve – คอร์เว่) ทั่วทั้งกองพัน ส่วนใครที่ต้องมีโปรแกรมทดสอบก็กลับไปรอถูกเรียกเข้ารับการทดสอบ

เมื่อถึงเวลาใกล้เที่ยง เอเวทุกคนจะถูกส่งกลับมายังศูนย์คัดตัวเพื่อรวมพลไปกินอาหารเที่ยง ซึ่งคนที่อยู่ท้ายๆ แถวก็ต้องรีบกินรีบยัดประทานภายในสี่-ห้านาที พอหมู่เวรที่เป็นคนคุมแถวมากินอาหารลุกขึ้นยืนเมื่อไหร่ นั่นหมายถึงหมดเวลากินแล้ว ใครยังกินไม่หมดก็ต้องรีบเอาถาดไปเททิ้ง ทำให้หลายคนที่มักได้กินท้ายๆ ต้องทนหิวไปทั้งวัน ใครซวยหน่อยอยู่ท้ายแถวตลอดก็ต้องทนหิวไปทั้งสัปดาห์

หลังกินเสร็จ ในตอนบ่ายนั้น พวกเบลอทุกคนต้องมายืนเรียงแถวให้ทหารจากหน่วยอื่นๆ ในกองพันมาดึงตัวไปใช้งาน (ขณะที่พวกแว้ค (vert) และรูจ (rouge) ซึ่งเป็นกลุ่มผู้สมัครที่อาวุโสกว่า ต้องไปรับการทดสอบหรือเดินเรื่องเตรียมตัวอื่นๆ) จนถึงเวลาเย็นก็จะถูกส่งตัวกลับมากินอาหารเย็นตอนห้าโมง

หลังอาหารเย็นจะมีเวลาว่างประมาณชั่วโมงสองชั่วโมงให้พักผ่อนพูดคุย สูบบุหรี่ และบางวันหมู่เวรก็จะเปิดร้านที่เรียกกันว่า foyer – ฟัวเย่ (คล้าย PX ของทหารไทย) เพื่อขายบุหรี่ โค้ก และช็อกโกแลต ซึ่งเป็นโอกาสเดียวที่เหล่าผู้สมัครทั้งหมดจะได้ใช้เงินสดที่มีติดตัว (นอกจากใครจะอุตริเล่นการพนันกันระหว่างรอในศูนย์คัดตัว)

หลังจากนั้นก็เป็นการเรียกแถว เหล่าเอเวทั้งเบลอและแว้คจะได้รับการจัดห้องใหม่ตามรายชื่อ (เตียงเปลี่ยนทุกวัน เพราะมีคนเข้าคนออกตลอด

ยกเว้นสุดสัปดาห์ โดยแต่ละห้องจะเป็นห้องแคบๆ มีแต่เตียงสองชั้น ไม่มีตู้ อยู่ห้องละประมาณ ๒๐ คน) ใครอยู่ห้องไหนก็วิ่งเอากระเป๋าตัวเองเข้าไปปูเตียงในห้องนั้น แล้วเตรียมพร้อมอาบน้ำ โดยแต่ละคนจะมีเวลาอาบฝักบัวน้ำอุ่นเพียงแค่ ๑๐ วินาที มีพวกรูจเป็นคนคุมเวลา (พวกรูจจะมีหน้าที่หลักในการดูแลและคอยสอนพวกแว้คกับเบลอ ด้วยความที่เข้ามาอยู่หลายวันและมีเครื่องแบบทหารแล้ว ทำให้รู้ที่รู้ทางและเป็นที่เคารพจากเด็กใหม่พอสมควร)

เวลานอนคือสี่ทุ่มครึ่ง โดยก่อนนอนต้องทำความสะอาดห้องและโรงนอนส่วนรวมให้หมด จากนั้นก็ยืนเรียงแถวหน้าเตียงรอหมู่เวรมาตรวจ ถ้าห้องสะอาดเรียบร้อยดีผู้หมู่ก็จะปิดไฟในห้องและกล่าว “Bonne nuit !”– ราตรีสวัสดิ์ ซึ่งเหล่าเอเวต้องตอบว่า “Bonne nuit, caporal chef !”

ส่วนวันหยุดสุดสัปดาห์นั้นจะไม่มีการทดสอบหรือดำเนินเอกสารใดๆ ดังนั้นจึงเป็นวันที่ทั้งพวกแว้คและเบลอต้องทำงานทั้งวัน เพราะไหนๆ ก็ได้ค่าแรง ๓๕ ยูโรต่อวันอยู่แล้ว

การทำงานนั้นไม่ใช่เรื่องใหญ่ แต่การรอเฉยๆ เพราะไม่มีงานทำนั้นแย่กว่ามาก พื้นที่สำหรับให้เอเวรอนั้นอยู่หลังอาคารศูนย์คัดตัว จะมีลานโล่งๆ ขนาดประมาณสองสนามบาส มีเต็นท์หนึ่งหลังใหญ่ ม้านั่งประปราย และราวดึงข้อ เหล่าเอเวที่ไม่มีอะไรทำก็ได้แต่นั่งคุย ชมวิวชายป่าซึ่งอยู่นอกรั้ว ออกกำลังนิดหน่อย จะนั่งหลับหรือนอนเอนหลังก็ไม่ได้ ถ้ามีใครมาเห็นจะโดนตัดคะแนน หรืออย่างร้ายก็โดนไล่ออกทันที

อารมณ์ประมาณลานนักโทษในคุกเลยก็ว่าได้

ซึ่งสถานการณ์จะแย่ขึ้นไปอีกถ้ามีลมพัดแรงหรือฝนตก เพราะจะหนาวมากๆ ชนิดที่เสื้อกันลมกอร์เท็กบางๆ ตัวเดียวที่มีไม่ช่วยอะไร เพราะผู้สมัครไม่มีตัวอาคารให้หลบหนาวเลย นอกจากหลังคาเต็นท์โล่งๆ ที่ทุกคนต่างเบียดเสียดยัดเยียดเข้าไปอาศัยไออุ่นกันอย่างไม่มีทางเลือก

แน่นอนว่าคนที่มาจากเมืองร้อนอย่างผมหรือมาดู ต่างก็นั่งสั่นงกๆ อย่างน่าเวทนา มาดูบอกผมว่า ที่บ้านเขาในมาลีนั้น ตอนกลางคืนขึ้นไปนอนดูดาวบนหลังคาบ้านได้สบาย... ผมนึกถึงหน้าบ้านผมตอนกลางคืนแล้วถามมันกลับว่า แล้วบ้านเอ็งไม่มียุงหรือวะ

ด้วยความน่าเบื่อของการรอ โดยเฉพาะคนที่ต้องรอสองสัปดาห์กว่าจะได้รู้ผลการคัดเลือกอย่างผมนั้น แทบกระโดดด้วยความดีใจเวลาได้ยินเสียงหวอไซเรนเรียกเข้าแถว (เป็นหวอจริงๆ เหมือนระเบิดจะลง งงเหมือนกันว่าชาวบ้านซึ่งอยู่ข้างกองพันทนฟังเข้าไปได้ไงทุกวัน) แต่ถ้าไม่โดนเรียกออกไปทำงานข้างนอก ก็จะหงอยเดินกลับคอตกมานั่งรอเหมือนนักโทษต่อไป

(โฮล์ฟที่เคยติดคุกในนอร์เวย์มาก่อนบอกว่า คุกที่นั่นสบายกว่านี้ร้อยเท่า มีทีวี โต๊ะบิลเลียด ตู้พินบอลให้เล่นด้วย!)

แต่อย่างไรก็ตาม ใช่ว่างานนอกทุกครั้งจะดีเสมอไป ถ้าเป็นงานโรงครัวก็ดีหน่อย จะได้แอบฉกของกินอิ่มหนำได้ (เพราะแม้แต่ละมื้อจะมีปริมาณอาหารมากพอ แต่การไม่ได้กินระหว่างมื้อทำให้หิวตลอดเวลา) ถ้าแย่หน่อยก็เป็นงานทำสวน ที่ต้องตากแดดตากลมก้มเด็ดหญ้าหลังขดหลังแข็ง ทว่าถึงอย่างไรก็ไม่แย่เท่างานหนึ่งที่ผมเจอมา

วันนั้นผมถูกเลือกไปทำความสะอาด ปัดกวาดเช็ดถูพื้นที่ตึกแห่งหนึ่ง ซึ่งก็เป็นการทำความสะอาดปกติไม่มีอะไร แต่หลังจากเสร็จแล้ว ผมและเพื่อนที่ไปด้วยกันเอาไม้ถูพื้นไปเก็บ แล้วไปถามทหารในตึกว่าต้องทำอะไรต่อ

ทหารนายนั้นบอกเราเรียบๆ ว่าให้ไปรอหน้าห้องน้ำตรงสุดมุมตึก

ซึ่งก็เป็นหน้าห้องน้ำจริงๆ ไม่มีเก้าอี้นั่ง ไม่มีที่พัก ไม่มีอะไรทั้งสิ้น อยู่หน้าบริเวณเก็บไม้ถูพื้นเลย แล้วต้องยืนรออยู่ตรงนั้นตั้งแต่แปดโมงเช้าถึงสิบเอ็ดโมงโดยไม่มีใครสนใจ

คือมันใช้งานเราเหมือนเป็นไม้ถูพื้น พอพื้นสะอาดแล้วก็เอาไปเก็บไว้ให้ไกลหูไกลตา ถึงเวลาค่อยมาเรียกใช้ใหม่ ภารโรงหรือพนักงานทำความสะอาดทำงานเสร็จยังมีที่ให้นั่งพักมีน้ำให้กิน แต่ผมและเพื่อนต้องยืนเฉยๆ ไม่มีอะไรเลย ศักดิ์และสิทธิ์พอๆ กับไม้ถูพื้น!

คิดแล้วก็แค้นใจ ทำงานหนักไม่เกี่ยง แต่ทำกันเหมือนไม่ใช่คนแบบนี้รับไม่ได้ ว่าแล้วด้วยความแค้นก็เลยแอบดอดไปกดโค้กมาหนึ่งกระป๋องจากตู้ขายอัตโนมัติซึ่งอยู่ใกล้ๆ ตอนไม่มีคนเห็น ฮ่า! เป็นไงล่ะ ไม้ถูพื้นก็ซื้อโค้กเป็นนะโว้ย !

๒๐

แม้ว่างานที่ดีที่สุดในระหว่างการรอคัดตัวที่ศูนย์ฯ จะเป็นงานโรงครัว แต่งานที่ดีกว่านั้นคือการได้ออกไปทำงานนอกกองพัน ซึ่งถ้าไม่ใช่รีสอร์ทพักร้อนชายทะเลของกองพลต่างด้าวที่มาร์กเซย (ซึ่งทหารต่างด้าวทุกนายมีสิทธิ์ไปใช้บริการได้ในวันหยุด ด้วยราคาที่ถูกกว่าโรงแรมรอบๆ ถึงสิบเท่า) ก็เป็นบ้านพักคนชราของทหารต่างด้าวผ่านศึกกลางไร่ไวน์ในชนบท (เพราะทหารบางนายทิ้งบ้านทิ้งประเทศตัวเองมา แก่ตัวไปเกษียณก็ไม่มีญาติไม่มีครอบครัว ยิ่งบางคนแขนขาขาดพิการ ทางกองพลจึงจัดบ้านพักให้) ซึ่งผู้สมัครจะได้ไปกินนอนและทำงานเล็กๆ น้อยๆ ที่นั่นเป็นเวลาหนึ่งหรือสองคืน ถือเป็นการเปลี่ยนบรรยากาศ เหมือนได้ไปทำงานที่รีสอร์ททะเลภูเขา แถมอดีตทหารต่างด้าว แก่ๆ ก็ใจดีมากๆ มักจะให้ขนมให้ไวน์ หรือปล่อยให้ผู้สมัครอู้งานกันได้บ่อยๆ

เพราะตกค้างอยู่ในศูนย์คัดตัวถึงห้าสัปดาห์ ผมจึงมีโอกาสได้ไปทั้งสองแห่ง นับว่าโชคดีมาก แต่ในความโชคดีก็เกือบจะโชคร้าย ถูกไล่ออกจากการคัดตัวเสียแล้ว เนื่องจากวันแรกที่ไปทำงานในรีสอร์ทชายทะเล หมู่เวรที่นั่นซึ่งเป็นผู้คุมเราทำงานสั่งนัดรวมพลตอนเจ็ดโมงหลังอาหารเช้า

ด้วยความพลาดที่ดันกินครีมชีสซึ่งสดมากๆ เข้าไป อาการแพ้นมของผมจึงสำแดงทันที ท้องเสียระเบิดตูมตาม วิ่งเข้าห้องน้ำแทบไม่ทัน แต่เพราะเวลาอยู่ไทยใช้แต่สายฉีด พอมาเจอกระดาษแบบนี้จึง... เช็ดยังไงก็ไม่สะอาด! กว่าจะเสร็จธุระล่อไปยี่สิบนาที ออกจากห้องน้ำมาเข้าแถวสายไปห้านาที หมู่เวรโกรธเป็นฟืนเป็นไฟ จดชื่อผมบอกจะโทรฯ ไปฟ้องที่ศูนย์คัดตัว เช้าวันนั้นทำเอาผมเครียดและซึมไปทั้งเช้า... คิดในใจว่า เอาวะ จะยังไงก็ชั่งแ-ง ทำงานมาแล้วหลายวัน ยังไงก็มีตังค์พอเที่ยวปารีสแล้วละวะ จะได้หมดเรื่องเฮงซวยนี่สักที

แต่โชคดี พอหมู่เวรซึ่งเป็นคนเกาหลีทราบว่าผมเป็นไทย เขาก็บอกว่าเขาชอบคนไทย เขามีเพื่อนเป็นคนไทย อดีตทหารต่างด้าวเหมือนกัน นิสัยดีมาก คนไทยนิสัยดี นอบน้อมเคารพผู้บังคับบัญชา ผู้หมู่จึงปล่อยผมไปทำงานต่อโดยไม่เอาเรื่อง

บ่ายวันนั้น หลังทำงานเสร็จและกินจนอิ่มแปล้ ขณะนอนแผ่หลาบน

เก้าอี้ชายหาดอาบแดดอยู่บนระเบียงชั้นสอง หันหน้าชมชายทะเลสีครามสดของมาร์กเซย ผมนึกขอบคุณรุ่นพี่คนไทยที่เคยแต่สร้างชื่อเสียงดีๆ ไว้ ขอบคุณจริงๆ ครับ

ที่กองพลต่างด้าวนี้มีคนไทยไม่มากนัก ไม่ถึงสิบคน (และผมเป็นคนเดียวในกองพันที่ผมอยู่ขณะนี้) แต่ผมกลับโชคดีมากๆ ได้เจอพี่ๆ คนไทยในกองพันที่ ๑ อันเป็นที่ตั้งของศูนย์คัดตัวนี้ด้วย

ตอนนั้นผมยังเป็นพวกเบลอ คือพวกที่ยังไม่ผ่านการทดสอบพละและไอคิว ผมได้ไปทำงานที่โรงอาหารนายทหาร (ซึ่งในฝรั่งเศส สถานที่แบบนี้มักจะดัดแปลงมาจากคฤหาสน์เก่า หรูหรามาก) ตอนเดินเข้าไปทำงานที่ห้องครัว หมู่คนครัวคนหนึ่งถามทุกคนที่มาทำงานว่าเชื้อชาติอะไรบ้าง จะได้สั่งงานถูก พอผมบอกว่าเป็นคนไทยเท่านั้น เขาก็ร้อง โอ้! แล้วเรียกพี่หัวหน้าพ่อครัวสองคนมา “Venez venez, il y a un thaïlandais ici !– เฮ้ย มานี่สิ มีเด็กไทยมาคนนึง!”

แล้วผมก็ได้เจอพี่ๆ สองคน คือ พี่ ส.กับพี่ พ. ซึ่งนั่นเป็นครั้งแรกที่ผมได้เจอคนไทยตั้งแต่มาฝรั่งเศส พี่ทั้งคู่มาเป็นทหารต่างด้าวหลายปีแล้ว ผ่านภารกิจต่างประเทศมาก็เยอะ หลังผ่านสมรภูมิจนอยู่ตัวจึงเลือกมาทำงานแผนกครัว ตอนนี้มียศเป็นผู้หมู่ทั้งคู่

ผมดีใจมากๆ ได้คุยกับพี่ๆ สอบถามข้อมูลต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ นอกจากนี้พี่ยังให้ขนมผมมากินด้วย ทำให้การทำงานวันนั้นเป็นวันที่ดีที่สุดตลอดเวลาในศูนย์คัดตัว หนำซ้ำพี่ ส.ยังให้เบอร์โทรฯ มาด้วยเพื่อให้ติดต่อเขาหากคัดตัวไม่ติด เขาจะพาเที่ยว แต่ถ้าคัดตัวติด ฝึกเสร็จก็ให้โทรฯ หาติดต่อกัน แต่ผมทำเบอร์พี่หายตอนโดนแดกที่ฟาร์มครับพี่ ขอโทษจริงๆ จนบัดนี้ยังไม่รู้จะติดต่อพี่ยังไงเพราะไม่เคยได้ไปโอบาญ์นอีกเลย

ขอบคุณมากครับพี่ที่ช่วยเหลือผมที่ศูนย์คัดตัว ถ้าพี่ได้อ่านหนังสือเล่มนี้กรุณาติดต่อมาหาผมบ้างนะครับ

ระหว่างที่รออยู่ในลานนักโทษ นอกจากการนั่งชมนกชมไม้ชมฤดูใบไม้

ผลิเขียวขจีของชายป่านอกรั้วแล้ว ผมยังได้รู้จักเพื่อนใหม่อีกหลายคน มีทั้งคนที่ผ่านมาเป็นทหารด้วยกันถึงวันนี้ และคนที่ต้องกลับบ้านไป ไม่เคยได้ติดต่อกันอีกเลย

ในกลุ่มมาเฟียภาษาอังกฤษ (maa anglophone) ของผมนั้น มีเพื่อนชาวฮังการีอยู่หนึ่งคน ชื่อพาทริค พาทริคอายุสามสิบต้นๆ มาสมัครเป็นทหารต่างด้าวเพราะอยากไปเห็นโลกกว้าง เขาบอกผมว่าถ้าสมัครติดจะขอไปประจำการที่ค่ายกองพลต่างด้าวในประเทศจิบูติ (Djibouti ทางตะวันออกของอัฟริกาเป็นจุดยุทธศาสตร์ติดคาบสมุทรเปอร์เซีย) เพราะเขาอยากไปเที่ยวซาฟารีในเคนยาซึ่งอยู่ใกล้ๆ พาทริคเกลียดอากาศหนาว แม้จะมาจากฮังการีก็ตาม

นอกจากนั้น บางคราวเราก็มีรวมกลุ่มคนเอเชียกันบ้าง แต่คุยกันไม่ค่อยรู้เรื่อง เพราะทั้งคนจีน ญี่ปุ่น และเกาหลี ต่างพูดภาษาอังกฤษกันไม่ค่อยได้ ที่รวมกลุ่มกันก็เพื่อให้รู้สึกดีกับเพื่อนชาวเอเชียเฉยๆ ไม่ได้สื่อสารอะไรกันมาก ยกเว้นกับกลุ่มคนอินเดีย เนปาล ที่ผมพอจะคุยด้วยได้

ในกลุ่มคนเอเชีย มีคนจีนหนึ่งคนที่เข้ามาทีหลังผม เราไม่ได้ฝึกที่กองพันฝึกด้วยกัน แต่มาสนิทกันหลังย้ายมาประจำอยู่ที่กองพันรบ เขาชื่อวอง วองมาจากทางเหนือของจีน ใกล้เกาหลี เขาเข้ามาฝรั่งเศสและทำงานที่ปารีสอยู่ได้สิบกว่าวัน ก็รู้สึกว่างานได้เงินน้อย ไม่พอส่งให้เมียและลูกสาววัย ๕ ขวบที่บ้าน จึงลองสมัครเป็นทหารต่างด้าวตามที่มีคนจีนในปารีสแนะนำ ทั้งๆ ที่ไม่เคยเป็นทหาร และไม่เคยคิดจะชอบงานทหารเลย ผมกับวองเลยกลายเป็นคู่หูร่วมบ่นกันตลอดในวันแย่ๆ ปัจจุบันวองส่งเงินให้ที่บ้านทุกเดือน ทำให้เขาไม่ค่อยได้ออกไปเที่ยวไหนในวันหยุดเพื่อประหยัดเงิน ความฝันของวองคือการได้พาลูกเมียย้ายมาอยู่ในฝรั่งเศส วองเกลียดคอมมิวนิสต์ เขาอยากให้ลูกสาวตัวน้อยได้มีชีวิตที่ดี การศึกษาที่ดี เพื่อการนี้ วองจึงต้องทนเป็นทหารที่เขาเกลียดเข้าไส้เป็นเวลาห้าปี

นอกจากเพื่อนแล้ว ผมยังมีบทสนทนาที่น่าสนใจกับผู้สมัครบางคน และหนึ่งในนั้นคือผู้สมัครชาวเบลเยียมคนหนึ่งที่ได้ยกมือ “partir civile” ไปแล้วและกำลังรอออกจากศูนย์ในวันจันทร์ที่จะถึง เขาต้องการระบายเหตุผลการขอออกของเขาให้ใครสักคนฟัง เขาบอกผมว่า เขาเคยเป็นทหารช่างของกองทัพ

เบลเยียมมาก่อน (อีกหนึ่งกองทัพขนาดเล็กที่มีการจัดการเปี่ยมประสิทธิภาพมาก) แต่ที่นั่นไม่เหมือนที่นี่ แม้กระทั่งตอนคัดตัวก็ใช้เวลาแค่สองวัน ไม่ใช่สองสัปดาห์เป็นอย่างต่ำแบบนี้ เขาคิดถึงหน้าเมีย และอยากกลับบ้านแล้ว

ผมรับฟังและไม่วิจารณ์หรือตัดสินใดๆ เพราะผมคิดว่า อาการของผมหลังเวลาผ่านไปสองสัปดาห์ก็ไม่ได้ต่างไปจากเขาเท่าไรนัก เพียงแต่ในขณะที่บ้านของเขาอยู่ห่างไปแค่ ๙๕๐ กิโล บ้านผมกลับอยู่ห่างข้ามมหาสมุทรไป ๙,๕๐๐ กิโล

ผมยกมือขอกลับบ้านเหมือนเขาไม่ได้

๒๑

การทดสอบวันแรกของผมเริ่มด้วยการทดสอบไอคิวในตอนเช้า ซึ่งผ่านไปได้อย่างไม่มีปัญหาอะไร ผมทำข้อสอบไม่ได้ทุกข้อ แต่ก็คิดว่าเยอะพอควรจนไม่ต้องห่วงอะไร (มารู้ทีหลังว่าแม้จะไม่ได้ทำทุกข้อ แต่ก็ได้คะแนน ๒๐ เต็ม ซึ่งนั่นน่าจะเป็นปัจจัยหลักที่ทำให้ผมผ่านการคัดเลือก) ซึ่งผมก็พยายามเงียบไว้ ไม่คุยโม้อะไรกับกลุ่มเอเวซึ่งออกจากห้องสอบมาด้วยกัน หลังสอบเสร็จเรานั่งรอประมาณครึ่งชั่วโมง แล้วหมู่ผู้คุมสอบก็โผล่ออกมาเรียกชื่อผู้สอบผ่านในกลุ่มสอบของผมจำนวน ๓๐ กว่าคนนั้น มีคนตกไปประมาณสิบกว่าคน

จากนั้นเราก็ออกไปทดสอบพละทันที ผมทดสอบวิ่งไป-กลับได้ถึงระดับ ๗ ผ่านฉิวเฉียด ดึงข้อได้ ๖ ครั้ง ผ่านซิตอัพไม่มีปัญหา จึงได้รับแจกเสื้อยืดสีเขียวมาให้เปลี่ยน จากนี้ไปผมจะได้เลื่อนขั้นเป็นพวกแว้คแล้ว มีคนอ้วนหรือคนแก่บางคนที่สอบตกตรงนี้ แต่ก็ยังมีผู้สมัครบางคนที่วิ่งได้แค่ ๕ รอบหรือดึงข้อได้แค่ ๒ ครั้ง แต่ก็ผ่านเข้ามาได้ ซึ่งพวกนี้ถ้าไม่ใช่ว่าหุ่นล่ำกล้ามเยอะจนตัวหนัก ก็ต้องมีความสามารถพิเศษอะไรสักอย่าง

หลังทดสอบพละเสร็จ เราทั้งหมดถูกปล่อยให้ไปอาบน้ำ ซึ่งการทิ้งเสื้อพละไปอาบน้ำนี่เองทำให้ผมโดนพวกรูจที่มีสิทธิ์เดินขึ้นลงส่วนโรงนอนได้ตามใจชอบขโมยเงินไปเรียบ เหลือให้แต่เหรียญ หมดไป ๓๐ กว่ายูโร ทำให้ผมอดซื้อช็อกโกแลตในตอนเย็นไปตลอดเวลาสี่สัปดาห์ที่เหลือในศูนย์คัดตัวแห่งนี้ ซึ่งก็แน่นอนว่าหมู่เวรจับขโมยไม่ได้ (ถ้าจับได้โดนไล่ออกทันที)

ในวันถัดๆ มา ผมก็ผ่านไปสัมภาษณ์สืบประวัติ ซึ่งไม่มีปัญหาอะไรเพราะเตรียมตัวมาอย่างดีและไม่เคยมีประวัติเสียหาย ขณะที่มูราซาโนซึ่งมีลักษณะเป็นคนอารมณ์ร้อนถูกเจ้าหน้าที่สอบสวนด่าแม่เพื่อดูปฏิกิริยาว่าเขาควบคุมอารมณ์โกรธได้หรือไม่ ส่วนไรคูถูกสอบประวัติอย่างละเอียดยิบหลายรอบ เขาบอกผมว่า เขาบอกเจ้าหน้าที่ไปตามจริงว่าเคยค้ายาเสพติด!

จากนั้นก็เป็นการสัมภาษณ์จิตวิทยา ผมเตรียมเรียบเรียงประโยคอธิบายเหตุการณ์จีทีสองร้อยคร่าวๆ เป็นภาษาอังกฤษอย่างดี แต่ดูเหมือนคนสัมภาษณ์จะไม่ได้สนใจอะไรมากจนผมแปลกใจนิดๆ ทว่าก็กลับมาคิดว่า คงเป็นเพราะที่นี่มีคนทุกพื้นเพมาสมัคร ตั้งแต่นายทหารยศสูงของประเทศโลกที่สามไปจน

ถึงนักบินเครื่องบินขับไล่ของอดีตโซเวียต สำหรับกองพลต่างด้าวที่มีอายุเกือบสองศตวรรษนั้น ผมไม่ใช่คนแรกที่มาสมัครด้วยภูมิหลังประหลาดแบบนี้

เมื่อผ่านการทดสอบทุกอย่างไปได้ด้วยดี ไม่มีปัญหามีเรื่องอะไรกับใคร ผมก็มาถึงวันประกาศผลการคัดตัว ซึ่งก็คือวันที่ ๑๔ เมษายน ๒๕๕๓

เป็นเช้าวันพฤหัสที่ทุกคนมาเข้าแถวตอนเช้าตามปกติ มีเอเวหน้าใหม่สอง-สามคนยกมือขอกลับบ้าน กลุ่มแว้คที่กำลังรอผลตัดสินด้วยใจระทึกอย่างพวกเรานั้นมองคนกลุ่มนี้ด้วยความไม่เข้าใจ

เวลาเช้าผ่านไป คณะกรรมการกำลังประชุม พวกแว้คระยะสุดท้ายเกือบทั้งหมดถูกส่งไปทำงาน เหลือแต่ผมกับเพื่อนอีกสอง-สามคน เราบ่นกันกระแปดกระปอดว่าถ้าได้ทำงานก็คงจะดีกว่านี้ ไม่ต้องมานั่งประสาทกิน ผมเดินไปคุยกับโฮล์ฟ ถามเขาว่าถ้าไม่ติดจะทำอะไรต่อ เขาบอกก็คงกลับบ้านทำงานเดินเรือต่อ เขาบ่นว่าชีวิตพลเรือนนั้นน่าเบื่อ แต่ถ้ามีแฟนสักคนก็คงพอไปไหว ทว่าไม่รู้ทำไมผู้หญิงถึงไม่ค่อยชอบเขา (“เพราะเอ็งมันสุภาพบุรุษเพอร์เฟกต์เกินไง” ผมคิดในใจ) ผมเลยเสนอไอเดียไป ว่ามีเพื่อนสาวๆ เรียน Marine Science หรือวิทยาศาสตร์ทางทะเลอยู่หลายคน เดี๋ยวจะแนะนำให้เอามั้ย จะได้ไปล่องเรือศึกษาทะเลสีครามไล่ตามปลาโลมาด้วยกันที่อันดามัน โฮล์ฟบอกทันทีว่าถ้าได้ก็วิเศษไปเลย “That would be so nice indeed!”

เขาถามผมกลับว่าแล้วผมจะทำอย่างไร “ไม่รู้สิ อาจจะขอลี้ภัยในฝรั่งเศสนี้มั้ง” ผมบอก ตลอดเวลาในศูนย์คัดตัว ผมกับโฮล์ฟมีเวลาคุยกันมากมาย และด้วยความถูกคอกัน เราจึงผลัดกันเล่าเรื่องวีรกรรมวีรเวรของตนเองอย่างไม่ปิดบังอะไร เขาจึงรู้เรื่องจีทีสองร้อยที่เมืองไทยของผมดีพอควร

“ที่นอร์เวย์เราชอบคนที่กล้าเสียสละทำเพื่อสิ่งถูกต้องแบบนี้” โฮล์ฟบอกผม “ทำไมไม่ลองไปขอลี้ภัยที่นอร์เวย์ดูล่ะ ไปด้วยกันก็ได้ เดี๋ยวจะพาไปเล่นสกีที่บ้าน” เขาชวน

“ถ้าเป็นไปได้จริงก็วิเศษไปเลย That would be so nice indeed!” ผมตอบกลับ “แต่ไม่รู้จะทนหนาวที่นั่นได้หรือเปล่าว่ะ ฮ่าๆ”

ในหัวของผมเริ่มเก็บบทสนทนามาคิดจริงจังทันที ในใจเริ่มจินตนาการ

ถึงแผนสอง ถึงชีวิตตัวเองในแดนหิมะขาวยะเยือกของนอร์เวย์...

เวลาบ่าย ทุกคนถูกเรียกมารวมกัน พวกแว้คระยะสุดท้ายถูกแยกไว้อีกกอง ร้อยโทหัวหน้าศูนย์คัดตัวเดินออกมาพร้อมกับกระดาษหนึ่งแผ่น

ชื่อที่หนึ่งถูกเรียก ชื่อที่สองถูกเรียก ผู้ที่ถูกเรียกกระโดดแยกแถวออกไปตั้งแถวใหม่ข้างๆ สีหน้าดีใจ

ชื่อที่ห้า ชื่อหกผ่านไป ผมรู้สึกแปลกๆ ไม่ตื่นเต้นเท่าไหร่ ใจหนึ่งก็อยากให้ติด แต่ใจหนึ่งก็อยากให้ไม่ติด เพราะความเซ็งที่เริ่มก่อตัวขึ้นในศูนย์คัดตัวนี้ และความรู้สึกตื่นเต้นกับแผนตะลุยนอร์เวย์ที่มีในหัว...

"ปิต๊ก ช่าด !"

ผมสะดุ้ง กระโดดไปเข้าแถวอัตโนมัติ ผมผ่านการคัดเลือก!

แปลกที่ผมไม่รู้สึกดีใจอะไร

หัวผมหมุนติ้ว สมองเริ่มทำงาน

เพราะตั้งแต่วันนี้ไป เป็นที่แน่ชัดแล้วว่าชีวิตของผมกำลังจะเปลี่ยนไปแล้วจริงๆ ไม่ใช่แค่ความฝันที่คิดจินตนาการเพื่อหล่อเลี้ยงการหนีความจริงของตัวเองอีกต่อไป

ชีวิตของผมกำลังจะเปลี่ยนไปแล้วจริงๆ!

พิธีสวมหมวก Képi Blanc หมวกทรงกระบอกสีขาว สัญลักษณ์อันทรงเกียรติของทหารต่างด้าว ซึ่งเพียงผู้ที่ผ่านการฝึกหฤโหดหนึ่งเดือนและการทดสอบเดินทางไกลร้อยกิโลเมตรเท่านั้นที่จะมีสิทธิ์สวมใส่ และเรียกตนเองว่า légionnaire -เลจองแนร์

๒๒

สองปีที่ผ่านมา ชีวิตของผมเปลี่ยนไปจริงๆ
เพียงแต่มันไม่ได้เปลี่ยนไปตามที่ผมคาดไว้

ก่อนย่างเท้าเข้ามาในค่ายของกองพลต่างด้าว ผมวาดฝันไว้ในใจถึงการได้ออกมาดูโลกกว้าง การผจญภัยของลูกผู้ชาย การได้พิสูจน์ตัวเองจากความยากลำบาก

และผมก็ได้พบเจอความยากลำบากที่ว่าสมใจ

ช่วงแรกที่มาถึงฝรั่งเศสและต้องเข้ามาอยู่ในค่ายทหารเลยนั้น ตอนเช้าบางวัน ตื่นมาก็งงๆ ว่าที่นี่คือที่ไหน ที่นี่ไม่ใช่บ้านเรา ทำไมคนรอบตัวพูดภาษาอะไรกันที่ฟังไม่เข้าใจ

บางคืนผมฝันว่านั่งคุยถกเถียงอย่างออกรสอยู่กับเพื่อนในวงน้ำชาเพชรบุรีซอยห้า แต่ก็ต้องตื่นมาพบว่าตัวเองนอนขดตัวอยู่ในถุงนอนกลางป่า

ในขณะที่วิ่งจนสุดกำลัง ปวดขาจนแทบจะทรุด น้ำลายฟูมปาก แผลพุพองที่เท้าปวดแสบปวดร้อน ผมนึกถึงการนอนพักผ่อนดูทีวีตอนเย็น แล้วออกไปสนุกสนานตอนหัวค่ำกับเพื่อนๆ

ในเดือนแรกของการฝึก ซึ่งถูกบังคับให้หิว ให้หนาว ให้ง่วง ให้เหนื่อยอยู่ตลอดเวลา ขณะเดินเข้ายามตอนกลางคืน ผมจินตนาการถึงข้าวสวยร้อนๆ ราดมัสมั่นฝีมือแม่

ในขณะที่ผมขัดคอห่านด้วยสก็อตไบรท์ ผมนึกถึงคำพูดของพ่อ “อุตส่าห์เรียนจนจะจบเป็นดอกเตอร์อยู่แล้ว จะไปเป็นพลทหารทำไม”

แต่ก็ใช่ว่าช่วงเวลาในกองพลต่างด้าวจะมีแต่สิ่งแย่ๆ ไปเสียทั้งหมด

แม้จะโดนซ่อมเพราะพวกงี่เง่าบางคน แต่ก็มีเพื่อนบางคนที่นับถือน้ำใจกันเป็นเพื่อนตาย

แม้จะโดนใช้งานหนัก งานปัญญาอ่อน โดนด่าโดนว่าเหมือนทาส แต่ก็มีวันลาหยุดพักร้อนให้ได้ท่องเที่ยวไปทั่วฝรั่งเศส ได้ดู ได้กิน อย่างไม่ต้องมาคำนวณค่าใช้จ่ายเป็นเงินบาท

แม้การฝึกจะหนักหนาสาหัส แต่การฝึกก็ทำให้ได้เดินทางไปทั่วฝรั่งเศส เข้าถึงทุกซอกมุม แว่นแคว้น ชนบท อย่างที่กระทั่งคนฝรั่งเศสหลายคนก็ไม่เคยได้สัมผัส ภารกิจที่ทำให้มีโอกาสเดินไปยังทวีปต่างๆ ยังประเทศที่ทั้งชีวิตก็คงไม่ได้คาดฝันว่าจะได้ไป

แม้ร่างกายจะเหน็ดเหนื่อยเมื่อยล้าท่ามกลางแสงแดดแผดเผา แต่ก็รู้สึกดีทุกครั้งที่ได้เห็นเงารูปทหารสะพายปืนของตัวเองทอดยาวไปยังข้างทาง... เงาของนักรบ

ชีวิตในกองพลต่างด้าวมีทั้งขึ้น มีทั้งลง สลับกันไป

วันที่ดีก็ดี วันที่แย่ก็แย่

แต่ถ้าจะถามผมรวมๆ ว่าผ่านมาถึงตอนนี้ สองปีแล้ว ผมมีความสุขหรือไม่

ผมตอบได้แทบจะในทันทีโดยไม่ต้องผ่านการประมวลผลของสมองว่า “มันเป็นสองปีที่แย่ที่สุดในชีวิตเลยทีเดียว”

ขณะอยู่ที่ไทย ผมใฝ่ฝันถึงการผจญภัย ความตื่นเต้น ความเท่ การได้ทำอะไรสักอย่างเหมือนที่เราเคยเห็นแต่ในหนัง ได้ไปในที่ซึ่งคนปกติไม่ได้ไป ได้เข้าไปยังส่วนที่คนปกติไม่ได้เข้า ได้พบเจออะไรใหม่ๆ ที่ไม่มีทางจะได้เจอในชีวิตอันน่าเบื่อจำเจที่ไทย

ยิ่งพอฝันถึงหลังจบการเป็นทหาร ได้พาสปอร์ต ได้เรียนเอาปริญญาจากฝรั่งเศส ได้มีสิทธิเข้าถึงศูนย์กลางการบริหารของโลก ฝันไปถึงการทำงานในองค์กรระดับนานาชาติ ในสหประชาชาติ การทำงานที่จะได้ใช้ประสบการณ์จากการเป็นทหารของตน เดินทางไปแก้ปัญหาแก้วิกฤติต่างๆ ทั่วโลก เพื่อ

เติมเต็มอุดมการณ์ของตัวเอง

ฝันไปว่าจะได้พาแม่มาเที่ยวพักผ่อนในยามเกษียณ พาแม่มาดูสวนทิวลิปหน้าหนาวที่แม่อยากดูมานาน

มันก็ทำให้ใจฮึกเหิม ต้องมาเป็นทหารต่างด้าว มาเปลี่ยนชีวิตของตนเองให้ได้

แต่กว่าจะไปถึงตรงนั้นได้ไม่ใช่เรื่องง่าย

ชีวิตทหารไม่ได้ตื่นเต้นเร้าใจชวนติดตามเหมือนในหนังฮอลลีวู้ด

ใครสักคนบอกว่าชีวิตทหารนั้น แท้จริงประกอบไปด้วยความน่าเบื่อ ๙๐% และความโหดร้าย ๑๐%

ผมขอเสริมว่า ชีวิตของทหารต่างด้าวหน้าใหม่นั้นต้องเพิ่มความเฮงซวยเข้าไปด้วย อีก ๑๐๐% เต็ม!

หากใครเคยไปเที่ยวต่างบ้านต่างเมืองที่ไม่ใช้ภาษาอังกฤษ มองไปทางไหนก็อ่านอะไรไม่รู้เรื่อง ฟังใครพูดก็ไม่รู้เรื่อง จะถามอะไรจากใครก็แทบจะไม่ได้ ใครๆ ก็มองเราเหมือนคนป่าคนโง่ และหากใครเคยไปอยู่ในที่แบบนี้นานๆ แล้วเริ่มเข้าใจความรู้สึกอึดอัดเศร้าซึมที่สื่อสารพูดจาระบายอารมณ์ความรู้สึกกับใครไม่ได้ ไม่เหมือนกับที่เราเคยคุยกับครอบครัว กับคนที่เรารักที่บ้านด้วยภาษาไทย

ลองบวกความรู้สึกเหงาเศร้าเช่นนี้เข้ากับความหิว ง่วง เหนื่อย ปวด หนาว ชนิดรายวันดู

หากใครเคยรู้สึกว่างานที่ตัวเองทำนั้นไร้ความหมาย ไร้สาระ ทั้งๆ ที่ตัวเองมีศักยภาพจะทำอะไรได้มากกว่านี้ แต่ไม่ว่าจะขยันเพียงไร พยายามทำให้ดีที่สุดแค่ไหน สุดท้ายก็ไม่มีคนเห็นความสามารถ ต้องจมปลักทำงานไร้สาระนั้นไปวันๆ ในขณะที่ทุกวันต้องปวดใจเมื่อมองไปรอบข้างแล้วเห็นแต่คนไร้ความสามารถไร้ศักยภาพ ทว่าดันได้รับมอบหมายงานสำคัญ จนทำให้องค์กรของตนเต็มไปด้วยการจัดการที่ล้มเหลว ขณะที่เรารู้ตัวดีว่า ถ้าได้รับผิดชอบงานนั้นๆ เราจะทำออกมาดีกว่าแน่นอน

ลองจินตนาการเพิ่มถึงความรู้สึกของคนที่เรียนปริญญาเอกมา แต่ต้องนั่งขัดส้วมทุกเช้าตามคำสั่งทำโทษอันไม่เป็นเหตุเป็นผลจากเด็กที่กำลังเห่ออำนาจดู

และหากใครเคยได้ยินเรื่องความโหดร้ายของหลักสูตรการฝึกทหารและการซ่อมการแดกการทำโทษซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตประจำวันทหารมาบ้างแล้ว ขอให้ลองจินตนาการว่า คนที่ซ่อม ที่แดก ที่ทำโทษเรานั้น ดันเป็นพวกเหยียดผิว เหยียดชาติพันธุ์ เป็นพวกที่พร้อมจะมองว่าเราไม่ใช่คนเหมือนมัน

จะเกิดอะไรขึ้นถ้าคนพวกนี้มีอำนาจสมบูรณ์ของระบบทหารอยู่ในมือ?

ผมไม่ได้เป็นพวกอึดทนยอดมนุษย์คนเหล็ก
แต่ผมก็ไม่ได้เป็นพวกขี้แยโอดโอยเหยียบขี้ไก่ไม่ฝ่อเช่นกัน

ใช่ว่าสิ่งที่ผมพร่ำพรรณนามานี้จะเป็นสิ่งใหม่ที่ผมไม่เคยเจอ ตรงกันข้ามผมเคยเจอสิ่งเหล่านี้มาก่อนจากชีวิตการเป็นนาวิกโยธินในกองร้อยฝึกที่โหดและเข้มงวดที่สุด ที่ถึงแม้จะเป็นเวลาสั้นๆ แค่หกเดือน แต่ก็เป็นหกเดือนที่ฝึกฝน บ่มเพาะความเป็นลูกผู้ชายสู้ชีวิตให้ผมได้เป็นอย่างดี

แต่ในขณะที่ผมผ่านชีวิตของทหารเกณฑ์เมืองไทย ซึ่งจะว่าไปแล้วมีคุณภาพชีวิตแย่ แต่สมบุกสมบันกว่ากองพันต่างด้าวมาได้โดยไม่มีความทุกข์มากนั้น ผมกลับรับไม่ได้กับชีวิตทหารที่ฝรั่งเศสด้วยเหตุผลบางอย่าง

ไม่รู้ว่าเป็นเพราะที่ไทย การที่ผมสามารถกลับบ้านไปเจอครอบครัวได้ในช่วงวันหยุด จะช่วยประคองขวัญและกำลังใจให้ผมทนผ่านชีวิตในค่ายทหารที่ยากลำบากไปได้

หรือเพราะความภูมิใจในเครื่องแบบราชนาวีไทยที่ได้สวมใส่ในทุกๆ เช้าจะทำให้ผมระลึกถึงเหตุผลที่ต้องทนเหนื่อยได้ทุกชั่วขณะ

หรือสุดท้าย อาจจะเป็นแค่เหตุผลง่ายๆ ที่จิตใต้สำนึกระลึกถึงอยู่ทุกขณะ ว่าความทุกข์ตอนเป็นทหารเกณฑ์จะจบลงภายในเวลาแค่ ๖ เดือน ในขณะที่ชีวิตทหารต่างด้าวจะต้องยาวนานไปอีก ๕ ปี

... นานแสนนานจนเกินกว่าจะนับวันได้

๒๓

ชีวิตทหารต่างด้าวนั้นไม่ง่าย

แต่อย่าลืมว่านี่คือ "กองพลทหารต่างด้าว" อันเป็นที่รวมคนหลากชาติพันธุ์จากทุกมุมโลก นี่คือหน่วยทหารที่มีระเบียบวิธีและ "วิถี" ของตนเอง และเป็นที่ซึ่งแต่ละคนดั้นด้นมาเองด้วยความสมัครใจ กองพลต่างด้าวไม่เคยร้องขอหรือบังคับใครให้มาเป็นทหารที่นี่

ถ้าไม่พอใจก็กลับบ้านไป

ที่กองพลทหารต่างด้าวมีอัตราการหนีทหารสูงมาก

จากเพื่อนร่วมหมวดฝึกทั้งหมดหกสิบกว่าคน วันนี้ผ่านมาเกือบจะสองปี พวกเราเหลือกันอยู่ไม่ถึงครึ่ง

หลายคนตั้งใจและมีความฝันที่จะมาเป็นทหารอาชีพ (professional soldier) ที่นี่ แต่ละคนล้วนเปี่ยมไปด้วยแรงบันดาลใจ ต่างฝึกฝนร่างกาย ฝึกฝนทักษะความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเองกันตลอดเวลา แม้จะอยู่ระหว่างช่วงการฝึกที่ยากลำบากและแทบไม่มีเวลาว่างส่วนตัวเลย

แต่เมื่อได้มาเผชิญชีวิตรายวันในกองพลทหารต่างด้าว ทหารใหม่ที่เปี่ยมไปด้วยความคาดหวังอย่างพวกเรากลับพากันรู้สึกสับสน ผิดหวัง และ

หมดแรงบันดาลใจไปทีละคนสองคน

ทหารรุ่นพี่ที่สนิทกันบอกเราว่า ปีแรกๆ ของชีวิตทหารต่างด้าวจะยากลำบากมาก เพราะสังคมทหารก็เปรียบเหมือนฝูงนกที่เกาะอยู่บนแนวสายไฟลดหลั่นลงมาเป็นชั้นๆ เวลามีนกตัวใดขี้ ขี้จากตัวบนก็จะตกมายังหัวนกตัวข้างล่าง เหมือนที่งานไร้สาระหรือเรื่องปัญญาอ่อนทั้งหมดจะตกบนหัวทหารใหม่ และเวลาที่เหล่านกตัวบนมองลงมายังเบื้องล่าง ก็จะเห็นแต่กองขี้ที่เปรอะอยู่บนหัวนกตัวที่ต่ำกว่า เหมือนที่ใครๆ ก็จะมองทหารใหม่ว่าเป็นแรงงานชั้นเลวโง่เง่าขี้เกียจ ในขณะที่เมื่อนกตัวข้างล่างมองขึ้นไป ก็จะเห็นรูตูดของนกตัวข้างบน เหมือนที่ทหารใหม่มักจะมองรุ่นพี่หรือผู้บังคับบัญชาส่วนใหญ่ว่าเป็นพวกชั่วร้ายคอยแต่จะหาเรื่องและโยนงานให้ตน

ถ้าใครทนผ่านชีวิตแย่ๆ ในปีแรกๆ นี้ไปได้ ปีหลังๆ ก็จะสบายขึ้น จะมีหน้าที่ความรับผิดชอบเฉพาะทางตามที่ตัวเองถนัด พร้อมกับได้รับความเคารพเหมือนมืออาชีพ ถึงตอนนั้น เราจะสัมผัสความสุขสนุกตื่นเต้นของชีวิตและภารกิจของทหารได้โดยที่ไม่ต้องทนทำอะไรแย่ๆ ปัญญาอ่อน หรือตกอยู่ใต้ระเบียบธรรมเนียมบางอย่างที่ไร้สาระเหมือนตอนเป็นทหารใหม่

แต่สองปีผ่านมา พวกเราก็ยังไม่รู้สึกถึงความเป็นมืออาชีพที่ว่า หลายคนลาออกกลางคันระหว่างการฝึก บ้างก็ทนฝึกสำเร็จแต่ไปลาออกทีหลังเมื่อพบว่าชีวิตในกองพันรบก็ไม่ได้ดีกว่ากองพันฝึกเท่าไหร่ หลายคนแม้จะอยู่จนพ้นช่วงสัญญาฝึกงาน และขอลาออกไม่ได้อีกต่อไปแล้ว ก็ยังหาข้ออ้างทางการแพทย์ทางกฎหมายเป็นช่องทางยกเลิกสัญญาจนได้ ขณะที่หลายคนซึ่งไม่แคร์อะไรก็หนีทหารออกไปดื้อๆ ส่วนคนที่อยู่ต่อเพื่อรักษาสัญญาที่เซ็นไปนั้นก็ไม่คิดจะอยู่เกิน ๕ ปี

ผมเองก็เป็นหนึ่งในหลายคนที่หมดพลังใจเช่นนี้

สองปีมานี้ ผมคิดจะกลับบ้านนับครั้งไม่ถ้วน ตั้งแต่คัดตัวผ่าน ในการฝึกพื้นฐานที่กองพันฝึกเป็นเวลาสี่เดือน การย้ายมาเป็นทหารใหม่ที่กองพันรบการต้องไปลำบากลำบนเป็นทหารลูกไล่ตอนทำภารกิจในป่าอเมซอนที่อเมริกาใต้

ผมเคยนั่งนับวัน คำนวณเงิน หาข้อมูล วางแผนกลับไปใช้ชีวิตไปเรียนต่อที่ไทย ไม่ก็หาลู่หาทางอยู่ต่อในยุโรปมาหลายครั้ง ตกลงกับเพื่อนร่วมอุดมการณ์มาหลายคน ว่าพอกันที ชีวิตเส็งเคร็งแบบนี้ ออกดีกว่า ออกไปพร้อมๆ กัน อย่างน้อยก็จะได้มีเพื่อนออกไปด้วยกัน ช่วยกันบ่น ไม่ให้ตัวเองว่าต้องรู้สึกว่าล้มเหลวอะไร

และในตอนนี้ ผมก็คงจะกลับไปเผชิญผลลัพธ์จากทางเลือกเช่นนี้ของตัวเองที่ไหนสักแห่งในไทยแล้ว...

ถ้าไม่ดันเอาเวลาว่างสุดสัปดาห์อันล้ำค่าวันหนึ่งไปนั่งตั้งกระทู้ในห้องหว้ากอ บ้านเก่าของผม เพื่อขอคำปรึกษาและกำลังใจ ด้วยหัวข้อกระทู้ว่า

"จะกลับไปสู่เส้นทางอาชีพนักวิจัยดีหรือเปล่า?"

ซึ่งแม้จะตั้งเป็นกระทู้ขอคำปรึกษา แต่จริงๆ แล้วเหมือนเป็นแค่กระทู้ระบายความอัดอั้นตันใจ และแจ้งข่าวคราวส่วนตัวให้เพื่อนเก่าสหายร่วมรบสมัยเครื่องตรวจระเบิดได้รับรู้เท่านั้น

เพราะในใจตอนนั้นผมมีแผนเตรียมกลับไทยไว้แล้ว

ซึ่งก็คงเป็นการกลับไปแบบผู้แพ้...

ถ้าภายในไม่กี่วันหลังจากตั้งกระทู้นั้น ผมไม่ได้เปิดกล่องข้อความหลังไมค์ มาเจอเมล์จากสมาชิกพันทิปเก่าแก่คนหนึ่งเข้า...

จากใจของ ไลฟ์โค้ช

โดย

ดอกเตอร์ นายแพทย์ วัชรพล
อเล็กซองดร์ กำเนิดศิริ
จิตแพทย์เวชศาสตร์การสงคราม
กรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส

๑๓ ธันวาคม ๒๕๕๓

Les Arcs, Bourg-Saint-Maurice, France

วันนี้เป็นวันที่ผมรู้ว่าเจ้าแจ้มีตัวตนเป็นครั้งแรก ผมพักผ่อนอยู่ที่เลสซาร์ค ซึ่งเป็นรีสอร์ทกีฬาฤดูหนาวของฝรั่งเศส ที่ผมให้สัญญาตัวเองว่าจะไปเล่นสกีที่นั่นช่วงเทศกาลคริสต์มาสของทุกปี ผมชอบความนุ่มของหิมะและคุณภาพของอากาศที่นั่น ในฝั่งที่ผมอยู่นี้มองเห็นยอดเขามงบลังค์ได้ทุกจุดเลยทีเดียว

แจ้เข้าไปตั้งกระทู้ดักแมวไว้ใน pantip.com ซึ่งกลายเป็นกระทู้แนะนำของห้องหว้ากอติดต่อกันนานถึง ๓ สัปดาห์

จะกลับไปสู่เส้นทางอาชีพนักวิจัยดีหรือเปล่า?

นั่นคือสิ่งที่เจ้าแจ้ถามดังๆ จนแมวอย่างผมเผลอหลุดเข้าไปอ่านกระทู้ที่มันตั้งไว้จนได้

กระทู้ของเจ้าแจ้ยาวมาก คนที่เข้ามาอ่านก็มีทั้งด่าทั้งชม ผมแนะนำว่าถ้ามีเวลาว่างควรไปลองหาอ่านดู

ผมอ่านไปคิดไป ว่าจะเขียนไปหามันดีไหม แล้วในที่สุดผมก็ตัดสินใจเขียนไปในวันนั้น

ในกระทู้นั้นแจ้บอกทุกคนว่าได้เป็นทหารในกองพลต่างด้าวของกองทัพฝรั่งเศสเรียบร้อยแล้ว

สำหรับผู้ที่ไม่ทราบ กองพลต่างด้าวของฝรั่งเศสอ่านเป็นภาษาฝรั่งเศสให้ตรงจะอ่านว่า เลฌิญอง เอตรองแจร์ (Légion étrangère) เป็นกองทหารที่ถือกำเนิดขึ้นในปี ค.ศ. ๑๘๓๑ (พ.ศ. ๒๓๗๔) คือเมื่อ ๑๘๑ ปีที่แล้ว โดยพระราชดำริของพระเจ้าหลุยส์-ฟิลิปป์ที่ ๑ (Louis-Philippe Ier) พระมหากษัตริย์พระองค์สุดท้ายแห่งราชอาณาจักรฝรั่งเศส

ทหารหน่วยนี้เรียกว่าเลฌิญอนแนร์ (Légionnaire) แจ้ยังใหม่ถูกจะเรียกว่า เฌอน เลฌิญอนแนร์ (Jeune Légionnaire) ซึ่งจากบรรทัดนี้ต่อไปผมจะใช้คำว่า “เลจองแนร์” แทนคำเรียกทหารหน่วยนี้ให้ง่ายขึ้น

๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๓

Les Arcs, Bourg-Saint-Maurice, France

เจ้าแจ้ตอบข้อความผมกลับมา

พอผมได้ชื่อจริงมันมาแล้วผมก็เริ่ม Google หาตัวมันในอินเตอร์เน็ต โอ มันเป็นคนดังใช้ได้เลยครับ

๓ มกราคม ๒๕๕๔

Paris, France

วันนี้ผมนัดเจ้าแจ้ทานข้าวที่ปารีส จุดนัดที่หน้าสถานีรถไฟใต้ดิน (Métro) République ทางออก ๓

ผมไปถึงก่อนเวลานิดหน่อย แต่ก็เห็นเด็กเอเชียรูปร่างผอมสูง สวมแว่น กับแจ็คเก็ตดำ ใส่รองเท้าคอมแบท Magnum Elite Spider Recon ยืนหัวเหม่งรอผมก่อนเวลานัดด้วยซ้ำ ผมรู้ว่าเด็กนั่นคือแจ้เพราะเคยเห็นรูปเขาจากในข่าวมาก่อน เจ้าแจ้นั่นแหละที่ยังไม่เคยเห็นผม

ผมใส่ Bomber Jacket กางเกงยีนส์ รองเท้าคอมแบท Lowa GTX หมวก NYPD Baseball Cap ผมยืนมองมันอยู่เกือบ ๒๐ วินาที เจ้าแจ้เหลือบมาที่ผมแล้วหันหน้ากลับไป มันยกนาฬิกาข้อมือขึ้นมาดู

"อุวะ" ผมสบถ หันมาแล้วหันกลับไปทำไมไอ้กร๊วก... ผมกดโทรศัพท์ไปหามัน

"เอ่อ สวัสดีครับพี่หมอ... ผมยืนคอยอยู่ที่จุดนัดนะครับ"

"ผมก็ยืนอยู่ตรงนั้นเหมือนกัน"

"หา!!!... จริงเหรอครับพี่"

พอผมยกโทรศัพท์ขึ้นมา ไอ้แจ้ก็ถึงบางอ้อ

"พี่หมอไม่เห็นเหมือนหมอ เหมือนตำรวจอเมริกันมากกว่า" มันบ่น

"คุณอยากทานอาหารอะไร"

"อะไรก็ได้ครับที่พี่อยากทาน ผมกินได้หมด" มันปะเหลาะ

"คุณไม่ต้องมาตามใจผม อยากกินอาหารลาวไหม อร่อยนะ"

"ได้ครับพี่ ไปกินอาหารลาวกัน ผมอยากกิน ไม่ได้กินตั้งนานแล้ว"

“อยู่ในค่ายเรากินอะไร” ผมถาม

“ขนมปังก้อนหิน ซุปตีนหมู กับ กามองแบร์...” มันทำหน้าเบื่อ

ผมเดินนำแจ้ลงบันไดสถานีเพื่อไปขึ้น Métro สาย ๕ จาก République ไปเปลี่ยนที่สถานี Gare de l’Est และต่อ Métro สาย ๗ เพื่อไปลงที่สถานี Tolbiac

เราเดินคุยกันไปเรื่อยๆ ก่อนที่ผมจะมาเป็นจิตแพทย์เวชศาสตร์การสงคราม ผมเป็นนิติจิตแพทย์ (Forensic Psychiatrist) มาก่อน งานของผมจะเกี่ยวข้องกับผู้ป่วยจิตเวชที่มีคดีอาญาต่างๆ ทำให้ภาษากาย หรือ Body Language สำคัญกับผมมากในการแปลอุปนิสัยของคนที่กำลังคุยกับผม ภาษากายนั้นก็คือการพูด การกลอกตา การถอนหายใจ การเกาหัว การประสานมือ และอื่นๆ ที่รวมเข้าด้วยกัน

ผมเดินนำ เจ้าแจ้เดินเยื้องผม ๔๕ องศา ทิ้งห่างหนึ่งฝ่ามือ ถ้าผมชะลอเดินมันจะชะลอ ถ้าผมเร่งฝีเท้ามันจะเร่งด้วย และจะอยู่ในระยะห่างเท่านั้นตลอดเวลา ผมไม่รู้ว่าแจ้ได้นิสัยนี้มาจากการฝึกของกองทัพหรือจากการหิ้วกระเป๋าเดินตามอาจารย์ของเขาตอนทำเรื่องไม้ล้างป่าช้า แต่นิสัยที่มีติดตัวมานี้ดูจะเป็นเครื่องพิสูจน์ได้ว่าเจ้าแจ้เป็นทหารตัวจริง

เราเดินเลี้ยวไปตาม Avenue d’Ivry เมื่อมาถึงเลขที่ ๑๐๕ ผมก็เกิดอาการเซ็งเป็ด ร้านลาวล้านช้าง (Lao Lane Xang) เจ้าประจำของผมหยุดชดเชยปีใหม่ เลยได้พาเจ้าแจ้ข้ามไปกินที่ร้าน Lao Lane Xang ๒ ที่ฝั่งตรงข้ามแทนเพราะร้านนี้เปิด

ร้านนี้ใหม่กว่าและแต่งร้านสวยกว่าร้านประจำของผม แต่ผมก็ไม่เคยมากินที่นี่ เอาแบบร้านเดิมดีกว่า ....

“แหนมเนือง บั๋นกั๋วน แหนมท่าเดื่อ ไก่น้อย ตำไทยพริก ๒ เม็ด ลาบหมู ข้าวเหนียว ๑ กระติบ ข้าวสวย ๑ ที่” ผมสั่ง

แจ้ทำตาโต อ้าปากหวอ

“ขอ Badoit หนึ่งขวด... แล้วเราอยากดื่มอะไร” ผมถาม

“อะไรก็ได้ครับที่ไม่มีนม ผมแพ้นม”

“แพ้นม ?! ... งั้นขอน้ำน้อยหน่าปั่น ๑ ที่ ไม่ใส่นมนะครับ” ผมบอก

บริกรสาวสวยจากหนองคายที่ยืนรับออเดอร์อยู่

ร้านนี้เจ้าของร้านเป็นคนลาวที่พ่อแม่ย้ายมาฝรั่งเศสตอนที่ลาวแตก ผมไม่รู้ว่าร้านไหนเป็นร้านพี่ร้านไหนเป็นร้านน้อง แต่ผมชอบบรรยากาศร้านแรกที่ปิดชดเชยมากกว่า เพราะผมว่ามันธรรมดาดี ที่นี่แต่งร้านหรูเกินไป ไม่เหมือนร้านลาว

ไม่มีใครนั่งอยู่ในร้านนอกจากผมกับแจ้ อาหารจึงออกไวมาก โต๊ะที่มีอยู่ตัวเดียวแทบไม่พอวางจาน

แจ้กินอาหารตรงหน้าเหมือนไม่ได้เจออาหารไทยมาสิบปี

ในขณะที่ผมนั่งดูแจ้อิ่มหนำสำราญเพลิดเพลินอยู่กับอาหารจานโน้นจานนี้ ก็ทำให้ภาพในอดีตตอนผมเป็นทหารที่กรีซ Flashbacks ย้อนกลับมา

"พี่หมอไม่ทานเลย" แจ้เงยหน้าขึ้นถาม

"ผมไปวิ่งมาเมื่อเช้า ยังจุกอยู่" ผมหาเรื่องตอบ เห็นมันกำลังกินอร่อยๆ ไปแย่งมันกินเดี๋ยวผมบาป

"พี่ไม่กินผมกินนะ" แจ้ยกส้อมขึ้นมาเตรียมจิ้มไก่ย่าง

"ได้ๆ เอาเลย" ผมยิ้ม

เราคุยกันไปเรื่อยๆ ผมถามแจ้ แจ้ถามผม เรานั่งคุยกันตั้งแต่ตอนเที่ยงที่ร้านเปิด ไปจนตอนบ่าย ๓ โมงที่ร้านปิด

มื้อนั้นมันขออนุญาตหารครึ่ง ตอนแยกกลับ ผมบอกตัวเองว่าผมตัดสินใจไม่ผิดที่ออกไปเจอมัน

"มันบ้าเหมือนมึงเลยว่ะ" ผมบอกเงาสะท้อนของผมบนกระจกรถไฟใต้ดินที่แล่นอยู่

เจ้าแจ้เป็นเด็กฉลาด มีทั้งไหวพริบ ความกล้าและความบ้าที่พร้อมในตัวมันเอง มันมีทุกอย่างยกเว้นประสบการณ์ชีวิตของทหารในต่างประเทศ

เจ้าแจ้ฝันที่จะเข้าทำงานในหน่วยกู้ระเบิด เพราะยังฝังใจเรื่องจีทีสองร้อยที่สู้มาด้วยกันกับอาจารย์เจษฎ์ แต่ตอนที่แจ้เจอผมนั้น มันเพิ่งจะเป็นเลจองแนร์น้องใหม่ได้ไม่ถึงปี จึงต้องรับบทหนัก เป็นน้องแจ๋วในหน่วยตามระบบอาวุโส คือ ขัดส้วม ล้างครัว ถูพื้น และงานโกโร่โกโสต่างๆ มันบอกผมในตอนแรก

ว่าชีวิตของมันบัดซบสิ้นดี

ถุย... แค่เนี้ยนะ... บัดซบ

ตอนผมเป็นทหารที่กรีซน่ะ ผมโดนหนักกว่ามันอีก ขนาดผมถูกอัพเกรดเป็นนายร้อยเหล่าแพทย์ด้วยนะไม่ใช่พลทหารอย่างมัน สมัยผมอินเตอร์เน็ตก็ไม่มี คนไทยก็ไม่ได้เห็น จะโทรศัพท์กลับบ้านก็แพงแสนแพง ตั้ง ๖๐ กว่าบาทต่อนาที ภาษากรีกก็โคตรยาก เวรล้างส้วมกูก็มี เวรโรงครัวกูก็ต้องทำ ตำราแพทย์กูก็ต้องอ่าน เป็นภาษากรีกอีกนะ ไม่อ่านกูก็ตก ตกกูก็ซวย

แต่เอาเหอะ ผมเป็นผู้ใหญ่แล้วนี่ บ่นไม่ได้ บ่นมากเดี๋ยวเด็กมันด่ากลับ เด็กสมัยผมยังด่าเลย

การที่เจ้าแจ้ได้รับความสนใจจากผมนั้นมีสาเหตุจากองค์ประกอบ ๕ อย่างที่เกิดขึ้นพร้อมกันในเวลานั้น คือ

๑. ผมกำลังเซ็งกับคดีของคุณพ่อผมที่เมืองไทย ท่านประสบอุบัติเหตุรถชน เสียชีวิตที่ริมทางหลวงจังหวัดแพร่

๒. เจ้าแจ้มันโดนมาอย่างที่ผมโดนมาในอดีต มันออกจากเมืองไทยก็เพื่อมาเป็นทหารเหมือนผม

๓. มันโดนรังแก ถูกผู้ใหญ่ที่เมืองสกัดดาวรุ่งกลายเป็นดาวร่วง ไปไหนต่อไม่ได้

๔. มันต้องการความช่วยเหลือ

๕. มันอยู่ในฝรั่งเศส

ชีวิตของเจ้าแจ้วิ่งขนานกับผมในเรื่องที่โดนผู้ใหญ่เตะออกมาเหมือนกัน แม้จะไม่ใช่การเตะตรงๆ แต่ก็เหมือนการเตะลูกให้ฟาวล์เพื่อถ่วงชีวิตของผมไว้ให้เดินเกมต่อไปไม่ได้ จนผมต้องยอมเดินออกจากสนามเองเพราะทำอะไรคนพวกนี้ไม่ได้ มิหนำซ้ำคนพวกที่ว่ายังเป็นญาติกับกรรมการในสนามอีกต่างหาก นรกจริงๆ

ผมโดนแบบนี้มาหลายสนามที่เมืองไทย โปแลนด์ กรีซ ฝรั่งเศส อังกฤษ อเมริกา แต่อย่างที่ผมได้เกริ่นไว้ในคำนำแล้วว่า มารไม่มี บารมีไม่เกิด ดังนั้นคนมารเยอะอย่างผมจึงต้องสร้างบารมีสั่งสมบ่มเก็บไว้ให้มาก มารมาจะได้ซวยน้อยหน่อย

บารมีสร้างอย่างไร?

บารมีเกิดจากการใฝ่รู้ ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ และต่อชีวิตตัวเอง

ช่วยตัวเองให้ได้ก่อน เมื่อช่วยตัวเองได้แล้วจึงไปช่วยคนอื่น เมื่อช่วยคนอื่นได้แล้วจึงไปช่วยสังคม

ถ้าข้ามขั้นจะทำให้บารมีหด ทำให้ตัวเองเดือดร้อน คนรอบข้างเดือดร้อน สังคมเดือดร้อน ไม่ดี ไม่ควรทำนะโยมนะ

ผมอนุมานว่าที่เจ้าแจ้มันฟังผมก็เพราะมันคงเห็นว่าผมโดนมามากกว่ามัน แก่กว่ามัน เจ๋งกว่ามัน ผมคิดแบบนั้น

จริงหรือไม่ผมตอบแทนมันไม่ได้ เพราะผมไม่ได้อยู่ในหัวของมัน แต่ผมเชื่อว่าในวันที่เจ้าแจ้อายุเท่าผม มันจะเจ๋งกว่าผมแน่นอน ปีนี้มันเพิ่งจะ ๒๖ เองไม่ใช่หรือ?!

ผมประทับใจตัวมันหลายอย่าง ทั้งความคิด ความกล้า มารยาท ความรับผิดชอบ ความเด็ดเดี่ยว และที่สำคัญมันฟังผม

ผมรู้ได้ยังไงว่าเจ้าแจ้ฟังผม ก็เหมือนที่เราไปถามแม่ค้าทุเรียนว่าลูกไหนกำลังกินนั่นละครับ ผมก็รู้ของผมอย่างนั้น

ผมใช้กลไกจิตวิทยาทางจิตเวชทหาร ๓ อย่าง ซึ่งเปรียบเสมือนไพ่ ๓ ใบ ตัดสินใจว่าควรช่วยเจ้าแจ้หรือไม่

เมื่อไพ่ใบแรกของผมถูกใช้ไปแล้ว ก็ถึงเวลาที่จะใช้ใบที่สอง ซึ่งแจ้ต้องเป็นคนเปิดไพ่ใบนี้เอง ไม่ใช่ผม

แจ้ใช้เวลาไม่นานในการถือไพ่ใบที่สองมาหาผม

๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔

ปารีส ฝรั่งเศส

มีเบอร์ที่ไม่คุ้นโทรฯ เข้าเครื่องของผมตอนค่ำ

“Allô! J’écoute!” ผมตอบเป็นภาษาฝรั่งเศส

"Oui .. อุ๊ย อ่า .... พี่หมอครับ ผมมีเรื่องจะขอปรึกษา" เสียงของเจ้าแจ้ในโทรศัพท์

"อ้าว เอ็งหรอกเหรอ ทำไมโทรฯ เบอร์นี้วะ"

"ซิมอันเก่าผมใช้ไม่ได้ครับ อันนี้เป็นเบอร์ใหม่ของผม พี่เม็มไว้ได้เลยนะครับ"

"โทรฯ มาแต่หัววันมีไร อยู่ไหนนี่ Paris หรือ Avignon" ผมถามมัน

"อยู่ Avignon ครับพี่ สัปดาห์นี้ผมไม่ขึ้น Paris เพราะวันจันทร์มีภารกิจ" มันว่า

"พี่จำไอ้ปิแอร์ที่ผมเคยเล่าให้ฟังได้ไหมครับ... ไอ้ปิแอร์มันชวนผมหนีทหาร"

ฉิบหายแล้ว .. ผมอุทานในใจ อุทานดังเดี๋ยวมาดเจ๊ง ต้องมีไว้บ้างให้เด็กมันเกรงใจ

ปิแอร์ ปิแอร์ใครวะ ผมคิด .... คิด ... คิด ... อ๋อ ... เจ้าปิแอร์

หลังเจอกันครั้งแรกที่ร้านลาว เจ้าแจ้ก็เริ่มหาอะไรมาใส่หัวผมเพิ่มขึ้น ทั้ง E-mail ทั้งโทรศัพท์ ซึ่งผมได้เจอกับมันอีกสองครั้งที่ปารีสก่อนที่มันจะโทรฯ หาผมจากเมือง Avignon

เจ้าแจ้เคยเล่าให้ผมฟังเรื่องเพื่อนสนิทคนหนึ่งซึ่งเป็นเลจองแนร์เหมือนกันชื่อปิแอร์ (Pierre) เป็นคนฝรั่งเศส

ตามกฎของกองพลต่างด้าว ปิแอร์สมัครเป็นทหารต่างด้าวไม่ได้เพราะคนฝรั่งเศสไม่ใช่คนต่างด้าว หน่วยรับสมัครจึงใส่ให้ปิแอร์เป็นคนสัญชาติเบลเยียมแทน

ปิแอร์ไม่ได้เป็นเลจองแนร์กิ๊กก๊อกเพราะเรียนจบกฎหมาย ได้เกียรตินิยมจากมหาวิทยาลัยแห่งบอร์กโดซ์ (Université de Bordeaux) ระหว่างเตรียมตัวสอบเป็นอัยการ ปิแอร์เกิดหน่ายโลก จึงสละชีวิตเจ้าชายมาตามหาประสบ-การณ์ในคราบเลจองแนร์เพื่อเขียนหนังสือหรือเพื่อตามหาผู้กองฉวีผ่องอย่างในเรื่อง "ผู้กองยอดรัก" ก็ไม่อาจทราบได้

ปิแอร์เดินเข้ามาทำความรู้จักเจ้าแจ้เพราะอยากดูหน้าเลจองแนร์เอเชีย

ที่อาจหาญทำคะแนนข้อสอบวัดไอคิวได้สูงลิบลิ่วเกือบเท่ามันทั้งที่ภาษาฝรั่งเศสก็พูดไม่ได้ หน้าตาก็ดูโง่ๆ (แจ้มันเล่าให้ผมฟังอย่างนั้น)

ปิแอร์รู้คะแนนของแจ้ เพราะระหว่างการฝึกปิแอร์ถูกดึงไปทำงานเป็นเสมียนประจำหมวด มีโอกาสสอดรู้สอดเห็นคะแนนของเลจองแนร์คนนั้นคนนี้ก่อนจะมาพบ Prole ของเจ้าแจ้จนกลายมาเป็นบัดดี้กันในที่สุด ทั้งนี้ เจ้าแจ้ไม่ได้มีบัดดี้เป็นเจ้าปิแอร์คนเดียว มีอีกคนที่เป็นทหารเก่าจากกองทัพนอร์เวย์และก็ไอ้วองที่มาจากเมืองจีน แต่ที่เจ้าแจ้ว่าคุยกันรู้เรื่องที่สุดคือเจ้าปิแอร์นี่ล่ะเพราะไอคิวสูงดี ไม่ไร้สาระดี เจ้าแจ้มันบอกผมงั้น

พ่อของปิแอร์เป็นหมอ หมอผ่าตัดหรืออะไรนี่ละ แม่เป็นมาดามจากตระกูลเก่าแก่ของฝรั่งเศส ปิแอร์จึงเป็นเหมือนเจ้าชายฝรั่งเศสที่หนีตามความฝัน บ้านของปิแอร์ไม่มีใครอยากให้ลูกชายคนเดียวไปเป็นเลจองแนร์ แต่ก็พูดอะไรไม่ได้เพราะเจ้าชายอารมณ์ศิลปินมาก เตือนแล้วอาจจะเตลิดเปิดเปิงไปไกลกว่าเดิม ก็เลยวางแผนยืมมือเจ้าแจ้เพื่อเอาลูกชายออกจากกองทหารต่างด้าว ว่าแล้วก็บอกให้ลูกชายชวนเจ้าแจ้มาเที่ยวบ้านซึ่งอยู่บนเกาะใกล้ช่องแคบอังกฤษ

ตะล่อมต่อมต๊อกลูกตัวเองไม่ได้ก็เลยเข้าไปในหัวทางเจ้าแจ้ เจ้าแจ้เลยกลายเป็นนกต่อ สองคนนี้นอนกองร้อยเดียวกัน คุยกันตอนขัดส้วม คุยกันตอนล้างครัว ไปๆ มาๆ เจ้าปิแอร์เกิดเบื่อขึ้นมาเอง ก็เลยเอ่ยปากชวนเจ้าแจ้หนีทหารไปทำงานกับมันที่ปราสาทปลายทุ่งในบอร์กโดซ์ที่พ่อซื้อไว้ให้มันเล่นเป็นเกษตรกรเผื่อเกิดเบื่อโลกขึ้นมาอีก

แจ้เล่าให้ผมฟังก่อนหน้านั้นว่าพ่อของปิแอร์สัญญาว่าจะพาไปคุยกับเพื่อนซึ่งเป็นนายทหารระดับสูงของฝรั่งเศส เพื่อให้กองทัพทำเรื่องส่งตัวแจ้ไปเรียนวิศวะไฟฟ้าที่ École Polytechnique ซึ่งถือเป็นสถาบันทางวิศวกรรมศาสตร์ที่สุดยอดแห่งหนึ่งของประเทศ ผมเห็นแล้วว่าแผนนี้ขายฝันโคตรๆ มันจะเป็นไปได้ยังไง คนฝรั่งเศสยังแย่งกันเข้าจะเป็นจะตาย นี่ไอ้แจ้เป็นเลจองแนร์ได้แค่ปีเศษ ยังไม่ได้ทำอะไรเลย อยู่ๆ เขาจะส่งเอ็งไปทำกร๊วกอะไร โรงเรียนนายร้อย Saint-Cyr (École spéciale militaire de Saint-Cyr) ก็ยังเข้าไม่ได้เลย ไม่มีทางเด็ดขาด

แต่กระนั้น เจ้าแจ้ก็บ่นๆๆ บอกผมว่า ชีวิตเลจองแนร์ของมันนี่ช่างไร้

สาระและปัญญาอ่อนสิ้นดี ต้องทำต้องฝึกอะไรที่ไม่เห็นเกี่ยวกับหน่วยกู้ระเบิดที่มันฝันจะมาอยู่เลย นับคืนนับวันก็ไม่เห็นว่าเมื่อไหร่จะมีโอกาสย้ายไปหน่วยนั้นเสียที เจ้าแจ้ก็เลยว่าจะหนีสัญญา ๕ ปีไปเป็นกรรมกรไร่องุ่นบ้านเพื่อน เพื่อเก็บตังค์และหาทางกลับเมืองไทยต่อไป

ผมละเซ็ง.. มันคิดของมันได้ยังไง แผนนี้ตื้นมาก ไม่รอดเด็ดขาด

"พรุ่งนี้เอ็งทำอะไร" ผมถามมัน

"ไม่ได้ทำอะไรครับ แต่ผมว่าจะนอนเล่นอยู่กองพัน ขัดปืน" มันตอบ

"งั้นขึ้นปารีสมาคุยกันหน่อยดิ ออกมาคืนนี้เลยนะ" ผมบอกมันแกมสั่ง ไอ้แจ้ไม่กล้าเถียง

วางหูเสร็จผมเพิ่งนึกได้... วันอาทิตย์เย็นผมต้องไปทำงานที่นอร์เวย์ งานที่เจ้านาย E-mail มาให้ก็ยังไม่ได้สรุป คืนนั้นผมนอนตี ๓ ตื่น ๘ โมงไปวิ่งลดพุง กลับบ้านอาบน้ำตอน ๑๐ โมง นัดมันไว้ ๑๑ โมงครึ่ง บอกว่าถึงแล้วให้โทรฯ มา

วันนั้นอากาศที่ปารีสหนาวมาก ประมาณ -๑๐°C เจ้าแจ้แต่งตัวเหมือนเด็ก ป.๓ ถ้ามีกระติกน้ำละใช่เลย

ผมพามันไปกินหมูย่างที่ร้านเกาหลีเยื้องบ้านผม ผู้จัดการร้านคุ้นเคยกันดี ร้านนี้เป็นร้านสิ้นคิด คือถ้าผมไม่มีเวลาพาใครไปไหน ก็จะพามาที่นี่แทน กลับบ้านง่าย อาหารดี กิมจิอร่อย เสียอย่างเดียวคือ "แม่งแพง"

การที่ผมใส่คำไทยแท้เข้าไปด้านหน้าเพื่อเน้นว่าแพงฉิบ (คราวนี้ผมใส่ไปด้านหลัง) เอาเป็นว่าถ้าแพทย์สาขาเฉพาะทางนับหัวได้อย่างผมบอกว่าแพงมันก็แพงคือสำหรับเจ้าแจ้ละ มื้อนั้นผมเลี้ยงมัน

"แล้วเอ็งจะเอายังไง" ผมถามมัน หลังสาวแดนโสมเดินมารับออเดอร์

"ผมก็ว่าจะกลับครับพี่ ตอนนี้ผมเบื่อมากเลย" มันบอกผม

"แล้วไอ้ปิแอร์เพื่อนเอ็งว่าไง" ผมถามมัน

"มันหนีไปแล้ว เมื่อสองวันนี้เอง"

ไอ้กร๊วก... ผมสบถในใจ... ถึงว่าทำไมเอ็งโทรฯ มา

"แล้ว" ผมถามมัน

"แล้วผมก็เลยว่าจะบอกพี่นี่ล่ะ แล้วก็จะไปอยู่ที่ไร่มัน"

อ้าว... ทำไมเอ็งพูดอะไรแมวๆ อย่างงั้น

"ไอ้ปิแอร์มันเป็นฝรั่งเศส เอ็งเป็นคนไทย เอ็งหนีไปอะไรจะเกิดขึ้นเอ็งรู้ไหม" ผมถามมัน

"มันชวนผมไปทำไร่องุ่นกับมัน แล้วผมว่าจะเก็บตังค์พอใช้หนี้ได้แล้วกลับบ้าน" มันบอกผม ทำตาลอยๆ

มันไม่ฟังผมเลยว่ะ

"เฮ้ยไอ้แจ้" ผมเรียกมัน

"พี่ช่วยเอ็งก็เพราะเอ็งเป็นทหาร ถ้าคิดฉีกสัญญาออกไปทำงานผิดกฎหมาย เอ็งกับพี่ไม่ต้องมาคุยกันอีก เอ็งจำคำพี่ไว้"

"เอ็งเป็นปัญญาชน เอ็งควรทำตัวให้เป็นตัวอย่างที่ดีในสังคม จีทีสอง-ร้อยเอ็งก็ชนมาแล้ว แค่นี้อย่าป๊อด" ผมบอกมัน

ผมเป็นจิตแพทย์เวชศาสตร์การสงคราม มีหน้าที่ดูแลสภาพจิตใจของทหารและผู้ที่เคยเป็นเชลยสงคราม ตัวเจ้าแจ้แม้จะไม่ใช่เชลยสงคราม แต่มันก็เป็นเชลยสังคม สังคมไทยที่มันเข้าใจของมันคนเดียวว่ามันถูกตราหน้าว่าเป็นพวกจุ้นจ้าน สังคมไทยที่มันตัดพ้อให้ผมฟังอยู่บ่อยๆ ว่าเป็นสังคมที่ลำเอียงและให้ผู้ใหญ่เป็นฝ่ายถูกเสมอ

สาวเกาหลีเดินเอาบิบิมบับมาเสิร์ฟ

"โคตรน่ารักเลยอ่ะพี่" แจ้กระซิบ

ผมยิ้ม "กินไปๆ" ผมบอกมัน

เราคุยกันเรื่องอื่นสักพัก พอมันเริ่มผ่อนคลายผมก็เริ่มทำให้มันเครียดใหม่ รู้สึกบาปจริงๆ ให้ตายเถอะซาร่า

"ไอ้ปิแอร์หนีไปยังไงก็ไม่โดนจับเอ็งรู้ไหม" ผมพูดขึ้นมา เจ้าแจ้เงยหน้ามองผม

ความที่เป็นคนเก่งทำให้เจ้าแจ้เป็นคนที่เชื่อมั่นตัวเองมาก ซึ่งไอ้ความเชื่อมั่นตัวเองนี่แหละที่กลายมาเป็นอาวุธย้อนกลับทำลายความตั้งใจของมัน เจ้าแจ้ลืมคิดไปว่า ไอ้ปิแอร์เพื่อนมันเป็นคนฝรั่งเศส จึงไม่เดือดร้อนอะไรเมื่อหนีออกมา เพราะกฎหมายของฝรั่งเศสก็ห้ามคนฝรั่งเศสไม่ให้เป็นเลจองแนร์อยู่แล้ว แต่คนถือหนังสือเดินทางไทยอย่างเจ้าแจ้ จะเดินทางมาฝรั่งเศสได้ก็ต้องมีวีซ่า ไม่อย่างนั้นก็เข้าประเทศไม่ได้ ซึ่งจากข้อมูลวีซ่านี้แหละที่จะทำให้

เจ้าแจ้ถูกตามตัวได้

ถ้ามันหนีทหารไปตอนนี้ ความซวยในชีวิตของมันก็จะเริ่มเกิดขึ้นเป็นโดมิโน ไหนจะเรื่องในเมืองไทยที่มันได้สร้างไว้ก่อนมา ไหนจะเรื่องค้างๆ คาๆ ที่กำลังเกิดตอนนี้ที่ฝรั่งเศส ยังไม่นับเรื่องในอนาคตซึ่งจะไปเกิดที่ไหนก็ยังไม่รู้ และเมื่อสามความพินาศนี้โคจรมารวมกัน ชีวิตมันก็จะถึงคราวดับของจริง

ผมเตือนความจำให้มันอีกฟังอีกครั้งว่า วีซ่านักท่องเที่ยวของฝรั่งเศสเป็นวีซ่าของกลุ่มความตกลงเชงเก้น (Schengen Agreement) คนที่โดดวีซ่าเชงเก้นจะถูกขึ้นบัญชีดำ (Blacklist) ทำให้ขอวีซ่าเพื่อเดินทางกลับมาใน ๒๖ ประเทศ[๑] ที่มีความตกลงร่วมกันไว้ไม่ได้อีกในระยะเวลาอย่างน้อย ๑๕ ปี ในปัจจุบัน และอาจเป็น ๒๐ ปีถ้ากฎหมายเข้าเมืองใหม่ถูกผ่านในปี ๒๕๕๕

๒๖ ประเทศเหล่านี้ต่างใช้ระบบฐานข้อมูลเชงเก้น หรือ Schengen Information System (SIS) ตรวจสอบข้อมูลร่วมกัน ทั้งนี้ SIS ยังเชื่อมต่อกับฐานระบบวีซ่าในอีกหลายประเทศ เช่นไอร์แลนด์และสหราชอาณาจักร ประกอบกับหนังสือเดินทางในปัจจุบันเป็นหนังสือเดินทางแบบ e-Passport ทำให้หลบเลี่ยงการตรวจสอบได้ยากกว่าเดิมมาก เพราะมีการบันทึกลายนิ้วมือของผู้ถือหนังสือเดินทางไว้ตั้งแต่ขั้นตอนการทำหนังสือเดินทาง ดังนั้น ถ้าเจ้าแจ้ยังอยากเดินทางกลับมายุโรปหรือไปประเทศอื่นที่ใช้ฐานข้อมูล SIS ร่วมกันอีกละก็ มันไม่ควรหนีทหารเหมือนเจ้าปิแอร์

ตอนนี้เจ้าแจ้อยู่ในฝรั่งเศสได้เพราะรัฐบาลฝรั่งเศสให้ความคุ้มครองในฐานะที่มันเป็นเลจองแนร์ซึ่งก็คือทหารหน่วยหนึ่งของฝรั่งเศส ตลอดระยะสัญญาแจ้เดินทางออกนอกฝรั่งเศสไม่ได้ ยกเว้นไปปฏิบัติภารกิจต่างประเทศ ซึ่งหนังสือเดินทางที่มันถือก็คือหนังสือเดินทางฝรั่งเศส ไม่ใช่หนังสือเดินทางไทย เพราะตอนนี้เจ้าแจ้เป็นทหารของประเทศฝรั่งเศส ไม่ใช่ทหารของประเทศไทย เลจองแนร์ ชาติ พิทักษ์ มีบัตรประจำตัวทหารซึ่งใช้ลดค่าเดินทางรถไฟ TGV ได้ และลดค่าอื่นๆ อะไรอีกได้อีกตั้งมากมาย สิทธินี้ไม่ใช่สิทธิที่ทหารทุกคนในฝรั่งเศสได้โดยอัตโนมัติ นักเรียนนายร้อย Saint Cyr ยังไม่ได้เท่ามันเลย

---

[๑] ออสเตรีย เบลเยียม สาธารณรัฐเช็ก เดนมาร์ก เอสโตเนีย ฟินแลนด์ ฝรั่งเศส เยอรมนี กรีซ ฮังการี ไอซ์แลนด์ อิตาลี ลัตเวีย ลิกเตนสไตน์ ลิทัวเนีย ลักเซมเบิร์ก มอลตา เนเธอร์แลนด์ นอร์เวย์ โปแลนด์ โปรตุเกส สโลวะเกีย สเปน สวีเดน สวิตเซอร์แลนด์

การเป็นเลจองแนร์นั้นมีข้อดีหลักๆ อยู่ ๓ อย่าง คือ

๑. ได้รับประสบการณ์ชีวิตที่หาที่ไหนในโลกนี้ไม่ได้อีกแล้ว

๒. อายุราชการนับตั้งแต่วันแรกที่เซ็นสัญญา รับเงินเดือนเริ่มต้นเทียบเท่าระดับข้าราชการซี ๘ ของเมืองไทย ทวีคูณเมื่อไปทำงานต่างประเทศ ยังไม่รวมเบี้ยเลี้ยงปลีกย่อยรายวัน

๓. ได้สิทธิ์ยื่นขอสัญชาติฝรั่งเศสเมื่อทำงานครบสัญญา ๕ ปี

ในภาวะเศรษฐกิจที่กำลังถดถอยแบบนี้ ผู้คนจำนวนมากจากทั่วโลกต่างเดินทางมาสมัครเป็นเลจองแนร์ แต่จำนวนเลจองแนร์ที่รับได้ลดลงไปมากในปัจจุบัน เพราะรัฐบาลฝรั่งเศสลดขนาดของกองทัพตามมาตรการรัดเข็มขัดของตน

ผมชี้ให้เจ้าแจ้เห็นว่ามันโชคดีขนาดไหนที่ดั้นด้นมาจนถึงฝรั่งเศสและเป็นเลจองแนร์ได้สมใจหวัง

"ชีวิตในต่างประเทศไม่ใช่ของเล่น" ผมบอกมัน

"ถ้าเอ็งไม่สู้เพื่อตัวเอ็งในวันนี้ เอ็งจะเสียใจไปตลอดชีวิต"

แจ้กัดกราม เขี่ยอาหารในชาม

เจ้าแจ้ถอนหายใจ "ผมหวังว่าพี่หมอจะเข้าใจผม" มันพูดขึ้นมา

"อุวะ ต้องเข้าใจดิ ไม่งั้นกูจะมานั่งกับเอ็งทำไม งานการกูก็ต้องทำต้องเก็บ" ผมพูด หวังให้มันสบตาผมแต่มันก็ไม่

"พี่หมอ ผมไม่คิดว่าชีวิตเลจองแนร์มันจะกุ๊กกล๊วยอย่างนี้" มันพูดภาษาอะไรของมัน

"อะไรคือกุ๊กกล้วย กูไม่เข้าใจ"

"คือมันโคตรห่วยอ่ะครับพี่ ผมอยากเป็นทหารในหน่วยกู้ระเบิด"

"กูรู้แล้ว แต่เอ็งเป็นเลจองแนร์แค่ปีหน่อยๆ จะข้ามไปเป็นทหารในหน่วยเฉพาะได้ไง มันต้องรอเวลา"

"เอ็งเพิ่งจะเข้า ป.๑ แต่จะขึ้น ป.๖ เลยใครเขาจะให้เอ็งไป ใจเย็นๆ" ผมบอกมัน

"ทำผลงานให้ดีๆ อย่าสร้างปัญหาในค่าย"

"ถ้าเอ็งสัญญาว่าจะอยู่จนครบ ๕ ปี พี่สัญญาว่าจะเป็นไลฟ์โค้ช (Life

Coach) ให้เอ็ง" ผมมองหน้ามัน

แจ้เงยหน้าขึ้นมองผม ตาเป็นประกาย

"พี่จะเป็นไลฟ์โค้ชให้ผมจริงนะ"

"เอ็งไม่อยากได้ก็ดี กูจะได้กลับไปใช้ชีวิตแบบสงบสุขของกูต่อ" ผมแกล้งทำหยิ่งใส่มัน

"โห Profile ระดับจิตแพทย์เวชศาสตร์การสงครามอย่างพี่ ผมว่าสุดยอด" มันทำปากหวานใส่ผม

"ตกลงเอาไง เอ็งจะสู้ไหม" ผมถาม

"ผมจะลองดูครับพี่"

มันคีบหมูย่างกำลังจะเอาเข้าปาก

"อา... ผมบอกพี่หรือยังว่าผมจะต้องไปทำภารกิจที่กียาน[๑]"

"เออ เอ็งบอกพี่แล้ว"

"แล้วจะไปไหมล่ะ" ผมถามมัน

"พี่จะให้ผมไปไหมล่ะ" ดูมันย้อน

"ไปๆ เจ้านายจะได้เห็นว่าเอ็งไม่ป๊อด ได้เงินเพิ่มอีกจะได้เก็บไว้ใช้หนี้ พสวท. เขาจะเอาเอ็งเท่าไหร่" ผมถาม

"ประมาณ ๓ ล้านครับพี่"

"๗๕,๐๐๐ ยูโร ไม่เหนื่อยมาก แต่ถ้าเอ็งอยู่เมืองไทยเอ็งตาย เงินก้อนนี้เอ็งหืดขึ้นแน่นอน"

"ก่อนมาผมยืมตังค์เพื่อนมาอีก ๖ หมื่น"

"งั้นก็ดี เอ็งจะได้มีตังค์ใช้เพื่อนซะที"

ผมนั่งคุยกับเจ้าแจ้จนหมูย่างหมดจาน นั่งมองมันกินเหมือนเดิม ผมดีใจที่เห็นเด็กคนนี้มีความสุขกับเสี้ยวเวลาเล็กๆ ที่เขาพอจะแสดงให้ผมเห็นได้อย่างไม่เสแสร้ง

ผมชี้ให้เจ้าแจ้เห็นว่ามันเป็นเลจองแนร์ที่มีวุฒิถึงว่าที่ดอกเตอร์จากจุฬาฯ จะทำอะไรก็ควรระวังปากระวังคำ ยิ่งในสังคมไทยด้วยแล้วยิ่งไปกัน

---

[๑] กียาน (Guyane) เป็นแคว้นโพ้นทะเลของฝรั่งเศส (Département d'outre-mer) อยู่ในทวีปอเมริกาใต้

ใหญ่ แต่เอากับมันเหอะ แม้มันจะพูดภาษาฝรั่งเศสได้งูๆ ปลาๆ แต่มันก็ติดโผเป็นหนึ่งในสิบเลจองแนร์ที่เก่งสุดในรุ่นซึ่งฝึกเข้ามาพร้อมกันได้ มันกำลังสร้างชื่อเสียงให้ประเทศชาติ เลจองแนร์ที่ชื่อ ชาติ พิทักษ์

ผมไม่อยากเห็นฮีโร่ในใจเด็กอย่างมันต้องตายไป มันเป็นทหาร มันต้องไว้ลาย ถ้าตายมันควรตายอย่างสมเกียรติในสนามรบเยี่ยงทหาร ไม่ใช่ตายเพราะหนีทหารออกมาแล้วถูกสังคมรอบข้างรุมประณามอีกรอบ

"เอ็งเคยดู Saving Private Ryan ของสปีลเบิร์กไหม" ผมถามมัน

"เคยครับ เรื่องนี้ผมชอบ Apocalypse Now ผมก็ชอบ"

"แต่มันก็คือหนัง ผมรู้ว่าพี่กำลังจะพูดอะไร" มันดักคอผม

"ชีวิตจริงของทหารมันไม่ได้เป็นแบบในหนังสักหน่อย เขาหยิบมาแต่พล็อตดีๆ" มันพูด รอบจัดจริงๆ

อยู่กับเด็กฉลาดนี่มันเหนื่อยเหมือนกันนะครับ

"Omaha Beach ที่เป็นฉากเปิดของหนังเรื่องนี้อยู่ไหนเอ็งรู้ไหม"

"ฝรั่งเศสสิครับพี่"

"แล้วเคยไปหรือยัง" ผมถามมัน

มันทำตาโต ปากหวอ "พี่หมอจะพาผมไปเหรอ"

"เอ็งน่ะโชคดี ได้มาอยู่ในประเทศที่รวมประวัติศาสตร์ทางทหารสำคัญๆ ของโลกไว้"

"๕ ปีแป๊บเดียวเอง เดี๋ยวพี่จะหาเวลาพาเอ็งไปเที่ยวปีละที่ ในฝรั่งเศสนี่ละ"

เด็กฉลาดล่อด้วยขนมไม่ได้ ต้องล่อด้วยการพาไปดูงาน

"ปารีสก็เหมือนกัน เอ็งลองไปนั่งที่ Place de la Concorde ดิ"

"มันไม่มีที่นั่งอะพี่ มีแต่น้ำพุ นั่งก็โดนรถชนดิ" มันแย้ง แต่จริงของมัน

"แล้วจะนั่งกลางถนนทำไม ตรงน้ำพุนั่นล่ะนั่งได้ ตรงจุดนั้นละที่เขาตั้ง กิโยตีนเมื่อสามร้อยปีที่แล้ว"

"โห ผมไม่รู้เลยนะเนี่ย" แจ้ตาโต

"กินเสร็จยัง ไปๆ เดี๋ยวพี่ต้องเก็บของเตรียมไปออสโล พรุ่งนี้พี่มีประชุม"

"พี่ไม่เหนื่อยบ้างเหรอ บินไปโน่นไปนี่"

"เหนื่อยดิวะ แต่กูเบื่อทำงานในโรงพยาบาล ก็เลยได้งานแบบนี้ทำแทน เหนื่อยกว่าเดิมอีกว่ะ"

"แต่มันก็เป็นทางที่พี่เลือกเองว่ะ ว่าจะทำเก็บตังค์อีกสักพักแล้วจะลาออกไปเรียนต่อ" ผมบอกมัน

"พี่ยังจะเรียนต่ออีกเหรอ ปริญญาเต็มบ้าน" เจ้าแจ้ถาม

"ว่าจะทำเอกอีกใบ สาขา Sexual Medicine ไว้ได้แล้วจะบอก ไปๆ เอ็งจะไปไหนต่อเนี่ย" ผมถามขณะลุกขึ้นจากโต๊ะ

"ผมว่าจะไปซื้อสเปรย์ขัดปืนที่ร้านอุปกรณ์ทหารแล้วก็กลับ Avignon เลยครับพี่" เจ้าแจ้ตอบขณะเดินออกจากร้านกับผม สาวเกาหลียิ้มให้ แต่เหมือนเจ้าแจ้จะไม่เห็น หรือมันเลิกสนใจแล้วก็ไม่รู้

ออกมานอกร้าน ฟ้าหม่น ฝนตก ลมกรรโชกแรง อากาศที่ถนนของปารีสในเดือนกุมภานี้หนาวหนัก

แจ้ยืนเอามือล้วงกระเป๋า ตามองขึ้นฟ้า แล้วก็มองกลับมาที่ผม

"พี่ครับ ผมตัดสินใจแล้ว ผมจะไปกียาน ผมขอบคุณพี่มาก"

"ไปแล้วกลับมาเจอกัน อย่าลืมส่งข่าวมาล่ะ" ผมตบไหล่มัน

"พี่ดูแลตัวเองนะครับ พี่เป็นที่ปรึกษาชีวิตของผม"

"เงินกูก็ไม่ได้" ผมพูดติดตลก

"ถือว่าช่วยทหารไทยตาดำๆ" มันวิงวอน

ผมหัวเราะแทนการตอบ แล้วแยกกับมันตรงทางแยก ผมเลี้ยวซ้ายกลับบ้าน ส่วนเจ้าแจ้เดินตรงไปข้างหน้า ผมหยุดยืนดูมันเดินลับไป หวังว่าผมทำถูกแล้วที่รั้งให้มันอยู่ต่อ ผมไม่อยากให้ไอดอลในใจเด็กๆ ที่เมืองไทยอย่างมันตาย เพราะถ้ามันเป็นอะไรไป คงไม่มีเด็กๆ กล้าออกมาสร้างสรรค์สิ่งดีๆ ให้ผู้ใหญ่อย่างพวกเราได้เห็นอีกแน่

ผมแก่ป่านนี้ก็มีผู้ใหญ่ของผม คุณแม่ผมขนาดท่านอายุเจ็ดสิบแล้วท่านก็ยังมีผู้ใหญ่ของท่าน

ผมคิดว่าคำภาษิตไทยที่ว่า "อาบน้ำร้อนมาก่อน" นั้นใช้ไม่ค่อยได้กับเด็กฉลาดอย่างเจ้าแจ้ เพราะมันย้อนว่าน้ำร้อนในอ่างเมืองไทยไม่เหมือนน้ำร้อนในอ่างฝรั่งเศส อ่างทหาร อ่างพลเรือนก็ไม่เหมือนกัน

เจ้าแจ้คงเห็นว่าผมอาบมาแล้วหลายอ่าง ทั้งสองอ่างที่มันว่า รวมทั้งอ่างทหารที่กรีซด้วย มันก็เลยยอมผม เด็กฉลาดแบบมันมักจะดื้อเงียบ ไม่เถียงแต่กูไม่ทำ แต่เอาเหอะ ผมก็เคยเป็นอย่างมันมาก่อน

ผมไม่เคยเป็นเลจองแนร์ ถ้าผมมีข้อมูลตอนเด็กก็ไม่แน่ ตอนนี้ถึงอยากเป็นก็สายไปแล้วเพราะอายุเกิน

ยังมีหลายบทสนทนา มากมายหลายเรื่องที่เกี่ยวกับชีวิตของในอดีตของผมที่ยกมาเป็นตัวอย่างให้เจ้าแจ้ได้คิดเปรียบเทียบ ผมเอามาลงในนี้ไม่ได้เพราะไม่มีเวลาเขียน มันเยอะ เพราะต้องย้อนกลับไปหลายสิบปี ไม่ใช่ช่วงเวลาสั้นๆ แบบเรื่องของเจ้าแจ้ตอนนี้ สำคัญคือหนังสือนี้เป็นหนังสือของเจ้าแจ้ไม่ใช่ของผม

ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับสิ่งที่แจ้เกริ่นไว้ในคำนำ ผมจะเล่าให้ฟังคร่าวๆ ว่าทำไมผมถึงออกจากเมืองไทยไปเรียนแพทย์ทหารที่กรีซ ทำไมผมถึงย้ายจากกรีซมาฝรั่งเศส ทำไมจากฝรั่งเศสผมจึงย้ายไปอังกฤษ ไปอเมริกา และย้อนกลับมาฝรั่งเศสอีกครั้ง และทำไมผมถึงบอกว่าฝรั่งเศสคือบ้านของผมในวันนี้

ผมเกิดมาในครอบครัวทหาร พ่อแม่เป็นทหารอากาศ พ่อเป็นนักบิน แม่เป็นอาจารย์

ตอนอายุ ๑๑ ขวบ ผมตกจากรถเมล์ตรงวงเวียนอนุสาวรีย์หลักสี่ หัวกระแทกพื้นถนน เลือดคั่งสลบไป ๓ วันหมอบอกแม่ว่าผมไม่น่าจะรอด แต่ผมก็รอดมาได้

ผมเคยเรียนเตรียมทหารได้ ๒ เดือนแล้วลาออกเพราะเพื่อนผมตาย และก็ดันไปมีเรื่องกับคอมแมน[๑] ที่สั่งให้ผมม้วนหน้าลงบันไดกองพันมาจนสลบ ในสมัยที่โรงเรียนเตรียมทหารอยู่ตรงบ่อนไก่ บันไดกองพันสูงมาก

ผมถูกส่งไปพบจิตแพทย์ก่อนได้รับการอนุมัติ จิตแพทย์คนที่ตรวจผมวินิจฉัยว่าผมเป็นโรคภาวะการปรับตัวผิดปกติ[๒] ทั้งที่แทบจะไม่ได้ถามอะไรผมเลย ผมไม่รู้ว่าเรื่องที่เกิดขึ้นตอนนั้นจะเป็นการปิดหนทางของผมไปตลอดชีวิต

---

[๑] นักเรียนเตรียมทหารปี ๒ ซึ่งเป็นนักเรียนบังคับบัญชา

[๒] Adjustment Disorders (AD)

ผมหนีออกจากบ้านไป ๓ เดือนในวันที่พ่อไล่ผมออกจากบ้านเพราะผมมีปากเสียงกับแม่ ผมได้ไปทุกภาคและแทบจะทุกจังหวัด แต่พ่อเองนั่นละที่ตามหาผมจนเจอและขับรถไปรับผมกลับบ้านจากอุบลราชธานี บ้านเกิดของแม่

กลับมาถึงกรุงเทพฯ พ่อพาผมไปหาจิตแพทย์คนนั้นอีกครั้ง คราวนี้ผมได้ยามากิน กินเข้าไปเสร็จผมขากรรไกรค้าง ตากลับ น้ำลายยืด ชักเกร็งถ้าพ่อขับรถพาผมส่งโรงพยาบาลไม่ทัน ผมคงตายไปตั้งแต่ตอนนั้นแล้ว สรุปผมไม่ได้ป่วยเป็นโรคจิตเวชอะไรทั้งนั้น ผมได้ยาแรงเกินขนาดและผิดขนานพ่อไม่ได้ทำอะไรจิตแพทย์คนนั้น

"มันเป็นเวรกรรมของลูก" พ่อบอกผม

ผมเอ็นท์ติดแพทย์ จิตแพทย์คนนั้นทำให้ผมอยากเป็นจิตแพทย์ เข้ามาได้ไม่ถึงปีผมก็ลาออกเพราะไปมีเรื่องกับอาจารย์ฟิสิกส์ของคณะวิทยาศาสตร์ อาจารย์ไม่พอใจที่ผมบอกว่าแกเขียนขึ้นกระดานผิด ผลสอบมิดเทอมเกรดผมไม่ออก อาจารย์บอกให้ผมทำรายงานเรื่องการเคารพผู้ใหญ่มาส่งแล้วจะตัดเกรดให้ ผมไม่ทำ ผมยื่นใบลาออก

ผมขอทุนไปเรียนแพทย์ที่มอสโก ผมได้ทุน แต่แม่ยึดหนังสือเดินทางไว้ไม่ให้ผมไป

ผมเก็บหนังสือเดินทางของผมกลับมาได้และหนีไปขอวีซ่าไปเรียนภาษากรีกที่กรีซ ผมไปเรียนอยู่ ๔ เดือนแล้วก็ต้องกลับเมืองไทยเพราะรัฐบาลกรีกไม่ให้ทุนผมเรียนแพทย์ในปีนั้น ต้องรอสอบในปีการศึกษาถัดไป

ผมกลับเมืองไทยได้เดือนเศษก็ทำเรื่องติดต่อวิทยาลัยแพทย์แห่งกรุงวอร์ซอ[๑] ที่โปแลนด์เพื่อไปเรียนเตรียมแพทย์ที่นั่น ทางวิทยาลัยรับผม แต่ไปถึงแล้วก็ต้องกลับเพราะแม่ผมเสียใจมากไม่อยากให้ผมเรียนที่โปแลนด์

ผมสอบทุนรัฐบาลกรีกและทุนรัฐบาลสาธารณรัฐเช็กในเวลาไล่เลี่ยกันจำได้ว่าเป็นการสอบที่โหดมากทั้งสองที่

ทุนรัฐบาลสาธารณรัฐเช็กประกาศผล ผมได้ทุนเรียนแพทย์ที่มหาวิทยาลัยชาร์ลในปรากเป็นเวลา ๖ ปี

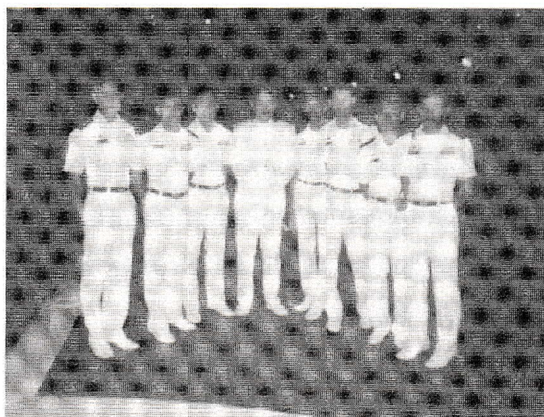
[๑] Akademia Medyczna w Warszawie

ทุนรัฐบาลกรีกประกาศตามมาว่าผมได้ทุนเช่นกัน เป็นทุนเรียนแพทย์ทหารตามที่ผมตั้งใจไว้

ผมเลือกไปกรีซเพราะผมอยากเป็นทหารให้พ่อ อยากเป็นหมอให้แม่ ผมอยู่กรีซจนเรียนจบเป็นแพทย์ทหารสมใจ

ผมบาดเจ็บในหน้าที่เพราะถูกยิง พ่อกับแม่ไม่เคยรู้ว่าผมเคยนอนเป็นอัมพฤกษ์ท่อนล่างในโรงพยาบาลเกือบ ๓ เดือน ผมเคยคิดจะฆ่าตัวตายระหว่างนั้น แต่ทำไม่สำเร็จ จนพยาบาลต้องลากเตียงผมมาไว้กลางห้องเพื่อไม่ให้ผมหยิบจับอะไรใกล้มือได้อีก ผมฝันว่าเพื่อนสนิทที่ตายไปตอนผมเรียนเตรียมทหารมาหา ในฝันมันแก่ขึ้นตามวัยเหมือนผม ไม่ใช่เป็นเด็กเหมือนตอนที่ตาย มันบอกว่าผมจะรอดและยังต้องอยู่อีกนาน ผมตื่นขึ้นมา รู้สึกเย็นที่เท้า เส้นประสาทของผมดูจะกลับมาใช้งานได้เหมือนก่อนบาดเจ็บราวกับปาฏิหาริย์ แล้วผมก็กลับมาเดินได้อีก กลับมาวิ่งได้อีก รู้สึกดีกว่าเดิมด้วยซ้ำ

ผมหัดเล่นสกีครั้งแรกที่เลสซาร์คเมื่อปี ๒๕๔๓ หนึ่งวันก่อนกลับกรีซ ผมประสบอุบัติเหตุเอ็นเข่าขาดเพราะถูกชน กองทัพกรีกไม่รู้ว่าผมอยู่ที่ฝรั่งเศส เพราะผมยื่นเรื่องแจ้งว่าจะไปอเมริกา ตอนนั้นเรื่องใหญ่มากและเกือบขึ้นศาล

รูปถ่ายร่วมกับนักเรียนนายเรือไทยรุ่นที่ ๙๑ บนเรือหลวงกระบุรี ณ ท่าเรือปิเรอัส ฝั่งทหารประเทศกรีซ

ทหารถ้าผู้บังคับการโรงเรียนไม่ออกโรงมาช่วยไว้ จากวันนั้นผมเล่นสกีจนติดไปแล้ว ต้องไปเล่นทุกปีไม่งั้นหงุดหงิด ผมเล่นสกีได้เพราะผมเจ็บตัวมาก่อน ถ้าผมเจ็บตัวแล้วผมต้องทำให้ได้ เจ็บตัวฟรีก็เหมือนขาดทุน ได้สมน้ำหน้าตัวเองไปตลอดชีวิต

จิตแพทย์คนที่ทำให้ผมเกือบตายมาฟังผมบรรยายที่ปารีส เรานั่งกินอาหารค่ำที่โต๊ะเดียวกันบนหอไอเฟล เขาจำผมไม่ได้แต่ผมจำเขาได้

ช่วงที่ผมเป็นแพทย์ทหารที่กรีซ กองทัพเรือกรีกส่งผมเป็นตัวแทนไปต้อนรับกองทัพเรือไทยที่มาเยือนกรีซในภารกิจคุ้มครองเรือหลวงจักรีนฤเบศรกลับราชอาณาจักรไทย และฝึกภาคต่างประเทศของนักเรียนนายเรือรุ่น ๙๑ ตอนนั้นผมต้องเดินทางด่วนจากเมืองเธสซาโลนิกิ ทางตอนเหนือของกรีซซึ่งโรงเรียนผมตั้งอยู่ ไปยังกรุงเอเธนส์เพื่อเตรียมการและรับทราบกำหนดการของหมวดเรือเฉพาะกิจที่ ๔๐๑ (รล.กระบุรี และ รล.นเรศวร) แห่งราชนาวีไทย ระหว่างวันที่ ๑๓-๑๗ มิถุนายน ๒๕๔๐

หลังภารกิจผมได้รับข้อเสนอจากผู้ใหญ่ในกองทัพเรือให้กลับมาทำงานเป็นแพทย์ ผมตอบรับข้อเสนอ แต่ก็ถูกปฏิเสธจากคณะกรรมการเพราะติดขัดที่ว่า ผมถูกให้ออกจากเตรียมทหารด้วยโรค AD ทั้งที่ผมเป็นคนขอลาออกเองและก็ไม่ได้เป็นอะไรเลยด้วย เพราะเหตุนี้ ผมจึงไม่ได้เป็นทหารของกองทัพไทย แต่ได้มาเป็นทหารของกองทัพกรีกแทน

จิตแพทย์คนนั้นทำให้ผมกล้าบ้ากับชีวิต ผมสะกดใจอโหสิให้ไปในวันที่เรานั่งร่วมโต๊ะกันบนหอไอเฟล เขาพูดภาษาฝรั่งเศสไม่ได้แต่ผมพูดได้และเป็นจิตแพทย์เหมือนเขา วันนี้เรามีศักดิ์และสิทธิ์ของวิชาชีพเท่าเทียมกัน แต่เขาจะรู้ไหมว่าเขาเคยเกือบฆ่าผมแล้ว ด้วยการสั่งยาให้พ่อผมไปซื้อมาจากโรงพยาบาลและเอาให้ผมกิน

วันนี้ผมเป็นแพทย์ไทยเพียงไม่กี่คน และเป็นจิตแพทย์ไทยเพียงคนเดียวในสหภาพยุโรปที่มีใบประกอบวิชาชีพเวชกรรมเพราะผมจบแพทย์จากกรีซ แม้วันนี้งานที่ผมทำจะเป็นงานบริหารมากกว่างานรักษาคนไข้ แต่ผมก็ภูมิใจที่ได้อยู่ในที่ซึ่ง คนเห็นคุณค่าและความสามารถ กรีซ ฝรั่งเศส อังกฤษ ให้โอกาสผม และกำลังให้โอกาสเดียวกันแก่ชีวิตของเจ้าแจ้

นี่คือสาเหตุว่าทำไม ฝรั่งเศสคือบ้านของผม เพราะผมได้รับการยอมรับที่นี่

ผมเริ่มดำน้ำครั้งแรกในปี ๒๕๔๔ กับเพื่อนสนิทชาวฝรั่งเศส ที่โรงแรม ๔ ดาวที่เกาะพีพี หรูจัด แต่ไม่มีทีวีให้ดู ก็เลยไปสมัครเรียนดำน้ำเพราะเบื่อมาก โรงแรมนี้ถูกกวาดลงทะเลไปหมดพร้อมกับคลื่นสึนามิ ครูดำน้ำของผมเป็นคนไทย-มอร์แกนที่แต่งงานกับคนญี่ปุ่นซึ่งเป็นครูดำน้ำเหมือนกัน ผมไม่ได้ข่าวครูคนนี้อีกเลยหลังเกิดเหตุการณ์ดังกล่าว

จำได้ว่าผมเอาบัตร PADI[๑] ที่สอบได้มาอวดพ่อ ก่อนหน้าพ่อเกษียณไม่กี่ปี ปีที่พ่อเกษียณ พ่อไปหัดเรียนดำน้ำกับครูมนุษย์กบที่สัตหีบ พ่อสอบแซงหน้าผมไปไม่รู้ตั้งกี่ระดับ พ่อสอบได้ระดับการดำโดยใช้ Nitrox เพื่อจะดำได้ลึกขึ้นและนานขึ้น ผมเป็นห่วงพ่อมากว่าจะมีปัญหาหรือเปล่า

วันที่ผมทำงานอยู่ที่นครชิคาโกซึ่งมีเส้นเวลาห่างจากเมืองไทย ๑๒ ชั่วโมงพอดี วันนั้นพ่อผมตาย

พ่อเสียชีวิตตอนบ่ายโมง ผมได้รับโทรศัพท์ที่ชิคาโกตอนตีหนึ่ง

พ่อไม่ได้เสียชีวิตจากการดำน้ำที่ผมห่วง พ่อเสียชีวิตจากอุบัติเหตุบนทางหลวงแผ่นดินที่อำเภอเมือง จังหวัดแพร่

รถกระบะที่พ่อขับถูกชนโดยรถเก๋งที่ขับมาโดยตำรวจนอกราชการซึ่งดื่มเหล้าจนเมา ตำรวจคนนี้อ้างกับแม่ผมว่าเป็นคนของผู้ใหญ่ในจังหวัดแพร่คนหนึ่งในตอนนั้น

ตอนแม่ไปถึงโรงพยาบาล ศพของพ่อขึ้นอืดเพราะไม่มีใครฉีดยากันเน่าให้ร่างของพ่อ ไม่มีใครเอาร่างของพ่อเข้าตู้เย็น แม่บอกผมว่าร่างของพ่อเน่ามาก จึงต้องรีบเผาภายใน ๗ วัน เก็บไว้ไม่ได้ แม่เสียใจมาก

แม่บอกผมว่าถ้ามาเผาพ่อไม่ได้ให้ผมจุดธูปบอกพ่อกลางแจ้งที่ชิคาโกบอกให้พ่อรู้ว่าผมรู้แล้ว พ่อจะได้ไม่เป็นห่วง

ผมบอกเจ้านายใหญ่ว่าพ่อผมเสีย เจ้านายให้ผมไป และบอกให้ผมบินไปนิวยอร์กเพื่อขอออกนอกประเทศเป็นกรณีฉุกเฉินจากออฟฟิศของผมที่นั่นก่อน จากนิวยอร์กผมบินมาลอสแองเจลิสเพื่อต่อเครื่องการบินไทยกลับบ้าน

---

[๑] The Professional Association of Diving Instructors

ภาพปกหนังสือที่ระลึกงานพระราชทานเพลิงศพ ๑๑ พฤษ-ภาคม ๒๕๕๓ ที่ผมบินกลับจากสหรัฐอเมริกามาทำให้พ่อ

ราคาตั๋วเครื่องบินไปกลับ ชิคาโก-นิวยอร์ก-ลอสแองเจลิส-กรุงเทพฯ-ลอสแองเจลิส-นิวยอร์ก-ชิคาโก ซื้อเดี๋ยวนั้นบินเดี๋ยวนั้นราคาสามแสนเจ็ดหมื่นกว่าบาท ผมให้บัตรเครดิตพนักงานเคาน์เตอร์สายการบินไป ตอนนี้ผมไม่สนใจอะไรทั้งนั้น รู้แค่ว่าต้องกลับไปส่งพ่อ ผมต้องกลับไปช่วยแม่ แล้วผมก็ไป

แม่วิ่งเข้ามากอดผมตอนไปถึง แม่ร้องไห้และเล่าให้ผมฟังถึงอุปสรรคและความไม่ชอบมาพากลในการทำงานของโรงพยาบาลกับคดีพ่อ ผมได้อ่านใบชันสูตรที่แพทย์หญิงคนหนึ่งเป็นคนเซ็น แล้วก็จริงอย่างที่แม่ว่า พ่อถูกใส่ความว่าตายด้วยโรคหัวใจขาดเลือด ไม่ได้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุ

แพทย์หญิงคนนี้เพิ่งเรียนจบ อายุรุ่นราวคราวลูกศิษย์ผมและกำลังทำงานใช้ทุนเป็นแพทย์ที่โรงพยาบาลแห่งนี้

หมอคนนี้ไม่รู้ว่าพ่อเคยเป็นนักบินขับไล่ของกองทัพอากาศ พ่อจึงได้รับการดูแลสุขภาพอย่างดีจากแพทย์สถาบันเวชศาสตร์การบิน พอผมถามไป ผู้อำนวยการโรงพยาบาลก็โทรฯ มาขอเคลียร์กับผม บอกให้ผมเห็นใจหมอเด็กๆ ที่ทำงานในโรงพยาบาลต่างจังหวัด ครอบครัวผมอโหสิให้ ผมไม่เอา

เรื่องเข้าแพทยสภา ทั้งๆ ที่เพื่อนผมที่เมืองไทยต่างก็บอกว่าผมควรทำ

ผมเคยได้ยินแต่เรื่องของคนต่างจังหวัดถูกคนเมืองรังแก แต่เรื่องที่เกิดกับครอบครัวของผมกลับตรงข้ามกัน

คดีของคุณพ่อผมถูกตัดสินแล้ว จำเลยถูกตัดสินให้รอลงอาญา ๒ ปี ส่วนผมสูญเสียพ่อไปอย่างไม่มีวันกลับ ....

แล้วผมก็มาเจอเรื่องของเจ้าแจ้ แล้วผมก็ย้อนกลับมาคิดเรื่องที่เกิดขึ้นกับพ่อของผม

ผมคิดว่าผมต้องทำอะไรสักอย่าง

ผมลืมบอกไปว่าในช่วงที่ผมรอผลการประกาศทุนรัฐบาลกรีกและรัฐบาลเช็ก ผมสวดมนต์ทุกคืน อธิษฐานขอพระพุทธเจ้าหลวงให้ผมได้รับคัดเลือกให้ได้ทุนนี้ด้วยเถิด แล้วผมจะนำความรู้กลับมาช่วยพัฒนาประเทศชาติ

ผมภาวนา ภาวนา ภาวนา แล้วผมก็ได้ทุนจากทั้งสองประเทศเลย

ผมเลือกเรียนแพทย์ทหารที่กรีซด้วยเหตุผลที่บอกไว้ก่อนหน้า ผมยื่นเรื่องกลับไปทำงานที่เมืองไทยแต่ถูกปฏิเสธ เพราะผมถูกจิตแพทย์คนนั้นเขียนไว้ในใบประวัติตอนผมออกจากเตรียมทหารว่า ไม่เหมาะกับการรับราชการทหาร

แล้วจิตแพทย์คนเดียวกันนี้แหละที่เดินทางมาฟังผมบรรยายที่ฝรั่งเศสมากินข้าวที่โต๊ะเดียวกับผมบนหอไอเฟล

เขาจำผมไม่ได้ แต่ผมจำเขาได้ จำได้แม่นจนเขาถามผมว่า มีอะไรติดอยู่บนหน้าเขาหรือเปล่า

ผมยิ้ม ผมอโหสิให้เขาแทนที่จะทำอะไรปัญญาอ่อนลงไป เพราะถ้าไม่ใช่เขาคนนี้ ผมก็คงไม่คิดที่จะเป็นจิตแพทย์

ผมคงจ่ายยาจิตเวชให้คนไข้ของผมอย่างบ้าคลั่ง ถ้าผมไม่มีประสบการณ์เฉียดตายว่ายาจิตเวชมีผลข้างเคียงร้ายแรงเพียงใด

ผมคงวินิจฉัยคนไข้ไปเรื่อยเปื่อย ถ้าไม่ได้รู้ว่าคนที่ไม่ป่วยแล้วกินยาของคนป่วยจิตเวชจะมีผลต่อชีวิตและครอบครัวของเขาอย่างไร คนไข้ที่ฝากชีวิตเขาไว้กับผม คนไข้ที่เชื่อว่าจิตแพทย์อย่างผมจะช่วยเขาได้

นั่นคือเหตุผลว่าทำไมผมถึงอโหสิให้เขา

เพราะถ้าไม่ได้จิตแพทย์คนนี้ที่ให้ทำผมเกือบตายในวันนั้น ก็คงไม่มีวัน

ที่ผมคิดอยากเป็นจิตแพทย์ที่ทำดีอย่างในวันนี้

เหมือนทุกขลาภเลยว่าไหมครับ...

ซวย+ซวย = โชค

โชค+ซวย = ซวย

ยังมีเรื่องราวอีกมากที่เกิดขึ้นในชีวิตผม เล่ากันไม่หวาดไม่ไหว แต่ไม่ว่าเรื่องไหนก็สรุปมาได้ในทางเดียวกันว่า ผมคงต้องทำอะไรสักอย่างเพื่อช่วยเมืองไทย แต่ผมจะทำอะไรดีในเมื่อผมอยู่ที่ฝรั่งเศส ผมเลือกของผมแล้วที่จะอยู่ที่นี่ พ่อแม่ก็อยากให้ผมอยู่นี่เพราะเห็นผมมีความสุขมากกว่า

แล้วเจ้าแจ้ก็โผล่ขึ้นมาในจังหวะนี้พอดี วันที่ผมนอนเล่นอินเตอร์เน็ตอยู่บนเตียง

จากกระทู้ จะกลับไปสู่เส้นทางอาชีพนักวิจัยดีหรือเปล่า? ของมัน ผมคุ้ยต่อ

ยิ่งคุ้ยก็ยิ่งเจอ หาดใหญ่วิทยาลัย พสวท. โครงการจีทีสองร้อย สารพัดสารพัน

"เด็กคนนี้มันเก่งว่ะ" ผมอ่านไปชมไป (ขอบคุณ Google มา ณ ที่นี้)

"ไอ้หยา... ทำไมมันคิดจะกลับวะ" ผมรำพันกับตัวเอง ขนาดตอนนั้นผมยังไม่รู้จักมันนะ

ผมเขียนไปหามัน แล้วมันก็ตอบผมมาอย่างที่เล่าให้ฟังแล้ว

แล้วผมก็ได้รู้ว่าเจ้าแจ้นี่อายุอ่อนกว่าแพทย์หญิงคนที่เซ็นใบมรณบัตรให้พ่อผมนิดเดียวเอง

โชคดีที่เจ้าแจ้มันเป็นทหาร ไม่อย่างนั้นมันคงพูดกับผมไม่รู้เรื่อง โชคดีที่มันใช้สมอง มันเลยเข้าใจสิ่งที่ผมบอก

การที่ผมยอมมาเป็นไลฟ์โค้ชให้เจ้าแจ้นี่เป็นคนละเรื่องกับการรักษาคนไข้ของผมเลย เพราะผมรักษาคนไข้ในเวลางาน เลิกงานกลับบ้านเสร็จผมก็ไม่ได้หอบงานกลับไปบ้านด้วย จบวัน จบงาน จบไป

เป็นไลฟ์โค้ชให้เจ้าแจ้นี่ผมต้องระวังทั้งวัน มันมีปัญหาผมก็ต้องแก้ให้มัน มันคิดไม่ออกผมก็ต้องช่วยมันคิด แล้วผมมีงานมีภารกิจทั่วโลก เดี๋ยวผมก็อยู่ทวีปนั้น เดี๋ยวผมก็มาทวีปนี้ แต่ถ้าผมปล่อยให้เจ้าแจ้พ่ายแพ้ แล้วเมื่อไหร่

Εκεί που είσαι ήμουνα κι εδώ που είμαι θα'ρθεις
ที่ซึ่งเธออยู่ตรงนั้น ฉันเคยอยู่มาก่อน และที่ซึ่งฉันอยู่ตอนนี้ ก็จะกลายเป็นที่ของเธอเช่นกัน

จะมีเลจองแนร์ไทยโปรไฟล์อย่างมันหลุดเข้ามาในกองพลต่างด้าวอีกผมก็ไม่บอกไม่ได้

มันเป็นผลิตผลของโครงการ พสวท. เด็กหัวแถวจากภาคใต้อย่างมันที่ฝันจะเป็นเลจองแนร์และดั้นด้นมาจนถึงฝรั่งเศส และมันก็ทำความฝันของมันจนสำเร็จ สมใจมัน ผมต้องยอม เด็กคนนี้หัวใจมันแกร่ง

แต่ตอนที่เจ้าแจ้มาเจอผม มันกำลังต่อสู้กับใจของมันเอง

กายไหว แต่ใจป่วย ...

อาการแบบนี้ผมช่วยได้ ผมมีประสบการณ์เดียวกันนี้มาแล้วในกองทัพกรีก!

เจ้าแจ้มี Flashbacks และ Conundrum คล้ายผมในตอนนั้น โชคดีที่แจ้ยังกินได้นอนหลับและหาทางออกให้ตัวเองจนมาป่าวประกาศตัวใน Pantip โชคของมันที่ความรู้สึกของผมถูกดีให้ฟูจากเหตุการณ์เลวร้ายต่างๆ ที่ผมโดนมาในปีนั้น ผมก็เลยตั้งใจที่จะอดทนกับมันได้มากหน่อย ไม่อย่างนั้นผมคงปล่อยมันไปตามทางของมันนานแล้ว

ประสบการณ์ในอดีตของผมเลวร้ายไม่แพ้เจ้าแจ้ในวันที่ผมเดินทางออกจากเมืองไทย แต่อย่าให้ผมเล่าเลย เดี๋ยวยาว

ผมฝันที่จะเอาชีวิตซึ่งผมทำพังไปก่อนนั้นกลับคืนมา แม้เหตุผลของผมอาจฟังดูเป็นเรื่องไร้สาระในสายตาของผู้ใหญ่สมัยนั้น แต่มันกลับเป็นเรื่องยิ่งใหญ่ในสายตาของเด็กตัวเล็กๆ ธรรมดาๆ อย่างผม

เด็กคนนั้นเติบโตขึ้นมาเป็นผมในวันนี้ได้ วันที่ผู้ใหญ่ของวันนั้นกำลังหมดบทบาทไปจากสังคมที่ผมอยู่ปัจจุบัน เพราะวันนี้เป็นวันของผม วันที่ผมได้กลายเป็นผู้ใหญ่ของเจ้าแจ้กับพวกเด็กๆ ที่จะเติบโตขึ้นมาแทนที่ผมต่อไป

ผมดีใจที่ประเทศเรามีเด็กอย่างแจ้ ผมดีใจที่เด็กๆ รุ่นน้องของเจ้าแจ้เห็นเขาเป็นไอดอล

ด้วยความสามารถทั้งหมดที่ผมมี ผมจะพยายามพามันไปให้ถึงอีกฝั่งของมหาสมุทรให้จงได้ ผมจะยืนข้างมันในวันที่มันทำสำเร็จจนครบ ๕ ปี ผมจะไปงานรับปริญญาของมันไม่ว่าที่ไหนในโลก ถ้ามันตั้งใจจะเรียน ป.เอก จนจบเป็น ดร.

ผมเชื่อว่าวันนั้นเจ้าแจ้จะทำสิ่งดีๆ ให้ประเทศไทยของเราได้อีกเยอะ

ขนาดมันอายุแค่นี้ยังทำได้ขนาดนี้ ผมว่าเจ้าแจ้เป็นโปเกมอนที่น่ากลัวมากกว่าตัวปิกาจูหลายเท่าทีเดียว

ถ้ามันดึงอาจารย์มันมาได้ ดึงผมมาได้ วงสังคมเลจองแนร์ของมัน น้องๆ ของมันที่ฝรั่งเศสแต่ละคนนี่ก็ใช่ย่อย เพื่อนๆ พี่ๆ น้องๆ ของมันที่เมืองไทยอีก ผมว่าใครที่คิดจะเป็นศัตรูกับเจ้าแจ้คิดผิดมหันต์ กลับไปคิดใหม่ ผมไม่ได้ขู่นะ ดูก่อนว่ามันได้ผ่านได้ทำอะไรมาแล้วบ้าง ทำไมไม่คิดที่จะเป็นเพื่อนกับมันแทนนะ

๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๔

Paris, France

"สวัสดีครับพี่หมอ"

ผมหันมองตามเสียง เจ้าแจ้ยืนยิ้มฟันขาวตัวดำปี๋เหมือนสามีนางเงือกน้อยริมทะเลสาบสงขลา

การเป็นเลจองแนร์ไม่ใช่การมาเที่ยวพักผ่อน เลจองแนร์ของฝรั่งเศสได้รับการฝึกให้เป็นนักรบ ไม่ใช่นักบวช สามเดือนกับภารกิจคุ้มกันฐานปล่อยจรวดของฝรั่งเศสที่กียาน แจ้กลับมาหาผมด้วยมาดของทหารตัวจริงเสียงจริง

แจ้แบกถุงทะเลใบใหญ่เพื่อมาอยู่ปารีส ๔ สัปดาห์ หลังกองทัพฝรั่งเศสให้มันหยุด

สิ่งแรกที่มันทำหลังจากเอาของเข้าห้องคือไปโอนเงินให้แม่ โอนเงินคืนเพื่อน และโอนเงินค่าเช่าห้องให้เจ้าของ

"ไม่รีบทำตอนนี้เดี๋ยวผมเอาเงินไปซื้อของเล่นหมด" มันบอก

ไปมาสามเดือนได้เงินคุ้มค่าเหนื่อย มันแบ่งความสุขให้แม่มันก่อนใคร มันเป็นเด็กน่ารักอย่างนี้

อีกอย่างหนึ่งที่ผมชื่นชมคือมันรักและขี้อ้อนแม่เหมือนอย่างผมกับแม่ผม ขนาดผมแก่ป่านนี้แล้วนะ

Background ของครอบครัวมันกับผมก็คล้ายกันอีก เพราะอย่างนี้มั้งผมกับมันถึงคุยกันรู้เรื่อง

เราเดินออกจากศูนย์โอนเงินของ MoneyGram ที่ปารีสเขต ๑๓

"ผมใส่ชื่อพี่หมอไว้ในทะเบียนแล้วนะ" มันโพล่งขึ้นมา

"ทะเบียนอะไรของเอ็ง" ผมงง

"ก่อนไปกียาน กองทัพฝรั่งเศสให้ผมใส่ชื่อคนที่ติดต่อได้ เกิดผมเป็นอะไรไป"

ผมจุกในคอ

"พี่ก็รู้ว่าพ่อแม่ผมคงไม่มีปัญญามาช่วยผมหรอก พี่ไม่โกรธผมนะที่ผมไม่ได้ขอพี่ก่อน"

ผมเอามือขยี้หัวที่ตัดจนเกรียนของมัน (เจ็บมือฉิบหาย ผมมันตำมือผม)

"ถ้าเอ็งทำดี เอ็งจะไม่เป็นอะไร เอ็งเชื่อพี่" ผมพูดให้กำลังใจมัน

"ขอบคุณครับพี่"

"พี่เหมือนพ่อแม่ของผมที่นี่ ถ้าผม ..."

"เฮ้ย... ไปหาอะไรแดกกัน ไปกินที่ร้านฮิกุมะกันอีกไหม" ผมรีบเปลี่ยนเรื่อง เดี๋ยวมันจะดราม่ามากกว่านี้

อยู่กับไอ้แจ้นี่ผมเหนื่อยนะ... เหมือนที่พ่อผมแช่งไว้เลย

ถ้าเอ็งมีลูก ลูกเอ็งจะแสบกว่าเอ็งสิบเท่า

โชคดีที่มันไม่ใช่ลูกผมจริงๆ ไม่งั้นผมคงไม่กล้าด่ามันมาก นี่ยังดีที่ผมยังเป็นตัวผมเองได้ ไม่ต้องเก๊กมาก ผมพูดกับเจ้าแจ้ก็เหมือนอย่างที่ผมเล่านี่ละครับ ภาษาไทยมีคำสรรพนามไว้ให้เราใช้ตั้งมากมาย ผมก็ใช้ของผมอย่างนี้สบายหูดี

แจ้เล่าให้ผมฟังว่าไปทำอะไรมาบ้าง จริงๆ ไม่ต้องเล่ามากผมก็เห็นแล้ว เพราะมันโหลดรูปขึ้น Facebook เต็มไปหมด

“เอ็งเริ่มเขียนหนังสือของเอ็งหรือยัง” ผมถามมัน

ผมยังไม่ได้เล่าใช่ไหมว่าที่ร้านเกาหลีผมบอกให้เจ้าแจ้เขียนหนังสือ มันแค่อือๆ ออๆ ยังไม่ชัวร์ในตอนนั้น

“พี่หมอว่าผมควรจะเขียนจริงๆ เหรอครับ”

“เอ็งก็เขียนอยู่แล้วนี่ใน Pantip น่ะ ไม่ทำต่อล่ะ” ผมถามมัน

เจ้าแจ้เงียบ ซึ่งผมเข้าใจว่านั่นคือคำตอบของมัน

จากที่เราค้างเรื่องนี้กันไว้ ตอนกลับมาจากกียานเจ้าแจ้บอกผมว่า

“ตกลงครับพี่ ผมจะเขียน แต่พี่ต้องเขียนกับผมด้วย”

ผมยิ้มแทนคำตอบ... แล้วโครงการหนังสือเล่มนี้ก็เริ่มขึ้น

เจ้าแจ้เล่าให้ผมฟังเรื่องที่มันไปกียาน เจอแตงกวาหน้าเหมือนเงาะ ลิงแมงมุมตัวจิ๋ว เพื่อนเลจองแนร์ของมันที่หนีหายไปเลยระหว่างรอขึ้นเครื่องบินเพราะได้หนังสือเดินทางฝรั่งเศสมาแล้ว แล้วอะไรต่อมิอะไรมากมาย

“สบายใจแล้วดิเนี่ย ยังอยากออกอยู่ไหม” ผมถาม

“น้อยลงไปแล้วครับพี่ แต่ก็ยังมีบ้าง ในกองพันที่ผมอยู่มีแต่พวกงี่เง่า” มันบ่น

หลังจากกินเสร็จผมถามเจ้าแจ้ว่ามันจะไปทำอะไรต่อ

“ไม่มีอะไรครับพี่ ผมว่างให้พี่ได้ถึงเช้าเลย”

กะล่อนจริงๆ ไอ้ปลวก... ต่างจากวันแรกๆ แบบหน้าประตูเป็นหลังกำแพง

ผมชวนเจ้าแจ้ไปตามหาร้านน้ำหอมเก่าแก่ในปารีสที่ไอ้วิลลี่เพื่อนผม

(นายแพทย์ชัชดนัย มุสิกไชย) ส่งลายแทงมาให้ เพราะอีกไม่กี่วันผมจะกลับเมืองไทย

"อย่าลืมไปดูให้กูนะ กูอยากได้น้ำหอมจากร้านนี้" วิลลี่บอกผม

วิลลี่จบแพทย์เฉพาะทางที่ฝรั่งเศสมาเหมือนผม มันเรียนเป็นศัลยแพทย์หัวใจ ผมเรียนเป็นนิติจิตแพทย์ วิลลี่กับผมเป็นเพื่อนสนิทกันมานานสิบกว่าปีแล้ว

ตอนพ่อผมเสีย มันทิ้งการทิ้งงานมาฟังสวดศพพ่อผมทุกคืน ผมบอกได้เลยว่าคนไหนคือเพื่อนแท้คนไหนคือเพื่อนเทียมจากน้ำใจตรงนั้น

"งานของพ่อมึง กูต้องมา" มันบอก

ขอออกนอกเรื่องไปเล่าวีรกรรมของไอ้วิลลี่เพื่อนผมหน่อย เพื่อนคนนี้สุดยอด

ใครอยากเห็นว่าผมแต่งตัวไม่เหมือนหมอยังไงให้ไปดูไอ้วิลลี่ นอกเวลามันแต่งยิ่งกว่าผมอีก ขาสั้น ลากแตะ เป้ทหาร รุ่นน้องของมันเคยเล่าให้ผมฟังว่าตอนไอ้วิลลี่เรียนหมออยู่ มอ. มันดังมาก ดังในทางแต่งตัวนี่ละที่คนไข้ปลื้มแต่อาจารย์ปลง

ผมบอกไปแล้วใช่ไหมว่ามันเป็นศัลยแพทย์หัวใจ ตอนมันเรียนจบกลับเมืองไทย มันไปเป็นอาจารย์แพทย์อยู่ที่ มศว นครนายก นิสิตแพทย์รักมันเพราะมันตรง ที่สำคัญคือมันเป็นอาจารย์ที่เก่งและตลกหน้าตาย คือกูไม่ขำพวกเอ็งจะขำไปทำไม

มันสอนอยู่ ๕ ปี คณบดีแอบย้ายมันไปอยู่ภาควิชาเวชศาสตร์ป้องกันทั้งที่มันเป็นศัลยแพทย์ ในช่วงที่ไอ้วิลลี่กำลังเศร้าเหมือนคนไทยทั้งประเทศเพราะสมเด็จพระพี่นางฯ สิ้นพระชนม์ข่าวนี้ก็เลยทำให้มันรู้สึกแย่ขึ้นไปอีก

ยิ่งไปกว่านั้น ทุกคนในคณะดูจะรู้กันหมดแล้วยกเว้นมัน มันรู้เป็นคนสุดท้าย

ตอนนั้นผมอยู่เมืองไทย กำลังจะไปกินข้าวกับเจ้าบอลลูกศิษย์มัน เจ้าบอลเป็นนิสิตแพทย์ มศว ปี ๕ ที่ผมเคยดูแลอยู่ช่วงหนึ่ง เด็กคนนี้ผมเคยช่วยไว้ตอนมันอยู่ปี ๑ ตอนนั้นมันกำลังมีปัญหาหนักในชีวิต ดีที่ไอ้วิลลี่หิ้วมาหาผมทันเวลา

วิลลี่โทรฯ เข้าเครื่องเจ้าบอล ฟังแล้วมันโกรธมาก ผมบอกให้เจ้าบอลขับรถกลับไปรับวิลลี่มากินข้าวด้วยกันเลย เราสามคนก็เลยไปนั่งกินปลาเผาริมคลอง ๕ ที่ปทุมฯ นั่งกินกันจนร้านปิด จนเขาปิดไฟไล่แล้วก็ยังไม่ไป

"แม่งกูเป็นศัลยแพทย์ จะย้ายกูไปสอน Preventive Med" มันบ่น

"แล้วมึงจะเอายังไง" ผมถาม

"กูจะลาออก" มันบอก

"อาจารย์ชัชดนัยครับ อย่าออกเลยครับ ผมว่าอาจารย์เจ๋งสุดแล้วในคณะ" เจ้าบอลทัวงขึ้นมา

"มึงอย่ายุ่ง กูจะออก" มันโกรธจริงว่ะ นานๆ ผมจะเห็นเพื่อนผมโกรธเป็นฟืนเป็นไฟอย่างนี้สักที ตื่นตาตื่นใจดี

คืนวันต่อมาผมเดินทางกลับฝรั่งเศส ตอนเช้าที่ปารีสไอ้วิลลี่โทรฯ หาผม

"เฮ้ยอเล็กซ์ กูยื่นใบลาออกแล้วว่ะ" มันบอก

"เชี่ย มึงเอาจริงอะ แล้วมึงเขียนเหตุผลไปว่าไง" ผมถาม

"ลาบวชให้พระพี่นางฯ ที่พม่า..."

สองวันให้หลังมันไปพม่าจริงๆ ไม่มีใครกล้าค้านใบลาออกของมัน คณบดีไม่กล้า ใครหน้าไหนจะกล้า

ผมเสียดายที่วันนี้มันไม่ได้ทำหน้าที่เป็นอาจารย์สอนหนังสือนิสิตแพทย์อีกแล้ว

ผมเสียดายแทนคณะแพทย์ มศว ที่สูญเสียอาจารย์เก่งๆ อย่างไอ้วิลลี่ไป ผมเสียดายแทนคนไข้ที่มันดูแล

ไอ้วิลลี่เป็นหมอประหลาด ออกตรวจคนไข้ตั้งแต่ ๖ โมงเช้าถึงเที่ยง พยาบาลไม่อยู่มันไม่สนใจ มันเรียกของมันเอง

วันไหนมันเฮี้ยนตีห้ามันก็เคยลงตรวจมาแล้ว ทำเอาคนไข้น้ำตาซึม คุณหมอนั่งรอคนไข้แทนที่คนไข้จะนั่งรอคุณหมอ

"ชาวบ้านจะได้ไปทำมาหากิน คนเฒ่าคนแก่จะได้ไปพักผ่อน" นี่คือคำตอบของอาจารย์หมออย่างมันซึ่งเป็นแพทย์เฉพาะทาง

ปรัชญาการทำงานแบบนี้นี่ละ คือ ไอ้วิลลี่เพื่อนผม

"ไอ้อเล็กซ์ มึงทำงานที่เมืองไทยไม่ได้หรอกว่ะ คนเขาจะหมั่นไส้เพราะ

มึงเก่งเกินไป" มันบอกตอนเรานั่งกินก๋วยเตี๋ยวรถเข็นที่ปากซอยทองหล่อด้วยกัน

คงจริงของมัน ขนาดไอ้วิลลี่จบแพทย์ มอ. มีรุ่นพี่รุ่นน้องมันยังทนไม่ได้ ผมจบต่างประเทศมาทั้งดุ้นนี่ท่าจะลำบาก

ที่ผมเล่าเรื่องหมอชัชดนัยเพื่อนผมให้ฟังเนี่ยเพราะเดี๋ยวจะมีบทต่อในเรื่องของผม ซึ่งถ้าไม่ได้เพื่อนคนนี้ผมจะไม่มีวันได้อาจารย์ของเจ้าแจ้มาเขียนด้วยเด็ดขาด

ผมพาแจ้เดินตามลายแทงจนไปเจอร้านน้ำหอมสุดประหลาดของมัน เดินผ่านไปตั้ง ๒ ทีเพราะคิดว่าไม่ใช่ ก็มันไม่เหมือนร้านน้ำหอมเลยแม้แต่น้อย เหมือน Art gallery มากกว่า ร้านน้ำหอมบ้าอะไรมีน้ำหอมวางโชว์อยู่แค่ ๓ ขวด

ร้านนี้คนขายเป็นหนุ่มใหญ่ ชื่อคุณฟรองซัวส์ (François) เจ้าแจ้อ้าปากหวอ วนดูนั่นดูนี่ ดูตรงนั้นดูตรงนี้ เหมือนเด็กหลุดเข้าไปในฉากของหนังเรื่อง Perfume: The Story of a Murderer

ผมเองก็เหมือนถูกดูดเข้าไปในมิติเวลา จากน้ำหอมขวดเดียวกลายมาเป็นถุงกระดาษลายขาวสวยขลังใบใหญ่ ข้างในบรรจุด้วยขวดน้ำหอมเล็กใหญ่มากมายหลากหลายอัน

"โห สุดยอดครับพี่ ผมไม่นึกว่าปารีสมีอะไรอย่างนี้ด้วย" เจ้าแจ้บอกผมด้วยความตื่นเต้นตอนเดินออกจากร้าน

"ไอ้วิลลี่มันชอบให้พี่มาที่ประหลาดๆ แบบเนี้ย ถ้าเอ็งชอบไว้วันหลังไปกันอีก" ผมบอกมัน

ผมพาเจ้าแจ้เดินเลี้ยวซ้ายไป Place Vendôme จุดมุ่งหมายของผมคือ Hôtel Ritz Paris

เราเดินผ่านโถงทางเดินที่แสนอลังการของโรงแรมริตซ์ ปารีส อันมีชื่อเสียงและหรูหราที่สุดแห่งหนึ่งของโลก

สาวฝรั่งเศสมองเจ้าแจ้ตั้งแต่หัวจรดเท้า ผมพาแขกผู้ใหญ่มาบ่อย บ่อยจนพนักงานที่นี่จำผมได้

จากกาแฟในกระป๋องสังกะสีกลางป่ากียาน ถึงกาแฟในถ้วยเซรามิค

ขอบทองงามหรูที่โรงแรมริตซ์ ปารีส

จากสุดโต่งของอีกที่ มาอยู่ในอีกสุดเวิ้งหนึ่งของอีกฟาก... นี่คือความงามของฝรั่งเศส

หลังจากน้ำชายามบ่ายที่ Ritz เจ้าแจ้กลับมาเป็นโดมผู้จองหองอีกครั้ง มื้อนั้นเจ้าแจ้ขอเลี้ยงผม แต่ให้เงินสดผมแล้วขอให้ผมใช้บัตรเครดิตจ่ายแทน

“ใช้เงินสดผมอายครับพี่ โรงแรมหรูขนาดนี้ผมไม่กล้าใช้เศษแบงก์” มันบอก

“ไปดูห้องน้ำดิ เรื่องบิลเดี๋ยวพี่จัดการเอง ขอบใจที่เลี้ยง” ผมบอกมัน

เจ้าแจ้หายไปเกือบ ๑๕ นาที ผมนึกว่ามันตกส้วมโรงแรมริตซ์ตายไปแล้วจนต้องไปเดินตามหามัน

กำลังเดินออกจากห้องน้ำชาก็เห็นมันเดินมาพอดี

“สุดยอดพี่หมอ ผมอยู่แต่ในฟาร์มไม่เคยเห็นอะไรแบบนี้เลย”

ฟาร์มที่เจ้าแจ้พูดถึงคือที่ Castelnaudary ที่ซึ่งมันไปฝึกคัดเลือกตัวเป็นเลจองแนร์

ยังมีอะไรหลายหลากมากมายระหว่างผมกับเจ้าแจ้ที่เล่าให้ฟังในนี้ไม่มีวันหมด เรื่องไหนที่เล่าไม่ได้ผมคงต้องรอให้เจ้าแจ้เป็นฝ่ายเล่าเสียเอง

วันรุ่งขึ้นผมเดินทางกลับกรุงเทพฯ เพื่อไปหาแม่ ผมเป็นลูกติดแม่ ผมรักแม่ ทุกปีผมจะหาเรื่องไปนอนหนุนตักแม่

“ผมของลูกหงอกเยอะขึ้นนะแม่ว่า ให้แม่ดึงออกให้ไหม” แม่ถามผม

“ผมแก่แล้วอ่ะครับแม่ ปล่อยไว้งี้ละ ผมชอบ เท่ดี”

แม่ผมเหงาเพราะพ่อไม่อยู่แล้ว แต่ตอนที่พ่อยังมีชีวิตอยู่แม่ก็งอแงกับพ่อตลอด ไม่ได้เห็นว่าจะซึ้งจะหวานกันปานใด

แม่ทำเหมือนว่าแม่ไม่รักพ่อ ผมเข้าใจแม่อย่างนั้นมาตลอด

แต่วันที่พ่อตายแม่ร้องไห้ ร้องไห้ แล้วก็ร้องไห้ ร้องหนักกว่าตอนตายายผมเสียอีก แม่คงรู้ว่าแม่ต้องอยู่คนเดียว

ที่เล่าให้ฟังไม่ใช่อะไร ผมกำลังจะลากไปสู่ไพ่ใบสุดท้ายที่เป็นกุญแจไขปริศนาสำคัญทั้งหมดในตัวเจ้าแจ้ให้ผมเข้าใจ นั่นก็คือครอบครัวของเขา คนสามคนที่เจ้าแจ้รักมากที่สุด

กลางเดือนสิงหาคม ๒๕๕๔
จังหวัดตรัง

แจ้เป็นหนุ่มใต้แท้ๆ ทั้งตัวและหัวใจแต่แหลงภาษาใต้ไม่ได้ แม่ของแจ้เป็นอาจารย์โรงเรียนมัธยมในจังหวัดปัตตานี พ่อเป็นอาจารย์ที่มหาวิทยาลัยในจังหวัดสงขลา แจ้มีพี่ชายหนึ่งคนชื่อโต้ง โต้งมีชื่อจริงว่าราม ทั้งแจ้และโต้งมีชื่อเล่นเป็นไก่และชื่อจริงเป็นมหาวิทยาลัยเหมือนกัน พี่น้องสองคนนี้คล้ายกันเพียงแค่ชื่อและหน้าตา แต่กลับมีปรัชญาการดำเนินชีวิตต่างกันอย่างสิ้นเชิง เจ้าแจ้มีความทะเยอทะยานมากกว่าเจ้าโต้งเยอะ แต่เพราะอะไรเรื่องนี้มีที่มาที่ไป

แต่เดิมผมนัดแม่ของแจ้ไว้ที่กรุงเทพฯ แต่ไปๆ มาๆ กลับกลายเป็นว่าเราได้มาพบกันที่จังหวัดตรังแทน การที่ผมเจอแม่ของแจ้ที่ตรังทำให้ผมได้เจอกับสมาชิกของครอบครัวแจ้ทุกคน คือทั้งพ่อ แม่ และเจ้าโต้งพี่ชาย

ผมพักที่โรงแรมธรรมรินทร์ เป็นโรงแรมเก่าแก่ในเมืองอยู่หลังสถานีรถไฟ ครอบครัวของแจ้มานั่งรอผมที่ล็อบบี้โรงแรมตั้งแต่ก่อนเครื่องผมลงตอนเก้าโมงเช้าด้วยซ้ำ จากตัวเมืองเราขับรถไปทานข้าวกันที่เพิงริมทะเล ณ อุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหม โต้งพี่ชายของแจ้เป็นคนออกไอเดียเพราะบอกว่าเคยพาแจ้มาที่นี่เมื่อสองปีก่อน

“ไอ้แจ้มันเคยบอกให้ผมขับรถพามันมาจากสงขลา วันนั้นผมได้นอนนิดเดียว ตอนมาถึงฝนตก มันบอกให้ผมขับกลับ ถ้าเพื่อนมันไม่มาด้วยผมกระโดดต่อยหน้ามันแล้ววันนั้น” โต้งเล่าวีรกรรมของน้องให้ผมฟัง

จากนั้นทุกคนก็เริ่มเกทับ ทั้งพ่อทั้งแม่ทั้งเจ้าโต้ง เจ้าแจ้นี่แสบเหมือนกันนะ ผมคิด... เหมือนผมตอนเด็กเลย ฮี่ๆ

“เขาเรียนเก่ง” แม่แจ้บอกผม

“แจ้หาทุนเรียนเองตั้งแต่เด็ก ไม่มีใครบอกเขาหรอกเขาทำของเขาได้เอง” พ่อของแจ้พูดขึ้นมา

ผมมองเจ้าโต้งซึ่งนั่งเงียบ

“แล้วเอ็งจะเล่าให้ข้าฟังทำไม” ผมถามเจ้าแจ้ที่ Ritz ตอนที่มันเล่า

เรื่องบ้านของมันให้ผมฟัง

"พี่จะได้ไม่ต้องตกใจกับครอบครัวผมไง ผมเล่าไว้ก่อนแล้ว" มันบอก

แจ้บอกผมว่าแม่กับพ่อเขาหย่ากันแล้ว แม่กลับมาใช้นามสกุลเดิม

เจ้าแจ้และเจ้าโต้งเป็นคนรักแม่อย่างออกนอกหน้า แต่รักพ่ออย่างอายๆ ปากแข็งว่างั้น

พ่อของแจ้บอกผมแทบจะตลอดทางที่ขับรถไปอุทยานด้วยกันว่าอยากให้แจ้เรียนจบ ป.เอก ที่จุฬาฯ ก่อน

"เขาเคยหนีไปเป็นทหารเกณฑ์อยู่พัก เขาเล่าให้คุณหมอฟังหรือยัง" พ่อถามผม

"ทราบครับ ๖ เดือนใช่ไหม แต่เห็นว่าอยากจะเป็นต่ออีกพอดีแม่มาห้ามมันไว้" ผมทวนความจำตัวเอง

"เขาอยากอยู่ต่อน่ะค่ะ แม่บอกว่าอย่าเลย กลับไปเรียนต่อเถอะ ไม่งั้นเขาคงไม่มา" แม่พูดเสริม

"แล้วโต้งได้เป็นทหารให้น้องดูหรือเปล่ามันถึงอยากไป" ผมถาม

เจ้าโต้งยิ้ม ส่ายหัวแทนการตอบ

"ผมอยากให้แจ้เขาเรียนให้จบ ป.เอกก่อน... " พ่อพูดขึ้นมาลอยๆ อีกครั้ง เหมือนว่าสิ่งนี้ยังค้างคาใจอยู่ในที

"ผมว่าคนจบ ป.เอก สมัยนี้ตกงานถมถืดไปครับ ให้เจ้าแจ้เขาทำสิ่งที่เขาอยากทำดีกว่า" ผมเข้าข้างเจ้าแจ้

"ป.เอกผมว่าจะเรียนเมื่อไหร่ก็ได้ เรียนจบมาแล้วจะได้งานทำ ได้เอาไปใช้หรือเปล่านั่นอีกเรื่อง เพื่อนผมบางคนเรียนจบมาแล้วไปบวชเป็นพระไม่สึกออกมาเลยก็มี รายนั้นจบจอห์น ฮอพกินส์เชียวนะครับนั่น"

"ผมเชื่อว่าเจ้าแจ้เองรู้อยู่ว่ากำลังทำอะไร" ผมไม่ยอมปล่อยหางเจ้าแจ้

"แต่มันยังเป็นเด็ก" พ่อแย้ง

"ไม่เด็กแล้วครับ อย่างเจ้าแจ้นี่เป็นพ่อคนได้แล้ว อายุตั้งเท่าไหร่แล้ว" ผมแย้งกลับ

"ผมเชื่อว่าเขาจะรับผิดชอบชีวิตของเขาเองได้" ผมปิดฉากการสนทนา

เรื่อง ป.เอก แม่เจ้าแจ้ยิ้มบางๆ ให้ผม

ร้านอาหารริมหาดวันนั้นไม่มีใครเลย มีโต๊ะเราโต๊ะเดียว บรรยากาศดีสุดยอด ไม่ร้อนไม่เย็นจนเกินไป ผมรักทะเลเมืองไทย

จริงๆ แล้ววันนั้นผมว่าจะแวะมาคุยกับแม่ของเจ้าแจ้ ไปๆ มาๆ กลับได้คุยกับพ่อของมันแทน เพราะแม่ไม่คุยเลย

ผมเองจริงๆ แล้วเคยคุยกับแม่ของแจ้มาก่อน แจ้ใช้เวลาตัดสินใจอยู่นานก่อนจะบอกผมว่าแม่ของเขาเป็นใคร และบอกเบอร์โทรศัพท์ของแม่เขาให้ผม

วันแรกที่ผมโทรฯ ไปหาแม่ของแจ้ ผมอยู่นี่เมืองนองซี่ (Nancy) ทางตะวันออกเฉียงเหนือของฝรั่งเศส

"แม่ผมคุยไม่เก่งนะครับพี่หมอ" มันออกตัวแทนแม่มันไว้ก่อน

เชื่อไหมครับว่า วันที่ผมคุยกับแม่เจ้าแจ้เป็นครั้งแรก วันนั้นเราคุยกัน ๓ ชั่วโมง ระหว่างนองซี่กับปัตตานีนี่ละ ถ้าแบตฯ มือถือของแม่เจ้าแจ้ไม่หมดเราคงหาเรื่องคุยกันได้อีกยาว

แม่เจ้าแจ้เป็นห่วงลูกชายมาก

"ตามเขาไม่ทันแล้วละค่ะ"

"แต่ก็เบาใจแล้วที่เขาได้พบคุณหมอ"

"ตอนเขาทำจีทีสองร้อย แม่ก็เป็นห่วง ก็ได้แต่เตือน แต่เราก็ยังเห็นเขาที่เมืองไทย ตอนนี้แม่ไม่รู้ว่าเขาเป็นยังไงบ้าง"

ผมอธิบายให้คุณแม่เข้าใจว่าทำไมเจ้าลูกชายถึงยังกลับเมืองไทยไม่ได้

"คุณหมอช่วยสอนเขาด้วยนะคะ เขายังเด็กอยู่"

แม่ครับแม่ แม่ที่ไหนในโลกก็เหมือนกัน ทุกคนเลย แม่ผมก็ไม่เว้น

"เดินไปปากซอยระวังหมากัดนะลูก" จนป่านนี้แม่ผมยังพูดอย่างนี้อยู่เลย แต่ผมก็ยอมให้แม่พูด ไม่เถียงไม่โห่ เพราะอย่างน้อยก็แสดงว่าแม่ยังห่วงผม จริงๆ ผมอยากบอกแม่ว่าหมาควรจะห่วงตัวมันเองมากกว่าถ้าคิดจะมากัดผมนะ

จากวันนั้นที่ผมได้คุยกับแม่ของเจ้าแจ้ จนวันนี้ที่ผมได้มาเจอตัวจริง ผมตอบทุกคนได้เลยว่าเจ้าแจ้ได้แม่ของเขาไปเยอะมาก การวางตัว การใช้คำใช้ภาษา ความสุภาพ ฯลฯ อย่างเดียวที่มันไม่ได้ติดตัวมาคือความใจเย็น

อันนี้เจ้าแจ้ไม่มีเลย

"คุณหมอพูดถูก เจ้าแจ้ใจร้อน..." เดี๋ยวๆๆ ผมไม่ได้บอกว่ามันไม่ดี ผมเองก็ใจร้อนจะตาย ออกจะหนักกว่ามันด้วยซ้ำตอนผมอายุเท่ามันน่ะ

ผมว่าเด็กผู้ชายน่ะใจเย็นแล้วหนืด เข็นไม่ค่อยไป พูดแล้วเหมือนจะชงให้ตัวเองนะครับ แต่ผมว่าความใจร้อนนั้นไม่ได้เป็นปัญหาอะไรถ้าลูกของคุณใช้มันไปในทางที่ถูก ไม่ได้ไปหาเรื่องใคร แต่ใช้ปกป้องตัวเองเมื่อถูกทำก่อน

ผมไม่มีโอกาสคุยกับเจ้าโต้งมากนักเพราะมันไม่ค่อยพูด เจ้าโต้งแก่กว่าเจ้าแจ้สองปี

"โต้งรักน้องเอ็งไหม" ผมถาม

"ก็สนิทกันอยู่ครับ แต่มันกวนตีน ตอนเด็กๆ ผมช่วยมันบ่อยๆ เวลามันมีเรื่อง"

"แล้วตอนนี้ล่ะ" ผมถามต่อ

"ผมช่วยมันไม่ได้แล้วละครับ"

"ทำไมเอ็งคิดอย่างนั้น" ผมถามเจ้าโต้งกลับ

"มันไม่เคยขอให้ผมช่วยมันทำอะไรนอกจากขับรถพามันไปไหน มันขับรถไม่เป็น"

เจ้าโต้งคงไม่รู้กระมังว่าตอนนี้เจ้าแจ้ขับรถถังเป็นแล้ว แต่รถเก๋งมันก็ยังขับไม่เป็นอยู่ดี

การได้คุยกับเจ้าโต้งทำให้ผมเข้าใจความคิดของเจ้าแจ้มากขึ้น ซึ่งการได้พบครอบครัวของแจ้ในวันนี้ เติมเต็มส่วนที่ขาดหายไปในคำถามที่ไม่มีคำตอบของผม

ตอนนี้ผมได้คู่มือมนุษย์ที่ชื่อ "จุฬา พิทยาภินันท์" ครบทุกส่วนมาอยู่ในมือแล้ว แต่จะอัพเดตขนาดไหนนั้นยังตอบไม่ได้ ไม่มีใครตอบได้เพราะไม่มีใครรู้ว่าสิ่งที่เจ้าแจ้ได้อัพเดตตัวเองในรั้วเลจองแนร์แต่ละวันนั้นเป็นยังไงบ้าง

ครอบครัวแจ้มาส่งผมกลับถึงโรงแรมตอนเกือบหกโมงเย็น

ตอนผมออกจากรถ แม่ของแจ้กุมมือผมไว้แน่น

"ฝากคุณหมอดูเขาด้วยนะคะ ที่นั่นเขาไม่มีใครอีกแล้ว"

"คุณแม่ไม่ต้องเป็นห่วง ถ้ามันฟังผมนะครับ"

“แม่ก็หวังว่าแจ้เขาจะฟังคุณหมอเช่นกัน” คำตอบของคุณแม่เหมือนกระแสไฟฟ้าพุ่งปรี๊ดมาที่หัวผม

ผมถอนหายใจเฮือกใหญ่ตอนเดินขึ้นบันไดโรงแรม แต่ก็ไปไม่ถึงห้อง ผมเดินกลับลงมา ไปทางหอนาฬิกาจังหวัดตรัง เดินเตร็ดเตร่ไปเรื่อย ผ่านตลาดผ่านผู้คนที่กำลังทำมาหากินเลี้ยงดูตัวเอง

ผมดีใจที่ได้รู้จักกับครอบครัวของเจ้าแจ้เพราะทำให้ผมได้รู้จักมันในอีกแง่มุมหนึ่ง แจ้เป็นเด็กธรรมดาที่มีความฝันบ้าๆ บอๆ ตามความคิดของคนที่เข้าไม่ถึงโลกส่วนตัวของเขา โลกที่น้อยคนนักจะมีโอกาสได้รู้ว่าเจ้าแจ้คิดอะไร เหมือนในหนังเรื่องเมตทริกซ์ (Matrix) ตอนที่นีโอ (Neo) (แสดงโดยคีนู รีฟส์) พยายามจะพบกับ “สถาปนิก” (Architect) มันยากประมาณนั้น

คิดอีกด้านก็เหมือนชีวิตของผมในอดีต วันที่ไม่มีใครเข้าใจ ไม่มีใครเชื่อในตัวผม วันที่ญาติพี่น้องและคนที่รู้จักผมพากันส่ายหน้าด้วยความเอือมระอากับการตัดสินใจของผม วันที่ทุกคนชี้นิ้วและประณามผมให้คนรอบข้างฟังว่าผมมันบ้า!

บ้าที่ลาออกจากเตรียมทหาร... ทำไมไม่ตั้งใจเรียนให้จบ? เขาเรียนกันได้ทั่วบ้านทั่วเมือง!

บ้าที่หนีออกจากบ้าน... ไร้สาระ! คนดีๆ เขาไม่ทำกันหรอก?!

บ้าที่ลาออกจากคณะแพทย์ฯ...สมน้ำหน้า ออกไปก็ดีแล้ว มันเป็นหมอไม่ได้หรอก !!

บ้าที่อยากไปเรียนที่มอสโก... หาเรื่องให้พ่อตัวเองมีปัญหา ไปเรียนทำไมที่ประเทศคอมมิวนิสต์

บ้าที่อยากไปเรียนที่โปแลนด์... ว่าแล้ว มันต้องมีหัวคอมมิวนิสต์ ถึงเลือกไปแต่ประเทศแบบนี้ !!

บ้าที่ขอทุนไปเรียนที่เช็ก... เห็นไหมว่ามันเป็นพวกมาร์กซิสต์ อย่าไปคบมัน

บ้าที่ตัดสินใจไปเรียนที่กรีซ... ประเทศดีๆ คงไม่รับ ไปทำไมกรีซ มันอยู่ส่วนไหนของโลกเนี่ย?!

ผมไม่เคยเสียใจเลยกับเรื่องสารพัดสารเพที่ผ่านเข้ามาในชีวิต เพราะ

ไม่เช่นนั้นผมคงไม่รู้ว่าผมมีพลังความบ้าในตัวเยอะขนาดไหน มันเป็นเหมือนพลังซูเปอร์ไซย่าของโงกุนในการ์ตูนเรื่องดราก้อนบอล พลังนี้ทำให้ผมกล้าต่อสู้อุปสรรคต่างๆ จนผมหาทางออกที่คิดว่าดีที่สุดแล้วให้ชีวิตของผมได้

ผมเชื่อว่าทุกคนมีพลังนี้แฝงอยู่ แต่จะมากหรือน้อยและจะหามันเจอได้อย่างไรนั้น เป็นสิ่งที่ต้องทำการบ้านด้วยตัวเอง ที่สำคัญคืออย่าได้ใส่ใจคำดูถูก เอามันมาใช้ให้เป็นประโยชน์ เก็บไว้เป็นเชื้อเพลิงเวลาไฟในตัวมอด พลังแรงแฝงความบ้ามันดีนักแล!

ผมอยากให้เรื่องของเจ้าแจ้เป็นกรณีศึกษาของคนรุ่นใหม่ สมัยนี้เทคโน-โลยีการสื่อสารก้าวไปไกลมาก คนในอีกซีกโลกหนึ่งรับรู้เรื่องที่เกิดในอีกซีกโลกหนึ่งได้แทบจะในทันที ทุกคนต้องพัฒนาตัวเองเพื่อตามให้ทันสิ่งเหล่านี้ตลอดเวลา ไม่งั้นก็จะตกยุคตกสมัยไปได้ ผมหวังให้แจ้เป็นตัวแทนคนรุ่นใหม่ที่แสดงให้สังคมไทยเห็นว่า

การดื้อผู้ใหญ่แล้วได้ดีนั้นมี ถ้ามีการวางแผนที่ดีและมีความอดทน

ปลายเดือนสิงหาคม ๒๕๕๔

กรุงเทพมหานคร

จากครอบครัวแจ้ ผมก็ได้พบอาจารย์ผู้โด่งดังของเขา ดร. เจษฎา เด่น-ดวงบริพันธ์ (อาจารย์เอก) แห่งคณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งการพบกันครั้งแรกเป็นไปด้วยความสนุกสนาน เพราะเรามีความคล้ายกันหลายอย่าง คือ เราเป็นนักเรียนเก่าอังกฤษเหมือนกัน อาจารย์เป็นรุ่นน้องโรงเรียนสาธิตจุฬาฯ ของไอ้คุณหมอวิลลี่เพื่อนซี้ผม ภรรยาสาวแสนสวยของอาจารย์ก็เป็นรุ่นน้องโรงเรียนผม เป็นนักเรียนเก่าอังกฤษเหมือนกัน และยังเป็นลูกนายทหารเหมือนผมอีกด้วย

เราหารือกันเรื่องโครงการทำหนังสือของเจ้าแจ้ แต่ก็ยังไม่ได้บทสรุปว่าจะให้สำนักพิมพ์ไหนทำดี

ผมเขียนไปบอกเจ้าแจ้ให้เข้าไปตั้งกระทู้ดักแมวใน Pantip อีกครั้ง เพราะอีก ๑๐ กว่าวันผมต้องกลับฝรั่งเศสแล้ว แต่ยังไม่มีความคืบหน้าอะไรเลย

"กำลังเขียนหนังสือเหตุการณ์ GT200 และ FFL หาสำนักพิมพ์ครับ"

นี่คือกระทู้ดักแมวของเจ้าแจ้มัน

มีแมวหลุดเข้ามาอ่านหลายร้อยตัว ผมก็ด้วย แต่แมวที่เป็นคีย์ในการแก้ปัญหานี้คือคุณเหมียว ธิดา จงนิรามัยสถิต ศิษย์เก่าวิศวะ จุฬาฯ ที่ทำตัวโลว์โปรไฟล์อยู่เบื้องหลังการตรวจสอบเครื่องจีทีสองร้อยไม้ล้างป่าช้ากับการ์ดกายสิทธิ์ที่เรารู้จักกันไปแล้ว

คุณเหมียวมีงานหลักเป็นวิศวกร มีงานอดิเรกเป็นนักแปลหนังสือให้สำนักพิมพ์โพสต์บุ๊กส์ คุณเหมียวนี่ละที่ทำให้ผมกับอาจารย์เจษฎ์ได้มารู้จักคุณภานี ลอยเกตุ และคุณสุพร พรฤกษ์งาม แห่งสำนักพิมพ์โพสต์บุ๊กส์ เพียง ๓๗ ชั่วโมงก่อนที่ผมจะเดินทางกลับประเทศฝรั่งเศส

ผมเชื่อว่าหนังสือของเจ้าแจ้เล่มนี้จะตอบคำถามในใจของใครหลายคน รวมไปถึงคนที่อยากจะมาเป็นเลจองแนร์แต่ไม่รู้ว่าต้องเริ่มที่ไหน ทำอะไร และเตรียมตัวอย่างไรบ้าง

เจ้าแจ้ตั้งเงื่อนไขกับผมว่า มันจะเขียนหนังสือของมันก็ต่อเมื่อผมยอมเขียนด้วย แล้วผมจะทำอย่างไรได้ ก็ต้องเขียน ถ้าผมบอกให้เจ้าแจ้ทำแต่ผมไม่ทำด้วย ก็เหมือนการที่ทหารสั่งให้ลูกน้องไปรบทว่าตัวเองยืนปากซีดขาสั่นอยู่หลังบังเกอร์เพราะกลัวตาย

ผมเป็นคนที่หลีกเลี่ยงทุกสิ่งทุกอย่างเกี่ยวกับการออกสื่อของไทย เพราะผมไม่อยากเป็นบุคคลสาธารณะ ชีวิตของผมที่ฝรั่งเศสนั้นเงียบสงบดีแล้ว ไม่อยากให้อะไรมาทำให้ชีวิตของผมวุ่นขึ้นมาอีก

ในวันนี้ผมถือว่าผมมีหน้าที่จะต้องดูแลเจ้าแจ้ ซึ่งผมถือว่ามันเป็นทรัพยากรบุคคลที่สำคัญของชาติเราคนหนึ่งทีเดียว

เพราะมันเปลี่ยนความคิดของเด็กรุ่นใหม่ได้ มันทำให้ทุกคนเห็นก่อนว่ามันทำได้

ผมภูมิใจวิสัยทัศน์ของคณะผู้บริหารของ พสวท.ชุดนี้ ที่เห็นคุณค่าในตัวเจ้าแจ้และความดีที่มันได้ทำให้ประเทศชาติเป็นกรณีพิเศษ ทำให้แจ้ไม่ต้องชดใช้ทุนแม้ลาออกมากลางคัน ซึ่งผมก็ขอขอบคุณแทนเจ้าแจ้ด้วยอีกเสียงหนึ่ง

ในวันนี้ทางของเจ้าแจ้เริ่มเปิด เขาเริ่มมีเพื่อน มีสังคมในฝรั่งเศส หนังสือนี้ถือเป็นก้าวกระโดดที่สำคัญในการออกมาบอกให้สังคมได้รู้ว่า มันทำอะไรไปแล้ว กำลังทำอะไร และคิดว่าจะทำอะไรต่อไป

จากจีทีสองร้อย แจ้ได้กลายเป็นฮีโร่ในใจคนรุ่นใหม่ที่ฝันอยากเดินตามรอยเขา คงเป็นเรื่องแย่หากผมปล่อยให้แจ้ดับไปจากวงวิชาการเพราะไม่มีใครดูแลตอนที่มันเป็นทหารอยู่ในฝรั่งเศส ผมปล่อยให้เรื่องแบบนี้เกิดขึ้นไม่ได้

Life Coach แต่ละคนนั้นมีพื้นฐานแตกต่างกันไป ปูมหลังของผมเป็นแพทย์ทหาร ผมมีหน้าที่ดูแลสภาพจิตใจของทหารที่ผ่านสมรภูมิรบ แจ้ก็เหมือนทหารนายหนึ่งซึ่งกำลังเดินเข้าสู่สนามรบที่กำลังเดือดแต่ไม่มีข้อมูลที่เป็นประโยชน์ใดๆ ในมือ (Guidelines) หน้าที่ของผมคือให้ข้อมูลเจ้าแจ้ว่ามันอยู่ตรงไหน มีกำลังเท่าไหร่ ต้องใช้ระยะเวลารอหน่วยสนับสนุนนานแค่ไหน และทำอย่างไรจึงจะผ่านไปยังฐานที่มั่นข้างหน้าได้

"เอกจะเขียนให้แจ้มันด้วยไหม" ผมถามอาจารย์เจษฎ์ ตรงๆ วันที่เราเจอกันครั้งแรก

"ผมไม่ค่อยว่างครับพี่หมอ งานที่คณะผมเยอะมาก"

ผมผิดหวังนิดๆ แต่ไม่ยอมแพ้

"เฮ้ย ไอ้วิลลี่ ช่วยกูหน่อยดิ" ผมโทรฯ ไปหาไอ้วิลลี่เพื่อนผม

"เอ้ย มีอะไร บอกมา" เสียงไอ้วิลลี่เพิ่งตื่นนอน

ผมเล่าเรื่องโครงการหนังสือของเจ้าแจ้ให้มันฟัง เรื่องสำนักพิมพ์ เรื่องของอาจารย์เจษฎ์

"เป็นรุ่นน้องสาธิตจุฬาฯ เหรอ ได้ๆ ชวนมากินข้าวบ้านกูดิ" ไอ้วิลลี่เอ่ยปาก

บ้านของไอ้วิลลี่อยู่แถวสามเสนหลังโรงพยาบาลวิชัยยุทธ พี่สาวของไอ้วิลลี่ชื่อพี่เคท (ครูเคท เนตรปรียา ชุมไชโย) มีโรงเรียนสอนภาษาอังกฤษอยู่ในบ้าน บ้านของวิลลี่เป็นครอบครัวใหญ่ จบสาธิตจุฬาฯ มาทั้งบ้าน

อาจารย์เจษฎ์มากับน้องวัน ภรรยา และนั่งคุยกันแบบขำก๊ากๆ กว่า

๔ ชั่วโมง

ผมบอกน้องวัน "ช่วยพี่ด้วยนะ ทำให้เอกยอมเขียนให้ได้นะ"

เมื่อเจอศึกสองด้านทั้งหน้าบ้านและหลังบ้าน จากรุ่นพี่ตัวเองและรุ่นพี่ภรรยา ในที่สุดผมก็ได้ยินคำที่อยากได้ยิน

"ตกลงครับพี่หมอ ผมจะเขียนให้นายแจ้"

ปลื้มๆ คบเพื่อนดีมีประโยชน์ คบเพื่อนโฉดเป็นโทษมีแต่ซวย

"เฮ้ย ไอ้อเล็กซ์ มึงน่ะชัวร์นะว่าจะทำ มึงอยากอยู่เงียบๆ ไม่ใช่เหรอ" ไอ้วิลลี่ถามผมก่อนกลับ

"ไม่ทำไม่ได้ว่ะ กูเสียดายชีวิตเด็กมัน สังคมจำเป็นต้องรู้ว่ามันกำลังทำอะไรอยู่" ผมตอบ

ไอ้วิลลี่ยิ้มให้ผม "ขอให้มึงโชคดีแล้วกัน มีอะไรให้กูช่วยอีกก็บอก"

๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

Sao Paulo, Brazil

เลจองแนร์เป็นกองพันปิศาจที่กองทัพฝรั่งเศสสร้างขึ้น แต่ทหารเลจองแนร์ไม่ได้สู้เพื่อประเทศฝรั่งเศส พวกเขาสู้เพื่อเพื่อนเลจองแนร์ด้วยกัน แม้ผมจะไม่เคยเป็นเลจองแนร์ แต่จากที่ได้อ่านหนังสือของคนที่เคยเป็น ผมจึงเข้าใจว่าเจ้าแจ้มันสู้อยู่กับอะไร และมันต้องพยายามมากเพียงใดที่จะบอกใจของมันให้อยู่ต่อไป

ในช่วงสงครามอัลจีเรีย การละทิ้งหน้าที่และหนีทหารเป็นเรื่องผิดวินัยขั้นร้ายแรง กระนั้นก็ดี เลจองแนร์ส่วนใหญ่ก็ยังหนีสัญญายอมตายเอาดาบหน้าแม้รู้ว่ามีโทษก็ยังไป เพราะชีวิตมันห่วย ชีวิตมันหนัก เพราะห้าปีไม่ใช่ระยะเวลาสั้นๆ

ผมไม่คิดว่าเลจองแนร์จะเป็นอะไรที่ลึกลับซับซ้อนซ่อนเงื่อนถึงเพียงนี้

ผมรู้ว่าการหนีทหารเป็นความผิดร้ายแรงของทุกประเทศ แต่ไม่คิดว่ามันจะร้ายแรงแตกต่างกันมาก จนกระทั่งได้อ่านหนังสือ *Legionnaire : Five Years in the French Foreign Legion* ที่ Simon Murray เขียน ไซมอน

เป็นเลจองแนร์เก่าจากอังกฤษซึ่งเขาเขียนบันทึกได้ดีมาก ผมว่าจะเชียร์ให้เจ้าแจ้แปลหนังสือเล่มนี้ต่อ ไม่รู้มันจะว่ายังไง เพราะผมเชื่อว่าไม่มีใครแปลหนังสือนี้เป็นภาษาไทยได้ดีกว่าเจ้าแจ้แน่นอน

การหนีสัญญาของเลจองแนร์ไม่เพียงแค่จะทำมีปัญหาเรื่องการขอวีซ่าอย่างที่ผมบอก แต่ถ้าถูกจับได้จะโดนส่งกลับไปที่ค่ายทันที และคดีมีอายุ ๒๐ ปี

ผมถึงเข้าใจตอนนี้ที่เจ้าแจ้บอกว่า จ่าเลจองแนร์ถามเจ้าแจ้ย้ำไปย้ำมาตอนที่มันคัดตัวได้ว่า ถ้าอยากออกก็ต้องออกไปตอนนี้ ไม่งั้นเซ็นสัญญาเต็มตัวแล้วต้องรออีกถึง ๕ ปี

ไม่ใช่ผมไม่อยากให้มีคนไทยเป็นเลจองแนร์ แต่ผมอยากบอกว่ามันไม่ใช่ของเล่น ไม่ใช่นึกจะเข้าก็เข้านึกจะออกก็ออก กองพันนี้มีธรรมเนียมยาวนานเกือบ ๒๐๐ ปี คุณไม่ใช่คนแรกที่มีปัญหา ถ้าคุณคิดว่าคุณทนไหวและอยากสร้างชื่อเสียงให้ประเทศชาติคุณก็มา อย่าทำให้เสียชื่อเสียงว่าคนไทยมาแล้วหนีออกไปหมด

ไม่มีประเทศไหนในโลกนี้อีกแล้วที่ให้โอกาสคนจากประเทศไหนก็ได้มาเป็นทหารในกองทัพประเทศตัวเอง อยากใช้ชื่อปลอมจัดให้ มีเงินเดือนให้ไม่ขัดสน อยู่ครบสัญญา ๕ ปี อยากได้สัญชาติฝรั่งเศส อยากได้ชีวิตใหม่ รัฐบาลฝรั่งเศสจัดให้ ผมว่าไม่มีที่ไหนในโลกแล้วละที่ให้โอกาสทุกคนเท่าเทียมกันแบบนี้

การมาเป็นเลจองแนร์ต้องมีการเตรียมความพร้อมที่ดี เพราะต้องเสียเงินเดินทางข้ามน้ำข้ามทะเลมาคัดตัวที่ฝรั่งเศส ระบบการคัดของกองพลนี้ถือว่าโหดได้ใจ ทั้งยังมีคู่แข่งจากต่างภาษาต่างประเทศที่สนใจมาจากทั่วโลก ฝรั่งเศสถือว่ามีกองทัพที่เด่นอันดับต้นๆ ของโลก มีอาวุธยุทโธปกรณ์ที่ทันสมัย ทั้งยังเป็นประเทศผลิตอาวุธที่สำคัญประเทศหนึ่งของโลกอีกด้วย

ผมไม่คิดว่าการเป็นเลจองแนร์เป็นเรื่องน่าอับอายแต่ประการใด เพราะเป็นกองทหารที่มีมาคู่กองทัพฝรั่งเศสเป็นเวลานานแล้ว การที่คนไทยอย่างผมหรือแจ้จะมีคุณค่าในกองทัพประเทศอื่นก็ไม่เห็นว่าจะทำให้คุณค่าความเป็นคนไทยของพวกเราน้อยลงแต่ประการใด กองทัพไทยส่งทหารไปเรียนในวิทยาลัยการทัพของประเทศต่างๆ ทุกปี แต่ก็ไม่ได้หมายความว่าจะได้สิทธิบรรจุเป็นทหารในกองทัพประเทศนั้นๆ เพราะต้องกลับมารับราชการต่อที่เมืองไทย มี

คุณพ่อของผมเป็นตัวอย่าง

ปัจจุบันมีคนไทยหลายคนทำงานรับราชการเป็นทหารอาชีพในกองทัพของประเทศอื่น เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกา ฝรั่งเศส เยอรมนี ออสเตรเลีย แคนาดา การที่ผมลาออกจากชีวิตของทหารที่เมืองไทย ทำให้ผมกลายเป็นนักเรียนแพทย์ทหารของกองทัพกรีก และอย่างที่บอกว่าในระหว่างนั้น ผมมีโอกาสได้เป็นตัวแทนกองทัพเรือกรีก ต้อนรับทหารเรือไทยที่เดินทางมาเยือนกรีซในภารกิจคุ้มกันเรือหลวงจักรีนฤเบศร เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๐ เพราะความที่ผมเป็นทหารในกองทัพกรีกคนเดียวที่พูดภาษาไทยได้ ถามว่าผมจะได้รับหน้าที่อันทรงเกียรตินี้ไหม หากผมใส่ใจคำพูดจากพวกปากหอยปากปูที่บอกคุณพ่อคุณแม่ของผมว่า ผมกำลังทรยศประเทศไทยโดยไปเป็นทหารให้ประเทศอื่น

๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕
Paris, France

ผมเพิ่งกลับจากบราซิลมาถึงบ้านที่ปารีส เจ้าแจ้ได้ลาหยุดสองสัปดาห์เลยขึ้นมาปารีส ผมเรียกมานอนที่บ้านเพื่อจะได้ตรวจแก้ต้นฉบับหนังสือของมันเป็นครั้งสุดท้าย ก่อนส่งไปให้กองบรรณาธิการวันพรุ่งนี้

เจ้าแจ้มาพร้อมกับแผลแตกเย็บสามเข็มที่หัวตอนฝึกภาคทะเลกับนาวิกโยธินอเมริกัน นายสิบทหารเสนารักษ์ที่ดูเจ้าแจ้ทำแผลได้ชุ่ยมาก ผมต้องใช้เวลาตัดไหมสามเข็มที่หัวมันตั้งเกือบสิบนาทีเพราะแผลอักเสบเป็นหนอง หากปล่อยให้มันกลับไปเจอเสนารักษ์ในหน่วยที่ไม่ระวังแผลอักเสบบนหัวเจ้าแจ้แล้วงัดไหมตัดปื๊ด หัวมันคงได้แหกอีกรอบ

มันเคยบอกผมตั้งแต่แรกเลยว่า มันมีความฝันที่ยังไม่ได้ทำอยู่อย่างคือแต่งชุดเลจองแนร์เต็มยศไปรับแม่ที่สนามบินชาร์ล เดอ โกล ของปารีส มันบอกว่าคงจะกลั้นน้ำตาไว้ไม่อยู่

ชีวิตเจ้าแจ้กับผมมาต่อกันแบบนี้ได้ยังไงก็ไม่รู้นะ แปลกดี ผมเคยบอกมันเล่นๆ ตอนเมาไวน์ Inniskillin (Ice Wine) ว่า เราคงโดนเจ้าอาวาสเตะ

ออกจากวัดพร้อมกันเมื่อชาติที่แล้ว แต่ชัวร์ว่าคงไม่ใช่วัดในเมืองไทย ไม่งั้นเราคงได้เจอกันที่เมืองไทยไม่ใช่ที่ฝรั่งเศส

ผมยินดีที่ได้มีโอกาสเป็นส่วนหนึ่งในการตัดสินใจของเจ้าแจ้ ดีใจที่มันฟังและให้ความสนใจสิ่งที่ผมสอน ผมคิดว่าตราบใดที่มันยังมีความฝันและยังฟังผมอยู่ มันจะสร้างสรรค์สิ่งดีๆ ให้แก่วงการวิทยาศาสตร์ของเมืองไทยได้อีกเหมือนที่ได้พิสูจน์ให้พวกเราเห็นแล้วในเรื่องความอันตรายของเครื่องจีที-สองร้อย และการเดินทางมาฝรั่งเศสเพื่อมาเป็นเลจองแนร์

เจ้าแจ้ได้แสดงให้พวกเราเห็นว่า พลังของเด็กรุ่นใหม่อย่างมันทำอะไรให้พวกเราตะลึงได้เหมือนกัน ผมหวังว่ามันจะนำชีวิตตัวเองผ่านไปได้ไกลตราบเท่าที่มันมีความฝันและความตั้งใจ ผมหวังเช่นนั้นและขออวยพรให้เจ้าแจ้โชคดี

ถ้าจะเปรียบตัวผมเป็นแมวเก้าชีวิต ผมก็เหมือนได้ชีวิตของผมไปแล้วเกินครึ่ง ชีวิตของผมโลดแล่นไปตามฝัน ผมลื่นศีรษะฟาดพื้นห้องน้ำสลบไปตอน ๗ ขวบ โดนต่อหัวเสือต่อยที่ท้ายทอยตอนอายุ ๙ ขวบ ตกรถเมล์ศีรษะกระแทกพื้นอาการสาหัสตอนอายุ ๑๑ น็อกจากยาจิตเวชตอนอายุ ๑๖ ถูกยิงในโรงพยาบาลตอนอายุ ๒๕ ประสบอุบัติเหตุสกีตกภูเขาตอนอายุ ๒๘ นี่ยังไม่นับรวมเหตุการณ์หนักๆ ในชีวิตที่ทำให้ผมเฉียดตายอีกหลายสิบเหตุการณ์

ถ้าจะถามว่าอะไรคือเคล็ดลับหรือปัจจัยที่ทำให้ผมประสบความสำเร็จในหน้าที่การงานและชีวิตส่วนตัว ณ วันนี้ นอกจากความกล้าและความเชื่อมั่นการตัดสินใจของตัวเองแล้ว ก็คงจะเป็นความกตัญญูกตเวทีที่ผมมีต่อคุณพ่อคุณแม่ของผมเอง

จริงอยู่ว่าครอบครัวของผมไม่ใช่ครอบครัวในฝันที่น่ารักแสนหวานเหมือนครอบครัวสุขสันต์ในละครทีวี แต่ผมก็เกิดมาในครอบครัวนี้ ขณะที่ผมเป็นลูกชายตัวแสบ ใช้ชีวิตในวัยรุ่นสร้างความปวดเศียรเวียนเกล้าให้คุณพ่อคุณแม่ แต่ผมมีความสุขกับการสร้างความภาคภูมิใจเพื่อตอบแทนพระคุณท่านที่ได้เลี้ยงผมมาเช่นเดียวกัน

ชีวิตของเจ้าแจ้โคจรมาพบกับผมที่ปารีส ฝรั่งเศส เจ้าแจ้และผมต่างก็เป็นคนไทยแต่เราก็ไม่เคยพบกันที่เมืองไทย

เจ้าแจ้มาที่ฝรั่งเศสเพราะมันมีเหตุผลของมัน คือมาหาโอกาสใหม่ให้ชีวิตของตัวมันเองที่นี่

การที่ผมตัดสินใจออกมาช่วยเจ้าแจ้ก็เพราะว่า ผมไม่อยากเห็นเด็กไทยซึ่งมีความตั้งใจดีในชีวิตคนหนึ่ง ประสบความล้มเหลวในอนาคตเพราะการทำความดี ด้วยการนำความรู้ที่เรียนมาไปปรับใช้และทำประโยชน์ให้ประเทศชาติบ้านเมือง

ผมมาเริ่มเข้าใจความหมายของคำว่าผู้ใหญ่ ตอนที่ผมกลายเป็นผู้ใหญ่ของเด็กนักเรียนไทยในฝรั่งเศส เพราะตอนที่ผมอยู่ที่กรีซ ผมใช้ชีวิตของผมคนเดียว และผู้ใหญ่ของผมก็คืออาจารย์ชาวกรีกที่เป็นอดีตผู้บัญชาการกรมเสนารักษ์และเป็นทหารเก่าในหน่วย Green Beret ของกองทัพกรีก อาจารย์เกิดวันและปีเดียวกับคุณพ่อผมแต่คนละเดือน

อาจารย์ทำให้ผมเข้าใจเรื่องราวของสังคม ว่าสิ่งไหนควรสิ่งไหนไม่ควร เด็กที่หาผู้ใหญ่ของเขาเจอเป็นเด็กโชคดี เพราะผู้ใหญ่นั้นมีทั้งดีและไม่ดี ผู้ใหญ่ที่ดีจะทำให้เด็กที่เข้ามาหารู้สึกดีว่า เขาได้พบที่พึ่งทางใจแล้ว ผู้ใหญ่ที่ไม่ดีจะสร้างความรู้สึกตรงกันข้ามให้แก่เด็ก คือ ทำให้เด็กเกลียดสิ่งๆ นั้นไปเลย

ผู้ใหญ่จะทำหน้าที่ต่างจากพ่อแม่พี่น้องและเครือญาติตรงที่ ผู้ใหญ่มีความรู้และประสบการณ์ในด้านๆ นั้นมากกว่าเด็ก จึงให้คุณให้โทษทางความคิดและความเชื่อแก่เด็กในศาสตร์นั้นๆ ได้

เจ้าแจ้เป็นคนที่ไม่ดูถูกตัวเอง และไม่ยอมปล่อยให้คำถามของเขาไร้คำตอบ จึงใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีไร้พรมแดนของยุคปัจจุบัน หาทางออกให้ตัวเองทั้งที่เมืองไทยและในต่างประเทศ ซึ่งนี่คือการต่อกรกับผู้ใหญ่ของเด็กยุคปัจจุบัน

ความเป็นผู้ใหญ่นั้นไม่ได้สิ้นสุดที่อายุ อย่างในกรณีของคุณแม่ผม ที่แม้ว่าท่านจะเป็นผู้ใหญ่มากๆ แต่คุณแม่ก็ยังบอกผมว่า ท่านเองยังมีผู้ใหญ่ของท่านอยู่ ผมเชื่อว่ากลิ่นอายของความเป็นไทยยังคงไม่เลือนหายไปจากสิ่งที่เราเรียกว่า มรดกทางภาษาและวัฒนธรรมการดำเนินชีวิตของคนไทยอีกนานหลายชั่วอายุคน ผมเชื่อเช่นนั้น

หนังสือนี้เป็นเหมือนประวัติของเจ้าแจ้ซึ่งแสดงให้ทุกคนเห็นว่า พลัง

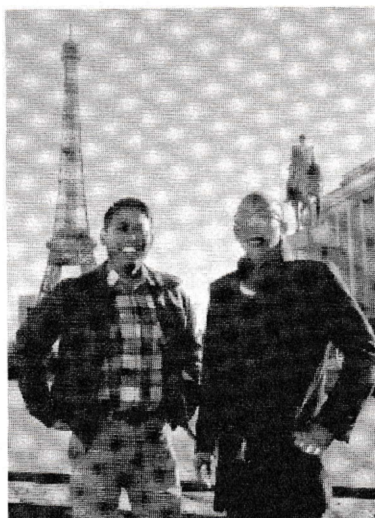
ของเด็กที่เกิดมาในครอบครัวคนธรรมดาสามัญคนหนึ่งอย่างเขาก็ทำอะไรให้สังคมทึ่งได้เช่นกัน

เด็กในวันนี้คือผู้ใหญ่ในวันหน้า เป็นคำกล่าวที่จริง แต่ผู้ใหญ่ในวันนี้อาจลืมไปว่าตัวเองก็เคยเป็นเด็กมาก่อนเหมือนกันจึงทำตัวตามใจ ไม่ระวัง ไม่ตรึกตรอง ไม่อธิบายเหตุผลของการกระทำให้เด็กเข้าใจ เพราะคิดว่าเด็กคงจะลืมไปเองเมื่อโตขึ้นมา เรื่องราวในหนังสือนี้เปรียบเสมือนรายงานการทดลองทางวิทยาศาสตร์ ที่พิสูจน์ให้เห็นว่านอกจากเด็กจะไม่ลืมเรื่องเลวร้ายเมื่อโตขึ้นมาแล้ว มันยังจะกลายเป็นแผลในใจของเขาไปตราบนานเท่านาน... เป็นประสบการณ์อันขื่นขมซึ่งเกิดจากผู้ใหญ่ที่ลืมตัว

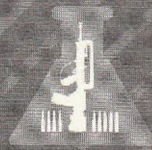
วันนี้ แจ้ได้แสดงให้ผมเห็นว่า เขากำลังทำหน้าที่เป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่เยาวชนไทยรุ่นต่อไปที่หลงทางอยู่ในวังวนปัญหา และต้องการใครสักคนมาดูแล เหมือนที่ผมได้ทำให้แจ้ในวันที่เขาหมดกำลังใจจะสู้ต่อไปในฝรั่งเศส

ผมดีใจที่ได้เป็นส่วนหนึ่งในความสำเร็จของแจ้ ณ วันนี้ วันที่ผมทำให้เขายอมวิ่งต่อและยิ้มให้โลกได้อีกครั้ง

เพราะมันคือความสุขของคนที่เป็น Life Coach อย่างผม

"Happiness depends on ourselves" (Aristotle)
"จะสุขหรือไม่ขึ้นอยู่ที่ใจของเรา" (อริสโตเติล)

บทส่งท้าย

หลังผ่านการคัดตัว กลุ่มผู้สมัครที่มาเวลาเดียวกันกับผมถูกส่งตัวไปฝึกที่กองพันฝึกเป็นเวลาสี่เดือน จากนั้นก็แยกย้ายกันไปตามกองพันรบต่างๆ ของกองพลต่างด้าว ขณะที่ผู้ซึ่งไม่ผ่านการคัดตัวก็แยกย้ายกันไปตามทางชีวิตของตน

มูราซาโนคัดตัวสำเร็จ ได้ร่วมฝึกพื้นฐานด้วยกันกับผมที่กองพันฝึก และเลือกย้ายไปลงทหารราบ ปัจจุบันผ่านหลักสูตรสไนเปอร์ อยู่ในกองร้อยรบพิเศษของกองพันทหารราบต่างด้าว เขายังตั้งใจจะเป็นทหารไปจนเกษียณ

ไรคูคัดตัวไม่สำเร็จ เขาไม่มีแม้กระทั่งโอกาสได้ล่ำลามูราซาโนผู้เป็นคู่หู ทั้งสองติดต่อกันทางเมล์อยู่พักหนึ่ง แล้วก็ขาดการติดต่อกันไป ไม่มีใครรู้ว่าไรคูไปทำอะไรต่อที่ไหน

มาดูคัดตัวสำเร็จ แต่ต้องติดอยู่ที่ศูนย์คัดตัวต่อ ขณะที่ทุกคนถูกส่งไปกองพันฝึก พวกเราทราบข่าวหลังจากนั้นหนึ่งเดือนว่าเขาต้องกลับบ้านเพราะโรงพยาบาลทหารตรวจพบว่าเขามีปัญหาระบบหัวใจ

พาทริคคัดตัวไม่สำเร็จ ผมเห็นสีหน้าผิดหวังของเขาแวบสุดท้าย ตอนกลุ่มของเขาถูกส่งตัวไปเบิกสัมภาระส่วนตัวคืน เราไม่มีโอกาสแม้กระทั่งจะล่ำลากัน

โฮล์ฟคัดตัวสำเร็จ เป็นเพื่อนรักที่คอยช่วยเหลือผมตลอดการฝึกพื้นฐานที่กองพันฝึก ด้วยการอยากลองอะไรใหม่ๆ นอกไปจากทหารม้า เขาเลือกไปลงกองพันพลร่ม แม้จะไม่ชอบชีวิตพลเรือน แต่ตอนนี้เขาไม่อยากอยู่ในกองพลต่างด้าวเกินสัญญาห้าปีแล้ว “ไม่เคยเห็นองค์กรไหนจัดการได้แย่อย่างนี้มาก่อน” เขาบอกผมตอนเราเจอกันอีกครั้งในหนึ่งปีให้หลัง

ส่วนตัวผมได้ย้ายลงหน่วยทหารช่างสมใจ ตามที่อยากเข้าหน่วยกู้ระเบิด แต่ก็พบว่าการจะเป็นนักกู้ระเบิดได้ต้องผ่านอายุงานเจ็ดปีก่อน ระหว่างนี้อย่างมากก็ได้ทำหน้าที่แค่เป็นพลค้นหากับระเบิด จึงเลือกเปลี่ยนสายเป็นนักเทคนิคสื่อสารโทรคมนาคมทางการทหาร หรือเรียกง่ายๆ ว่าเป็นช่างซ่อมวิทยุประจำกองพัน

ล่าสุด ทางคณะกรรมการทุน พสวท.ได้กรุณาลงมติเป็นกรณีพิเศษ ให้ผมไม่ต้องชดใช้ทุนแล้ว ดังนั้น จนกว่าจะถึงวันหมดสัญญาทหาร ผมตั้งใจจะเก็บเงินส่วนหนึ่งไว้เป็นทุนเรียนต่อทางด้านอิเล็กทรอนิกส์สื่อสารในฝรั่งเศส เอาปริญญาเอกให้พ่อแม่ชื่นใจ และกลับไปสู่วงการวิชาการที่เคยถูกบ่มเพาะมา

ไม่แน่ ในอนาคตอันไกล ผมอาจจะได้กลับไปช่วยวางระบบโทรคมนาคมเชิงกลยุทธ์ในประเทศไทยก็ได้!

ภาคผนวก

ภาคผนวก ๑
เมื่อน้องมองพี่

ก่อนออกจากไทย นักเรียนทุนต่างประเทศหน้าใหม่มักได้รับคำแนะนำว่า ไปอยู่โน่นอย่าคบคนไทยให้มาก มีโอกาสให้คบเพื่อนต่างชาติให้เยอะๆ จะได้ฝึกภาษา

ในกรณีของผม ที่ฝรั่งเศสนี้กลับเป็นตรงกันข้าม กล่าวคือถ้ามีโอกาส ผมมักจะหาทางพบปะสังสรรค์กับเพื่อนพี่น้องคนไทยให้มากที่สุด เพื่อจะได้พูดคุยแสดงออกด้วยภาษาไทย ภาษาบ้านเกิดที่ผมแทบไม่มีโอกาสได้ใช้ เพราะในกองพันทหารช่างของกองพลต่างด้าวที่มีผมเป็นคนไทยเพียงคนเดียวนี้ การฝึกภาษาฝรั่งเศสไม่นับว่าเป็นโอกาส แต่มันคือความจำเป็นภาคบังคับ!

เพื่อนๆ พี่ๆ น้องๆ คนไทยกลุ่มแรกที่ผมได้เจอในฝรั่งเศส นอกจากรุ่นพี่ทหารต่างด้าวแล้ว ก็คือกลุ่มนักเรียนไทยในปารีสซึ่งผมได้ทำความรู้จักครั้งแรกในระหว่าง “มีตติ้งนัดกินก๋วยเตี๋ยว” ของกลุ่ม ที่ตัวผมเองอุตส่าห์จับรถไฟทีจีวีสามชั่วโมงขึ้นมาจากทางใต้เย็นวันศุกร์ กินก๋วยเตี๋ยวเที่ยงวันเสาร์ แล้วนั่งรถไฟกลับอีกสามชั่วโมงในเช้าวันอาทิตย์ ผมบอกน้องๆ ไปว่าที่ลงทุนขนาดนี้ก็เพราะทางใต้ไม่มีก๋วยเตี๋ยวเนื้ออร่อยๆ รสชาติเหมือนที่บ้านให้กิน แต่จริงๆ แล้วผมอายที่จะเฉลยไปว่า ที่ผมดั้นด้นตามลายแทงนัดหมายในอินเตอร์เน็ตมาถึงนี่ ก็เพราะคิดถึง อยากพูดคุยกับคนไทยใจจะขาด

ซึ่งตอนนั้นก็ไม่คิดเลยว่า “ความอยากก๋วยเตี๋ยว” ในวันนั้น จะทำให้ได้มาเจอพี่ๆ น้องๆ ที่น่ารักหลายคน ซึ่งยังคบหาสมาคมมาถึงทุกวันนี้ ชนิดที่เรียกได้ว่า ถ้าไม่ได้แรงใจ แรงสนับสนุน และความสุขจากการสุมหัวยามสุดสัปดาห์กับพี่น้องชาวไทยในปารีสแล้ว ผมคงทนใช้ชีวิตอยู่ในฝรั่งเศสไม่ได้มาจนถึงตอนนี้

เมื่อผมกับคุณหมอวัชรพลตั้งใจทำหนังสือเล่มนี้ให้เป็นหนังสือสร้างแรงบันดาลใจแก่เด็กยุคใหม่ เราก็ผุดไอเดียขึ้นมาว่า ทำไมไม่ให้พื้นที่ "เด็กๆ" ได้มีโอกาสเขียนเล่าให้ "ผู้ใหญ่" อ่านด้วยล่ะ ว่าเมื่อเห็นตัวอย่างจากชีวิตของผมและของคุณหมอที่เกี่ยวโยงผูกพันกับระบบของเมืองไทยและการใฝ่หาอนาคตในต่างแดนแล้ว พวกเขาคิดจะนำไปเชื่อมโยงกับชีวิตของตัวเองที่เป็นตัวแทนคนไทยรุ่นใหม่ในต่างแดนอย่างไร เมื่อพวกเขารับรู้เรื่องราวเหล่านี้แล้ว จะเกิดแนวคิด เกิดแรงบันดาลใจกับชีวิตตัวเองบ้างหรือไม่?

เส็ง สุนทร แสงค้า รุ่นน้องนักเรียนไทยในสาขาวิศวะการบิน ผู้ซึ่งเป็นคู่สนทนาในหัวข้อวิชาการ ความรู้ เทคโนโลยี และเป็นบัดดี้ไปดูงานนิทรรศการทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีต่างๆ กับผมมาตลอด การได้คบรุ่นน้องในวงวิชาการอย่างเส็งคอยเตือนให้ผมระลึกถึงภูมิหลังและคุณค่าของตัวเองในฐานะนักวิชาการอยู่เสมอ แม้ในช่วงเวลาที่สภาพจิตตกต่ำจากการต้องทำงานไร้สาระในกองพัน ผมกับเส็งคุยถูกคอกันในวันแรกที่เจอ อาจจะด้วยความเป็นคนเปิดเผย จริงใจ และถึงไหนถึงกันของเขานี่เองที่ทำให้เราคบกันได้ แม้เส็งจะไม่เคยมีประสบการณ์ในโลกทหารเลยก็ตาม

อเล็กซ์ อเล็กซานเดอร์ ตูแซง เด็กฝรั่งเศสแต่หัวใจไทยเต็มร้อย รุ่นน้องที่น่ารักซึ่งได้รู้จักกันในวันแรกๆ ที่ปารีส น้องที่คอยช่วยเหลือผมเสมอมาในทุกเรื่องที่ผมทำไม่ได้เพราะข้อจำกัดของชีวิตทหาร และคอยช่วยให้ผมไม่เหงาในดินแดนต่างบ้านต่างเมืองเช่นนี้ อเล็กซ์เคยอยากเป็นทหาร อยากเป็นคนทำขนม แล้วก็กลับมาอยากเป็นทหารอีก ความสับสนกับชีวิตตามประสาวัยรุ่นของเขา ทำให้ผมรู้สึกเหมือนมีน้องชายอีกคน ที่ตัวเองต้องคอยทำตัวเป็นตัวอย่างที่ดีให้เขาเห็นตลอดเวลา

ตี้ อธิบดี เขมะประสิทธิ์ รุ่นน้องคนไทยใจศิลปิน ผู้ที่ดั้นด้นหาหนทางมาร่ำเรียนถึงฝรั่งเศสได้ด้วยตนเอง น้องที่ร่วมแก๊งเฮฮาในทุกๆ วันลาที่ผมใช้พักผ่อนในปารีส การได้สนทนาด้านการเรียนศิลป์กับตี้ในปารีสเมืองหลวง

แห่งศิลปะ ทำให้ผมระลึกถึงอดีตของตนในช่วงความสับสนของการเลือกสายอาชีพ ด้วยเหตุนี้ ตี้จึงเป็นเหมือนกระจกสะท้อนตัวผมเองตอนที่ยังอยู่ในช่วงแห่งการค้นหาและไขว่คว้าความฝัน ซึ่งตี้กำลังจะผ่านมันไปได้อย่างมั่นใจ

"น้องๆ" ทั้งสามคนนี้ จะมาบอกเล่ามุมมองของพวกเขาให้เราได้อ่านกัน...

การเดินทางของผม

โดย สุนทร แสงค้ำ

การเดินทาง การพบเจอผู้คนที่หลากหลาย สำหรับผมเป็นการเรียนรู้รูปแบบหนึ่ง เพราะแต่ละคนล้วนมีที่มาที่ไปหลากหลาย ประสบการณ์ของแต่ละคนเป็นสื่อสำเร็จรูปแบบหนึ่ง เพื่อเรียนรู้และเข้าใจความซับซ้อนของคนและสังคม

พี่แจ้ ที่ผมรู้จัก พี่ที่ผมได้เจอ มีหลายเรื่องที่ผมได้เรียนรู้ ทั้งที่เข้าใจและยังไม่เข้าใจ แต่นั่นไม่ใช่สาระสำคัญทั้งหมด เช่นเดียวกับที่เราไม่จำเป็นต้องอ่านหนังสือหนึ่งเล่มให้หมด หรือต้องเข้าใจไปเสียทุกหน้า ทว่านั่นก็ไม่ได้หมายความว่า เราจะไม่ได้อะไรจากหนังสือเล่มนั้นเลย

มาเริ่มที่การเดินทางของผมก่อนเจอพี่แจ้ก็แล้วกัน

ผมเป็นเด็กบ้านนอกที่ถือว่าค่อนข้างจะโชคดีกว่าเด็กรุ่นราวคราวเดียวกันอีกหลายคน ผมโตมาในครอบครัวเกษตรกร ทำนาเลี้ยงไก่ ผมถูกสอนให้ทำงานทุกอย่างที่ทำได้มาตั้งแต่เด็ก เลี้ยงไก่ เลี้ยงปลา ทำนา แม่ให้ผมทำงานไม่ใช่เพราะแค่ให้แบ่งเบาภาระหน้าที่ แต่แม่สอนให้ผมรู้จักความลำบากเป็นคนไม่เกี่ยงงาน หนักเอาเบาสู้

ชีวิตในวัยเด็กของผมค่อนข้างแตกต่างจากเด็กคนอื่นพอสมควร ตอนอายุ ๗ ขวบ ผมขอร้องที่บ้านไปบวชเป็นเณรอยู่วัดใกล้บ้าน ที่บวชเพราะ

อยากบวช อยากสวดมนต์ ไม่ได้บวชเพราะหนีงานที่บ้าน ตอนนั้นการบวชสามเณรภาคฤดูร้อนไม่ได้มีกว้างขวางอย่างเดี๋ยวนี้ คำขอของผมจึงเป็นเรื่องค่อนข้างแปลก หลังจากมีโอกาสพูดคุยกับหลวงพ่อเจ้าอาวาส ซึ่งในตอนนี้ท่านมรณภาพไปแล้ว ท่านก็อนุญาตบวชให้ และก็เป็นเช่นนั้นเรื่อยมาทุกปิดเทอมหน้าร้อน จนถึงกับมีสมภารของวัดที่สอนบาลีมาขอจะให้ไปเรียนบาลีเพื่อจะเป็นนาคหลวง จนกระทั่งช่วงมัธยมปลายที่ต้องเริ่มอ่านหนังสือเตรียมสอบเข้ามหาวิทยาลัยเหมือนเด็กๆ ในวัยเดียวกัน ผมจึงไม่ได้ไปบวชเป็นเณรช่วงปิดเทอมอีก

ในตอนนั้น ความตั้งใจเดียวของผมคืออยากเข้าเรียนภาควิชาวิศวกรรมอากาศยานของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน แต่ติดอยู่ที่ว่าค่าใช้จ่ายสูงมาก โดยเฉพาะถ้าจะเรียนในหลักสูตรสองปริญญา ผมจึงมองหาทุนการศึกษา เพราะลำพังแค่เงินทางบ้านคงไม่พอ ประจวบกับในปีนั้นมีการสอบแข่งขันเพื่อรับทุนจากรัฐบาลไทยในโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งทุนรุ่นที่สองซึ่งเป็นผลพลอยได้มาจากกำไรของการขายสลากกินแบ่งรัฐบาลชนิดสองและสามตัว จึงถือว่าเป็นความโชคดีของผมที่ปัจจัยหลายอย่างเอื้ออำนวย

ตัวผมเองไม่ได้คาดหวังจะไปศึกษาต่อต่างประเทศ ในตอนแรก เพียงแค่มีทุนเรียนในคณะที่ผมใฝ่ฝันเท่านั้น ตัวผมเองไม่ใช่คนเก่งที่สุดในโรงเรียนหรือในบรรดาคนที่แข่งขันด้วยกัน แต่ผมเชื่อว่าผมเป็นคนที่มีความตั้งใจไม่แพ้ใคร และนั่นก็เป็นจุดได้เปรียบของผม

"สุน ฝากของหน่อย" เพื่อนสนิทของผมเอ่ยปากขอความช่วยเหลือ

"จะไปไหนวะ" ผมถาม

"จะไปให้อาจารย์เซ็นรับรองเอกสารขอทุน" เพื่อนผมตอบด้วยความรีบร้อน เพราะเป็นเวลาหลังเรียนคาบสุดท้ายของวัน

"ทุนอะไรของเอ็งวะ?" ผมถามต่อไปอีก

"ทุนไปเรียนเมืองนอกเว้ย"

จากประโยคสนทนาสั้นๆ ตรงนั้น เป็นจุดเริ่มต้นการเดินทางของเด็กมัธยมบ้านนอกอย่างผม

และแล้ว ชีวิตเด็กท้องนาอย่างผมก็มาถึงจุดเปลี่ยนครั้งใหญ่ เมื่อผม

คือผู้ได้รับทุนนี้ของอำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม เนื่องจากเงื่อนไขทุนให้เฉพาะประเทศที่ไม่ใช้ภาษาอังกฤษ เพราะคาดหวังว่าจะสร้างและพัฒนาบุคลากรใหม่ๆ ให้มีความหลากหลาย รู้ทันเท่าเทียมทั้งภาษา วัฒนธรรม และความรู้ของประเทศเหล่านั้น เพื่อจะเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติต่อไป ตอนแรกผมเลือกจะไปศึกษาต่อที่ประเทศรัสเซีย แต่ด้วยคำทัดทานของคนหลายคน ประกอบกับคำปรึกษาของรุ่นพี่ทุนโอดอส รุ่นที่หนึ่งในประเทศฝรั่งเศส ผมจึงขอเปลี่ยนประเทศในนาทีสุดท้าย

แม้ว่าทุนจะให้ถึงแค่ระดับปริญญาตรี แต่ผมก็ตั้งใจอย่างแน่วแน่ตั้งแต่วันแรกที่เหยียบเข้าฝรั่งเศสว่า จะสอบเข้าโรงเรียนวิศวกรชั้นสูงซึ่งเป็นหลักสูตรเทียบเท่าปริญญาโทให้ได้ หลักสูตรนี้เป็นหลักสูตรที่เขาบอกว่ายากหนักหนา แม้แต่คนฝรั่งเศสเองก็ต้องเก่งจริง ไม่อย่างนั้นก็เข้าไม่ได้

เมื่อถึงฝรั่งเศส ผมเรียนภาษากับนักเรียนทุนโอดอสคนอื่นๆ อยู่เป็นเวลาสิบเดือน โดยกระจายกันอยู่ตามหัวเมืองต่างๆ ทั่วฝรั่งเศส เมืองละร่วมยี่สิบคนเห็นจะได้ แน่นอนว่าเมื่อคนไทยอยู่รวมกันเยอะๆ จึงกลายเป็นว่าเราฝึกฝนภาษาไทยมากกว่าภาษาฝรั่งเศสเสียอีก!

ตลอดระยะเวลาห้าปีจนเข้าปีที่หกปีนี้ ผมมีโอกาสได้เดินทางไปในหลายๆ ที่ ย้ายที่อยู่มาหลายครั้ง

การเรียนสองปีแรกผมเดินทางลงใต้ หนีอากาศหนาวจากแคว้น Lorraine ลงไปอยู่ที่ตูลูส เพราะผมชอบการบินมาตั้งแต่ต้น ที่นี่เป็นเมืองแม่ของเครื่องบินแอร์บัส เป็นเวลาสองปีในช่วงที่เรียนปริญญาตรีสาขาวิศวกรรมเครื่องกลเทคนิคอวกาศยาน และเป็นช่วงเวลาที่ผม "ได้" ฝรั่งเศสอย่างจริงจังมากกว่าช่วงที่เรียนภาษา เพราะต้องพูด ต้องฟัง และต้องถาม ใช้คติที่ว่า "อายครูบ่รู้วิชา อายภรรยาบ่มีบุตร" เรียกว่าถามดะ ถึงสำเนียงจะไม่ดี ถึงจะโดนเพื่อนร่วมชั้นหัวเราะสำเนียงกะเหรี่ยง แต่ก็ไม่อายที่จะถามสิ่งที่ไม่รู้ มีครั้งหนึ่งในคาบเรียนเมคานิด ดู โวล์ หรือ flight mechanics

"อาจารย์ครับ ขอโทษนะครับ ขอถามอีกครั้งหนึ่ง ผมอาจจะฟังไม่ชัดนะครับ ไอ้เรื่อง บลา บลา นี่มันเป็นอย่างนั้นใช่ไหมครับ" ผมถามด้วยสำเนียงกะเหรี่ยง พร้อมกับได้ยินเสียงหัวเราะคิกๆ จากเพื่อนในห้อง

อาจารย์หันควับไปยังเสียงนั้นแล้วพูดว่า "เธอไม่รู้หรอกว่าการไปเรียนวิชาในภาษาที่ไม่ใช่ภาษาเธอมันยากแค่ไหน ถ้าสักวันหนึ่งเป็นเธอ เธอจะเข้าใจว่าโดนหัวเราะมันเป็นยังไง"

ผมน้ำตาแทบซึมกับคำพูดอาจารย์ท่านนั้น ก่อนที่อาจารย์จะหันกลับมาถามว่า "ไหน เมื่อกี้เธอว่ายังไงนะ ???"

โดยธรรมชาติ คนฝรั่งเศสดูถูกคนต่างชาติเป็นเรื่องธรรมดา เพราะฉะนั้นใครที่จะมาฝรั่งเศสขอให้มั่นใจว่า คุณหนีประสบการณ์แบบนี้ไม่พ้นแน่นอน แต่ถ้าเขาเห็นว่าเรามีความสามารถและพิสูจน์ตัวเองให้เห็นแล้ว เขาก็จะยอมรับเราได้เท่าเทียมกัน

เนื่องจากระบบการศึกษาฝรั่งเศสค่อนข้างแตกต่างจากเมืองไทยหรือระบบในประเทศที่ใช้ภาษาอังกฤษ เราจะนับการจบระดับมัธยม หรือ Baccalaurat เรียกสั้นๆ ว่า Bac เป็นหลัก ระดับเทียบเท่าปริญญาตรี คือ Bac+3 หมายถึงเรียนเพิ่มอีกสามปีจากมัธยม ส่วนคนที่จะเป็นวิศวกรนั้นต้องจบอย่างน้อย Bac+5 ซึ่งเท่ากับปริญญาโทหลังจากได้ Bac+2 ผมมีโอกาสไปฝึกงานที่มอนทริอัล ประเทศแคนาดา กับบริษัทผลิตชิ้นส่วนเครื่องบิน เมืองนี้เป็นเมืองเดียวในโลกที่ประกอบเครื่องบินเต็มลำได้จากบริษัทซึ่งตั้งอยู่ที่นี่ ระหว่างฝึกงาน ผมต้องเตรียมสอบเข้าโรงเรียนวิศวกรขั้นสูงด้วย ผมบินกลับมาสอบที่ฝรั่งเศสและกลับไปฝึกงานต่อจนครบกำหนด

และแล้ว ผมก็สอบเข้าโรงเรียนวิศวกรชั้นสูงอย่าง Ecole Nationale Supérieure d'Arts et Métiers (หรือในชื่อ Arts et Métiers PaisTech) ได้อย่างที่ตั้งใจ หลังจากหมดระยะการให้ทุนของทุนโอดอส คือช่วงเข้าเรียนในเอกอล (Ecole) ปีแรก หรือช่วง Bac+3 มีบริษัทสัญชาติฝรั่งเศสเข้ามาติดต่อและให้ทุนผมจนจบการศึกษาในโรงเรียนวิศวกรชั้นสูง

พอเข้า Bac+4 ผมย้ายเข้ามาเรียนในปารีส ที่โรงเรียนเดิมแต่เป็นศูนย์ใหญ่ และปีนี้เองที่ผมได้รู้จักพี่แจ้ ตั้งแต่ช่วงเดือนตุลาปีนั้น ครั้งแรกที่เจอผมรู้แต่เพียงว่าพี่คนนี้เป็นทหารมาจาก Avignon นั่งรถไฟมาปารีสเพื่อมากินก๋วยเตี๋ยวเวียดนาม ยังคิดว่า พี่คงจะเป็นทหารที่กองทัพไทยส่งมาประจำฝรั่งเศส อย่างที่ส่งมา Saint-Cyr เจอกันครั้งแรกพี่แจ้อัธยาศัยดี แต่อยู่ใน

ชุดพลเรือนกึ่งทหาร หัวเกรียนๆ และสวมแว่นที่ดูจะทนได้ทุกสถานการณ์จริงๆ

สิ่งที่รับรู้ได้จากทหารหนุ่มคนนี้ คือเขาเป็นคนอัธยาศัยดี ทุกครั้งที่ติดต่อทางโทรศัพท์ ผมจะรู้สึกเหมือนติดต่อธุรกิจ หรือทำธุรกรรมทางการเงินมากเพราะดูจะเป็นทางการเหลือเกิน ด้วยความสงสัย วันหนึ่งผมจึงถามไปว่า

“พี่แจ้ ผมถามจริงๆ นะ ทำไมพี่ต้องทำน้ำเสียงทางการเวลาคุยโทรศัพท์ด้วย”

คำตอบที่ได้คือ

“อ้าว ฝึกไว้ให้เคย ต่อไปติดต่อ ‘ผู้หลักผู้ใหญ่’ จะได้ทำถูก เขาจะได้ไม่ด่าเอา”

แต่คำว่าผู้ใหญ่ของพี่แจ้ผมเองก็ไม่เคยถามเหมือนกันว่าเขาใหญ่กันแค่ไหน???

ตามประสาคนไทย เราคุยกันเรื่องที่มาที่ไปของแต่ละคน จนผมได้รู้เรื่องราวของพี่แจ้ รวมถึงเรื่องที่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับกองทัพ และเรื่องเครื่องตรวจจับวัตถุระเบิด หรือที่เราได้ยินว่าแท้จริงแล้วมันคือไม้ล้างป่าช้านั่นเอง

“พี่ แล้วพี่เข้าไปสมัครกองพลต่างด้าวยังไงละ แล้วทำไมถึงมา แล้วทำไมถึง ฯลฯ”

คำตอบที่ได้อาจจะไม่ชัดเจนนัก แต่รวมๆ แล้วคือการหมดศรัทธาต่อระบบในเมืองไทย จึงเลือกจะมาตามฝันของตัวเองเอาข้างหน้า

“คืนแรกนอนมันสนามบินนั่นแหละ เช้าก็นั่งรถลงไป Avignon เลย”

สำหรับคนที่ไม่เคยใช้ชีวิตอยู่ต่างประเทศมาก่อน แล้วก็พูดฝรั่งเศสได้แค่ บงชูร์ กับ ครัวซองต์ ผมขอยอมรับนับถือหัวใจคนคนนี้เลยจริงๆ

เนื่องจากเมื่อเป็นทหารแล้วค่าโดยสารรถไฟจะถูกมาก เหลือแค่ ๒๕% เท่านั้น เราจึงได้เห็นพี่แจ้มาสถิตในปารีสช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์บ่อยครั้ง จนรู้สึกเหมือนว่าพี่แจ้เป็นนักเรียนไทยในปารีสอีกคนหนึ่งไปแล้ว นอกจากผลพลอยได้ที่ทำให้เรารู้จักอะไรแปลกๆ ในกองทัพต่างด้าว เช่นปืน famas ซึ่งมีสมรรถนะอันโด่งดังแต่ยิงแล้วขัดลำบ่อยครั้ง และอีกหลายๆ เรื่องแล้ว อีก

อย่างที่สำคัญซึ่งผมเห็นในตัวพี่แจ้คือความเป็นพี่เป็นน้อง ความใจกว้างและความหวังดี รวมทั้งคำตักเตือนแบบพี่สอนน้อง ผมเองอาจจะไม่ได้เห็นเต็มๆ เท่าไหร่ แต่คนที่เห็นได้ชัดนั่นคืออเล็กซ์

พี่แจ้ไม่เคยพูดอวดอ้างตัวเองว่าเป็นฮีโร่จากเรื่องจีทีสองร้อย แต่กลับพูดในเชิงว่าเป็นแค่กลไกตัวเล็กๆ ของเรื่องเท่านั้น ถ้าเทียบกันแล้ว พี่แจ้ซึ่งเป็นเด็กทุน พสวท.ตั้งแต่ต้น จะเข้าใจเรื่องของชีวิตนักวิชาการไทยที่รับทุนรัฐบาลไทยเพื่อเรียนต่อดีกว่าผมมาก

“เฮ้ย เอ็งน่ะโชคดีแล้วที่ได้ทุนบริษัทที่นี่” พี่แจ้บอกผม รวมถึงสาธยายเหตุผลหลากหลายมุมมองให้ฟัง

สิ่งที่ผมเห็นคือความแตกต่างของระบบสองประเทศ ผมคงไม่กล้าฟันธงว่าใครดีหรือไม่ดี แต่ในหลายๆ ข้อทำให้ผมคิดว่า คนที่เก่งกว่าผมมีอีกเยอะมาก แต่ผมเหมือนถูกหวยรางวัลที่หนึ่งเลยเมื่อเทียบกับโอกาสที่ได้รับ ทว่าในทางกลับกันก็น่าเสียดายแทนคนหลายคนที่มีศักยภาพแต่ขาดโอกาสและการส่งเสริม

อีกบทบาทหนึ่งในการเป็นทหารของพี่แจ้ นั่นคือการขัดหม้อ ล้างครัว ผมจะเห็นความเบื่อหน่ายของพี่แจ้ได้จากการโพสต์ลงเครือข่ายสังคมออนไลน์ หรือที่เรารู้จักกันในชื่อ facebook

“ไม่ได้หยุดกับเขาเพราะเข้าเวรขัดหม้อ @#?!??@#$%” เป็นการบ่นของพี่แจ้ที่ผมเห็นบ่อยครั้ง

คนไทยก่อนหน้าพี่แจ้ส่วนใหญ่ที่เข้าไปเป็นเลจองแนร์ เป้าหมายคือการได้สัญชาติ ความถนัดหลักของคนไทยคือเรื่องอาหารการกิน เลยเป็นเรื่องไม่น่าแปลกใจที่จะพบเลจองแนร์คนไทยไปเป็นกุ๊กในครัวกองพันต่างด้าว แต่นั่นไม่ใช่ทางของผู้ชายที่ชื่อจุฬา เพราะความหวังของพี่แจ้คือการเข้า Ecole Polytechnique หรือที่คนฝรั่งเศสเรียกว่า “X” ให้ได้ โรงเรียนนี้เป็นโรงเรียนวิศวกรรมชั้นสูงที่เก่าแก่ และเป็นอันดับหนึ่งของฝรั่งเศส นักเรียนที่สอบเข้าได้จะมีสถานะเป็นทหารในช่วงที่เรียนสามปีที่นี่ พี่แจ้เคยเข้าไปคุยกับผู้บังคับบัญชาเรื่องจะขอเข้าเรียนต่อที่นี่ แม้สุดท้ายแล้ว สิ่งที่พี่แจ้วางแผนไว้จะไม่มีคนสนับสนุนก็ตาม แต่นั่นก็แสดงให้เห็นถึงการไม่ยอมปล่อยให้ชีวิตไหลตาม

น้ำ ให้เวลาหายไปวันๆ แต่รู้จักมองหาโอกาสให้ตัวเองอยู่เสมอ

อย่างไรก็แล้วแต่ มนุษย์ที่ว่าแน่วแน่ก็มีจุดอ่อนตรงที่ความรู้สึกอยู่เหนือความตั้งใจ ผมได้เห็นช่วงที่พี่แจ้เกือบตัดสินใจกลับไทยถาวร ซึ่งหมายความว่าพี่แจ้จะเข้าฝรั่งเศสไม่ได้อีกต่อไปเนื่องจากจะถูกขึ้นบัญชีดำ

แต่แล้วก็เหมือนฟ้าเป็นใจ เมื่อมีพี่หมอเข้ามาเป็นตัวละครสำคัญ พลิกสถานการณ์ของเรื่องนี้

จะว่าไป ณ จุดนั้น ผมยังไม่มีโอกาสได้พบพี่หมอที่พี่แจ้พูดถึง แต่สิ่งที่ผมรับรู้ได้คือจิตใจของพี่แจ้กลับมามั่นคงเหมือนเดิมแล้ว พร้อมทั้งมีแผนการใหม่ๆ ในชีวิตด้วย

ก่อนที่ผมจะเดินทางไปสหรัฐอเมริกาในช่วงกลางปี ผมมีโอกาสไปงานปารีส แอร์โชว์ ๒๐๑๑ ซึ่งเป็นงานจัดแสดงอากาศยานและยุทโธปกรณ์ร่วมกับพี่แจ้และเพื่อนๆ เลจองแนร์ ตรงนี้เองที่ทำให้เห็นความตั้งใจของพี่แจ้ที่จะเรียนต่อระดับปริญญาเอกที่ฝรั่งเศสให้ได้ หลังจากครบสัญญาห้าปีกับทางกองทัพฝรั่งเศส

"สี่ปี พี่จะเรียนวิศวะแล้วจะทำงานกับบริษัทผลิตอาวุธอย่าง Thales ของฝรั่งเศส"

นั่นคือความตั้งใจที่พี่แจ้บอกผม และผมเชื่อว่านั่นเป็นการย้ำเตือนให้ใจตัวเองมีแรงไปต่อด้วย ระยะเวลาอีกสี่ปีที่เหลือของพี่แจ้ สำหรับผมอาจจะดูยาวนานทีเดียว แต่ผมเห็นว่า ผู้ชายคนนี้ไม่ทิ้งความฝันของตัวเอง หนำซ้ำยังพยายามหาโอกาสและความเป็นไปได้ให้ตนเองอยู่เสมอ จากนั้นไม่นานช่วงที่มีข่าวพี่ๆ ทหารในภาคใต้ถูกระเบิดขาขาด พี่แจ้มีความคิดจะสร้างชุดเก็บกู้ระเบิดต้นทุนต่ำเพื่อให้ทหารใช้งานขณะปฏิบัติหน้าที่ นี่เป็นไอเดียที่ได้มาจากการไปปฏิบัติภารกิจที่กียาน ผมเองได้มีส่วนร่วมนำเสนอความคิดเรื่องการผลิตในฐานะนักเรียนวิศวกรให้พี่แจ้ด้วย

"เออ เส็ง พี่มีเรื่องให้ช่วยหน่อย ลองเข้าไปดูในพันทิปนะ พี่มีโครงการอยู่ อยากได้ความเห็นจากเอ็ง"

แม้ว่าโครงการจะไม่เกิดเป็นผลสำเร็จ แต่นั่นก็ทำให้ผมได้เห็นหัวจิตหัวใจของผู้ชายคนนี้ว่า ไม่เคยลืมบ้านเกิดของตนเลย แม้ว่าจะโดนระบบ

“ดีด” ออกมาแบบนี้ก็ตาม

แม้ว่าช่วงหลังผมกับพี่แจ้จะห่างหายกันไปบ้างเนื่องจากเป็นช่วงที่ผมฝึกงานในสหรัฐอเมริกาและย้ายมาศึกษาต่อในประเทศอังกฤษ ประกอบกับภารกิจฝึกซ้อมรบบนเรือ BCP Mistral ของพี่แจ้ แต่ผมก็รับรู้ข่าวคราวเรื่องที่พี่แจ้จะเขียนหนังสือเล่มนี้

ไม่นานมานี้ผมมีโอกาสได้รู้จักพี่หมอตัวเป็นๆ หลังจากได้ยินจากพี่แจ้มาตลอด พี่หมอใช้คำว่า “Life coach” แทนบทบาทของตัวเองที่มีต่อพี่แจ้ สำหรับพวกผมซึ่งมีพี่แจ้เป็นพี่ที่ห่วงใยน้องๆ อย่างผม อเล็กซ์ หรือตี้ พี่หมอก็เป็นเหมือนผู้ใหญ่อีกคนที่คอยช่วยเหลือพี่แจ้ ผมเคยถามหลายครั้งว่าทำไมพี่หมอถึงเข้ามา แล้วอะไรเป็นสิ่งที่พี่หมอคาดหวังจากตัวพี่แจ้ ทั้งๆ ที่ไม่ได้เป็นญาติหรือเกี่ยวข้องอะไรกันเลย จากการพูดคุยกันหลายครั้งทำให้ผมเข้าใจมากขึ้น ในมุมมองของ “ผู้ใหญ่” ที่ “เด็ก” อย่างผมมองไม่เห็นและคาดไม่ถึง

“พี่เห็นเด็กๆ ที่คอมเมนต์บนพันทิปมองว่าแจ้เป็นฮีโร่ของพวกเขา ถึงจะมีแค่ไม่กี่คน แต่พี่ก็ไม่อยากให้เด็กดีๆ เก่งๆ อย่างแจ้ต้องหายไป”

นี่เป็นคำพูดที่ผมได้ยินจากปากพี่หมอ

“ต่อไปพี่อยากให้แจ้โค้ชคนอื่นต่อไป เมื่อพี่ไม่ได้ทำตรงนี้แล้ว”

สิ่งที่พี่หมอทำในวันนี้ นอกจากจะกินเวลาการทำงานปกติของพี่หมอเองแล้ว ผมเชื่อว่ายังเป็นการสร้างภาระและพันธะให้ตัวพี่หมอเองด้วย

ประโยคที่ผมได้ยินบ่อยครั้งคือ “ถ้าพี่ไม่มั่นใจพี่จะไม่ทำ ถ้าพี่จะทำพี่ต้องมั่นใจว่าต้องสำเร็จ” นั่นบอกให้ผมรู้ว่า พี่หมอตั้งใจแค่ไหนที่จะเป็น “Life Coach” ให้พี่แจ้จนตลอดรอดฝั่ง

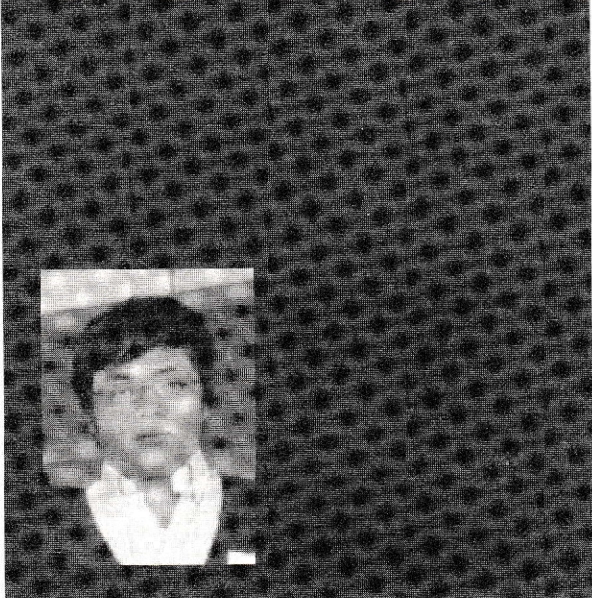
จากที่พี่หมอเล่าให้ผมฟัง ชีวิตของพี่หมอกับพี่แจ้เป็นเส้นชีวิตที่ขนานกัน เพียงแต่ต่างกรรมต่างวาระ คนที่จะเข้าใจ และนำทางให้พี่แจ้ได้ดีที่สุดในขณะนี้คงไม่มีใครเหมาะสมเท่าพี่หมออีกแล้ว

พี่หมอ ซึ่งเป็นผู้หนึ่งที่มีบทบาทสำคัญต่อหนังสือเล่มนี้ ให้โอกาสผมเข้ามามีส่วนร่วมในภาคผนวก โดยหวังว่าชีวิตช่วงที่ผ่านมาของเราแต่ละคนอาจจะช่วยจุดประกายไฟฝันให้ใครหลายคนที่ยังหาตัวเองไม่พบ หรือเจออุปสรรคจนท้อถอยที่จะเดินไปต่อ ผมไม่ได้จะบอกว่า ต้องมาฝรั่งเศส มาเป็น

อย่างที่พี่แจ้เป็น ชีวิตมีความเป็นไปได้มากมาย เพียงแต่ต้องมองหาโอกาสให้ตัวเองอยู่เสมอ และอย่าหยุดพัฒนาตนเอง พื้นฐานความพร้อมของแต่ละคนต่างกัน แต่นั่นไม่ได้หมายความว่า เราจะทำสิ่งที่เรารักหรือเดินตามความฝันตัวเองไม่ได้ อย่างคนที่พร้อมทั้งฐานะและสติปัญญา

ถึงตอนนี้ ชีวิตของพี่แจ้ ตัวผมเอง อเล็กซ์ และ ตี้ ล้วนแล้วแต่เป็นชีวิตที่ยังไม่จบสมบูรณ์ เรายังต้องพยายามกันต่อไป พี่แจ้ยังคงทำตามความตั้งใจของตนเอง เช่นเดียวกับผมและสองคนที่เหลือ ตัวผมเองไม่รู้เลยว่าจะไปถึงสิ่งมุ่งหวังได้อย่างไร หรือประสบความสำเร็จมากน้อยแค่ไหน แต่อย่างน้อยๆ วันนี้เราก็ยังเดินอยู่บนทางที่เราเลือกเดิน ไม่ได้ปล่อยให้ชีวิตไหลไปกับโชคชะตาอย่างไร้ความหมาย ประสบการณ์ของแต่ละคนที่ได้ผ่าน จะทุกข์บ้างหรือสุขบ้าง ผมก็รู้สึกว่ามันคุ้มค่า และจะไม่ลังเล ที่ต้องผ่านบททดสอบใหม่ๆ ตัวของพี่แจ้ จนถึงจุดนี้ ก็ได้ผ่านด่านทดสอบกำลังใจที่สำคัญมาแล้วอีกด่านหนึ่ง ยังมีอีกมากที่รออยู่เบื้องหน้า เช่นเดียวกับอีกหลายคนที่ต้องเผชิญสำคัญที่ว่าอย่าลืมความตั้งใจของตนเอง เพราะท้ายที่สุดแล้ว ปลายทางที่เรามุ่งหวังนั้นจะสำเร็จได้ก็ด้วยกำลังใจเป็นสำคัญ

หากหนังสือนี้จะยังอยู่ต่อไปอีกสิบปียี่สิบปีข้างหน้า มันจะเป็นบันทึกอดีตชั้นดีที่ทำให้เราหันมองย้อนคืนวันที่ผ่านไปได้ และหากวันนั้น ผม พี่แจ้ และคนอื่นๆ ประสบความสำเร็จอย่างที่ตั้งใจกันไว้ในวันนี้ หนังสือนี้จะเป็นพยานอันภาคภูมิ ยืนยันว่า “ความสำเร็จไม่เคยอยู่เหนือความสามารถของคนที่พยายาม”

สุนทร แสงค้า

สุนทร หรือเส็ง เป็นลูกชายคนเล็กของครอบครัวเกษตรกรริมฝั่งแม่น้ำท่าจีน ในอำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม มีหัวไปทางพระตั้งแต่ยังเล็ก โดยขอบวชเป็นสามเณรเองตั้งแต่อายุ ๗ ขวบ เส็งจบมัธยมศึกษาตอนปลายจากโรงเรียนมัธยมฐานบินกำแพงแสน โรงเรียนในเขตกองทัพอากาศ จังหวัดนครปฐม หลังจบมัธยมศึกษา เส็งได้รับทุนการศึกษาจากรัฐบาลไทยในโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งทุน หรือ ODOS รุ่นที่สองไปศึกษาต่อที่ประเทศฝรั่งเศส เส็งเลือกเรียนสาขาวิศวกรรมเครื่องกลอากาศยาน เส็งเคยฝึกงานกับบริษัทผลิตชิ้นส่วนเครื่องบินในประเทศแคนาดาและสหรัฐอเมริกา และหมายมั่นปั้นมือจะเป็นวิศวกรในด้านนี้

จุดเปลี่ยนสำคัญอีกจุดหนึ่งของเส็งคือการสอบติดโรงเรียนวิศวกรรมขั้นสูงระดับต้นๆ ของฝรั่งเศส โดยสอบแข่งขันกับคนฝรั่งเศส หลังจากหมดทุนกับทางรัฐบาลไทยในปีแรกของโรงเรียนวิศวกรรมขั้นสูง (หลักสูตรปริญญาโทปีแรก) เส็งได้รับโอกาสจากบริษัทสัญชาติฝรั่งเศส ส่งเรียนต่อจนจบการศึกษาในโรงเรียนวิศวกรรมขั้นสูง รวมถึงหลักสูตรปริญญาโทควบใบที่สอง ที่ Craneld University ประเทศสหราชอาณาจักรอีกด้วย

ปัจจุบันเส็งศึกษาอยู่ปีสุดท้ายของ Ecole Nationale Superieure d'Arts et Metiers

ความฝัน ความจริง ที่แดนไกล

โดย อเล็กซานเดอร์ ตูแซง

หลายคนต่อสู้เพื่อให้ความฝันกลายเป็นจริง

บางคนเคยบอกผมว่า ความฝันก็คือความฝัน ส่วนความจริงก็คือความจริง เหมือนอยู่กันคนละโลก

ต้องยอมรับในการอยู่บนโลก...โลกแห่งความจริง แต่ผมกลับคิดว่า ความฝันกับความจริงแตกต่างกันเพียงนิดเดียว

และสิ่งที่ทำให้มันแตกต่างคือ "ทำ" กับ "ไม่ทำ"

ผมมองโลกในแง่ดีเสมอ แม้จะรู้ว่าเหรียญมีสองด้านก็ตาม ผมเชื่อว่า ถ้าเราฝันโดยยึดหลักความเป็นจริง มนุษย์ตัวเล็กๆ อย่างเรา ไม่ว่าจะมี "ฝันเล็ก" หรือ "ฝันใหญ่" แค่ไหนก็ทำอะไรให้เกิดขึ้นได้ ถ้าเราลงมือทำ หรืออย่างน้อย แค่ "เริ่ม" ลงมือทำก็ยังดี

เมื่อลงมือทำอะไรสักอย่าง ควรเลือกทำอย่างที่ฝัน

แต่เมื่อไหร่ก็ตามที่เราฝันแล้วไม่ทำอะไรกับมันเลย นั่นแหละ... ความฝันกับความจริงก็จะเป็นสิ่งที่อยู่กันคนละโลก อย่างที่เขาว่า

ตราบใดที่มนุษย์ยังมี "ความฝัน" ตราบนั้น "จินตนาการ" ไม่มีวันสิ้นสุด หรือที่ฝรั่งได้พูดไว้ว่า

Vision without action is merely a dream
ความฝันที่ไม่ได้ลงมือทำเป็นได้แค่ความฝัน
Action without vision just passes the time
การลงมือทำอะไรสักอย่างโดยขาดความฝัน
ก็เหมือนปล่อยเวลาให้ผ่านไปอย่างไร้ค่า
Vision with action can change the world
ดังนั้นเมื่อความฝันรวมกับการลงมือทำจึงเปลี่ยนโลกได้

หรือในบทเพลงของพี่แอ๊ด คาราบาวที่บอกไว้ว่า "ชีวิตมีอะไรตั้งเยอะแยะ มีเกิดแก่เจ็บตายคล้ายๆ กัน แต่สิ่งที่มีไม่เหมือนคือความฝัน อยู่ที่ใครจะล่ามันให้อยู่มือ"

ถ้าชีวิตเราเกิดมาเพียงแค่ครั้งเดียว ทำไมเราจะเลือกทำอาชีพหนึ่งที่เรียกว่าอาชีพคนล่าฝันไม่ได้?

และอีกเพลงหนึ่งที่เตือนใจว่า "ความจริงอาจจะทำให้เธอช้ำชอก จะบอกนิยามความใน อิสระอยู่ที่ใจให้เรียนรู้อยู่กับมัน" ผมอยากให้ท่านผู้อ่านได้ลองฟังเพลงนี้ ชื่อว่าความฝัน ซึ่งเป็นแรงบันดาลใจในการเขียนบทความบทนี้ของผม

ผมขอสรุปในส่วนนี้ว่า ความสุขอยู่ที่ฝัน อิสระอยู่ที่ใจ เรียนรู้ความจริง เพื่อตามล่าสู่ความฝัน

ความฝันในวัยเด็กของทุกคนแตกต่างกันมากมาย บ้างก็ฝันอยากเป็นหมอ เป็นทหาร เป็นนักบิน หรืออาจารย์ ไม่ว่าเราฝันอยากเป็นอะไร สิ่งที่เหมือนกันคือความต้องการที่จะทำให้ฝันนั้นเป็นจริงในที่สุด แม้สุดท้ายเวลาผ่านไป ความฝันในวัยเด็กอาจจะสำเร็จหรือสูญหาย แต่สุดท้ายเมื่อเรานึกย้อนไปมันก็อาจทำให้เรายิ้มได้

เคล็ดลับในการไปสู่ความฝันคือหาคนร่วมฝันหรือมีฝันเดียวกัน หรือไม่อย่างน้อยก็หาคนเป็นต้นแบบ คนให้แรงบันดาลใจสักคน

ความฝันในวันเด็กของผมเกิดจากการที่คุณปู่ของผมเป็นทหาร ซึ่งผมทราบในภายหลังว่าท่านเคยเป็นผู้บังคับกองร้อยอาวุธหนักของกองพลทหารต่างด้าว ภาพทหารแต่งตัวลายพรางเท่ๆ พร้อมถืออาวุธประจำตัวติดตาและฝังใจผมมาตลอด จนผมบอกตัวเองเสมอว่าโตขึ้นอยากเป็นทหาร!!

เมื่อจบชั้นมัธยมศึกษา ด้วยความที่ไม่มีสัญชาติไทย จึงสมัครสอบทหารที่ประเทศไทยไม่ได้ เพื่อที่จะไม่ปล่อยให้ความฝันของผมหลุดลอยไป ประกอบกับที่คุณแม่และคุณยายขอให้ผมกลับมาที่ประเทศฝรั่งเศส ผมจึง

ตัดสินใจจากแผ่นดินเกิด จากคนที่ผมรัก เพื่อมาทำความฝันของผมให้เป็นจริง แต่การใช้ชีวิตในดินแดนแห่งใหม่นี้ไม่ได้ราบรื่นตั้งแต่ต้น ผมจึงต้องใช้เวลาส่วนใหญ่ฝึกภาษาและทำงานหลายอย่างควบคู่กัน เมื่อเวลาผ่านไป จากวันเป็นปี จึงเกิดความสับสนและไม่มั่นใจอนาคตของตัวเอง จนสุดท้าย ความฝันของผมก็คงจะหมดไปถ้าไม่ได้มาเจอพี่ชายคนนี้

ฤดูใบไม้ร่วงปี ๒๕๕๓

"พี่มาเรียนอะไรที่นี่เหรอครับ?"

"อ่อ พี่เป็นเลจองแนร์ครับ"

จากคำตอบนี้ในวันนั้น ทำให้พี่แจ้ นายจุฬา พิทยาภินันท์ กลายมาเป็นพี่ชายของผมในเวลาต่อมา

หลังจากได้พูดคุยกันในช่วงแรก ผมรู้สึกได้ว่าเขาเป็นคนเก่ง กล้าที่จะพลิกชีวิตตัวเอง จากนักศึกษาปริญญาเอกอนาคตไกลที่เมืองไทย กลับมาลุยชีวิตทหารรับจ้าง (ทหารต่างด้าว) ด้วยกระเป๋าเพียงหนึ่งใบในประเทศฝรั่งเศส พี่แจ้เป็นคนพูดเก่งแต่ไม่พูดมาก เราได้แลกเปลี่ยนแนวคิดที่น่าสนใจมากมาย รวมถึงได้ถ่ายทอดความฝันและอุดมการณ์ต่างๆ ให้กันฟัง เวลาผ่านไปไม่นาน เราก็สนิทสนมกันอย่างรวดเร็ว

ผมใช้เวลาส่วนใหญ่กับพี่แจ้สอบถามข้อมูลชีวิตทหารต่างด้าว ซึ่งพี่แจ้ก็ยินดีถ่ายทอดให้ฟัง รวมถึงปรับทุกข์อันเกิดจากความยากลำบากในการใช้ชีวิตทหารที่นี่ด้วย มีหลายครั้งที่พี่แจ้ท้อ ผมก็ให้กำลังใจอยู่เป็นระยะๆ เพื่ออย่างน้อยพี่แจ้จะได้รู้ว่า เขาไม่ได้อยู่คนเดียวในประเทศแห่งนี้

นั่นเองที่ทำให้ความฝันของผมในการเป็นทหารประจำกองพลทหารต่างด้าวเหมือนปู่ย้อนกลับมาอีกครั้ง!!

สุดท้ายผมตรวจสอบคุณสมบัติต่างๆ ของการเป็นทหารต่างด้าวแบบพี่แจ้ ซึ่งมีอยู่ข้อหนึ่งเขียนไว้ว่า ผู้สมัครต้องเป็นชาวต่างชาติ ซึ่งผมมีสัญชาติฝรั่งเศส จึงสมัครไม่ได้ พี่แจ้จึงสนับสนุนให้ผมสมัครเข้าเป็นนักเรียนนายสิบของกองทัพฝรั่งเศส เพราะเห็นโอกาสในการทำงานที่ดีกว่าแทน

แต่แล้ว ผมก็สมัครสอบเป็นนักเรียนนายสิบของกองทัพฝรั่งเศสไม่ได้อีก

เนื่องจากขาดเอกสารยืนยันการจบชั้นมัธยมปลายจากประเทศไทย ประจวบเหมาะกับเวลานั้นเป็นช่วงที่พี่แจ้มีปัญหาและความยากลำบากบางอย่าง ทำให้พี่เกิดความลังเลว่าจะอยู่ต่อหรือกลับประเทศไทยดี

ซึ่งก็ทำให้ผมสับสนอีกครั้ง และต้องเป็นช่วงที่ตัดสินใจ สุดท้ายผมตัดสินใจเรียนทำขนม ถึงผมจะไม่ได้เป็นทหารอย่างที่หวังไว้ตั้งแต่ต้น แต่พี่แจ้ก็ยังเป็นพี่ชายที่ดีเสมอมา

หรือความฝัน จะเป็นแค่ความฝันจริงๆ

สุดท้ายท่าทีพี่แจ้ก็เปลี่ยนไป พี่แจ้ตัดสินใจอยู่ต่อ ซึ่งตอนนั้นผมไม่ทราบสาเหตุจริงๆ ว่าอะไรหรือใครที่ทำให้เขาล้มเลิกความตั้งใจจะกลับเมืองไทย

หกเดือนต่อมาพี่แจ้แนะนำให้ผมรู้จักพี่หมออเล็กซ์ หรือ ดร.นพ. วัชรพล อเล็กซองดร์ กำเนิดศิริ จิตแพทย์เวชศาสตร์การสงคราม บุคคลที่ทำให้พี่แจ้ตัดสินใจอยู่ต่อ เมื่อได้พูดคุยกันจึงทราบว่า ทำไมผู้ชายคนนี้ถึงทำให้คนที่ค่อนข้างหัวแข็งและเชื่อมั่นตัวเองสูงยอมฟัง นั่นก็เนื่องมาจากความรู้ความสามารถและประสบการณ์ต่างๆ ที่เรียกได้ว่าผ่านร้อนผ่านหนาวมาอย่างโชกโชนนั่นเอง

เปรียบได้ว่า ชีวิตของพี่แจ้ยังอยู่ในช่วงกำลังฝ่าฟันอุปสรรคต่างๆ ส่วนชีวิตของพี่หมอก็เป็นชีวิตที่ฟันฝ่ามาได้จนถึงปลายทางที่สบายแล้ว ส่วนผมก็คงจะเป็นเหมือนความฝันที่ดับไป ไม่ได้เริ่มแม้กระทั่งจะฝ่าฟัน

พี่หมอรับฟังเรื่องราวความฝันที่ผมอยากเป็นทหาร และไม่เข้าใจว่าทำไมสุดท้ายถึงกลายมาเป็นนักเรียนทำขนม จึงเรียกมาสอบถามด้วยความเป็นห่วง ว่าถ้าได้เอกสารสำคัญฉบับนั้นแล้วจะยังกลับเข้าไปสมัครเป็นทหารอีกหรือไม่ ผมก็ตอบไปว่าผมผ่านจุดตัดสินใจมาแล้ว จึงขอยืนยันที่จะเรียนทำขนมต่อไป

ผมเรียนทำขนมโดยทิ้งความฝันจะเป็นทหารไว้เบื้องหลัง จนวันหนึ่งผมได้รับเอกสารรับรองวุฒิการศึกษากลับมา เอกสารที่ผมรอมาหลายปี เอกสารที่ทำให้ผมต้องทิ้งความฝันไป

“คำว่าสายไปแล้วเป็นคำตอบของคนขี้ขลาดเท่านั้น” เป็นคำสอนของพี่แจ้ รวมถึงที่เคยบอกผมว่า “คนเราควรกล้าที่จะทิ้งทุกอย่างในปัจจุบันเพื่อ

อนาคต ไม่มีคำว่าทำไม่ได้จนกว่าจะได้ลงมือทำ”

ผมจึงตัดสินใจสอบเข้าโรงเรียนนายสิบทหารอีกครั้งช่วงกลางปีนี้ ยังไม่รู้ว่าสุดท้ายแล้วผมจะได้เป็นทหารสมใจหรือไม่ หรือจะยังคงเป็นนักเรียนทำขนมต่อไป แต่ผมรู้อย่างหนึ่ง ว่าผมจะทำหน้าที่ของผมให้ดีที่สุด ไม่ว่าจะเป็นทหารที่ช่วยเป็นส่วนหนึ่งในการรักษาประเทศ หรือเป็นเชฟที่ทำขนมเพื่อมอบความสุขให้ผู้คนก็ตาม ทว่าอย่างน้อยการสอบครั้งนี้ผมจริงจังในการเตรียมตัวสอบ เป็นการ “พยายาม” ทำความฝันให้เป็นจริง

อย่างน้อยผมก็เริ่มลงมือทำ ไม่ได้ปล่อยให้เป็นเพียงความฝัน แต่พยายามทำให้เป็นจริง

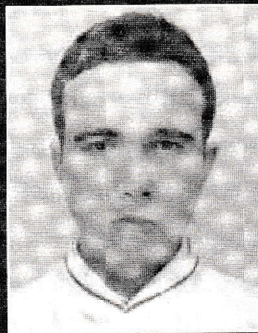
ผมจะทำให้ครอบครัวกับพี่ๆ ทั้งสองคนได้ภาคภูมิใจในตัวผมให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ และจะนำความรู้ความสามารถในอนาคตของผมกลับไปตอบแทน “แผ่นดินเกิด” ให้มากที่สุด

ผมทราบดีว่า พี่แจ้ซึ่งเป็นเลจองแนร์เหนื่อยยากเย็นเพียงไหน และพี่หมอมีหน้าที่ต้องรับผิดชอบมากเพียงใด ซึ่งผมต้องขอขอบคุณ ที่มาเสียเวลากับเด็กน้อยคนนี้ คอยให้คำปรึกษาและให้แรงใจแก่ผมตลอดมา

สุดท้ายแล้วผมยังไม่รู้ว่าตัวผมเองจะได้เป็นทหารหรือเป็นคนทำขนม หรือพี่แจ้จะเป็นทหารหรือเป็นนักวิชาการ แต่สำคัญที่สุดคือผมได้ลองทำสิ่งที่ตัวเองชอบ และเลือกเป็นสิ่งที่ตัวเองรัก แค่นี้ก็ถือว่าเป็นความสำเร็จในชีวิตแล้ว

หวังเป็นอย่างยิ่งว่า เรื่องราวทุกอย่างที่ผู้เขียนทุกท่านได้ถ่ายทอดผ่านหนังสือนี้ จะเป็นแรงบันดาลใจให้ใครหลายคน ที่อาจจะอยู่ในช่วงตัดสินใจ หรือเหน็ดเหนื่อยจากการเป็น “คนล่าฝัน” พยายามลุกขึ้นสู้ไม่ย่อท้อ

ผมจะเป็นอีกหนึ่งคนที่จะให้คำปรึกษาและให้กำลังใจทุกคนต่อไป!

อเล็กซานเดอร์ ตูแซง

อเล็กซานเดอร์เป็นคนเชียงใหม่แต่กำเนิด มีสัญชาติฝรั่งเศสแต่หัวใจไทยเต็มร้อย พ่อแม่ชาวฝรั่งเศสแยกทางกันตั้งแต่เขายังเล็ก อเล็กซานเดอร์จึงเติบโตมาในครอบครัวของแม่บุญธรรมคนไทยที่มีการดำเนินชีวิตในแบบสังคมไทยชนบท และเพราะพ่อกับแม่เลี้ยงทำงานอยู่ในฝรั่งเศส อเล็กซานเดอร์จึงต้องไปอยู่โรงเรียนประจำ ที่แม้จะทำให้เขาขาดความอบอุ่น แต่ด้วยความรักดี จึงมีผลการเรียนที่ดีมาโดยตลอด โดยเฉพาะวิชาภาษาไทย

อเล็กซานเดอร์จบการศึกษาชั้นมัธยมปลายที่โรงเรียนพร้าววิทยาคม อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ จากนั้นได้เดินทางกลับประเทศฝรั่งเศสตามคำขอร้องของคุณยาย ด้วยความที่โตในแบบเด็กชนบทของเมืองไทย ทำให้อเล็กซานเดอร์ไม่คุ้นเคยกับชีวิตที่วุ่นวายในเมืองหลวงของประเทศฝรั่งเศส

อเล็กซานเดอร์พลาดโอกาสในการเป็นทหารเพราะเหตุจากความล่าช้าในการส่งเอกสารการศึกษาจากเมืองไทย ทำให้เขาผิดหวังและผันตัวเองไปเรียนทำขนมปัง เขาหวังว่าจะตามหาแรงบันดาลใจครั้งใหม่ ที่จะทำความฝันของคุณตาและคุณยายเป็นจริงได้

จดหมายถึงพี่ๆ ทั้งสอง

โดย อธิบดี เขมะประสิทธิ์

ผมมีโอกาสได้พบพี่แจ้จากการแนะนำของรุ่นพี่ที่เป็นนักเรียนไทยในปารีส ตอนที่เจอพี่แจ้ครั้งแรก ผมไม่มีโอกาสได้พูดคุยกับพี่เขาสักเท่าไร รู้แต่เพียงว่าพี่แจ้เป็นทหารที่เคยทำอะไรบางอย่างกับเครื่องตรวจระเบิดปลอมที่เมืองไทย จากนั้นประมาณสองเดือน ผมมีโอกาสได้สัมผัสกับพี่แจ้จริงๆ เมื่อได้ยินว่าพี่เขาเรียนปริญญาเอกอยู่ ก็แอบคิดในใจว่าแล้วทำไมถึงมาเป็นทหารอยู่ที่ฝรั่งเศสนี่ แต่พอได้ฟังเรื่องของพี่เขาแล้วก็เข้าใจเหตุผล

ผมพบว่าพี่แจ้เป็นคนน่าสนใจและเป็นคนมีเหตุมีผล หลายครั้งที่ผมตื่นขึ้นมาแล้วไม่อยากออกไปเรียนหนังสือ ผมก็จะเตือนตัวเองว่า พี่แจ้ลำบากกว่าผม แต่พี่เขาก็ยังไปต่อ นั่นทำให้ผมคิดได้ว่าต้องผ่านอุปสรรคในชีวิตไปให้ได้

สี่เดือนต่อมาพี่แจ้แนะนำให้ผมรู้จักพี่หมอที่พี่แจ้พูดให้ฟังบ่อยๆ ก่อนหน้านั้น ตอนที่ผมพบพี่หมอครั้งแรกผมรู้สึกว่าพี่หมอเป็นผู้ใหญ่ที่มีตารางการทำงานยุ่งมาก ทั้งในและนอกฝรั่งเศส และก็ทำงานเยอะ แต่สิ่งที่ทำให้ผมยิ่งทึ่งในตัวพี่หมอก็คือ พี่หมอมีความรู้ ผ่านประสบการณ์มาหลายแบบ และมีความสามารถรอบด้านมากกว่าใครหลายคนที่ผมรู้จัก เพราะตอนที่พี่แจ้อยู่กับผม พี่แจ้จะดูเป็นผู้ใหญ่มากๆ แต่เวลาที่พี่แจ้อยู่กับพี่หมอ ผมรู้สึกว่าพี่แจ้เหมือนเป็นเด็กที่ไม่ต้องรับผิดชอบอะไร ดูผ่อนคลายกว่าตอนอยู่กับพวกผมซึ่งเด็กกว่าพี่แจ้ ผมดีใจที่พี่แจ้แนะนำให้ผมรู้จักผู้ใหญ่ดีๆ อย่างพี่หมอ เพราะถ้าพี่แจ้ได้เรียนรู้อะไรดีๆ จากพี่หมอ ผมเองก็หวังว่าจะมีโอกาสได้เรียนรู้สิ่งดีๆ จากพี่ๆ ทั้งสองเหมือนกัน

ตอนที่พี่แจ้บอกผมว่าจะเขียนหนังสือเกี่ยวกับชีวิตของตัวเองและอยากให้ผมมีส่วนร่วมในหนังสือด้วย ทำให้ผมมีโอกาสเดินทางไปตามที่ต่างๆ ที่พี่แจ้ให้ลายแทงผมไป ผมพบว่า เส้นทางการสมัครเป็นทหารนั้นไม่ได้ง่ายเหมือนออกไปเที่ยวต่างจังหวัด เพราะจิตใจคนที่ไปนั้นคงหวาดกลัวสิ่งที่กำลังจะเจอไม่ต่างจากวันแรกที่ผมเดินทางมาถึงฝรั่งเศส

ผมดีใจที่ได้มีโอกาสพบพี่ๆ ทั้งสอง และหวังว่าจะมีโอกาสทำให้ครอบครัวของผมได้ภูมิใจในตัวผม เหมือนที่พวกพี่แสดงให้ผมเห็นแล้ว

อธิบดี เขมะประสิทธิ์

อธิบดี หรือตี้ เป็นลูกคนสุดท้องในครอบครัวไทยเชื้อสายจีนที่ยังมีความเป็นจีนอยู่มาก ตี้เรียนจบชั้นประถมที่กรุงเทพมหานคร ชั้นมัธยมต้นที่โรงเรียนอัสสัมชัญศรีราชา ชั้นมัธยมปลายที่ประเทศอินเดีย หลังจบการศึกษา ตี้ตัดสินใจไม่เรียนต่อในระดับมหาวิทยาลัยเพราะต้องการหาประสบการณ์จากการทำงาน ตี้ใช้เวลาช่วงนั้นไปกว่า ๓ ปี ก่อนจะผันตัวเองมาเรียนทำภาพยนตร์ที่กรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส

หลังจากตี้มาอยู่ฝรั่งเศสก็ได้พบนักเรียนไทยในปารีส ในฝรั่งเศส จนวันหนึ่งได้พบ พี่แจ้ อันที่จริงแล้วพี่แจ้เองก็เป็นที่พูดถึงในหมู่นักเรียนไทยเช่นกัน

ปัจจุบันตี้กำลังคิดจะเบนเข็มจากการเรียนทำภาพยนตร์ที่ตี้รัก มาเรียนต่อในสายบริหารธุรกิจและองค์กร เพื่อทำความฝันของคุณปู่ที่อยากให้ตี้สืบทอดการทำการค้าให้เป็นความจริง

ตี้หวังว่าสิ่งที่ตี้ได้เรียนรู้จากประสบการณ์ชีวิต ประกอบกับความสามารถด้านภาษาต่างประเทศที่มี จะทำให้ตี้ประสบความสำเร็จในการค้นหาตัวเองต่อไป

ภาคผนวก ๒
ข้อมูลการสมัครคัดเลือกและการเตรียมตัว

เว็บไซต์อย่างเป็นทางการของหน่วยกองพลต่างด้าวแห่งกองทัพฝรั่งเศส (Légion Étrangère เลจอง เอทรองแจร์ หรือที่รู้จักกันเป็นภาษาอังกฤษว่า (French Foreign Legion) ได้ระบุเงื่อนไขการสมัครไว้เพียงว่า ให้นำเอกสารประจำตัว (สำหรับชาวต่างชาติก็คือพาสปอร์ต) มาสมัครด้วยตนเองที่ศูนย์สมัครของหน่วยซึ่งมีกระจายอยู่ทั่วฝรั่งเศส ซึ่งเข้าไปสมัครได้ตลอด ๒๔ ชม. ทุกวันไม่เว้นวันหยุดราชการ โดยมีเงื่อนไขเพียงแค่ว่า ผู้สมัครต้องมีอายุอยู่ระหว่าง ๑๘ ถึง ๔๐ ปี และไม่เคยมีประวัติอาชญากรรมร้ายแรง

เท่านั้นเอง แค่นี้จริงๆ

ไม่ต้องมีวุฒิการศึกษา ไม่จำเป็นต้องพูดภาษาฝรั่งเศสได้ ไม่มีเงื่อนไขเรื่องเชื้อชาติ ศาสนา สีผิว

และที่น่าประหลาดใจ คือไม่ต้องมีแม้กระทั่งเอกสารการเข้าฝรั่งเศสอย่างถูกต้องตามกฎหมาย!

เรียกง่ายๆ ว่าแค่ลากสังขารมาให้ถึงศูนย์รับสมัครเท่านั้น ถ้าคุณมีดีพอที่จะผ่านการคัดเลือกและการฝึก คุณก็จะมีสิทธิได้เข้าร่วมเป็นทหารต่างด้าว หรือที่เรียกว่า Légionnaire (เลจองแนร์) ทันที ไม่มีเงื่อนไขอื่น!

ไม่สนใจว่าอดีตคุณจะเป็นยังไง เคยทำอะไรมา มีความรู้แค่ไหน

ที่นี่ ทุกคนเริ่มต้นจากศูนย์เหมือนกันหมด

ที่นี่ ทุกคนจะได้เริ่มต้นชีวิตใหม่!

ซึ่งนั่นเป็นหลักการของหน่วยกองพลทหารต่างด้าวที่เป็นที่รู้กันในวงการทหารนานาชาติ แต่ในความเป็นจริงนั้นยังมีรายละเอียดปลีกย่อยและเคล็ดลับในการสมัครอื่นๆ อีกมากมาย เป็นข้อมูลที่หาไม่ได้จากที่ไหนอย่างเป็นทางการ นอกจากการเข้าไปสนทนาและสอบถามจากผู้ที่เป็นหรือเคยเป็นเลจองแนร์จริงๆ ซึ่งผมก็ได้ข้อมูลย่อยๆ ที่มีค่ามหาศาลนี้มาจากการสนทนาผ่านทางเว็บไซต์บนอินเตอร์เน็ตกับผู้คนในวงการ ทั้งเลจองแนร์ อดีตเลจองแนร์ และผู้สนใจทั่วไปที่อยากสมัครเหมือนผมในตอนนั้น

และข้อมูลที่ได้มาจากการค้นคว้าส่วนตัวนี่เอง ที่เป็นส่วนหนึ่งทำให้ผมเดินทางมายังฝรั่งเศส ผ่านการคัดตัวของหน่วยกองพลต่างด้าวที่มีโอกาสสำเร็จแค่ ๑ ใน ๑๐ นี้สำเร็จ และเอาตัวรอดตลอดการฝึกพื้นฐานอันโหดร้ายที่มีระยะเวลา ๔ เดือนมาได้

ผมจะขอใช้พื้นที่ในภาคผนวกนี้ ถ่ายทอดข้อมูลดังกล่าว บวกประสบการณ์จริงที่ได้เจอมากับตัวให้แก่ผู้สนใจจะมาสมัคร หรือมีญาติสนิทมิตรสหายที่กำลังจะเดินทางมาสมัคร ว่าจะมาถึงที่นี่ได้ต้องทำอย่างไร และเมื่อมาถึงแล้วต้องเจออะไรบ้าง

๒.๑ การเตรียมตัวสำหรับการเดินทาง

ก่อนจะมาเป็นทหารต่างด้าวได้นั้น ด่านแรกที่ต้องฝ่าฟันคือการเตรียมความพร้อมที่ประเทศไทย ทั้งสำหรับการเดินทางเข้าฝรั่งเศสและการไปให้ถึงศูนย์คัดตัว ซึ่งมีสิ่งที่ต้องทำหลักๆ ดังนี้

- เอกสารสำหรับการเดินทางเข้าฝรั่งเศส ได้แก่ หนังสือเดินทาง (Passport) วีซ่า และตั๋วเครื่องบิน
- การเตรียมการสำหรับการเดินทางในฝรั่งเศส ตั๋วรถไฟ TGV สำหรับเดินทางจากปารีสไปยังสถานที่รับสมัคร และการจองโรงแรม ในกรณีที่คัดตัวไม่ผ่าน
- การเรียนภาษาฝรั่งเศสขั้นพื้นฐาน ให้พอเอาชีวิตรอดได้ในฐานะนักท่องเที่ยว

พาสปอร์ตและวีซ่า

การทำพาสปอร์ตไม่ใช่เรื่องใหญ่ คนไทยทุกคนไปติดต่อทำได้ด้วยตนเอง ณ กรมการกงสุล ถนนแจ้งวัฒนะ (และสำนักงานหนังสือเดินทางในจังหวัดใหญ่ๆ บางจังหวัด) โดยมีค่าใช้จ่ายเพียง ๑,๐๐๐ บาท แต่สำหรับวีซ่าเข้าฝรั่งเศสนั้นยากยิ่งกว่า

เนื่องจากประเทศฝรั่งเศสเป็นสมาชิกของกลุ่มประเทศยุโรปที่เรียกว่า กลุ่มประเทศเชงเก้น ที่อนุญาตให้ผู้ถือวีซ่าของประเทศหนึ่งประเทศใดในกลุ่มสมาชิก เดินทางข้ามไปยังประเทศเชงเก้นอื่นๆ ได้โดยไม่ต้องขอวีซ่าเพิ่ม วีซ่าชนิดนี้เรียกว่า เชงเก้นวีซ่า ดังนั้นการจะเข้าไปสมัครกองพลทหารต่างด้าวนั้น เราขอเชงเก้นวีซ่าจากประเทศใดก็ได้ แล้วเดินทางต่อไปยังศูนย์สมัครในประเทศฝรั่งเศสก็พอแล้ว ไม่จำเป็นต้องขอวีซ่าจากสถานทูตฝรั่งเศสโดยตรง

การขอเชงเก้นวีซ่าจากแต่ละประเทศก็จะแตกต่างกันไปตามนโยบาย และ “ความเขี้ยว” ของกฎหมายประเทศนั้นๆ รายละเอียดและค่าใช้จ่ายในการขอสามารถค้นหาได้จากทางอินเตอร์เน็ต หรือจะสอบถามจากตัวแทนเอเจนต์ก็ได้ สำหรับการสมัครกองพลต่างด้าว ชนิดของวีซ่าไม่สำคัญ จะเป็นวีซ่านักเรียน นักท่องเที่ยว นักธุรกิจ ฯลฯ ก็ได้หมด เพราะทางศูนย์รับสมัครไม่สนใจดูวีซ่าของผู้สมัครเลย ขอแค่ให้มีพาสปอร์ตของจริงก็พอ (ซึ่งนั่นแปลว่า แม้แต่ผู้ลักลอบเข้าเมืองก็ได้ แต่ไม่เป็นที่แนะนำ เนื่องจากถ้าคัดตัวไม่ผ่านอาจมีสิทธิถูกส่งตัวต่อให้ตำรวจตรวจคนเข้าเมืองได้)

อย่างไรก็ตาม ทางหน่วยกองพลต่างด้าวจะไม่ให้ความช่วยเหลือใดๆ ในการขอวีซ่าแก่ผู้ที่สนใจเดินทางมาสมัคร การเดินทางเข้าฝรั่งเศสเป็นเรื่องที่ผู้สมัครต้องจัดการด้วยตนเอง

อนึ่ง ข้อควรระวังประการหนึ่งคือ ห้ามเขียนในเหตุผลการขอวีซ่า หรือการติดต่อใดๆ กับสถานทูตหรือฝ่ายตรวจคนเข้าเมืองว่าจะเข้าประเทศฝรั่งเศสเพื่อสมัคร Légion Étrangère (กองพลต่างด้าว) เพราะกฎหมายฝรั่งเศสห้ามจ้างทหารนอกเขตประเทศ ดังนั้น ทางสถานทูตฝรั่งเศสจึงจำเป็นต้องปฏิเสธการให้วีซ่าหากเราทะลึ่งเขียนเหตุผลดังกล่าวไปในแบบฟอร์ม

เพราะฉะนั้น ไม่ว่าเราจะขอวีซ่าอะไรไป ก็ต้องให้เหตุผลตามข้อกำหนดของวีซ่านั้นๆ และยังต้องระวังเรื่องอายุของวีซ่าด้วย

เนื่องจากการคัดตัวของกองพลต่างด้าวกินเวลานาน (เพราะต้องคัดกรองคนต่างชาติที่ไม่รู้หัวนอนปลายเท้าจากทุกมุมโลก) ทำให้ขั้นตอนตั้งแต่การย่างเท้าเข้าศูนย์สมัครไปจนถึงการประกาศผลนั้น อาจกินเวลาตั้งแต่สองไปจนถึงห้าสัปดาห์ ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่าง เช่น จำนวนผู้สมัคร ฤดูที่สมัคร (ตรงกับฤดูวันหยุดหรือไม่) ตำแหน่งของศูนย์สมัครที่เราเลือกติดต่อ ไปจนถึงปัญหาส่วนบุคคล เช่น เอกสาร หรือเงื่อนไขทางการแพทย์ (เช่น เลือด สายตา หัวใจ ที่ต้องใช้เวลารอผลตรวจนาน) ยังไม่นับการโดนไล่ออกภายหลังหากเอกสารหรือร่างกายมีปัญหาที่ตรวจไม่พบในตอนแรก (ซึ่งเวลาอาจผ่านไปแล้วถึงหกสัปดาห์!) ถ้าเราคัดตัวผ่านก็ดีไป เมื่อได้เป็นทหารต่างด้าวอย่างเป็นทางการแล้ว เราจะได้บัตรประจำตัวทหาร อยู่ในฝรั่งเศสได้อย่างถูกกฎหมาย แต่หากเราคัดตัวไม่ผ่านแล้วต้องเดินออกจากค่ายพร้อมกับวีซ่าหมดอายุ เมื่อนั้นเราจะมีปัญหาทันที อย่างต่ำก็กลับไทยโดยต้องเสียค่าปรับและถูกลงบัญชีดำวีซ่ายุโรป (รวมถึงประเทศใหญ่อื่นๆ เช่น อเมริกา แคนาดา) ไปเป็นเวลาอย่างน้อยหนึ่งปี ไม่นับถึงการมีประวัติเสียสำหรับการขอวีซ่าในอนาคต และการทำให้เครดิตของคนไทยแย่ลง

อย่างไรก็ตาม หากเราคัดตัวไม่ผ่าน ก่อนออกจากค่ายเราจะได้รับเอกสารหนึ่งแผ่นที่ยืนยันว่า เรามาสมัครคัดตัวกับกองพลต่างด้าวแล้ว มีวันที่ประทับว่าสิ้นสุดการคัดวันที่เท่าไหร่ พร้อมระบุข้อมูลว่า เรากลับมาลองคัดตัวอีกครั้งได้หรือไม่ (สามเดือน หกเดือน หรือหนึ่งปี แล้วต่อกรณี ซึ่งจะลงรายละเอียดต่อไป) ซึ่งสำหรับผู้ที่เข้าเขตเชงเก้นด้วยวีซ่าฝรั่งเศส เมื่อกลับถึงประเทศไทยแล้ว ตอนไปรายงานตัวที่สถานทูตฝรั่งเศส (ซึ่งเป็นข้อบังคับ) ก็อาจจะนำใบที่ว่านี้ไปชี้แจงได้ว่า เราอยู่เกินวีซ่าเพราะไปสมัครกองพลต่างด้าวมา ซึ่งจะได้ผลหรือไม่ตัวผมเองก็บอกไม่ได้เพราะไม่มีโอกาสได้ทำ แต่อย่างน้อยก็ยังดีกว่าต้องติดบัญชีดำโดยไม่มีคำชี้แจงอะไรเลย

ค่าใช้จ่ายในการขอวีซ่าจะแตกต่างกันไปตามแต่ละประเทศ รวมถึงเอกสารต่างๆ ด้วย (ซึ่งอาจต้องมีค่าแปลเอกสารเป็นภาษาของประเทศนั้นๆ

อีกต่างหาก) แต่สิ่งหนึ่งที่จำเป็นต้องใช้เหมือนกันในการขอวีซ่า ไม่ว่าจะเป็นประเทศอะไรก็ตามในยุโรป ก็คือตั๋วเครื่องบิน

ตั๋วเครื่องบิน

การขอวีซ่าโดยทั่วไปนั้นต้องการตั๋วเครื่องบินไป-กลับ ประกอบการยื่นด้วย โดยที่กำหนดวันกลับต้องสอดคล้องกับจำนวนวันของวีซ่าที่เราขอไป ปัญหาที่เราจะเจอหากต้องการไปสมัครกองพลต่างด้าวคือ เราไม่อาจรู้แน่นอนได้เลยว่าต้องใช้เวลากี่วันกว่าจะรู้ผลการคัดเลือก (นอกจากจะถอดใจขอถอนตัวเอง ซึ่งจะออกจากค่ายได้ทันทีในวันราชการถัดไป) โดยเฉพาะกรณีของวีซ่าท่องเที่ยวที่ได้จำนวนวันมาน้อยๆ แค่สองหรือสามสัปดาห์ หากถูกไล่ออกมาแล้วตั๋วเครื่องบินดันหมดอายุเสียก่อน ไม่มีเที่ยวบินกลับบ้านก็แย่แน่ๆ ทีเดียว

ดังนั้น เราจึงควรซื้อตั๋วชนิดที่ยอมให้เปลี่ยนเที่ยวบินได้หากตกเครื่อง ซึ่งตั๋วชนิดนี้อาจมีราคาแพงขึ้นอีกหน่อย แต่ก็เป็นเรื่องจำเป็น สำหรับผมตอนมาฝรั่งเศส ได้ซื้อตั๋วไป-กลับกรุงเทพฯ-ปารีสไว้ในราคาประมาณ ๓๐,๐๐๐ บาท

นอกจากการเผื่ออายุตั๋วสำหรับการคัดตัวแล้ว การยอมจ่ายเพิ่มอีกหน่อยเพื่อเลือกตั๋วที่มีอายุนานๆ ก็เป็นความคิดที่ดี เพราะแม้เราคัดตัวผ่านก็ยังต้องผ่านกระบวนการฝึกพื้นฐานอีกเป็นเวลา ๔ เดือน ตลอดเวลานี้ เราจะอยู่ภายใต้สัญญาฝึกงานที่มีอายุหกเดือน ซึ่งทางกองพลต่างด้าวไล่เราออกได้ในระหว่างนี้โดยไม่ต้องชี้แจงเหตุผลใดๆ หรือแม้แต่เราอาจจะใจปลาซิวขอออกเองก็ยังอาจเป็นไปได้ ดังนั้นแทนที่จะต้องซื้อตั๋วเครื่องบินขากลับใหม่ ก็เป็นการดีกว่าที่เราจะยังมีตั๋วเผื่อไว้ (อย่างไรก็ตาม หากเราได้เข้าสู่ช่วงฝึกแล้วเราจะได้รับเงินเดือนที่เพียงพอแก่การซื้อตั๋วกลับบ้านหากต้องการ)

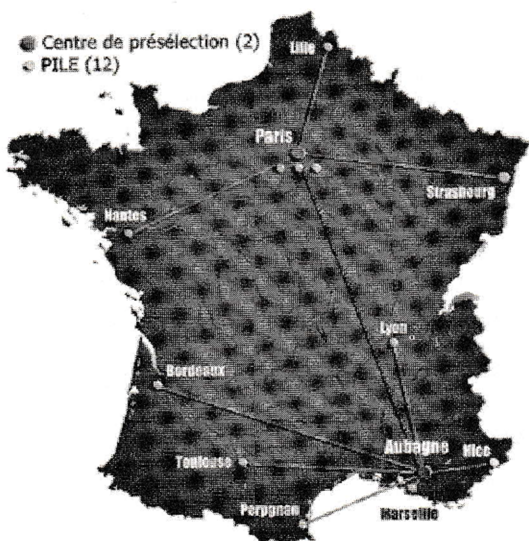
และแน่นอน หากเราคัดตัวผ่านและใจแข็งพอที่จะทนอยู่ได้ ตั๋วเครื่องบินขากลับที่ซื้อทิ้งไว้นั้นก็ต้องเสียเปล่าไปทันที เพราะในการฝึกพื้นฐานตลอดระยะเวลา ๔ เดือน เราจะไม่มีอิสระออกไปติดต่อโลกภายนอกได้เลย แม้อาจจะโชคดีที่นานๆ ครั้งได้ใช้อินเตอร์เน็ต แต่เราก็จะไม่มีหลักฐานของชีวิตเก่าที่ไทยเหลืออยู่เลย ไม่ต้องพูดถึงเรื่องเลขที่บัญชีธนาคารหรืออะไรอื่น ดังนั้นเรื่องการ

ขอคืนตั๋วขากลับหลังจากคัดตัวผ่านแล้วนั้น ขอให้ลืมไปได้เลย

แต่จะว่าไป เงินค่าตั๋วขากลับเพียงแค่หมื่นสองหมื่นบาท คงเทียบไม่ได้กับการได้เป็นเลจองแนร์!

การเดินทางในฝรั่งเศส

ศูนย์รับสมัครของหน่วยกองพลต่างด้าวมีกระจายอยู่ทั่วไปตามเมืองใหญ่ๆ ของฝรั่งเศส เช่น ปารีส มาร์กเซย ลียง นีซ ฯลฯ แต่ศูนย์คัดตัว (ในค่ายทหาร) มีอยู่แห่งเดียวที่เมืองโอบาญ็น (เป็นเมืองเล็กๆ ทางตอนใต้ของฝรั่งเศส อยู่ข้างๆ มาร์กเซย) ซึ่งเป็นที่ตั้งของกองพันที่ ๑ ซึ่งเป็นกองพันบัญชาการของกองพลต่างด้าว (1ere Régiment Étranger) อันเป็นที่ซึ่งผู้สมัคร (เรียกเป็นภาษาฝรั่งเศสว่า Engagé Volontaire อองกาเจ้ โวลงแตร์ หรือย่อๆ ว่าเอเว-EV) ทุกคนจากทั่วประเทศจะถูกส่งตัวมาที่นี่เพื่อผ่านการคัดตัวเป็นเวลาอย่างน้อยสองสัปดาห์

แผนที่ศูนย์รับสมัครทั่วฝรั่งเศส (รูปจาก www.recrute-legion.com)

เนื่องจากศูนย์รับสมัครที่โอบาญ็นเป็นที่เดียวกับศูนย์คัดตัว ดังนั้นถ้าเรามาสมัครที่นี่ เราก็จะได้รับการเข้าคัดตัวทันทีเมื่อตรวจร่างกายขั้นพื้นฐานผ่าน ต่างจากการสมัครที่อื่น ซึ่งต้องรอส่งตัวอีกต่อหรือสองต่อ เช่น ถ้าเราสมัครที่สตราสบูร์ก ซึ่งอยู่ทางเหนือของประเทศ เราก็ต้องนอนรอในศูนย์สตราสบูร์กไปก่อนวันหรือสองวัน จนกว่าจะมีผู้สมัครมากพอ (๕-๑๐ คน) จึงจะถูกส่งตัวต่อไปยังศูนย์รับสมัครใหญ่ในปารีส และรอต่อที่นั่นจนกว่าจะมีผู้สมัครมากพอสำหรับการขนส่งล็อตใหญ่ (๒๐-๓๐ คน) โดยรถบัสเพื่อเดินทางไปยังศูนย์คัดตัวที่โอบาญ็น ทั้งหมดนี้อาจกินเวลาสูงสุดได้ถึงสามสัปดาห์ โดยที่ยังไม่ได้เริ่มการคัดตัวด้วยซ้ำ!

ดังนั้น หากวีซ่าของเรามีอายุน้อยวัน ก็คงจะดีกว่าถ้าเราตรงไปสมัครที่โอบาญ็นทันทีโดยไม่ผ่านศูนย์รับสมัครอื่นๆ ให้ต้องเสียเวลาเปล่า โดยเราเดินทางจากปารีส (อันเป็นสนามบินปลายทางของเที่ยวบินส่วนใหญ่จากกรุงเทพฯ) ไปยังโอบาญ็นได้ภายในเวลา ๔-๕ ชั่วโมงโดยรถไฟ TGV (ซึ่งต้องเปลี่ยนขบวนที่เมืองมาร์กเซย สถานี Marseille Saint Charle) ราคาตั๋วมีตั้งแต่ ๖๐ ไปจนถึง ๑๕๐ ยูโร (๒,๕๐๐–๖,๐๐๐ บาท) ขึ้นอยู่กับระยะเวลาการจองล่วงหน้าและโปรโมชั่น

ข้อควรระวังอย่างหนึ่งในการเข้าไปสมัครที่โอบาญ็น คือ แม้เว็บไซต์รับสมัครจะเขียนไว้ว่าเข้าไปสมัครได้ทุกวัน ตลอดยี่สิบสี่ชั่วโมง แต่ในความเป็นจริงหากเราเข้าไปนอกเวลาราชการหรือวันหยุด แล้วเจอทหารยามขี้หงุดหงิดนิสัยแย่ๆ เขาก็อาจจะไล่เราให้กลับมาสมัครในวันราชการถัดไปก็ได้ ซึ่งหากเกิดเหตุการณ์เช่นนี้ขึ้น ถ้าไม่มีเงินเปิดโรงแรม ก็มีหวังได้นอนข้างถนนกันทีเดียว (อากาศกลางคืนในฝรั่งเศสนั้นอาจหนาวขนาดแข็งตายได้) จึงแนะนำให้กะเวลาเข้าไปสมัครให้ตรงเวลาราชการดีกว่า โดยตรวจสอบวันหยุดราชการพิเศษของประเทศฝรั่งเศสในปีนั้นๆ บนอินเตอร์เน็ตได้ด้วยคีย์เวิร์ดว่า “jour fériée”

ที่พักในฝรั่งเศส

ตลอดเวลาที่เราอยู่ในกระบวนการสมัครคัดตัวของกองพลต่างด้าวนั้น เราจะได้ที่พักและอาหารฟรี จึงไม่มีอะไรต้องกังวลเรื่องที่ซุกหัวนอนและอาหารการกิน อย่างไรก็ตาม ในการยื่นขอวีซ่าเข้าประเทศฝรั่งเศส เราต้องใช้หลักฐานยืนยันด้วยว่าเรามีที่พักแน่นอนตลอดระยะเวลาการพำนักที่เราเขียนขอไป ในกรณีที่ไม่มีเพื่อนหรือคนรู้จักในฝรั่งเศสรับรองที่พักให้ เราก็จองโรงแรมได้ด้วยตัวเองผ่านทางอินเตอร์เน็ต โดยเลือกการจองชนิดที่ไม่ต้องจ่ายเงินล่วงหน้า (หรือจ่ายแค่มัดจำน้อยๆ) แล้วค่อยไปยกเลิกทีหลังก่อนการเดินทางมาฝรั่งเศสก็ได้ แต่อย่าลืมเก็บใบจองไว้กับตัวตลอดเวลา สำหรับการผ่านเข้าเมืองที่สนามบิน หรือในกรณีฉุกเฉินหากคัดตัวไม่ผ่าน เพื่ออย่างน้อยเราจะได้มีเบอร์โทรฯ โรงแรมซึ่งเรารู้ที่อยู่ พิกัด และราคา นัยว่าให้อุ่นใจ

สำหรับโรงแรมในฝรั่งเศสนั้น ถ้าเป็นโรงแรมขนาดสองดาวที่จองผ่านอินเตอร์เน็ตได้และอยู่ไม่ไกลจากเมืองมากนัก จะตกอยู่ในราคาประมาณ ๔๐ ถึง ๖๐ ยูโรต่อคืน แต่ก็มีโรงแรมชนิดห้องรวมที่เรียกกันว่าโฮสเตล (hostel) สำหรับนักท่องเที่ยวแบบแบกเป้แบ็กแพ็ก ซึ่งมีราคาตั้งแต่ ๑๕ ถึง ๓๐ ยูโรต่อคืน และใช้หลักฐานการจองประกอบการยื่นขอวีซ่านักท่องเที่ยวได้

การเตรียมความพร้อมด้านภาษา

แม้ผู้สมัครกองพลต่างด้าวจะไม่จำเป็นต้องพูดภาษาฝรั่งเศสได้ แต่การรู้ภาษาขั้นพื้นฐานไปบ้าง นอกจากจะช่วยให้เอาตัวรอดตอนเดินออกจากสนามบินแล้ว ยังช่วยให้เราผ่านการคัดตัวและการฝึกพื้นฐานในกองพลต่างด้าวได้โดยไม่ต้องเจอปัญหามากกว่าที่ควรจะเป็นอันเกิดจากการฟังคำสั่งไม่รู้เรื่อง

ตลอดเวลาในการเดินทางจากสนามบินไปยังศูนย์รับสมัคร เราเอาตัวรอดได้ด้วยภาษาอังกฤษขั้นพื้นฐาน ประกอบกับหนังสือรวมบทสนทนา (phrase book) สำหรับนักท่องเที่ยว แต่ต้องรู้ไว้อย่างหนึ่งว่า ประเทศฝรั่งเศสเป็น

ประเทศที่ภูมิใจภาษาของตนเองมาก และคนฝรั่งเศสส่วนใหญ่รู้ภาษาอังกฤษไม่มากไปกว่าคนไทยอย่างเราๆ ถ้าไม่ใช่ในเขตท่องเที่ยวแล้ว ป้ายบอกทางหรือข้อมูลบางอย่างอาจไม่มีภาษาอังกฤษเลยก็ได้

สำหรับในศูนย์คัดตัวนั้น ภาษาอังกฤษไม่ช่วยอะไรเรามากนักนอกจากใช้หาเพื่อนคุย เพราะกลุ่มผู้สมัครกองพลต่างด้าวมีมาจากทุกชาติทุกมุมโลก และส่วนใหญ่พูดภาษาอังกฤษไม่ได้ โดยเฉพาะพวกจากจีนหรือกลุ่มประเทศรัสเซียในทางตรงข้าม ส่วนหนึ่ง (และส่วนใหญ่) ของผู้สมัครจะมาจากประเทศอดีตอาณานิคมของฝรั่งเศส โดยเฉพาะจากแอฟริกาหรือหมู่เกาะ ซึ่งเป็นพวกที่พูดภาษาฝรั่งเศสได้ (เรียกว่าเป็นพวก francophone ฟรองโคโฟน) ดังนั้นภาษาอังกฤษจึงไม่ได้เป็นภาษาหลักในศูนย์คัดตัว และใช่ว่าเจ้าหน้าที่ในศูนย์คัดตัวที่โอบาญ็นทุกคนจะพูดภาษาอังกฤษได้

แต่แม้ว่าเจ้าหน้าที่และผู้สมัครจะพูดกันคนละภาษา ก็ไม่ต้องห่วงว่าจะสื่อสารกันไม่รู้เรื่อง เพราะทางศูนย์คัดตัวมีประสบการณ์การจัดการคนต่างชาติแบบนี้มาแล้วเป็นสิบเป็นร้อยปี จึงมีวิธีการเฉพาะในการจัดการและสั่งงานโดยไม่ต้องพึ่งการสื่อสารทางภาษาให้มากนัก

อย่างไรก็ตาม การจะทำอะไรๆ ให้ถูกต้องและไม่เกิดปัญหาในศูนย์คัดตัว ทั้งๆ ที่ไม่รู้ภาษาและฟังคำสั่งไม่รู้เรื่องนั้น ก็ต้องอาศัยไหวพริบส่วนตัวและความสามารถในการคาดเดาอยู่มาก เพราะการจะอยู่หรือจะโดนไล่ออกนั้นส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับอารมณ์ของเจ้าหน้าที่ในศูนย์ล้วนๆ ซึ่งเจ้าหน้าที่พวกนี้ไม่ใช่ผู้เชี่ยวชาญจากไหน เป็นแค่ทหารชั้นหมู่เท่านั้น (ขณะที่คณะกรรมการคัดตัวจะเป็นประทวนชั้นสูงหรือนายทหารชั้นร้อยโท) แต่กลับมีสิทธิไล่ผู้สมัครคนใดคนหนึ่งออกได้โดยไม่ต้องชี้แจงรายละเอียด ดังนั้นแค่หมู่หรือจ่าพวกนี้อารมณ์ไม่ดีเพราะทะเลาะกับเมียที่บ้านมา แล้วเราดันไปทำอะไรโง่ๆ เพราะฟังคำสั่งไม่เข้าใจ ก็อาจเป็นเหตุแห่งความซวยให้โดนไล่ออกทั้งๆ ที่ไม่ได้ทำอะไรผิด

ดังนั้น การรู้ประโยคและคำศัพท์พื้นฐานในภาษาฝรั่งเศสไปบ้างจะช่วยให้เรามีโอกาสรอดชีวิตได้มากขึ้นในศูนย์คัดตัว

แต่นอกจากศัพท์พื้นฐานแล้ว หากเรามีเวลามากพอที่จะศึกษาแกรมมาและการใช้ภาษาฝรั่งเศสที่ถูกต้องได้บ้างก่อนไปสมัคร ก็จะทำให้ชีวิตของเรา

ง่ายขึ้นในระหว่างการฝึกพื้นฐาน ๔ เดือน ที่ถึงแม้จะมีการสอนภาษาฝรั่งเศสให้เป็นระยะๆ แต่การเรียนการสอนนั้นไม่ใช่การเรียนแบบโรงเรียนสอนภาษา เป็นการสอนแบบทหาร เถื่อนๆ ไม่สนแกรมมาหลักไวยากรณ์อะไรทั้งสิ้น จุดประสงค์มีแค่ให้เราฟังคำสั่งรู้เรื่องและโต้ตอบได้เท่าที่จำเป็นสำหรับพลทหารราบที่อๆ ซึ่งมีหน้าที่แค่วิ่งเข้าไปตาย และที่สำคัญ เป็นการสอนภาษาฝรั่งเศสด้วยภาษาฝรั่งเศส ดังนั้นการเริ่มเรียนภาษาฝรั่งเศสแม้ขั้นพื้นฐานโดยไม่เคยผ่านตาคำอธิบายด้วยภาษาไทยมาก่อนเลยนั้นจึงยากมากๆ และเนื่องจากเป็นการสอนในระบบทหาร ถ้าเราเรียนช้า นอกจากจะเหนื่อยสมองแล้ว ยังจะได้เหนื่อยกายอีกแน่นอน (โดนแดก)

นอกจากนั้นแล้ว การรู้ภาษาอาจช่วยให้ชีวิตเราสบายขึ้นอีกมาก เช่น ในขณะที่เพื่อนๆ ร่วมหมวดฝึกต้องหิวโหยเพราะได้ข้าวกินไม่พอ เราอาจจะได้กินอิ่มหนำระหว่างการทำงานในโรงครัว เพียงแค่เพราะเราฟังคำสั่งเชฟให้หยิบหม้อ ถัง กะละมัง กระทะรู้เรื่องก็เป็นได้

๒.๒ การเตรียมสัมภาระ

หน้าร้อนของฝรั่งเศสนั้นเริ่มต้นประมาณเดือนพฤษภาคม ดังนั้นคนไทยอย่างเราๆ ที่เคยชินกับแค่สองฤดู (คือฤดูร้อนกับฤดูร้อนโคตร) จึงควรมาสมัครในช่วงนี้ เพราะถ้าสมัครติด จะได้รอดชีวิตผ่านการฝึกพื้นฐานอันแสนโหดเป็นเวลาสี่เดือนโดยไม่ต้องทรมานเพิ่มเติมกับความหนาวที่ไม่เคยเจอมาก่อนในชีวิต หรือถึงแม้ใครจะเคยเจอมาบ้างตอนไปเที่ยวดอยภาคเหนือหรือเที่ยวต่างประเทศ แต่ก็คงไม่เคยเจอความหนาวจากการวิ่งลุยหิมะด้วยเสื้อกางเกงวอร์มบางๆ อย่างที่มีระหว่างการฝึกพื้นฐานของกองพลต่างด้าวแน่นอน (ซึ่งนี่ทำให้ผมเกลียดหน้าหนาวและหิมะมากๆ แม้จะเพิ่งเคยเห็นเป็นครั้งแรกตั้งแต่เกิดมา ๒๕ ปีก็ตาม)

ตอนไปเลือกซื้อเสื้อกันหนาว แนะนำให้ไม่ต้องใส่ใจความเท่ดูดีให้มากนัก เพราะเสื้อกันหนาวที่วางขายในไทย ราคาที่มนุษย์ธรรมดาๆ อย่างเราๆ พอซื้อได้นั้น เมื่อมาถึงปารีสยังไงก็ดูเห่ยอยู่ดี ขอให้เน้นที่ความอุ่นให้มากที่สุด

และยัดลงที่ว่างในกระเป๋าเราได้ก็พอ เมื่อเราฝึกพื้นฐานเสร็จ มีโอกาสที่จะใส่ชุดพลเรือนได้ ถึงตอนนั้นเราก็จะมีเงินเดือนมากพอซื้อเสื้อกันหนาวอย่างหรูดูดีได้แล้ว

ถ้าเสื้อกันหนาวไม่อุ่นพอแล้วมาจับไข้ที่ฝรั่งเศสก่อนเข้าสมัครละก็ แย่แน่ๆ เสียน้อยเสียยากเสียมากเสียง่าย อย่าขี้เหนียว ไม่งั้นจะได้รับบทเรียนแบบผมที่ต้องเสียตังค์เปิดห้องนอนพักที่มาร์กเซย เพราะดันไข้ขึ้นก่อนวันสมัคร!

นอกจากเสื้อกันหนาวแล้ว ควรมีกางเกงชั้นในขายาวหรือที่เรียกกันว่าลองจอห์น (long john) ติดไปด้วย เพราะแม้ท่อนบนเราจะอุ่นแค่ไหน แต่ถ้าขายาวๆ ทั้งสองข้างมีแค่กางเกงยีนส์ตัวเดียวคลุมไว้แล้วละก็ รับรองว่าความหนาวได้ไต่จากปลายเท้าขึ้นมาถึงไรฟันสั่นกึกๆ แน่ ถ้าหาซื้อลองจอห์นไม่ได้ให้หากางเกงวอร์มบางๆ มาใส่ซ้อนข้างในก็พอถูไถได้ อย่าลืมติดถุงเท้าหนาๆ มาด้วยสักคู่ ทั้งหมดนี้ค่อยมาเปลี่ยนที่ห้องน้ำในสนามบิน

สำหรับสัมภาระอย่างอื่นก็ไม่ต้องเอาอะไรมามาก แค่ชุดชั้นในไว้เปลี่ยนสี่ห้าตัว เสื้อกางเกงสำรองสักชุดและเครื่องอาบน้ำ พร้อมยาแก้ไข้แก้หวัดแก้ท้องเสียติดตัวไว้กันเหนียวก็พอแล้ว ให้ยัดทั้งหมดนี้ลงเป้ขนาดไม่ใหญ่มากใบเดียว อย่าได้ลากกระเป๋าใบเขื่องสีสดมาเด็ดขาด พึงระลึกไว้ในใจเสมอว่าเรามาตายดาบหน้าเป็นทหารรับจ้าง ไม่ใช่นักท่องเที่ยว!

สิ่งที่ไม่ควรติดตัวมาอย่างยิ่งก็คือพวกอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ทั้งหลายไม่ว่าจะเป็นคอมพิวเตอร์หรือมือถือ ให้ขายต่อหรือโอนให้ญาติมิตรได้เลยทันทีของพวกนี้ถ้าสมัครติดค่อยมาซื้อใหม่ได้ที่ฝรั่งเศส ซึ่งไม่แพงเท่าไหร่นักเมื่อเทียบกับเงินเดือนที่เราสะสมได้หลังฝึกพื้นฐานสี่เดือนเสร็จ สำหรับกล้องถ่ายรูป ถ้าอยากจะติดมาไว้ถ่ายรูปในฝรั่งเศสบ้างเผื่อกรณีสมัครไม่ติด แนะนำให้พกแบบถ่ายแล้วทิ้งมาจะดีที่สุด

สำหรับสิ่งที่ลืมไม่ได้เลยคือดิกชันนารีฝรั่งเศส ให้เลือกขนาดพกพา ครอบคลุมคำศัพท์ในชีวิตประจำวันได้เป็นพอ ไม่แนะนำให้เอาแบบดิจิตอลมา เพราะจะไม่สมบุกสมบันเพียงพอสำหรับการฝึกทหาร

๒.๓ การทดสอบคัดเลือก

จากข้อมูลของชุมชนในอินเตอร์เน็ตว่ากันว่า โอกาสผ่านการคัดเลือกเข้าเป็นเลจองแนร์นั้นมีประมาณ ๑ ใน ๑๐

คนที่ไปสมัครแล้วไม่ติด กลับมาจะเขียนบรรยายในเว็บว่าการคัดตัวยากแค่ไหน มีคู่แข่งมากมายเท่าไหร่ ถ้ามีโอกาสจะเตรียมตัวใหม่อย่างไร ทำไมตัวเองถึงพลาด

ส่วนคนที่สมัครแล้วติด เมื่อมีโอกาสก็มักจะกลับมาเขียนเล่าว่าการคัดตัวไม่เห็นยาก ทำไมมีแต่คนบ่น อย่ากลัวไปเลยรีบๆ มาสมัครกัน ฯลฯ

ส่วนตัวผมว่าการคัดตัวนั้นไม่ยาก แต่ก็ไม่ง่าย จะผ่านหรือไม่ขึ้นอยู่กับการเตรียมตัวเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งข้อมูลในบทนี้จะช่วยให้การเตรียมตัวทำได้อย่างมีประสิทธิภาพและตรงประเด็นมากขึ้น

การคัดตัวที่กินระยะเวลาประมาณสองสัปดาห์นั้นประกอบไปด้วยด่านต่างๆ ดังนี้ (อ้างอิงการทดสอบในปี พ.ศ. ๒๕๕๓)

- การตรวจร่างกายขั้นพื้นฐาน
- การทดสอบไอคิว
- การทดสอบสมรรถภาพร่างกาย
- การสัมภาษณ์สอบประวัติ
- การสัมภาษณ์ทางจิตวิทยา

เห็นรายการเหล่านี้แล้วอาจคิดไปว่า การคัดตัวนี้เป็นการทดสอบที่เคร่งครัดประมาณการคัดเลือกนักเรียนนายร้อยหรือหน่วยรบพิเศษ แต่ที่จริงแล้วเกณฑ์ขั้นต่ำของแต่ละด่านไม่ได้สูงเกินความสามารถคนปกติแต่อย่างใด ทว่าที่ต้องมีการตรวจสอบเยอะขนาดนี้ก็เพียงเพื่อจุดประสงค์ในการคัดกรองคนต่างชาติที่ไม่รู้หัวนอนปลายเท้าจากทุกมุมโลก ที่ไม่มีเอกสารหรือข้อมูลอะไรติดตัวมาเลยนอกจากพาสปอร์ตเล่มเดียวเท่านั้น ซึ่งต่างจากการคัดทหารประจำชาติที่พลเมืองแต่ละคนจะมีข้อมูลทะเบียนประจำตัว ประวัติอาชญากรรมหรือประวัติทางการแพทย์อยู่แล้ว

กองพลต่างด้าวไม่ได้ต้องการคัดเอาแต่ยอดคนซูเปอร์ทหารมาประจำการ ที่ออกแบบการคัดตัวมาเช่นนี้ก็เพียงเพื่อให้แน่ใจว่า ว่าที่เลจองแนร์แต่ละคนมีสุขภาพกายสุขภาพจิตแข็งแรง ทนชีวิตทหารได้ และไม่ได้เป็นอาชญากรหรือผู้ก่อการร้ายที่มีลับลมคมใน ก็เท่านั้นเอง

ดังนั้น ถ้าเรามีความตั้งใจที่แน่วแน่ การเตรียมตัวที่ดี และหมั่นดูแลสุขภาพกายสุขภาพจิตมาตลอดแล้วละก็ การทดสอบแค่นี้ก็ไม่ใช่เรื่องยากอะไรเลย

การตรวจร่างกายขั้นพื้นฐาน

การตรวจร่างกายอย่างไม่เป็นทางการเริ่มตั้งแต่เรายังไม่ทันได้ย่างเท้าเหยียบเข้าไปในศูนย์สมัครด้วยซ้ำ ที่หน้าประตูค่าย ทหารยามหน้าป้อมจะพินิจเราตั้งแต่หัวจรดเท้า หากเห็นว่าเราไม่ได้ทุพพลภาพ มีองคาพยพครบ ๓๒ และดูท่าทางสุขภาพแข็งแรงดี เขาก็จะอนุญาตให้เราเข้าไปในศูนย์ได้ ที่ต้องทำเช่นนี้เพราะว่า ชื่อเสียงกองพลต่างด้าวดึงดูดคนทุกประเภทให้มาสมัคร แม้กระทั่งคนจรจัดที่ฟันหลอทั้งปากหรือคนอ้วนชนิดที่แค่เดินก็หอบแล้วยังมีหลงมาสมัคร ซึ่งคนพวกนี้จะถูกทหารยามไล่ทันทีเพื่อไม่ให้เสียเวลา

สำหรับการตรวจร่างกายอย่างเป็นทางการนั้นจะเริ่มขึ้นในวันทำการถัดไป โดยแพทย์ทหารประจำศูนย์พยาบาลของค่าย ซึ่งจะเป็นการตรวจภายนอกทั่วไป ดูว่ากล้ามเนื้อและข้อต่อของเราปกติดี ไม่มีเหล็กดามหรือแผลเป็นจากการผ่าตัดใหญ่ และไม่เป็นโรคผิวหนังที่ร้ายแรง รวมไปถึงความดัน ชีพจร สายตา ปัสสาวะ (สารเสพติด/น้ำตาล) และสุขภาพปอด (ไม่มีเสียงปอดรั่วอย่างผู้ป่วยด้วยโรคมะเร็งหรือวัณโรค) โดยการทดสอบจะเป็นการให้เราถอดเสื้อผ้านอนบนเตียงเพื่อให้หมอตรวจภายนอก รวมถึงการกรอกข้อมูลทางการแพทย์ (โรคประจำตัว ยา อาหารที่แพ้ ฯลฯ) ซึ่งแบบฟอร์มนี้จะมีให้หลายภาษา แต่แน่นอน ไม่มีภาษาไทย (ในอนาคตไม่แน่) ดังนั้นเราจึงควรท่องจำศัพท์ภาษาอังกฤษที่อาจมีในแบบฟอร์มการแพทย์มาบ้าง เพราะใบข้อมูลการแพทย์นี้เราต้องกรอกให้ตรงตามความจริง หากเราโกหกหรือกรอกไปมั่วๆ แล้ว

โดนตรวจพบทีหลังก็จะถูกไล่ออกทันที (เขาถือว่าเป็นเรื่องใหญ่)

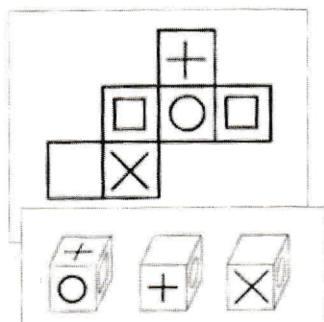
ผู้ที่ไม่ผ่านการตรวจสุขภาพ หากเป็นเพราะความเจ็บไข้ได้ป่วย/มีอาการบาดเจ็บที่ไม่เรื้อรัง จะกลับมาสมัครใหม่ได้หลังระยะเวลาที่แพทย์ทหารระบุ เช่น ผู้ที่เพิ่งผ่าเลสิคมาจะต้องรออย่างน้อยหนึ่งปีจึงจะมีสิทธิสมัคร เป็นต้น

หากผลการตรวจร่างกายพบว่าเรามีสุขภาพดี เราก็จะกลายเป็นผู้สมัครอย่างเป็นทางการ (EV) ทันที และจะถูกยึด (ฝาก) สัมภาระส่วนตัวไปทั้งหมด โดยจะได้รับแจกเสื้อผ้าและอุปกรณ์ยังชีพพื้นฐาน สำหรับใช้ตลอดระยะเวลาการคัดตัวที่เหลือแทน

เครื่องแบบที่เราได้รับแจกในตอนนี้จะเป็นชุดวอร์มเสื้อกางเกงสีน้ำเงินสด สวมทับเสื้อยืดสีดำ (หากเป็นหน้าร้อนจะมีแค่เสื้อยืดและกางเกงขาสั้น) ผู้สมัครซึ่งอยู่ในขั้นนี้จะถูกเรียกว่า เบลอ (bleu-น้ำเงิน) ตามสีเสื้อวอร์ม และรอรับการทดสอบอีกสองอย่างถัดไป

การทดสอบไอคิว

การทดสอบอย่างแรกสำหรับพวกเบลอจะเริ่มขึ้นเช้าวันทำการถัดไปเพื่อวัดระดับความฉลาดของผู้สมัครแต่ละคน โดยมีรูปแบบเป็นข้อสอบให้ตอบโจทย์ปัญหาทางตรรกะ คล้ายแบบทดสอบไอคิวทั่วไป เช่น มีลำดับตัวเลขมาให้ห้าตัว และให้ตอบว่าตัวเลขถัดไปควรจะเป็นเลขอะไร หรือกำหนดลวดลายลูกบาศก์ที่ถูกคลี่มาให้ พร้อมตัวเลือกคำตอบเป็นลูกบาศก์หลายลูก เราต้องเลือกตอบว่า ลูกบาศก์ลูกไหนน่าจะถูกสร้างมาได้จากตัวอย่างลวดลายที่กำหนดให้

การทดสอบนี้จะทำในห้องคอมพิวเตอร์ของศูนย์คัดตัว โดยมีทหารเจ้าหน้าที่อธิบายวิธีใช้งานโปรแกรมแบบทดสอบและโจทย์ปัญหาตัวอย่างให้เป็นภาษาฝรั่งเศส พร้อมเอกสารอธิบายในหลายๆ ภาษา ตามแต่ผู้สมัครจะขอ (ซึ่งแน่นอนอีกว่าไม่มีภาษาไทย!) หากเราอ่านภาษาอังกฤษ (จีน อาหรับ ฯลฯ) ออกก็สบายไป แต่ถ้าไม่ได้ก็ไม่ต้องกังวล เพราะเจ้าหน้าที่จะอธิบายและสาธิตช้าๆ ย้ำๆ ประกอบท่าทาง ทำให้เข้าใจได้ไม่ยาก (เขามีประสบการณ์ในการสื่อสารกับคนต่างชาติที่ไม่รู้ภาษาเป็นอย่างดี)

โจทย์ปัญหาที่ให้จะมีตั้งแต่ระดับง่ายๆ (2 4 6 8 10 ?) ไปจนถึงยาก (1 1 2 3 5 8 ?) และยากมากๆ (21 8 24 12 36 25 75 ?) ซึ่งการทำไม่ทันนั้นไม่ใช่เรื่องแปลก เพราะการทดสอบออกแบบมาเพื่อวัดระดับตั้งแต่คนสมองช้าไปจนถึงคนฉลาดระดับอัจฉริยะ หากเราต้องการติวข้อสอบเพื่อสร้างความคุ้นเคย ก็หาตัวอย่างโจทย์ได้จากการทดสอบไอคิวทั่วไปทางอินเตอร์เน็ต โดยให้หาการทดสอบที่เป็นตัวเลขและลวดลายรูปเรขาคณิต (ซึ่งเป็นสากล) ไม่ใช่การทดสอบที่มีโจทย์จากคำ อักษร หรือวัตถุจริง เช่น ผัก ผลไม้ สัตว์ (เพราะเป็นความรู้เฉพาะที่ขึ้นกับภาษา วัฒนธรรม และท้องถิ่น ซึ่งใช้ทดสอบคนต่างชาติไม่ได้)

ชื่อเรียกอย่างเป็นทางการในภาษาฝรั่งเศสของการทดสอบนี้คือ Teste du Niveau Général (NG) ซึ่งมีคะแนนเต็มอยู่ที่ ๒๐ ผู้ที่ได้คะแนนต่ำกว่า ๔ จะถือว่าสอบตกและต้องออกจากศูนย์ในบ่ายวันนั้นทันที ส่วนผู้ที่สอบผ่านก็จะได้ทดสอบร่างกายต่อไปในตอนสายวันเดียวกัน

นอกจากนี้ ผลการทดสอบ NG มีความสำคัญมากกับชีวิตทหารต่างด้าว เพราะนอกจากจะเป็นคะแนนสำคัญในการคัดเลือกแล้ว ระดับความฉลาดนี้จะถูกบันทึกในแฟ้มประวัติ และติดตัวเราไปจนถึงวันจบอาชีพทหาร ทั้งยังจะเป็นตัวชี้กำหนดความเร็วในการเลื่อนยศ หน่วยที่จะไปลง และหลักสูตรที่เข้ารับการฝึกได้ เช่น พลสื่อสารต้องมี NG สูงกว่า ๑๒ เสนารักษ์ต้องสูงกว่า ๑๔ หรือหากมี NG สูงกว่า ๑๒ ประกอบกับผลการฝึกที่ดีเยี่ยม จะทำให้ผ่านเข้าหลักสูตรทหารชั้นประทวนได้ภายใน ๒ ปี ขณะที่คนอื่นต้องรอถึง ๔ ปีเป็นต้น ดังนั้นเราจึงควรให้ความสำคัญแก่การทดสอบนี้มากๆ

ผู้ที่ไม่ผ่านการทดสอบความฉลาดจะกลับมาลองสมัครใหม่ได้หลังเวลาผ่านไปหนึ่งปี

การทดสอบร่างกาย

บนลานคอนกรีตหน้าตึกของศูนย์คัดตัวจะมีลู่วิ่งทางตรงสั้นๆ และราวดึงข้ออีกหนึ่งแถว สถานที่ตรงนี้คือบริเวณสำหรับการทดสอบร่างกาย

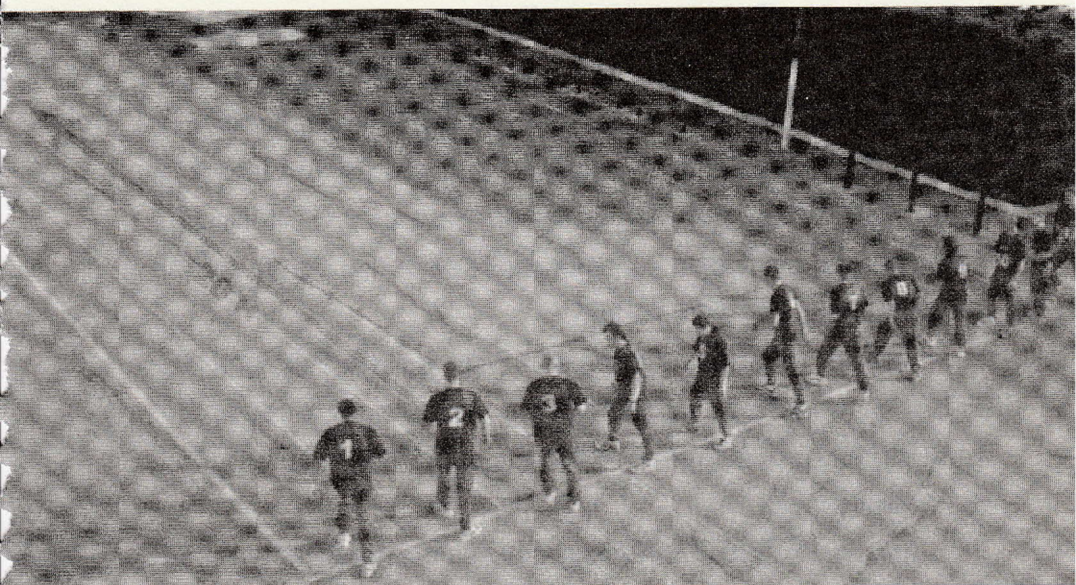
จากการที่หน่วยกองพลต่างด้าวเป็นที่รู้จักกันว่าคือหน่วยรบชั้นยอดของกองทัพฝรั่งเศส (หรือถึงขนาดเข้าใจผิดว่าเป็นหน่วยรบพิเศษไปโน่น) ทำให้หลายคนอาจคิดว่า คนที่จะเป็นทหารต่างด้าวได้นั้นต้องมีสมรรถภาพร่างกายที่ยอดเยี่ยม วิ่งอึดวิ่งทน กล้ามเนื้อเป็นมัดๆ ภาพคล้ายเหล่าทหารร่างบึกที่เราเห็นกันอยู่ประจำในหนังฮอลลีวูด

แต่ในความเป็นจริงแล้วไม่ใช่ เกณฑ์ขั้นต่ำของการทดสอบร่างกายที่ศูนย์คัดตัวนั้นแทบจะเรียกได้ว่าไม่มีอะไรเลย แค่ดึงข้อให้ได้มากกว่า ๔ ครั้ง และทดสอบวิ่งกลับตัวให้ผ่านมากกว่า ๗ รอบเท่านั้นเอง ด้วยว่าสมรรถภาพร่างกายนั้นฝึกกันได้ (โดยเฉพาะด้วยการฝึกแบบทหาร) เกณฑ์การคัดตัวจึงหนักไปที่สุขภาพแข็งแรงและระดับความฉลาดที่ไม่ทึบเกินคนปกติมากกว่า อย่างไรก็ตาม หากเรายิ่งดึงข้อได้มากครั้งหรือวิ่งได้มากรอบเท่าไหร่ ก็จะทำให้เรามีโอกาสได้รับคัดเลือกมากขึ้นเท่านั้น แต่แน่นอนว่าหากเราทำได้น้อยกว่าขั้นต่ำที่กำหนด (ซึ่งถือว่าต่ำอยู่แล้ว) ก็จะถูกคัดออก โดยมีสิทธิกลับมาลองสมัครใหม่ได้หลังเวลาผ่านไปหกเดือน

หลังประกาศผลการทดสอบ NG (บอกแค่ว่าผ่านหรือไม่โดยไม่บอกคะแนน) ผู้สมัครที่ผ่านก็จะออกนอกตึกไปรับการทดสอบวิ่งกลับตัว (beep test หรือเรียกเป็นภาษาฝรั่งเศสว่า Luc Léger) บนลู่วิ่งระยะ ๒๐ เมตร ซึ่งที่จุดเริ่ม (เรียกว่าจุด A) เมื่อสัญญาณ “บี๊บ” ที่หนึ่งดัง ผู้รับการทดสอบต้องวิ่งไปแตะเส้นขอบที่อีกฝั่ง (ฝั่ง B) ให้ได้ก่อนที่สัญญาณ “บี๊บ” ที่สองจะดัง จากนั้นหยุดรอ เมื่อบี๊บที่สองดัง ผู้รับการทดสอบต้องวิ่งกลับไปที่ฝั่ง A ให้ทันก่อน “บี๊บ” ที่สาม และกลับมาที่ฝั่ง B อีกครั้งก่อน “บี๊บ” ที่สี่ ฯลฯ (พูด

ง่ายๆ คือหนึ่งบิ๊บต้องวิ่ง ๒๐ เมตร) ไปกลับอย่างนี้เรื่อยๆ ประมาณ ๗-๑๐ บิ๊บก็จะถือว่าผ่าน “ระดับความเร็วที่ ๑” (palier 1) จากนั้นจะเปลี่ยนเข้าสู่ “ระดับความเร็วที่ ๒” ซึ่งระยะเวลาระหว่างสัญญาณบิ๊บจะสั้นลง (แปลว่าเราต้องวิ่งให้เร็วขึ้น) ทันทีโดยไม่มีหยุดพัก และเมื่อจบระดับที่ ๒ ก็จะผ่านไปสู่ระดับ ๓ ระดับ ๔ ฯลฯ ไปเรื่อยๆ จนเมื่อไหร่ที่ผู้วิ่งวิ่งไปแตะเส้นปลายทางไม่ทันก่อนสัญญาณบิ๊บก็จะถือว่าจบการทดสอบสำหรับผู้สมัครคนนั้นทันที และผลการทดสอบคือระดับความเร็วสุดท้ายที่บุคคลนั้นไปถึง (เช่น ๖.๕ หมายถึงผู้รับการทดสอบหมดแรงวิ่ง ไม่ทันแตะเส้นอีกฝั่งตอนบิ๊บที่ ๕ ของระดับความเร็ว ๖) ซึ่งเกณฑ์ขั้นต่ำอยู่ที่ระดับความเร็ว ๗.๑ เป็นอย่างน้อย (รวมระยะวิ่งไม่ต่ำกว่า ๑ กิโลเมตรภายในเวลาไม่กี่นาที) โดยระดับความเร็วสูงสุดจะอยู่ที่ประมาณขั้นที่ ๒๐ ซึ่งถือเป็นระดับของนักกรีฑามืออาชีพ ในขณะที่ค่าเฉลี่ยของผู้สมัครซึ่งคัดตัวผ่าน (ได้เป็นเลจองแนร์) จะอยู่ที่ประมาณระดับ ๑๑

ตัวอย่างไฟล์เสียงของการทดสอบวิ่งไปกลับนั้นหาได้จากอินเตอร์เน็ต (กูเกิลคำว่า “beep test mp3” หรือถ้าอยากลองเวอร์ชั่นภาษาฝรั่งเศส ให้ค้นคำว่า “bande sonore luc leger”) ซึ่งควรจะลองซ้อมวิ่งตามเสียงสัญญาณจริงนี้เพื่อสร้างความคุ้นเคยกับระดับความเร็วและเทคนิคต่างๆ เช่น การกลับตัว การคุมจังหวะหายใจ แต่สำหรับการวิ่งเพื่อฝึกฝนร่างกายนั้นแนะนำให้ฝึกวิ่งทนทางไกลดีกว่า เนื่องจากการวิ่งกลับตัวนี้ถูกออกแบบให้เป็นการทดสอบสมรรถภาพร่างกายซึ่งเหมาะสำหรับทดสอบในที่แคบและมีเวลาน้อย ไม่เหมาะกับการพัฒนาสมรรถภาพการเผาผลาญออกซิเจนของกล้ามเนื้อซึ่งถือเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการวิ่งเร็วทางไกลอันเป็นกิจกรรมหลักของทหาร (การทดสอบ beep test นี้เราจะทำครั้งเดียวที่ศูนย์คัดตัวเท่านั้นการทดสอบวิ่งครั้งต่อๆ ไปเมื่อเราเป็นทหารต่างด้าวแล้ว จะใช้การทดสอบ cooper test คือการวิ่งให้ได้ไกลที่สุดภายในเวลา ๑๒ นาที และมีเกณฑ์เฉลี่ยอยู่ที่ ๓,๐๐๐ เมตร หรือเท่ากับเจ็ดรอบสนามครึ่ง!)

ลานคอนกรีตหน้าตึกศูนย์คัดตัว สถานที่ที่ใช้ในการทดสอบวิ่งไป - กลับ
(รูปจาก www.recrute-legion.com)

ระดับความเร็ว	จำนวนรอบสัญญาณเป๊บ	ความเร็วในการวิ่ง (กม./ชม.)	รวมระยะทางจากเริ่มต้น (ม.)
1	7	8.5	140
2	8	9.0	300
3	8	9.5	460
4	9	10.0	640
5	9	10.5	820
6	10	11.0	1020
7	10	11.5	1220
8	11	12.0	1440
9	11	12.5	1660
10	11	13.0	1880

ส่วนการดึงข้อนั้นไม่มีอะไรพิเศษ เป็นการดึงข้อคว่ำฝ่ามือธรรมดา โดยต้องยกตัวให้คางพ้นระดับบาร์เท่านั้นถึงจะนับว่าเป็นการดึงข้อที่ถูกต้อง (ไม่อย่างนั้นไม่นับแต้มให้) เมื่อเราปล่อยมือออกจากราวจะถือเป็นการสิ้นสุด ซึ่งตรงนี้ต้องระวังเป็นพิเศษ อย่าให้มือลื่นหลุด โดยเฉพาะในวันที่ฝนตก หาก

ดึงข้อได้มากกว่าสี่ครั้งก็ถือว่าผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ สำหรับค่าเฉลี่ยของผู้สมัครคือประมาณ ๗-๘ ครั้ง ซึ่งไม่ยากเกินไปหากเรามีเวลาฝึกฝนสักสองเดือน (และมีน้ำหนักตัวไม่มากเกินไป) อย่างไรก็ตาม การดึงข้อนี้จะทำทันทีหลังการทดสอบวิ่ง โดยมีเวลาให้พักหายใจแค่สอง-สามนาทีเท่านั้น ดึงนั้นจึงควรระวังตรงนี้ด้วย อย่าวิ่งให้สุดเกินไปจนไม่มีแรงดึงข้อ เพราะแม้เราจะวิ่งได้ถึงระดับ ๙ แต่ถ้าดึงข้อได้แค่ครั้งสองครั้ง ก็อาจส่งผลให้คัดตัวไม่ผ่าน ต้องรอลองใหม่ครั้งถัดไปในอีกสามหรือหกเดือนก็เป็นได้

หลังจากการดึงข้อก็จะเป็นการทดสอบซิตอัพ ๔๐ ครั้ง ซึ่งไม่ค่อยสำคัญเท่าไหร่ หากทำได้ต่ำกว่า ๔๐ ก็ถือว่าไม่ผ่านเกณฑ์ แต่การทดสอบจะหยุดที่ ๔๐ ไม่เกินกว่านั้น ดังนั้นสำหรับการฝึกเตรียมตัว แค่ซิตอัพที่บ้านให้ได้สัก ๕๐ ครั้งก็เพียงพอแล้ว

หากเราเข้าไปดูในเว็บไซต์ของศูนย์รับสมัครกองพลต่างด้าวตรงส่วนข้อมูลการทดสอบร่างกายก็จะพบว่า นอกจากการวิ่ง ดึงข้อ และซิตอัพแล้ว ยังมีการทดสอบปีนเชือก ๕ เมตรด้วย แต่ ณ ขณะที่ผมเข้าไปสมัคร การทดสอบนี้ถูกยกเลิกไป เนื่องจาก (ได้ยินมาว่า) มีผู้สมัครที่ตกมาขาหัก อย่างไรก็ตาม นโยบายนี้อาจเปลี่ยนแปลงได้ทุกเมื่อ ดังนั้นขอให้ลองซ้อมปีนเชือกมาไว้บ้าง ให้พอมีความมั่นใจว่าถ้าต้องปีนจะปีนได้ ช้าเร็วไม่สำคัญ จะปีนด้วยมืออย่างเดียวหรือมือประกอบเท้าก็ได้ ขอให้ปีนถึง ๕ เมตรเป็นพอ

เมื่อผู้สมัครผ่านการทดสอบร่างกายมาได้แล้ว จะได้รับแจกเสื้อยืดสีเขียวให้เปลี่ยนแทนสีดำ และเลื่อนขั้นไปเป็นพวกแว้ค (vert –สีเขียว) ซึ่งพวกแว้คนี้ ถ้าไม่ก่อเรื่องอะไรก็จะไม่ถูกไล่ออกกลางคันไปจนกว่าจะมีการประกาศผลในอีกหนึ่งถึงสองสัปดาห์ต่อไป

การสอบประวัติ

ในขณะที่กองทัพตะวันตกปกติจะไม่รับสมัครผู้ที่มีประวัติอาชญากรรม แต่กองพลต่างด้าวยังคงเป็นกองทัพเดียวที่ให้โอกาสคนเหล่านี้ได้เริ่มชีวิตใหม่ ยกเว้นแต่เป็นอาชญากรรมร้ายแรง เช่น ฆ่าคนตาย ก่อการร้าย ค้ายาเสพติด

หรือเป็นที่ต้องการตัวของตำรวจสากล (Interpol) ซึ่งการสอบประวัตินี้ก็เพื่อจุดประสงค์ในการกันคนเหล่านี้ออกไปนั่นเอง

ต้องถือว่าเจ้าหน้าที่สัมภาษณ์ (นายทหารประทวนของกองพลต่างด้าว) ทำงานบรรลุวัตถุประสงค์นี้ได้อย่างน่าทึ่ง ทั้งๆ ที่ต้องตรวจสอบคนต่างชาติจากทุกประเทศทั่วโลกซึ่งค้นประวัติอย่างเป็นทางการไม่ได้ (ยกเว้นคนฝรั่งเศสหรือคนยุโรปที่มีประวัติในฐานข้อมูลตำรวจสากล) การทดสอบ (หรือจะเรียกว่าการสอบสวนก็ได้) เพื่อประเมินว่าผู้สมัครคนใดซ่อนเบื้องหลังอะไรไว้บ้างนี้จึงเป็นเกมทางจิตวิทยาล้วนๆ

ด้วยเหตุนี้ เราจึงควรให้ข้อมูลและตอบคำถามทุกอย่างด้วยความซื่อสัตย์ตรงไปตรงมาที่สุด ทางกองพลต่างด้าวไม่ติดใจอะไรมากหากเราเคยทะเลาะวิวาทจนติดคุกมาปีสองปี (ตราบใดที่ไม่ได้ฆ่าคนตาย) หรือเคยลองยาเสพติดมาก่อน (แต่เลิกไปนานพอแล้ว) แต่หากเราปิดบังข้อมูลนี้ไว้แล้วเจ้าหน้าที่ตรวจพบภายหลัง เราจะถูกไล่ออกทันทีโดยไม่มีสิทธิอุทธรณ์

สำหรับความเข้มข้นและรูปแบบการสัมภาษณ์ (หรือสอบสวน) นั้น จะแตกต่างกันไปตามแต่ผู้สมัครแต่ละคน ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ประเมินว่าผู้สมัครคนนั้นไม่น่าจะมีอะไรปิดซ่อนไว้เบื้องหลัง เป็นคนดีซื่อสัตย์สุจริต การสัมภาษณ์ก็จะไม่มีอะไรมากไปกว่าการกรอกแบบฟอร์มพร้อมคำถามนิดหน่อย เสร็จภายในหนึ่งถึงสองชั่วโมง แต่สำหรับกรณีที่น่าสังสัย การสัมภาษณ์อาจจะกลายเป็นการสอบสวนด้วยการตะคอก การทุบโต๊ะ การสอบซ้ำหลายครั้งเพื่อจับโกหก ฯลฯ ซึ่งอาจกินเวลาเป็นสัปดาห์ และหากผลการทดสอบจบลงด้วยความคลางแคลงใจ โอกาสผ่านการคัดเลือกก็แทบจะเป็นศูนย์ทันที

ในกรณีของผม เนื่องจากผมนำใบปริญญาที่แปลเป็นภาษาอังกฤษแล้วติดไปด้วย (เอกสารทุกอย่างที่เรานำติดตัวไปจะถูกยึดไว้ตั้งแต่วันแรกที่เราก้าวเท้าเข้าศูนย์สมัคร) การทดสอบจึงเป็นแค่การกรอกแบบฟอร์มประวัติชีวิต (เป็นภาษาอังกฤษ) ชื่อพ่อ ชื่อแม่ สถานที่เกิด ที่อยู่ทุกที่ในเวลาสามปีก่อนมาสมัคร สถานที่ศึกษาตั้งแต่ชั้นประถม เหตุจูงใจให้มาสมัคร ปัญหากับทางราชการ กิจกรรมทางการเมืองที่เคยทำ ประวัติอาชญากรรม-การใช้สารเสพติด ฯลฯ ซึ่งทั้งหมดนี้ต้องใช้เวลากรอกนานพอสมควร หลังกรอกเสร็จก็ยื่นให้เจ้าหน้าที่

จากนั้นก็ออกมารอสักหนึ่ง-สองชั่วโมง เขาก็จะเรียกเข้าไปแสดงความยินดีว่าการสอบประวัติไม่มีปัญหา พร้อมกับคุยเล่นนิดหน่อย ซึ่งก็ถือว่าจบส่วนการสอบประวัติ

มีเพื่อนร่วมกลุ่มคัดเลือกของผมบางคนที่ต้องใช้เวลาตลอดบ่าย แถมยังถูกเรียกตัวกลับไปอีกสองถึงสามรอบในตลอดช่วงสัปดาห์ต่อไป และหลายคนต้องกรอกแบบฟอร์มที่ว่าซ้ำๆ สองหรือสามรอบ (เพื่อจับโกหก) ด้วยเหตุนี้ก่อนเข้าไปสมัครเราจึงควรเตรียมตัวนั่งระลึกชาติสักหน่อย ว่าชีวิตเราเคยผ่านอะไรมาบ้าง ลองเขียนไล่ประวัติตัวเอง เขียนชื่อโรงเรียนชื่อที่ทำงานเป็นภาษาอังกฤษ พร้อมทบทวนว่าเราเข้าไปเรียนไปทำงานแต่ละที่ในปีไหนถึงปีไหน (เป็นปี ค.ศ.) เพื่อจะได้ไม่กรอกแบบฟอร์มในวันสัมภาษณ์แบบหลงๆ ลืมๆ มั่วๆ จนเป็นเหตุให้ถูกสงสัยโดยไม่จำเป็น

ผู้ที่ผ่านการสัมภาษณ์จนเป็นที่พอใจของเจ้าหน้าที่แล้ว ก็จะได้รับการสัมภาษณ์ทางจิตวิทยาในวันต่อๆ ไป

การสัมภาษณ์จิตวิทยา

ชีวิตทหารนั้นเป็นคนละโลกกับชีวิตพลเรือน โดยเฉพาะระดับพลทหารที่ต้องประจำการในค่ายตลอดวันราชการ ไม่ได้อยู่กับครอบครัวหรือเพื่อนฝูงข้างนอก แต่ชีวิตของทหารต่างด้าวนั้นยิ่งเป็นอีกโลกที่ไกลออกไปอีก เพราะนอกจากจะต้องใช้ชีวิตแบบทหาร ไกลจากความศิวิไลซ์แล้ว ยังต้องไกลบ้านคนรัก ครอบครัวเป็นร้อยเป็นพันกิโลเมตร อยู่ท่ามกลางกลุ่มคนต่างชาติต่างภาษาที่อาจจะคุยกันไม่รู้เรื่องไปตลอดช่วงปีแรกๆ ไม่นับความต่างของวัฒนธรรม อาหาร อากาศ หรือการเหยียดผิวเหยียดศาสนา (ที่ยังคงมีอยู่) ดังนั้น ผู้ที่จะเป็นทหารต่างด้าวได้ต้องมีจิตใจเข้มแข็งและมีความอดทนเพียงพอ

การสัมภาษณ์โดยนักจิตวิทยานี้จึงเป็นส่วนหนึ่งของการคัดเลือก เพื่อให้แน่ใจว่าผู้ที่ผ่านไปเป็นทหารต่างด้าวจะทนสภาพชีวิตเช่นนี้ได้โดยไม่เป็นบ้าหรือหนีทหารไปเสียก่อน

นอกจากนั้น นักจิตวิทยา (ซึ่งเป็นทหารชั้นประทวนในกองพลต่างด้าว)

จะพิจารณาให้แน่ใจว่า ผู้สมัครมีทัศนคติและความคาดหวังที่ไม่เพ้อเจ้อ เนื่องจากความเชื่อผิดๆ ว่ากองพลต่างด้าวเป็นกองทหารรับจ้างหรือหน่วยรบพิเศษ ทำให้หลายคนเข้ามาสมัครด้วยคาดหวังว่าจะได้ลุยแอ็คชั่นแบบในหนังตลอดเวลา ซึ่งคนเหล่านี้พอไปเจอความจริงว่าชีวิตทหาร (ในยามสงบ) นั้นประกอบไปด้วยความน่าเบื่อ ๙๐% และความโหดร้าย ๑๐% ก็จะพากันหนีทหารทันทีภายในปีหรือสองปี

นี่ยังไม่นับพวกที่มีแนวโน้มว่าจะก่ออันตรายหากได้รับอำนาจหรือมีอาวุธในมือ เพราะสิ่งที่กองทัพฝรั่งเศสกลัวที่สุดคือข่าวทหารของตนไปก่อคดีคุกคามหรือทำวิปริตแก่คนพื้นเมืองในพื้นที่ภารกิจ (ซึ่งเราจะเห็นข่าวเช่นนี้บ่อยๆ กับกองทัพอเมริกัน)

ดังนั้น หากเราไม่ได้ไปตอบหรือตั้งคำถามแปลกๆ วิปริตๆ และมีแรงจูงใจในการสมัครที่ดีพอ (แค่เหตุผลว่าต้องการหางานหรือหาที่อยู่ในฝรั่งเศสอย่างถูกกฎหมายก็เป็นแรงจูงใจที่ดีพอแล้ว) ก็จะไม่มีปัญหาในการสอบสัมภาษณ์แต่อย่างใด ทว่าพวกที่บ้าพลังบ้าแรมโบ้จนเกินงามนั้นจะได้คะแนนการสัมภาษณ์ที่ต่ำหรืออาจโดนกาหัวแดงไปเลย

การสัมภาษณ์จะทำในภาษาของผู้สมัครถ้าทำได้ ซึ่งสำหรับคนไทยอย่างเราๆ ก็ควรขอสัมภาษณ์เป็นภาษาอังกฤษ

คะแนนรวมและประกาศผลการคัดตัว

เมื่อผ่านการทดสอบทั้งหมดแล้วก็ต้องรอในศูนย์คัดตัวไปจนกว่าจะถึงวันพฤหัสถัดไป ซึ่งจะเป็นวันที่คณะกรรมการคัดตัวประชุมและตัดสินคัดเลือกผู้สมัครจากคะแนนในการทดสอบและการสัมภาษณ์ทั้งหมด รวมถึงปัจจัยอื่นๆ ของผู้สมัครแต่ละคน เช่น อายุ อาชีพก่อนหน้า ประสบการณ์ทหาร ฯลฯ เมื่อคณะกรรมการได้ลงมติเลือกผู้สมัครเสร็จสิ้นแล้ว ในตอนบ่ายของวันพฤหัส ผู้สมัครที่รอผลจะถูกเรียกมาเข้าแถวที่หน้าศูนย์ และนายทหารยศร้อยโท (lieutenant) ผบ. ศูนย์คัดตัว จะเป็นคนอ่านประกาศรายชื่อผู้ที่คัดตัวผ่าน ผู้ที่สอบตกจะต้องไปรับสัมภาระคืนและออกจากค่ายภายในวันนั้น (ผู้สมัครที่

ศูนย์ปารีสจะได้รับตั๋วเดินทางกลับจากโอบาญ็นไปปารีส) ส่วนผู้ที่ผ่านการคัดเลือกจะได้รับแจกเครื่องแบบทหาร ทั้งชุดลายพรางและชุดพละ ทั้งยังได้เลื่อนขั้นเป็นกลุ่มที่เรียกว่ารูจ (rouge-สีแดง) ซึ่งจะแต่งเครื่องแบบทหารจริงๆ ไม่ใช่ชุดพละสีน้ำเงินอีกต่อไป

กลุ่มรูจ ซึ่งเป็นพวกที่ผ่านการคัดเลือกแล้ว จะต้องรอในศูนย์คัดตัวต่อไปประมาณหนึ่งสัปดาห์เพื่อดำเนินงานเอกสารที่เหลือ และผ่านการตรวจร่างกายอย่างละเอียดที่โรงพยาบาลทหาร (ตรวจเลือด เอกซเรย์ปอด ตรวจสายตาด้วยคอมพิวเตอร์) ซึ่งถ้าผู้สมัครคนใดมีปัญหาทางร่างกายก็อาจจะต้องรอนานต่อไปอีกหลายสัปดาห์เพื่อรอผลตรวจ และหากพบว่ามีปัญหาทางสุขภาพร้ายแรงก็จะหมดสิทธิเป็นทหารต่างด้าวทันที แม้จะผ่านการคัดเลือกมาแล้วก็ตาม

หลังจากดำเนินเรื่องทั้งหมดเสร็จสิ้น (๑-๓ สัปดาห์) ถ้าไม่มีปัญหาอะไรพวกรูจแต่ละคนจะได้รับแจกหมวกเบเร่ต์สีเขียว อันเป็นเอกลักษณ์ของกองทหารต่างด้าว (ก่อนหน้านั้นพวกรูจจะใส่แค่ชุดลายพรางโดยไม่มีหมวก) แล้วถูกส่งตัวไปรับการฝึกพื้นฐานที่กองพันฝึกเป็นเวลาอีกสี่เดือน

สำหรับเกณฑ์การคัดเลือกผู้สมัครและอัตราการแข่งขันนั้น จะแตกต่างกันไปตามสถานการณ์แวดล้อมในขณะนั้น ทั้งสถานการณ์โลก เช่น ภาวะวิกฤตเศรษฐกิจ ที่จะทำให้คนแห่กันมาสมัครทหารมากขึ้น สถานการณ์ในประเทศฝรั่งเศส เช่น การลดขนาดกองทัพ การต่อต้านสงคราม ที่ทำให้โควตาทหารต่างด้าวลดลง หรือสถานการณ์ของกองพลต่างด้าวเอง เช่น การที่มีคนหนีทหารมาก ทำให้มีที่ว่างในแต่ละกองพันมากขึ้น เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม ไม่ว่าโควตาการคัดเลือกในแต่ละช่วงจะเป็นเช่นไร หากเราผ่านการทดสอบ ได้คะแนนดี และมีคุณสมบัติส่วนตัวตรงตามความต้องการและเหมาะกับชีวิตทหารต่างด้าว เราก็จะมีสิทธิผ่านการคัดเลือกได้มากกว่าผู้แข่งขันอื่นๆ โดยผลการทดสอบและคุณสมบัติแต่ละอย่างนั้นก็มีน้ำหนักความสำคัญต่างกันไป ซึ่งนอกจากคะแนนทดสอบแล้ว ยังมีคะแนนสำหรับ

• อายุ โดยช่วงอายุประมาณ ๒๐–๓๐ ปีจะได้รับคะแนนเต็ม ในขณะที่ถ้าเด็กหรือแก่เกินไป ก็จะได้คะแนนน้อยลงเป็นลำดับ (ช่วงอายุที่เปิดรับสมัครคือ ๑๗–๔๐ ปี)

• ทักษะพิเศษ เช่นถ้าผู้สมัครมีทักษะช่างไฟฟ้า ช่างเชื่อม ช่างก่อสร้าง ขับรถบรรทุก มีใบขับขี่สากล ก็จะได้รับคะแนนเพิ่มเติมเป็นพิเศษ มากกว่าผู้สมัครที่ไม่มีทักษะอะไรเลย

• ประสบการณ์ทหาร ถ้าผู้สมัครเคยเป็นทหารมาก่อนจะได้รับความสนใจเป็นพิเศษ โดยเฉพาะในหน่วยรบ แต่หากยศที่เคยมีสูงเกินไปก็อาจจะส่งผลลบแทนได้ เพราะผู้ที่เคยใช้ชีวิตทหารในระดับบังคับบัญชามาก่อนมีแนวโน้มยอมรับชีวิตในระดับพลทหารของกองพลต่างด้าวได้ยาก

• พฤติกรรมในศูนย์คัดตัว หากในช่วงเวลาตั้งแต่ก้าวเท้าเข้าสู่ศูนย์สมัครจนถึงวันประกาศผล ผู้สมัครคนใดที่ก่อเรื่อง ไม่เชื่อฟังคำสั่ง หรืออู้งาน ถ้าไม่ถูกไล่ออกทันที ก็จะถูกหมายหัวไว้เพื่อลดคะแนนความประพฤติ ในขณะที่ผู้สมัครทั่วไปซึ่งอยู่เฉยๆ ไม่ได้ก่อปัญหาอะไรจะได้คะแนนเต็ม ซึ่งคะแนนส่วนนี้เป็นวิจารณญาณของเจ้าหน้าที่ล้วนๆ ดังนั้นในระหว่างสองถึงสามสัปดาห์ที่ศูนย์คัดตัวนี้ เราจึงควรทำตัวเงียบๆ ทำตามคำสั่งให้ฉับไวตลอด อย่าเด่นให้เจ้าหน้าที่คนใดสังเกตหรือเหม็นหน้าเอา จะไม่ต้องกังวลกับเรื่องคะแนนความประพฤตินี้

• ความสามารถในการพูดภาษาฝรั่งเศส ถ้าเราพูดภาษาฝรั่งเศสได้ แม้จะแค่ระดับบทสนทนาในชีวิตประจำวัน ก็จะได้รับคะแนนเพิ่มในส่วนนี้

• สัญชาติ ผู้ที่มาจากประเทศที่ไม่ค่อยมีคนมาสมัครกองพลต่างดาว มีแนวโน้มจะได้รับการคัดเลือกเป็นพิเศษ เนื่องจากกองพลต่างด้าวมีนโยบายเพิ่มความหลากหลายของเชื้อชาติและสัญชาติผู้สมัคร ซึ่งตรงนี้เองเป็นประโยชน์แก่คนไทยอย่างเราๆ เพราะในขณะที่ผมเขียนหนังสือเล่มนี้ (ปลายปี ๒๕๕๔) มีคนไทยอยู่ในกองพลต่างด้าวไม่ถึง ๑๐ คน และผมเป็นคนไทยคนเดียวในกองพันที่ผมอยู่

• คะแนนพิเศษสำหรับผู้ที่มีญาติเคยเป็นทหารต่างด้าวหรือเสียชีวิตในหน้าที่ (ซึ่งคล้ายกับการสอบเข้านักเรียนจ่านักเรียนนายร้อยที่ไทย)

คะแนนในแต่ละการทดสอบและแต่ละคุณสมบัติจะถูกคิดเป็นคะแนนรวมเพื่อนำมาจัดลำดับรายชื่อผู้สมัคร จากสูงสุดไปยังต่ำสุด ซึ่งปกติแล้วผู้สมัครจะถูกเลือกตามลำดับคะแนนตามจำนวนโควตาที่มี ดังนั้น แม้คะแนนอย่างใดอย่างหนึ่งของเราจะน้อย แต่หากเราทำทดสอบอื่นๆ ได้ดี ก็ยังมีสิทธิผ่านการคัดเลือก อย่างไรก็ตาม หากผู้สมัครคนใดได้คะแนนการทดสอบหรือคุณสมบัติบางอย่างที่น้อยกว่าปกติมากๆ ช่องบันทึกคะแนนนั้นๆ บนตารางสรุปคะแนนของผู้สมัครก็จะถูกพิมพ์เป็นตัวเลขสีแดง และผู้สมัครอาจจะไม่ได้รับการคัดเลือก แม้จะมีคะแนนรวมอยู่ในอันดับต้นๆ ก็ตาม ซึ่งกรณีนี้จะเกิดขึ้นกับคะแนนสอบประวัติและคะแนนสัมภาษณ์จิตวิทยา (เช่นผู้สมัครที่เคยมีประวัติค้ายาเสพติดหรือดูมีสภาพจิตไม่ปกติ ซึ่งเจ้าหน้าที่สัมภาษณ์มีความเห็นว่าไม่ควรได้รับการคัดเลือก) หรือมีอายุเกิน ๓๕ ปี เป็นต้น

ผลการตัดสินของคณะกรรมการคัดเลือกนั้นถือเป็นที่สิ้นสุด และผู้สมัครที่ไม่ผ่านการคัดเลือกในขั้นตอนสุดท้ายนี้จะไม่มีสิทธิกลับมาสมัครอีก ทั้งยังไม่มีสิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการการคัดเลือก (บุคคลเหล่านี้จะถูกระบุในใบแจ้งผลว่าเป็นกลุ่ม Inapt Définitif ซึ่งหมดสิทธิอย่างถาวร ต่างจากผู้ที่ไม่ผ่านการทดสอบสุขภาพ ความฉลาด หรือสมรรถนะร่างกาย ที่เรียกว่า Inapt Temporaire และกลับมาสมัครใหม่ได้หลังระยะเวลาตามที่ระบุไว้แต่ละกรณี) อย่างไรก็ตาม หากผู้สมัครเชื่อว่าตนได้รับตัดสินให้เป็น Inapt Définitif อย่างไม่เป็นธรรม หรือมีการเปลี่ยนแปลงส่วนตัวที่ทำให้เงื่อนไขการสอบตกนั้นหมดไป ก็อาจเขียนจดหมายไปถึงนายพลผู้บังคับบัญชาของกองพลต่างด้าว (Le général commandant de la Légion Étrangére) ซึ่งเป็นผู้มีอำนาจอนุมัติให้ผู้สมัครรายนั้นกลับมามีสิทธิสมัครได้ ซึ่งจดหมายที่ว่านี้ต้องเขียนเป็นภาษาฝรั่งเศสอย่างเป็นทางการ ตามแบบจดหมายราชการ แต่การจะได้รับอนุมัติเป็นกรณีพิเศษเช่นนี้ไม่ง่ายแน่นอน

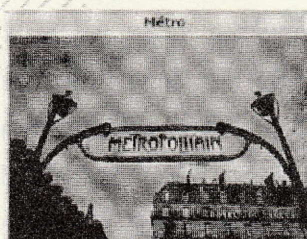
ดังนั้น ผู้สมัครที่ตั้งใจใฝ่ฝันอยากเป็นเลจองแนร์ โดยเฉพาะคนจากประเทศไกลโพ้นทะเลอย่างคนไทยเราที่แทบจะพูดได้ว่า มีโอกาสเดินทางไปสมัครแค่หนเดียวนั้น ต้องเตรียมตัวให้พร้อมที่สุด ฝึกฝนร่างกาย ฝึกหัดทำข้อสอบทดสอบตัวเองที่บ้าน ให้มั่นใจว่าจะไม่สอบตกการทดสอบใดๆ และ

เมื่อไปถึงศูนย์สมัคร ก็ต้องระมัดระวังและตื่นตัวอยู่เสมอ หุบปากให้เงียบที่สุด ทำตามคำสั่งอย่างเคร่งครัดฉับไว อ้าปากพูดเมื่อถูกถามเท่านั้น ถ้าไม่เข้าใจอะไรให้มองดูเพื่อนรอบตัว และอย่าก่อเรื่อง โดยเฉพาะเรื่องทะเลาะวิวาท ให้อดกลั้นไว้ตลอด ท่องไว้ในใจว่าเรามาจากที่ไกล ด้วยโอกาสเพียงหนเดียวในชีวิต อย่าเอาพิมเสนไปแลกเกลือ อย่าขี้โม้โอ้อวดกับเพื่อนร่วมสมัคร ทำตัวให้ล่องหนไว้เป็นดีที่สุด ก็จะไม่มีปัญหาอะไร

ถ้ากายพร้อม ใจพร้อม ข้อมูลพร้อม ด้วยส่วนดีของการเป็นคนไทยซึ่งมีอยู่น้อยในกองพลต่างด้าว และธรรมชาติของคนไทยที่นอบน้อมเชื่อฟังคำสั่งผู้ใหญ่ตามวัฒนธรรมอันดีของเรา เราก็จะมีโอกาสผ่านการคัดตัวไปเกือบ ๗๕% แล้ว ที่เหลือก็เป็นเรื่องคุณภาพของผู้ที่สมัครแข่งขันร่วมกับเราผสมกับโชคอีกนิดหน่อย

ไม่มีอะไรยากเกินความตั้งใจ ขอให้เรามีความพยายามและการเตรียมตัวที่ดีก็พอ

ภาคผนวก ๓
การเดินทางในฝรั่งเศส

ระบบขนส่งมวลชนปารีส			
รถไฟฟ้า (Métro)			
1	สาย 1	7bis	สาย 7bis
2	สาย 2	8	สาย 8
3	สาย 3	9	สาย 9
3bis	สาย 3bis	10	สาย 10
4	สาย 4	11	สาย 11
5	สาย 5	12	สาย 12
6	สาย 6	13	สาย 13
7	สาย 7	14	สาย 14
[illegible] (RER)			
A	สาย A	D	สาย D
B	สาย B	E	สาย E

เรียบเรียงกราฟิกโดย อธิบดี เขมะประสิทธิ์
(เครดิต : ฐานข้อมูล วิกิพีเดีย)

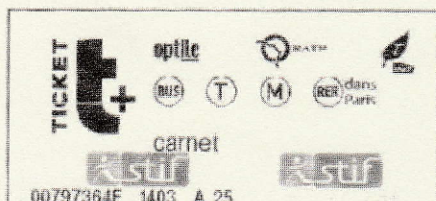
Métro

รถไฟใต้ดินของกรุงปารีสมีบริการสายหลักทั้งหมด ๑๔ สาย ซึ่งจะเรียกตามหมายเลข ๑-๑๔ และมีสีประจำสายต่างกันไป โดยมีสถานีปลายทางอยู่คนละฟากของกรุงปารีส

บริเวณชานชาลาของทุกสถานีจะมีแผนที่ Metro แปะอยู่ที่กำแพง

ตั๋วเมโทร

หากซื้อทีละ ๑๐ ใบ (ภาษาฝรั่งเศสเรียกว่า Carnet การ์เนต์) จะได้ราคาถูกกว่าซื้อใบเดียว และยังมีตั๋วรายวัน รายสัปดาห์ หรือแม้แต่รายเดือน ซึ่งมีราคาดังต่อไปนี้ (ราคาในปี พ.ศ. ๒๕๕๕)

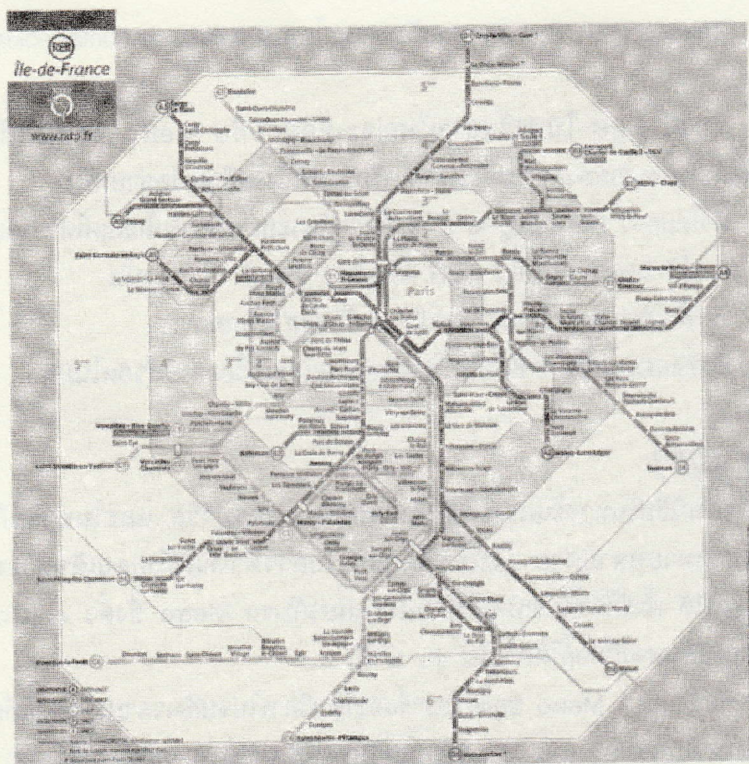
1 ticket	1.70 €
Carnet of 10	12.50 €
1-day-ticket "Mobilis" full fare, Zone 1+2	6.10 €

หมายเหตุ : ตั๋วธรรมดา ๑ ใบจะใช้ได้ครั้งเดียว ซึ่งตั๋วนี้ใช้ได้กับรสบัส รถไฟใต้ดิน และรถราง

RER (แอร์เออแอร์)

RER เป็นรถไฟที่แล่นตัดปารีสออกไปชานเมือง มีระบบเครือข่ายคล้าย Metro แต่ระยะทางไกลกว่า ราคาตั๋วขึ้นอยู่กับระยะทาง ซึ่งได้อธิบายไว้ในเรื่องระบบ Zone

ใน RER ๑ สายมีสถานีปลายทางแยกออกหลายสถานี ซึ่งสังเกตได้จากป้ายบริเวณชานชาลาที่ขึ้นรถไฟ

Zone

มหานครปารีสอยู่ในแคว้น อีล-เดอ-ฟรองซ์ (Île-de-France) ซึ่งจะแบ่ง Zone การเดินทางออกเป็น ๖ โซนดังนี้

Zone 1 Métro – กรุงปารีส (Paris Métropolitain)

Zone 2 RER B – สนามกีฬาสตาด เดอ ฟรองซ์ (Stade de France)

Zone 3 RER A – สถานีของค่ายรับสมัครทหารกองพลทหารต่างด้าว ที่ Fontenay-sous-Bois

Zone 4 RER C – พระราชวังแวร์ซาย (Château de Versailles)

Zone 5 RER B – ท่าอากาศยานนานาชาติปารีส-ชาร์ล เดอ โกล (Aéroport Paris-Charles-de-Gaulle)

Zone 6 RER D – พระราชวังฟงแตนโบล (Château de Fontainebleau)

สถานี RER ในปารีสส่วนใหญ่จะเชื่อมต่อกับ Metro ซึ่งไม่จำเป็นต้องซื้อตั๋วใหม่หากต้องการเปลี่ยนจากเครือข่ายหนึ่งไปอีกเครือข่ายหนึ่ง

ตั๋วโดยสาร RER มีอยู่ ๒ แบบ ขึ้นอยู่กับระยะทางว่าไปไกลแค่ไหน ได้แก่

๑. ตั๋ว Metro ที่ใช้ขึ้น RER ได้เฉพาะ Zone 1-2 เท่านั้น

๒. ตั๋ว Île-de-France ซึ่งจะมีราคาขึ้นอยู่กับระยะทาง

ตั๋วทั้งสองแบบนี้หาซื้อได้ที่ช่องจำหน่ายและเครื่องขายตั๋วอัตโนมัติ

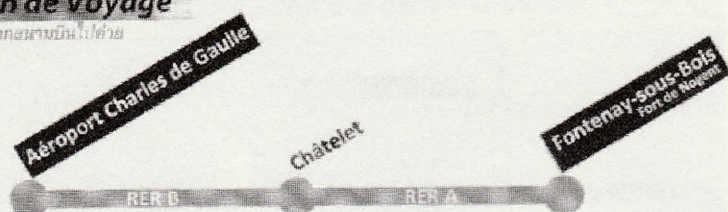
Bus (บุซ)

เป็นวิธีเดินทางในกรณีที่ต้องการชมมหานครปารีส และในปารีสก็มีรถบัสมากมายหลายสาย ทั้งนี้การโดยสารรถอาจทำให้ผู้ที่ไม่เคยเดินทางมาที่นี่สับสนได้ ตั๋วที่ใช้ขึ้นรถบัสก็ใช้ตั๋วแบบเดียวกับรถ Metro ซึ่งตั๋ว ๑ ใบเราจะเปลี่ยนเส้นทางกี่ต่อก็ได้ภายใน ๙๐ นาที

ข้อสังเกต : Metro ของกรุงปารีสจะให้บริการไปจนถึงเวลาประมาณเที่ยงคืนครึ่งในวันธรรมดา และ ๑ นาฬิกาในวันหยุดสุดสัปดาห์ (ยกเว้นบางสาย)

ส่วนรถบัสนั้นจะให้บริการทั้งวัน ช่วงหลัง ๓-๔ ทุ่มรถจะน้อยลง แต่จะมีรถบัสกลางคืน (Noctilien bus) แล่นให้บริการแทน ซึ่งมาประมาณทุกๆ ครึ่งชั่วโมง

สามารถซื้อตั๋วรถบัสได้จากพนักงานขับรถหรือตู้ขายตั๋วอัตโนมัติในสถานี Metro

แผนการเดินทางสำหรับการไปสมัครที่
Fort de Nogent, Paris Aéroports Charles De Gaulle

หลังจากผ่านพิธีตรวจคนเข้าเมืองแล้ว ให้มองหาป้าย CDGVAL ซึ่งจะเป็นรถไฟระหว่างอาคารผู้โดยสาร (ไม่เสียค่าโดยสาร) ไปลงที่สถานี Roissy Pole – Paris par train รถไฟที่จะไปต่อนี้เรียกว่า RER จะเป็นรถไฟสายยาว วิ่งผ่านกลางมหานครปารีส ซื้อตั๋วโดยสารได้ที่เครื่องขายตั๋วบริเวณทางเข้าชานชาลา หลังจากเสียบตั๋วตอนขาเข้าเพื่อผ่านประตูแล้ว (ไม่เสียบผ่านไม่ได้) ให้เก็บตั๋วไว้เพื่อใช้อีกครั้งที่ประตูทางออก

หมายเหตุ : ไม่สามารถใช้บัตรเครดิตของไทยซื้อตั๋วที่ตู้ขายอัตโนมัติ

Châtelet-Les Halles

ชาตเลต์-เลส์ อาลส์เป็นสถานีรถไฟใต้ดินที่ใหญ่ที่สุดในโลก เมื่อมาลงที่นี่ วิธีที่จะไม่ให้หลงคือต้องสังเกตป้ายหลังจากลงรถไฟมาแล้วให้มองหาตัว A ที่มีสีแดงในวงกลม ซึ่งรถไฟสายนี้จะแยกเป็นสองสายดังรูป ให้ไปทาง Boissy-Saint-Léger และลงที่สถานี Fontenay-sous-Bois

หมายเหตุ : ปกติแล้วชานชาลาของรถ RER ที่ไป Fontenay-sous-Bois จะอยู่ติดชานชาลาของรถ RER ที่มาจากสนามบิน หรืออธิบายสั้นๆ คือ เมื่อมาถึงชาตเลต์-เลส์ อาลส์แล้ว ให้ต่อรถไฟซึ่งอยู่ตรงข้ามได้เลย

Fontenay-sous-Bois
Fort de Nogent (ฟอค เดอโนจ๊อง)

เมื่อมาถึงสถานี Fontenay-sous-Bois ซึ่งเป็นสถานีรถไฟที่ใกล้ Fort de Nogent ที่สุด เส้นทางเดินไปยัง Fort de Nogent จะเป็นดังนี้

๑. เมื่อออกจากสถานีรถไฟแล้ว จะพบ Place Moreau David

๒. เดินตรงไปเรื่อยๆ ไม่ต้องเลี้ยว จนถึงสี่แยก

๓. ตรงข้ามสี่แยกไปเข้าสู่ถนน Rue du Commandant Jean Duhail

๔. เดินต่อไปมาถึงสามแยกรูป Y เลี้ยวขวาเข้าสู่ถนน Rue Maurice Couderchet

๕. เมื่อถึงสี่แยกให้เลี้ยวขวาเข้าสู่ Rue Mot

๖. สุดถนน Rue Mot จะเจอสามแยก เลี้ยวซ้ายเข้าสู่ถนน Rue de joinville

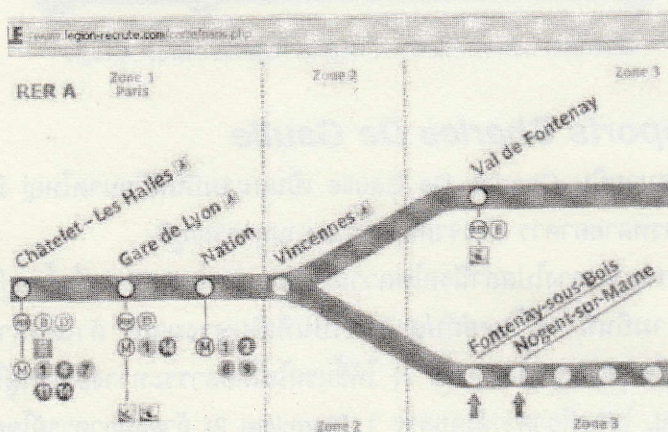
๗. เลี้ยวขวาแรกจะเข้าสู่ถนน Rue Louis Xavier de Ricard

๘. เดินต่อจนมาถึงสามแยกรูป Y เลี้ยวขวาเข้าสู่ถนน Rue Louis Xavier de Ricard

๙. เมื่อถึงวงเวียนที่ ๑ เดินเลาะขวาไป

๑๐. เมื่อถึงวงเวียนที่ ๒ จะเริ่มเห็นป้าย Legion Étrangere ตามทาง เดินข้ามถนนไปทางซ้าย แล้วเดินตรงไปเรื่อยๆ เข้าสู่ Impasse de la Croix Pommier

๑๑. เมื่อเข้าไปจนสุดถนนจะพบประตูที่เขียนว่า Fort de Nogent Legion Étrangere

RER Fontenay-sous-Bois

Plan de Voyage

แผนจากสนามบินไปค่าย

Aéroport Charles de Gaulle

Marseille St-Charles

Aubagne

TGV

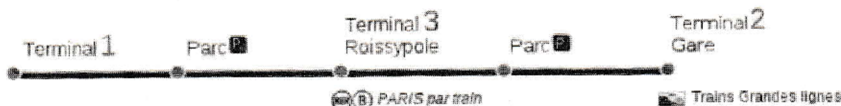
Train

แผนการเดินทางสำหรับการไปสมัครที่ Premier Régiment Étranger, Aubagne

Aéroports Charles De Gaulle

สนามบิน Charles De Gaulle เป็นสนามบินที่มีขนาดใหญ่ มีอาคารผู้โดยสารหลายอาคาร ต่างจากท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ

การเดินทางไปสถานีรถไฟความเร็วสูง Gare SNCF ซึ่งตั้งอยู่ในพื้นที่ของสนามบินนี้ จะขึ้นอยู่กับสายการบินที่เดินทางมาถึง ถ้าเดินทางมาลงอาคารผู้โดยสาร 1 (Terminal 1) ให้ขึ้นรถไฟโดยสารระหว่างอาคารผู้โดยสาร CDGVAL ไปลงที่อาคารผู้โดยสาร 1 (Terminal 2) ถ้าลงที่อาคารผู้โดยสาร 2 (2A,2B,2C,2D,2E,2F,2G) ให้มองหาป้าย Gare SNCF และเดินตามไป

เมื่อมาถึงสถานีรถไฟ SNCF TGV (เต-เจ-เวในภาษาฝรั่งเศส) ที่นี่ประกอบด้วย ๒ ส่วนใหญ่ๆ คือห้องพักผู้โดยสารกับชานชาลาภายในห้องพักผู้โดยสาร มีช่องขายตั๋วและตู้ขายตั๋วอัตโนมัติอยู่ แต่ทั้งนี้ เพื่อความสะดวกขอแนะนำให้ซื้อตั๋วผ่านอินเตอร์เน็ตมาเลย

ดูรายละเอียดเพิ่มเติมและซื้อตั๋วได้ที่ www.tgv-europe.com

วิธีจองตั๋ว

-เลือก From เป็น Paris Roissy Charles de Gaulle Airport (CDG 2) - TGV station (FR) เท่านั้น

-ส่วน to เป็น Marseille Saint-Charles

-Departure วันที่ต้องการเดินทาง From ประมาณกี่โมง

-Return เป็นวันที่กลับ ถ้าขาเดียวไม่ต้องใส่

-กด (Search) เพื่อค้นหา

จากนั้นในจอจะแสดงข้อมูลของรถไฟรอบต่างๆ ราคา และเวลาที่ใช้ในการเดินทาง

ผู้ที่ซื้อตั๋วด้วยวิธีนี้จะใช้บัตรเครดิตที่ไทยชำระค่าตั๋วได้ (สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกับทางธนาคาร) จากนั้นพรินท์แล้วเก็บตั๋วนี้ไว้ ในตั๋วจะมีบอกหมดทุกอย่าง ตั้งแต่เวลารถไฟออก เวลาถึงที่หมาย ซึ่งรถไฟที่นี่ตรงเวลามาก ควรมาถึงก่อนรถไฟออกอย่างน้อย ๓๐ นาที

ในบริเวณห้องพักผู้โดยสารจะมีจอแสดงหมายเลขของรถไฟเที่ยวที่กำลังจะออก เมื่อรถไฟมาแล้ว ก่อนขึ้นอย่าลืมแสดงตั๋วกับพนักงาน เพื่อป้องกันการขึ้นรถไฟผิดขบวน

จากปารีสเดินทางไปมาร์กเซยใช้เวลาเดินทางประมาณ ๓ ชม. ๔๐ นาที

Marseille St-Charles

สถานีรถไฟหลักของเมืองมาร์กเซยชื่อ Marseille St-Charles ในสถานีจะมีร้านอาหารประเภทฟาสต์ฟู้ด เช่น แมคโดนัลด์ (ราคาประมาณ ๗ ยูโร) เป็นต้น

การซื้อตั๋วไปโอบาญ์นสามารถซื้อได้ที่ช่องขายตั๋ว โดยชี้ไปที่ประโยคในกล่องนี้

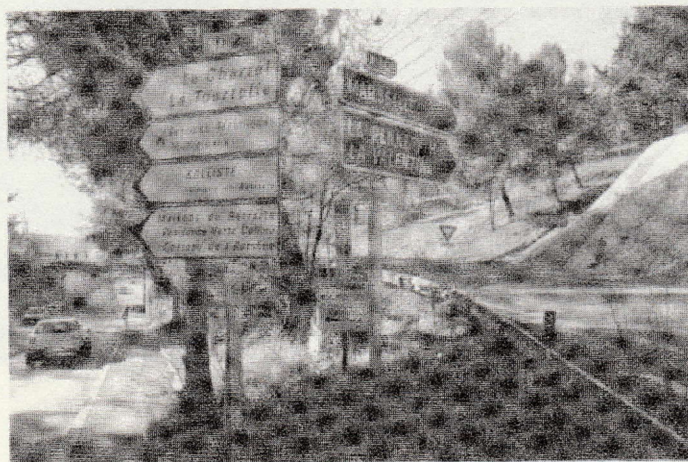
Aubagne
départ immédiat
pour 1 personne
s'il-vous-plaît

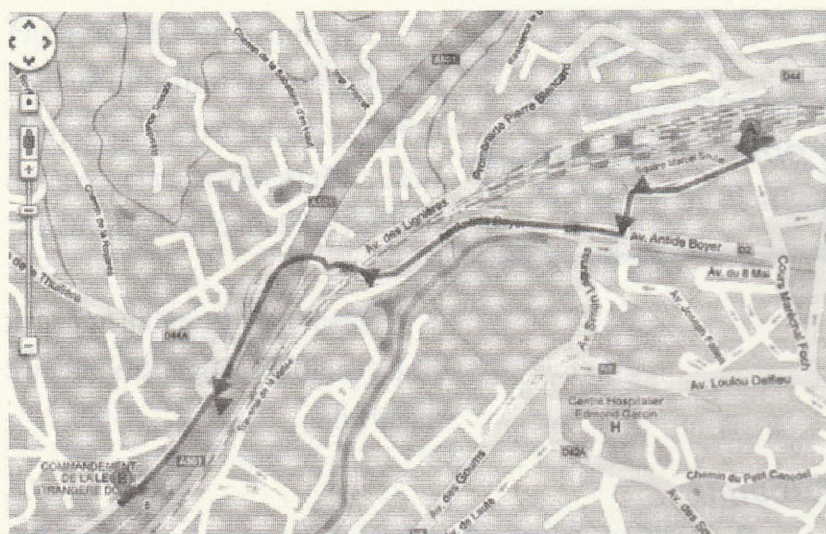
ตั๋วไปโอบาญ็นจะไม่มีเวลาระบุไว้ ตั๋วใบนี้ใช้ขึ้นรถไฟรอบไหนก็ได้ภายในวันที่ซื้อ ราคาประมาณ ๔ ยูโร (พ.ศ. ๒๕๕๔) ใช้เวลาเดินทางราว ๑๐ นาที ทั้งนี้ให้สังเกตป้ายสถานี "AUBAGNE" ให้ดี

ข้อควรระวัง ในกรณีที่นั่งเลยสถานี ผู้โดยสารจำเป็นต้องซื้อตั๋วใหม่ มิฉะนั้นจะถูกปรับได้

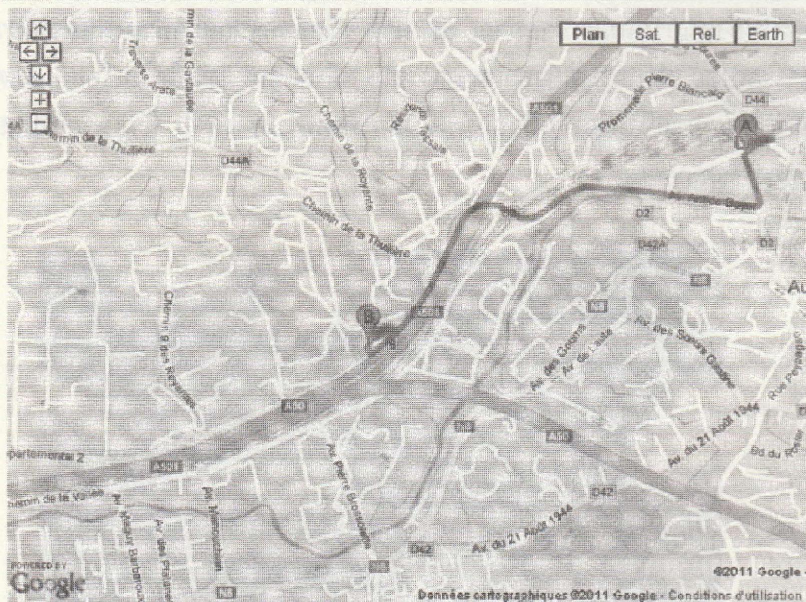
Aubagne

เป็นเมืองเล็กๆ ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกของมาร์กเซย เมืองนี้เป็นที่ตั้งของศูนย์รับสมัครทหารกองพลต่างด้าว เมื่อมาถึงแล้วจะใช้เวลาเดินจากสถานีรถไฟไปยังศูนย์รับสมัครประมาณ ๑๕ นาที เมื่อออกจากสถานีรถไฟแล้วเลี้ยวขวาจะพบสถานีรถประจำทางและทางรถไฟ เดินเลียบทางรถไฟไปเรื่อยๆ ลอดใต้สะพาน จากนั้นพอเจอป้ายแบบนี้แล้วให้เดินไปทางซ้าย ก็จะพบกับป้าย Legion Étrangere

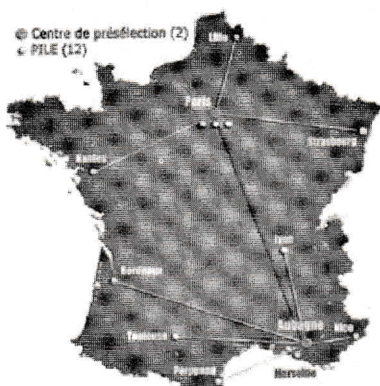
LE www.legion-recrute.com/carte/aubagne.php

Poste de recrutement et d'information de la Légion étrangère
Quartier Viénot - Route departementale 2 - B.P. 11 354
13 784 AUBAGNE CEDEX
TEL : (33) 04 42 18 12 57

รายชื่อและที่อยู่ศูนย์รับสมัครในเมืองต่างๆ

- Paris
  - Lille
  - Nantes
  - Strasbourg
- Aubagne
  - Bordeaux
  - Lyon
  - Marseille
  - Nice
  - Perpignan
  - Toulouse

- *ศูนย์หลัก*
  PARIS
  FORT DE NOGENT
  94120 FONTENAY SOUS BOIS
  TEL : (33) 01.49.74.51.37

- *ศูนย์รองของภูมิภาค*
  Lille
  Caserne Négrier, Rue Princesse
  59 998 LILLE ARMEE
  TEL : (33) 03 28 36 08 72

- *Nantes*
  Poste d'information de la Légion étrangère à NANTES
  Quartier Richemont
  16 rue des Rochettes
  44013 NANTES cedex 1
  TEL : (33) 02 28 24 20 70

- *Strasbourg*
  Quartier Lecourbe
  1, rue d'Ostende
  67 000 STRASBOURG
  TEL : (33) 03 88 61 53 33

- *ศูนย์หลัก*
  AUBAGNE POSTE DE RECRUTEMENT ET D'INFORMATION DE LA LEGION ETRANGERE
  QUARTIER VIENOT - ROUTE DEPARTEMENTALE 2
  13 784 AUBAGNE CEDEX
  TEL : (33) 04 42 18 12 57

- *ศูนย์รองของภูมิภาค*
  Bordeaux
  260, rue Pelleport
  33800 BORDEAUX
  TEL : (33) 05 56 92 99 64

- *Lyon*
  PILE DE LYON
  26 avenue LECLERC
  Quartier général FRERE
  69998 LYON ARMEES
  TEL : 04.37.27.26.50

- *Marseille*
  69, corniche John Kennedy, De Vieux Port
  Marseille 13000
  TEL : 04 91 01 50 14 / 06 72 14 77 78

- *Nice*
  PILE DE NICE
  Caserne Filley, 02 rue Sincaire
  06 300 NICE
  TEL : (33) 04 93 80 59 06

- *Perpignan*
  Caserne Joffre,
  rue Jean Vielledent, BP 917
  66 020 PERPIGNAN
  TEL : (33) 04 68 08 22 81

- *Toulouse*
  Poste d'Information de la Légion étrangère
  2 rue PERIGNON, BP 65028
  31 000 TOULOUSE cedex
  TEL : (33) 05 61 54 21 95

ภาคผนวก ๔
เบอร์โทรศัพท์ที่มีประโยชน์ในฝรั่งเศส

- *สถานทูตไทยและสำนักงานฝ่ายกงสุลไทยในประเทศฝรั่งเศส*
  AMBASSADE ROYALE DE THAÏLANDE
  8, rue Greuze 75116 Paris
  โทรศัพท์ : 01 56 26 50 50

- *รถไฟใต้ดิน (เมโทร) : Trocadéro (ligne 6 et 9)*
  เวลาทำการ : จันทร์-ศุกร์ ๐๙.๓๐ น. ถึง ๑๒.๓๐ น. และ ๑๔.๓๐ น. ถึง ๑๗.๓๐ น.

- *เมืองมาร์กเซย (13 - Bouches-du-Rhône)*
  Consulat Général Honoraire de Thaïlande à Marseille
  8, rue Cargo Rhin Fidelity 13002 MARSEILLE
  โทรศัพท์ : 04 91 21 61 05 - แฟกซ์ : 04 95 05 47 01
  เวลาทำการ : จันทร์, พุธและศุกร์ตั้งแต่เวลา ๐๘.๓๐ น. ถึง ๑๑.๓๐ น.

- *เมืองลียง (69 - Rhône)*
  Consulat Honoraire de Thaïlande à Lyon
  40, rue du Plat 69002 LYON
  โทรศัพท์ : 04 78 37 16 58 - แฟกซ์ : 04 78 37 16 58
  เวลาทำการ : จันทร์, อังคารและศุกร์ตั้งแต่เวลา ๐๙.๐๐ น. ถึง ๑๑.๐๐ น.

- *การบินไทย*
  77 esplanade du Général de Gaulle92914 La Défense cedex
  โทรศัพท์ : 01 55 68 80 00 แผนกจองตั๋ว 01 55 68 80 70
  เวลาทำการ จันทร์-พฤหัสบดี ตั้งแต่ ๐๙.๐๐ น. ถึง ๑๒.๓๐ น. และ ๑๓.๓๐ น. ถึง ๑๗.๓๐ น. ศุกร์ ตั้งแต่ ๐๙.๐๐ น. ถึง ๑๒.๓๐ น. และ ๑๓.๓๐ น. ถึง ๑๗.๐๐ น.
  วัดธรรมปทีป สาธารณรัฐฝรั่งเศส

- *วัดธรรมปทีป สาธารณรัฐฝรั่งเศส*
  WAT THAMMAPATHIP INTERNATIONAL
  Château de Lugny,
  243 rue des Marronniers, 77550 Moissy-Cramayel
  โทรศัพท์ : +33 (0)1 64 88 94 55 - +33 (0)1 64 88 43 90 - +33 (0)1 60 60 28 18

ภาคผนวก ๕
โครงการสันติภาพชีวิต

โครงการสันติภาพชีวิตเป็นการรวมตัวของชาวบ้านธรรมดา ไม่ใช่เอ็นจีโอมีชื่อหรือองค์การกุศลเป็นทางการใดๆ แต่ล้วนเป็นผู้ที่มีความกังวลต่อสถาน-การณ์ความรุนแรงในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งยังคงดำเนินไปโดยไม่มีทีท่าว่าจะสงบลง และมีความห่วงใยอย่างยิ่งต่อความสูญเสียที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องกับเจ้าหน้าที่ทหารและตำรวจตระเวนชายแดน ผู้เสียสละเลือดเนื้อและชีวิต ปกป้องทุกลมหายใจบนผืนแผ่นดินไทยอย่างไม่ย่อท้อ ยอมเสียสละความสุขสบายส่วนตัวเพื่อพิทักษ์รักษาความสงบสุขของแผ่นดินไทย

นอกจากการไปเยี่ยมให้กำลังใจเจ้าหน้าที่ทหารตำรวจที่ได้รับบาดเจ็บและเข้ารักษาตัวตามโรงพยาบาลต่างๆ เพื่อแสดงความซาบซึ้งและสำนึกในการเสียสละของเหล่าวีรชนไทยแล้ว โครงการสันติภาพชีวิตยังได้พยายามรณรงค์ระดมทุนอย่างต่อเนื่อง ให้ประชาชนผู้อยู่แนวหลังได้ร่วมใจกันบริจาคเงินเพื่อจัดซื้ออุปกรณ์สนับสนุนการปฏิบัติงาน ให้เพียงพอแก่ความต้องการของเจ้าหน้าที่ อันจะเป็นการช่วยปกป้องรักษาชีวิตของเหล่าผู้เสียสละชีวิตและความสุขของตนเองเพื่อความร่มเย็นของประชาชน โดยโครงการมีเป้าหมายว่า จะระดมทุนเพื่อจัดซื้อเสื้อเกราะกันกระสุน ซึ่งมีแผ่นเกราะที่กันกระสุนปืนสงครามเอ็ม ๑๖ และปืนอาก้า AK47 ได้จริง ซึ่งสนนราคาอยู่ที่ชุดละประมาณ ๒ หมื่นบาท

ในช่วงปีที่ผ่านมา โครงการสันติภาพชีวิตได้ระดมทุนจำนวนหนึ่งจนนำไปจัดซื้ออุปกรณ์สนับสนุนการปฏิบัติงาน (เสื้อเกราะกันกระสุน) และอุปกรณ์มวลชนสัมพันธ์สำหรับเจ้าหน้าที่ในสามจังหวัดชายแดนใต้ รวมทั้งของบริจาคอื่นๆ ให้แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจตระเวนชายแดนที่ปฏิบัติงานในพื้นที่ดังกล่าว ซึ่งได้แก่ หน่วยเฉพาะกิจ กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ ๔๔ อำเภอเมืองจังหวัดยะลา / กองร้อยรบพิเศษที่ ๓ ฐานปฏิบัติการตำรวจพลร่มบ้านสายสุราษฎร์ / กองร้อยรบพิเศษที่ ๑ ฐานปฏิบัติการตำรวจพลร่มบ้านสันติ / กองร้อย

รบพิเศษที่ ๑ ฐานปฏิบัติการตำรวจพลร่มบ้านกาเต็ง / กองร้อยรบพิเศษที่ ๓ ฐานปฏิบัติการตำรวจพลร่มบ้านหาดทราย อำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลา

ทางโครงการสันติภาพชีวิตจึงขอเชิญชวนท่านผู้สนใจ ช่วยกันบริจาคเงินเพื่อซื้ออุปกรณ์สนับสนุนการปฏิบัติงานและมวลชนสัมพันธ์ เวชภัณฑ์ ยาสามัญประจำบ้าน ขนม อุปกรณ์กีฬา ของเล่นเด็ก ข้าวสาร อาหารแห้ง ฯลฯ ตามกำลังของท่าน เพื่อเป็นการสนับสนุนเจ้าหน้าที่ผู้เสียสละในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ หรือร่วมบริจาคให้แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจตระเวนชายแดนในพื้นที่ดังกล่าว โดยบริจาคได้ที่ ชื่อบัญชี "โครงการสันติภาพชีวิต" เลขที่บัญชี ๔๗๑-๑-๐๖๕๒๗-๕ บัญชีออมทรัพย์ ธนาคารกรุงศรีอยุธยา สาขาย่อยโรงพยาบาลเกษมราษฎร์ ประชาชื่น

หรือติดต่อเพื่อบริจาคสิ่งของ อาทิเช่น อุปกรณ์การเรียนการศึกษา หนังสือ อุปกรณ์กีฬา ชุดนักเรียน ฯลฯ เพื่อนำไปมอบให้แก่เด็กนักเรียนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ ได้ที่โครงการสันติภาพชีวิต ตู้ ป.ณ.๑๐๙ ปณศ. สมุทรปราการ ๑๐๒๗๐

สนใจขอข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ ฝ่ายประชาสัมพันธ์และประสานงานทั่วไป โครงการสันติภาพชีวิต หรืออีเมล์ mail@stpcv.org

ชมภาพการส่งมอบอุปกรณ์สนับสนุนการปฏิบัติงานและอุปกรณ์มวลชนสัมพันธ์ครั้งที่ผ่านมาได้ที่เว็บไซต์ www.stpcv.org หรือเฟซบุ๊ก http://www.facebook.com/peaceoflife

ถึงเราจะไม่ได้ทำหน้าที่ปกป้องประเทศ

ทว่ามีใครบางคนอยู่ท่ามกลางกับระเบิด พร้อมจะเสียสละชีวิตเพื่อผืนแผ่นดินไทย

แล้วเราจะไม่ร่วมปกป้องชีวิตพวกเขาบ้างหรือ?

ติดต่อผู้เขียน

จุฬา พิทยาภินันท์
CP2012FR@GMAIL.COM

ผศ.ดร. เจษฎา เด่นดวงบริพันธ์
JESSADA.D@GMAIL.COM

ดร.นพ. วัชรพล อเล็กซองดร์ กำเนิดศิริ
WK2012FR@GMAIL.COM

สุนทร แสงค้า
SS2012FR@GMAIL.COM

อเล็กซานเดอร์ ตูแซง
AT2012FR@GMAIL.COM

อธิบดี เขมะประสิทธิ์
AK2012FR@GMAIL.COM

เกี่ยวกับผู้เขียน

จุฬา พิทยาภินันท์

จุฬา พิทยาภินันท์ เป็นคนไทยหนึ่งในไม่ถึงสิบคนที่ปัจจุบันเป็นทหารอยู่ในกองพลต่างด้าวแห่งกองทัพบกฝรั่งเศส (Légion Étrangère – French Foreign Legion) แต่ก่อนที่จะออกจากไทยไปสมัครเป็นทหารในฝรั่งเศสเมื่อต้นปี ๒๕๕๓ นั้น จุฬาศึกษาอยู่ชั้นปีที่ ๓ ของโปรแกรมปริญญาเอก หลักสูตรวิทยาการคอมพิวเตอร์ ภาควิชาคณิตศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จุฬาเกิดที่อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ได้เข้าเรียนระดับมัธยมปลายที่โรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัยหลังจากได้รับทุนรัฐบาลในโครงการพัฒนาและส่งเสริมผู้มีความสามารถพิเศษทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (พสวท.) อันเป็นทุนการศึกษาที่ให้เรียนจนถึงปริญญาเอก เพื่อจะได้จบมาเป็นนักวิทยาศาสตร์ช่วยพัฒนาชาติไทย ด้วยความสนใจทางด้านการประมวลผลภาพทางคอมพิวเตอร์ (Computer Vision) จนทำโครงงานชนะเลิศ เป็นตัวแทนประเทศไทยไปประกวดในงาน Intel Science & Engineering Fair ปี ๒๐๐๓ ที่ประเทศสหรัฐอเมริกา เขาได้เข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรีที่ภาควิชาคณิตศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จากนั้นจึงเข้าศึกษาต่อที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยทันทีในระดับปริญญาโทควบเอก

ต้นปี ๒๕๕๑ จุฬาเกิดเบื่อชีวิตนักศึกษาจำเจ จึงขอพักการเรียนปริญญาเอกไปสมัครเป็นทหารเกณฑ์ สังกัดหน่วยนาวิกโยธิน กองทัพเรือ เป็นเวลาหกเดือน ด้วยเลือดทหารและนักวิทยาศาสตร์ไทย ปลายปี ๒๕๕๒ เมื่อได้ทราบข่าวจากเว็บบอร์ดห้องหว้ากอ เว็บไซต์พันทิปดอทคอม เกี่ยวกับเครื่องตรวจระเบิดลวงโลก (จีทีสองร้อย) เขาจึงอาสาเป็นคนเดินเรื่อง ทั้งการติดต่อประสานหน่วยงานต่างๆ และการรณรงค์บนอินเตอร์เน็ต ภายใต้นามแฝงว่า "PastelSalad" จนกระทั่งมาจับมือร่วมทีมกับอาจารย์เจษฎา เด่นดวงบริพันธ์

จนทำให้หน่วยงานความมั่นคงของไทยเลิกใช้เครื่องลวงโลกนี้ได้ในที่สุด

หลังเสร็จสิ้นภารกิจเครื่องตรวจระเบิดเมื่อต้นปี ๒๕๕๓ ด้วยความรู้สึกท้อแท้น้อยใจวงการวิทยาศาสตร์ไทย และคิดว่ายากที่อนาคตอาชีพของตนในสายเทคโนโลยีทางทหารจะก้าวหน้า จุฬาจึงทิ้งการเรียนกลางคัน แล้วออกเดินทางไปยังประเทศฝรั่งเศสเพื่อสมัครเป็นทหารต่างด้าว เขาผ่านการคัดเลือกและได้รับการบรรจุเป็นทหารช่างของกองทัพฝรั่งเศส มีหน้าที่หลักในการกู้กับระเบิด ได้เข้าร่วมการซ้อมรบนานาชาติและออกปฏิบัติภารกิจต่างประเทศ

ปัจจุบันจุฬากำลังต่อสู้และเรียนรู้เก็บเกี่ยวประสบการณ์จากชีวิตทหารต่างด้าว แต่ก็วางแผนไว้ว่า เมื่อจบสัญญาทหาร จะกลับไปสู่เส้นทางนักวิจัยเรียนปริญญาเอกให้จบที่ฝรั่งเศส แล้วนำความรู้และประสบการณ์ทหารที่มีมาหาทางทำโครงการหลายๆ อย่างเพื่อช่วยพัฒนาประเทศไทยต่อไป

เกี่ยวกับผู้เขียน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดอกเตอร์ ว่าที่ร้อยตรี เจษฎา เด่นดวงบริพันธ์

อาจารย์เจษฎา หรือที่หลายคนเรียกว่า อาจารย์เจษฎ์ JD300 ตามชื่อล็อกอินสมาชิกในห้องหว้ากอ เว็บบอร์ดพันทิป ซึ่งตั้งตามวีรกรรมเกี่ยวกับเครื่องตรวจระเบิดลวงโลกจีทีสองร้อย (GT200) รับราชการเป็นอาจารย์ประจำภาควิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๕ สอนวิชาหลักคือวิชาวิวัฒนาการ (Evolution) และร่วมสอนวิชาอื่นๆ ทางด้านชีววิทยาให้แก่นิสิตตั้งแต่ระดับปริญญาตรีปีหนึ่งไปจนถึงระดับปริญญาเอก รวมถึงวิชาการศึกษาทั่วไปที่ภูมิใจมากในการสอน ซึ่งได้แก่วิชาบัณฑิตอุดมคติ (Ideal Graduate) เพราะได้อบรมเรื่องการไตร่ตรองหาเหตุผล และคุณธรรมต่างๆ ให้แก่นิสิตที่เรียน

อาจารย์เจษฎาสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมต้นจากโรงเรียนสาธิตจุฬาฯ ก่อนจะได้รับทุนรัฐบาล ภายใต้ทุน พสวท. หรือโครงการพัฒนาและส่งเสริมผู้มีความสามารถพิเศษทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ตั้งแต่ชั้นมัธยมปลายเป็นต้นมา โดยสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมปลายจากโรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) ระดับปริญญาตรีด้านพันธุศาสตร์จากคณะวิทยาศาสตร์ จุฬาฯ ระดับปริญญาโทด้านเทคโนโลยีชีวภาพ (พันธุวิศวกรรม) จากคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล และระดับปริญญาเอกด้าน Molecular Biology จาก University of Edinburgh สหราชอาณาจักร

อาจารย์เจษฎาสนใจและเชี่ยวชาญการวิจัยที่อาศัยความรู้เรื่องวิวัฒนาการในระดับดีเอ็นเอของสิ่งมีชีวิต มาศึกษาความหลากหลายทางชีวภาพของสิ่งมีชีวิตต่างๆ ในประเทศไทย ทั้งพืช สัตว์ เชื้อจุลินทรีย์ จนได้รับรางวัลนักวิจัยดีเด่นรุ่นเยาว์ จากกองทุนรัชดาภิเษกสมโภช ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปี พ.ศ. ๒๕๔๙ และได้รางวัลนักวิจัยรุ่นเยาว์ดีเด่น สาขา

วิทยาศาสตร์ชีวภาพ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๐ จากคณะวิทยาศาสตร์ จุฬาฯ รวมถึงรางวัลจุลมงกุฎเกียรติภูมิวิทยา สาขา Echo Award ปี พ.ศ. ๒๕๕๓ จากคณะวิทยาศาสตร์ จุฬาฯ ในฐานะสร้างชื่อเสียงให้แก่คณะฯ อีกด้วย

แม้ว่าคนส่วนใหญ่ที่พอจะจำอาจารย์เจษฎาได้ จะรู้จักอาจารย์จากการออกมาเปิดโปงเรื่องเครื่องจีทีสองร้อย จนได้รับคัดเลือกเป็น “พลเมืองคนกล้า” โดยสถาบันสัญญา ธรรมศักดิ์เพื่อประชาธิปไตย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ แต่อาจารย์เจษฎายังมีบทบาทในการเผยแพร่ความรู้ที่ถูกต้องทางด้านวิทยาศาสตร์ต่อประเด็นปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมไทยอย่างต่อเนื่องโดยเฉพาะประเด็นการนำวิทยาศาสตร์ลวงโลก (pseudo science) และไสยศาสตร์ต่างๆ มาหลอกลวงประชาชน

เกี่ยวกับผู้เขียน

ดอกเตอร์ นายแพทย์ วัชรพล อเล็กซองดร์ กำเนิดศิริ

คุณหมอวัชรพลเป็นจิตแพทย์เวชศาสตร์การสงคราม (War Psychiatrist) คนแรกและคนเดียวที่เป็นคนไทย สำเร็จการศึกษาจากคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยอริสโตเติลแห่งเธสซาโลนิกิ และวิทยาลัยนายทหารสัญญาบัตร แห่งสาธารณรัฐเฮลเลนิก ประเทศกรีซ เริ่มทำงานเป็นแพทย์ทหารก่อนไปเรียนต่อหลักสูตรแพทย์เฉพาะทางสาขาจิตเวชศาสตร์ (Psychiatry) สาขาย่อยนิติจิตเวชศาสตร์ (Forensic Psychiatry) หลักสูตรบัณฑิตศึกษาสาขาจิตเวชศาสตร์การสงคราม (War Psychiatry) หลักสูตรสะกดจิตบำบัด (Clinical Hypnosis) และหลักสูตรแพทย์เฉพาะทางสาขาเวชศาสตร์การสืบพันธุ์ (Sexual Medicine) ของ European School of Sexual Medicine มหาวิทยาลัยออกซฟอร์ด แห่งสหราชอาณาจักร

คุณหมอเคยเขียนคอลัมน์ตอบปัญหาสุขภาพจิตเป็นวิทยาทาน *คุยกับคุณหมอวัชรพล* ให้แก่วารสารชาวไทย (ตีพิมพ์ในสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี) และ *ศาลาพักใจ* ให้แก่วารสารบุษบา (ตีพิมพ์ในสาธารณรัฐฝรั่งเศส) ของชมรมสตรีไทยในฝรั่งเศส (Association Solidarité Thaïe en France) เนื่องจากคุณหมอพูดได้ ๔ ภาษา คือ กรีก ฝรั่งเศส อังกฤษ และไทย จึงได้รับเชิญให้เป็นอาจารย์พิเศษและ Tour Leader แก่คณะของนายทหารและข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ ซึ่งเรียนในหลักสูตรต่างๆ ของกองทัพไทยและเดินทางไปศึกษาดูงานที่ยุโรป นอกจากนี้แล้ว คุณหมอยังเป็นนักกีฬาสกีระดับ ๓ ดาว (3e étoile) ของ École du Ski Français (ESF) เป็นนักดำน้ำสมัครเล่นที่สำเร็จหลักสูตรการดำน้ำลึกขั้นสูง (Advanced Open Water) ของสมาคม PADI (The Professional Association of Diving Instructors) ประเทศสหรัฐอเมริกา และยังเป็นนักบินร่มร่อน (Paragliding) ระดับกลาง

ของฝรั่งเศส (Club de parapente) อีกด้วย

ปัจจุบันคุณหมออยู่ที่กรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส และมีความสุขกับการใช้ชีวิตที่นี่มาก คุณหมออุทิศเวลาส่วนหนึ่งเพื่อเป็น Life Coach ให้แก่ Armed Forces Personnel ที่พยายามกลับเข้าสู่สังคมและหาสิ่งที่ตัวเองต้องการให้พบ คุณหมอสนใจศึกษาพฤติกรรมของมนุษย์ในช่วงสภาวะวิกฤติ (Human Behaviour In Crisis Situations) และมีความประสงค์ที่จะทำปริญญาเอกใบที่สอง หลังสำเร็จหลักสูตรวุฒิบัตรแพทย์ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง สาขาย่อยด้านเวชศาสตร์การสืบพันธุ์ (Fellow of the European Academy of Sexual Medicine) แห่งสหภาพยุโรป

"If you're going
through hell,
keep going!"
-Winston Churchill

"คนเก่งๆ ในเมืองไทยมีมากมาย"
"แต่คนที่เก่งและกล้าที่จะใช้ความรู้ความสามารถของตัวเอง ออกมาปกป้องผลประโยชน์ของประเทศชาติอย่างกล้าหาญ โดยไม่เกรงกลัวต่ออิทธิพลของผู้มีอำนาจในบ้านเมือง นี่หาได้ยากมาก"
"หนังสือ จากนักวิทย์สู่ชีวิตทหารรับจ้าง จึงไม่ได้เป็นแค่หนังสืออัตชีวประวัติของนักศึกษาปริญญาเอกคนหนึ่ง ที่ต้องหันไปเป็นทหารรับจ้างเท่านั้น แต่ว่ามันยังเป็นเครื่องเตือนใจให้คนไทยได้คิด ได้รับรู้เรื่องราวเบื้องหลังการเปิดโปงเครื่องตรวจระเบิด GT200 ลวงโลกอีกด้วย"
"อยากให้คนไทยทุกคนได้หยิบหนังสือเล่มนี้ขึ้นมาอ่าน เพื่อเตือนให้ระลึกถึงคนเก่งผู้กล้าหาญของเรา"
"-=Jfk=- ขวัญใจชาวพันทิป"

...หากจะมองว่าการเป็นนักศึกษาอยู่ดี ๆ แต่ดันกล้าลุกขึ้นมาขัดแย้งกับสถาบันใหญ่ยักษ์อย่างกองทัพนั้นเป็นเรื่องบ้าดีเดือดแล้ว การทิ้งปริญญาเอกและหนีไปสมัครเป็นพลทหารรับจ้างในกองทัพต่างชาติก็คงจะยิ่งเสริมดีกรีความบ้าขึ้นไปอีกไม่น้อย เมื่อผ่านประสบการณ์ความบ้าที่ไม่น่าจะมีใครเคยทำสองเรื่องนี้มาได้ ผมก็ทนไม่ไหว ต้องหาวิธีถ่ายทอดประสบการณ์อันไม่ธรรมดานี้ให้โลกได้รับรู้!

จุฬา พิทยาภินันท์

ISBN 978-974-228-073-4
ราคา 295 บาท
หมวด : สารคดี

Post
Books